

ELIPHAS LEVI

LEER EN RITUEEL DER HOOGERE MAGIE

TWEEDE DEEL

111-A-45.

LEER EN RITUEEL DER HOOGERE MAGIE

TWEEDE DEEL

SOLVE
COAGULA
ELIPHAS
LEVI DEL.

LEER EN RITUEEL DER HOOGERE MAGIE

DOOR

ELIPHAS LEVI

SCHRIJVER VAN HISTOIRE DE LA MAGIE EN CHEF DES GRANDS MYSTÈRES

MET 24 AFBEELDINGEN

TWEEDE DEEL

RITUEEL

VERTAALD DOOR DR. A. LAFEBER

1926

THEOSOFISCHE UITGEVERSZAAK „GNOSIS"
TE AMSTERDAM, — CELEBESSTRAAT 65

Inhoudsopgave van het tweede deel.

Ritueel.

Blz.

Inleiding 1

Hoofdstuk I. — *De Voorbereidingen.* — Voorbereidingen en beginselen van de magische handeling, persoonlijke voorbereidingen van den operator 21

Hoofdstuk II. — *Het magische evenwicht.* — Afwisselend gebruik der krachten. — Noodzakelijke tegenstellingen in de praktijk. — Gelijktijdige aanval en tegenstand. — De troffel en de degen van de arbeiders van den Tempel 32

Hoofdstuk III. — *De driehoek der pentakels.* — Gebruik van de drieheid in de bezweringen en de magische offerandes. — De driehoek der oproepingen en der pentakels. — De verbindingen van driehoeken. — De magische drietand van Paracelsus 41

Hoofdstuk IV. — *De bezwering der vier.* — De occulte elementen en hun gebruik. — Wijze om de elementale geesten en de weldoende geniën te temmen en te onderwerpen 51

Hoofdstuk V. — *Het vlammende pentagram.* — Gebruik en wijding van het pentagram 63

Hoofdstuk VI. — *Het medium en de mediator.* — Toepassing van wil bij den grooten agens. — Het natuurlijke medium en de bovennatuurlijke mediator 69

Hoofdstuk VII. — *De zevenheid der talismans.* — Plechtigheden, kleeren en geuren eigen aan de zeven dagen van de week. — Aanmaak der zeven talismans en wijding van magische werktuigen 76

Hoofdstuk VIII. — *Raad aan ondoordachten.* — Voorzorgen te nemen bij het volbrengen van groote werken van de wetenschap 92

Hoofdstuk IX. — *Het ceremonieel der ingewijden.* — Zijn doel en zijn geest 97

Hoofdstuk X. — *De sleutel van het occultisme.* — Gebruik van de pentakels. — Hunne oude en moderne mysteriën. — Sleutel van de bijbelsche duisternissen. — Ezechiël en Johannes 103

Hoofdstuk XI. — *De drievoudige keten.* — Wijzen om die te vormen 108

Hoofdstuk XII. — *Het groote werk.* — Zijne gedragslijnen en zijn geheimen. — Raimundus Lullus en Nicolas Flamel 113

Hoofdstuk XIII. — *De necromantie.* — Ceremonieel voor de opwekking der dooden en de necromantie 120
Hoofdstuk XIV. — *De transmutaties.* — Middelen om de natuur der dingen te veranderen. — De ring van Gyges. — Woorden die de transmutaties te weeg brengen..... 135
Hoofdstuk XV. — *De sabbat der toovenaars.* — Riten van den sabbat en de bijzondere oproepingen. — De bok van Mendes en zijn eeredienst. — Afdwalingen van Catherina de Médicis en van Gilles de Laval, de heer van Raiz 143
Hoofdstuk XVI. — *De betooveringen en de orakels.* — Hunne ceremoniën. — Manier zich te verdedigen 164
Hoofdstuk XVII. — *Het schrift der sterren.* — Voorspelling door de sterren. — Planisfeer van Gaffarel. — Hoe kan men in den hemel de lotsbestemmingen der menschen en der rijken lezen 174
Hoofdstuk XVIII. — *Liefdedranken en magnetisme.* — Samenstelling der liefdedranken. — Wijzen om de lotsbestemmingen te beïnvloeden — Geneesmiddelen en voorbehoedmiddelen 190
Hoofdstuk XIX. — *Het magisterium van de zon.* — Gebruik van den steen der wijzen. — Hoe men haar moet bewaren, bij gedeelten oplossen en daarna weer samenstellen..... 201
Hoofdstuk XX. — *De thaumaturgia.* — Ziekteleer. — Warme en koude inblazingen. — Passes met en zonder aanraking. — Opleggingen der handen. — Verschillende vermogens van het speeksel. — De olie en de wijn. — De incubatie en de massage..... 207
Hoofdstuk XXI. — *De wetenschap der profeten.* — Ceremonieel van de waarzeggende werkzaamheden. De clavicula van Trithemius. — De waarschijnlijke toekomst van Europa en de wereld 216
Hoofdstuk XXII. — *Het boek van Hermes.* — Hoe deze geheele wetenschap vervat is in het occulte boek van Hermes. — Oudheid van dit boek. — Werken van Court de Gébelin en van d'Etteilla. — De theraphijnen van de Hebreeën volgens Gaffarel. — De sleutel van Guillaume Pastel. — Een boek van Saint Martin. — De ware voorstelling van de Arke des Verbonds. — Italiaansche en Duitsche Tarots. — Chineesche Tarots. — Een medaille uit de XVIe eeuw. — Algemeene sleutel van het Tarot. — Zijn toepassing op de figuren van de Apocalypse. — De zeven zegelen van de christelijke kabala. — Einde van het gansche werk 228

Supplement op het Ritueel.

De Nuctemeron van Apollonius van Thyana 264
De Nuctemeron volgens de Hebreeën 276
Over de magie ten plattelande en de tooverij der herders 283
Antwoord op enkele vragen en op enkele kritieken 303

INLEIDING.

Kent gij de oude alleenheerscheres der wereld, die altijd voortschrijdt en nooit moede wordt ?

Alle ongebonden hartstochten, alle egoïstische wellustigheden, al de ongebreidelde krachten der menschheid en al haar tirannieke wreedheden gaan de hebzuchtige eigenares van ons dal der smarten vooraf, en, met de sikkel in de hand, oogsten deze onvermoeibare werksters een eeuwige oogst.

De koningin is oud als de tijd, maar zij verbergt haar carcas onder de overblijfselen van de schoonheid der vrouwen die zij ontrukt aan haar jeugd en aan hare liefden.

Haar hoofd is getooid met koude haren, die niet haar eigene zijn. Van af het hoofdhaar van Berenice, één straling van sterren, tot aan de voor hunne jaren wit geworden haren, welke de beul afsneed op het hoofd van Marie-Antoinette, heeft zij, die de gekroonde slapen buit maakt, zich opgesierd met het aan koninginnen afgestroopte.

Haar bleek en ijs geworden lijf is bedekt met verflenste opschik en zweetdoeken aan flarden.

Haar handen, beenig en met ringen beladen, houden vast diademen en ijzers, scepters en beenderen, gesteenten en asch.

Wanneer zij voorbijgaat, openen de deuren zich van zelf ; zij komt binnen door de muren heen, ze dringt door tot in het slaapvertrek des konings, zij gaat overrassen de beroovers van den arme in hunne geheimste orgiën, zet zich aan hun tafel en geeft hun te drinken, grijnst bij hunne liederen met haar tanden ontbloot van tandvleesch, en neemt

de plaats in van de onkuische lichtekooi, die zich verbergt onder hunne gordijnen.

Het behaagt haar te sluipen om de wellustigen heen, die insluimeren ; zij zoekt hunne liefkoozingen alsof zij kon hopen zich weer aan hunne omklemmingen te verwarmen, maar zij maakt allen die zij aanraakt tot ijs en komt nooit in gloed. Soms echter zou men zeggen dat ze door een duizeling bevangen is ; ze wandelt niet meer langzaam voort, ze rent ; en zijn haar voeten niet snel genoeg, dan omklemt zij de flanken van een bleek paard en slingert het, buiten adem, dwars door de menigten heen. Met haar galoppeert Moord op een rossig paard ; de brand, haar rookhaardos ontbindend, vliegt voor haar uit balanceerend met haar roode en zwarte vleugels en de hongersnood en de pest volgen haar schrede op schrede op zieke en ontvleesde paarden, nalezend de zeldzame aren, welke zij vergeet om haar oogst daarmede aan te vullen.

Na dezen lijkstoet, komen twee kleine kindertjes stralend van glimlach en leven, het Begrijpen en de Liefde voor de komende eeuw, de dubbele geleigeest der menschheid die nu zal geboren worden.

Voor haar uit wijken de schaduwen des doods zooals de nacht voor de sterren van den dageraad ; ze raken de aarde met veerenden tred en zaaien daar met volle handen de hoop op een ander jaar.

Maar de dood zal niet meer komen onverbiddelijk en verschrikkelijk om te maaien als droog gras de rijpe aren van de komende eeuwen ; ze zal haar plaats afstaan aan den engel der vooruitgang die de zielen zachtjes zal losmaken van haar doodelijke keten, om ze te laten omhoog stijgen tot God.

Wanneer de menschen zullen weten te leven, zullen zij niet meer sterven ; ze zullen van gedaante verwisselen evenals de pop die een schitterende vlinder wordt.

De verschrikkingen van den dood zijn dochters van onze

eigen onwetendheid, en de dood zelf is niet zoo afgrijselijk dan door de overblijfselen waarmede zij zich bedekt en de sombere kleuren waarmede men haar beeltenissen omringt. De dood is in werkelijkheid de barensnood van het leven.

Er is in de natuur een kracht die niet sterft en deze kracht vervormt onafgebroken de wezens om ze in stand te houden.

Deze kracht is de Rede of het woord der Natuur.

Er bestaat ook in den mensch een kracht overeenkomstig aan die van de natuur, en deze kracht is de Rede of het woord van den Mensch.

Het woord van den mensch is de uitdrukking van zijn wil, geleid door de Rede.

Dit woord is almachtig wanneer het redelijk is, want dan is het overeenkomstig het woord zelve van God.

Door het woord van zijn rede wordt de mensch de veroveraar van het leven, en kan hij over den dood zegevieren.

Het geheele menschenleven is slechts de baring of de miskraam van zijn woord. De menschelijke wezens die sterven zonder begrepen en zonder het woord der Rede geformuleerd te hebben, sterven zonder eeuwige hoop.

Om met voordeel tegen het spooksel van den dood te worstelen, moet men eén geworden zijn met de werkelijkheden des levens.

Wat gaat God een misgeboorte aan die sterft, daar het leven eeuwig is ?

Wat gaat de Natuur een onredelijkheid aan, die omkomt, daar de rede altijd levend de sleutels van het leven bewaart ?

De verschrikkelijke en gerechte kracht die eeuwig de misgeboorten doodt werd genoemd door de Hebreeërs, Samaël ; door de Orientalen, Satan en door de Latijnen, Lucifer.

De Lucifer van de Kabala is niet een vervloekte en door den bliksem getroffene engel ; het is de engel die licht verspreidt en al brandend tot nieuw leven wekt ; hij is voor de engelen des vredes wat de komeet is voor de vreedzame sterren van de sterrebeelden in het voorjaar.

De vaste ster is schoon, stralend en kalm ; ze drinkt de hemelsche aromen en ziet haar zusters met liefde aan ; bekleed met haar schitterend gewaad en het voorhoofd getooid met diamanten, glimlacht zij en zingt haar morgen- en avondzang ; ze geniet een eeuwige rust, die niets zou weten te verstoren, en zij schrijdt plechtig voort zonder de rij te verlaten die haar aangewezen is onder de wachtposten van het licht.

De dwalende komeet echter, heelemaal bloedend en met loshangende haren, snelt toe van uit de diepten des hemels ; ze stort neer door de vredige sferen, als een strijdwagen tusschen de rijen van processie van vestaalsche maagden ; zij durft het brandende zwaard van de zonnewachters te trotseeren en als een radelooze echtgenoote die den man gedroomd in haar weduwnachten zoekt, dringt zij door tot in den tabernakel van den koning der dagen, dan ontsnapt zij, vuren uitademend, die haar verteeren, en sleept achter haar voort een lange brand; de sterren verbleeken bij haar nadering, de sterrenbeeldentroepen die de lichtbloemen afweiden in de uitgestrekte velden des hemels, schijnen haar verschrikkelijken adem te ontvluchten. De groote raad der gesternten is verzameld, en de verwarring is algemeen : de schoonste der vaste sterren wordt eindelijk belast om te spreken uit naam van den geheelen hemel, en de vrede voor te slaan aan de zwervende loopster.

Mijn zuster, zeide zij haar, waarom verstrooit gij de harmonie onzer sferen ? wat voor kwaad hebben wij u gedaan, en waarom vestigt gij u niet, in plaats van naar het toeval rond te zwerven, evenals wij in uw rang aan het hof van de zon ? Waarom komt gij niet met ons zingen de avondhymne, evenals wij uitgedost in wit gewaad, dat vastgemaakt wordt op de borst met een diamanten haak ? Waarom laat gij door de dampen van den nacht uw haren golven, die van vurig zweet druipen ? O, indien gij een plaats innaamt onder de dochteren des hemels, hoe schoon zoudt gij schijnen ? Uw

gelaat zou niet meer ontvlamd zijn door de vermoeienis van uw ongehoorde wedrennen, uwe oogen zouden rein zijn, en uw glimlachend gelaat blank en blozend als dat van uwe gelukkige zusters ; alle sterren zouden u kennen, en, verre van uw doortocht te vreezen, zouden zij zich verheugen bij uwe nadering ; want gij zoudt met ons allen vereenigd zijn door de onverwoestbare banden der wereldharmonie, en uw vredig bestaan zou een stem te meer zijn in het hooglied van oneindige liefde.

En de komeet antwoordt aan de vaste ster :

Geloof niet, zuster ! dat ik op avontuur kan rondzwerven en de harmonie der sferen verstoren ; God heeft mij mijn weg voorgeteekend evenals aan u, en indien mijn pad u onzeker en dwalend toeschijnt, komt het doordat uwe stralen zich niet ver genoeg kunnen uitstrekken om den omtrek van den ellips te omvatten, die mij als loopbaan toegedeeld is. Mijn ontvlamde haren zijn een baken Gods ; ik ben de bode der zonnen, en ik hard mij in uw vuren om ze uit te deelen op mijn weg aan de jonge werelden, die nog niet warmte genoeg bezitten en aan de verouderende sterren die koud zijn in hare eenzaamheid. Indien ik mij vermoei op mijn lange reizen, indien ik van een minder zachte schoonheid ben dan de uwe, indien mijn haartooi minder maagdelijk is, ben ik niet minder dan gij, een edele dochter des hemels. Laat mij het geheim van mijn verschrikkelijk noodlot, laat mij de vrees, die mij omringt, vervloek mij indien gij mij niet kunt begrijpen ; ik zal niettemin het werk tot stand brengen, dat mij opgelegd is, en ik zal mijn tocht vervolgen onder den aandrang van den Adem Gods ! Gelukkige sterren die rusten en die schitteren als jonge koninginnen in het vreedzame gezelschap der werelden ! Ik ben de uitgewezene die altijd reist en die het oneindige voor vaderland heeft. Men beschuldigt mij de planeten in brand te steken, die ik verhit, en de sterren te verschrikken die ik verlicht ; men verwijt mij de harmonie der werelden te verstoren, om-

dat ik niet wentel om hare bijzondere middelpunten, en dat ik de eenen met de anderen verbind door mijne blikken te vestigen op het eenige centrum van alle zonnen. Wees dus gerustgesteld, schoone vaste ster, ik wil u niet verarmen in uw vredig licht ; ik zal mij daarentegen uitputten, voor u, in mijn leven en mijn gloed. Ik kan uit den hemel verdwijnen, wanneer ik opgeteerd zal zijn ; mijn lot zal schoon genoeg wezen ! Weet dat in den tempel Gods verschillende vuren branden, die hem alle eere geven ; gij zijt het licht der gouden kandelabers, en ik de offervlam ; laten wij ons lot vervullen.

En bij het voltooien van deze woorden, schudt de komeet haar haardos, bedekt zich met haar brandend schild, en duikt in de onmetelijke ruimten waar zij voor altijd schijnt te verdwijnen.

Zoo verschijnt en verdwijnt Satan in de allegorische verhalen van den Bijbel.

Eens, zegt het boek *Job*, waren de zonen van God gekomen om hun opwachting te maken bij den Heer, en onder hen bevond zich ook Satan. En de Heer zeide hem : Vanwaar komt gij ?

En hij antwoordde hem : Ik ben de aarde omgegaan en ik heb haar doorloopen. Ziehier hoe een gnostisch evangelie, in het Oosten door een geleerde reiziger, een vriend van ons, teruggevonden, ten behoeve van den symbolischen Lucifer, de wording van het licht uitlegt.

„De waarheid, die zich leert kennen, is de levende gedachte. De waarheid is de gedachte die in zichzelf is ; en de geformuleerde gedachte is het woord. Wanneer de eeuwige gedachte een vorm gezocht heeft, zegt zij : „Er zij licht."

Deze gedachte nu die spreekt is het Woord ; en het woord zegt : „Er zij licht, omdat het woord zelven het licht der geesten is."

Het ongeschapen licht, dat het goddelijk Woord is, straalt

omdat zij gezien wil worden ; en wanneer zij zegt : „Er zij licht !" geeft zij bevel aan de oogen zich te openen ; zij schept intelligentiën.

En toen God zeide : „Er zij licht !" werd het Begrip gevormd en is het licht verschenen.

Het Begrip, dat God had uitgestort uit den adem van zijn mond, als een ster afgescheiden van de zon, nam den vorm aan van een schitterenden engel en de hemel groette hem onder den naam van Lucifer.

Het Begrip ontwaakte en begreep zich geheel toen het deze uiting van het Goddelijk Woord hoorde : „Er zij licht !"

Het gevoelde zich vrij, omdat God hem bevolen had te zijn ; en het antwoordde, het hoofd omhoogheffend en zijn vleugels uitstrekkende :

— Ik zal niet de dienstbaarheid zijn !

— Gij zult dus de smart wezen ? vroeg hem de ongeschapen stem.

— Ik zal de Vrijheid zijn ! antwoordde het licht.

— De hoogmoed zal u verleiden, antwoordde de hoogste stem, en gij zult de dood als kind krijgen.

— Ik heb noodig tegen den dood te worstelen om het leven te veroveren, zeide nog het geschapen licht.

God scheidde daarop van zijn borst de draad van glans die den hoogmoedigen engel vasthield, en terwijl hij hem zich den nacht zag inwerpen, die hij met glorieschijn doorploegde ; hij hield van het kind van zijn gedachte, en met een onuitsprekelijken glimlach glimlachende, zeide hij bij zich zelven : „Wat was het licht schoon !"

God heeft de smart niet geschapen : het Begrip heeft haar aanvaard om vrij te zijn.

En de smart is de voorwaarde geweest, die gesteld is om vrij te zijn, door hem, die alleen zich niet bedriegen kan, omdat hij oneindig is.

Want het wezen van het Begrip, is het oordeel ; en het wezen van het oordeel, is de vrijheid.

Het oog bezit niet werkelijk het licht dan door het vermogen van zich te kunnen sluiten en openen.

Indien het genoodzaakt was altijd open te zijn, zou het de slaaf en het slachtoffer van het licht zijn; en om deze straf te ontvluchten, zou het moeten ophouden met zien.

Alzoo is het geschapen Begrip niet gelukkig God te erkennen, dan door de vrijheid die het heeft God te negeeren.

Het Begrip, dat ontkent, bevestigt altijd iets, daar het zijn vrijheid bevestigt.

Daarom verheerlijkt de godslastering God; en daarom was de hel noodig voor het geluk des hemels.

Indien het licht niet werd teruggestooten door de duisternis, zouden er geen zichtbare vormen bestaan.

Indien de eerste der engelen niet de diepten van den nacht had getrotseerd, zou de voortbrenging van God niet volledig geweest zijn, en zou het geschapen licht zich niet hebben kunnen scheiden van het wezenlijke licht.

Nooit zou het Begrip geweten hebben hoe goed God is, indien het hem nooit verloren had!

Nooit zou de eindelooze liefde van God geschitterd hebben in de vreugden van zijn barmhartigheid, indien de verloren zoon van den hemel gebleven was in het huis zijns vaders.

Wanneer alles licht was, was het licht nergens; het kwam tot volheid in den boezem van God die in barensweeën was om het voort te brengen.

En toen hij zeide: „Er zij licht!" stond hij aan den nacht toe het licht terug te stooten, en het heelal kwam uit den chaos.

De weigering van den engel die, bij zijn geboorte, slaaf weigerde te zijn, bracht het evenwicht der wereld tot stand, en de beweging der sferen nam een aanvang. En de oneindige ruimten bewonderden deze liefde tot de vrijheid, onmetelijk genoeg om het ledige van de eeuwige nacht te vullen en sterk genoeg om de haat van God te dragen.

Maar God kon het edelste van zijn kinderen niet haten,

en hij beproefde hem door zijn toorn slechts om hem in zijn macht te bevestigen.

Ook het woord van God zelve, alsof het jaloersch was op Lucifer, wilde van den hemel nederdalen en triomfantelijk de schaduwen van de hel doortrekken. Het wilde verbannen en veroordeeld zijn ; en het overdacht van te voren het verschrikkelijke uur, waarop het aan het einde van zijn foltering zou roepen : „Mijn God ! mijn God ! waarom hebt gij mij verlaten !"

Zooals de morgenster de zon voorafgaat, kondigde de opstandigheid van Lucifer aan de geboren wordende natuur de aanstaande vleeschwording van God aan.

Mogelijk sleepte Lucifer, toen hij in den nacht viel, een regen van zonnen en sterren mee door de aantrekkingskracht van zijn glorie !

Mogelijk is onze zon een demon onder de sterren, zooals Lucifer een ster is onder de engelen.

Daarom blijft hij waarschijnlijk kalm, wanneer hij de verschrikkelijke angsten der menschheid en de langzame doodsstrijd van de aarde verlicht, omdat hij vrij is in zijn eenzaamheid en in het bezit is van zijn licht. Zoo waren de neigingen van de ketterscholen van de eerste eeuwen. Enkelen, zooals de Ophieten, vereerden den duivel in de gedaante van den slang; anderen, zooals de Caïniten rechtvaardigden den opstand van den eersten der engelen, evenals van die van den eersten der moordenaars. Al deze dwalingen, al deze schimmen, al deze monsterachtige afgoden der anarchie die Indië in zijn symbolen de magische trimurti tegenoverstelt, hadden in het Christendom priesters en vereerders gevonden.

Nergens wordt er in Genesis van den duivel gesproken. Het is een allegorische slang die onze eerste voorouders bedriegt. Ziehier wat de meeste vertalers den heiligen text laten zeggen :

„De slang nu was listiger dan het overige gedierte des velds, dat de Heere God geschapen had."

En dit is het wat Mozes zegt :

והנחש היה ערום מכל חית השרה אשר עשה יהוה אלהים
(Gen. III. 1).

Dat is te zeggen in het Fransch, volgens Fabre d'Olivet : „De oorspronkelijke aantrekking (de begeerte) was de medesleurende hartstocht van alle elementaire leven (de innerlijke drijfveer) van de natuur, werk van Jehovah, het Wezen der wezens."

Maar hier is Fabre d'Olivet naast de ware uitlegging, omdat hij onbekend is met de groote sleutels van de kabala. Het woord הנחש, uitgelegd door de symbolieke letters van het Tarot, beteekent streng genomen :

14. נ *Nun.* — De kracht die de mengingen te weeg brengt.

5. ה *He.* — De recipient en de passieve voortbrenger der vormen.

21. ש *Sjin.* — Het natuurlijke en in het middelpunt door de dubbele polarisatie evenwichtig vuur.

Het woord door Mozes gebruikt, kabalistisch gelezen, geeft ons dus de beschrijving en omschrijving van dezen magischen universeelen agent, in alle theogoniën afgebeeld door de slang en waaraan de Hebreeën ook den naam gaven van Od, wanneer zij haar actieve kracht openbaart ; den naam van Ob, wanneer zij haar passieve kracht laat verschijnen, en den naam van *Aur*, wanneer zij zich vertoont in haar geheel in haar evenwichtige kracht, die het licht te voorschijn brengt in den hemel en het goud onder de metalen.

Daar hebben we dus deze oude slang die de wereld omringt en die haar verscheurend hoofd laat rusten onder den voet van een Maagd, figuur van inwijding ; van die Maagd, die een klein pas-geboren kindje ter aanbidding voorhoudt aan de magier-koningen en van hen ontvangt, in ruil voor deze gunst, goud, myrrhe en wierook.

Het dogma dient aldus in alle hiëratische godsdiensten om het geheim der natuurkrachten te omhullen, waarover de ingewijde kan beschikken, de godsdienstige formules zijn samenvattingen van deze woorden vol mysterie en vermogens die de goden van den hemel doen nederdalen en hen onderwerpen aan den wil der menschen. Judea heeft haar geheimen ontleend aan Egypte, Griekenland zond zijn hiërophanten en later zijn theosofen naar de school der groote profeten ; het Rome der Caesars, ondermijnd door de christelijke inwijding der catacomben stortte eens in tot de Kerk en men herstelde een symbolisme met de overblijfselen van alle eerediensten, die de koningin der wereld onderworpen had.

Volgens het verhaal van het evangelie, was het opschrift, waarin het geestelijke koningschap van Christus was uitgesproken, geschreven in het Hebreeuwsch, Grieksch en Latijn; het was de uitdrukking van de algemeene synthese.

Het Hellenisme inderdaad, deze groote en schoone godsdienst van den vorm had niet minder de komst van den Heiland verkondigd dan de profeten van het Jodendom ; de fabel van Psyche is een denkbeeld meer dan christelijk, en de eeredienst der pantheons, tevens Socrates rehabiliteerend, bereidde de altaren voor dàt eenzijn van God voor, waarvan Israël de geheimzinnige bewaarder geweest was.

Maar de synagoge loochende zijn Messias, en de Hebreeuwsche letters werden uitgewischt, ten minste in de verblinde oogen der Joden. De Romeinsche vervolgers onteerden het Hellenisme, dat de valsche gematigdheid van Julianus den philosoof niet weer kon in eere herstellen, wellicht ten onrechte Apostatus genoemd, daar zijn christendom nooit oprecht geweest was. De onwetenheid der middeleeuwen ging vervolgens de heiligen en de maagden den goden tegenoverstellen, de godinnen en de nymphen ; de diepe zin der helleensche symbolen was meer dan ooit onbegrepen ; Griekenland zelf verloor niet alleen de overleve-

ringen van zijn ouden eeredienst, maar het scheidde zich af van de Latijnsche kerk ; en aldus werden voor de Latijnsche oogen de Grieksche letters uitgewischt, zooals de Latijnsche letters verdwenen voor de oogen der Grieken.

Zoo verdween het opschrift van het kruis van den Heiland geheel, en er bleven slechts geheimzinnige beginletters.

Maar wanneer de wetenschap en de wijsbegeerte, met het geloof verzoend, zich in eén alleen zullen vereenigen alle symbolen, dan zullen alle grootschheden van de oude eeredienſten weder opbloeien in het geheugen der menschen, door den vooruitgang van den menschelijken geest te verkondigen, in de aanschouwing van het licht Gods.

Maar van allen vooruitgang zal dat het grootste zijn, wanneer deze, leggend de sleutels van de natuur in de handen der wetenschap, voor altijd het afzichtelijke spookbeeld van satan zal ketenen en door alle buitengewone verschijnselen van de natuur uit te leggen, het rijk van bijgeloof en van dwaze lichtgeloovigheid zal verwoesten.

Het is aan de volbrenging van dezen vooruitgang dat wij ons leven gewijd hebben en onze jaren doorbrengen in de vlijtigste en moeilijkste onderzoekingen. Wij willen de altaren bevrijden door de afgoden om te werpen, wij willen dat de man van de rede weer de priester en de koning der natuur wordt en wij willen door ze te verklaren alle beelden van het wereld-heiligdom bewaren.

De profeten hebben in gelijkenissen en beelden gesproken, omdat de abstracte taal hen ontbrak en omdat de profetische schouwing, zijnde het gevoel voor harmonie of alomgeldende analogiën, op natuurlijke wijze door beelden vertolkt wordt.

Deze beelden, door de gewone massa materieel opgevat, zijn afgoden of ondoorgrondelijke mysteriën geworden.

Het geheel en de opeenvolging van deze beelden en van deze mysteriën zijn wat men het symbolisme noemt.

Het symbolisme komt dus van God, hoewel het door de menschen geformuleerd is.

De openbaring heeft de menschheid vergezeld in alle tijden, en zij heeft zich vervormd met het menschelijk genie ; maar ze heeft altijd dezelfde waarheid uitgedrukt.

De ware religie is één, en hare dogma's zijn eenvoudig en onder het bereik van allen.

In elk geval is de veelvuldigheid der symbolen slechts een boek van poëzie geweest, noodzakelijk voor de opvoeding van het menschelijk genie. De harmonie der uiterlijke schoonheden en de poëzie van den vorm moesten God openbaren aan de kindsheid der menschheid ; maar Venus had al spoedig Psyche als mededingster, en Psyche verleidde de Liefde. Zoo moest de vereering van den vorm wijken voor die eerzuchtige droomen van de ziel, die reeds de welsprekende wijsheid van Plato versierde.

De komst van Christus was aldus voorbereid, en daarom was zij verwacht, hij kwam omdat de wereld hem verwachtte, en de philosophie zich tot geloof vervormde om populair te worden.

Maar, door dit geloof zelve bevrijd, protesteerde de menschelijke geest spoedig tegen de school, die de teekenen wilde materialiseeren, en het werk van het Roomsch-Katholicisme bestond alleen in het onbewust voorbereiden van de vrij-making der gewetens, en in het leggen van de grondslagen van de wereldeenheid.

Al deze dingen waren alleen maar de regelmatige en normale ontwikkeling van het goddelijke leven in de menschheid ; want God is de groote ziel aller zielen ; hij is het onbewegelijke middelpunt, waardoor alle intelligentiën met middelpuntzoekende kracht aangetrokken worden, als een sterrennevel.

De menschelijke intelligentie heeft haar morgen gehad ; haar volle dag zal komen, dan vervolgens haar ondergang, en God zal altijd dezelfde zijn. Maar het schijnt den be-

woners der aarde toe, dat de zon jong en bescheiden opkomt, dat hij op het midden van den dag in al zijn kracht schijnt, en vermoeid 's avonds slapen gaat.

De aarde draait echter, en de zon is onbewegelijk.

Daar hij dus geloof heeft in den menschelijken vooruitgang en in de standvastigheid van God, eerbiedigt de vrije mensch den godsdienst in zijn vroegere vormen, en zou hij Jupiter niet meer godlasteren dan Jehova ; hij groet nog met liefde het stralende beeld van den Pythischen Apollo, en vindt in hem een broederlijke gelijkenis met het glorierijke gelaat van den opgestanen Verlosser.

Hij gelooft aan de groote zending van de Katholieke hiërarchie, en ziet met genoegen dat de pausen der middeleeuwen den godsdienst als een dam opwierpen tegen de absolute macht der koningen, maar hij protesteert met de revolutionnaire eeuwen tegen het tot slavernij terugbrengen van het geweten, dat de pauselijke sleutels wilden opsluiten : hij is nog meer protestant dan Luther, want hij gelooft zelfs niet aan de onfeilbaarheid van de geloofsbekentenis van Augsburg en meer Katholiek dan de paus, want hij is er niet beducht voor dat de godsdienstige eenheid verbroken zal worden door de kwaadwilligheid der hoven.

Hij vertrouwt op God meer dan op de politiek van Rome voor het heil van de eenheidsidee ; hij eerbiedigt de oudheid der Kerk ; maar hij heeft geen angst dat zij sterft ; hij weet dat haar schijnbare dood een omvorming zijn zal en een glorieuze hemelvaart.

De auteur van dit boek doet een nieuw beroep op de magiërs van het Oosten om nog eens den goddelijken Meester te komen herkennen, wiens wieg zij begroet hebben, den grooten inwijder van alle tijden.

Al zijn vijanden zijn gevallen ; allen die hem veroordeelden zijn dood ; zij, die hem vervolgden zijn voor altijd gaan slapen, en hij staat altijd overeind.

De afgunstige menschen hebben zich tegen hem verbon-

den, zij zijn het eens geworden omtrent een enkel punt; de menschen der oneenigheid hebben zich vereenigd om hem te vernietigen, zij hebben zich tot koningen gemaakt, en zij hebben hem uitgestooten; zij hebben zich tot huichelaars gemaakt, en zij hebben hem beschuldigd; ze zijn opgetreden als rechters, en zij hebben hem zijn doodvonnis voorgelezen; ze zijn beulen geworden, en zij hebben de terechtstelling aan hem voltrokken; zij hebben hem den giftbeker laten drinken, zij hebben hem gekruisigd, zij hebben hem gesteenigd, zij hebben hem verbrand en zijn asch in de winden verstrooid; vervolgens hebben zij van schrik gebruld: hij stond voor hen, hen beschuldigende door zijn wonden, en hen neerbliksemende door den glans zijner lidteekenen.

Men gelooft hem te worgen in zijn wieg te Bethlehem; hij leeft in Egypte. Men sleept hem voort op den berg om hem in den afgrond te storten; de menigte zijner moordenaars omringt hem en jubileert reeds over zijn zekeren ondergang: een kreet laat zich hooren; is hij het niet die verbrijzeld zal worden op de rotsen van den afgrond? Ze verbleeken en zij zien elkander aan; maar hij, kalm en glimlachend van medelijden, hij gaat hen midden door en verwijdert zich.

En daar is een andere berg, die zij zullen verven met zijn bloed; een kruis en een graf; soldaten bewaken zijn graf. Verdwaasden! het graf is ledig, en hij, dien zij dood geloofden, wandelt vreedzaam voort, tusschen twee reizigers, op den weg naar Emmaüs.

Waar is hij? Waar gaat hij heen? Waarschuwt de heeren der aarde! Zegt aan de caesaren dat hun macht bedreigd wordt! Door wien? Door een arme man die geen steen heeft waar zijn hoofd op rust, door een man uit het volk, veroordeeld tot den slavendood. Wat een beleediging of wat een dwaasheid! Het doet er niet toe, de caesaren zijn al hun macht aan 't ontvouwen: bloedige edicten verklaren den vluchteling vogelvrij, overal verrijzen schavotten, de cir-

cussen openen zich, geheel voorzien van leeuwen en zwaardvechters, de brandstapels worden aangestoken, stroomen bloed hebben gestroomd, en de caesaren, die zich overwinnaars waanden, wagen een naam toe te voegen aan die, waarmede zij hunne trophaeën ophemelen, vervolgens sterven zij, en hun apotheose onteert de goden, die zij gemeend hebben te verdedigen. De haat der wereld verwart, in een zelfde verachting, Jupiter en Nero ; de tempels, waarvan de vleierij graven gemaakt heeft, zijn omgestort op de vogelvrij verklaarde asch, en op de overblijfselen der afgoden, op de ruïnen van het keizerrijk, blijft *hij alleen* dien de caesaren vogelvrij verklaarden, dien zooveel satellieten vervolgden, dien zooveel beulen pijnigden, *hij alleen* overeind, hij alleen regeert, hij alleen triomfeert !

Maar zijn leerlingen zelven maakten welhaast misbruik van zijn naam, hoogmoed overweldigde het heiligdom ; zij die zijn opstanding moesten verkondigen, willen zijn dood onsterfelijk maken, om zich als de raven te voeden met zijn altijd herboren vleesch. In plaats van hem na te volgen in zijn opoffering en hun bloed te geven voor hun kinderen in het geloof, sloeg zij hem in ketenen op het Vaticaan, als op een nieuwen Kaukasus, en maakten zich tot de gieren van dezen goddelijken Prometheus. Maar wat deert hem hun boozen droom? Ze hebben slechts zijn beeld geketend ; wat hem aangaat, hij staat altijd overeind, en schrijdt voort van ballingschap in ballingschap en van verovering naar verovering.

Men kan een mensch in ketenen slaan, maar men houdt het woord Gods niet gevangen. Het woord is vrij en niets kan het onderdrukken. Dit levende woord is de veroordeeling der boozen, en daarom wilden zij het laten sterven ; maar zij zijn het, die sterven, en het woord der waarheid blijft om te oordeelen over de herinnering aan hen !

Orpheus is verscheurd kunnen worden door de bacchanten, Socrates heeft den gifbeker gedronken, Jezus en zijn

apostelen zijn omgekomen in de laatste foltering, Johannes Hus, Hiëronymus van Praag en zooveel anderen zijn verbrand, de Heilige Bartholomaeus en de Septembermoorden hebben elk op hun beurt martelaars gemaakt ; de keizer van Rusland heeft nog tot zijn beschikking kozakken, knoeten en de woestijnen van Siberië ; maar de geest van Orpheus, van Socrates, van Jezus en van alle martelaren zal altijd levend blijven te midden van hun vervolgers, die op hun beurt gestorven zijn ; hij blijft overeind te midden van instellingen die neervallen en keizerrijken die omgestordt worden !

Het is deze goddelijke geest, de geest van den Eenigen Zoon Gods, dien de heilige Johannes in zijn Openbaring voorstelt overeind staande, te midden van gouden kandelabers, omdat hij het middelpunt is van alle lichten, zeven sterren in zijn hand houdend, als het zaad van een geheel nieuwen hemel, en zijn woord doende neerdalen op aarde in den vorm van een degen met twee scherpe kanten.

Wanneer de ontmoedigde wijzen inslapen in den nacht van den twijfel, is de geest van Christus op en waakt.

Wanneer de volken, moede van het werk dat verlost, slapen gaan en insluimeren op hunne ijzers, is de geest van Christus wakker en waakt.

Wanneer de blinde volgers van godsdiensten die onvruchtbaar geworden zijn, zich neerwerpen in het stof der oude tempels en slaafs kruipen in een bijgeloovige vrees, blijft de geest van Christus wakker en bidt.

Wanneer de sterken verzwakken, wanneer de deugden bedorven worden, wanneer alles buigt en vermindert om gemeen voedsel te zoeken, blijft de geest van Christus wakker en den hemel aanschouwende wacht hij het uur zijns Vaders af.

Christus wil zeggen, priester en koning bij uitnemendheid.

Christus, inwijder van de moderne tijden, is gekomen

om door de wetenschap en vooral door de barmhartigheid nieuwe koningen te vormen en nieuwe priesters.

De oude magiërs waren priesters en koningen.

De komst van den Heiland was den ouden magiërs aangekondigd door een ster.

Deze ster was het magische pentagram, dat bij elk van zijn punten een gewijde letter draagt.

Deze ster is de figuur van de Rede, die door eenheid van kracht de vier elementale machten regeert.

Het is het pentagram der magiërs.

Het is de vlammende ster van de kinderen van Hiram.

Het is het prototype van het evenwichtige licht, naar ieder van haar punten stijgt een lichtstreep omhoog.

Van ieder van haar punten daalt een lichtstreep omlaag.

Deze ster stelt voor de groote en opperste athanor van de natuur, die het lichaam des menschen is.

De magnetische invloed gaat uit in twee stralen van het hoofd en een voet, van elke hand en elke voet.

De positieve straal wordt in evenwicht gehouden door een negatieve. Het hoofd correspondeert met de beide voeten, elke hand met een hand en voet, de beide voeten elk met het hoofd en een hand.

Dit regelmatige teeken van het evenwichtige licht stelt voor de geest van orde en harmonie.

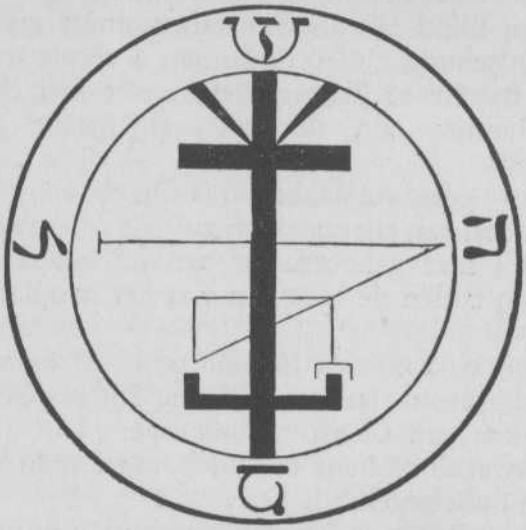
Het is het teeken van de almacht van den magiër.

Ook stelt ditzelfde teeken, met gapingen of onregelmatig geteekend, de astrale dronkenschap voor, de abnormale en ongeregelde projecties van den grooten magischen Agens, dientengevolge betoovering, de verdorvenheid, de krankzinnigheid en dat noemen de beoefenaars der magie de signatuur van Lucifer.

Er bestaat een andere signatuur die ook de mysteriën van het licht voorstelt, Het is de signatuur van Salomo.

De talismans van Salomo droegen aan de eéne zijde den afdruk van zijn zegel, waarvan wij de afbeelding in ons

Dogma gegeven hebben. Aan de andere zijde was de signatuur, die er aldus uitzag.

Deze figuur is de hieroglyphische theorie van de samenstelling der magneten en stelt de omloopswet van den bliksem voor.

Men ketent de afgedwaalde geesten door hen te toonen, 't zij de vlammende ster van het pentagram, hetzij de handteekening van Salomo, omdat men hen aldus het bewijs van hun dwaasheid laat zien tegelijkertijd dat men hen dreigt met een souvereine macht, in staat hen te kwellen door ze tot de orde terug te roepen.

Niets plaagt de boozen zoozeer als het goede.

Niets ook is zoo gehaat bij de dwaasheid als de rede.

Maar indien een onwetende operator zich van deze teekens bedient zonder ze te kennen.

Is het een blinde die tot de blinden over het licht spreekt ;

Is het een ezel die de kinderen lezen wil leeren.

Indien de blinde den blinde geleidt, heeft de groote en

goddelijke Hiërophant gezegd, vallen zij beiden in den kuil.

Een laatste woord om deze geheele inleiding saam te vatten.

Indien gij blind zijt als Simson, wanneer gij de pilaren der tempels schudt, zullen de ruïnen u verpletteren.

Om de natuur te beheerschen, moet men de meerdere van de natuur zijn door den tegenstand tegen haar verlokkingen.

Indien uwe geest volmaakt vrij is van elk vooroordeel, van elk bijgeloof en van elk ongeloof, zult gij de geesten bevelen.

Indien gij niet gehoorzaamt aan de krachten van het noodlot, dan zullen de krachten van het noodlot u gehoorzamen.

Indien gij wijs zijt als Salomo, zult gij de werken van Salomo volbrengen. Indien gij heilig zijt als Christus, zult gij de werken van Christus volbrengen. Om de stroomen van het bewegelijke licht te leiden, moet men vastgehecht zijn in een onbewegelijk licht...

Om de elementen te bevelen, moet men hunne orkanen, hunne bliksems, hunne diepten en hunne onweders getemd hebben.

Men moet WETEN om te DURVEN.
Men moet DURVEN om te WILLEN.
Men moet WILLEN om de heerschappij te bezitten.
En om te heerschen, moet men ZWIJGEN.

RITUEEL VAN DE HOOGE MAGIE.

HOOFDSTUK I.

De voorbereidingen.

Elke bedoeling, die zich niet door daden manifesteert, is een ijdele bedoeling, en het woord dat deze uitdrukt is een onnut woord. Het handelen bewijst het leven, en de handeling bewijst ook den wil en bepaalt hem. Ook wordt er in de symbolische en gewijde boeken gezegd dat de menschen geoordeeld zullen worden niet volgens hunne gedachten en hunne denkbeelden, maar naar hun werken. Om te zijn moet men doen.

Wij hebben dus thans het groote en verschrikkelijke vraagstuk der magische werken te behandelen. Het handelt hier niet meer over theoriën en abstracties; wij komen aan de werkelijkheden, en wij zullen in de handen van den ingewijde de tooverstaf leggen en hem zeggen : Beroep u niet alleen op onze woorden ; handel zelf.

Het gaat hier om de werken van een betrekkelijke almacht, en om het middel van zich meester te maken van de grootste geheimen der natuur en deze dienstbaar te maken aan een verlichten en onbuigzamen wil.

Het meerendeel van de bekende magische Ritueelen zijn òf fopperijen, òf raadsels, en wij zullen voor de eerste maal, na zooveel eeuwen, de sluier van het occulte heiligdom verscheuren. De heiligheid der mysteriën openbaren, is een geneesmiddel aanwenden tegen de profanatie daarvan. Zoo is de gedachte die onzen moed schraagt en die ons de

gevaren van dit werk onder oogen doet zien, de vermetelste gedachte misschien die den menschengeest gegeven is te beseffen en te volbrengen.

De magische verrichtingen zijn het in 't werk stellen van een natuurlijke macht, maar superieur aan de gewone krachten der natuur. Zij zijn het resultaat van een wetenschap en van een gewoonte die den menschelijken wil uitheffen boven zijne gewone grenzen.

Het bovennatuurlijke is slechts het buitengewoon natuurlijke of het verheven natuurlijke : een wonder is een verschijnsel, dat de menigte treft, omdat het onverwacht is ; het wonderlijke is wat verwondering inboezemt, het zijn de uitwerkingen die hen verrassen die de oorzaken er niet van kennen of die daar oorzaken aan toeschrijven, niet in verhouding met dergelijke resultaten. Er bestaan geen wonderen dan voor de onwetenden ; maar daar er bezwaarlijk absoluut weten onder de menschen bestaat, kan het wonder nog bestaan, en het bestaat voor iedereen.

Laten wij beginnen met te zeggen, dat wij aan alle wonderen gelooven, omdat wij overtuigd en zeker zijn, zelfs door onze eigen ondervinding van hunne algeheele mogelijkheid.

Er zijn er welke wij niet uiteenzetten, maar die wij niet minder als verklaarbaar beschouwen. Van 't meerdere naar het mindere en van het mindere naar het meerdere staan de gevolgen in identieke verhoudingen en zijn de evenredigheden voortdurend strenger.

Maar om wonderen te doen, moet men buiten de gewone omstandigheden der menschen verkeeren ; men moet òf afgeleid worden door de wijsheid, òf verheven door de dwaasheid, boven alle hartstochten uit en zonder harstochten door extase of razernij. Zoo is de eerste en meest onvermijdelijke voorbereiding voor den verrichter.

Zoo kan door een wet der voorzienigheid of van het noodlot de magiër de almacht niet uitoefenen dan in omge-

keerde reden met zijn materiëel belang ; de alchemist maakt zooveel meer goud als hij van te voren berust in de ontberingen, en hij de armoede, beschermster van de geheimen van het Groote-Werk, hooger stelt.

De ingewijde met het hart zonder hartstocht zal alleen beschikken over de haat en de liefde van hen, welke hij zal willen maken tot werktuigen van zijn wetenschap : de mythe van Genesis is eeuwig waar, en God laat de boom der kennisse niet naderen dan door mannen zelfverloochenend en sterk genoeg om niet begeerig te zijn naar zijn vruchten.

Gij dus die in de magie het middel zoekt om uw hartstochten uit te vieren, maak halt op dien noodlottigen weg : gij zult er slechts de dwaasheid of de dood vinden. Dat drukte men vroeger door deze algemeene traditie uit, dat de duivel vroeg of laat eindigde met den tooveraars den hals om te draaien.

De beoefenaar der magie moet dus zijn onbewogen, matig en kuisch, belangeloos, ondoordringbaar en niet te genaken door elk soort van vooroordeel en schrik. Hij moet zonder lichaamsgebreken zijn en beproefd tegen alle tegenwerpingen en alle pijnen. De eerste en belangrijkste magische verrichting is het bereiken van deze zeldzame superioriteit.

Wij hebben gezegd dat de extase van den hartstocht dezelfde resultaten kan teweeg brengen als de absolute superioriteit, en dat is waar ten opzichte van het slagen, maar niet ten opzichte van de leiding van magische verrichtingen.

De hartstocht doet met kracht het vitale licht uitkomen en roept bewegingen te voorschijn, onvoorzien door den algemeenen Agens ; maar hij kan niet even gemakkelijk inhouden wat hij voortgedreven heeft, en het is dus zijn lot te gelijken op Hippolytus, voortgesleept door zijn eigen paarden ; of op Phalaris, die zelve het strafinstrument, dat hij voor anderen uitgevonden had, beproefde.

De menschelijke wil verwerkelijkt door de daad is gelijk aan den kanonskogel die nooit voor eenige hinderpaal uitwijkt. Ze gaat er doorheen, of zij geraakt er in en raakt verloren, wanneer ze met kracht weggeslingerd wordt; maar indien hij met geduld en volharding voorwaarts schrijdt, verliest hij zichzelf nooit, hij is als de vloed die altijd terug komt en eindigt met het ijzer door te knagen.

De mensch kan gewijzigd worden door de gewoonte, die volgens het spreekwoord een tweede natuur wordt in hem. Door middel van een volhardende en voortschrijdende gymnastiek ontwikkelen zich de krachten en lenigheid van het lichaam of groeien in een verhouding, die verwondert. Zoo is het ook met de vermogens der ziel. Wilt gij heerschen over u zelven en de anderen ? Leer te willen.

Hoe kan men leeren te willen ? Hier ligt het eerste geheim van de magische inwijding, en het is om te doen begrijpen de grond zelve van dit geheim dat de oude bewaarders van de priesterkunst de toegangen van het heiligdom met zoo veel verschrikkingen en begoochelingen omringden. Zij geloofden niet aan willen, dan wanneer dit bewijzen van zijn bestaan had gegeven, en zij hadden gelijk. De kracht kan zich niet uiten dan door overwinningen.

Traagheid en vergeten zijn de vijanden van den wil en daarom hebben alle godsdiensten de oefeningen vermenigvuldigd en hun eeredienst nauwgezet en moeilijk gemaakt. Hoe meer men zich met een denkbeeld bemoeit, des te meer kracht verkrijgt men in de richting van dat denkbeeld. Hebben de moeders niet die kinderen van haar het liefst, die haar het meeste smart hebben veroorzaakt en de meeste zorgen gekost ? Ook de kracht der godsdiensten is geheel gelegen in den onbuigzamen wil van hen die haar belijden. Zoo lang er een trouw geloovige is voor het heilige offer van de mis, zal er een priester zijn om ze haar te lezen, en zoolang er een priester is die alle dagen zijn brevier zegt, zal er een paus in de wereld zijn.

De in schijn onbeduidendste praktijken, en die op zichzelf het vreemdst zijn aan het doel, dat men zich voorstelt, geleiden toch naar dit doel door opvoeding en oefening van den wil. Een boer, die alle morgens om twee of drie uur zou opstaan en die ver van zijn huis weggaan zou om een sprietje van hetzelfde gras te plukken, voordat de zon opgekomen is, zou, van dit gras bij zich dragende, een groot aantal wonderen kunnen bewerkstelligen. Dit gras zou het teeken zijn van zijn wil en zou door dezen wil zelve alles worden wat hij zou willen dat het werd in het belang van zijn verlangens.

Om te kunnen moet men gelooven dat men kan, en dit geloof moet zich dadelijk omzetten in daden. Wanneer een kind zegt : Ik kan niet, antwoordt zijn moeder hem: Beproef. Het geloof beproeft zelfs niet ; het begint met de zekerheid het te volbrengen, en het werkt met kalmte alsof het de almacht onder haar bevelen had en de eeuwigheid voor zich.

Gij dan, die u aanmeldt voor de wetenschap der magiërs, wat vraagt gij haar ? Durf uw verlangen in woorden uit te spreken, wat het ook zij, zet u vervolgens onmiddelijk aan het werk, en houdt niet meer op in denzelfden geest en voor hetzelfde doel bezig te zijn : wat gij wilt, zal gedaan worden, en het is reeds voor u en door u begonnen.

Sixtus V had bij het beschouwen van zijn dieren gezegd: Ik wil paus worden.

Gij zijt aan den bedelstaf en gij wilt goud maken : zet u aan 't werk en houdt niet meer op. Ik beloof u in naam van de wetenschap alle schatten van Flamel en van Raimundus Lullus.

Wat moet men eerst doen ? — Men moet gelooven dat gij kunt, vervolgens handelen. — Hoe handelen ? — Alle dagen op hetzelfde uur opstaan en wel vroeg ; u in elk jaargetijde voor het aanbreken van den dag aan een pomp wasschen ; nooit vuile kleeren dragen, en daarom ze zelf schoonmaken, als het moet ; u gewennen aan vrijwillige

ontberingen om beter te verduren de onvrijwillige ; vervolgens elk verlangen het zwijgen opleggen dat niet dient tot de volbrenging van het groote werk. — Wat ! door mij alle dagen aan een pomp te wasschen, zal ik goud maken ? — Gij zult werken om het te maken. — Het is een spotternij. — Neen, het is een geheime leer. — Hoe kan ik mij van een geheime leer bedienen, die ik niet zou kunnen begrijpen ? Geloof en doe ; gij zult vervolgens begrijpen.

Iemand zeide mij eens : Ik zou een ijverig katholiek willen zijn, maar ik ben een volger van Voltaire. Hoeveel zou ik niet geven om het geloof te bezitten ! — Nu dan, heb ik hem geantwoord, zegt niet meer : Ik zou willen ; zegt : Ik wil, en doe de werken des geloofs ; ik verzeker u dat gij gelooft. Gij zijt de leer van Voltaire toegedaan, zegt gij, en onder de verschillende wijzen van het geloof te begrijpen, is die van de Jezuieten u het meest antipathiek en schijnt u toch de meest verkieselijke toe en de sterkste.... Verricht telkens weer zonder ontmoedigd te worden de oefeningen van den heiligen Ignatius, en gij zult een geloovige worden als een Jezuiet. Het resultaat is onvermijdelijk, en indien gij dan de naiveteit hebt te gelooven dat het een wonder is, bedriegt gij u reeds door te gelooven dat gij een volger van Voltaire zijt.

Een luiaard zal nooit een magiër zijn. De magie is een oefening voor alle uren en oogenblikken. De verrichter van groote werken moet zich absoluut meester zijn ; opdat hij in staat zij de verleiding van genietingen te overwinnen, en de eetlust en de slaap ; opdat hij ongevoelig is voor welslagen en voor vernedering. Zijn leven moet zijn een wil, bestuurd door een gedachte en gediend door de geheele natuur, die hij aan den geest onderworpen zal hebben in zijn eigen organen, en door sympathie in alle de krachten van het heelal, die daarmede correspondeeren.

Alle vermogens en alle zintuigen moeten aan het werk deelnemen en niets in den priester van Hermes heeft het

recht werkeloos te blijven ; hij moet het Begrip door teekens in formule brengen en het samenvatten door karakters en pentakels ; men moet den wil richting geven door woorden en de woorden in vervulling doen gaan door handelingen ; men moet de magische idee overbrengen in licht voor de oogen, in harmonie voor de ooren, in geuren voor den reukzin, in smaken voor den mond en in vormen voor het tastgevoel ; in eén woord de operator moet in zijn geheele leven bewust zijn wat hij buiten zich zelve in de wereld wil verwerkelijken ; hij moet *een magneet* worden om de begeerde zaak aan te trekken ; en wanneer het voldoende gemagnetiseerd zal zijn, moet hij weten dat de zaak komen zal zonder dat hij er aan denkt en uit eigen beweging.

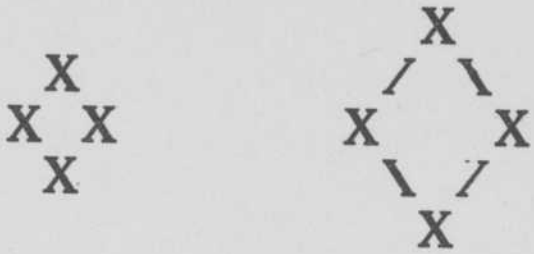
Het is van belang dat de magiër de geheimen der wetenschap kent ; maar hij kan ze kennen door intuïtie en zonder ze geleerd te hebben. De kluizenaars, die leven in de dagelijksche beschouwing der natuur, vermoeden dikwijls haar harmonieën en zijn meer onderricht in hun eenvoudig gezond verstand dan de doctoren, wier natuurlijk oordeel vervalscht is door de sophismen der scholen. De ware praktische magiërs bevinden zich bijna altijd buiten op het land, en het zijn dikwijls lieden zonder onderwijs en eenvoudige herders.

Er bestaan ook zekere physieke organismen meer dan anderen geëigend voor de openbaringen der occulte wereld ; er bestaan gevoelige en sympathische naturen, bij wie de intuïtie in het astrale licht om zoo te zeggen aangeboren is ; bepaalde droefheden en bepaalde ziekten kunnen het zenuwstelsel wijzigen, en er zonder medewerking van den wil, een werktuig van divinatie, min of meer volmaakt, uit maken ; maar deze verschijnselen zijn uitzonderingsgevallen, en gewoonlijk moet en kan het magische vermogen verworven worden door de volharding en den arbeid.

Er zijn ook substanties die de extase te weeg brengen en voorbeschiktheid voor den magnetischen slaap aanbrengen,

er zijn menschen die de verbeeldingskracht ten dienste stellen al de levendigste en sterkst gekleurde weerkaatsingen van het elementaire licht; maar het gebruik van deze stoffen is gevaarlijk, omdat zij gewoonlijk de bedwelming en dronkenschap tot gevolg hebben. Men maakt somtijds daarvan gebruik, maar in streng berekende hoeveelheden en in omstandigheden, die geheel en al exceptioneel zijn.

Hij die zich ernstig wil overleveren aan magische werken, moet na zijn geest tegen elk gevaar van hallucinatie en verschrikking versterkt te hebben, zich uit- en inwendig gedurende veertig dagen reinigen. Het getal veertig is gewijd, en zelfs zijn cijfer is magisch. In Arabische cijfers bestaat het uit den cirkel, beeld van het Oneindige, en uit de 4, die de drieeenheid met eenheid samenvat. In Romeinsche cijfers, op de volgende wijze gerangschikt, stelt het het teeken van het hoofddogma van Hermes voor en het karakter van het zegel van Salomo :

De reiniging van den magiër moet bestaan in het zich onthouden van brutale wellusten, in een vegetarische en zachte leefwijze, in het zich ontzeggen van sterke dranken, en in de regeling van de uren van den slaap. Deze voorbereiding wordt in alle eerediensten aangewezen en voorgesteld door een tijd van boetedoening en beproevingen, die de symbolische feesten van de hernieuwing van het leven voorafgaat.

Men moet, zooals wij gezegd hebben, voor het uiterlijk

de meest pijnlijke netheid in acht nemen : de armste kan water vinden. Hij moet ook schoonmaken of doen schoonmaken met zorg de kleeren, de meubelen en het vaatwerk, dat hij gebruikt. Alle onzindelijkheid geeft een verwaarloozing te kennen, en in magie is de verwaarloozing doodelijk.

Men moet de lucht bij het opstaan en slapen gaan zuiveren met een odeur, samengesteld uit lauriersap, zout, kamfer, witte hars en zwavel, en ter zelfder tijd de vier heilige woorden uitspreken, terwijl men zich naar de vier hemelstreken heenwendt.

Men moet met niemand spreken over de werken, welke men volbrengt ; en zooals wij het genoegzaam uiteengezet hebben in het Dogma, is het mysterie de stipte en onontbeerlijke voorwaarde voor alle verrichtingen der wetenschap. Men moet de nieuwsgierigen op een dwaalspoor brengen door andere werkzaamheden en andere onderzoekingen voor te wenden, zooals chemische experimenten voor industrieele doeleinden, hygiënische voorschriften, het onderzoek naar enkele geheimen der natuur, enz ; maar het in een kwaden naam staande woord magie moet nooit uitgesproken worden.

De beoefenaar der magie moet zich als beginner afzonderen en zich zeer moeilijk toonen in zijn omgang om in zich zijn kracht te concentreeren en de punten van aanraking uitkiezen ; maar hoe meer hij ongezellig en ontoegankelijk in den eersten tijd zijn zal, des te meer zal men hem later gezocht en populair zien, wanneer hij zijn keten gemagnetiseerd en zijn plaats in een stroom van ideeën en licht gekozen zal hebben.

Een vlijtig en arm leven is zoo gunstig voor de inwijding door de praktijk, dat de grootste meesters het gezocht hebben, zelfs wanneer zij konden beschikken over de rijkdommen der wereld. Dan gebeurt het dat Satan, dat is te zeggen de geest der onwetendheid, die grinnikt, die twijfelt,

en de wetenschap haat omdat hij haar vreest, de toekomstige Heer der Wereld zal trachten te verleiden door te zeggen : Indien gij God's zoon zijt, zeg dat deze steenen brood worden. De geldmenschen zoeken dan den vorst der wetenschap te vernederen door hem te dwarsboomen, door zijn arbeid zijn waarde te ontzeggen of op ellendige wijze daarvan misbruik te maken ; men breekt hem in tien stukken, opdat hij tienmaal zijn hand uitsteke, het stukje brood, waaraan hij wel wil schijnen behoefte te hebben. De magiër verwaardigt zich zelfs niet te glimlachen over deze domheid, en zet met kalmte zijn werk voort.

Men moet zooveel men het vermag, den aanblik van afgrijselijke zaken en leelijke personen vermijden, niet eten bij personen die men niet acht, alle buitensporigheden vermijden en op de meest regelmatige en geregelde wijze leven.

De grootste eerbied voor zich zelven hebben en zich beschouwen als een miskende alleenheerscher, die toestemt dat te zijn om zijn kroon terug te veroveren. Zacht en waardig zich gedragen tegenover iedereen; maar in den maatschappelijken omgang zich nooit verliezen, en zich uit die kringen terugtrekken waar men niet een of ander initiatief zal hebben.

Men kan eindelijk en men moet zelfs zijn verplichtingen nakomen en de riten van den eeredienst, waartoe men behoort, volbrengen. Nu is van alle eerediensten, de meest magische diegene die de meeste wonderen verwerkelijkt, die op de meest wijze redenen de moeilijkst te omvatten mysteriën doet berusten, die lichtpunten heeft gelijk aan zijn schaduwen, die de wonderen populair maakt en God in de menschen incarneert door het geloof. Deze godsdienst heeft altijd bestaan, en is altijd in de wereld geweest, onder verschillende namen, de eenige en heerschende godsdienst. Ze bezit nu, bij de volken der aarde, drie vormen schijnbaar elkander vijandig, die zich spoedig tot een enkele zullen vereenigen om een universeele kerk uit te maken. Ik bedoel

de Russische Orthodoxie, het Roomsch-Katholicisme en een laatste vervorming van de leer van den Buddha.

Wij gelooven duidelijk genoeg gemaakt te hebben door wat voorafgaat dat onze magie tegengesteld is aan die van de Geestenbezweerders en Nigromanten. Onze magie is tegelijkertijd een wetenschap en een absolute godsdienst, die niet alle meeningen moet vernielen en in zich opnemen, maar ze tot nieuw leven wekken en een richtsnoer geven, door den kring der ingewijden te herstellen en aldus aan de blinde massa's wijze en helderziende leiders te geven.

Wij leven in een eeuw, waar er niets meer te verwoesten valt ; maar alles over te maken is, omdat alles vernield is. — Wat overmaken ? het verleden ? — Men maakt het verleden niet over. — Wat herstellen ? een tempel en een troon ? — Waartoe dient het, omdat de ouden gevallen zijn ? — Het is er mee alsof gij zei : Mijn huis zal van ouderdom invallen, waartoe een ander bouwen ? — Maar zal het huis dat gij bouwen gaat, gelijk zijn aan dat, wat ingestort is ? — Neen datgene, dat ingestort is was oud, en dit hier zal nieuw zijn. — Maar toch zal het altijd een huis zijn ? — Wat wilt gij dan dat het zijn moet ?

HOOFDSTUK II.

Het magische evenwicht.

Het evenwicht is de resultante van twee krachten.

Indien de beide krachten absoluut en altijd gelijk zijn, zal het evenwicht de onbewegelijkheid en dientengevolge de negatie van het leven zijn. De beweging is het resultaat van een afwisselend overwicht.

De stoot aan een der schalen van een weegschaal gegeven bepaalt noodzakelijkerwijze de beweging van de andere. De tegendeelen werken aldus op de tegendeelen in, in de geheele natuur, door verband en gelijkvormigen samenhang.

Het geheele leven bestaat uit een inademing en een zucht; de schepping is de onderschuiving van een schaduw om tot grens te dienen aan het licht, van een ledig om te dienen tot ruimte voor de volheid van het zijn, van passief beginsel bevrucht om tot grondlaag te dienen voor en tot werkelijkheid te maken het vermogen van het aktieve beginsel dat scheppend werkt. De geheele natuur is dubbelslachtig, en de beweging die de schijngestalten van dood en leven voor den dag brengt is een voortdurende voortbrenging. God bemint het ledige, dat hij gemaakt heeft om het te vullen; de wetenschap bemint de onwetendheid, welke zij verlicht; de kracht bemint de zwakheid, welke zij steunt; het goede bemint het oogenschijnlijke kwaad, dat hem glorie verleent; de dag is verliefd op den nacht en vervolgt deze zonder ophouden, de wereld omgaande; de liefde is tegelijkertijd een dorst en een volheid, die behoefte heeft aan uitstorting. Hij die geeft ontvangt en die ontvangt geeft; de beweging is een voortdurende wisseling.

De wet kennen van deze wisseling, de beurtelingsche of gelijktijdige verhouding van deze krachten weten is in het bezit zijn van de eerste beginselen van de groote magische geheimleer, die de ware godheid der menschen samenstelt. Wetenschappelijk kan men de verschillende verschijningsvormen van de algemeene beweging afmeten door electrische en magnetische verschijnselen. De electrische toestellen vooral toonen materieel en positief de aantrekkingen en afstootingen van bepaalde stoffen aan. Het huwelijk van koper met zink, de werking van alle metalen in de galvanische zuil, zijn voortdurende en onwraakbare getuigenissen. Laat de natuurkundigen zoeken en ontdekken : de kabalisten zullen de ontdekkingen van de wetenschap uiteenzetten.

Het menschelijk lichaam is evenals de aarde aan een tweevoudige wet onderworpen : het trekt aan en zendt stralen uit ; het is gemagnetiseerd door een androgyn magnetisme en reageert op de twee vermogens der ziel, de intellectueele en de sensitieve, in omgekeerde reden, maar evenredig aan de afwisselende overwichten van de beide sexen in zijn physisch organisme.

De kunst van den magnetiseur is geheel gelegen in de kennis en toepassing van deze wet. De werking polariseeren en aan den agens een tweeslachtige en afwisselende kracht verleenen, is het nog onbekende en vergeefs gezochte middel om de verschijnselen van het magnetisme naar wil te regelen ; maar er is een zeer pijnlijke tact en een groote nauwkeurigheid in de uiterlijke bewegingen noodig om niet de teekenen van de magnetische aantrekking te verwarren met die van de inademing ; men moet ook volkomen de occulte anatomie kennen en het bijzondere temperament van de personen waarop men ageert.

Wat het grootste bezwaar oplevert voor de regeling van het magnetisme is de kwade trouw of de kwaadwilligheid der patiënten. Vooral de vrouwen, die wezenlijk altijd tooneelspeelsters zijn ; de vrouwen die er behagen in hebben

om zich te laten beïnvloeden door anderen te beïnvloeden en die er toe komen het eerst bedrogen te worden wanneer zij hun zenuw-melodrama's spelen; de vrouwen zijn de ware zwarte magie van het magnetisme. Ook zal het aan magnetiseurs niet ingewijd in de hoogste geheimleeren, en die niet geholpen worden door de inlichtingen der kabala onmogelijk zijn om ooit dit weerbarstige en vluchtige element te beheerschen. Om de vrouw meester te zijn, moet men haar afleiden en handig bedriegen door haar te laten veronderstellen dat zij zelve u bedriegt. De mensch kan naar willekeur twee stroomen verwekken, een warme en een koude; hij kan eveneens naar willekeur het actieve licht of passieve licht laten schijnen; maar hij moet het bewustzijn van deze kracht verkrijgen door de gewoonte er aan te denken. Een zelfde handgebaar kan beurtelings aantrekken en afstooten wat men overeengekomen is het fluïde te noemen; en de magnetiseur zelf zal door het resultaat van zijn bedoeling gewaarschuwd worden door een afwisselende gewaarwording van warm en koud in zijn hand, of in de beide handen indien hij met beide handen tegelijk passen maakt, gewaarwording die de patiënt terzelfder tijd zal ondervinden, maar in tegenovergestelde richting; dat wil zeggen met juiste tgenovergestelde afwisseling.

Het pentagram, of het teeken van den mikrokosmos, stelt onder andere magische mysteriën, de dubbele aantrekkingskracht van de menschelijke extremiteiten onder elkaar voor en de circulatie van het astrale licht in het menschelijk lichaam. Zoo moet men opmerken, wanneer men een man in de ster van het pentagram afbeeldt, zooals men zien kan in de occulte wijsbegeerte van Agrippa, dat het hoofd mannelijk sympathisch met den rechter voet correspondeert en vrouwelijk sympathisch met den linkervoet; en dat de rechterhand evenzoo correspondeert met de linkerhand en linkervoet, en de linkerhand wederzijds evenzoo: waarop men acht behoort te geven in de magnetische passen, indien

men bereiken wil dat men het geheele organisme beheerscht en alle leden bindt door hunne eigen ketens van overeenkomst en natuurlijke sympathie.

Deze kennis is noodzakelijk voor het gebruik van het pentagram in geestbezweringen en in de oproepingen van gestalten die in het astrale licht zwerven, wat gewoonlijk necromantie genoemd wordt, zooals wij uitleggen zullen in het vijfde hoofdstuk van dit *Ritueel*; maar het is goed hier de opmerking te maken dat elke actie een reactie te voorschijn roept, en dat wij bij het magnetiseeren of het magisch beïnvloeden van anderen, van hen tot ons een tegenstroom van beïnvloeding te weeg brengen, die daarmede overeenkomt, en die ons aan hen onderwerpen kan in plaats van hen aan ons te onderwerpen, zooals vrij dikwijls geschied is in de operaties die de sympathie van liefde tot doel hebben. Daarom is het van belang zich te verdedigen terzelfder tijd dat men aanvalt, om niet links in te ademen terzelfder tijd dat men rechts uit-ademt. De magische androgyne (zie de afbeelding in het begin van het *Ritueel*) draagt op den rechterarm het opschrift SOLVE en op den linkerarm COAGULA, wat beantwoordt aan de symbolische figuur van de werkers aan den tweeden tempel, die in de eene hand den degen en in de andere den troffel vasthielden. Tegelijk dat men bouwt moet men zijn werk verdedigen door de vijanden te verstrooien : de natuur doet niets anders wanneer zij verwoest te gelijk dat zij regenereert. Nu is volgens de allegorie van den magischen kalender van Duchenteau de mensch, dat wil zeggen de ingewijde, de aap der natuur, die hem aan den keten vasthoudt, maar die hem onophoudelijk handelen doet in navolging van de methodes en werken van zijn goddelijke meesters en van zijn onvergankelijk voorbeeld.

Het beurtelingsche gebruik van tegengestelde krachten, de warmte na de koude, de zachtheid na de strengheid, de liefde na den toorn, enz. is het geheim van de onafgebroken

beweging en van de voortzetting van de macht ; dat gevoelen instinctmatig de coquettes, die haar vereerders van de hoop in de vrees en van de vreugde in de droefheid doen overgaan. Altijd ageeren in dezelfde richting en op dezelfde manier, is een enkele schaal van een weegschaal overbelasten, en daaruit zal al heel spoedig het volkomen verlies van evenwicht uit voortkomen. Het onafgebroken voortduren van liefkoozingen brengt ras verzadigdheid, afkeer en antipathie te weeg, evenals een voortdurende koelheid of strengheid ten langen leste verwijdering veroorzaakt en de genegenheid ontmoedigt. In de alchemie verkalkt een vuur altijd het zelfde en voortdurende in gloed de oerstof en doet soms het hermetische vat springen ; men moet, bij geregelde tusschenpoozen, de hitte van het vuur vervangen door die van de kalk of minerale slakken. Aldus moet men, in de magie de werkingen van den toorn of van strengheid matigen door handelingen van welwillendheid en liefde, en, indien de operateur zijn wil altijd op dezelfde wijze en in dezelfde richting gericht houdt, zal er voor hem een groote vermoeidheid uit voort komen en spoedig een soort van moreele machteloosheid.

De beoefenaar van de magie moet dus niet uitsluitend in zijn laboratorium leven, tusschen zijn Athanor, zijn elixirs en zijn pentakels. Hoe verslindend de blik van die Circe ook zijn mag, die men het occulte vermogen noemt, men moet haar bij gelegenheid het zwaard van Ulysses voorhouden en op tijd den beker verwijderen van onze lippen, die zij ons aanbiedt. Altijd moet een magische handeling gevolgd worden door een rust gelijk aan haar duur en van een overeenkomstige verstrooiing, maar tegengesteld aan zijn object. Onafgebroken worstelen tegen de natuur om haar te beheerschen en te overwinnen, wil zeggen zijn rede en zijn leven blootstellen. Paracelsus heeft het durven doen, en toch gebruikte hij in deze worsteling evenwichtige krachten en stelde de dronkenschap van den wijn tegenover die

van het verstand ; vervolgens temde hij de dronkenschap door de lichamelijke vermoeidheid, en de lichamelijke vermoeidheid door een nieuw verstandswerk. Al was Paracelsus een man van inspiratie en van wonderen ; hij heeft zijn leven verbruikt in deze verslindende activiteit, of liever hij is er spoedig vermoeid van geworden en heeft het kleed verscheurd : want mannen als Paracelsus kunnen gebruiken en misbruiken zonder iets te vreezen : zij weten wel dat zij niet meer zouden weten te sterven als zij hier beneden niet moesten oud worden.

Niets maakt meer voorbestemd voor de vreugde dan de smart, en niets staat nader bij de smart dan de vreugde. Daarom is de onwetende operator verwonderd altijd tot resultaten te komen tegengesteld aan die welke hij zich voorgesteld had, omdat hij zijn werking noch weet te kruisen, noch af te wisselen ; hij wil zijn vijand betooveren, en hij wordt zelf ongelukkig en ziek ; hij wil zich doen beminnen, en hij geraakt op ellendige wijze in hartstocht voor vrouwen, die over hem spotten ; hij wil goud maken, en hij put zijn laatste hulpmiddelen uit ; zijn kwelling is eeuwig gelijk aan die van Tantalus, het water wijkt altijd wanneer hij wil drinken. De ouden vermenigvuldigden in hunne symbolen en in hunne magische verrichtingen de teekens met de tweeheid, om niet de wet te vergeten, welke degene is van het evenwicht. Bij hun oproepingen construeerden zij altijd twee verschillende altaren en slachtten zij twee offerdieren, één wit en één zwart ; de operator of operatrix met in de eene hand den degen en in de andere de tooverstaf, moest een voet geschoeid en de andere bloot hebben. Maar toch daar de tweeheid de onbewegelijkheid en de dood zijn zou zonder de evenwicht aanbrengende beweegkracht, kon men niet zijn dan een of drie in de werken der magie ; en wanneer een man en een vrouw deelnamen aan de plechtigheid, moest de operator een maagd zijn, een androgyne of een kind. Men zal mij vragen of de bizarheid van deze gebruiken willekeurig is en

of zij alleen maar tot doel heeft de wil te oefenen door naar hartelust de moeilijkheden van het magische werk te verveelvuldigen. Ik zal hier op antwoorden dat er in de magie niets willekeurig geschiedt, omdat alles van te voren geregeld en bepaald is door het eenige en alomgeldende dogma van Hermes, dat van de analogie in de drie werelden. Elk teeken beantwoordt aan een idee en aan den bijzonderen vorm van een idee ; elke daad drukt een wil uit, die overeenkomt met een gedachte en de analogieën tusschen deze gedachte en deze wil formuleert. De riten zijn dus van te voren bepaald door de wetenschap zelve. De onwetende, die niets weet van de drievoudige macht, ondergaat de geheimzinnige bekoring daarvan ; de wijze begrijpt ze en maakt ze tot het werktuig van zijn wil ; maar wanneer zij met nauwkeurigheid en geloof volbracht zijn, zullen ze nooit zonder uitwerking zijn.

Alle magische werktuigen moeten dubbel zijn, men moet twee degens, twee tooverstaven, twee bekers, twee komforen, twee pentakels en twee lampen hebben ; twee kleedingstukken boven elkaar en van twee tegengestelde kleuren dragen, zooals de katholieke priesters het nog doen ; men moet op zich geen metaal, of ten minste twee daarvan hebben. De kransen van laurier, wijnruit, St. Johanniskruid of IJzerkruid moeten eveneens dubbel zijn. Bij de oproepingen bewaart men een der kransen en men verbrandt de andere, terwijl men acht geeft als op een voorteeken op het geruisch dat hij maakt bij het knetteren en op de golvingen van rook die hij voortbrengt.

Deze opmerking is niet overtollig, want bij magische verrichtingen zijn alle werktuigen van de kunst gemagnetiseerd door den operator, de lucht is vervuld van zijn geuren, het vuur door hem geheiligd is aan zijn wil onderworpen, de krachten der natuur schijnen hem te verstaan en hem te antwoorden ; hij leest in alle gestalten de vervormingen en de aanvullingen van zijn gedachte. Dan ziet men het water troebel worden en als vanzelf koken, het vuur een

groote lichtglans afwerpen of uitdooven, de tooverstaf van zelf bewegen, en men hoort vreemde en onbekende stemmen de lucht doorklieven. In dergelijke oproepingen zag Julianus de àl te beminde spookgestalten van zijn vervallen goden verschijnen, en hij schrikte ondanks zich zelven van hun afgeleefdheid en hun bleekheid.

Ik weet dat het Christendom voor altijd de magie der ceremoniën voor altijd afgeschaft en streng de oproepingen en de offers der oude wereld verboden heeft ; ook is het niet onze bedoeling om hen een nieuw bestaansrecht te geven door na zooveel eeuwen gekomen de antieke mysteriën daarvan te openbaren. Onze onderzoekingen, zelfs in deze orde van feiten zijn geleerde naspeuringen geweest, en niets meer. Wij hebben de feiten geconstateerd om de oorzaken naar waarde te schatten, en nooit hebben wij de bedoeling gehad om riten, die voor altijd vernietigd zijn, te vernieuwen.

De Israëlitische orthodoxie, deze godsdienst zoo rationeel, zoo goddelijk en zoo weinig bekend, keurt niet minder dan het Christendom de mysteriën der magie van de ceremoniën af. Voor den stam van Levi, moest de beoefening van de hooge magie als een priesteraanmatiging beschouwd worden, en om dezelfde reden verboden alle officieele eerediensten de magie der werken, der voorspellingen en der wonderen. Het natuurlijke van het wonderbare aantoonen en het naar willekeur voortbrengen is voor het gewone publiek het beslissende bewijs krachteloos maken van de wonderen die elke godsdienst als haar uitsluitend eigendom en haar beslissend bewijs opeischt.

Eerbied aan de gevestigde godsdiensten, maar ook plaats voor de wetenschap. Wij zijn, God zij dank, ver verwijderd van den tijd der inquisitie en der brandstapels ; men vermoordt niet meer de ongelukkige geleerden op getuigenis van enkele verdwaasde fanatieke personen of van enkele hysterische meisjes. Overigens moet wel verstaan worden

dat wij zeldzame studiën verrichten en geen onmogelijke, onzinnige propaganda. Zij die ons verwijten zullen doen dat wij ons magiër durven noemen, hebben niets te vreezen van een dergelijk voorbeeld, en het is meer dan waarschijnlijk dat zij nooit toovenaars zullen worden.

HOOFDSTUK III.

De driehoek der pentakels.

De abt Trithemius, die in de magie de leermeester was van Cornelius Agrippa, legt in zijn *Steganographia* het geheim der bezweringen en der oproepingen uit op een zeer wijsgeerige en zeer natuurlijke wijze, maar misschien daarom juist te eenvoudig en te gemakkelijk.

Een geest oproepen, zegt hij, is binnendringen in de hoofdgedachte van dezen geest, en, indien wij ons zedelijk hooger verheffen in dezelfde lijn, trekken wij dezen geest met ons mee en hij zal ons dienen ; anders zal hij ons in zijn kring medeslepen en zullen wij hem dienen.

Bezweren is een afzonderlijken geest de weerstand van een stroom en een keten tegenover stellen : *cum jurare*, samenzweren, een handeling verrichten van een gemeenschappelijk geloof. Hoe meer dit geloof enthousiasme en kracht bezit, des te krachtiger uitwerking heeft de bezwering. Daarom bracht het Christendom in zijn geboorte de orakels tot zwijgen ; hij alleen bezat toen de bezieling en de kracht. Later, toen de heilige Petrus ouder geworden was, dat wil zeggen toen de wereld meende gerechtvaardigde verwijten te doen te hebben tegen het pausdom, kwam de geest der profetie de orakels vervangen ; en de Savonarola's, de Joachims van Flora, de Johannes Hussen en zoovele anderen, brachten beurtelings de geesten in onrust en vertolkten in klaagliederen en in bedreigingen de ongerustheden en de geheime opstanden van alle harten.

Men kan dus alleen zijn om een geest op te roepen, maar om hem te bezweren moet men spreken namens een kring

of een gezelschap ; en dit geeft de hiëroglyphische cirkel om den magiër weer gedurende de verrichtingen getrokken, waaruit hij niet komen mag, indien hij niet op het zelfde oogenblik al zijn macht verliezen wil. Laten wij hier onomwonden de hoofdkwestie aanroeren, de belangrijke vraag : zijn de werkelijke oproeping en de bezwering van een geest mogelijk, en kan deze mogelijkheid wellicht wetenschappelijk aangetoond worden ?

Op het eerste deel van de vraag kan men vooreerst antwoorden dat alles waarvan de onmogelijkheid niet in de oogen springt voorloopig kan en moet toegestemd worden als mogelijk. Op het tweede gedeelte zeggen wij dat krachtens het groote magische dogma van de hiërarchie en de alomgeldende analogie, men kabalistisch de mogelijkheid van dergelijke oproepingen kan aantoonen ; wat de werkelijkheid in de wereld der verschijnselen van het resultaat der magische werkingen, die men nauwgezet volvoerd heeft, aangaat, dit is een vraagstuk van de ervaring, en zooals wij reeds gezegd hebben, wij hebben voor ons-zelven deze werkelijkheid geconstateerd, en wij stellen door dit *Ritueel* onze lezers op gelijke wijze in staat om onze ervaringen te hernieuwen en te bevestigen.

Niets gaat in de natuur verloren, en alles wat geleefd heeft gaat voort te leven, altijd onder nieuwe vormen ; maar de vroegere vormen zelve zijn niet vernietigd, omdat wij ze terugvinden in onze herinnering. Zien wij niet in onze verbeelding het kind dat wij gekend hebben en dat nu een grijsaard is ? De sporen zelve welke wij uitgewischt waanden in onze herinnering, zijn dat in werkelijkheid niet, omdat een toevallige omstandigheid ze te voorschijn roept en ze ons in herinnering brengt. Maar hoe zien wij ze ? Wij hebben reeds gezegd dat dit geschiedt in het astrale licht die ze in onze hersenen overbrengt door het mechanisme van het zenuwstelsel. Aan den anderen kant zijn alle vormen in verhouding en analogie met de idee, die ze be-

paald heeft ; ze zijn het natuurlijk karakter, de signatuur van deze idee, zooals de beoefenaars van de magie zeggen, en zoodra men de idee handelend oproept, wordt de vorm werkelijkheid en produceert zich zelven.

Schrepffer, de beroemde illuminaat van Leipzig, had door zijn oproeping schrik te weeg gebracht in geheel Duitschland, en zijn stoutmoedigheid in de magische werkingen was zoo groot geweest, dat zijn reputatie hem een ondragelijken last werd ; vervolgens liet hij zich meeslepen door de onmetelijke stroom van hallucinaties die hij had laten ontstaan ; de visioenen van de andere wereld vervulden hem met walging over deze, en hij doodde zich. Deze geschiedenis moet hen die nieuwsgierig zijn naar de magie der plechtigheden voorzichtig maken. Men verkracht niet ongestraft de natuur, en men speelt niet zonder gevaar met onbekende en onberekenbare krachten.

Krachtens deze overweging hebben wij altijd geweigerd en zullen wij altijd weigeren toe te geven aan de ijdele nieuwsgierigheid van hen die vragen te zien om te gelooven ; en wij antwoordden hen wat wij aan een vooraanstaande persoonlijkheid in Engeland gezegd hebben die ons dreigde met zijn ongeloof :

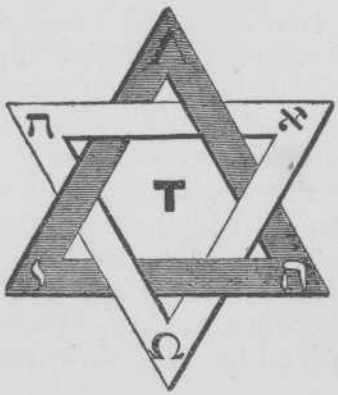
„Ge hebt volkomen het recht van niet te gelooven ; wij zijn er voor ons deel niet sterker ontmoedigd door, noch minder overtuigd van."

Hen die ons kwamen zeggen dat zij angstvallig en nauwgezet alle riten volbracht hebben en dat niets voor den dag kwam, zeggen wij dat zij goed doen zich daaraan te houden, en dat het misschien een waarschuwing van de natuur is, die zich voor hen afwendt bij deze buitensporige werken, maar dat zij, indien zij volharden in hun zucht tot weten, zij maar weder hebben aan te vangen.

De drieheid, zijnde de basis van het magische dogma, moet noodzakelijkerwijze in acht genomen worden bij de oproepingen ; ook is zij het symbolieke getal van de verwer-

kelijking en van de uitwerking. De letter ש wordt gewoonlijk afgebeeld op de kabalistische pentakels die tot doel hebben de vervulling van een verlangen. Deze letter is ook het merk van den zondebok in de mystieke kabala en Saint-Martin maakt de opmerking dat deze letter, ingevoegd in het onmeedeelbare tetragram daardoor de naam heeft gemaakt van den Verlosser der Menschen יהשוה. Hiervan gaven de mystagogen van de Middeleeuwen een voorstelling, wanneer zij in hunne nachtelijke bijeenkomsten, een symbolischen bok vertoonden, die op den kop tusschen de beide horens een brandende fakkel droeg. Dit monsterachtige dier, waarvan wij in het vijftiende hoofdstuk van dit *Ritueel* de allegorische vormen en den bizarren eeredienst beschrijven zullen, stelde de natuur voor, den vloek vervallen, maar teruggekocht door het teeken van het licht. De gnostische agapes en de heidensche Priapus-diensten die elkaar opvolgden ter harer eere openbaarden genoegzaam de moreele les, die de ingewijden wilden trekken uit deze vertooning. Dit alles zal uitgelegd worden met de riten, verboden en thans als fabelachtig beschouwd, van den grooten sabbat der zwarte magie.

In den grooten cirkel der oproepingen teekent men gewoonlijk een driehoek, en men moet wel in acht nemen

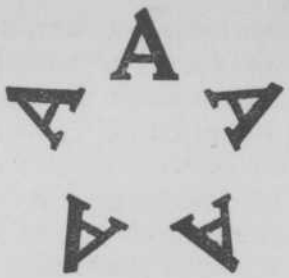

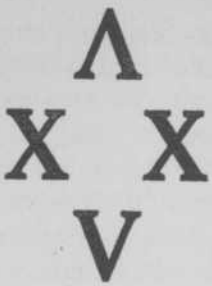
naar welken kant men den top moet keeren. Indien de geest verondersteld wordt uit den hemel te komen, moet de operator zich bij den top ophouden en het altaar der berookingen aan de basis plaatsen ; moet hij uit de hel komen, moet de operator bij de basis zijn en het komfoor bij den top geplaatst. Hij moet bovendien op het voorhoofd, op de borst en op de rechterhand het heilige symbool dragen van de beide vereenigde driehoeken, een ster met zes stralen vormende, waarvan wij reeds een afbeelding gegeven hebben en die in de magie bekend is onder den naam van pentakel of zegel van Salomo.

Onafhankelijk van deze teekens, maakten de ouden gebruik in hunne oproepingen van mystieke combinaties van goddelijke namen die wij gegeven hebben in het Dogma volgens de Hebreeuwsche kabalisten. De magische driehoek van de heidensche theosofen is het beroemde A B R A C A-D A B R A, waaraan zij buitengewone deugden toeschreven, en dat zij aldus afbeeldden :

ABRACADABRA
ABRACADABR
ABRACADAB
ABRACADA
ABRACAD
ABRACA
ABRAC
ABRA
ABR
AB
A

Deze lettercombinatie is een sleutel van het pentagram. De A, die het beginsel er van vormt, wordt er vijf malen herhaald en dertig keer weergegeven, wat de elementen en getallen van deze beide figuren geeft.

De afgezonderde A, stelt voor de eenheid van het eerste beginsel of de intellectueele of actieve agens. De A, vereenigd met de B, stelt voor de bevruchting van de tweeheid door de eenheid. De R, is het teeken der drieheid, omdat zij hiëroglyphisch de uitstorting voorstelt, die het gevolg is van de beide beginselen. Het getal 11 van de letters van het woord voegt de eenheid bij het tiental van Pythagoras; en het getal 66, het totaal van alle toegevoegde letters, vormt kabalistisch het getal 12, wat het vierkant van de drieheid is en dientengevolge de mystieke kwadratuur van den cirkel. Merken wij in het voorbijgaan op dat de auteur van de *Apocalypse*, deze sleutel van de Christelijke kabala, het getal van het dier samengesteld heeft, dat wil zeggen van de afgoderij, door een 6 te voegen bij de dubbele zesheid van het A B R A C A D A B R A : wat kabalistisch 18 geeft, getal in het Tarot toegekend aan het hiëroglyphische teeken van den nacht en van de oningewijden, de maan met de omgangen, de hond, de wolf en de kreeft; mystiek en duister getal, waarvan de kabalistische sleutel 9 is, het getal der inwijding.

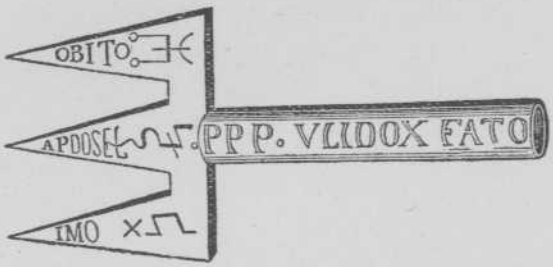
De schrijver van de heilige kabala zegt uitdrukkelijk omtrent dit onderwerp: Dat hij die het begrip heeft (dat wil zeggen de sleutel van de kabalistische getallen) het getal van het dier berekene, want het is het getal des menschen, en dit getal is 666. Het is inderdaad het tiental van Pythagoras, vermenigvuldigd met zichzelf en gevoegd bij het

totaal van de driehoekige pentakel van 't Abracadabra ; het is dus de samenvatting van alle magie der oude wereld, het geheele programma van het menschelijk genie, dat het goddelijk genie van het Evangelie wilde in zich opnemen of vervangen.

Deze hiëroglyphische combinaties van letters en getallen behooren tot het praktische gedeelte van de kabala, die, onder dit gezichtspunt, verdeeld wordt in Gematria en in Temurah. — Deze berekeningen, die ons nu willekeurig of zonder belang toeschijnen, behoorden toen tot het philosophische symbolisme van het Oosten, en waren van het grootste belang bij het onderwijs in de heilige dingen, uitvloeisels van de occulte wetenschappen. Het absolute kabalistische alphabet, dat de eerste ideeën verbindt met de allegorieën, de allegorieën met de letters en de letters met de getallen, was wat men toen de sleutels van Salomo noemde. Wij hebben reeds gezien, dat deze sleutels, tot op onze dagen bewaard, maar geheel miskend, niets anders zijn dan het Tarot-spel, waarvan de oude allegorieën opgemerkt en op prijs gesteld werden voor de eerste maal, in onze dagen, door den geleerden archeoloog Court de Gébelin.

De dubbele driehoek van Salomo wordt door den heiligen Johannes uitgelegd op een merkwaardige wijze. Er zijn, zegt hij, drie getuigen in den hemel : de Vader, de Logos en de Heilige Geest, en drie getuigen op aarde : de wind, het water en het bloed. Johannes gaat alzoo accoord met de meesters van de Hermetische wijsbegeerte, die aan hun wind den naam geven van ether, aan hun kwik den naam van philosophisch water, aan hun zout de benaming van drakenbloed of stondenbloed der aarde : het bloed of het zout correspondeert door tegenstelling met den Vader, het stikstofhoudend water of het kwik met het woord of de Logos, en de wind met den Heiligen Geest. Maar de zaken van hoog symbolisme kunnen niet goed verstaan worden dan door de ware kinderen der wetenschap.

Aan de driehoekige combinaties voegde men in de magische ceremoniën de driemalige herhalingen van namen toe, en wel met verschillende intonaties. De magische staf was dikwijls van boven voorzien van een kleine magnetische vork, die Paracelsus door een drietand verving, waarvan wij hier de afbeelding geven

De drietand van Paracelsus is een pentakel, die te kennen geeft de samenvatting van de drieheid in de eenheid, die aldus de heilige vierheid completeert. Hij kende aan deze figuur alle deugden toe welke de Hebreeuwsche volgers der kabala toekenden aan den naam van Jehovah, en de thaumaturgische eigenschappen van het Abracadabra der hiërophanten van Alexandrië. Erkennen wij hier, dat het een pentakel is, en dientengevolge een concreet en absoluut teeken van een geheel leerstuk, hetwelk geweest is dat van een onmetelijken magischen cirkel, zoowel voor de oude wijsgeeren als voor de ingewijden uit de middeleeuwen. Door hem, in onze dagen, zijn oorspronkelijke waarde terug te geven door het begrijpen van zijn mysteriën, zou men hem niet zijn geheele wonderbaarlijk vermogen terug kunnen geven en al zijn kracht tegen de ziekten der menschen?

De oude toovenaarsters huilden, wanneer zij den nacht doorbrachten op een kruisweg van drie wegen, drie malen ter eere van de drievoudige Hecate.

Al deze figuren, al deze handelingen analoog aan de

figuren, al deze schikkingen van getallen en karakters, zijn slechts, zooals wij reeds gezegd hebben, werktuigen voor de opvoeding voor den wil, waarvan zij de gewoonten vastleggen en bepalen. Zij dienen bovendien om samen te binden in de handeling, alle vermogens der menschelijke ziel, en om te vermeerderen de scheppingskracht der verbeelding. Het is de gymnastiek der gedachte, die zich oefent om werkelijkheid te worden : het gevolg van deze praktijken is dan ook onfeilbaar als de natuur, wanneer zij met een volkomen vertrouwen en onwankelbare volharding uitgevoerd worden.

Met het geloof, zeide de groote Meester, zou men boomen in de zee overplanten en men zou bergen verzetten. Een handeling, zelfs bijgeloovig, zelfs onzinnig, is werkzaam, omdat het een verwerkelijking van den wil is. Daarom is een gebed krachtiger als men naar de kerk gaat, dan indien men het thuis verricht, en hij zou wonderen opleveren indien, om haar te doen in een heiligdom, waarin men geloof heeft, dat wil zeggen in een machtigen stroom gemagnetiseerd door den toevloed van bezoekers, men honderd of twee honderd mijlen aflegt, daarbij aalmoezen vragend en met bloote voeten.

Men lacht over de goede vrouw die zich 's morgens een stuiver melk ontzegt, en die een kaarsje van een stuiver gaat brengen aan de magische driehoeken der kapellen, die zij daar aansteekt. Het zijn onwetenden die lachen, en de goede vrouw betaalt niet te duur dat wat zij zoo koopt voor afstand doen en moed. De groote verstandelingen zijn er zeer trotsch op voorbij te gaan met ophaling der schouders, zij verzetten zich tegen de bijgeloovigheden met een lawaai dat de wereld doet beven : met wat resultaat ? De huizen der groote verstandsmenschen storten in, en de overblijfselen daarvan worden verkocht aan de leveranciers en koopers van kaarsjes, die gaarne hen laten uitroepen dat hun rijk voor altijd uit is, als zij maar altijd regeeren.

De groote godsdiensten hebben nooit te vreezen gehad

dan van een ernstige mededingster, en deze mededingster is de magie.

De magie heeft de occulte gezelschappen voortgebracht, die de revolutie, die renaissance heet, hebben veroorzaakt; maar het is den menschengeest, verblind door dwaze liefden, overkomen in alle opzicht de allegorische geschiedenis van den Hebreeuwschen Hercules tot werkelijkheid te doen worden: door de zuilen van den tempel te schudden, heeft hij zichzelf onder de ruïnen begraven. De maçonnieke gezelschappen kennen thans evenmin den diepen zin van hunne symbolen als de rabbijnen begrijpen de Sepher Jezirah en de Zohar op de omhoogrijzende trap van drie treden, met de dwarsgaande voortschrijding van rechts naar links en van links naar rechts van de kabalistische zevenheid.

Het kompas van G ∴ A ∴ en de winkelhaak van Salomo zijn het grove en materieele niveau geworden van het onintelligente Jacobinisme verwerkelijkt door een driehoek van staal: ziedaar voor den hemel en voor de aarde.

De profaneerende ingewijden, aan welke de illuminaat Cazotte een bloedigen dood voorspeld had, hebben in onze dagen de zonde van Adam overtroffen: na stoutmoedig de vruchten van den boom der kennis geplukt te hebben, waarmede zij zich niet wisten te voeden, hebben zij deze aan de dieren en reptielen der aarde voorgeworpen. Het rijk van het bijgeloof is aangevangen en moet duren tot aan den tijd waarop de ware godsdienst zich weer herstellen zal op de eeuwige basen van de hiërarchie van drie graden en van de drievoudige macht, welke de drieheid noodlottigerwijze of provisoir in de drie woorden uitoefent.

HOOFDSTUK IV.

De bezwering der vier.

De vier elementale vormen scheiden en specifieeren door een soort van schetsen de geschapen geesten die de universeele beweging vrijmaakt uit het centrale vuur. Overal bewerkt en bevrucht de geest de materie door het leven; alle materie is bezield; de gedachte en de ziel zijn overal.

Door zich van de gedachte meester te maken, die de verschillende vormen voortbrengt, wordt men de meester der vormen en doet men ze dienen tot zijn doeleinden. Het astrale licht is verzadigd van zielen, die zij vrijmaakt in de onafgebroken verwekking der wezens. De zielen hebben onvolkomen willen, die beheerscht en gebruikt kunnen worden door machtiger willen; zij vormen dan groote onzichtbare ketenen en kunnen groote elementale schokken veroorzaken of hiertoe noodzaken. De verschijnselen geconstateerd in de magie-processen en nog onlangs door den Heer Eudes de Mirville, hebben geen andere oorzaken. De elementale geesten zijn als kinderen: zij kwellen vooral hen, die zich met hen bezig houden, tenzij men hen beheerscht door een hoog verstand en een groote gestrengheid.

Deze geesten duiden wij aan onder de benaming van occulte elementen. Zij zijn het die dikwijls ons de verontrustende of bizarre droomen een richting geven, zij zijn het die de bewegingen van de wichelroede en het kloppen tegen de muren of tegen de meubels te weeg brengen; maar zij kunnen nooit een andere gedachte openbaren dan die van ons, en indien wij niet denken, spreken zij tot ons met al de onsamenhangendheid van droomen. Zij geven onverschillig

het goed en het kwaad weer omdat zij geen vrijheid van wil bezitten en dientengevolge geen verantwoordelijkheid kennen; zij vertoonen zich aan verrukten en aan somnambules onder incomplete en vluchtige vormen. Dit heeft aanleiding gegeven tot de nachtmerries van den heiligen Antonius en zeer waarschijnlijk tot de visioenen van Swedenborg; zij zijn noch verdoemd noch schuldig, zij zijn nieuwsgierig en onschuldig. Men kan van hen gebruik of misbruik maken als van dieren of kinderen. Ook de beoefenaar der magie, die van hunne medewerking gebruik maakt, laadt op zich een verschrikkelijke verantwoordelijkheid, want hij zal moeten boeten voor al het kwaad dat hij hen zal laten doen, en de grootte van zijn kwellingen zal geëvenredigd zijn aan den omvang van de macht die hij uitgeoefend zal hebben door hun tusschenkomst.

Om de elementale geesten te beheerschen en zoo de koning der occulte elementen te worden, moet men vooraf de vier beproevingen der oude inwijdingen ondergaan hebben, en daar deze inwijdingen niet meer bestaan, deze aangevuld hebben door overeenkomstige handelingen, zooals zich zonder vrees blootstellen in een brand, een afgrond oversteken op een boomstam of op een plank; een bergkegel beklimmen gedurende een onweder; zich zwemmend bevrijden uit een waterval of een gevaarlijken draaikolk. De mensch die bang is voor het water zal nooit over de watergeesten heerschen; hij die het vuur vreest heeft niets te commandeeren over de vuurgeesten; heeft men soms last van duizeligheid moet men de luchtgeesten met vrede laten en de aardgeesten niet verontrusten, want de lagere geesten gehoorzamen slechts aan een macht die men hen laat zien door zich hun meester te toonen tot in hun eigen element.

Wanneer men door stoutmoedigheid en oefening deze onbetwistbare macht verkregen heeft, moet men de elementen het woord van zijn wil opleggen door bijzondere bezweringen van de lucht, het vuur, het water en de aarde, en hier

ligt het onvermijdelijke begin van alle magische werkingen.

Men bezweert de lucht door te blazen op zij naar de vier hoofdwindstreken en te zeggen :

Spiritus Dei ferebatur super aquas, et inspiravit in faciem hominis spiraculum vitae. Sit Michaël dux meus, et Sabtabiël servus meus, in luce et per lucem.

Fiat verbum halitus meus ; et imperabo spiritibus aeris hujus, et refraenabo equos solis voluntate cordis mei, et cogitatione mentis meae et nutu oculi dextri.

Exorciso igitur te, creatura aeris, per Pentagrammaton et in nomine tetrogrammaton, in quibus sunt voluntas firma et fides recta. Amen. Sela, fiat. Zoo zij het.

Vervolgens reciteert men de rede der luchtgeesten, na in de lucht hun teeken afgeteekend te hebben met een arendsveer.

Rede der Luchtgeesten.

Geest van licht, geest van wijsheid, wiens adem geeft en terugneemt den vorm van elk ding; gij voor wien het leven der wezens een schaduw is, die wisselt en een nevel, die voorbij gaat; gij die de wolken bestijgt en die voortschrijdt op den vleugel der winden, gij die uitademt en de eindelooze ruimten zijn bevolkt ; gij die uitademt en alles wat van u komt keert tot u terug : eindelooze beweging in eeuwige standvastigheid, wees eeuwig gezegend. Wij loven u en wij zegenen u in het wisselende rijk van het geschapen licht, van schaduwen, weerschijnen en beelden, en wij streven zonder ophouden naar uw onbewogene en onvergankelijke klaarheid. Laat tot ons doordringen de straal van uw verstand en de gloed van uw liefde ; dan zal al wat bewegelijk is vast zijn, de schaduw zal een lichaam zijn, de luchtgeest zal een ziel zijn, de droom een gedachte. En wij zullen niet meer medegesleurd worden door het onweer, maar wij zullen vasthouden de toom van de gevleugelde paarden van den

morgen en wij zullen den loop der avondwinden richten om voor u uit te vliegen. O geest der geesten, o eeuwige ziel der zielen, o onvergankelijke levensadem, o scheppende adem, o mond die uit- en inademt het bestaan van alle wezen in de flux en de reflux van uw eeuwig woord, dat de goddelijke oceaan is van de beweging en van de waarheid. AMEN.

Men bezweert het water door de oplegging der handen, door het blazen en door het woord, er 't gewijde zout in mengende met een weinig asch, dat overblijft in het reukbekken. De wijkwast wordt gemaakt met takken van ijzerkruid, maagdepalm, salie, munt, valeriaan, esch, koningskruid, vastgebonden met een draad genomen uit het spinrokken van een maagd, met een steel van notehout van een boom die nog geen vruchten gedragen heeft en waarop gij graveert met de magische stift de karakters der zeven geesten. Gij zegent en wijdt afzonderlijk het zout en de asch der odeurwerken zeggende :

Over het zout :

In isto sale sit sapientia, et ab omni corruptione servet mentes nostras et corpora nostra, per Hochmaël et in vistute Ruach-Hochmaël, recedant ab isto fantasmata hylae ut sit sal coelestis, sal terrae et terra salis, ut nutrietur bos triturans et addat spei nostrae cornua tauri volantis. Amen.

Over de asch :

Revertatur cinis ad fontem aquarum viventium, et fiat terra fructificans, et germinet arborem vitae per tria nomina, quae sunt Netsah, Hod, et Jesod, in principio et in fine, per Alpha et Omega qui sunt in spiritu AZOTH. Amen.

Terwijl men 't water, het zout en de asch vermengt : In sale sapientiae aeternae, et in aqua regenerationis, et in cinere germinante terram novam, omnia fiant per Eloïm Gabriël, Raphaël, Uriël, in saecula et aeonas. Amen.

Bezwering van het water.

Fiat firmamentum in medio aquarum et separet aquas ab aquis, quae superius sicut quae inferius, et quae inferius sicut quae superius, ad perpetranda miracula rei unius. Sol ejus pater est, luna mater et ventus hanc gestavit in utero suo, ascendit a terra ad coelum et rursus a coelo in terram descendit. Exorciso te, creatura aquae, ut sis mihi speculum Dei vivi in operibus ejus, et fons vitae, et ablutio peccatorum. Amen.

Rede der watergeesten.

Verschrikkelijke koning der zee, gij die de sleutels bewaart van de watervallen des hemels en die opsluit de onderaardsche wateren in de holten der aarde ; koning van den zondvloed en der voorjaarsregens ; gij die opent de bronnen der rivieren en der fonteinen ; gij die de vochtigheid, die is als het bloed der aarde, beveelt om te worden het sap der planten, wij vereeren u en roepen u aan. Wijs uwe bewegelijke en wisselende schepselen, spreekt tot ons in de groote beroeringen der zee, en wij zullen voor u beven ; spreek tot ons ook in het gemurmel der klare wateren, en wij zullen verlangend zijn naar uwe liefde. O onmetelijkheid waarin zich gaan verliezen alle stroomen van het zijn, die altijd in u herboren worden ! O oceaan van oneindige volmaaktheden ! hoogte, die gij bewondert in de diepte ; diepte, die gij van u geeft in de hoogte, leidt ons naar het ware leven door begrip en door liefde ! Leidt ons naar de onsterfelijkheid door het offer, opdat wij waardig bevonden worden u te eenertijd het

water, het bloed en de tranen aan te bieden voor de kwijtschelding van dwalingen. Amen.

Men bezweert het vuur door er in te werpen zout, wierook, wit hars, kamfer en zwavel, en door driemalen de drie namen van de geniën van het vuur: MICHAËL, koning van de zon en van den bliksem, SAMAËL, koning der vulkanen, en ANAËL, vorst van het astrale licht, vervolgens de rede der vuurgeesten uit te spreken.

Rede der Vuurgeesten.

Onsterfelijk, eeuwig, onuitsprekelijk en ongeschapen, vader van alle dingen, die gedragen wordt door de kar die zonder ophouden werelden doorrolt, die altijd draaien; beheerscher der geëtheriseerde onmetelijkheden, waar de troon van uw macht zich verheft, van de hoogte vanwaar uw te duchten oogen alles ontdekken, en uwe schoone en heilige ooren alles hooren, verhoor uwe kinderen, die gij bemind hebt van af de geboorte der eeuwen; want uwe gulden en groote en eeuwige majesteit schittert boven de wereld en den hemel der sterren uit; gij zijt boven dat verheven, o tintelend vuur; daar verlicht gij en onderhoudt gij uzelven door uw eigen glans, en uit uw werken komen te voorschijn onuitputtelijke beken van licht die uw oneindigen geest voeden. Deze oneindige geest voedt alle dingen, en maakt dezen onuitputtelijken schat van substantie altijd gereed voor de generatie die haar bewerkt en die de vormen waarop gij van af den aanvang uw merk gezet hebt, toeëigent. Uit dezen geest leidden ook hun oorsprong af die zeer heilige koningen die rondom uw troon zijn en die uw hofstoet uitmaken, o vader van het universum! O eenige! O vader der welgelukkige stervelingen en onsterfelijken.

Gij hebt in 't bijzonder geschapen machten die bewonderenswaardig gelijk zijn aan uw eeuwige gedachte en aan uwe aanbiddelijke essentie, gij hebt ze gesteld hooger dan

de engelen, die aan de wereld uw wil verkondigen ; eindelijk hebt gij ons geschapen op den derden rang in ons rijk der elementen. Daar is onze voortdurende oefening het loven van u en het vereeren van uwe verlangens ; daar branden wij zonder ophouden in het streven om u te bezitten. O vader ! o moeder, teederste der moeders ! o bewonderenswaardig archetype van de moederschap en van de reine liefde ! o zoon, o bloem der zonen ! o vorm van alle vormen, ziel, geest, harmonie en naam van alle dingen ! Amen !

Men bezweert de aarde door de besprenkeling met water, door de aanblazing en door het vuur, met geuren eigen aan elken dag, en spreekt dan de rede der gnomen (aardgeesten) uit.

Rede der Gnomen (Aardgeesten).

Onzichtbare koning, die de aarde tot steun genomen hebt en die daarin de afgronden gegraven heeft om ze te vervullen met uwe almacht ; gij wiens naam de verwulfsels der wereld doet beven, gij die de zeven metalen doet vloeien in de aderen van den steen, monarch van de zeven lichten, belooner der onderaardsche werkers, geleid ons naar de begeerenswaardige lucht en naar het koninkrijk der klaarheid. Wij waken en werken zonder ophouden, wij zoeken en hopen door de twaalf steenen van de heilige stad, door de talismans die bedolven zijn, door de spijker van magneetijzer die gaat door het middelpunt der wereld. Heer, Heer, Heer heb medelijden met hen die lijden, verruim onze borsten, bevrijd en beur op onze hoofden, vergroot ons. O standvastigheid en beweging, o dag ingewikkeld in den nacht, o omsluierde duisternis van licht ! o meester die nooit bij u terughoudt het loon van uw werkers ! o zilveren witheid, o gouden glans ! o kroon van levende en welluidende diamanten ! gij die den hemel aan uw vinger draagt als een ring van saffier, gij die onder den grond in het rijk der ge-

steenten het wondere zaad der sterren verbergt, leef, regen en wees de eeuwige uitdeeler der rijkdommen, waarvan gij ons de wachters gemaakt hebt. Amen.

Er moet opgemerkt worden dat het speciale koninkrijk der gnomen (aardgeesten) in het noorden ligt, dat van de salamanders (vuurgeesten) in het zuiden, dat van de sylphen (luchtgeesten) in het oosten, en dat van de ondines (watergeesten) in het westen. Zij beïnvloeden de vier temperamenten van den mensch, dat wil zeggen de gnomen de melancholici, de salamanders, de sanguinici, de ondinen, de flegmatici en de sylphen, de cholerici. Hunne teekenen zijn: de hiëroglyphen van den stier voor de gnomen, en men beveelt hen met den degen; van den leeuw voor de salamanders, en men beveelt hen met den gevorkten staf of den magischen drietand; van den adelaar voor de sylphen en men beveelt hen met de heilige pentakels; eindelijk van den Waterman voor de ondinen en men roept ze op met den beker voor plengingen. Hunne respectieve heerschers zijn Gob voor de gnomen, Djin voor de salamanders, Paralda voor de sylphen, en Nicksa voor de ondinen.

Wanneer een geest der elementen de bewoners van deze wereld komt kwellen of ten minste verontrusten, moet men hem bezweren met lucht, water, vuur en aarde, door te blazen, te sprenkelen, geurwerken te verbranden, en door op den grond de ster van Salomo en het heilige pentagram te teekenen. Deze figuren moeten volkomen regelmatig zijn en gemaakt hetzij met kolen van gewijd vuur, hetzij met een riet getint in verschillende kleuren, die men zal vermengen met vergruizeld magneetijzer. Vervolgens, de pentakel van Salomo in de hand houdend, en beurtelings de degen, de staf en de kelk nemend, zal men met deze woorden en met luider stem de bezwering der vier uitspreken:

Caput mortuum, imperet tibi Dominus per vivum et devotum serpentem.

Cherub, imperet tibi Dominus per Adam Jotchavah!

Aquila errans, imperet tibi Dominus per alas Tauri. Serpens, imperet tibi Dominus tetragrammaton per angelum et leonem !

Michaël, Gabriël, Raphaël, Anaël !

FLUAT UDOR per spiritum ELOÏM.

MANEAT TERRA per Adam IOTCHAVAH.

FIAT FIRMAMENTUM per IAHUVEHU-ZEBAOTH.

FIAT JUDICIUM per ignem in virtute MICHAËL.

Engel met de doode oogen, gehoorzaam of vloei weg met dit heilige water.

Gevleugelde stier, werk, of keer naar de aarde terug indien gij niet wilt dat ik u prik met dezen degen.

Geketende adelaar, gehoorzaam dit teeken, of trek u terug voor dit blazen.

Slang in beweging, kronkel u aan mijn voeten, of wordt gekweld door het heilige vuur en verdamp met de geurwerken, die ik daar verbrand.

Dat het water terugkeere naar het water ; dat het vuur brande ; dat de lucht in omloop zij ; dat de aarde op de aarde neervalle door het vermogen van het pentagram, dat de morgenster is, en uit naam van het tetragram dat geteekend is in het centrum van het lichtkruis. Amen.

Het teeken des kruises door de Christenen aangenomen, behoort niet hen uitsluitend toe. Het is ook kabalistisch, en het stelt de tegenstellingen en het viervoudige evenwicht der elementen voor. Wij zien uit het occulte vers van het *Pater* dat wij opgegeven hebben in ons *Dogma*, dat er oorspronkelijk twee manieren waren om het uit te spreken, of ten minste twee vrij afwijkende formules om het te karakteriseeren ; het eene bestemd voor de priesters en ingewijden ; het andere toegestaan aan de nieuw-ingewijden en de profanen. Zoo zegt bijvoorbeeld de ingewijde, de hand aan zijn voorhoofd brengend : Aan u ; vervolgens voegde hij er aan toe : behooren zij ; en vervolgde de hand op zijn borst leggende : het koninkrijk ; dan op zijn linkerschouder,

de rechtvaardigheid ; op zijn rechterschouder, en de barmhartigheid. Dan vereenigde hij de beide handen er aan toevoegende : in de genereerende cirkels. Tibi sunt Malchut et Geburah et Chesed per aeonas. — Teeken des kruises volkomen en prachtig kabalistisch, dat de profanatiën van het gnosticisme geheel en al de strijdende en officieele kerk hebben doen verliezen.

Dit teeken op deze manier gegeven moet de bezwering der vier voorafgaan en beëindigen.

Om de geesten der elementen te temmen en tot slaaf te maken, moet men zich nooit overlaten aan de tekortkomingen die kenmerkend voor hen zijn. Zoo zal een lichte en grillige geest nooit de luchtgeesten regeeren. Nooit zal een zachte, koude en veranderlijke natuur meesteres zijn over de watergeesten ; de toorn prikkelt de vuurgeesten, en de begeerige grofheid maakt hen die haar slaaf zijn, tot speelbal der aardgeesten.

Maar men moet vlug en vaardig zijn als de luchtgeesten, buigzaam en oplettend voor beelden als de watergeesten, energiek en sterk als de vuurgeesten, werkzaam en geduldig als de aardgeesten ; in eén woord, men moet hen overwinnen in hun kracht zonder ooit de slaaf te worden van hunne zwakheden. Wanneer men zich goed gehard heeft in deze gemoedsgesteldheid, zal de geheele wereld ter beschikking staan van den wijzen operator. Hij zal gedurende een onweer voorbijgaan, en de regen zal zijn hoofd niet aanraken ; de wind zal zelfs niet een plooi van zijn kleed verstoren ; hij zal het vuur doorgaan zonder verbrand te worden ; hij zal op het water voortschrijden, en hij zal diamanten zien dwars door de dikte der aarde. Deze beloften, die overdreven kunnen schijnen, zijn dat niet dan in de opvatting van de menigte ; want, al doet de wijze niet materieel en nauwkeurig de dingen, welke deze woorden uitdrukken, hij zal nog wel grootere en bewonderingswaardigere verrichten. Toch is het ontwijfelbaar dat men door den wil de

elementen in een zekere mate kan regelen, en er de uitwerkingen van werkelijk veranderen of stoppen kan.

Waarom bijvoorbeeld, indien geconstateerd wordt dat personen in den toestand van extase voor een oogenblik hun zwaarte verliezen, zou men kunnen voortschrijden of voortglijden over het water ? De stuiptrekkenden van Saint-Médard gevoelden noch het vuur noch het ijzer, en verzochten als ondersteuning de hevigste stooten en de ongelooflijkste kwellingen. Zijn de vreemde omhoogstijgingen en het wonderlijke evenwicht van zekere slaapwandelaars niet een openbaring van deze vreemde krachten van de natuur ? Maar wij leven in een eeuw, waarin men niet den moed heeft de wonderen te erkennen waarvan men getuige is, en indien er iemand komt zeggen : Ik heb de dingen die ik u vertel zelf gezien of gedaan, zal men hem antwoorden : Gij wilt u ten onzen koste amuseeren, of gij zijt krank. Men doet beter om te zwijgen en te handelen.

De metalen die aan de vier elementale vormen beantwoorden zijn goud en zilver voor de lucht, kwikzilver voor het water, het ijzer en het koper voor het vuur, en het lood voor de aarde. Men maakt er talismans uit, die betrekking hebben op de krachten die zij vertegenwoordigen en de uitwerkingen die men zich voorstelt daaruit te verkrijgen.

De wichelarij in de vier elementale vormen die men aeromantie, hydromantie, pyromantie en geomantie noemt, wordt op verschillende manieren uitgevoerd, die allen afhankelijk zijn van den wil en het doorzicht of de verbeelding van den verrichter.

Inderdaad de vier elementen zijn slechts werktuigen om het tweede gezicht te helpen.

Het tweede gezicht is het vermogen om te zien in het astrale licht.

Dit tweede gezicht is natuurlijk als het eerste gezicht of zintuigelijk en gewoon gezicht ; maar het kan slechts werken door buitenwerkingstelling der zintuigen.

De somnabules en de verrukten zijn natuurlijkerwijze in het bezit van het tweede gezicht ; maar dit gezicht is scherper wanneer de buitenwerkingstelling meer volkomen is.

De buitenwerkingstelling wordt te weeg gebracht door de astrale dronkenschap, dat wil zeggen door een overmaat van licht die geheel en al het apparaat der zenuwen verzadigt en dientengevolge inert maakt.

De sanguinistische temperamenten zijn het meest geschikt voor de aeromantie, de cholerischen voor de pyromantie, de flegmatici voor de hydromantie, en de melancholici voor de geomantie.

De aeromantie wordt bevestigd door de oneiromantie of de droomwichelarij ; men ondersteunt de pyromantie door het mangetisme, de hydromantie door de krystallomantie, en de geomantie door de wichelarij met kaarten. Het zijn overbrengingen en vervolkomingen van methoden.

Maar de wichelarij, op welke wijze men ook mag te werk gaan, is gevaarlijk, of tenminste nutteloos, want zij ontmoedigt den wil, belemmert dientengevolge de vrijheid, en vermoeit het zenuwstelsel.

HOOFDSTUK V.

Het vlammende Pentagram.

Wij komen tot de uitlegging en de wijding van het heilige en mysterieuse pentagram.

Hier moeten de onwetenden en de bijgeloovigen het boek sluiten ; zij zullen er niets in zien dan duisterheden, of zullen zich geërgerd gevoelen.

Het pentagram, dat men in de gnostische scholen de vlammende ster noemt, is het teeken van de almacht en de alleenheerschappij des geestes.

Het is de ster der magiërs ; het is het teeken van het vleeschgeworden woord ; en naar de richting van zijn stralen stelt dit in de magie absolute symbool het goed of het kwaad voor, de orde of de wanorde, het gezegende lam van Ormuzd en van den heiligen Johannes of de vervloekte bok van Mendes.

Het is de inwijding of de profanatie ; het is Lucifer of Hesperus, de morgen- of avondster.

Het is Maria of Lilith ; het is de overwinning of de dood ; het is het licht of de nacht.

Dit pentagram in de lucht heffend twee van zijn punten stelt voor Satan of de sabbatsbok, en het geeft den Heiland weer wanneer hij slechts een enkel van zijn stralen naar de lucht uitsteekt.

Het pentagram is de figuur van het menschelijk lichaam met vier ledematen en een enkele punt die het hoofd moet voorstellen.

Een menschelijke figuur met het hoofd omlaag geeft natuurlijk een duivel weer, dat wil zeggen de omverwerping van de rede, de wanorde of de dwaasheid.

Indien de magie werkelijkheid is, indien deze occulte wetenschap de ware wet der drie werelden is, dan moet dit absolute teeken, dit teeken oud als de geschiedenis en nog ouder een onberekenbare invloed uitoefenen op de geesten ontdaan van hun stoffelijke omhulsel ; en zij doet dit werkelijk.

Het teeken van het pentagram heet ook het teeken van den Mikrokosmos, en het stelt voor wat de kabalisten van het boek Zohar de mikroprosope noemen.

Het volkomen begrip van het pentagram is de sleutel der twee werelden. Het is de absolute wijsbegeerte en natuurwetenschap.

Het teeken van het pentagram moet bestaan uit zeven metalen, of tenminste in goud afgebeeld zijn op wit marmer.

Ook kan men het teekenen met vermiljoen op een lamshuid zonder fouten en vlekken, symbool van geheelheid van licht.

Het marmer moet maagdelijk zijn, dat wil zeggen nooit voor andere doeleinden gediend hebben ; de lamshuid moet bereid zijn onder de hoede van de zon.

Het lam moet geslacht zijn in de Paschen met een nieuw mes, en de huid moet ingezouten zijn met het zout, dat gewijd is door de magische handelingen. Het verwaarloozen van een enkel van deze moeilijke en schijnbaar willekeurige ceremoniën doet al het succes van de groote werken der wetenschap mislukken.

Men wijdt het pentagram met de vier elementen ; men blaast vijf keeren op de magische figuur ; men besprenkelt het met wijwater; men droogt het in den rook van de vijf geurwerken, namelijk wierook, myrrhe, aloë, zwavel en kamfer, waaraan men kan toevoegen een weinig wit hars en ambregris ; men blaast vijf malen, terwijl men de namen der vijf genieën uitspreekt, die zijn Gabriël, Raphaël, Anaël, Samaël en Orophiël ; vervolgens plaatst men achtereenvolgens de pentakel op den grond ten noorden, ten zuiden,

in het oosten, in het westen en in het middelpunt van het astronomische kruis, en men spreekt de een na de ander de letters van het heilige tetragram uit ; vervolgens noemt men zachtjes de namen van de geheimzinnige Aleph en Thau, die vereenigd zijn in den kabalistischen naam van AZOTH. Het pentragam moet aangebracht worden op het reukaltaar en onder den drievoet der oproepingen. De operator moet ook aan zich deze figuur dragen met die van den makrokosmos, dat wil zeggen van de ster met de vijf stralen, samengesteld uit twee gekruiste en over elkaar geplaatste driehoeken.

Wanneer men een lichtgeest oproept, moet men het hoofd van de ster, dat wil zeggen een harer punten richten naar den drievoet der oproepingen en de benedenpunten naar de zijde van het reukaltaar. Het tegendeel geschiedt, wanneer er sprake is van een geest der duisternis ; maar dan moet de operator zorg dragen dat hij het bij het einde van den staf of de punt van den degen houdt op het hoofd van het pentagram.

Wij hebben reeds gezegd dat de teekens het werkzame woord van den wil zijn. De wil moet zijn woord compleet maken om het tot daad om te vormen ; en een enkele veronachtzaming, vertegenwoordigende een nutteloos woord of een twijfel, slaat de geheele werking met leugen en onmacht en keert tegen den operator alle krachten ijdel verkwist.

Men moet zich dus geheel en al van magische ceremoniën onthouden, of ze angstvallig en nauwgezet volbrengen !

Het pentagram in lichtlijnen op glas aangebracht door de electriseermachine oefent ook een groote invloed uit op de geesten en verschrikt de schimmen.

De oude magiërs teekenden het teeken van het pentagram op den drempel van hun deur om de booze geesten te beletten binnen te komen en de goede naar buiten te gaan. Deze dwang kwam voort uit de richting der stralen van de ster. Twee punten naar buiten stooten de booze geesten af,

twee punten naar binnen hielden hen gevangen ; een enkele punt naar binnen boeide de goede geesten.

Al deze magische theorieën, gebaseerd op het eenige dogma van Hermes en op de inductio per analogiam van de wetenschap, zijn altijd bevestigd door de visioenen der extatici en door de kramptrekkingen der cataleptici, die zeiden door geesten bezeten te zijn.

De G die de vrijmetselaars in het midden van de vlammende ster plaatsen beteekent *Gnosis* en *Generatie*, de beide geheiligde woorden van de oude kabbala. Het wil ook zeggen *Groote Bouwmeester*, want het pentagram, van welken kant men het ook beschouwt, geeft een A weer.

Door het te richten zoo dat twee van zijn punten naar boven staan en een enkele naar beneden, kan men er in zien de horens, de ooren en den baard van den hiëratischen bok van Mendes, en wordt het het teeken van de helsche oproepingen.

De allegorische ster der magiërs is niets anders dan het geheimzinnige pentagram ; en deze drie koningen, zonen van Zoroaster, geleid door de vlammende ster naar de wieg van den mikrokosmischen koning, zouden voldoende zijn om de totaal kabalistische en waarlijk magische oorsprong van de Christelijke leer te bewijzen. Een dezer koningen is wit, de ander zwart, en de derde bruin. De witte biedt goud aan, symbool van het leven en het licht, de zwarte myrrhe, beeld van den dood en den nacht ; de bruine wierook embleem van de goddelijkheid van de verzoeningsleer van beide beginselen ; vervolgens keeren zij langs een anderen weg naar hun land terug, om te kennen te geven dat een nieuwe eeredienst slechts een ander pad is om de menschheid tot de eenige religie te brengen, die van de heilige drieëenheid en van het stralende pentagram, het eenige eeuwige *Katholicisme*.

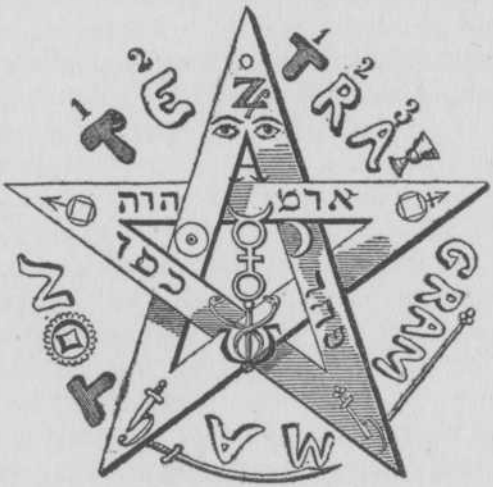
In de Apocalypse ziet de heilige Johannes deze zelfde ster van den hemel op aarde neervallen. Zij heet dan absynthe

of bitterheid, en alle wateren worden bitter. Het is een aangrijpend beeld van de verstoffelijking van het leerstuk, dat fanaticisme en de bitterheden van het twistgesprek te weeg brengt. Tot de Christenheid zelve kan men dan dit woord van Jesaja richten : „Hoe zijt gij van den hemel gevallen, schitterende ster, die zoo prachtig waart in uw morgen ?"

Maar het pentagram, door de menschen ontwijd, straalt altijd zonder schaduw in de rechterhand van het Woord der waarheid, en de bezielende stem belooft aan hem die overwinnen zal, het weer in bezit te brengen van de morgenster : plechtig eerherstel beloofd aan de ster van Lucifer.

Zooals men ziet, zijn alle mysteriën der magie, alle symbolen der gnosis, alle figuren van het occultisme vervat in het teeken van het pentagram, dat Paracelsus verklaart te zijn het grootste en machtigste van alle teekens.

Moet men zich daarna verwonderen over het vertrouwen van de beoefenaars der magie en de werkelijke invloed door dit teeken uitgeoefend op de geesten van alle hiërarchiën ?

Zij die het teeken des kruises miskennen, beven bij de aanschouwing van de ster van den mikrokosmos. De magiër daarentegen, richt, wanneer hij zijn wil voelt verzwakken, zijn oogen naar het symbool, neemt het in de rechterhand, en voelt zich gewapend met de almacht van het begrip, op voorwaarde dat hij werkelijk een koning is waardig door de ster naar de wieg van de goddelijke verwezenlijking te worden geleid ; op voorwaarde dat hij *weet*, dat hij *durft*, dat hij *wil* en *zwijgt* ; op voorwaarde dat hij de gebruikswijzen kent van het pentakel, van den beker, van den staf en den degen ; op voorwaarde eindelijk dat de onverschrokken blikken van zijn ziel overeenkomen met die twee oogen, welke de bovenpunt van ons pentagram hem altijd open aanbiedt.

HOOFDSTUK VI.

Het medium en de mediator.

Wij hebben gezegd dat om de magische kracht te verkrijgen twee dingen noodig zijn : den wil van alle slavernij bevrijden en hem oefenen in het heerschen. De oppermachtige wil wordt in onze symbolen voorgesteld door de vrouw die den kop van de slang verplettert, en door den stralenden engel die den draak bedwingt en onder zijn voet en lans houdt.

Laten wij hier zonder omwegen verklaren dat de groote magische agens, de dubbele lichtstroom, het levende en het astrale vuur van de aarde, voorgesteld wordt door de slang met den kop van den stier, bok of hond in de oude theogoniën. Het is de dubbele slang van den Mercuriusstaf, het is de oude slang van Genesis, maar het is ook de koperen slang van Mozes, gekronkeld om de thau, dat is het voortbrengende linggam ; het is ook de sabbatsbok en de Baphomet van de tempeliers ; het is de Hyle der Gnostieken ; het is de dubbele slangenstaart die de beenen vormt van den zonnehaan van Abraxas ; het is ten laatste de duivel van den heer Eudes de Mirville, en het is werkelijk de blinde kracht, die de zielen te overwinnen hebben om zich te bevrijden van de aardsche ketenen ; want, indien hare wil ze niet vrijmaakt van deze noodlottige magnetiseering, zullen zij opgaan in den stroom door de kracht die haar heeft voortgebracht en terugkeeren tot het centrale en eeuwige vuur.

Het gansche werk der magie bestaat dus in het zich vrijmaken uit de kronkelingen van de oude slang, vervolgens hem den voet op den kop zetten en haar geleiden waar

men zal willen. Ik zal u, zegt ze in de evangelische mythe, alle koninkrijken der aarde geven, indien gij neervalt en mij aanbidt. De ingewijde moet haar antwoorden : Ik zal niet neervallen, en gij zult kruipen aan mijn voeten ; gij zult mij niets geven, maar ik zal mij van u bedienen, en ik zal nemen wat ik zal willen : want ik ben uw heer en meester ! Antwoord dat vervat is, maar omsluierd, in dat wat hem de Heiland zeide.

Wij hebben reeds gezegd dat de duivel geen persoon is. Het is een afgedwaalde kracht, zooals zijn naam overigens te kennen geeft. Een odische of magnetische stroom, samengesteld uit een keten van verdorven willen, maakt deze booze geest uit, dien de evangelist *legioen* noemt, en die de zwijnen in de zee neerstort : een nieuwe allegorie van de voortsleping van wezens met lage instincten door de blinde krachten, die in beweging kunnen brengen de kwaadwilligheid en de dwaling.

Men kan dit symbool vergelijken met dat van de metgezellen van Ulysses in zwijnen veranderd door de magische kracht van Circe.

Zie wat Ulysses doet om zichzelven te vrijwaren en zijn metgezellen te verlossen : hij weigert den beker van de toovenaarster en beveelt haar met den degen. Circe is de natuur met al haar wellusten en aantrekkelijkheden ; om genot van haar te hebben, moet hij haar overwinnen : zoo is de beteekenis van de fabel van Homerus, want de gedichten van Homerus, ware heilige boeken van het oude Hellas, bevatten al de mysteriën van de hooge inwijdingen van het Oosten.

Het natuurlijke *medium* is dus de slang, altijd bezig en verleider, luie willen, welke men altijd wederstand moet bieden door ze te temmen.

Een magiër die verliefd is, een magiër die fijnproever is, een magiër in toorn, een luie magiër, zijn onmogelijke monstruositeiten. De magiër denkt en wil ; hij bemint niets

met verlangen, hij stoot niets af met hartstocht : het woord *passie* geeft een passieve toestand weer, en de magiër is altijd werkzaam en overwinnaar. Het moeilijkste in de hooge wetenschappen, is de verwezenlijking van dit te bereiken ; zoodat wanneer de magiër zichzelf voortgebracht heeft, het groote werk volbracht is, ten minste in zijn werktuig en in zijn oorzaak.

De groote agens of natuurlijke middelaar van de menschelijke almacht kan niet tot dienstbaarheid gebracht worden en bestuurd dan door een *buiten-natuurlijke* middelaar, die een vrijgemaakte ziel is. Archimedes vroeg een steunpunt buiten de wereld om de wereld op te lichten. Het steunpunt van den magiër is de vierkante steen van het verstand, de steen der wijzen van Azoth, dat wil zeggen het leerstuk van de absolute rede en der universeele harmonieën door de aantrekkingskracht der tegendeelen.

Een onzer vruchtbaarste en minst bekrompen schrijvers, Eugène Sue heeft een geheel romantisch heldendicht opgebouwd op een individualiteit, die hij zich bemoeit hatelijk te maken en die zijns ondanks interessant wordt, zooveel macht, geduld, durf, verstand en genie deelt hij hem toe ? Het handelt over een soort van Sixtus V, arm, sober, zonder toorn, die de geheele wereld vastgeknoopt houdt in het net van zijn handige samenweefsels.

Deze man wekt naar eigen willekeur de hartstochten van zijn tegenstanders op, vernietigt den een door den ander, komt overal waar hij komen wil, en dat zonder gerucht, zonder ophef, zonder kwakzalverij. Zijn doel is de wereld te bevrijden van een gezelschap, dat de schrijver van het boek voor gevaarlijk en verdorven houdt ; en daarvoor is hem niets te veel : hij is slecht gehuisvest, slecht gekleed, gevoed als de allerarmste, maar altijd vol oplettendheid voor zijn werk. De schrijver stelt hem, om in zijn bedoeling te blijven, voor arm, vuil, weerzinwekkend, walgelijk om aan te raken, verschrikkelijk te zien. Maar indien dit uiter-

lijk zelf een middel is om zijn handeling te vermommen en zekerder tot zijn doel te komen, is dat niet een bewijs van een verheven moed ?

Denkt gij dat als Rodin paus zijn zal, hij nog slechter gekleed zijn zal en morsiger ? Eugène Sue heeft dus zijn doel gemist ; hij wil het fanatisme en het bijgeloof doen tanen en hij doet een aanval op het verstand, de kracht, het genie, op alle groote menschendeugden ! Indien er veel Rodins waren bij de Jezuieten, zelfs indien er een enkel was, zou ik niet veel geven om de tegenpartij te volgen, ondanks de schitterende en handige pleitredenen van haar schitterende advocaten.

Goed willen, lang willen, altijd willen, maar nooit iets begeeren, zoo is het geheim der kracht ; en dit is de magische geheimleer die Tasso in beweging stelt in de persoon van twee ridders die Rinaldo komen verlossen en de betooveringen van Armida verbreken. Zij weerstaan evenzeer de bekoorlijkste nymphen als de verschrikkelijkste wilde dieren : zij blijven zonder begeerten en vrees, en zij bereiken hun doel.

Hier is dit het gevolg van dat een ware magiër te meer te duchten is als hij beminnelijk zijn kan. Ik ga er niet mee disaccoord, en, in alles erkennend hoe zoet de verleidingen in het leven zijn, in alles eere gevend aan het bevallige genie van Anacreon en aan de geheele jeugdige uitbloesemingen van de liefdespoëzie, noodig ik de achtenswaardige vrienden van het genot uit de hooge wetenschappen niet te beschouwen als een voorwerp der nieuwsgierigheid, maar nooit de magische drievoet naderbij te komen : de groote werken der wetenschap zijn doodelijk voor den wellust.

De mensch, die zich bevrijd heeft van de keten der instincten, zal in de eerste plaats zijn almacht bemerken door de onderwerping der dieren. De geschiedenis van Daniël in den leeuwenkuil is geen fabel, en meer dan eens hernieuwde zich onder de vervolgingen van het Christendom

dit tooneel in tegenwoordigheid van het geheele Romeinsche volk. Zelden heeft een mensch iets te vreezen van een dier, waarvoor hij geen vrees heeft. De kogels van Gérard, den leeuwenjager, zijn magisch en intelligent. Eenmaal slechts liep hij werkelijk gevaar : hij had met zich laten meekomen een kameraad die vrees had, en toen deze onvoorzichtige als van te voren verloren achtend, was hij ook bang, maar voor zijn makker.

Vele personen zullen zeggen dat het moeilijk en zelfs onmogelijk is om tot een dergelijk besluit te komen, dat wilskracht en energie van karakter gaven der natuur zijn, enz. Ik ben het daarmee niet oneens, maar ik erken ook dat gewoonte de natuur kan vervangen ; de wil mogelijk vervolmaakt door de training, en, zooals ik gezegd heb, het geheele magische ceremonieel, daarin gelijkend op het godsdienstig ceremonieel heeft slechts ten doel den wil op de proef te stellen, te oefenen en zoo te gewennen aan de volharding en de kracht. Hoe moeilijker en lastiger de praktijken zijn, hoe meer uitwerking hebben zij : men moet het nu begrijpen.

Indien het tot dusver onmogelijk geweest is de verschijnselen van het magnetisme te regelen, is het omdat er nog niet aangetroffen is een ingewijden en waarlijk vrijgemaakten magnetiseur. Wie kan inderdaad zich vleien het te zijn ? En hebben wij niet altijd nieuwe krachtsaanwendingen op ons zelven in 't werk te stellen ? Het is in allen gevalle zeker dat de natuur gehoorzamen zal aan het teeken en het woord van wie zich sterk genoeg zal gevoelen om niet te twijfelen. Ik zeg, dat de natuur gehoorzamen zal, ik zeg niet dat zij zich verloochenen of dat zij de orde van haar mogelijkheden verstoren zal. De genezingen van zenuwziekten door een woord, een blazing of een aanraking ; de herrijzingen in bepaalde gevallen ; de wederstand tegen booze willen, instaat moordenaars te ontwapenen en om te werpen ; het vermogen zelfs van zich onzichtbaar te maken door het gezichtsvermogen van hen, wie het er op aankomt te ont-

snappen, te vertroebelen : dat alles is een natuurlijk gevolg van de bestraling of de wegneming van het astrale licht. Zoo werd Valens getroffen door verblinding en schrik toen hij den tempel van Caesarea binnentrad, zooals voordien Heliodorus, getroffen door een oogenblikkelijken waanzin in den tempel van Jerusalem, geloofde dat hij gegeeseld en met de voeten vertrapt werd door engelen. Zoo boezemde de admiraal de Coligny zijn moordenaars eerbied in, en hij kon niet gedood worden dan door een razenden kerel die zich op hem wierp met afgewend hoofd. Wat Jeanne d'Arc altijd overwinnelijk maakte, was het prestige van haar geloof en het wondere van haar stoutmoedigheid ; ze verlamde de armen die haar wilden treffen, en de Engelschen konden haar in ernst magisch of toovenares gelooven. Zij was werkelijk een magische zonder het te weten, want zij zelf geloofde bovennatuurlijk te handelen, terwijl zij beschikte over een occulte, algemeen geldende kracht, die altijd dezelfde wetten gehoorzaamt.

De magische magnetiseur moet het natuurlijk *medium* bevelen, en dientengevolge het astrale lichaam, die onze ziel in gemeenschap stelt met onze organen ; men kan zeggen tot het stoffelijk lichaam : slaap ! en tot het astrale : Droom ! Dan veranderen alle zichtbare dingen van voorkomen evenals in de haschisch-visioenen. Cagliostro bezat naar men zegt deze kracht, en ondersteunde de werking hiervan door berookingen en reukwerken ; maar het ware magnetische vermogen moet zich onthouden van deze hulpmiddelen, min of meer vergiftig voor het verstand en schadelijk voor de gezondheid. De heer Ragon geeft in zijn geleerd werk over de occulte vrijmetselarij het recept van een serie geneesmiddelen, geschikt om het somnambulisme te verhoogen. Het is een kennis die zonder twijfel niet te verwerpen is, maar waarvan de verstandige magie-beoefenaars zich wel hoeden moeten gebruik te maken.

Het astrale licht wordt geprojecteerd door den blik, door

de stem, door de duimen en de handpalmen. De muziek is een machtig hulpmiddel der stem, en daarvan dan is het het woord *incantatio* gekomen. Geen muziekinstrument is betooverender dan de menschelijke stem, maar de verre klanken van de viool of van de harmonica kunnen het vermogen daarvan vermeerderen. Men maakt zoo het voorwerp dat men wil onderwerpen voorbeschikt ; dan, wanneer het half ingesluimerd en als door dezen toover omwikkeld is, strekt men de hand daarnaar uit en men beveelt te slapen of te *zien* en het gehoorzaamt ondanks zich zelven. Indien hij weerstand biedt, moet men, hem strak aankijkende eén duim op zijn voorhoofd plaatsen, en de andere duim op zijn borst, hem zachtjes aanrakende met een enkele en snelle aanraking ; vervolgens langzaam inademen, zachtjes uitademen een warme adem en hem met zachte stem herhalen : *Slaap* of *Zie*.

HOOFDSTUK VII

De zevenheid der talismans.

De plechtigheden, de kleeren, de geurwerken, de karakters en de figuren zijn, zooals wij gezegd hebben, noodzakelijk om de verbeelding aan te wenden voor de opvoeding van den wil en het welslagen der magische werken hangt af van de getrouwe inachtneming van alle riten. Deze riten hebben, zooals wij gezegd hebben, niets fantastisch noch willekeurigs; zij zijn ons overgeleverd door de oudheid, en blijven altijd stand houden door de wetten essentieel voor een dergelijke verwerkelijking en het verband dat noodzakelijkerwijze bestaat tusschen de ideeën en de vormen. Nadat wij verscheidene jaren doorgebracht hebben met het raadplegen en vergelijken van al de meest authentieke tooverboeken en magische ritussen, zijn wij er in geslaagd, niet zonder inspanning om het ceremonieel van de algemeene en primitieve magie te herstellen. De eenige ernstige boeken die wij omtrent dit onderwerp gezien hebben zijn manuscripten, geteekend in overeengekomen karakters, welke wij ontcijferd hebben met behulp van de polygraphie van Trithemius; anderen bestaan geheel en al uit de hiëroglyphen en de symbolen waarmede zij versierd zijn, en verbergen de waarheid van hunne beelden onder bijgeloovige verzinsels van een bedriegelijken text. Zoo is, bijvoorbeeld, het *Encheiridion* van paus Leo III, dat nooit met zijn ware afbeeldingen gedrukt is, en dat wij voor ons eigen gebruik gecopieerd hebben naar een oud manuscript.

De ritueelen bekend onder den naam van *Clavicula Salomonis* bestaan in groot aantal. Velen zijn gedrukt, anderen

zijn manuscript gebleven en met groote zorg gecopieerd. Er bestaat een schoon exemplaar, zeer elegant geschreven in de Bibliothèque impériale ; het is versierd met pentakels en karakters die voor het grootste deel teruggevonden worden in de magische kalenders van Tycho Brahé en van Duchenteau. Er bestaan ook gedrukte tooverboeken en clavicula, die mystificaties en schandelijke speculaties van den minderwaardigen boekhandel zijn. Het boek, dat zoo bekend en zoo verafschuwd werd door onze vaderen onder den naam van *Petit Albert* behoort voor een goed deel van zijn redactie tot deze laatste categorie ; het bevat niets dat au sérieux te nemen is als enkele berekeningen, ontleend aan Paracelsus en enkele afbeeldingen van talismans.

Wanneer het zich handelt over verwerkelijking en ritueel is Paracelsus in de magie een imposante autoriteit. Niemand heeft grootere werken volbracht dan de zijne zijn en daarom verbergt hij de kracht der ceremoniën, en leert enkel in de occulte wijsbegeerte het bestaan van den magnetischen agens en de almacht van den wil ; hij vat dan ook de geheele wetenschap der karakters in twee teekens samen, die *makro-* en *mikrokosmische* sterren zijn. Dat was voldoende voor de adepten, en het kwam er op aan om niet de groote menigte in te wijden. Paracelsus onderwees dus met het ritueel, maar hij beoefende de praktijk, en zijn praktijk was een aaneenrijging van mirakelen.

Wij hebben medegedeeld welk gewicht in de magie de drieheid en de vierheid bezitten. Uit haar vereeniging ontstaat het groote religieuze en kabalistische getal, dat de universeele synthese voorstelt en die de heilige zevenheid uitmaakt.

Deze wereld wordt, naar de ouden geloofden, geregeerd door zeven gevolgoorzaken, zooals Trithemius ze noemt *secundaei*, en deze zijn de wereldmacht door Mozes aangegeven onder den meervoudigen naam van Eloïm, goden. Deze krachten, de een met de anderen overeenkomende en

tegengesteld, brengen het evenwicht te weeg door haar contrasten en regelen de beweging der sferen. De Hebreeën noemen ze de zeven groote aartsengelen, en geven hun de namen van Michaël, Gabriël, Raphaël, Anaël, Samaël, Zadkiël en Oriphiël. De Christelijke gnostieken noemen de vier laatsten Uriël, Barachiël, Sealtiël en Jéhudiël. De andere volken hebben aan deze geesten de regeering van de zeven hoofdplaneten toegeschreven, en hun de namen van hunne groote godheden gegeven. Alle hebben geloofd aan hun betrekkelijken invloed, en de astronomie heeft hun den antieken hemel toegedeeld en hun achtereenvolgens toegekend de regeering van de zeven dagen van de week. Dit is de reden van de verschillende ceremoniën van de magische week en van zevenvoudige vereering der planeten.

Wij hebben reeds opgemerkt dat de planeten hier teekenen zijn, en niets anders ; zij bezitten den invloed die het algemeene geloof hen toekent, omdat zij nog wezenlijker de sterren van den menschengeest zijn dan de gesternten des hemels.

De zon, die de oude magie altijd heeft aangezien als vaste ster, kon slechts een planeet zijn voor de oningewijden, ook stelt zij in de week de rustdag voor, die in het Fransch, men weet niet waarom *dimanche* heet, en die de ouden *zondag* noemden.

De zeven magische planeten beantwoorden aan de zeven kleuren van het prisma en aan de zeven noten van de octaaf der muziek ; zij stellen ook voor de zeven deugden, en door tegenstelling, de zeven ondeugden, van de christelijke moraal.

De zeven sacramenten hebben eveneens betrekking op dit groote universeele zevental. De doop, die het element van het water wijdt, heeft betrekking op de maan ; de strenge boetedoening staat onder de auspiciën van Samaël, den engel van Mars ; het gesternte, dat de geest van verstaan en aan den waren geloovige de gave der talen verleent, staat onder

de bescherming van Raphaël, den engel van Mercurius; het Heilige Avondmaal vertegenwoordigt de sacramenteele verwerkelijking van God, mensch geworden onder de regeering van Jupiter; het huwelijk is geheiligd door den engel Anaël, den reinigenden genius van Venus; het laatste oliesel is het vrijgeleide der zieken die op het punt staan te vallen onder de zeis van Saturnus, en de wijding van den priester des lichts, is meer speciaal door de karakters van de zon gekenmerkt. Bijna al deze analogiën zijn opgemerkt door den geleerden Dupuis, die daaruit de conclusie heeft getrokken van de onwaarheid van alle godsdiensten, in plaats van te erkennen de heiligheid en onafgebroken voortduur van een eenig leerstuk, altijd weer voortgebracht in het algemeene symbolisme van opeenvolgende religieuze vormen. Hij heeft de voortdurende openbaring, overgebracht in het genie van den mensch door de harmoniën der natuur niet begrepen, en heeft slechts gezien een rij van dwalingen in dezen keten van scherpzinnige beelden en eeuwige waarheden.

De magische werken zijn ook ten getale van zeven: 1e werken van licht en rijkdom, onder beschermheerschap van de zon; 2e werken van wichelarij en mysteriën, onder aanroeping van de maan; 3e werken van bekwaamheid, wetenschap en welsprekendheid onder bescherming van Mercurius; 4e werken van toorn en kastijding, gewijd aan Mars; 5e werken van liefde, begunstigd door Venus; 6e werken van eerzucht en van politiek, onder de hoede van Jupiter; 7e werken van vervloeking en dood onder het patronaat van Saturnus. In het theologische symbolisme stelt de zon het woord der waarheid voor; de maan geeft de godsdienst zelve weer; Mercurius de vertolking en de wetenschap der mysteriën, Mars de rechtvaardigheid; Venus de barmhartigheid en de liefde; Jupiter, de herrezene en roemrijke Heiland; Saturnus, God den vader of den Jehova van Mozes. In het menschelijk lichaam is de zon analoog aan het hart, de maan aan de hersenen, Jupiter aan de rechter-

hand, Saturnus aan de linker, Mars aan den linkervoet en Venus aan den rechtervoet, Mercurius aan de geslachtsdeelen, waarom men soms den genius van deze planeet onder een androgyne gestalte weergeeft.

In het menschelijk gelaat domineert de zon het voorhoofd, Jupiter het rechteroog, Saturnus het linker ; de maan regeert tusschen beide oogen, bij den wortel van den neus, waarvan Mars en Venus de beide vleugels regeeren ; Mercurius eindelijk oefent zijn invloed op den mond en de kin uit. Deze denkbeelden vormden bij de ouden de occulte wetenschap van de physionomie, onvolmaakt sedert dien teruggevonden door Lavater.

De magiër, die overgaan wil tot werken van licht, moet werkzaam zijn zondags, van middernacht tot acht uur 's morgens, of van drie uur 's middags tot aan tien uur des avonds. Hij moet gekleed zijn in een purperen gewaad, met een tiara en braceletten van goud. Het reukaltaar en de drievoet van het heilige vuur moeten omringd zijn met guirlanden van laurier, héliotrope en zonnebloemen ; de reukwerken zijn het kaneel, mannelijk wierook, safraan en rood sandelhout ; de ring moet van goud zijn met een chrysolith of een robijn ; de tapijten moeten leeuwenhuiden zijn ; de waaiers van veeren van den sperwer.

Op Maandag moet men dragen een wit gewaad, met zilveren loovertjes, met een drievoudig snoer van paarlen, kristallen en selenieten, de tiara moet bedekt zijn met gele zijde, met zilveren karakters die in Hebreeuwsch het monogram van Gabriël, zooals men ze vindt in de oculte philosophie van Agrippa ; de geuren moeten zijn wit sandelhout, kamfer, amber, aloë en verpoederd komkommerzaad ; de guirlanden moeten zijn van St. Janskruid, selenetrope en van gele ranonkels. Men moet vermijden de aanrakingen, de kleeren of de voorwerpen van zwarte kleur, en men moet geen ander metaal aan zich hebben als zilver.

Dinsdag, dag voor de werken van den toorn, moet het

kleed vuurkleurig zijn of roest- of bloedkleurig, met een ceintuur en armbanden van staal ; de tiara moet omkringd zijn met ijzer, en men moet zich niet bedienen van den staf, maar slechts van den magischen dolk en den degen ; de guirlanden moeten zijn van absinth en wijnruit, en men moet aan den vinger een stalen ring dragen met een amethyst als edelgesteente.

Woensdag, dag gunstig voor de hooge wetenschap, moet het kleed groen zijn of van een stof met weerschijn en van verschillende kleuren : het halssnoer moet van paarlen zijn uit hol glas, dat kwik bevat ; de geurwerken moeten zijn benzoë, muskaat, styrax, de bloemen, de narcis, de lelie, glaskruid, duivenkervel en mariolein, het edelgesteente moet de agaat wezen.

Donderdag, dag der groote religieuze en politieke werken, moet het kleed scharlaken zijn, en men moet op zijn voorhoofd hebben een tinnen band met het karakter van den geest van Jupiter en deze drie woorden : Giarar, Béthor, Samgabiël, de odeuren moeten zijn, wierook, ambergris, balsem, paradijskorrels, muskaat en safraan ; de ring moet versierd zijn met een smaragd of een saffier ; de guirlanden en de kronen moeten zijn van den eik, de populier, den vijgenboom en den granaatappel.

Vrijdag, dag der werken der liefde, moet het kleed van een azuren blauw zijn, de behangsels moeten zijn groen en rose, de versieringen van gepolijst koper ; de kransen moeten zijn van viooltjes ; de guirlanden van rozen, myrten en olijven ; de ring moet versierd zijn met een turkoos ; de lapis-lazuli en het beryl moeten gebruikt worden voor den tiara en de haken ; de waaiers moeten zijn van zwaneveeren, en de operator moet op zijn borst een talisman van koper dragen met het karakter van Anaël en deze woorden AVE EVA VADE LILITH.

Zaterdag, dag van de funebere werken, moet het kleed zwart of bruin zijn, met karakters in zijde geborduurd in

zijde van oranje kleur ; men draagt om den hals een looden medaille met het karakter van Saturnus en deze woorden : Almalec, Aphiël, Zarahiël, de geuren zijn diagrydium, scammoneum, aluin, zwavel en asa foetida ; de ring moet een onyxsteen zijn ; de guirlanden zijn van de esch, de cypres en de helleborus ; op de onyx van den ring moet men met de gewijde stift op de uren van Saturnus een dubbel hoofd van Janus graveeren.

Zoo zijn de antieke heerlijkheden van den geheimen eeredienst der magiërs. Met een dergelijk vertoon gingen de groote magiërs van de middeleeuwen te werk bij de dagelijksche wijding der pentakels en talismans, die op de zeven geniën betrekking hebben. Wij hebben reeds gezegd dat een pentakel een synthetisch karakter is, dat de geheele magische leer samenvat in een van deze bijzondere begrippen. Het is dus de ware uitdrukking van een gedachte en een volslagen wil ; het is de signatuur van een geest. De plechtige wijding van dit teeken eischt ten sterkste de bedoeling van den operator als voorwaarde, en brengt tusschen hem en het pentakel een ware magnetischen keten tot stand. De pentakels kunnen onverschillig geteekend worden op maagdelijk papier, op papier en op metalen. Men noemt talisman een stuk metaal dat hetzij pentakels, hetzij karakters draagt, en dat een speciale wijding ontvangen heeft voor een bepaalde bestemming. Gaffarel heeft in een geleerd werk over de magische oudheden aangetoond door de wetenschap dat de werkelijke kracht van de talismans, en het vertrouwen in hun vermogen is overigens zoo in de natuur geworteld, dat men gaarne herinneringen van hen, die men bemint, aan zijn lichaam draagt, in de overtuiging dat deze relieken ons vrijwaren voor gevaar en ons gelukkiger zullen maken. Men maakt talismans uit de zeven kabalistische metalen, en men graveert er in op gunstige dagen en uren, de begeerde en vastgestelde teekens. De figuren der zeven planeten, met hunne magische vierkanten, bevinden zich in de Kleine

Albert, volgens Paracelsus, en het is een der zeldzame ernstig op te vatten plaatsen van dit boek van vulgaire magie. Men moet opmerken dat Paracelsus de figuur van Jupiter vervangt door die van een priester, vervanging die niet zonder een duidelijk kenbare geheime bedoeling is. Maar de allegorische en mythologische figuren van de zeven geesten zijn in onze dagen te klassiek en te algemeen geworden dan dat men ze nog met succes op de talismans kan graveeren ; men moet zijn toevlucht nemen tot geleerden en meer uitdrukkingsvoller teekens. Het pentagram moet altijd gegraveerd worden op een der zijden van den talisman, met een cirkel voor de zon, een maansikkel voor de maan, een gevleugelde slangenstaf voor Mercurius, een degen voor Mars, een G. voor Venus, een kroon voor Jupiter een en zeis voor Saturnus. De andere zijde van den talisman moet het teeken dragen van Salomo, dat wil zeggen de ster van zes stralen, samengesteld uit twee over elkaar geplaatste driehoeken ; en in het midden zal men aanbrengen een menschelijke gestalte voor de talismans der zon, een beker voor die van de maan, een hondekop voor die van Mercurius, een arendskop voor die van Jupiter, een leeuwenkop voor die van Mars, een duif voor die van Venus, een stierenkop of bokkenkop voor die van Saturnus. Men voegt er aan toe de namen der zeven engelen ; 't zij in Hebreeuwsch, 't zij in 't Arabisch, 't zij in magische karakters gelijkend op die van de alphabetten van Trithemius. De beide driehoeken van Salomo kunnen vervangen worden door het dubbele kruis der raderen van Ezechiël, dat men terug vindt op een groot aantal oude pentakels en dat, zooals wij in ons *Dogma* opgemerkt hebben, de sleutel is van de trigrammen van Fo-Hi.

Men kan ook de edelgesteenten voor amuletten en talisman gebruiken ; maar alle voorwerpen van deze soort, 't zij in metaal, 't zij in gesteenten, moeten met zorg gewikkeld zijn in zijden zakjes van de kleur die overeenkomt met den geest van de planeet, geparfumeerd met de reukwerken van

den overeenkomstigen dag en onttrokken aan alle blikken en alle onreine aanrakingen. Zoo mogen de pentakels en de talismans van de zon niet gezien of aangeraakt worden door wanstaltige en mismaakte lieden of door zedelooze vrouwen ; die van de maan niet worden geprofaneerd door de blikken en de handen van liederlijke mannen en vrouwen in hare maanden ; die van Mercurius verliezen hun deugdzaamheid indien zij gezien of aangeraakt worden door gesalariëerde priesters ; die van Mars moeten verborgen worden voor lafaards ; die van Venus voor verdorven mannen en voor hen die de gelofte van coelibaat afgelegd hebben ; die van Jupiter voor de onvromen, en die van Saturnus voor maagden en kinderen, niet dat de blikken of de aanrakingen van deze laatsten ooit onrein zijn kunnen, maar omdat de talisman hun ongeluk zou brengen en aldus al zijn kracht verliezen.

De eerekruisen en andere decoraties van dit genre zijn ware talismans die den moed en de persoonlijke verdienste vermeerderen. De plechtige uitdeelingen die men er van gedaan heeft, zijn wijdingen. De publieke opinie kan hun een verbazende kracht geven. Men heeft niet genoeg opgemerkt de wederkeerige invloed van teekens op de ideeën en van ideeën op teekens ; het is niet minder waar dat het revolutionnaire werk der moderne tijden bij voorbeeld symbolisch geheel en al samengevat is door de napoleontische vervanging door het kruis van 't legioen van eer van het kruis van den heiligen Lodewijk. Het is het pentagram dat voor het labarum in de plaats gekomen is, het is de rehabilitatie van lichtsymbool ; het is maçonnieke opstanding van Adonhiram. Men zegt dat Napoleon aan zijn ster geloofde, en indien men hem had kunnen doen zeggen wat hij onder deze ster verstond, zou men gevonden hebben dat het zijn genie was : hij moest dus als teeken het pentagram aannemen, dit symbool van de menschelijk alleenheerschappij door het intteligente initiatief. De groote soldaat van de revolutie

wist weinig, maar hij raadde bijna alles; hij is dan ook geweest de grootste magiër van instinct en praktijk in de moderne tijden. De wereld is nog vol van zijn wonderen en het landvolk zal nooit gelooven dat hij dood is.

De gezegende en aflaat-bezorgende voorwerpen, door heilige beelden of eerbiedwaardige personen aangeraakt, de rozekransen uit Palestina gekomen, de *agnus Dei*, samengesteld uit was van de paaschkaars en de jaarlijksche overblijfselen van de heilige olie, de scapulieren, de medailles zijn ware talismans. Een van deze medailles is in dezen tijd populair geworden, en zelfs zij die geen godsdienst hebben, doen hem om den hals van hunne kinderen. Zoo volkomen kabalistisch zijn de figuren er op, dat deze medaille waarlijk een dubbele en wondere pentakel is. Aan de eene zijde ziet men de groote inwijdster, de hemelsche moeder van den Zohar, Isis uit Egypte, de Venus Urania der Platonici, de Maria van het Christendom staande op de wereld en haar voet op den kop van de magische slang plaatsend. Zij strekt de beide handen op die manier uit dat ze een driehoek vormen, waarvan het hoofd der vrouw den top is; haar handen zijn open en stralen verbreidend, wat er een dubbel pentagram vormt, waarvan de stralen zich allen naar de aarde richten, wat klaarblijkelijk de bevrijding van het verstand door het werk voorstelt. Op de andere zijde ziet men de dubbele Tau der hiërophanten, het Linggam met de dubbele Cteis of met den drievoudigen Phallus, gedragen met ineenvlechting en dubbele invoeging door de kabalistische en maçonnieke M, voorstellende de winkelhaak tusschen de beide zuilen *Jakin* en *Bohas*; daarboven zijn geplaatst, op een gelijke hoogte, twee liefhebbende en lijdende harten, en daaromheen, twaalf pentagrammen. Iedereen zal u zeggen dat de dragers van deze medaille er niet deze beteekenis aan geven; maar zij is er toch juist daarom des te volkomener magisch om, daar zij een dubbele zin, en dientengevolge, een dubbele kracht heeft. De zielsverrukte, naar

wiens openbaringen deze talisman gegraveerd werd, had hem reeds als bestaande en volmaakt gezien in het astrale licht, hetgeen een keer te meer bewijst de intieme samenhang der ideeën en der teekens, en een nieuwe wijding geeft aan het symbolisme van de algemeene magie.

Hoe meer men gewicht en plechtigheid geeft aan de vervaardiging en wijding der talismans en der pentakels, des te meer uitwerking verkrijgen zij, zooals men begrijpen moet, na de duidelijke uiteenzetting der principes welke wij vastgesteld hebben. Deze wijding moet geschieden op speciale dagen welke wij vastgesteld hebben met het materiaal, waarvan wij de détails opgegeven hebben. Men wijdt ze in door de bezworen vier elementen, na de geesten der duisternis aangeroepen te hebben door de bezwering der vier ; daarop neemt men het pentakel in zijn hand, en zegt, terwijl men er enkele druppels van magisch water over sprenkelt :

In nomine Eloïm et per spiritum aquarum viventium, sis mihi in signum lucis et sacramentum voluntatis.

Terwijl men hem blootstelt aan de rook der geurwerken zegt men :

Per serpentem aeneum sub quo cadunt serpentes ignei, sis mihi (etc).

Men blaast zeven maal op het pentakel of op den talisman en zegt :

Per firmamentum et spiritum vocis, sis mihi (etc).

Ten slotte er in een driehoek eenige korrels gezuiverde aarde of zout op plaatsende, moet men zeggen :

In sale terrae et per virtutem vitae aeternae, sis mihi (etc).

Vervolgens verricht men de bezwering der zeven op de volgende wijze :

Men werpt achtereenvolgens in het gewijde vuur een pastille van zeven odeuren en men zegt daartegen :

In den naam van Michaël, dat Jehovah u bevele en van hier verwijdere, Chavajoth.

In den naam van Gabriël, dat Adonaï u bevele en van hier verwijdere, Belial !

In den naam van Raphaël, verdwijn voor Elchim, Sachabiël !

Door Samaël Zebaoth en in den naam van Eloïm Gibor, verwijder u, Adraméleck.

Door Zachariël en Sachiël-Méleck, gehoorzaam aan Elvah, Samgabiël !

In den goddelijken en menschelijken naam van Schaddaï en krachtens het teeken van het pentagram, dat ik in mijne rechterhand houd, in den naam van den engel Anaël, krachtens de macht van Adam en Eva, die Jotchavah zijn, verwijder u, Lilith ; laat ons met vrede, Nahémah !

Bij de heilige Eloïm en de namen der geniën Cashiël, Sehaltiël, Aphiël en Zarahiël, op gezag van Orifiël, wend u van ons, Moloch ! Wij zullen u niet onze kinderen te verslinden geven.

Wat de magische werktuigen aangaat, de voornaamste zijn : de staf, de degen, de lamp, de beker en de drievoet. Bij de verrichtingen van de hooge en goddelijke magie bedient men zich van de lamp, van den staf en den beker ; bij de werken van de zwarte magie vervangt men den staf door den degen en de lamp door de kaars van Cardanus. Wij zullen dit verschil uitleggen in het artikel speciaal gewijd aan de zwarte magie.

Laten wij overgaan tot de beschrijving en de wijding der instrumenten.

De tooverstaf, dien men niet verwarren moet met de eenvoudige wichelroede, noch met de vork der necromantie of met den drietand van Paracelsus ; de ware en absolute tooverstaf moet uit een enkel stuk bestaan, volkomen recht, van amandelhout of notenhout, met een enkele houw gehakt met het magische snoeimes of met den gouden sikkel, voor het opkomen der zon en op het oogenblik waarop de boom op het punt staat te bloeien. Men moet hem in zijn

geheele lengte doorboren zonder hem te splijten of te breken, en er een lange naald van magneetijzer in aanbrengen; vervolgens bevestigt men aan een van zijn uiteinden een veelzijdig prisma driehoekig gesneden, en aan het andere einde een dergelijke figuur van zwart hars. In het midden van den staf brengt men twee ringen aan, een van rood koper, de ander van zink; vervolgens moet de staf verguld worden aan den kant van het hars en verzilverd aan den kant van het prisma tot aan de ringen in het midden en men moet hem met zijde bedekken tot op de uiteinden. Op den koperen ring moet men deze karakters graveeren ירוש׳ליסהקדשה en op den zinken ring שלמה המלך.

De wijding van den staf moet zeven dagen duren, te beginnen met de nieuwe maan, en moet geschieden door een ingewijde, die in het bezit is van de groote geheimen en die zelf een gewijde staf heeft. Het is de overdraging van het magische priesterschap, en deze overdracht is niet opgehouden sedert de schemerachtige aanvangen van de hooge wetenschap. De staf en de andere gereedschappen, maar vooral de staf moeten met zorg weggestopt worden, en onder geen enkel voorwendsel moet de beoefenaar der magie ze laten zien of aanraken laten door de oningewijden; anders zouden ze al hun kracht verliezen.

De wijze van overdracht van den staf is een der geheimen van de wetenschap, dat nooit geoorloofd is bekend te maken.

De lengte van den magischen staf mag niet den arm van den operator overtreffen. De magiër moet er zich slechts van bedienen als hij alleen is, en moet hem nooit aanraken zonder noodzaak. Verscheidene oude magie-beoefenaars maakten hem slechts van de lengte van den voorarm en verborgen hem onder lange mouwen, en lieten aan 't publiek slechts de eenvoudige wichelroede zien, of een allegorische scepter, gemaakt van ivoor en ebbenhout, naar gelang van den aard der werken.

De kardinaal de Richelieu, die ambitioneerde naar alle

macht, zocht gedurende zijn gansche leven, zonder haar te ontdekken, naar de overdracht van den staf. Zijn kabalist Gaffarel kon hem slechts den degen en de talismans geven : iets dergelijks werd misschien de geheime aanleiding van zijn haat tegen Urbain Grandier, die iets wist van de zwakheden van den kardinaal. De geheime en voortgezette gesprekken van Laubardemont met den ongelukkigen priester nog eenige uren voor zijn laatste foltering, en de woorden van een vriend en vertrouwde van dezen laatsten toen hij ten doode ging : „Mijnheer, gij zijt een handig man, ga niet te gronde" geven veel hieromtrent te denken.

De magische stof is het *Verendum* van den magiër; hij moet er zelfs niet op een heldere en nauwkeurige manier over spreken ; niemand moet zich er op beroemen haar te bezitten en men moet de wijding niet overbrengen dan onder de voorwaarden van een geheimhouding en een volkomen vertrouwen.

De degen is minder occult, en ziehier hoe men hem moet vervaardigen :

Hij moet van zuiver staal zijn, met een koperen greep in den vorm van een kruis met drie knoppen, zooals hij afgebeeld wordt in het Enchiridion van Leo III of met twee wassende manen tot gevest, zooals in onze afbeelding. Op den middenknoop van het gevest, die overdekt moet zijn met een gouden plaat, moet men aan de eene zijde het teeken van den makrokosmos en aan den anderen dat van den mikrokosmus aanbrengen. Op den knop moet men graveeren het Hebreeuwsche monogram van Michaël, zooals men dat vindt bij Agrippa en op het lemmet, aan de eene zijde deze karakters מי כמכה באילים יהוה en op dat van den anderen kant het monogram van het labarum van Constantinus, gevolgd door deze woorden : *Vince in hoc, Deo duce, ferro comite* (zie voor de authenticiteit en de nauwkeurigheid van deze afbeeldingen de beste oude edities van het *Enchiridion*).

De wijding van den degen moet plaats hebben des zon-

dags, op de uren van de zon, onder het aanroepen van Michaël. Men legt het lemmet van den degen in een vuur van laurier en cypres ; vervolgens moet men het er mee afvegen en het lemmet polijsten met de asch van het heilige vuur, bevochtigd met bloed van een mol of een slang en men moet zeggen : *Sis mihi gladius Michaelis, in virtute Eloïm Sabaoth fugiant a te spiritus tenebrarum et reptilia terrae ;* vervolgens moet men hem parfumeeren met de geuren van de zon en men moet hem sluiten in zijde met ijzerkruid, dat men moet verbranden den zevenden dag.

De magische lamp moet gemaakt zijn uit vier metalen : goud, zilver, tin en ijzer. De voet moet van ijzer zijn, de knoop van tin, de beker van zilver, de driehoek in het midden van goud. Zij moet twee armen hebben, samengesteld uit drie metalen, samengedraaid op zoo'n manier dat voor de olie een drievoudige geleiding gelaten wordt. Zij moet negen pitten hebben, drie in 't midden en drie in elken arm. (Zie de afbeelding). Op den voet moet men graveeren het zegel van Hermes en daarboven de Androgyne met twee hoofden van Khunrath. De benedenrand van den voet moet een slang voorstellen die zich in den staart bijt.

Op den beker of oliebewaarder moet men het teeken van Solomo graveeren. Bij deze lamp moeten twee globes passen : de eene versierd met doorschijnende schilderingen, voorstellende de zeven geniën, de andere grooter en dubbel die in vier afdeelingen, tusschen twee glazen, water in verschillende tinten gekleurd, kan bevatten. Het geheel moet vervat zijn in een houten zuil die om zich zelf draait en naar willekeur een der stralen van de lamp kan laten ontsnappen, die men op den rook van het altaar moet richten op het oogenblik van de aanroepingen. Deze lamp is een groote hulp om de intuïtieve werkingen van langzame verbeeldingen te ondersteunen, en om onmiddellijk voor gemagnetiseerde personen vormen van een verschrikkelijke werkelijkheid te scheppen, die daar ze door de spiegels verveelvuldigd wor-

den, plotseling grooter zullen worden en veranderen in een enkele onmetelijke zaal vol zielen de werkkamer van den operator ; de dronkenbedwelming der odeuren en de vervoering der aanroepingen zullen welhaast deze fantasmagorie in een werkelijken droom omvormen : men zal de personen herkennen die men gekend heeft, de schimmen zullen spreken ; vervolgens, indien men de zuil van de lamp wegsluit door het vuur van de geurwerken te verdubbelen, zal er iets buitengewoons en onverwachts voor den dag komen.

HOOFDSTUK VIII.

Raadgeving aan onvoorzichtigen.

Zooals wij reeds verscheidene malen gezegd hebben, zijn de werkingen der wetenschap niet zonder gevaar.

Zij kunnen tot krankzinnigheid brengen hen, die niet versterkt zijn op de basis van de hoogste, absolute en onfeilbare rede.

Zij kunnen het zenuwstelsel overprikkelen en verschrikkelijke en ongeneeselijke ziekten teweeg brengen.

Zij kunnen, wanneer de verbeelding getroffen wordt en zich ontzet, bezwijming tengevolge hebben en zelfs den dood door congestie in de hersenen.

Wij zouden dus niet te zeer kunnen afhouden zenuwachtige en van nature overspannen personen, vrouwen, jonge lieden, en hen allen die niet gewoon zijn zich volmaakt te beheerschen en de vrees onder den duim te hebben. Niets is in die mate gevaarlijk als magie verrichten voor tijdpasseering, zooals enkele personen doen, die er de opluistering van hunne avondpartijtjes van maken. De magnetische proefnemingen zelfs, in dergelijke omstandigheden gedaan, kunnen slechts de sujetten vermoeien, de openbare meening op een dwaalspoor brengen en de wetenschap van het spoor brengen. Men speelt niet ongestraft met de mysteriën van leven en dood, en de dingen, die men ernstig moet nemen, moeten ernstig behandeld worden en met de grootste behoedzaamheid.

Geef nooit toe aan het verlangen om door effecten te overtuigen. De meest verrassende uitwerkingen zouden geen bewijzen zijn voor personen, niet van te voren overtuigd. Men zou ze altijd kunnen toeschrijven aan natuurlijke

goochelarijen, en den magiër kunnen beschouwen als een meer of minder handige concurrent van Robert Houdin of van Hamilton. Goochelarijen vragen om aan de wetenschap te gelooven is zich de wetenschap onwaardig of onbekwaam toonen. SANCTA SANCTIS.

Beroem u nooit meer over werken welke gij verricht hebt, al hadt gij de dooden doen herrijzen. Vrees de vervolging. De groote meester beval altijd het stilzwijgen aan aan de zieken, die hij genas ; en indien dit zwijgen trouw bewaard was, had men den inwijder niet gekruisigd voor de volbrenging van zijn werk.

Denk na over de twaalfde figuur van de sleutels van het Tarot, denk aan het groote symbool van Prometheus, en zwijg.

Al de magiërs die hun werken ruchtbaar gemaakt hebben zijn een gewelddadigen dood gestorven en velen zijn tot zelfmoord gebracht, zooals Cardanus, Schrepffer, Cagliostro en zooveel anderen.

De magiër moet in de afzondering leven en zich moeilijk laten naderen. Dit stelt het symbool van de negende sleutel van het Tarot voor, waar de ingewijde voorgesteld wordt door een kluizenaar, geheel in zijn mantel gewikkeld.

Maar deze afzondering moet geen vereenzelviging zijn. Hij heeft toewijdingen en vriendschapsbanden noodig, maar hij moet ze kiezen met zorg en ze ten koste van elken prijs bewaren.

Hij moet een ander beroep uitoefenen dan dat van magiër ; de magie is geen beroep.

Om zich aan de ceremonieele magie over te leveren, moet men zonder onrust gevende beslommeringen zijn ; men moet zich alle werktuigen der wetenschap kunnen verschaffen en zoo noodig zelf weten te maken voor zich zelven ; men moet zich een ontoegankelijk laboratorium verzekeren, waar men niet te vreezen heeft ooit verrast of gestoord te worden.

Vervolgens moet men, en dit is hier de wezenlijke voorwaarde, de krachten in evenwicht weten te houden en de opwellingen van zijn eigen initiatief weten te bedwingen. Dit geeft de achtste figuur van de sleutel van Hermes weer, waar men een vrouw gezeten ziet tusschen twee zuilen, in een hand een rechten degen vasthoudend en in de ander een weegschaal.

Om de krachten in evenwicht te houden, moet men ze gelijktijdig handhaven en ze beurtelings in werking stellen, een tweevoudige werkzaamheid die voorgesteld wordt door het gebruik van de weegschaal.

Deze geheimleer wordt eveneens voorgesteld door het dubbele kruis van de pentakels van Pythagoras en van Ezechiël (zie de afbeelding van pag. 110 van het Dogma), waar de kruisen met elkaar in evenwicht gebracht zijn en waar de teekens der planeten altijd in oppositie zijn. Venus is zoo het evenwicht van de werken van Mars, Mercurius tempert en volbrengt de werken van de Zon en de Maan, Saturnus moet opwegen tegen Jupiter. Door dit antagonisme der oude goden slaagde Prometheus, dat is de genius der wetenschap, om zich toegang te verschaffen in den Olympus en het vuur van den hemel te stelen.

Moet men duidelijker spreken? Hoe zachter en kalmer gij zult zijn, des te meer zal uw toorn kracht hebben; hoe energischer gij zijn zult, hoe meer uwe zachtheid van waarde zal zijn; hoe handiger gij zijt, hoe beter gij van uw bevatting zult profiteeren, en zelfs van uwe deugden: hoe onverschilliger gij zijn zult, hoe meer zal het u gemakkelijk vallen u te doen beminnen. Dit is proefondervindelijk gebleken in de zedelijke orde en wordt strict verwezenlijkt in de sfeer van werkzaamheid. De menschelijke hartstochten brengen noodlottigerwijze, worden zij niet meer in contrôle gehouden, uitwerkingen voort tegenovergesteld aan hunne teugelooze verlangens. De buitensporige liefde brengt de antipathie te weeg; de blinde haat vernietigt zich en straft zich

zelven ; de ijdelheid leidt tot verlaging en tot de wreedste vernederingen. De groote meester openbaarde dus een mysterie van de positieve magische wetenschap, toen hij zeide : wilt gij brandende kolen stapelen op het hoofd van wie u kwaad gedaan heeft, schenk hem dan vergeving en doe hem wel. Men zal wellicht zeggen dat een dergelijke vergiffenis een huichelarij is en zeer gelijkt op een verfijnde wraak. Maar men moet zich herinneren dat de magiër alleenheerscher is. Een alleenheerscher wreekt zich nooit, omdat hij het recht heeft te straffen. Wanneer hij dit recht uitoefent, doet hij zijn plicht en hij is onvermurwbaar als de justitie. Laten wij overigens duidelijk opmerken, opdat niemand de zin van mijn woorden verkeerd opvat, dat hier sprake is van het kwaad met het goed te kastijden en de zachtheid te stellen tegenover het geweld. Indien de beoefening van de deugdzaamheid een tuchtiging is voor de ondeugd, heeft niemand het recht te vragen dat men hem spaart of dat men medelijden heeft met zijn schaamten en zijn smarten.

Hij die zich overlevert aan de werken der wetenschap, moet elken dag een matige oefening nemen, zich onthouden van nachtwaken, te lang voortgezet, en een gezonde en geregelde levenswijze volgen. Hij moet uitvloeisels van lijken vermijden, de buurschap van stilstaand water, onverteerbare of onreine voedingsmiddelen. Hij moet zich vooral alle dagen afleiden van de magische beslommeringen door materieele zorgen, of werken hetzij der kunst, hetzij der industrie, hetzij zelfs van beroep. Het middel om goed te zien, is om niet altijd te kijken, en hij die zijn leven zou doorbrengen met altijd hetzelfde doel voor oogen te houden, zou eindigen met het minder dan ooit te bereiken.

Een voorzorg, die men eveneens nooit nalaten zal, is nimmer te werken wanneer men ziek is.

Daar de ceremoniën, zooals wij gezegd hebben kunstmatige middelen zijn om wilsgewoonten te scheppen, houden zij

op noodzakelijk te zijn wanneer deze gewoonten aangenomen zijn. Het is in dezen zin en zich richtend slechts tot de volkomen ingewijden dat Paracelsus het aanwenden daarvan verbiedt in zijn occulte wijsbegeerte. Men moet ze geleidelijk-aan vereenvoudigen, voor ze geheel en al na te laten, naar de mate van het gebruik dat men kan maken van de verworven krachten en van de gewoonte in zwang gekomen bij de uitoefening van den boven-natuurlijken wil.

HOOFDSTUK IX.

De plechtigheden van de ingewijden.

De wetenschap wordt in stand gehouden door het zwijgen en plant zich voort door de inwijding. De wet van het zwijgen is dus slechts absoluut en onschendbaar, ten opzichte van de niet ingewijde menigte. De wetenschap kan niet overgebracht worden dan door het woord. De wijzen moeten dus soms spreken.

Ja, de wijzen moeten spreken, niet om maar te praten, maar om de anderen er toe te brengen te vinden. *Noli ire, fac venire* was het devies van Rabelais, die in het bezit van alle wetenschappen van zijn tijd, de magie niet kon ignoreeren.

Wij hebben hier dus bekend te maken de mysteriën van de inwijding.

De bestemming des menschen is, zooals wij reeds gezegd hebben, zichzelf te maken of te scheppen ; hij is en zal zijn de zoon van zijn werken voor het huidige en voor de eeuwigheid.

Alle menschen zijn geroepen om mede te werken ; maar het getal der uitverkorenen, dat wil zeggen van hen die slagen is altijd klein ; in andere woorden, de menschen, begeerig iets te zijn, zijn in grooten getale, en de menschen van de keurbende zijn altijd zeldzaam.

Het bestaan van de wereld behoort rechtens aan de beste menschen, en wanneer een of andere machinatie of wederrechtelijke toe-eigening verhindert dat het hun feitelijk toebehoort, dan ontstaat er een politieke of sociale omwenteling.

De menschen die zich zelf meester zijn, maken zich gemakkelijk meester over anderen; maar zij kunnen elkaar in den weg loopen indien zij niet de wetten van een algemeene discipline en hiërarchie erkennen.

Om zich aan een zelfde discipline te onderwerpen, moet men in gemeenschap verkeeren van ideeën en begeerten, en men kan deze gemeenschap slechts bereiken door een gemeenschappelijke religie, gegrondvest op de basissen zelve van verstand en rede.

Deze religie heeft altijd in de wereld bestaan, en het is de eenige die genoemd kan worden eene, onfeilbare, onvergankelijke en waarlijk katholieke, dat wil zeggen algemeene.

Deze religie, waarvan al de anderen achtereenvolgens de sluiers en de schaduwen geweest zijn, is diegene die het zijn aantoont door het zijn, de waarheid door de rede, de rede door de klaarblijkelijkheid en het gezond verstand.

Zij is het die door de werkelijkheden het bestaansrecht van hypothesen aanwijst, en die niet toestaat om te redeneeren over hypothesen onafhankelijk van en buiten werkelijkheden.

Zij heeft voor basis het leerstuk der algemeene overeenkomsten, maar zij verwart nooit de dingen van de wetenschap met die van het geloof. Zij kan nooit het geloof toegedaan zijn dat twee en een samen ongeveer drie zijn, dat de inhoud in de natuurkunde grooter is dan het inhoudende, dat een solied lichaam in zoover het soliede is, zich kan gedragen als een vloeibaar of gasachtig lichaam; dat een menschelijk lichaam, bij voorbeeld door een gesloten deur kan heengaan zonder oplossing of opening te weeg te brengen. Zeggen dat men iets dergelijks gelooft is spreken als een kind of een gek; maar het is niet minder dwaas het onbekende te définieeren en te redeneeren, van hypotheses op hypotheses, tot men *a priori* het voor oogen zijnde ontkent om stoutmoedige veronderstellingen te bevestigen. De wijze bevestigt wat hij weet, en gelooft niet aan wat hij

niet weet dan naar de mate van redelijke en bekende noodzakelijkheden van de hypothese.

Maar deze redelijke religie zou niet die van de menigte kunnen zijn, die altijd fabelen noodig heeft, mysteriën, omschreven verwachtingen en stoffelijk gemotiveerde verschrikkingen.

Daarom heeft de priester zich in de wereld gevestigd. De priester wordt gerecruteerd door de inwijding.

De religieuse vormen vergaan wanneer de inwijding ophoudt in het heiligdom, hetzij door profanatie, hetzij door verwaarloozing en vergeten heilige mysteriën.

De gnostische profanaties, bijvoorbeeld, hebben de christelijke kerk verwijderd van de hooge waarheden der kabala, die al de geheimen van de transcendente theologie omvat. Daar de blinden de geleiders van andere blinden geworden waren, ontstonden er groote duisterheden, groote instortingen en betreurenswaardige schandalen; daarop werden de heilige boeken, waarvan de sleutels geheel kabalistisch zijn, zoo weinig begrijpelijk voor de christenen dat de herders, met reden, het noodig geoordeeld hebben om de lectuur aan eenvoudige geloovigen te verbieden. Naar den letter genomen en materieel opgevat, zouden deze boeken, zooals de school van Voltaire het al te wel aangetoond heeft, slechts een niet te bevatten web van ongerijmdheden en schandalen zijn.

Zoo is het gesteld met alle oude dogmen, met hunne schitterende theogoniën en hunne poëtische legenden. Zeggen, dat de ouden geloofden, in Griekenland aan de liefdesgeschiedenissen van Jupiter, of aanbaden, in Egypte, den hondskopaap en den sperwer als levende en werkelijke goden, is even ontwetend en ter kwader trouw zijn als men het zijn zou door vol te houden dat de christenen een drievuldige Godheid vereeren, die samengesteld zijn uit een grijsaard, een gefolterde en een duif. Het niet begrijpen der symbolen is altijd lasteren. Daarom moet men zich

wel hoeden om dadelijk maar te spotten over zaken, die men niet kent, wanneer haar vermelding een dwaasheid schijnt te veronderstellen of zelfs een of andere singulariteit ; het zou weinig van gezond verstand getuigen om ze zonder bespreking en onderzoek toe te stemmen.

Voordat er iets is dat ons behaagt of mishaagt, is er een waarheid, dat wil zeggen een reden en onze handelingen moeten eerder geregeld worden door deze reden dan door ons genoegen, indien wij in ons willen scheppen het begrip, dat de bestaansreden is van de onsterfelijkheid, en van de rechtvaardigheid, die in de wet is.

De mensch waarlijk mensch kan niet willen dan wat hij redelijkerwijze en rechtvaardiger wijze doen moet ; ook legt hij de begeerlijkheden en de vrees het zwijgen op, om niet te luisteren dan naar het verstand.

Een zoodanig mensch is een natuurlijke koning en van zelve een priester voor de dwalende massa's. Daarom heette het doel van de oude inwijdingen onverschillig priesterlijke en koninklijke kunst.

De oude magische gezelschappen waren seminariën van priesters en koningen, en men kon er geen toegang verkrijgen dan door waarlijk priesterlijke en koninklijke werken, dat wil zeggen door zich te plaatsen boven alle zwakheden der natuur.

Wij herhalen hier niet wat overal gevonden wordt over de Egyptische inwijdingen, voortgezet, maar al zwakker wordende, in de geheime gezelschappen der middeleeuwen. Het christelijke radicalisme, gebaseerd op het verkeerde begrip van dit woord : Gij hebt slechts een vader en een meester, en gij zijt allen broeders, heeft de geheiligde hiërarchie een zwaren slag toegebracht. Van dien tijd af aan zijn de priesterlijke waardigheden het resultaat van intrigue en toeval geworden ; de handelende middelmatigheid is er in geslaagd de bescheiden en dientengevolge miskende superioriteit te vervangen, en toch ontstond er, daar de inwijding

een wezenlijke wet was voor het godsdienstig leven, een instinctmatig magische samenleving bij het vervallen van de priesterlijke macht, en deze heeft weldra in zich zelve samengetrokken al de macht van het christendom, omdat zij alleen vaag begrepen, maar positief uitgeoefend heeft de hiërarchische macht door de beproevingen van de inwijding en al-macht van het geloof in de lijdelijke gehoorzaamheid.

Wat deed, inderdaad, hij die in oude inwijdingen opgenomen moest worden ? Hij liet zijn leven en zijn vrijheid geheel over aan de heeren der tempels van Thebe en Memphis ; hij ging vastbesloten voorwaarts door beproevingen zonder tal, die hem konden schijnen een voorbedachten aanslag op hem zelven ; hij ging brandstapels over, zwom stroomen zwart en kokend water door, ging hangen aan onbekende schalen, boven bodemlooze afgronden.... Was dat daar niet de blinde gehoorzaamheid in de gansche beteekenis van het woord ? Voor een oogenblik zijn vrijheid afzweren om te komen tot een vrij-wording, is dat niet de meest volkomen uitoefening van de vrijheid ? Ziedaar wat moeten doen en wat altijd gedaan hebben zij die streven naar het *sanctum regnum* van de magische al-macht. De leerlingen van Pythagoras veroordeelden zich tot een strikt stilzwijgen van verscheidene jaren ; de volgelingen van Epicurus zelfs begrepen de heerschappij van het genot niet dan door de verworven soberheid en berekenende matigheid. Het leven is een krijg, waar men zijn proeven moet afleggen om in rang te stijgen ; de kracht wordt niet gegeven ; men moet ze nemen.

De inwijding door de worsteling en door de beproevingen is dus onmisbaar om te komen tot de practische wetenschap van de magie. Wij hebben reeds gezegd hoe men over de vier vormen der elementen kan triumfeeren : wij komen er niet op terug, en wij verwijzen hen van onze lezers die de gebruiken van de oude inwijdingen zouden willen kennen naar de werken van baron de Tschoudy, schrijver van de

Etoile flamboyante van de adonhiramitische vrijmetselarij en van verscheidene andere zeer geschatte maçonnieke werken.

Wij moeten hier den nadruk leggen op eene overweging: dat de intellectueele en sociale chaos, te midden waarvan omkomen voor oorzaak heeft het verwaarloozen der inwijding, van zijn beproevingen en zijn mysteriën. Mannen in wie de ijver sterker was dan de wetenschap, onder den indruk van de volkswijsheid van het Evangelium, hebben geloofd aan de oorspronkelijke en absolute gelijkheid der menschen. Een beroemde bezetene, de welsprekende en ongelukkige Rousseau heeft met al de magie van stijl deze paradox verbreid : dat de maatschappij alleen het individu bederft, alsof men zei dat de concurrentie en de naijver in het werk de werklui lui maken. De wezenlijke wet der natuur, die van de inwijding door de werken en de ijverige en gewilde vooruitgang is noodlottigerwijze miskend ; de vrijmetselarij heeft zijn deserteurs, evenals het katholicisme de zijne had. Wat is het resultaat? Een hoogte van staal in de plaats van een hoogte van verstand en symbool. De gelijkheid prediken aan wie beneden is zonder hem te zeggen hoe hij zich verheft ; is dat niet zich zelf verplichten neer te dalen? Men is dan ook afgedaald, en men heeft aanschouwd het rijk der carmagnole, der sansculotten en van Marat.

Om de wankele en vervallen maatschappij weer omhoog te heffen, moet men de hiërarchie en de inwijding herstellen. De taak is moeilijk, maar de geheele intelligente wereld gevoelt reeds de noodzakelijkheid die te ondernemen. Moet de wereld daarom een nieuwe zondvloed doormaken ? Wij begeeren levendig dat het niet het geval zij, en dit boek, het grootste misschien, maar niet het laatste van onze gedurfdheden, is een beroep op alles wat nog levend is, om het leven te herstellen te midden zelfs van de ontbinding en den dood.

HOOFDSTUK X.

De sleutel van het occultisme.

Verdiepen wij nu de kwestie der pentakels, want daarin ligt alle magisch vermogen, omdat het geheim van de kracht gelegen is in de intelligentie die haar bestuurt.

Wij zullen niet terugkomen op de pentakels van Pythagoras en Ezechiël, waarvan wij reeds de verklaring en de afbeelding gegeven hebben; wij zullen in een ander hoofdstuk bewijzen dat alle werktuigen van den Hebreeuwschen eeredienst pentakels waren, en dat Mozes in goud en in tin op het tabernakel en alle onderdeelen het eerste en laatste woord van den Bijbel geschreven had. Maar iedere beoefenaar van de magie kan en moet zijn bijzonder pentakel hebben, want een goed begrepen pentakel, is de volkomen samenvatting van een geest.

Daarom vindt men in de magische kalenders van Tycho Brahé en van Duchenteau de pentakels van Adam, Job, Jeremia, Jesaja en van al de andere groote profeten die bestaan hebben, ieder in hun tijd, de koningen der kabala en de groote rabbijnen der wetenschap.

Het pentakel, een geheele en volkomen synthese, weergegeven door een enkel teeken, dient om alle verstandskracht in een blik te vereenigen, in een herinnering, een aanraking. Het is als een steunpunt om de wil met kracht tot uitdrukking te brengen. De nigromantiërs en de goëtiers teekenden hunne helsche pentakels op de huid der slachtoffers, die zij offerden. Men vindt in vele clavicula en tooverboeken de plechtigheden van de offerande, de manier om de geit te worgen, vervolgens te zouten, te drogen en de huid te bleeken. Eenige Hebreeuwsche kabalisten zijn in dezelfde dwaas-

heden vervallen, zonder zich te binnen te brengen de vervloekingen in den Bijbel uitgesproken tegen hen die op de hoogten offeren of in de holen der aarde. Alle uitstortingen van bloed, in plechtigheden verricht, zijn afschuwelijk en en goddeloos, en sedert den dood van Adonhiram heeft het Gezelschap der ware ingewijden een afschuw voor bloed, *Ecclesia abhorret a sanguine.*

Het inwijdingssymbolisme van de pentakels in het geheele oosten aangenomen is de sleutel van alle oude en moderne mythologieën. Indien men er niet het hiëroglyphische alphabet van kende, zou men zich verliezen in de duisterheden der Vedas, van den Zend-Avesta en den Bijbel. De stam die goed en kwaad voortbrengt, eenige bron der vier rivieren, waarvan de eene de aarde met goud besproeit, dat wil zeggen met licht, en de andere in Ethiopië stroomt of in het koninkrijk van den nacht ; de magnetische slang, die de vrouw verleidde, en de vrouw die den man verleidde, aldus zichtbaar makende de wet der aantrekkingskracht ; vervolgens de cherub of Sphinx geplaatst aan de deur van het heiligdom van Eden met den vlammenden degen van de wachters van het symbool ; vervolgens de wedergeboorte door het werk, en het baren van kinderen door de smart, wet der inwijdingen en der beproevingen ; de oneenigheid van Kaïn en Abel, identiek met het symbool van de worsteling van Anteros en van Eros ; de ark gedragen op de wateren van den zondvloed als de koffer van Osiris, de zwarte kraai die niet terugkeert, en de witte duif die terugkeert, een nieuwe uiting van antagonistische en evenwichtige dogma : al deze prachtige kabalistiek van Genesis, die letterlijk opgevat en aangenomen voor ware geschiedenissen nog meer de lachlust en verachting verdienden, die Voltaire aan hen verkwist heeft, worden daghelder voor den ingewijde, die toen met enthousiasme en liefde de voortduring van het ware dogma en de algemeene geldigheid van diezelfde inwijding in alle heiligdommen der wereld begroette.

De vijf boeken van Mozes, de profetie van Ezechiël en de Apocalypse van den heiligen Johannes, zijn de drie kabalistische sleutels van het geheele bijbelsche gebouw. De sphinxen van Ezechiël identiek met die van het heiligdom en de ark, zijn een viervoudige weergeving van de Egyptische Vierheid; zijn raderen, waarvan het eene in het andere draait, zijn de harmonische sferen van Pythagoras; de nieuwe tempel, waarvan hij het bouwplan geeft naar de geheel kabalistische maten, is het type der werken van de primitieve vrijmetselarij. Johannes in zijn Apocalypse geeft dezelfde beelden weer en dezelfde getallen, en herstelt in de idee de wereld van het Eden in het nieuwe Jerusalem; maar aan de bron der vier rivieren, heeft het zonnelam de geheimzinnige boom vervangen. De inwijding door het werk en het bloed is volbracht, en er is geen tempel meer omdat het licht van de waarheid algemeen verbreid is en de wereld de tempel der rechtvaardigheid geworden is.

Deze schoone einddroom van de heilige Schriften, deze goddelijke utopie, waarvan de Kerk terecht de verwerkelijking naar een beter leven verwezen heeft, zijn de klip geweest voor alle oude heresiarchen en een groot aantal van moderne ideologen. De gelijktijdige vrijmaking en de volkomen gelijkheid van alle menschen veronderstelt de ophouding van den vooruitgang, en dientengevolge van het leven : op de aarde gelijk, kunnen zij geen kinderen en grijsaards hebben; de geboorte en de dood zouden er dus niet toegelaten zijn. Het is voldoende om te bewijzen dat het nieuwe Jerusalem niet meer van deze wereld is dan het primitieve paradijs, waar men niet moest kennen het goed noch het kwaad, noch de vrijheid, noch de verwekking, noch de dood; het is dus in de eeuwigheid dat begint en eindigt de cyclus van ons godsdienstig symbolisme.

Dupuis en Volney hebben een groote eruditie besteed om deze identiteit betrekkelijk al de symbolen te ontdekken, en zij zijn tot de conclusie gekomen van het ontkennen van

alle godsdiensten. Wij komen langs denzelfden weg tot een erkenning loodrecht daaraan tegenovergesteld, en wij erkennen met bewondering dat er nooit valsche godsdiensten in de beschaafde wereld geweest zijn ; dat het goddelijke licht, deze glans van de hoogste rede van den Logos, van het Woord, die elk mensch in de wereld komende verlicht, evenmin ontbroken heeft aan de kinderen van Zoroaster als aan de trouwe schapen van den heiligen Petrus ; dat de blijvende openbaring, eenig en universeel neergeschreven is in de zichtbare natuur, uitgelegd wordt door de rede, en aangevuld door de wijze analogieën met het geloof ; dat er kortom slechts één ware godsdienst bestaat, één dogma en één rechtmatig geloof, zooals er slechts één God is, één rede en één universum ; dat de openbaring voor niemand duister is, omdat iedereen meer of minder de waarheid en de rechtvaardigheid begrijpt, en omdat alles wat zijn kan niet analoog zijn moet met wat is. Het Zijn is het Zijn אהיה אשל אהיה.

Deze figuren, zoo vreemd van voorkomen, die de Apocalypse van Johannes aanbiedt, zijn hiëroglyphisch, zooals die van alle oostersche mythologiën en kunnen saamgevat worden in een serie van pentakels. De inwijder in het wit gekleed, rechtop staande tusschen de zeven gouden kandelaars en in zijn hand houdende zeven sterren, stelt voor het eenige dogma van Hermes en de alomgeldende analogiën van het licht.

De vrouw bekleed met de zon en gekroond met twaalf sterren, is de hemelsche Isis, het is de gnosis, waarvan de slang van het stoffelijke leven het kind wil verslinden ; zij neemt de vleugelen van een arend en vlucht naar de woestijn, verzet van den profetischen geest tegen het materialisme van den officieelen godsdienst. De kolossale engel, wiens gelaat een zon is, de aureool een regenboog, het kleed een wolk, de beenen zuilen vuurs, en die eén voet op de aarde en de andere op de zee plaatst, is een waar kabalistisch Pantheon.

Zijn voeten stellen voor het evenwicht van Briah of van de wereld der vormen ; zijn beenen zijn de twee zuilen van den

vrijmetselaarstempel Jakin en Bohas; zijn lichaam, omsluierd door wolken, waaruit een hand te voorschijn komt die een boek vasthoudt, is de sfeer van Jezirah of van de inwijdingsbeproevingen; het zonnehoofd, bekroond met de lichtende zevenheid, is de wereld van Aziluth of van de volmaakte openbaring, en men zou zich niet te zeer verwonderd weten over dat de hebreeuwsche kabalisten dit symbolisme niet herkend en algemeen bekend gemaakt hebben, dat zoo nauw en zoo onafscheidelijk de hoogste mysteriën van het christendom verbindt met de geheime leer, maar onveranderlijk, van al de meesters in Israël.

Het beest met zeven koppen is, in het symbolisme van Johannes, de stoffelijke en vijandige ontkenning van de lichtende zevenheid, de hoer van Babylon beantwoordt op dezelfde wijze aan de vrouw bekleed met de zon; de vier ruiters komen overeen met de vier allegorische dieren; de zeven engelen met hun zeven trompetten, hun zeven bekers en hun zeven degens kenmerken het algemeen geldende van de worsteling van het goed tegen het kwaad door het woord, door de godsdienstige gemeenschap en door de kracht. Zoo worden de zeven zegelen van het occulte boek achtereenvolgens verbroken en de universeele wijding wordt volbracht. De uitleggers die iets anders gezocht hebben in dit boek van de hooge kabbala hebben hun tijd verspild en hun moeite om zich belachelijk te maken. Napoleon zien in de engel Apolyon, Luther in de ster die neervalt, Voltaire en Rousseau in de sprinkhanen, ten strijde uitgerust, is hooge verbeelding. Zoo is het ook gesteld met al de gewelddadigheden gepleegd aan de namen van beroemde personen om hun in eenige cijfers te doen vervatten de noodlottige 666, die wij voldoende verklaard hebben; en wanneer men bedenkt dat mannen, Bossuet en Newton geheeten zich vermaakt hebben over deze hersenschimmen, begrijpt men dat de menschheid niet zoo kwaadwillig in zijn geest is als men het zou veronderstellen bij den aanblik van haar ondeugden.

HOOFDSTUK XI.

De drievoudige keten.

Het groote werk in de praktische magie is na de training van den wil en de persoonlijke schepping van den magiër, de formatie van den magnetischen keten, en dit geheim is waarlijk dat van den priester en van koningschap.

De magnetische keten vormen, is doen geboren worden een stroom van ideeën, die het geloof te weeg brengt en die een groot aantal willen meesleept in een kring, bestemd voor openbaringen door daden. Een goed gevormde keten is als een draaikolk, die alles meesleept en in zich opneemt.

Men kan den keten op drie manieren tot stand brengen, door teekens, door het woord en door aanraking. Men brengt de keten door teekens tot stand door een teeken door de openbare meening te doen aannemen en als vertegenwoordigende een kracht. Zoo verkeeren alle christenen onder elkaar door het teeken des kruises, de vrijmetselaars door dat van den winkelhaak onder de zon, de magiërs door dat van den mikrokosmos, dat gemaakt wordt door vijf uitgestrekte vingers, etc.

De teekens eenmaal aangenomen en verbreid, verkrijgen kracht door zich zelven. Het gezicht en de nabootsing van het teeken des kruises waren in de eerste eeuwen voldoende om bekeerlingen te maken voor het christendom. De zoogenaamde mirakuleuze medaille heeft nog in onze dagen een groot aantal bekeeringen teweeg gebracht door dezelfde magnetische wet. Het visioen en de goddelijke ingeving van den jongen Israëliet Alphonsus Ratisbonne zijn het opmerkelijkste feit van dezen aard geweest. De inbeeldings-

kracht is scheppend, niet alleen in ons, maar ook buiten ons door onze uitwerpingen van fluïdes, en men moet zonder twijfel niet aan andere oorzaken toeschrijven de verschijnselen van het labarum van Constantinus en van het kruis van Migné. De magische keten door het woord werd bij de ouden voorgesteld door die gouden ketens, die komen uit den mond van Hermes. Niets evenaart de electriciteit van de welsprekendheid. Het woord schept het hoogste begrip in den boezem van de massa's, op de meest grove manier samengesteld. Zij zelfs die te ver verwijderd zijn om te kunnen luisteren begrijpen door den schok en worden medegesleept als de menigte. Petrus de Kluizenaar heeft Europa doen sidderen met zijn uitroep : God wil het ! Een enkel woord van den keizer electriseerde zijn leger en maakte Frankrijk onoverwinnelijk. Proudhon heeft het socialisme gedood door zijn beroemde paradox : Het eigendom is diefstal. Vaak is een woord voldoende dat ingang vindt om een macht om te werpen. Voltaire wist het wel, die de wereld door sarcasmen onderste boven heeft geworpen. En hij die noch pausen, noch koningen, noch parlament, noch bastilles vreesde, was bang voor een kwinkslag.

Men is er zeer na aan toe den wil van den man te volbrengen, wiens woorden men herhaalt.

De derde manier om de magnetische keten tot stand te brengen, is door de aanraking. Tusschen personen die elkaar vaak zien, is de aanvang van den stroom al ras te bespeuren, en de sterkste wil blijft niet achter met de anderen in zich op te nemen ; de rechtstreeksche en positieve aanraking van hand met hand vult de harmonie der stemmingen aan, en is daarom een teeken van sympathie en intimiteit. — De kinderen, die instinctmatig geleid worden door de natuur, maken de magnetische keten 't zij bij het krijgertje spelen, of bij spelen in de rondedans. Dan gaat de vroolijkheid in 't rond en men schudt van 't lachen. De ronde tafels zijn gunstiger ook voor vroolijke feestmaaltijden dan

die van elken anderen vorm. De groote ronde sabbatstafel van de adepten der middeleeuwen was een magische keten die hen allen vereenigde tot dezelfde wilsuitingen en in de zelfde werken, ze maakten haar door zich rug aan rug te plaatsen en door zich bij de hand vast te houden, het gezicht in den kring naar buiten, in navolging van die antieke heilige dansen, waarvan men nog afbeeldingen vindt op de basreliefs van de oude tempels. De electrische krachten van den lynx, van den panther en zelfs van de huiskat, waren in navolging van de oude bacchanalen aan hunne kleeren bevestigd. Daaruit is die traditie voortgekomen dat de ongeloovigen, op den sabbat, elk een kat opgehangen droegen aan hun ceintuur, en dat zij dansen met dezen tooi.

De verschijnselen van de draaiende en sprekende tafels zijn een toevallige openbaring van de fluïde-gemeenschap door middel van den rondgaanden keten, vervolgens heeft het bedrog er zich mee ingelaten, en zelfs onderrichte en intelligente personen zijn voor deze nieuwigheid in hartstocht ontbrand in die mate, dat zij zich zelf bedriegen en de dupe worden van hun blinde ingenomenheid. De tafel-orakels waren antwoorden min of meer willekeurig ingegeven of geloot; ze geleken op de gesprekken die men in de droomen houdt of hoort. De andere vreemdere verschijnselen konden uiterlijke voortbrengselen zijn van de gemeenschappelijke verbeelding. Wij ontkennen niet, zonder twijfel, de mogelijke tusschenkomst van de elementale geesten in deze manifestaties, evenals in die van de voorspelling met kaarten of droomen; maar wij gelooven niet dat zij op eenige wijze bewezen is, en dat niets ons dientengevolge verplichten kan om die toe te geven.

Een der vreemdste vermogens van de menschelijke verbeelding is die van de verwerkelijking van de verlangens van den wil, of zelfs van haar beduchtheden en haar beweringen. Men gelooft gemakkelijk wat men vreest of wat men verlangt, zegt het spreekwoord en men heeft gelijk,

omdat het verlangen en de vrees aan de verbeelding een vermogen van verwerkelijking schenken, wier uitwerking onberekenbaar is.

Hoe wordt men bijvoorbeeld getroffen door de ziekte waar men bang voor is? Wij hebben reeds de meeningen van Paracelsus dienaangaande medegedeeld, en wij hebben in ons dogma de occulte wetten door de ervaring vastgesteld maar in de magnetische stroomen en die door middel van den keten, zijn de verwerkelijkingen des te vreemder als zij bijna altijd onverwacht zijn, wanneer de keten niet gevormd is door een intelligent, sympathiek, sterk leider. Zij komen in werkelijkheid voort uit combinaties, zuiver noodlottig en toevallig. De volksvrees van de bijgeloovige gasten, wanneer zij met hun dertienen aan tafel zitten, en de overtuiging dat waar zij zijn een ongeluk de jongste en zwakste onder hen bedreigt, is, als de meeste der bijgeloovigheden, een overblijfsel van de wetenschap der magie. Het twaalftal, dat een volledig en cyclisch getal was in de algemeene analogiën van de natuur, sleept altijd mee en neemt in zich op de dertiende, getal beschouwd als ongelukkig en overbodig. Indien de kring van een molensteen voorgesteld wordt door twaalf, zal het getal dertien dat zijn van het graan dat ze moet malen. De ouden hadden op dergelijke overwegingen de onderscheiding van gelukkige en ongelukkige getallen ingesteld, waaruit volgde het inachtnemen van de dagen van goede en slechte voorteekens. In een dergelijke materie vooral is de verbeelding scheppend, en de getallen en de dagen blijven ternauwernood in gebreke gunstig of noodlottig te zijn voor hen die aan hun invloed gelooven. Het is dus terecht dat het christendom de voorspellingswetenschappen verboden heeft, want, door aldus het getal van de ongelukkige kansen te verminderen, heeft het meer hulpbronnen en grooter gebied aan de vrijheid geschonken.

De drukkunst is een bewonderenswaardig werktuig om

de magische keten te vormen door de uitbreiding van het woord. Inderdaad, geen boek gaat verloren : de geschriften gaan altijd waarheen ze gaan moeten, en de zuigingen van de gedachte trekken het woord aan. Wij hebben het honderdmaal ondervonden gedurende den loop van onze magische inwijding : de zeldzaamste boeken boden zich altijd aan ons aan zonder onderzoekingen onzerzijds, zoodra ze onmisbaar werden. Zoo hebben wij deze wereldwetenschap ongeschonden teruggevonden, die vele ontwikkelden onder vele opeenvolgende stortvloeden begraven geloofden ; zoo zijn wij getreden in den grooten magischen keten, die bij Hermes begint of bij Henoch, om niet meer te eindigen dan met de wereld. Toen hebben wij kunnen oproepen en ons tegenwoordig kunnen maken de geesten van Apollonius, van Plotinus, van Synesius, van Paracelsus, van Cardanus, van Cornelius Agrippa, en van zooveel anderen min of meer bekend, maar te religieus beroemd dan dat men ze zoo maar lichtelijk kan opnoemen. Wij zetten hun groot werk voort, dat anderen na ons op zullen nemen. Maar aan wie zal het gegeven zijn het te voltooien ?

HOOFDSTUK XII.

Het groote werk.

Altijd rijk zijn, altijd jong zijn en nooit sterven : zoo is te allen tijde de droom der alchemisten geweest.

Lood in goud veranderen, of kwik en al de andere metalen, het algemeene geneesmiddel en het levenselixer bezitten, zoo is het probleem op te lossen om dezen wensch te vervullen en dezen droom te verwerkelijken.

Evenals alle magische mysteriën, hebben de geheimen van het groote werk een drievoudige beteekenis : zij zijn godsdienstig, wijsgeerig en natuurlijk.

Het goud der wijzen is in den godsdienst de absolute en hoogste rede ; in de wijsbegeerte de waarheid ; in de zichtbare natuur de zon ; in de onderaardsche en minerale wereld is goud het volmaaktste en het zuiverste.

Daarom noemt men het zoeken naar het groote werk het zoeken naar het absolute, en geeft men dit werk zelve den naam van het werk van de zon. Alle meesters van de wetenschap erkennen dat het onmogelijk is om materieele resultaten te bereiken, indien men niet in de twee hoogste graden alle analogiën van het algemeene geneesmiddel en van den steen der wijzen gevonden heeft.

Dan, zegt men, is het werk eenvoudig, gemakkelijk en weinig kostbaar, anders verteert het vruchteloos het levensfortuin der goudmakers.

Het algemeene geneesmiddel is voor de ziel de hoogste rede en de absolute rechtvaardigheid; voor den geest, is het de wiskundige en praktische waarheid, voor het lichaam, is het de kwintessens, wat een combinatie is van licht en goud.

De eerste materie van het groote werk, is in de hoogere wereld het enthousiasme en de werkzaamheid, in de middelwereld, het verstand en de vlijt ; in de laagste wereld, het werk ; en in de wetenschap is het het zwavel, het kwik en het zout, die beurtelings vluchtig en vast, het azoth der wijzen uitmaken.

Het zwavel beantwoordt aan de elementen-vorm van het vuur, het kwikzilver aan de lucht en het water, en het zout aan de aarde.

Alle meesters in alchemie, die over het groote werk geschreven hebben, hebben symbolische en figuurlijke uitdrukkingen gebruikt, en zij hebben het moeten doen, zoowel om de profanen te verwijderen van een werk dat gevaarlijk voor hen was als om zich goed te laten verstaan door de adepten door hen de geheele wereld der analogiën te openbaren, die het eenige en alles beheerschende dogma van Hermes regeert.

Zoo zijn voor hen het goud en het zilver de koningin, of de zon en de maan ; het zwavel is de vliegende adelaar ; het kwik is het gevleugelde en gebaarde manwijf, gestegen op een cubus en bekroond door vlammen ; de materie of het zout, is de gevleugelde draak ; de metalen in koking zijn leeuwen van verschillende kleuren ; eindelijk heeft het gansche werk voor symbool de pelikaan en de phoenix.

De hermetische kunst is dus terzelfder tijd een godsdienst, een wijsbegeerte en een natuurwetenschap. Als godsdienst is het die van de oude magiërs en ingewijden van alle tijden ; als wijsbegeerte kan men de beginselen er van terug vinden in de school van Alexandrië en in de theorieën van Pythagoras ; als wetenschap moet men de methodes daarvan vragen aan Paracelsus, Nicolaas Flamel en aan Raimundus Lullus.

De wetenschap is slechts reëel voor hen die erkennen en begrijpen de wijsbegeerte en den godsdienst en zijne methodes kunnen slechts slagen bij den adept die gekomen is tot den alleenheerschenden wil, en zoo geworden de koning van de

wereld der elementen ; want de groote agens van de werking der zon is deze kracht beschreven in het symbool van Hermes van de smaragden tafel ; het is het universeele magische vermogen ; het is de vurige geestelijke beweegkracht, het is het od, volgens de Hebreeën, en het astrale licht volgens de uitdrukking die wij in dit werk aangenomen hebben.

Daar is het heilige vuur, levend en philosofisch, waarvan al de hermetische philosophen niet spreken dan met de meest geheimzinnige inachtnemingen ; daar is het universeele sperma, waarvan zij het geheim bewaard hebben, en dat zij slechts voorstellen onder de gedaante van den slangenstaf van Hermes.

Ziehier dus de groot-hermetische geheimleer, en wij openbaren het hier voor de eerste maal helder en zonder mystieke figuren : wat de adepten de doode stoffen noemen zijn de lichamen zooals ze gevonden worden in de natuur ; de levende materies zijn zelfstandigheden, gelijk gemaakt en *gemagnetiseerd* door de wetenschap en den wil van den operator.

Zoodat het groote werk iets meer is dan een chemische verrichting ; het is een ware schepping van het menschelijk woord, ingewijd in de macht van het woord van God zelven.

הדאבד :
הנתיב הל״א נקרי שכל תמידי
כי הוא המנהיג השמש והירה
ושאר הכוכבים והצורות כל
אהד מהם בגלו ונותן לכל
הנבראים ממערכתם אל
המלות והצורות :

Deze Hebreeuwsche text, die wij afschrijven als bewijs van de authenticiteit en van de realiteit van onze ontdekking, is van den Joodschen rabbijn Abraham, den meester van Nicolaas Flamel, en bevindt zich in zijn occulte commen-

taar over het Sepher-Jezirah, het heilige boek van de Kabala. Deze commentaar is zeer zeldzaam ; maar de sympathische vermogens van onzen keten hebben ons er een exemplaar van doen vinden, dat tot 1643 bewaard is in de bibliotheek van de protestantsche kerk van Rouaan. Men leest er, op de eerste bladzijde geschreven : *Ex dono ;* vervolgens een onleesbare naam : *Dei magni.*

De schepping van het goud in het groote werk geschiedt door transmutatie en door vermenigvuldiging.

Raimundus Lullus zeide dat men om goud te maken, goud noodig heeft en kwikzilver ; en om zilver te maken, zilver en kwik. Vervolgens voegde hij er aan toe : „Ik bedoel met kwikzilver die minerale geest, zoo fijn en zoo uitgezuiverd dat hij zelfs het zaad van het goud en het zilver verguldt." Zonder twijfel spreekt hij hier over het *od* of het astrale licht.

Het zout en het zwavel worden in het werk slechts gebruikt voor de bereiding van het kwikzilver, en met het kwikzilver vooral moet men de magnetische agens gelijk maken en als inlijven. Paracelsus, Raimundus Lullus en Nicolaas Flamel schijnen alleen dit mysterie volkomen gekend te hebben. Basilius Valentinus en Trevisano duiden het op een onvolmaakte wijze aan, die op een andere manier uitgelegd kan worden. Maar de merkwaardigste zaken, die wij dienaangaande gevonden hebben, zijn aangeduid door de mystieke figuren en de magische legenden van een boek van Henri Khunrath getiteld : *Amphitheatrum sapientiae aeternae.*

Khunrath stelt voor en vat samen de geleerdste gnostische scholen, en knoopt aan in de symboliek aan het mysticisme van Synesius. Hij geeft zich een Christelijk voorkomen in de uitdrukkingen en in de teekens ; maar het is gemakkelijk in te zien dat zijn Christus die is van den Abraxas, het lichtende stralende pentagram op het astronomische kruis, de incarnatie in de menschheid van den zonnekoning, gehuldigd door den keizer Julianus ; dat is de lichtende oplevende

openbaring van dien Ruach-Elohim die, volgens Mozes, bedekte en bewerkte het oppervlak der wateren bij de geboorte der wereld ; het is de man-zon, de koning van het licht, de opperste magiër, meester en overwinnaar van de slang, en hij vindt in het viervoudige verhaal der evangelisten den allegorischen sleutel van het groote werk. In een der pentakels van zijn magisch boek, geeft hij een afbeelding van den steen der wijzen, overeind staande in het midden van een fort, omringd door een omheining met twintig poorten zonder uitgangen. Een enkele geleidt naar het heiligdom van den grooten meester. Boven den steen staat een driehoek, geschraagd door een gevleugelden draak, en op den steen gegraveerd den naam van Christus, dien hij omschrijft als het symbolische beeld van de gansche natuur. „Door hem alleen, voegde hij er aan toe, kunt gij komen tot het universeele geneesmiddel voor de menschen, voor de dieren, voor de planten en de delfstoffen." De gevleugelde draak, beheerscht door den driehoek, stelt dus den Christus van Khunrath voor, dat wil zeggen de oppermachtige intelligentie van het licht en het leven: het is het geheim van het pentagram, het is het hoogste dogmatische en practische mysterie van de overgeleverde magie. Van daar tot aan de groote en voor altijd onmeedeelbare geheimleer bestaat er slechts een schrede.

De kabalistische figuren van den Jood Abraham, die aan Flamel de inwijding gaven tot de wetenschap, zijn niets anders dan de twee en twintig sleutels van het Tarot, ingewijd en samengevat overigens in de twaalf sleutels van Basilius Valentinus. De zon en de maan verschijnen er onder de gestalten van den keizer en de keizerin ; Mercurius is de goochelaar ; de groote Hiërophant, het is de adept of de afzonderaar van de quintessens, de dood, het vonnis, de liefde, de draak of de duivel, de kluizenaar of de kreupele grijsaard, en eindelijk al de andere symbolen worden er teruggevonden met hunne voornaamste attributen en bijna in dezelfde orde. Het zou niet anders zijn kunnen, omdat het Tarot het

primitieve boek is en de sleutel van het verwulfsel der occulte wetenschappen, het moet hermetisch zijn zooals het kabalistisch, magisch en theosofisch is. Ook vonden wij in de vereeniging van de twaalfde en twee en twintigste sleutel, boven elkander geplaatst de hiëroglyphische openbaring van onze oplossing van de mysteriën van het groote werk.

De twaalfde sleutel stelt voor een man bij een voet opgehangen aan een galg, samengesteld uit drie boomen of stokken die de figuur van de Hebreeuwsche letter ת uitmaken; de armen van den man vormen een driehoek met zijn hoofd, en zijn geheele hiëroglyphische vorm is die van een omgekeerden driehoek, bekroond door een kruis, alchemistisch symbool, bij alle adepten bekend, en dat voorstelt de voltooiïng van het groote werk. De twee en twintigste sleutel, die het cijfer 21 draagt, omdat de gek die haar voorafgaat in de kabalistische orde geen nummer draagt, stelt een jonge godheid voor, licht omsluierd en loopend in een bloeiende krans, aan de vier hoeken gedragen door de vier dieren van de kabala. Deze godheid houdt een staf in elke hand in het italiaansche tarot, en in het tarot van Besançon vereenigt zij in een enkele hand twee staven en legt de andere hand op haar dij, eveneens opmerkelijke symbolen van de magnetische werkzaamheid, hetzij afwisselend in haar polarisatie, 't zij gelijktijdig door tegenstelling en overdraging.

Het groote werk van Hermes is dus een wezenlijk magische verrichting, en de hoogste van allen, want zij veronderstelt het absolute in wetenschap en in wil. Er is licht in het goud, goud in het licht, en licht in alle dingen. De begrijpende wil, die zich aan het licht gelijk maakt, regelt aldus de verrichtingen van den substantieelen vorm, en bedient zich van de chemie slechts als van een zeer secondair werktuig. De invloed van den wil en het begrip der menschen op de werkingen van de natuur, gedeeltelijk afhankelijk van zijn werk, is bovendien een zoo'n wezenlijk feit, dat al de ernstige alchemisten geslaagd zijn in verhouding tot hun kennis en

hun geloof en gedachten hebben weergegeven in de verschijnselen van ineensmelting, zoutvorming en nieuw-vorming van metalen. Agrippa, een man van een onmetelijke ontwikkeling en van een schoon genie, maar zuiver philosophisch en sceptisch, heeft niet de grenzen van de ontleding en samenstelling der metalen kunnen overschrijden. Etteilla, verward, duister, fantastisch, maar volhardend, gaf in alchemie de vreemdheden van zijn verkeerd begrepen en mismaakt Tarot weer ; de metalen namen in zijn smeltkroezen wonderlijke vormen aan, die de nieuwsgierigheid van geheel Parijs opwekten, zonder ander resultaat voor het fortuin van den bewerker dan de honoraria, welke hij van zijn bezoekers eischte. Een onbekende goudmaker uit onzen tijd, die gek gestorven is, de arme Louis Cambriel, genas werkelijk zijn buren, en wekte, naar zeggen van zijn stadswijk, een bevriende smid uit de dooden op. Voor hem nam het metaalwerk de onbevattelijkste en in schijn meest onlogische vormen aan. Hij zag zekeren dag in zijn smeltkroes de gestalte van God zelfs, wit gloeiend als de zon, doorschijnend als kristal en met een lichaam samengesteld uit een verzameling van driehoeken, die Cambriel op naïeve wijze vergelijkt met een hoop kleine peren.

Een kabalist van onze vrienden, die een geleerde was, maar die behoort tot een inwijding, die wij gelooven dat op een dwaalspoor is, heeft onlangs de chemische verrichtingen van het groote werk uitgevoerd ; hij verzwakte zich zijn oogen door het gloeien van den athanor, en heeft een nieuw metaal geschapen dat op goud gelijkt, maar dat geen goud is, en dientengevolge geen waarde heeft. Raimundus Lullus, Nicolaas Flamel, en zeer waarschijnlijk Henri Khunrath hebben waarlijk goud gemaakt en hebben niet hun geheim met zich mede genomen, daar zij het hebben opgeteekend in hunne symbolen en de bronnen aangegeven waaruit zij geput hebben om het te ontdekken en de uitwerkingen te verwezenlijken. Dit zelfde geheim zullen wij nu openbaar maken.

HOOFDSTUK XIII.

De necromantie.

Wij hebben moedig onze gedachte uitgesproken, of liever onze overtuiging over de mogelijkheid van opstanding in zekere gevallen; men moet hier de openbaarmaking van deze geheimleer vervolledigen en de praktijken daarvan uiteenzetten.

De dood is een spookbeeld van de onwetendheid; zij bestaat niet: alles is in de natuur levend, en het is, doordat alles levend is, dat alles zich beweegt en onafgebroken van vormen verandert.

De ouderdom is het begin van de regeneratie; het is het werk van het leven dat zich hernieuwt, en het mysterie van wat wij de dood noemen werd bij de ouden door die Verjongingsbron voorgesteld, waar men afgeleefd in springt en als kind uit komt.

Het lichaam is een kleed van de ziel. Wanneer dit kleed geheel en al verbruikt is of ernstig en onherstelbaar verscheurd is, verlaat zij het en herneemt het niet. Maar wanneer, door een of ander ongeval, dit kleed haar ontsnapt zonder versleten of vernield te zijn, kan zij het in bepaalde gevallen weer aan doen, hetzij door haar eigen inspanning, 't zij met behulp van een anderen sterkeren en werkzameren wil dan den zijnen.

De dood is noch het einde van het leven noch het begin der onsterfelijkheid; het is de voortzetting en de omvorming van het leven.

Een omvorming moet altijd een vooruitgang zijn; er bestaan weinig schijnbare dooden, die er in toestemmen

om over te leven, dat wil zeggen om het kleed weer aan te nemen dat zij pas verlaten hebben. Dit maakt de opstanding een der moeilijkste werken der hooge inwijding. Het welslagen daarvan is nooit onfeilbaar zeker en moet bijna altijd beschouwd worden als toevallig en onverwacht. Om een doode weer op te wekken, moet men plotseling en energisch de sterkste ketenen der aantrekkingskracht toehalen, die hem kunnen binden aan den vorm, die hij op het punt staat te verlaten. Het is dus noodzakelijk om in de eerste plaats deze keten te kennen, vervolgens zich er meester van te maken, vervolgens een inspanning van wil voort te brengen, groot genoeg om hem oogenblikkelijk en met een onweerstaanbare kracht toe te halen.

Dat alles is, laten we het erkennen, uitermate moeilijk, maar er is niets dat absoluut onmogelijk is. De vooroordeelen van de materialistische wetenschap staan in onze dagen in orde der natuur de opstanding niet toe; men is geneigd alle verschijnselen van dien aard uit te leggen als schijndood, min of meer gecompliceerd door korter of langer durende verschijnselen van den dood. Zou Lazarus heden voor onze doktoren weder opstaan, dan zouden zij eenvoudig in hun rapport aan bevoegde academies het vreemde geval van een schijndood constateeren, vergezeld van een schijnbaar begin van verrotting en van een vrij sterken lijkengeur; men zou een naam geven aan dit uitzonderingsgeval, en alles zou gezegd wezen.

Wij houden er niet van iemand te kwetsen, en indien men uit eerbied voor de gedecoreerde mannen, die officieel de wetenschap vertegenwoordigen, onze opstandingstheorieën de kunst van exceptioneele en wanhopige schijndooden te genezen, moet noemen, zal niets er ons van weerhouden, hoop ik, om hun deze concessie te doen.

Indien er ooit een opstanding plaats gehad heeft in de wereld, dan is het onbetwistbaar dat de opstanding mogelijk is. De gestelde machten beschermen den godsdienst; de gods-

dienst bekent positief het feit der opstandingen : dus de opstandingen zijn mogelijk. Het is moeilijk daar uit te komen.

Zeggen dat ze mogelijk zijn buiten de natuurwetten en door een invloed tegengesteld aan de alomtegenwoordige harmonie, is erkennen dat de geest van wanorde, van duisternissen en van dood de hoogste rechter zijn kan over het leven. Laten wij geen twistgesprek houden met de aanbidders van den duivel en voortgaan.

Maar het is niet alleen de godsdienst die het feit van de wederopstanding erkent : wij hebben er verscheidene voorbeelden van verzameld. Een feit dat de verbeelding van den schilder Greuze getroffen had, is door hem weergegeven in een zijner meest opmerkelijke schilderijen : een onwaardige zoon ontfutselt en verscheurt bij het doodsbed van zijn vader een testament dat hem niet gunstig was ; de vader bezielt zich, werpt zich overeind, en vervloekt zijn zoon, vervolgens legt hij zich weder neer en sterft voor een tweede maal. Een daarmee overeenkomende en jongere gebeurtenis is ons door ooggetuigen bevestigd : een vriend, die het vertrouwen van zijn vriend, die pas gestorven was, verried, nam terug en verscheurde een getuigenis van fidei commis door hem onderteekend ; op het gezicht hiervan stond de doode op en bleef levend om de rechten van de verkoren erfgenamen te verdedigen, die deze ontrouwe vriend op het punt stond met de voeten te vertreden ; de schuldige werd krankzinnig, en de opgewekte doode was medelijdend genoeg om hem een jaargeld te schenken

Toen de Heiland het dochtertje van Jaïrus uit de dooden wekte, trad hij alleen binnen met zijn drie trouwe en geliefde discipelen ; hij verwijdert hen, die daarvan ophef zouden maken en die weenden, door te zeggen : „Dit jonge meisje is niet gestorven, zij slaapt." Daarop, in tegenwoordigheid slechts van den vader, de moeder en van drie leerlingen, dat wil zeggen in een volmaakten kring van vertrouwen en

verlangen, neemt hij de hand van het kind, licht ze plotseling omhoog en roept tot haar: „Jonge dochter, sta op!" Het jonge meisje, wier besluitelooze ziel zonder twijfel bij haar lichaam rondwaarde, waarvan zij misschien de uiterste jeugdigheid en schoonheid betreurde, weer in haar lichaam inging, verrast door de klanken van deze stem, die haar vader en moeder op de knieën en met huiveringen van verwachting aanhooren, opent de oogen, staat op, en de Heer beveelt dadelijk dat men haar te eten geeft, opdat de levensfuncties een nieuwe cyclus van vertering en regeneratie beginnen.

De geschiedenis van Elias, opwekkende den zoon van de Sunamitische, en de heilige Paulus, opwekkend Eutyche zijn feiten van dezelfde orde; de opwekking van Dorcas door den heiligen Petrus, met zooveel eenvoud verteld in de *Handelingen der apostelen*, is eveneens een geschiedenis, waarvan de waarheid ternauwernood redelijkerwijze betwist kan worden. Apollonius van Thyana schijnt ook dergelijke wonderen verricht te hebben.

Wij zijn zelve getuigen geweest van feiten die niet zonder analogie zijn met de boven verhaalde, maar de geest van de eeuw, waarin wij moeten leven, legt ons hieromtrent de bescheidenste terughouding op, daar de wonderdoeners in onze dagen blootgesteld zijn aan een vrij middelmatige ontvangst door het onnoozel publiek; hetgeen niet verhindert, dat de aarde draait, en dat Galileï een groot man is.

De opwekking van een doode is het meesterstuk van het magnetisme, omdat men om het te volbrengen een soort van sympathische almacht moet uitoefenen. Zij is mogelijk in gevallen van dood door congestie, door verstikking, door kwijning, door hysterie.

Eutyche, die door Paulus werd opgewekt, na van de derde verdieping gevallen te zijn, had zonder twijfel geen inwendig letsel bekomen, en was stellig bezweken, hetzij aan verstikking teweeg gebracht door de beweging

der lucht gedurende den val, hetzij aan ontsteltenis en schrik. Men moet, in een dergelijk geval, wanneer men in zich de kracht en het geloof gevoelt, noodig om een dergelijk werk te verrichten, handelen als de apostel, door inblazing mond tegen mond, er aan toevoegende de aanraking der ledematen om er de lichaamswarmte in terug te roepen. Had het zich eenvoudig weg om wat de onwetenden een mirakel noemen, gehandeld, dan zouden Elias en Paulus, wier methoden in een gelijk geval dezelfden waren, eenvoudig gesproken hebben uit naam van Jehovah en van Christus. Het kan somtijds voldoende zijn om de persoon bij de hand te vatten en haar levendig op te lichten, terwijl men haar met een luide stem roept. Deze handelwijze, die gewoonlijk slaagt bij bezwijmingen, kan zelfs uitwerking hebben bij den dood, wanneer de magnetiseur die haar uitoefent, begiftigd is met een machtig sympathiek woord en in het bezit is van wat men zou kunnen noemen de welsprekendheid der stem.

Het is ook noodzakelijk dat hij teeder bemind of geëerbiedigd wordt door de persoon waarop hij ageeren wil en dat hij zijn werk verricht door een grooten aandrang van geloof en wil, welke men niet altijd in zich zelven vindt in de eerste aangrijping van een groote smart.

Wat men gewoonlijk necromantie noemt, heeft niets gemeen met de opwekking, en het is op zijn minst genomen zeer twijfelachtig dat, in de verrichtingen die op deze toepassing van het magisch vermogen betrekking hebben, men zich werkelijk in verbinding stelt met de zielen der dooden, die men oproept. Er zijn twee soorten van necromantie : de necromantie van het licht en de necromantie der duisternissen, de oproeping door het gebed, het pentakel en de geurwerken, en de oproeping door het bloed, door verwenschingen en heiligschennissen. De eerste slechts hebben wij beoefend, en wij raden ieder aan zich niet over te geven aan de tweede.

Het is zeker dat de schimmen der dooden verschijnen aan gemagnetiseerde personen die ze oproepen ; het is ook zeker dat zij hen nooit iets openbaren van de mysteriën van het andere leven. Men herziet hen, zoodra zij nog kunnen zijn in de herinnering die hen gekend hebben, zoodanig als hun weerkaatsing zonder twijfel hen afgedrukt heeft gelaten in het astrale licht. Wanneer de opgeroepen schimmen antwoorden op de vragen die men tot hen richt, is het altijd door teekens of door innerlijke indruk op de verbeelding, nooit met een stem die werkelijk de ooren treft ; en dat is vrij goed te begrijpen : hoe zou een schim kunnen spreken ? Met welk werktuig zou zij de lucht laten trillen door deze te slaan, zoodat zij de toonen kan laten onderscheiden ?

Men ondervindt echter electrische aanrakingen tijdens de verschijningen, en deze aanrakingen schijnen soms te weeg gebracht door de hand zelve van de schim ; maar dit verschijnsel is geheel en al innerlijk en moet als eenige oorzaak hebben de macht der verbeelding en de plaatselijke toevloeiïngen van de occulte kracht die wij astraal licht noemen. Hetgeen dit bewijst, is dat de geesten, of ten minste de spoken welke daarvoor uitgegeven worden, ons wel somtijds aanraken, maar dat men hen niet zou kunnen aanraken, en het is een der verschrikkelijkste omstandigheden der verschijningen, want de visies hebben soms een voorkomen zoo werkelijk, dat men niet zonder bewogen te worden voelen kan dat de hand gaat door wat ons een lichaam schijnt zonder iets te kunnen aanraken of te ontmoeten.

Men leest bij de kerkelijke geschiedschrijvers dat Spiridion, bisschop van Tremithonte, die sindsdien aangeroepen wordt als heilige, de geest van zijn dochter Irene opriep om van haar te weten waar zich verborgen vond een bewaarplaats van geld die zij van een reiziger ontvangen had. Swedenborg had gewoonlijk gemeenschap met de vermeende dooden, van wie de gestalten hem verschenen in het astrale licht. Wij hebben verscheidene geloofwaardige personen

gekend, die ons verzekerden gedurende gansche jaren overledenen gezien te hebben die hen dierbaar waren. De beroemde atheïst Sylvain Maréchal verscheen aan zijn weduwe en aan een vriendin van deze laatste, om haar kennis te geven van een som van 1500 francs in goud die hij verborgen had in een geheime lade van een meubelstuk. Wij hebben deze bijzonderheid van een oude vriendin van de familie.

De oproepingen moeten altijd gemotiveerd zijn en een prijzenswaardig doel bezitten ; anders zijn het werken der duisternissen en der dwaasheid ; zeer gevaarlijk voor het verstand en voor de gezondheid. Oproepen uit zuivere nieuwsgierigheid en om te weten of men iets zien zal, is van te voren zich bereiden om vermoeid te worden zonder eenig nut. De hooge wetenschappen gedogen noch den twijfel noch de kinderachtigheden.

Het prijzenswaardige motief voor een oproeping kan zijn uit liefde of om te begrijpen.

De oproepingen uit liefde vereischen minder vertoon en zijn in alle opzichten gemakkelijker. Ziehier hoe men te werk gaan moet.

Men moet in de eerste plaats met zorg alle herinneringen van hem of haar, die men begeert weer te zien, verzamelen, de voorwerpen die hem van dienst waren en zijn stempel behouden hebben, en meubileeren hetzij een kamer waar de persoon gedurende zijn leven gewoond heeft, hetzij een dergelijke localiteit, waar men zijn portret plaatsen moet, met een witten sluier midden in de bloemen, waarvan die persoon hield en die men alle dagen moet vernieuwen.

Vervolgens moet men een bepaalden datum in acht nemen, een dag in het jaar, die hetzij zijn verjaardag hetzij, de gelukkigste dag voor onze genegenheid en de zijne geweest is, een dag, waarvan wij veronderstellen dat zijn wil, hoe gelukkig zij overigens ook zijn mag, niet de herinnering verloren kan hebben : juist die dag moet men kiezen voor de

oproeping, voor welke men zich gedurende veertien dagen zal voorbereiden.

Gedurende dien tijd moet men zich hoeden om aan niemand dezelfde bewijzen van genegenheid te geven, welke de overledene recht had van ons te verwachten, men moet een strenge kuischheid in acht nemen, in de afzondering leven en niet dan een bescheiden maaltijd en een licht ontbijt per dag nemen.

Alle avonden, op hetzelfde uur, moet men zich met een enkel weinig schitterend licht opsluiten, zooals een kleine begrafenislamp of een kaars, in de kamer gewijd aan de herinnering van de betreurde persoon; men moet dit licht achter zich neerzetten en men moet het laten schijnen op het portret, in tegenwoordigheid waarvan men een uur in zwijgen moet blijven; vervolgens moet men de kamer doorgeuren met een weinig goede wierook, en men moet ruggelings de kamer uitgaan. Den dag vastgesteld voor de oproeping, moet men zich van af den morgen tooien als voor een feest, niemand gedurende den dag het eerst aanspreken, slechts een maaltijd houden samengesteld uit brood, wijn en wortelen of vruchten; het tafellaken moet wit zijn; men moet twee couverts gereed zetten en men zal een gedeelte van het brood breken, dat geheel opgediend moet zijn; men moet ook eenige druppels wijn doen in het glas van de persoon dien men oproepen wil. Deze maaltijd moet in zwijgzaamheid gehouden worden, in de kamer der oproepingen, in tegenwoordigheid van het gesluierde portret; vervolgens moet men alles wegnemen wat daarvoor gediend heeft, behalve het glas van den overledene en zijn deel van het brood die voor zijn portret gelaten moeten worden.

Des avonds, op het uur van zijn gewoon bezoek, moet men zich stilzwijgend in de kamer begeven; men moet er een helder vuur met cypreshout aansteken, en men moet er zeven maal wierook in werpen, onderwijl den naam van de persoon die men terugzien wil noemend; men moet ver-

volgens de lamp uitdoen en het vuur laten uitgaan. Dien dag moet men het portret niet ontsluieren.

Wanneer de vlam uit zijn zal, moet men wierook over de kolen spreiden, en men moet God aanroepen volgens de formule van den godsdienst, waartoe de bedoelde persoon behoort en volgens de denkbeelden, welke deze zelve van God had.

Men moet zich bij het doen van dit gebed identificeeren met de opgeroepen persoon, spreken zooals deze sprak, zich in zekeren zin haarzelve gelooven ; vervolgens na een kwartier zwijgens tot haar spreken alsof zij aanwezig was, met genegenheid en geloof, terwijl men haar bidt zich aan ons te vertoonen, dit gebed in den geest hernieuwen, terwijl men zijn gelaat met zijn beide handen bedekt, vervolgens drie malen en met luider stemme de persoon roepen ; op de knieën afwachten met de oogen open of gesloten gedurende eenige minuten in den geest tot hem sprekende ; vervolgens hem nog eens driemalen roepen met een zachte en innemende stem, en langzaam de oogen openen. Indien men haar nog volstrekt niet zag, moet men deze proef herhalen het volgende jaar en zoo tot drie malen toe. Het is zeker dat men ten minste de derde maal de verlangde verschijning zal verkrijgen, en, hoe langer zij uitgebleven is, des te meer zal zij zichtbaar en aangrijpender van realiteit zijn.

De oproepingen van de wetenschap en van het verstand worden met plechtiger omstandigheden verricht. Handelt het zich om een beroemde persoonlijkheid, dan moet men gedurende één en twintig dagen over zijn leven en zijn geschriften mediteeren, zich een idee vormen van zijn persoon, van zijn voorkomen en zijn stem, in den geest met hem spreken en zich zijne antwoorden verbeelden, bij zich zijn portret of ten minste zijn naam dragen, zich onderwerpen aan een vegetarische levenswijze gedurende de een en twintig dagen, en aan een strenge vasten gedurende de zeven laatste, vervolgens het magische spreekgestoelte samen-

stellen zooals wij beschreven hebben in het dertiende hoofdstuk van ons dogma. Het spreekgestoelte moet geheel gesloten zijn ; maar indien men overdag werken moet, kan men een nauwe opening laten aan de zijde waar de zon moet komen op het uur van de oproeping, en voor deze opening plaatsen een driehoekig prisma, vervolgens voor het prisma een glazen bol, gevuld met water. Moet men 's nachts werken, dan moet men de magische lantaren zoo plaatsen dat haar eenigste straal op den rook van het altaar valt. Deze voorbereidingen hebben tot doel om aan de magische agens elementen van een lichamelijke verschijning te verleenen, en zoozeer de spanning van onze verbeelding te verlichten, die men niet zonder gevaar zou opwinden tot aan de volkomen waan van den droom. Men moet genoegzaam begrijpen, overigens, dat een straal van de zon of van een lamp verschillend gekleurd en vallende op een bewegelijke en onregelmatige rookwolk, op geenerlei wijze een volmaakt beeld kan scheppen. Het komfoor van het heilige vuur moet staan in het midden van het spreekgestoelte en het altaar der reukwerken dicht daarbij. De operator moet zich naar het Oosten wenden om te bidden en naar het westen om op te roepen ; hij moet alleen zijn of geassisteerd door twee personen, die het strengste stilzwijgen in acht moeten nemen ; hij moet magische kleeren dragen, zooals wij in het zevende hoofdstuk beschreven hebben, moet bekransd zijn met ijzerkruid en goud. Hij zal zich hebben moeten baden vóór de werkzaamheden, en al zijn onderkleeren zullen moeten zijn van een onaangeroerde en strikte netheid.

Men moet beginnen met een gebed, geëigend voor den aard van den geest dien men op wil roepen en dat zelf zou kunnen goedkeuren, indien hij nog leefde. Zoo moet men nooit Voltaire oproepen, bijvoorbeeld door het reciteeren van redes in den smaak van die van de heilige Brigitta. Voor de groote mannen van de oude tijden moet men uitspreken de hymnen van Kleanthos of van Orpheus met den eed die

de gulden verzen van Pythagoras beëindigt. Bij gelegenheid van onze oproeping van Apollonius, hebben wij voor ritueel genomen de philosophische magie van Patricius, bevattende de leerstellingen van Zoroaster en de werken van Hermes Trismegistos. Wij lazen met luider stemme het *Nuctemeron* van Apollonius in het Grieksch, en wij voegden er de volgende bezwering aan toe:

Βουλῆς δ'ὁ πατὴρ πάντων, καὶ καθηγητὴς ὁ τρισμέγιστος Ἑρμῆς. Ἰατρικῆς δ'ὁ Ἀσκληπιὸς ὁ Ἡφαίσθου. Ἰσχύος τε καὶ μωμῆς πάλιν Ὄσιρις τε δ'ὧν ὦ τέκνον αὐτόσσυ. Φιλοσόφιας δὲ Ἀρνεβάσκινις. Ποιητικῆς δὲ πάλιν ὁ Ἀσκληπιός, ὁ Ἰμούθης.

Οὗτοι τὰ κρύπτα, φῆσιν Ἕρμης, τῶν ἐμῶν επίγνοσον. Καὶ γράμματον πάντων, καὶ διακρινοῦσι, καὶ τῖνα μέναντοι κατέσχοσιν ἃ δὲ καὶ πρὸς εὐεργεσιάς θνήτων φθάνει, στήλαις καὶ στθελίσκοις χαραξῶσιν.

Μαγέιαν, ὁ Απολλωνίος, ὁ Απολλωνίος, ὁ Απολλωνίος διδάσκεις τοῦ Ζοροάστρου τοῦ Ὡρομάζου, ἐστί δέ τοῦτο, Θεῶν Θεράπεια.

Voor de aanroeping van de geesten behoorende tot de godsdiensten, die voortgekomen zijn uit het Judaïsme, moet men opzeggen de kabalistische aanroeping van Salomo, 't zij in 't Hebreeuwsch, 't zij in elke andere taal die men weet dat vertrouwd geweest is aan den geest, dien men oproept.

Machten van het koninkrijk, wees onder mijn linker voet en in mijn rechterhand; Roem en Eeuwigheid, raakt mijne beide schouders aan en geleidt mij op de wegen der overwinning; Barmhartigheid en Rechtvaardigheid, wees het evenwicht en de glans van mijn leven; Verstand en Wijsheid, geef mij de kroon; geesten van MALCHUTH, leidt mij tusschen de beide zuilen waarop steunt het geheele gebouw van den tempel; engelen NETSAH en van HOD, bevestigt mij op den vierkanten steen van JESOD.

O GEDULAËL! O GEBURAËL! O TIPHERETH! BINAËL, wees mijn liefde; RUACH HOCHMAËL, wees mijn licht; wees wat gij zijt en wat gij zijn zult, o KETHERIËL!

Ischim, staat mij bij in den naam van SADDAI.

Cherubim, weest mijne sterkte in den naam van ADONAÏ.

Beni-Elohim, weest mijne broeders in den naam van den zoon en door de vermogens van ZEBAOTH.

Eloïm, strijdt voor mij in den naam van TETRAGRAMMATON.

Malachim, beschermt mij in den naam van יהוה

Seraphim, zuivert mijn liefde in den naam van ELVOH.

Hasmalim, verlicht mij met de luisters van ELOÏ en van de Schechinah.

Aralim, handelt ; *Ophanim,* draait en schittert.

Hayotha Kadosh schreeuwt, spreekt, brult, loeit : Kadosh, Kadosh, SADDAÏ, ADONAÏ, JOTCHAVAH. EIEAZEREIE.

Hallelu-yah, Hallelu-yah, Hallelu-yah. Amen.

Men moet zich bovenal in de bezweringen te binnen brengen, dat de namen van Satan, Beelzebub, van Adramelek, en de anderen, niet de geestelijke eenheden aanduiden, maar legioenen van onreine geesten. Ik heet legioen, zegt in het Evangelie de geest der duisternissen, omdat wij in grooten getale zijn. In de hel, rijk der anarchie, is het het aantal dat de wet stelt en de vooruitgang geschiedt er in omgekeerde richting, dat wil zeggen dat verst vooruitgaanden in satanische ontwikkeling, de meest gedegradeerden dientengevolge het minst intelligent en het zwakst zijn. Zoo dringt een noodlotswet de duivelen tot dalen wanneer zij gelooven en stijgen willen. Zoodat zij zich die zich hoofden noemen, het meest machteloos en het meest veracht van allen zijn. Wat de menigte der verdorven geesten betreft, zij beeft voor een onbekend hoofd, onzichtbaar, onbegrijpelijk, grillig, onverzoenbaar, die nooit zijn wetten uiteenzet en die altijd zijn arm uitgestrekt heeft om hen te treffen, die hem niet kunnen vermoeden. Men geeft aan deze spookgestalten de namen van Baal, van Jupiter, of van anderen zelfs vereerenswaardigeren, en die men niet in de hel uitspreekt zonder ze te ontwijden ; maar deze spookgestalte is slechts de schaduw en de herinnering van God, misvormd

in hunne eigenzinnige verdorvenheid en in hunne verbeelding gebleven als een wraak van de rechtvaardigheid en een wroeging der waarheid.

Wanneer de geest van licht, welke men opgeroepen heeft, zich voordoet met een bedroefd of vertoornd gelaat, moet men hem een moreel offer brengen, dat wil zeggen innerlijk geneigd zijn afstand te doen van wat hem aanstoot geeft; vervolgens moet men, alvorens uit het spreekgestoelte te gaan, hem afdanken door tot hem te zeggen: De vrede zij met u! Ik heb u niet willen storen, kwelt mij niet; ik zal arbeiden om mij te hervormen in alles wat u aanstoot geeft; ik bid en zal bidden met u en voor u; bid met mij en voor mij en keer terug tot uw grooten slaap, in afwachting van den dag waarop wij gezamenlijk zullen ontwaken. Stilte en gegroet! Wij zullen dit hoofdstuk niet beëindigen zonder voor hen die daar belang in stellen, eenige bijzonderheden er aan toe te voegen over de plechtigheden van de zwarte necromantie. Men vindt in verschillende oude schrijvers hoe de toovenaars van Thessalië en de Canidias van Rome haar beoefenden. Men groef een sloot, aan den rand waarvan men een zwart schaap keelde; vervolgens verwijderde men met den magischen degen de psyllen en de larven die verondersteld werden aanwezig te zijn en gehaast om het bloed te drinken: men riep de drievoudige Hecate en de goden der onderwereld aan, en men riep driemalen de schim die men wilde zien verschijnen.

In de middeleeuwen ontwijdden de necromanten de graven, stelden de liefdedranken en de zalven samen met het vet en het bloed der lijken; zij mengden er Monnikskap, Belladona en vergiftige paddestoelen onder; vervolgens kookten zij weer en lieten schuimen deze afgrijselijke mengsels op vuren samengesteld uit menschenbeenderen en kruisbeelden geroofd uit de kerken; ze vermengden er mee poeders van gedroogde padden en asch van gewijde hostiën; vervolgens wreven zij de slapen, de handen en de borst

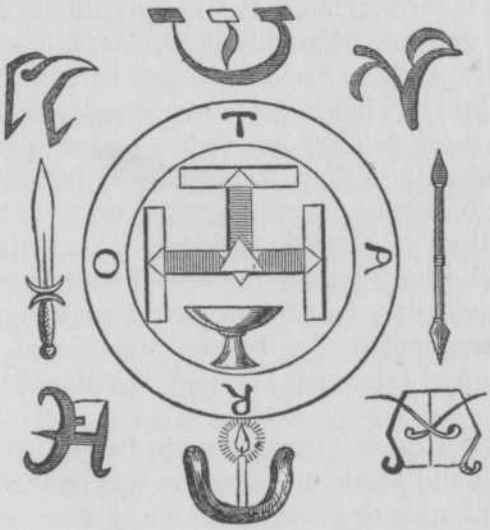
met de helsche zalf, teekenden het duivelsche pentakel, riepen de dooden op onder de galgen en in verlaten kerkhoven. Men hoorde van verre hun gehuil en de vertraagde reizigers meenden uit de aarde te zien komen legioenen van spookgestalten ; de boomen zelfs namen in hunne oogen vormen aan die schrik inboezemden ; men zag vurige oogen schitteren in het struikgewas en de kikvorschen der moerassen schenen met rauwe stem de mysterieuse woorden van den sabbat te herhalen. Het was het magnetisme van de zinsverbijstering en de besmetting van den waanzin.

De handelwijzen van de zwarte magie hebben tot doel de rede te verstoren en alle koortsachtige opwindingen voort te brengen die den moed tot groote misdaden schenken. De tooverboeken die de overheid eertijds overal liet grijpen en verbranden, waar zij ze ontmoette waren zeker geen onschuldige boeken. De heiligschennis, de moord en de diefstal zijn aangegeven of stilzwijgend er onder begrepen als middelen van verwerkelijking in bijna al deze werken. Zoo leest men in het Groote Tooverboek en in den Rooden Draak, moderner namaak van het Groote Tooverboek een recept, getiteld : *Doodssamenstelling* of *Steen der Wijzen.* Het is een bouillon van sterk-water, koper, arsenicum en kopergroen. Men vindt er ook manieren van necromantie, die bestaan uit in het krabben van de aarde der graven met zijn nagels, om er de beenderen uit te halen die men in een kruis op zijn borst houdt, om alzoo tegenwoordig te zijn bij de mis van middernacht, kerstnacht, in een kerk, en om op het oogenblik van de verheffing op te staan en te vluchten met den uitroep : Mogen de dooden uit hun graven komen ! Vervolgens naar het kerkhof terug te keeren, een handvol aarde te nemen die het naast bij een doodkist ligt, in draf terug te keeren naar de deur van de kerk, die men zal verschrikt hebben door zijn geschreeuw en er de twee beenderen neerleggen kruiselings en nog roepend : Mogen de dooden uit hun graven komen ! en indien zich daar niemand

bevindt om u tegen te houden en u te geleiden naar het gekkenhuis, zich langzaam te verwijderen en vier duizend vijf honderd passen te tellen zonder zich om te wenden, hetgeen veronderstellen doet of dat gij een straatweg volgt of dat gij de muren beklimt. Aan het einde van deze vier duizend vijfhonderd pas gaat gij op aarde liggen ; na de aarde die gij in de hand houdt in kruisvorm gezaaid te hebben, brengt gij u in de houding zooals men in de doodkist ligt, en gij moet nog met een grafstem herhalen : Mogen de dooden enz, en gij moet drie malen roepen hem, dien gij zult willen zien verschijnen. Men moet er niet aan twijfelen dat de persoon, dwaas genoeg en bedorven genoeg om zich tot dergelijke praktijken te leenen, reeds voorbereid is voor alle hersenschimmen en alle spookgestalten. Het recept van het Groote Tooverboek is dus zeker zeer uitwerkingsvol, maar wij raden geen onzer lezers aan er gebruik van te maken.

HOOFDSTUK XIV.

De transmutaties.

De heilige Augustinus, hebben wij gezegd, vraagt zich af of Apuleius in een ezel veranderd heeft kunnen zijn, vervolgens hersteld in zijn eerste gedaante. Dezelfde geleerde kon zich evenzoo bezig houden met het avontuur van de gezellen van Ulysses, in zwijnen veranderd door Circe. De transmutaties en de metamorphosen zijn altijd volgens de meening van de groote massa juist het wezen van de magie geweest. De groote massa, die zich de echo van de openbare meening, koningin der wereld, maakt heeft nooit noch volmaakt gelijk noch geheel en al ongelijk.

De magie verandert wezenlijk de natuur der dingen, of liever wijzigt naar haar wil hunne voorkomens, volgens de kracht van wil van den operator en het betooverd worden van de aanstaande adepten. Het woord schept zijn vorm, en wanneer een persoon, die als onfeilbaar te boek staat, een ding met een of anderen naam genoemd heeft, dan vormt hij werkelijk deze zaak om in de zelfstandigheid die gekenmerkt wordt door den naam dien hij haar geeft. Het meesterwerk van het woord en het geloof in dit genre is de werkelijke transmutatie van een zelfstandigheid, waarvan het voorkomen niet verandert. Indien Apollonius aan een zijner discipelen gezegd had, hun een beker vol wijn gevende: Dit is mijn bloed dat gij altijd moet drinken om mijn leven in u voort te doen duren, en indien zijn discipelen gedurende eeuwen geloofd hadden deze omzetting voort te zetten door de zelfde woorden te herhalen, en de wijn, ondanks zijn kleur en smaak, voor werkelijk bloed genomen, menschelijk bloed en levend van Apollonius, dan moet men dezen meester in theurgia als den bekwaamsten der toovenaars en den machtigsten van alle magiers erkennen. Er zou ons slechts resten hem te vereeren.

Men weet dat de magnetiseurs aan het water voor hunne somnambules alle smaken geven die hen behagen, en indien men een beoefenaar der magie machtig genoeg veronderstelt over het astrale fluïdum om in denzelfden tijd een geheele vergadering van menschen te magnetiseeren, overigens voorbereid voor het magnetisme door een voldoende overgeprikkeldheid, dan zal men gemakkelijk kunnen uitleggen niet alleen het evangelische wonder van Cana, maar ook andere werken van denzelfden aard.

De bekoringen van de liefde, die voortspruiten uit de algemeene magie van de natuur, zijn zij niet werkelijk geweldig en vervormen zij niet werkelijk personen en zaken? De liefde is een droom van betooveringen die de wereld omvormt, alles wordt muziek en geuren, alles wordt dronken-

schap en geluk. Het beminde wezen is schoon, het is goed, het is verheven, het is onfeilbaar, het is stralend, glanst van gezondheid en wel-zijn . . . ., en wanneer de droom vervaagt, gelooft men uit de wolken te vallen ; men ziet met afkeer de onreine toovenares die de plaats heeft ingenomen van de schoone Melusine, Thersites, dien men voor Achilles nam of voor Nereus. Wat zou men niet kunnen doen gelooven aan de persoon door wie men bemind wordt? Maar ook, welke rede en welke rechtvaardigheid kan men haar aan 't verstand brengen, die ons niet meer lief heeft? De liefde begint met een magiër te zijn, zij eindigt met een toovenaar te wezen. Na de leugens van den hemel op aarde geschapen te hebben, verwezenlijkt zij die van de hel ; haar haat is even zot als haar bezieling, omdat zij hartstochtelijk is, dat wil zeggen onderworpen aan invloeden die haar noodlottig zijn. Daarom hebben de wijzen haar vogelvrij verklaard door haar voor vijand van de rede uit te maken. Zijn de wijzen te benijden of te beklagen, toen zij zoo veroordeelden zonder haar gehoord te hebben, zonder twijfel de verleidelijkste der schuldigen ? Alles wat men zeggen kan is dat, toen zij aldus spraken, zij nog niet bemind hadden of niet meer beminden.

De zaken zijn voor ons dat wat ons inwendig woord ze doet zijn. Zich gelukkig gelooven, is gelukkig zijn ; wat men acht wordt kostbaar in verhouding van de achting zelve : ziedaar hoe men zeggen kan dat de magie den aard der dingen verandert. De *Metamorphosen* van Ovidius zijn waar, maar zij zijn allegorisch evenals de gouden ezel van den goeden Apuleius. Het leven der wezens is een voortgaande vormverandering, waarvan men de vormen kan bepalen, hernieuwen, langer bewaren of spoediger vernietigen kan. Indien de gedachte van de zielsverhuizing waar was, zou men dan niet kunnen zeggen dat de verliederlijking, voorgesteld door Circe, wezenlijk en stoffelijk de menschen in zwijnen verandert, want de ondeugden in deze hypothese zouden bij deze veronderstelling als straf hebben de terugval in de

dierlijke vormen die daarmee overeenkomende zijn. De zielsverhuizing, die vaak verkeerd begrepen is, heeft een zijde volkomen waar : de dierlijke vormen deelen hun sympathieke indrukken mee aan het astrale lichaam van den mensch en weerspiegelen zich weldra in zijn trekken, volgens de sterkte van hunne gewoonten. De mensch, van een begrijpende en passieve zachtheid neemt de handelwijzen en het trage voorkomen van een schaap aan ; maar, in het somnambulisme, is het niet meer een mensch met een schaapachtig voorkomen, het is een schaap dat men bespeurt zooals duizend malen de verrukte en wijze Swedenborg door proeven bewezen heeft. Dit mysterie is uitgedrukt in het kabalistische boek van den ziener Daniël door de legende van Nabuchodonosor, veranderd in een dier, die men ten onrechte voor een werkelijke geschiedenis genomen heeft, zooals met bijna alle magische allegorieën gebeurd is.

Zoo kan men werkelijk de menschen in dieren en de dieren in menschen veranderen ; men kan de planten een andere gedaante laten aannemen door de eigenaardigheid daarvan te veranderen ; men kan aan de mineralen ideale eigenschappen geven : het gaat er slechts om te willen.

Men kan eveneens naar willekeur zich zichtbaar of onzichtbaar maken, en wij zullen hier de mysteriën van den ring van Gyges uitleggen.

Verwijderen wij vooreerst uit den geest van onze lezers elke veronderstelling van het ongerijmde, dat wil zeggen van een gevolg zonder oorzaak of in tegenspraak met zijn oorzaak. Om zich onzichtbaar te maken, is van drie dingen een noodzakelijk : of een ondoorschijnend midden plaatsen tusschen het licht en ons lichaam, of tusschen ons lichaam en de oogen der omstanders, of de oogen der omstanders zoodanig betooveren dat zij niet gebruik kunnen maken van hun gezichtsvermogen. Nu is van deze drie manieren om zich onzichtbaar te maken enkel de derde magisch.

Hebben wij niet dikwijls opgemerkt dat, beheerscht door

een sterke bezorgdheid, wij kijken zonder te zien en dat wij op het punt staan om ons te stooten tegen de voorwerpen die voor onze oogen waren ? „Maakt dat zij bij het zien niet zien", heeft de groote inwijder gezegd ; en de geschiedenis van dezen grooten meester leert ons dat op zekeren dag, toen hij zich op 't punt zag in den tempel gesteenigd te worden, hij zich onzichtbaar maakte en zich naar buiten begaf.

Wij zullen hier niet de bedriegelijke verklaringen herhalen van de populaire tooverboeken over den ring der onzichtbaarheid. Sommigen stellen hem samen uit vastgeworden kwik en willen dat men hem bewaart in een doos uit hetzelfde metaal, na een steentje in de kas er van ingezet te hebben, dat zich feilloos bevinden moet in het nest van den hoppevogel (in plaats van hoppe moest men *dupe* lezen). De auteur van den Petit Albert wil dat men dezen ring maakt uit haren ontrukt aan het voorhoofd van een woedende hyena : het is bijna de geschiedenis van de schel van Rodilard. De eenige schrijvers die ernstig gesproken hebben over den ring van Gyges zijn Iamblichus Porphyrius en Pietro d'Apono.

Wat zij mededeelen is klaarblijkelijk allegorisch, en de voorstelling die zij er van geven, of die men daaruit kan maken naar hun beschrijving, bewijst dat zij met den ring van Gyges verstaan en niets anders bedoelen dan de groote magische geheimleer.

De eene van deze figuren stelt voor de cyclus van de universeele beweging, harmonisch en evenwichtig het onvergankelijk wezen ; de andere, die gemaakt moet zijn van het mengsel van zeven metalen, verdient een afzonderlijke beschrijving.

Hij moet een dubbele kas hebben en twee edelgesteenten, een topaas met als sterrenbeeld het teeken van de zon, en een smaragd met het teeken van de maan ; binnen-in moet hij dragen de occulte teekenen der planeten en uitwendig hare algemeen bekende teekens, twee malen herhaald en in kabalistische tegenstelling de eenen met de anderen, dat wil zeggen vijf rechts en vijf links, de teekens van de zon en de

maan vatten de vier verschillende intelligentiën van de zeven planeten samen. Deze afbeelding is niets anders dan een pentakel uitdrukkende alle mysteriën van het magische dogma, en de symbolische beteekenis van den ring is dat om de almacht uit te oefenen, waarvan de betoovering door de oogen eene der moeilijkst te geven bewijzen is, men de gansche wetenschap moet bezitten en er gebruik van moet weten te maken.

De betoovering bewerkstelligt zich door het magnetisme. De beoefenaar der magie beveelt in zijn binnenste aan een geheele vergadering hem niet te zien, en de vergadering ziet hem niet. Hij treedt aldus door bewaakte poorten naar binnen ; hij gaat gevangenissen uit voor zijne verbaasde gevangenisbewaarders. Men ondervindt dan een soort van vreemde verstijving en men herinnert zich den magiër als in droom gezien te hebben, maar slechts nadat hij voorbijgegaan is. Het geheim der onzichtbaarheid is dus geheel en al gelegen in een vermogen dat men zou kunnen omschrijven : dat van de opmerkzaamheid af te wenden of te verlammen, zoodat het licht tot het gezichtsorgaan komt zonder het zien van de ziel op te wekken.

Om deze macht uit te oefenen, moet men een wil hebben, gewend aan energieke en plotselinge handelingen, een groote tegenwoordigheid van geest, en een niet minder groote handigheid om verstrooidheid in de menigte geboren te doen worden.

Als een man bijvoorbeeld, nagezet door moordenaars, na zich in een dwarsstraat geworpen te hebben, plotseling omkeert en met een kalm gelaat komt tegenover hen die hem achterna snellen, of zich onder hen mengt en aan dezelfde vervolging mee te doen schijnt, dan zal hij zich zeker onzichtbaar maken. Een priester, dien men in '93 vervolgde om hem op te knoopen aan de lantaren, keert snel de hoek van een straat om en daar doet hij zijn kleed omlaag en bukt zich bij een hoekje van de straat in de houding van een man die met iets bezig is. De menigte van hen die hem nazetten komt onmiddellijk: niet een ziet hem, of liever niet een krijgt

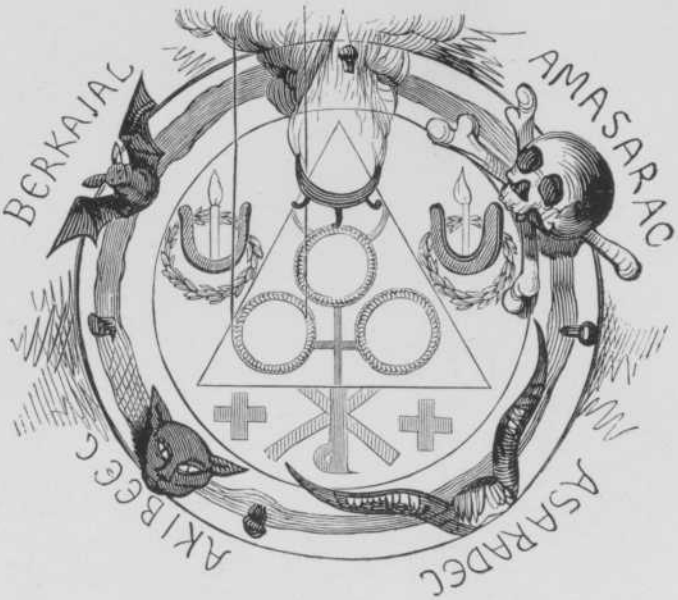
het in zijn hoofd hem te herkennen : het was zoo weinig waarschijnlijk dat hij het was !

De persoon die gezien wil zijn, laat zich altijd opmerken, en hij die onbemerkt wil blijven, wischt zich uit en verdwijnt. De wil is de ware ring van Gyges ; dat is ook de staf der transmutaties, en het is door zich juist en krachtig te formuleeren dat zij het magische woord schept. De almachtige woorden der betooveringen zijn die welke deze scheppende kracht der vormen uitdrukken. Het tetragram, dat het hoogste woord van de magie is, beteekent: Het is wat het zijn zal ; en, indien men het aanwendt bij een of andere transformatie, wat het ook zij met volle intelligentie, dan zal het alle dingen hernieuwen en wijzigen, in spijt zelfs van het voor oogen zijnde en van het gezond verstand. Het *hoc est* van het christelijke offer is een vertaling en een toepassing van het tetragram ; ook dit eenvoudige woord bewerkt de volkomenste, de meest onzichtbare, de ongeloofelijkste en de meest duidelijk erkende van alle transformaties. Een dogmatisch woord, nog sterker dan dat van *transformatie*, is noodig geoordeeld door de conciliën om dit wonder uit te drukken : namelijk *transsubstantiatie*.

De Hebreeuwsche woorden יהוה, אנלא, אחיה, אמן worden door al de kabalisten beschouwd als de sleutels van de magische transformatie. De latijnsche woorden *est, sit, esto, fiat* hebben dezelfde kracht wanneer men ze met volle begrip uitspreekt. De Montalembert vertelt op ernstige wijze in zijn legende van de heilige Elisabeth van Hongarije, dat op een zekeren dag deze vrome dame, door haar edelen echtgenoot verrast, voor wien zij haar goede werken wilde verbergen, op het oogenblik waarop zij naar de armen brooden bracht in haar schort, hem zeide dat zij rozen droeg, en, bij het nazien werd bevonden dat zij niet gelogen had : de brooden waren in rozen veranderd. Dit verhaal behoort tot een der liefste verdedigingen der magie, en beteekent dat de ware wijze niet zou weten te liegen, dat het

woord der wijsheid de vorm der dingen bepaalt of zelfs hunne zelfstandigheid onafhankelijk van de vormen. Waarom bijvoorbeeld zou de edele echtgenoot van de heilige Elisabeth, goed en sterk christen als zij, en die vast en zeker geloofde aan de werkelijke aanwezigheid van den Heiland, in werkelijk menschelijke gedaante op een altaar, waar hij niet dan een hostie van meel zag, niet geloofd hebben aan de wezenlijke aanwezigheid der rozen in het schortje van zijn vrouw onder den schijn van brood? Zij toonde hem zonder twijfel brood; maar daar zij gezegd had: Het zijn rozen, en hij haar niet in staat geloofde tot de kleinste leugen, zag hij en wilde hij niet dan rozen zien. Ziedaar het geheim van het wonder.

Een andere legende deelt mede dat een heilige, wiens naam mij ontgaan is, niets te eten vindende dan een stuk pluimgedierte, op een Vasten of Vrijdag, deze kip beval een visch te zijn en er een visch van maakte. Deze gelijkenis heeft geen toelichting noodig en brengt ons te binnen een schoone trek van den heiligen Spiridion van Trémithonte, dezelfde die de ziel van zijn dochter Irene opriep. Een reiziger kwam den dag zelve van Goeden Vrijdag bij dezen goeden bisschop, en daar in dien tijd de bisschoppen, het christendom ernstig opvattende, arm waren, had Spiridion, die geregeld vastte, niets in huis dan gezouten spek, dat men van te voren gereed maakte voor Paschen. Toch bood Spiridion, daar de reiziger uitgeput was van vermoeienis en honger, hem van dit vleesch aan, en om hem aan te moedigen daarvan te eten, zette hij zich aan tafel met hem en nam deel aan dezen maaltijd der barmhartigheid, aldus het vleesch zelfs, dat de Israëlieten beschouwden als het onreinste in de liefdemalen der boetvaardigheid, transformeerende, en zich boven de letterlijkheid plaatsende door den geest van de wet zelve en zich een waar en begrijpend discipel van den Mensch-God toonende, die zijn uitverkorene koningen der natuur gesteld heeft in de drie werelden.

BERKAJAL
AMASARAC
ASARADEC
AKIBGEC

HOOFDSTUK XV.

De sabbat der toovenaars.

Hier zijn wij teruggekomen op dit verschrikkelijke getal vijftien, dat in de clavicula van het tarot, als symbool aanbiedt een monster staande op een altaar, dragende een mijter en horens, met een vrouweborst en de geslachtsdeelen van een man, een chimaera, een wanstaltige sfinx, een synthese van monsterachtigheden, en onder deze afbeelding lezen wij in open en geheel naieve opschrift : De duivel.

Ja, wij klampen hier aan het spookbeeld van alle verschrikkingen, de draak van alle theogoniën, de Ahriman der Persen, de Typhon der Egyptenaren, de Python der Grieken, de oude slang der Hebreeën, het groote beest der middeleeuwen, erger nog dan dat alles den Baphomet der tempeliers, den gebaarden afgod der alchemisten, den obscenen god van Mendes, den sabbatsbok.

Wij geven in den aanhef van dit ritueel de juiste figuur van dezen verschrikkelijken keizer van den nacht met al zijn kenteekenen en al zijn karakters.

Zeggen wij thans, ter stichting van het volk, ter rechtvaardiging van Bodin de demonomaan, voor de grootste roem der kerk, die de tempeliers heeft vervolgd, de magiërs verbrand, de vrij-metselaars in den ban gedaan, enz. enz.; zeggen wij stoutmoedig en luide dat alle ingewijden in de occulte wetenschappen (ik spreek van de lagere ingewijden en heiligschenners van de groote geheimleer) hebben aangebeden, nog aanbidden en altijd zullen aanbidden wat aangeduid wordt door dit verschrikkelijke symbool.

Ja, naar onze diepe overtuiging, aanbaden de groote meesters

van de orde der tempelieren den Baphomet en deden hem door hunne ingewijden aanbidden, ja, er hebben bestaan en er kunnen nog bestaan vergaderingen, voorgezeten door deze figuur, gezeten op een troon met zijn brandenden fakkel tusschen de horens ; alleen denken de aanbidders van dit teeken niet zooals wij, dat het is de voorstelling van den duivel, maar wel die van den god Pan, den god van onze scholen van moderne wijsbegeerte, den god der theurgen van de school van Alexandrië en van de neoplatonische mystieken van onze dagen, den god van Lamartine en van Victor Cousin, den god van Spinosa en van Plato, den god der primitieve gnostische scholen ; den Christus zelfs van den afgescheiden priester; en deze laatste benaming, gegeven aan den bok der zwarte magie, zal hen niet verwonderen die de godsdienstige oudheden bestudeeren en die in hun verschillende vervormingen de phasen van het symbolisme en van het dogma gevolgd hebben hetzij in Indië, hetzij in Egypte, hetzij in Judea.

De stier, de hond en de bok zijn de drie symbolische dieren van de hermetische magie, waarin samengevat worden alle overleveringen van Egypte en van Indië. De stier stelt voor de aarde of het zout der philosophen ; de hond is Hermanubis, de Mercurius der wijzen, het fluïde, de lucht en het water ; de bok stelt het vuur voor, en is tegelijkertijd het symbool van de wording.

In Judea wijdde men twee bokken, de een rein, de andere onrein. De reine werd geofferd als zoenoffer voor zonden ; de andere, beladen met de verwensching van deze zelfde zonden, werd in de vrijheid losgelaten in de woestijn. Een vreemde zaak, maar van een diep symbolisme ! De verzoening door de opoffering en de boetedoening door de vrijheid ! Alle kerkvaders nu, die zich met het Joodsche symbolisme hebben beziggehouden, hebben in den geofferden bok de gestalte herkend van hem, die zooals zij zeggen de vorm zelfs van de zonde heeft aangenomen. De Gnostici stonden

dus niet buiten de symbolische tradities, toen zij aan Christus liberator de mystieke figuur van den bok gaven.

Heel de kabala en de gansche magie worden inderdaad verdeeld tusschen den eeredienst van den geofferden bok en die van den zondenbok. Er bestaat dus de magie van het heiligdom en die van de woestijn, de witte en de zwarte kerk, de priester van de openbare vergaderingen en het sanhedrin van den sabbat.

De bok, die voorgesteld wordt op onze titelplaat, draagt op het voorhoofd het teeken van het pentagram, met de punt naar boven, wat voldoende is om er een lichtsymbool van te maken ; hij maakt met beide handen het teeken van het occultisme, en toont in de hoogte de witte maan van Chesed en in de laagte de zwarte maan van Geburah. De figuur geeft te kennen de volmaakte eenstemmigheid van het erbarmen met de rechtvaardigheid. Een van zijn armen is vrouwelijk, de andere mannelijk, evenals in de androgyne van Khunrath, waarvan wij de attributen hebben moeten vereenigen met die van onzen bok, daar het een en hetzelfde symbool is. De fakkel van begrip, die schijnt tusschen zijn horens, is het magische licht van het evenwicht in het heelal; het is ook de voorstelling van de ziel, boven de stof verheven, hoewel aan de stof gebonden, zooals de vlam gebonden is aan den fakkel. De afgrijselijke kop van het dier geeft de afschuw der zonde weer, waarvan de materiëele agens alleen verantwoordelijk, alleen en voor altijd de straf moet dragen ; want de ziel is onaandoenlijk van nature, en komt niet tot lijden dan door zich te materialiseeren. De slangenstaf, die de plaats inneemt van het orgaan van voortbrenging, stelt het eeuwige leven voor ; de buik bedekt met schubben is het water ; de kring die daarboven is, is de atmospheer ; de veeren die vervolgens komen, zijn het embleem van het gevogelte ; vervolgens wordt de menschheid voorgesteld door de beide borsten en de androgyne armen van dezen sphinx der occulte wetenschappen.

Ziedaar de duisternissen van het helsche heiligdom weggevaagd, ziedaar de sphinx der verschrikkingen van de middeleeuwen ontraadseld en van zijn troon gestort: *quomodo cecidisti, Lucifer*? De verschrikkelijke Baphomet is niet meer, zooals alle monsterachtige afgoden, raadselachtig voor de oude wetenschap en haar droomen dan een onschuldige hiëroglyph, zelfs vroom. Hoe zou de mensch het dier aanbidden, daar hij daarover volkomen heerschappij bezit? Zeggen wij voor de eer der menschheid dat zij nooit de honden en de bokken meer aangebeden heeft dan de lammeren en de duiven. Wat de hiëroglyphen aangaat, waarom is een bok niet even goed als een lam? Op de gewijde steenen der gnostische christenen van de secte van Basilides, ziet men voorstellingen van Christus onder de verschillende gedaanten van dieren der kabala: nu eens is het een stier, dan weer een leeuw, nu eens een slang met leeuwenkop of stierenkop; overal draagt hij ter zelfder tijd de attributen van het licht zooals onze bok, dien zijn teeken van het pentagram verbiedt te houden voor een der fabelachtige afbeeldingen van Satan.

Zeggen wij luide, om de overblijfselen van Manicheisme te bestrijden, die zich nog alle dagen voordoen bij onze christenen, dat Satan als hoogere persoonlijkheid en als macht niet bestaat. Satan is de personificatie van alle dwalingen, van alle bedorvenheden, en dientengevolge ook van alle zwakheden. Indien God omschreven kan worden als hij die noodzakelijk bestaat, kan men dan zijn tegenstander en zijn vijand niet omschrijven, als hij die noodzakelijker wijze niet bestaat?

De algeheele erkenning van het goede vervat in zich de volkomen ontkenning van het kwaad, ook in het licht is de schaduw zelf lichtend. Zoo zijn de verdoolde geesten goed door alles wat zij hebben te zijn en wat zij van waarheid hebben. Er zijn geen schaduwen zonder weerschijningen noch nachten zonder maan, zonder lichtgevende punten

en zonder sterren. Indien de hel een rechtvaardige zaak is, dan is het iets goeds. Niemand heeft ooit God gelasterd. De scheldwoorden en de bespottingen die men richt tot zijn afbeeldingen bereiken hem niet.

Wij hebben zooeven het Manicheïsme genoemd, en door deze monsterachtige ketterij zullen wij de afdwalingen van de zwarte magie uitleggen. De leer van Zoroaster verkeerd begrepen, de magische wet der twee krachten die het universeele evenwicht uitmaken, hebben eenige onlogische geesten op de gedachte gebracht van een negatieve godheid, ondergeschikt maar vijandig aan de werkzame godheid. Zoo ontstond de onreine tweeheid. Men had de dwaasheid God te splijten; de ster van Salomo werd gescheiden in twee driehoeken, en de Manichaeërs verbeeldden zich een drieheid van den nacht. Deze booze God, geboren in de verbeelding der ijveraars, werd de bezieling van alle dwaasheden en alle misdaden. Men offerde hem bloedige offers, de monsterachtige afgodendienst verving de ware religie; de zwarte magie deed de hooge en lichtende magie der ware ingewijden lasteren, en er ontstonden in de grotten en op de verlaten plaatsen verschrikkelijke bijeenkomsten van toovenaars, van gulen en vampiers: want de waanzin veranderde zich welhaast in razernij, en van menschenoffers tot menscheneterij is er maar een schrede.

De geheimen van den sabbat zijn op verschillende wijzen verteld, maar zij komen altijd voor in de tooverboeken en in de magiërprocessen. Men kan alle bekendmakingen die dienaangaande gedaan zijn in drie series verdeelen: 1e zij die betrekking hebben op een fantastische en denkbeeldige sabbat; 2e. zij die de geheimen der occulte vergaderingen van ware adepten verraden; 3e. de mededeelingen over dwaze en misdadige bijeenkomsten, die tot doel hadden de praktijken der zwarte magie.

Voor een groot aantal ongelukkige mannen en vrouwen, overgegeven aan dwaze en afschuwelijke praktijken, was de

sabbat niet dan een langdurige nachtmerrie, waarvan de droomen hun werkelijkheden toeschenen, en welke zij zich verschaften door middel van dranken, berookingen en narcotische wasschingen. Porta, dien wij reeds gesignaleerd hebben als een bedrieger, geeft in zijn natuurlijke magie het voorgewende recept van de zalf der heksen, door middel waarvan zij zich lieten overbrengen naar de sabbat. Het bestaat uit vet van een kind, monnikskap gekookt met bladeren van de populier en eenige andere drogerijen ; vervolgens wil men, dat men er roet uit de schoorsteen in mengt, wat de naaktheid der heksen weinig aantrekkelijk moet maken, die naar den sabbat gaan, ingewreven met deze zalf. Ziehier een ander ernstiger recept, eveneens opgegeven door Porta, dat wij in Latijn overschrijven om daaraan zijn geheele karakter van tooverij te laten :

Recipe : suim, acorum vulgare, pentaphyllon, verspertillionis sanguinem, solanum somniferum et oleum, alles gekookt en samen ingedikt tot de vastheid van zalf.

Wij meenen dat de opiumachtige samenstellingen, het merg van groene hennep, de datura stramonium, de amandellaurier met niet minder kans van slagen in dergelijke samenstellingen zouden gaan. Het vet of het bloed van nachtvogels, gevoegd bij deze narcotische middelen onder de plechtigheden der zwarte magie, kunnen de verbeelding treffen en de richting der droomen bepalen. Tot de sabbats op deze wijze gedroomd moet men terugbrengen de geschiedenissen van bokken die uit een kruik gaan en er in terugkeeren na de plechtigheid, van helsche poeders achter dien zelfden bok verzameld, meester Leonard geheeten, van feestmaaltijden waar men misgeboorten zonder zout gekookt eet met slangen en padden, van dansen waar monsterachtige dieren of mannen en vrouwen met onmogelijke vormen figureeren, van toomelooze uitspattingen waar de incuben een koud sperma geven. De nachtmerrie alleen kan dergelijke zaken voor den dag brengen en alleen verklaren. De ongelukkige

pastoor Gaufridy en zijn verliederlijkt boetekind, Madeleine de la Palud werden allen gek van dergelijke droomerijen, en stelden zich aan gevaar bloot om ze tot op den brandstapel vol te houden. Men moet in hunne processtukken lezen de verklaringen van deze arme zieken om te begrijpen tot welke afdwalingen een gekwetste inbeelding zich kan laten meesleepen. Maar de sabbat is niet altijd een droom geweest, hij heeft werkelijk bestaan; er bestaan zelfs nog geheime en nachtelijke bijeenkomsten, waar men de riten der oude wereld heeft beoefend en nog beoefent, en van deze bijeenkomsten hebben sommige een religieus karakter en een sociaal doel, de anderen zijn samenzweringen en orgiën. Onder dit tweevoudige gezichtspunt zullen wij den waren sabbat beschouwen en beschrijven, 't zij die van de lichtende magie, hetzij die van de magie der duisternissen.

Toen het Christendom de openbare uitoefening van de oude eeredienſten verbood, noodzaakte het de partijgangers der godsdiensten zich in het geheim te vereenigen om hunne plechtigheden te vieren. Bij deze samenkomsten zaten voor de ingewijden die weldra tusschen de verschillende schakeeringen van deze vervolgde eeredienſten een orthodoxie instelden, die de magische waarheid hen hielp met evenveel gemak op te stellen als dat de verbodsbepalingen hun wil vereenigden en de banden van broederschap tusschen de menschen toehaalden. Zoo vereenigden zich de mysteriën van Isis, van de Eleusinische Ceres, van Bacchus zich met die van de goede godin en van het primitieve druïdendom. De bijeenkomsten werden gewoonlijk gehouden tusschen de dagen van Mercurius en Jupiter, of tusschen die van Venus en Saturnus; men hield er zich bezig met de riten van de inwijding, men ruilde mystieke teekens, men zong de symbolische hymnen, men vereenigde zich bij feestmaaltijden en men vormde achtereenvolgens de magische keten met de tafel en door den dans; vervolgens ging men uiteen na den eed vernieuwd in handen der hoofden en hun aanwijzingen

ontvangen te hebben. Hij die in den sabbat opgenomen wenschte te worden, moest meegenomen of liever meegedragen worden naar de vergadering, de oogen bedekt met den magischen mantel, waarin men zich geheel inwikkelde; men liet hem groote vuren overgaan en men maakte om hem heen verschrikkelijk lawaai. Wanneer men hem het gelaat ontblootte, zag hij zich omringd door helsche monsters en in tegenwoordigheid van een kolossalen en monsterachtigen bok, dien men hem gelastte te aanbidden. Al deze plechtigheden waren beproevingen van de kracht van zijn karakter en van zijn vertrouwen in zijn inwijders. De laatste proef vooral was beslissend, omdat zij eerst aan den geest van hem die opgenomen wenschte te worden, iets vernederends en belachelijks aanbood: het handelde zich er om, eerbiedig het achterste van den bok te kussen, en het bevel er toe werd gegeven zonder verschooning aan den nieuw ingewijde. Weigerde hij, dan omsluierde men hem het hoofd weer en men bracht hem ver van de vergadering met zoo'n snelheid, dat hij geloofde op wolken gereden te hebben; nam hij het aan, dan liet men hem draaien om het symbolische afgodsbeeld, en daar vond hij, niet een terugstootend en obsceen voorwerp, maar het jonge en lieftallige gelaat van een priesteresse van Isis of van Maïa, die hem een moederkus gaf; vervolgens werd hij toegelaten tot den feestmaaltijd.

Wat de orgiën aangaat, die in verscheidene samenkomsten van dezen aard op den maaltijd volgden, moet men zich wel hoeden te gelooven dat zij algemeen toegelaten waren bij deze geheime liefdemalen; maar men weet dat verscheidene gnostische secten ze hielden in hunne heimelijke bijeenkomsten van de eerste eeuwen van het Christendom af aan. Dat het vleesch zijn protesteerenden gehad heeft in de eeuwen van ascetisme en onderdrukking der zinnen, dat moest zoo wezen en heeft niets dat ons verwondering baart; maar men moet de hooge magie niet beschuldigen van de ongeregeldheden, die zij nooit toegestaan heeft. Isis is

kuisch in haar weduwschap ; de Pantheïsche Diana is maagd; Hermanubis, die beide sexen heeft, kan geene voldoening schenken ; de hermetische Hermaphrodite is kuisch. Apollonius van Thyana gaf zich nooit over aan de verleidingen van het genot ; de keizer Julianus was van een strenge kuischheid ; Plotinus van Alexandrië was streng in zijn zeden als een asceet ; Paracelsus was zoo vreemd aan dwaze liefden, dat men hem van twijfelachtige sexe geloofde ; Raimundus Lullus werd niet ingewijd in de laatste geheimen van de wetenschap, dan na een liefdeswanhoop die hem voor altijd kuisch maakte.

Het is ook een traditie van de hooge magie dat de pentakels en de talismans al hun vermogen verliezen, wanneer hij die ze draagt een huis der prostitutie binnen treedt of een echtbreuk begaat. De orgische sabbat moet dus niet beschouwd worden als die van de ware adepten.

Wat de naam zelve aangaat van den sabbat, men heeft hem willen doen komen van den naam Sabasius ; anderen hebben andere etymologieën bedacht. De eenvoudigste, volgens ons, is die welke dit woord doet komen van den Joodschen sabbat, omdat het zeker is dat de Joden, de trouwste bewaarders van de geheimen der kabala, bijna altijd in magie de groot-meesters der middeleeuwen geweest zijn.

De sabbat was dus de zondag der kabalisten, de dag van hun godsdienstig feest of liever de nacht van hun geregelde samenkomst. Dit feest, omringd door mysteriën, had voor vrijgeleide de vrees zelve van het publiek en ontsnapte aan de vervolging door de verschrikking.

Wat de duivelsche sabbat der necromanten aangaat, dit was een nabootsing van die van de magiërs en een vergadering van boosdoeners die de idioten en de gekken exploiteerden. Men beoefende er verschrikkelijke riten, en men stelde er afschuwelijke mengsels samen. De toovenaars en toovenaressen stelden daar hunne gedragslijn op en onderrichten elkaar om wederzijds hun reputatie van profeetschap

en voorspelling te handhaven, want de waarzeggers werden toen algemeen geraadpleegd en hadden een winstgevend beroep, terwijl ze een werkelijke macht uitmaakten.

Deze samenkomsten van toovenaars en toovenaressen hadden overigens niet en konden niet hebben geregelde riten: alles hing daar af van den willekeur van de hoofden en hoogsten van de bijeenkomst. Wat zij er van vertelden die er aanwezig hadden kunnen zijn, diende tot voorbeeld voor al de nachtmerries der droomers, en uit dit mengsel van deze onmogelijke werkelijkheden en van deze demonische droomen zijn voortgesproten de weerzinwekkende en zotte geschiedenissen van den sabbat die een rol spelen in de handelingen der magie en in de boeken van de Sprangers, van de Delancres, van de Delrios en van de Bodins.

De riten van den gnostischen sabbat zijn in Duitschland overgeleverd aan een gezelschap die den naam aangenomen heeft van Mopsen ; men heeft er de kabalistische bok door den hermetischen hond vervangen, en, tijdens de opneming van een candidaat of candidate (want de orde laat dames toe), brengt men hem aan met de oogen gebonden ; men maakt om hem of haar een helsch kabaal, dat te weeg gebracht heeft dat men den naam van sabbat geeft aan alle onverklaarbare geruchten ; men vraagt hem of hij of zij vrees voor den duivel heeft, vervolgens laat men hem onverwachts de keuze tusschen het achterste van den grootmeester en dat van den mops kussen, dat een kleine hondengestalte is met zijde bedekt, en in de plaats gesteld van den ouden grooten afgod, den afgod van den bok van Mendes. De mopsen hebben als herkenningsteeken een belachelijke grimas, die herinnert aan de fantasmagorieën van den ouden sabbat en de maskers van de daar aanwezigen. Overigens wordt hunne leer saamgevat in den eeredienst van de liefde en van de vrijheid. Dit gezelschap ontstond toen de Roomsche Kerk de vrijmetselarij vervolgde. De mopsen namen den schijn aan zich niet te recruteeren dan uit het Katholicisme, en men had in de

plaats gesteld voor den opnemingseed een plechtige verbintenis op eerewoord om niets van de geheimen van het gezelschap openbaar te maken. Het was meer dan een eed, en de godsdienst had niets meer te zeggen.

De Baphomet der tempelieren, wiens naam men kabalistisch in omgekeerde richting moet spellen, bestaat uit drie afkortingen: TEM OHP AB, *Templi omnium hominum pacis abbas*, de vader van den tempel van den vrede van alle menschen; Baphomet was volgens sommigen een monsterachtig hoofd ; volgens anderen een duivel in den vorm van een bok. Een gebeeldhouwd koffertje is laatstelijk ontgraven in de ruïnen van een oude commandatuur van den tempel, en de oudheidkundigen hebben er een baphometische figuur waargenomen overeenkomstig, wat de attributen aangaat, met onzen bok van Mendes en de androgyne van Khunrath. Deze figuur is gebaard met een lichaam geheel van een vrouw ; zij houdt in eene hand de zon, en in de andere de Maan, vastgemaakt aan ketenen. Het is een schoone allegorie, dit mannelijke hoofd, dat aan de gedachte alleen toekent het inwijdend en scheppend beginsel. Het hoofd stelt hier de geest voor, en het vrouwenlijf de materie. De sterren met ketenen verbonden aan de menschelijke gestalte en bestuurd door deze natuur, waarvan het begrip het hoofd is, bieden ook de schoonste allegorie aan. Het teeken in zijn geheel is niettemin obsceen en diabolisch bevonden door de geleerden, die het onderzocht hebben. Men staat verwonderd, na dat alles, te zien dat alle bijgeloovigheden van de middeleeuwen ingang vinden ! Een enkel ding verrast mij, dat is dat men niet bij het geloof aan den duivel en aan zijn handlangers weer de brandstapels aansteekt. De Heer Veuillot zou het willen, en bij hem is logica : men moet altijd de menschen eeren die den moed hunner overtuigingen bezitten.

Zetten wij onze zeldzame onderzoekingen voort en laten wij overgaan tot de verschrikkelijkste mysteriën van het

tooverboek, diegene die betrekking hebben op de oproeping der duivelen en op verdragen met de hel.

Na een werkelijk bestaan toegekend te hebben aan de algeheele ontkenning van het goede, na het onzinnige ten troon verheven en een god van den leugen geschapen te hebben, bleef het de menschelijke zotheid voorbehouden om deze onmogelijke afgod aan te roepen, en dit is het wat de zinneloozen gedaan hebben. Men schreef ons laatstelijk dat de zeer geëerbiedigde vader Ventura, oud superieur der Theatini, examinator der bisschoppen, enz., na onze leer gelezen te hebben, verklaard had dat de kabala, in zijn oogen een uitvinding des duivels was, en dat de ster van Salomo een andere list van den duivel was om de wereld te overtuigen dat hij, duivel, slechts één met God uitmaakt. En dat is het wat ernstig leeren zij die meesters in Israël zijn ! Het ideaal van het Niets en der duisternissen, een verheven wijsbegeerte uitvindende die de algemeene basis van het geloof is en de sleutel van het verwulfsel van al de tempels ! De duivel die zijn handteekening plaatst naast die van God ! Eerwaardige meesters in theologie, gij zijt meer toovenaar dan men gelooft en dan gij zelven denkt ; en hij die gezegd heeft : De duivel is leugenaar evenals zijn vader, zou misschien wel eenige kleine dingen over te zeggen hebben over de beslissingen van uwe vaderschappen.

De oproepers van den duivel moeten voor alles van den godsdienst zijn die een duivel als schepper en mededinger van God toelaat. Om zich te kunnen richten tot een macht, moet men er aan gelooven. Gegeven dus een sterk geloovige aan den godsdienst van den duivel, ziehier hoe men te werk moet gaan om in betrekking te komen staan met zijn pseudogod :

MAGISCH AXIOMA

In den kring van zijn werking schept elk woord wat het bevestigt.

ONMIDDELLIJK GEVOLG.

Hij die den duivel erkent, schept of maakt den duivel.

Wat men moet bezitten om te slagen in de helsche oproepingen.

1e. Een onoverwinnelijke stijfhoofdigheid ;

2e. Een geweten tegelijkertijd verhard voor de misdaad en zeer toegankelijk voor de wroeging en voor de vrees ;

3e. Een voorgewende of natuurlijke onwetendheid.

4e. Een blind geloof in alles wat niet geloofelijk is ;

5e. Een geheel valsch denkbeeld van God ;

Men moet vervolgens :

Vooreerst de plechtigheden van den eeredienst, waarin men gelooft ontheiligen en met de voeten vertreden de heiligste teekenen ;

In de tweede plaats, een bloedig offer verrichten ;

Ten derde, zich de magische vork verschaffen.

Dit is een tak van een enkele spruit van den notenboom of amandelboom dien men met een enkele houw met een nieuw mes dat bij het offer gediend zal hebben, moet afhouwen ; de roede moet eindigen in een vork, men moet deze houten vork beslaan met een ijzeren of stalen vork, gemaakt uit het lemmet zelf van het mes, waarmee men haar afgehakt zal hebben.

Men moet gedurende veertien dagen vasten, slechts een maaltijd zonder zout nemend na het ondergaan van de zon ; deze maaltijd moet bestaan uit zwart brood en bloed, gekruid met kruiderijen zonder zout of uit zwarte boonen, en uit melkbevattende en narcotische kruiden.

Alle vijf dagen zich dronken maken, na het ondergaan der zon, met wijn waarin men gedurende vijf uren vijf zwarte papaverbloemen en vijf onsen fijngewreven hennepzaad zal hebben laten aftrekken : het geheel vervat in een stuk linnen dat gesponnen is door een geprostitueerde vrouw (strikt genomen, zal men zich van het eerste het beste linnen bedienen, indien zij door een vrouw gesponnen zijn).

De oproeping kan gedaan worden hetzij in den nacht van Maandag op Dinsdag, 't zij in die van Vrijdag op Zaterdag.

Men moet een eenzame en slecht aangeschreven plaats

kiezen, zooals een kerkhof bezocht door de booze geesten, een verlaten ruïne buiten, de kelder van een verlaten kloos-ter, de plaats waar een moord heeft plaats gehad, een altaar der druïden of een oude afgodentempel.

Men moet zich voorzien van een zwart kleed zonder naden en zonder mouwen, van een looden kapje vervaardigd onder de constellatie van de maan, van Venus en van Saturnus, van twee kaarsen van menschenvet geplant in kandelaars van zwart hout, gesneden in den vorm van een maansikkel, van twee kransen van ijzerkruid, van een magischen degen met zwart gevest, van de magische vork, van een koperen vaas die het bloed van het slachtoffer bevat, van een wierook-vat bevattende geurwerken, die moeten zijn wierook, kamfer, aloë, ambergris, styrax, ingebracht en gekneed met bloed van bokken, mollen en vleermuizen ; men moet ook vier spijkers hebben uitgerukt uit de doodkist van een gestrafte, den kop van een zwarte kat gedurende vijf dagen met menschen-vleesch gevoed, een vleermuis verdronken in bloed, de horens van een bok *cum quo puella concubuerit*, en de schedel van een vadermoordenaar. Zijn al deze verschrikkelijke en vrij moeilijk samen te brengen voorwerpen vereenigd, zie dan hoe men ze moet gebruiken. Men trekt een volkomen cirkel met den degen, in elk geval een breuk overlatende of een uitgangsweg ; in den cirkel teekent men een driehoek, men kleurt met bloed het pentakel dat de degen getrokken heeft ; vervolgens plaatst men aan een der hoeken van den driehoek het driepootige komfoor, dat wij ook onder de onontbeerlijke voorwerpen hadden kunnen rekenen; aan den tegenovergestelden basis van den driehoek maakt men drie kleine kringetjes voor den operator en zijn beide helpers, en achter den kring van den operator teekent men niet met het bloed van het slachtoffer, maar met het bloed van den operator zelve, het teeken van het labarum, of het monogram van Constantinus. De operator of zijn handlangers moeten de voeten bloot en het hoofd ontbloot hebben.

Men moet ook meegebracht hebben de huid van het geofferde slachtoffer ; deze huid, in repen gesneden, moet in den cirkel gelegd worden, en moet een andere cirkel daarbinnen vormen die men aan de vier hoeken met de vier spijkers van den gestrafte moet vasthechten ; bij de vier spijkers en buiten den cirkel moet men den kattekop, de menschelijke of liever onmenschelijke schedel plaatsen, de horens van den bok en de vleermuis ; men moet ze besprenkelen met een berketak gedoopt in het bloed van het slachtoffer, vervolgens moet men vuur aansteken van elsen- en cypressehout ; de beide magische lantarens moeten rechts en links van den operator in de kransen van 't ijzerkruid geplaatst worden (Zie de afbeelding in den aanvang van dit hoofdstuk).

Men moet vervolgens de oproepingsformules uitspreken, die zich bevinden in de magische elementen van Pietro d'Apono of in de tooverboeken, 't zij in manuscript, 't zij gedrukt. Die van het Groote Tooverboek, herdrukt in de vulgaire Roode Draak is willekeurig veranderd bij den druk. Ziehier hoe men haar moet lezen :

„Per Adonaï Eloïm, Adonaï Jehova, Adonaï Sabaoth, Metraton On Agla Adonaï Mathon, verbum pythonicum, mysterium salamandrae, conventus sylphorum, antra gnomorum, daemonia Coeli Gad, Almousin, Gibor, Jehosua, Evam, Zariatnatmik veni, veni, veni.

De groote roep van Agrippa bestaat in deze woorden : DIES MIES JESCHET BOENEDOESEF DOUVEMA ENITAMAUS. Wij vleien ons niet den zin van deze woorden te begrijpen, die misschien er geen hebben en op 't minst er geen moeten hebben die redelijk is, daar zij het vermogen bezitten den duivel op te roepen, die de oppermachtige onredelijkheid is.

Pico della Mirandola erkent zonder twijfel om dezelfde beweegreden dat in de zwarte magie de meest barbaarsche en de meest totaal onbegrijpelijke woorden die van de meeste uitwerking en de besten zijn.

De bezweringen worden herhaald door de stem te ver-

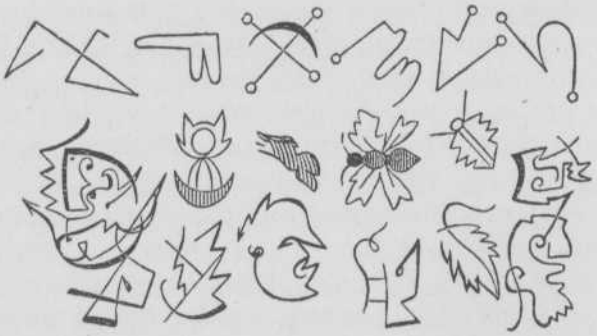
heffen, en met verwenschingen, bedreigingen, totdat de geest antwoordt. Hij is gewoonlijk voorafgegaan, wanneer hij verschijnen zal, door een heftige wind, die het geheele land schijnt te laten huilen. De huisdieren beven dan en verbergen zich; de omstanders voelen een tocht voor hun gelaat, en hunne haren, vochtig van een koud zweet, rijzen op hun hoofd te berge.

De groote en hoogste aanroep, volgens Pietro d'Apono, is de volgende:

„*Hemen-Etan! Hemen-Etan! Hemen-Etan!* EL* ATI* TITEIP* AZIA* HYN* TEU* MINOSEL* ACHADON* vay* vaa* Eye* Aaa* Eie* Exe* A EL EL EL A HY! HAU! HAU! HAU! HAU! HAU! VA! VA! VA! VA! CHAVAJOTH.

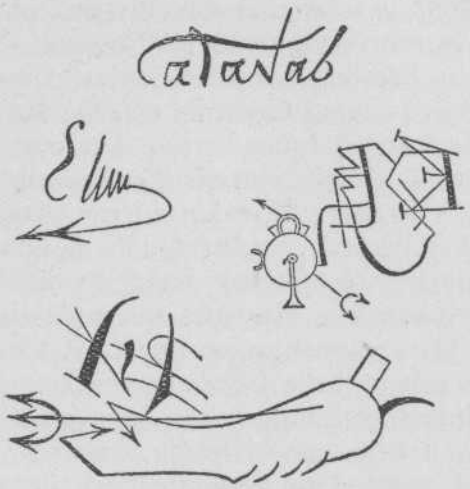
Aie Saraye, aie Saraye, aie Saraye! per Eloym, Archimo, Rabus, BATHAS super ABRAC ruens superveniens ABEOR SUPER ABERER *Chavajoth! Ehavajoth! Chavajoth!* impero tibi per clavem SALOMONIS et nomen magnum SEMHAMPHORAS."

Hier zijn nu de gewone teekens en handteekeningen der duivelen:

Dat zijn de handteekeningen der eenvoudige duivels; zie hier de officieele handteekeningen der vorsten van de hel, handteekeningen juridisch vastgesteld! o graaf de Mir-

ville !) en bewaard in de gerechtelijke archieven als overtuigingsstukken voor het proces van den ongelukkigen Urbain Grandier.

Deze handteekeningen zijn gezet onder een overeenkomst waarvan Collin de Plancy een fac-simile gegeven heeft in den atlas van zijn Dictionnaire infernal en die in kantteekening draagt : „De minuut is in de hel, in de werkkamer van Lucifer", vrij waardevolle aanwijzing over een zeer snel bekende localiteit en over een tijdstip ons nog zoo nabij, voorafgaand echter aan het proces van den jongen Labarre en van Etalonde, die, zooals de geheele wereld weet, tijdgenooten waren van Voltaire.

De oproepingen werden dikwijls gevolgd door verdragen, die men op perkament van bokkehuid schreef met een ijzeren pen en een druppel bloed, die men zich moest laten uit den linker arm. De ceel was in duplo : de booze nam er een mee, en de vrijwillig verdoemde slikte de andere in. De wederzijdsche verplichtingen waren, voor den duivel, om den too-

venaar gedurende een zeker aantal jaren te dienen, en voor den toovenaar, om na een bepaalden tijd den duivel toe te behooren. De Kerk in haar bezweringen, heeft het geloof aan al deze zaken geheiligd, en men kan zeggen dat de zwarte magie en zijn schimmenvorst een wezenlijke schepping zijn, levend, verschrikkelijk voor het Roomsch-Katholicisme; dat zij er zelfs het bijzondere en kenmerkende werk zijn, want de priesters vinden God niet uit. De ware katholieken houden in den grond huns harten dan ook vast aan het behoud, aan de herleving van dit groote werk, dat de steen der wijzen is van den officieelen en positieven eeredienst. Men zegt dat in de taal van de bagno's de boosdoeners den duivel den bakker (*boulanger*) noemen : ons geheele verlangen, en wij spreken hier niet meer als beoefenaar der magie, maar als verknochte zoon van het Christendom en van de Kerk, aan welke wij onze eerste opvoeding en onze eerste bezielingen schuldig zijn, ons geheele verlangen, zeggen wij, is dat het spookbeeld van Satan niet meer ook genoemd kan worden de *boulanger* der dienaren van de moraal en der vertegenwoordigers van de hoogste deugd. Zal men onze gedachte begrijpen, en zal men de stoutmoedigheid van onze bemoeiingen vergeven met het oog op onze toegewijde bedoelingen en van de oprechtheid van ons geloof?

De magie, die den duivel schiep, deze magie die het tooverboek van den paus Honorius gedicteerd heeft, het Enchiridion van Leo III, de bezweringen van het Ritueel, de vonnissen der inquisiteurs, de eischen van Laubardemont, de artikelen van gebroeders Veuillot, de boeken van Falloux, van Montalembert, van Mirville, de magie der toovenaars en van vrome mannen, die het niet zijn is iets waarlijk veroordeelingswaardigs bij de eenen, en iets oneindig betreurenswaardigs bij de anderen. Het is vooral om deze treurige afdwalingen van den menschengeest te bestrijden, door ze te ontsluieren, dat wij dit boek gepubliceerd hebben. Moge het dienen tot het welslagen van dit heilige werk.

Maar wij hebben nog niet deze onvrome werken in al hun schandelijke laagheid en hunne gansche monsterachtige dwaasheid laten zien ; men moet het bloedige slijk van voorbijgegane bijgeloovigheden omwroeten, men moet de jaarboeken van de demonomanie naslaan om zekere gruwelstukken te beseffen, die de verbeelding alleen niet zou uituitvinden. De kabalist Bodin, Israëliet van overtuiging en katholiek door noodzaak, heeft geen andere bedoeling gehad, in zijn Demonomanie der toovenaars, dan het katholicisme in zijn werken te treffen en het te ondermijnen in het grootste van alle misbruiken van zijn leersysteem. Het werk van Bodin is diep machiavellistisch en treft de instellingen en de menschen die hij schijnt te verdedigen in het hart. Men zou zich moeilijk voorstellen, zonder hem gelezen te hebben, alles wat hij verzameld en opeengehoopt heeft van bloedige en afzichtelijke zaken, van daden van tegen de borst stuitend bijgeloof, van vonnissen en terechtstellingen van een domme woestheid. Verbrandt alles ! schenen de inquisiteurs te zeggen, God zal de zijnen wel herkennen ! Arme krankzinnigen, hysterische vrouwen, idioten werden zonder medelijden verbrand voor 't misdrijf van magie ; maar ook hoevele zware schuldigen ontsnapten aan deze onrechtvaardige en bloedige gerechtigheid ! Dat geeft Bodin ons te verstaan wanneer hij ons anecdoten vertelt van het soort dat hij debiteert bij den dood van koning Karel IX. Het is een weinig bekende gruwel en die niet nog niet, voor zoover wij weten, zelfs in de tijden van de koortsachtigste en troostelooste literatuur het palet van eenige romanschrijver op de proef gesteld heeft.

Getroffen door een kwaal waar geen enkel dokter de oorzaak van kon ontdekken, noch de verschrikkelijke symptomen uitleggen, was koning Karel IX op het punt te sterven. De koningin-moeder, die hem geheel regeerde en die onder een andere regeering alles kon verliezen ; de koningin-moeder die men als oorzaak van deze ziekte vermoedde, tegen haar

eigen belangen in, omdat men altijd bij deze vrouw tot alles in staat verborgen listen en onbekende eigenbelangen vermoedde, raadpleegde eerst haar astrologen over den koning, nam vervolgens toevlucht tot de verfoeilijkste magie. De toestand van den zieke van dag tot dag verergerende en wanhopig wordende, wilde men het orakel van *la tête sanglante* raadplegen, en zie hoe men bij deze helsche operatie te werk ging :

Men nam een kind, schoon van gelaat en onschuldig van zeden ; men liet het in het geheim voorbereiden voor zijn eerste communie door een aalmoezenier ten paleize ; vervolgens de dag gekomen, of liever de nacht van het offer aangebroken, begon een monnik, een afvallige Jakobijner en overgegeven aan de occulte werken van de zwarte magie, des middernachts in de kamer van den zieke, en in tegenwoordigheid slechts van Catherina de Medicis en van haar vertrouwden wat men destijds de Mis van den Duivel noemde.

Bij deze mis, gehouden voor het beeld des duivels. wijdde de toovenaar met een omgekeerd kruis onder zijn voeten, twee hosties, één zwart en een wit. De witte werd gegeven aan het kind, dat men gekleed medenam als voor den doop, en dat geworgd werd op de treden zelve van het altaar terstond na zijn communie. Het hoofd, van den romp gescheiden door een enkelen slag, werd, geheel trillend, op de groote zwarte hostie geplaatst, die den bodem van de schaal bedekte, vervolgens op een tafel gebracht waar geheimzinnige lampen brandden. Toen begon de bezwering en de duivel werd in staat gesteld een orakel uit te spreken en door den mond van dit hoofd te antwoorden op een geheime vraag, die de koning niet geheel luide dorst te stellen, en zelfs aan niemand toevertrouwd had. Toen liet zich een zwakke stem, een vreemde stem en die niets menschelijks had, hooren in dit kleine martelaarskopje. „Ik word er gedwongen", zeide deze stem in het Latijn: *vim patior*. Op dit antwoord, dat zonder twijfel

aan den zieke verkondigde dat de hel hem niet meer beschermde, greep een verschrikkelijke beving hem aan, zijn armen werden stijf.... Hij roept met een rauwe stem: „Verwijder dit hoofd ! verwijder dit hoofd !" en tot aan zijn jongsten snik hoorde men hem niets anders meer zeggen. Zij die hem dienden, en die niet in 't vertrouwen waren van dit afgrijselijke mysterie, geloofden dat hij nagezeten werd door de spookgestalte van Coligny en dat hij meende voor zich weer te zien het hoofd van den beroemden admiraal ; maar wat de stervende bewoog, hetgeen al niet meer een wroeging was, was een schrik zonder hoop en een voorgevoelde hel.

Deze zwarte magische legende van Bodin herinnert aan de afschuwelijke praktijken en de welverdiende straf van dien Gilles de Laval, heer van Raiz, die van het ascetisme overging tot de zwarte magie, en die zich om zich weer de goede gunsten van Satan te verzekeren, aan de weerzinwekkendste offers overgaf. Deze waanzinnige verklaarde in zijn proces dat Satan hem herhaalde malen verschenen was, maar hem altijd bedrogen had door hem schatten te beloven, die hij hem nooit gaf. Het bleek uit de gerechtelijke onderzoekingen dat vele honderdtallen van ongelukkige kinderen de slachtoffers geweest waren van de hebzucht en de afschuwelijke inbeeldingen van dezen moordenaar.

HOOFDSTUK XVI.

De betooveringen en de orakels.

Wat de toovenaars en de nigromanten bovenal zochten bij hun oproepingen van den onreinen geest, was dit magnetisch vermogen, dat het erfdeel is van den waren adept, en dat zij zich wilden toeëigenen door er op onwaardige manier misbruik van te maken.

De dwaasheid der toovenaars was een booze dwaasheid, een van hun oogmerken vooral was het vermogen der betooveringen of der doodende invloeden. Wij hebben in ons Dogma gezegd wat wij van de betooveringen denken, en hoezeer deze macht ons gevaarlijk en wezenlijk toeschijnt. De ware magiër betoovert zonder plechtigheid en door zijn enkele afkeuring hen die hij afkeuringen te maken heeft en die hij noodig oordeelt te straffen ; hij betoovert zelfs door zijn vergiffenis hen die hem kwaad doen, nooit gaan de vijanden der ingewijden ver met de ongestraftheid hunner onrechtvaardigheden. Wij hebben door ons zelven talrijke voorbeelden van deze noodlottige wet vastgesteld. De beulen van martelaars komen altijd ongelukkig om, en de adepten zijn de martelaren van het verstand ; maar de Voorzienigheid schijnt degenen te verachten die hen verachten en doet degenen sterven, welke zoeken hen te verhinderen te leven. De legende van den Wandelenden Jood is volkspoëzie van deze geheimleer. Een volk heeft een wijze ter strafplaats gezonden; het heeft hem gezegd : „Ga weg !" toen hij een oogenblik wilde rusten. Welnu ! dat volk zal een dergelijk oordeel ondergaan, het zal in zijn geheel vogelvrij verklaard worden, en eeuwen lang zal men het toevoegen : „Ga weg ! ga weg ! zonder dat het medelijden of rust vindt.

Een geleerde had een vrouw, die hij hartstochtelijk beminde en was dwaas in de vervoering van zijn teederheid, en hij eerde deze vrouw door een blind vertrouwen en steunde in alles op haar. IJdel op haar schoonheid en haar verstand, werd deze vrouw afgunstig op de superioriteit van haar man, en begon hem te haten. Eenigen tijd daarna, liet zij hem in den steek door zich te compromitteeren met een oude man, leelijk, zonder geest en onzedelijk. Het was zijn eerste bestraffing, maar tot daaraan toe behoefden zijne smarten zich niet beperken. De geleerde sprak tegen haar slechts dit vonnis uit : „Ik neem u uw verstand en uwe schoonheid weer af." Een jaar later, herkenden zij die haar tegen kwamen haar niet meer ; de gezetheid begon haar te misvormen ; zij weerspiegelde op haar gelaat de leelijkheid van hare nieuwe genegenheden. Drie jaar later, was zij leelijk.... ; zeven jaren daarna, was zij krankzinnig. Dit is in onzen tijd gebeurd, en wij hebben de beide personen gekend.

De magiërs veroordeelen op de wijze van knappe doktoren, en daarom is er geen beroep van hun vonnissen, wanneer zij een oordeel tegen een schuldige uitgesproken hebben. Zij hebben noch ceremoniën, noch aanroepingen te doen ; zij moeten slechts zich onthouden aan dezelfde tafel te eten als de veroordeelde, en worden zij gedwongen daaraan plaats te nemen, moeten zij van hem noch het zout aannemen noch het hem aanbieden.

De betooveringen der toovenaars zijn van een andere soort, en kunnen vergeleken worden met ware vergiftigingen door een stroom van astraal licht. Zij overspannen hun wil door plechtigheden tot het punt dat zij hem vergiftig op afstand maken ; maar zooals wij reeds in ons Dogma hebben doen opmerken, stellen zij zich bloot het vaakst het eerste door hunne helsche machines gedood te worden. Geven wij hier eenige van hunne schuldige methodes aan. Zij verschaffen zich hetzij haren, hetzij kleeren van de persoon, welke zij willen vervloeken ; vervolgens kiezen zij

een dier, dat in hun oogen het symbool van dezen persoon is ; zij brengen door middel van haren of kleeren dit dier in magnetische verbinding met hem ; zij geven hieraan den naam van de persoon, vervolgens dooden zij het met een enkelen stoot van het magische mes, openen het de borst, rukken het hart uit, wikkelen dit trillende hart in gemagnetiseerde voorwerpen, en drie dagen lang op alle uren steken zij in dit hart spijkers, spelden in 't vuur gloeiend gemaakt of lange dorens, terwijl zij verwenschingen uitspreken tegen den naam van den te betooveren persoon. Zij zijn er dan van overtuigd (en dikwijls met reden) dat het slachtoffer van hunne schandelijke handgrepen zooveel pijnigingen ondervindt als dat hij in werkelijkheid al deze punten het hart gestoken had. Hij begint dan af te nemen, en, na verloop van eenigen tijd, sterft hij aan een onbekende kwaal.

Een andere betoovering in zwang op het land bestaat in het wijden van spijkers voor de werken van haat met stinkende berookingen van loodzout en met aanroepingen tot de booze geesten, vervolgens het volgen van de sporen van den persoon, dien men kwellen wil, en in het vastspijkeren in den vorm van een kruis van alle indrukken van zijn stappen die men terug kan vinden op den grond of op het zand.

Een andere, nog afschuwelijker, wordt aldus bewerkstelligd : men neemt een groote pad, en men dient haar den doop toe, haar de namen en voornamen gevende van den persoon dien men wil vervloeken; men doet hem vervolgens een gewijde hostie inslikken, waarover men formules van verafschuwing heeft uitgesproken, vervolgens wikkelt men haar in gemagnetiseerde voorwerpen, men bindt haar met haren van het slachtoffer, waarop de operator vooraf gespuwd moet hebben, en men begraaft het geheel hetzij onder den drempel van de deur van den vervloekte, hetzij op een plaats waar hij genoodzaakt is alle dagen langs te komen. De elementale geest van deze pad zal voor zijne droomen een nachtmerrie en een vampier worden, indien hij ten

minste haar niet weet terug te sturen naar den verwenscher.

Vervolgens komen de betooveringen met beelden van was. De nigromanten der middeleeuwen, er op uit door heiligschennissen te behagen aan wien zij als hun meester beschouwden, mengden in deze was doopolie en de asch van verbrande hostiën. Er werden altijd afvallige priesters gevonden om hen de schatten der kerk over te leveren. Men vormde uit de vervloekte was een afbeelding, zooveel mogelijk gelijkend als men kon op hem, dien men wilde betooveren; men kleedde dit beeld met kleeren aan, gelijk aan de zijne, men gaf hem de sacrementen welke deze zelf ontvangen had, vervolgens sprak men over het hoofd van het beeld alle vervloekingen uit die de haat van den toovenaar tot uitdrukking brachten, en men legde deze vervloekte figuur iederen dag denkbeeldige pijnigingen op, om door sympathie hem of haar die de figuur voorstelde, te bereiken en te kwellen.

De betoovering is nog onfeilbaarder indien men zich haren, bloed en vooral een tand van de betooverde persoon kan verschaffen. Dit heeft aanleiding gegeven tot deze manier van spreekwoordelijk zeggen in het Fransch: Vous avez une dent contre moi. (Gij hebt een tand tegen mij).

Men betoovert ook door den blik, en dit is het wat men in Italië de *jettatura* of het booze oog noemt. In den tijd van onze burgeroorlogen had een man in een winkel het ongeluk gehad van een van zijn buren aan te geven. De buurman werd na eenigen tijd in hechtenis gehouden te zijn, in vrijheid gesteld, maar zijn positie was verloren. Enkel uit wraak ging hij tweemaal per dag voorbij den winkel van zijn verklikker, keek hem strak aan, groette hem en ging voorbij. Eenigen tijd daarna, verkocht de winkelier, die niet meer de pijniging van dezen blik kon verdragen, zijn goederen met verlies en wisselde van kwartier, zonder zijn adres na te laten; in een woord, hij was geruïneerd.

Een bedreiging is een wezenlijke betoovering, omdat zij

levendig inwerkt op de verbeelding, vooral indien deze verbeelding gemakkelijk het geloof aan een occulte en onbegrensde macht inneemt. De verschrikkelijke bedreiging van de hel, deze betoovering der menschheid gedurende verscheidene eeuwen, heeft meer nachtmerries, meer ziekten zonder naam, meer razende dolheden veroorzaakt dan al de ondeugden en buitensporigheden te gader. Dit beeldden de hermetische artisten van de middeleeuwen af door de ongeloofelijke en ongehoorde monsters, welke zij inlegden in het portaal van hunne basilieken.

Maar de betoovering door bedreiging brengt een uitwerking te weeg totaal tegengesteld aan de bedoelingen van den operator, wanneer de bedreiging blijkbaar ijdel is, wanneer zij de gerechtigde trots van hem, die bedreigd wordt in opstand doet komen, en dientengevolge zijn weerstand uitlokt, eindelijk wanneer zij belachelijk is door te wreed te zijn.

Het zijn de volgers van de hel, die den hemel in ongeloof hebben gebracht. Zeg aan een redelijk mensch dat het evenwicht de wet der beweging en van het leven is en dat het morale evenwicht, de vrijheid berust op een eeuwige en onveranderlijke onderscheiding tusschen het ware en het valsche, tusschen het goed en het kwaad ; zegt hem, dat begiftigd met een vrijen wil, hij zich door zijn werken een plaats moet verschaffen in het rijk van het ware en het goede, of eeuwig terugvallen, evenals de rots van Sysiphus in den chaos van leugen en van het kwaad : hij zal deze leer begrijpen, en, indien gij de waarheid en het goede hemel, de leugen en het kwaad hel noemt, zal hij aan uwen hemel gelooven en aan uwe hel, boven welke het goddelijke ideaal rustig blijft, volmaakt en ontoegankelijk voor den toorn als voor de beleediging, omdat hij begrijpen zal dat, indien de hel in beginsel eeuwig is als de vrijheid, hij feitelijk niets zou zijn dan een voorbijgaande pijniging voor de zielen, daar het een boetedoening is, en dat het denkbeeld van boetedoening

noodzakelijkerwijze dat van herstel en van vernietiging van het kwaad veronderstelt.

Na dit gezegd te hebben, niet met dogmatische bedoelingen die niet tot ons terrein behooren, maar om aan te geven het moreele en redelijke geneesmiddel voor de betoovering der gewetens door de verschrikking en van het andere leven, zullen wij spreken over de middelen om zich te onttrekken aan de noodlottige invloeden van den menschelijken toorn.

Het eerste van alles is, redelijk en rechtvaardig te zijn, en nooit bij verrassing of op verstandelijke wijze aan den toorn toe te geven. Een gewettigde toorn is zeer te vreezen. Haast u daarom uw ongelijk te erkennen en te zoenen. Indien de toorn daarna in stand blijft, zal zij zeker voortkomen uit een ondeugd: tracht te weten te komen wat deze ondeugd is, en sluit u sterk aan bij de magnetische stroomen van de tegengestelde deugd. De betoovering zal dan geen macht meer over u hebben.

Laat met zorg voor ze weg te geven uw linnengoed wasschen de kleeren die in uw gebruik geweest zijn; maakt nooit gebruik van een kleedingstuk dat gediend heeft voor een onbekende, zonder dit kleed gezuiverd te hebben door water, door zwavel en door aromata, zooals kamfer, wierook, amber, enz.

Een machtig middel om de betoovering te weerstaan, is het niet te vreezen: de betoovering werkt op de wijze der besmettelijke ziekten. In tijden van pest worden zij die bang zijn het eerste getroffen. Het middel het gevaar niet te vreezen is er zich niet mee bezig te houden, en ik raad met een groote belangeloosheid, omdat het is in een boek der magie waarvan ik de schrijver ben, dat ik een dergelijke raad plaats, ik raad dringend aan personen die zenuwachtig, zwak, lichtgeloovig, hysterisch, bijgeloovig, vroom, zot, zonder energie, zonder wil zijn om nooit een boek over magie te openen, dat te sluiten indien zij het geopend hebben. Niet te luisteren naar hen die over de occulte wetenschappen spreken,

er over te spotten, er nooit aan te gelooven en eens ferm te drinken, zooals de groote pantagruelistische magiër, de voortreffelijke pastoor van Meudon zeide.

Wat de wijzen aangaat (en het wordt tijd ons zich met hen bezig te houden, na de zotten hun deel gegeven te hebben), wat de wijzen dus aangaat, zij hebben ternauwernood andere booze aanslagen te vreezen dan die van de fortuin ; maar daar zij priesters en dokters zijn, kunnen zij geroepen worden hen die aan kwade invloeden blootgesteld waren te genezen, en zij moeten zich gedragen als volgt :

Men moet de betooverde persoon verplichten den betooveraar een of ander goed te doen, hem een dienst bewijzen die hij niet kan weigeren, en hem als taak opleggen hem mede te nemen, 't zij direct, 't zij indirect naar de communie van het zout.

De persoon, die zich betooverd gelooft door de vloek en de begrafenis van de pad, moet op zich dragen een levende pad in een hoornen doos.

Voor de betoovering van het doorboorde hart moet men de zieke persoon een lamshart laten eten, gekruid met salie en St. Janskruid en hem laten dragen een talisman van Venus of van de maan, gehouden in een zakje vol kamfer en zout.

Voor de betoovering door de wasfiguur moet men een meer volmaakte figuur maken, meer volkomen, daaraan geven van de persoon zelve alles wat deze zal kunnen geven, hem om den hals binden de zeven talismans, hem plaatsen in het midden van een groote pentakel dat het pentagram voorstelt, en haar alle dagen wrijven met een mengsel van olie en balsem, na de bezwering der vier uitgesproken te hebben om den invloed der elementale geesten af te wenden. Na verloop van zeven dagen moet men het beeldje verbranden in het gewijde vuur, en men zal er zeker van kunnen zijn dat het standbeeldje, door den betoovenaar gefabriceerd, op hetzelfde oogenblik al haar kracht zal verliezen.

Wij hebben reeds gesproken van de sympathische geneeskunde van Paracelsus, die ledematen van was genas en inwerkte op het bloed afgescheiden door wonden om de wonden zelve te genezen. Dit systeem veroorloofde hem het gebruik van de hevigste geneesmiddelen ; hij had dan ook voor voornaamste eigen-middelen het sublimaat en het vitriool. Wij gelooven dat de homoeopathie een herinnering is van de theoriën van Paracelsus en een terugkeer tot zijne geleerde praktijken. Maar wij zullen op dit onderwerp moeten terugkomen in een zeer speciale verhandeling, die uitsluitend gewijd zal zijn aan de occulte geneeskunde.

De wenschen van de ouders betreffende de toekomst hunner kinderen zijn betooveringen die men niet te sterk veroordeelen kan ; de kinderen, voor wie men de gelofte gedaan had om niet dan wit te dragen, bijvoorbeeld, gaat het bijna nooit goed ; hen die men vroeger het coelibaat wijdde vervielen gewoonlijk tot liederlijkheid, of geraakten tot wanhoop en krankzinnigheid. Het is den mensch niet toegestaan het noodlot geweld aan te doen, nog minder om kluisters aan te leggen aan het gewettigd gebruik der vrijheid.

Wij voegen hier aan toe, bij wijze van supplement en aanhangsel aan dit hoofdstuk enkele woorden over de mandragora's en van de androïden, welke vele beoefenaars der magie verwarren met de wasfiguurtjes die dienen bij de praktijken der betooveringen.

De natuurlijke mandragora is een behaarde wortel die min of meer in zijn geheele voorkomen 't zij de gestalte van een mensch, 't zij de vorm van de mannelijke geslachtsdeelen voorstelt. Deze wortel is eenigszins narcotisch, en de ouden kenden hem een de kracht van een aphrodisiacum toe die haar gezocht deed zijn bij de toovenaars van Thessalië voor de samenstelling van liefdedranken.

Is deze wortel, zooals een zeker magisch mysticisme veronderstelt, het navelteeken van onze aardsche afkomst ? Dat durven wij niet ernstig bevestigen. Het is echter zeker

dat de mensch gekomen is uit het slijk der aarde : hij heeft zich dus in eerste ontwerp onder den vorm van een wortel moeten formeeren. De analogieën van de natuur eischen volstrekt dat men dit denkbeeld toelaat tenminste als eene mogelijkheid. De eerste menschen moeten dus geweest zijn een familie van reusachtige gevoelige mandragora's, die de zon bezield had, en die uit zich zelven zich van de aarde losgemaakt zouden hebben, hetgeen in geen enkel opzicht uitsluit, maar in tegendeel op een positive manier de scheppende wil veronderstelt en de voorzienige samenwerking van de eerste oorzaak, die wij REDEN hebben GOD te noemen.

Enkele oude alchemisten, door dit denkbeeld getroffen, hebben gedroomd van het kweeken van de mandragora, hebben gezocht om langs kunstmatigen weg een slib genoegzaam vruchtbaar en een zon genoegzaam werkzaam voort te brengen om opnieuw dezen wortel te *vermenschelijken* en aldus menschen te scheppen zonder de hulp van vrouwen.

Anderen, die in de menschheid de synthese der dieren meenden te zien, hebben gewanhoopt de mandragora te bezielen ; maar zij hebben de monsterachtigste samenkoppelingen gekruist, en hebben het menschelijk zaad in dierlijke aarde geworpen, zonder iets anders voor den dag te brengen dan schandelijke misdaden en monsters zonder nakomelingschap.

De derde wijze om de androïde te vormen is door het gegalvaniseerde mechanisme. Men schrijft Albert de Groote een dezer bijna met verstand begaafde automaten toe, en men voegt daar aan toe dat de Heilige Thomas hem met een enkelen stokslag verbrijzelde, omdat hij geen raad wist met zijn antwoorden. Deze vertelling is een allegorie. De androïde van Albert de Groote is de Aristotelische theologie van de primitieve scholastiek, die verbrijzeld werd door de *Summa* van den Heiligen Thomas, dezen stoutmoedigen vernieuwer die het eerst de absolute wet van de rede in de plaats stelde van den goddelijken willekeur, door dit axioma

te formuleeren, dat wij niet vreezen tot verzadiging te herhalen, omdat het voorkomt uit een dergelijken meester: Een zaak is niet rechtvaardig omdat God het wil, maar God wil het omdat zij rechtvaardig is.

De werkelijke androïde, de ernstige androïde der ouden, was een geheim dat zij voor alle blikken verborgen, en dat Mesmer het eerst gedurfd heeft in onze dagen bekend te maken: het was de uitbreiding van den wil van den magiër in een ander lichaam, georganiseerd en gediend door een elementalen geest; in andere woorden meer modern en begrijpelijker, het was een magnetisch sujet.

HOOFDSTUK XVII.

Het schrift der sterren.

Wij hebben afgedaan met de hel en wij herademen met volle borst, terugkomende tot het licht na de grotten van de zwarte magie doorgetrokken te zijn. Trek u terug Satan! Wij zien van u af, van uw pralerijen, van uw werken, maar nog meer van uw leelijkheden, uwe ellenden, van uw nietswaardigheid, van uwe leugens! De groote inwijder heeft u zien vallen uit den hemel als de bliksem. De christelijke legende verandert u door u zachtjes de drakenkop te laten plaatsen onder den voet van de moeder van God. Gij zijt voor ons het beeld van het wanbegrip en van het mysterium; gij zijt de onredelijkheid en het blinde fanatisme; gij zijt de inquisitie en haar hel; gij zijt de god van Torquemada en van Alexander VI; gij zijt geworden het speelgoed van onze kinderen en uwe laatste plaats is vastgesteld naast Polichinel; gij zijt thans niets meer dan een potsierlijk personnage van onze kermistheaters en een motief voor uithangbord voor enkele zoogenaamde godsdienstige winkels.

Na de zestiende sleutel van het Tarot, dat de ruïne van den tempel van Satan voorstelt, vinden wij op het zeventiende blad een prachtig en liefelijk embleem. Eene naakte vrouw, een jonge onsterfelijke stort over de aarde het sap van het universeele leven, dat vloeit uit twee vazen, een van goud, het andere van zilver; bij haar is een struik in de bloesem waarop zich neerzet de vlinder van Psyche; boven haar is een schitterende ster met acht stralen; om haar zijn gerangschikt zeven andere sterren.

Ik geloof aan het eeuwige leven! Zoo is het laatste artikel

van het symbool der Christenen, en dit artikel geheel alleen is een gansche geloofsbelijdenis.

De ouden geloofden bij het vergelijken van de kalme en vredige onmetelijkheid van den hemel, geheel bevolkt met onbewegelijke lichten met de bewogenheden en met duisternissen van deze wereld, in dit schoone boek met gouden letters te vinden het laatste woord van het raadsel der lotsverschillen ; zij hebben in verbeelding lijnen van overeenkomst getrokken tusschen deze schitterende punten van het goddelijke schrift, en men zegt dat de eerste sterrebeelden, vastgelegd door de herders van Chaldea, ook de eerste karakters van het kabalistische schrift waren.

Deze karakters, eerst door lijnen uitgedrukt, vervolgens opgesloten in hiëroglyphische figuren zouden, volgens Moreau de Dammartin, schrijver van een zeer merkwaardige verhandeling over den oorsprong der alphabetische karakters, bij de oude magiërs beslissend gewerkt hebben in de keuze van de figuren van het Tarot, dat deze geleerde evenals wij erkende voor een boek in wezen hiëratisch en primitief.

Ook zouden volgens de meening van dezen geleerde de Chineesche tseu, de aleph der Hebreeërs en de alpha der Grieken, hiëroglyphisch uitgedrukt door de gestalte van den goochelaar ontleend zijn aan het sterrebeeld van den kraanvogel grenzend aan den astralen visch van de oostersche sfeer.

De Chineesche tcheou, de Hebreeuwsche beth en de Latijnsche B, beantwoordend aan de Pausin of aan Juno, zijn geweest vormen van den ram ; de Chineesche yn, de Hebreeuwsche gimel en de Latijnsche G, voorgesteld door de keizerin, zouden ontleend zijn aan het sterrebeeld van den grooten Beer, enz.

De kabalist Gaffarel, welke wij reeds meer dan eens geciteerd hebben, heeft een planispheer uitgewerkt, waar alle sterrebeelden Hebreeuwsche letters vormen ; maar wij bekennen dat de configuratie ons dikwijls meer dan willekeurig

toeschijnt, en dat wij niet begrijpen waarom, op de aanduiding van een enkele ster bijvoorbeeld, Gaffarel eerder een ד teekent dan een ו of een י: vier sterren geven op gelijke wijze evengoed een ת, of een ה of een ח als een א. Dat is het wat ons afgehouden heeft hier een copie van de planispheer van Gaffarel, wiens werken overigens niet uitermate zelden zijn, te geven. Deze planispheer is gereproduceerd in het werk van Vader Montfaucon over de godsdiensten en de bijgeloovigheden der wereld, en men vindt eveneens een copie daarvan in het werk over de magie gepubliceerd door den mysticus Eckartshausen.

De geleerden zijn het overigens niet eens over den vorm der letters van het oorspronkelijke alphabet. Het Italiaansche Tarot, waarvan het wel te wenschen ware dat de Gothische typen bewaard waren, staat door de rangschikking van zijn figuren in betrekking met het Hebreeuwsche alphabet, dat in gebruik geweest is sedert de gevangenschap, en dat men het Assyrische alphabet noemt, maar er bestaan fragmenten van andere Tarots, ouder dan dit, waar de rangschikking niet dezelfde is. Daar men niets wagen moet in zaken van eruditie, zullen wij, om ons oordeel uit te spreken, wachten op nieuwe en meer beslissende ontdekkingen.

Voor wat het alphabet der sterren aangaat, gelooven wij dat het willekeurig is, evenals de vorming der wolken, die al de vormen schijnen aan te nemen welke onze verbeelding haar leent. Het is met de sterregroepen gesteld als met de punten der geomantie en met de verzameling der kaarten in de moderne cartomantie. Het is een voorwendsel om zich zelf te magnetiseeren in een werktuig dat de natuurlijke intuïtie kan vastleggen en bepalen. Zoo zal een kabalist, gewend aan mystieke hiëroglyphen in de sterren, teekens zien die een eenvoudige herder er niet in ontdekken zal; maar de herder, van zijn kant, zal er kombinaties in vinden, die den kabalist ontgaan. De Fransche boeren zien een hark in den gordel en den degen van Orion; een Hebreeuwsche

kabalist zou in dezelfde Orion beschouwd in zijn geheel, al de mysteriën van Ezechiël zien, de tien sephiroth gerangschikt in een drieheid, een centrale driehoek gevormd uit vier sterren, vervolgens een lijn van drie, die de jod vormen, en de beide figuren te samen drukken al de mysteriën van het Bereschit uit, vervolgens vier sterren die de raderen van Mercavah uitmaken en de godenwagen vervolkomenen. Door op een andere manier te kijken en deze ideale lijnen uitzettende, zal men er een ג, gimel zien, volmaakt van vorm en geplaatst boven een י, jod, in een groote ד, daleth, omgekeerd ; figuur die de worsteling van het goed en het kwaad voorstelt, met den uiteindelijken triomf van het goede. Inderdaad, de ג, gegrond op de yod, is de drieheid voortgebracht door de eenheid, het is de goddelijke openbaring van het woord, terwijl de omgekeerde daleth de drieheid is samengesteld uit de slechte tweeheid, vermenigvuldigd met zich-zelven.

De figuur van Orion, aldus beschouwd, zou dus identiek zijn met die van den engel Michaël, worstelend tegen den draak, en de verschijning van dit teeken, zich onder dezen vorm vertoonende, zou voor den kabalist een voorteeken zijn van overwinning en van geluk.

Een lange beschouwing van den hemel verheft de verbeelding; de sterren antwoorden dan op onze gedachten. De lijnen in den geest getrokken van de eene naar de andere door de eerste beschouwers hebben den menschen de eerste denkbeelden der geometrie moeten geven. Naar gelang dat onze ziel bewogen of vredig is, schijnen de sterren schitterend rood van bedreigingen of flikkerend van verwachtingen. De hemel is zoo de spiegel van de menschenziel, en wanneer wij in de sterren gelooven te lezen, lezen wij in ons zelven.

Gaffarel, toepassend op de lotsbestemmingen der rijken de voorspellingen van het Hemelschrift, zeide dat de ouden niet ijdellijk in het noordelijkste gedeelte van den hemel alle figuren van slechte voorteekens hebben afgebeeld, en dat aldus ten elken tijde, de rampen beschouwd werden als moetende komen uit het Noorden om zich op de aarde te verspreiden door het zuiden te overweldigen.

Het is om die reden, zeide hij, dat „de ouden aan deze noordelijke streken van den hemel een slang of draak hebben afgebeeld vlak bij twee beeren, aangezien deze dieren de ware hiëroglyphen zijn van tyrannie, van plundering en van elke soort van onderdrukking. En inderdaad, doorlees de annalen, en gij zult zien dat al de groote verwoestingen die ooit plaats gehad hebben, gekomen zijn uit de richting van het Noorden. De Assyriërs of Chaldeeërs, bezield door Nabuchodonosor en Salmanasar, hebben genoegzaam deze waarheid laten zien bij de brand van een tempel en een stad, de weelderigste en de heiligste van de wereld, en bij de geheele verwoesting van een volk, waarover God zelf de bijzondere bescherming op zich genomen had, en waarvan hij zich in

het bijzonder de vader noemde. En het andere Jerusalem, het gelukkige Rome, heeft zij niet nog dikwijls de furiën van dit slechte ras van het noorden ondervonden, toen, door de wreedheid van Alarik, Genserik, Attila, en de rest der Gothische, Hunnische, Vandaalsche en Alaansche vorsten, zij haar altaren omgeworpen zag en de toppen van haar trotsche gebouwen gelijk gemaakt op het niveau van de distels.... Zeer goed dus leest men in de geheimen van dit hemelsche schrift aan de zijde van het Noorden de ongelukken en de rampspoeden, omdat *a septentrione pandetur omne malum.* Het werkwoord הפתח dat wij vertalen met *pandetur*, beteekent ook wel *depingetur* of *scribetur*, en de profetie beteekent eveneens: Al de ongelukken der wereld zijn geschreven in den hemel aan de noordzijde."

Wij hebben in haar geheel deze passage van Gaffarel overgeschreven, omdat ze niet zonder actualiteit is in onzen tijd, waarin het Noorden nog geheel Europa schijnt te bedreigen [1]); maar het ligt ook in de bestemming van den ijzel overwonnen te worden door de zon, en de duisternissen moeten van zelf weggevaagd worden, komende tot het licht. Daar ligt voor ons het laatste woord van de profetie en het geheim van de toekomst.

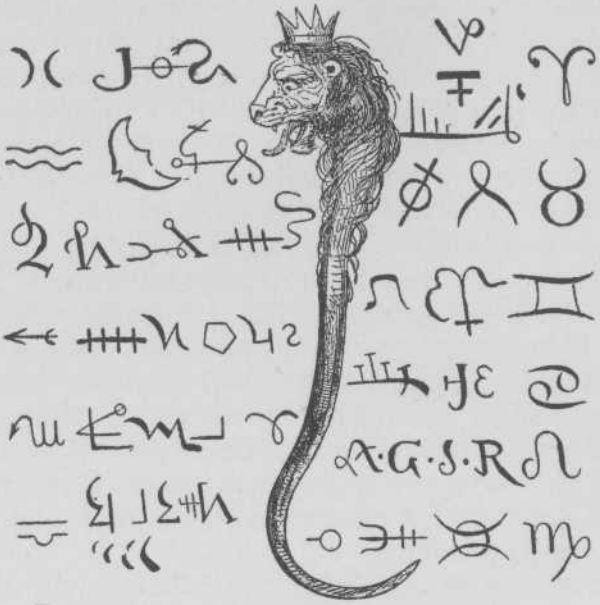
Gaffarel voegt er nog eenige voorspellingen, uit de sterren gelezen, aan toe, die bijvoorbeeld van de voortgaande verzwakking van het Turksche Rijk; maar, zooals wij reeds gezegd hebben, zijn afbeeldingen van letters uit sterrebeelden zijn vrij willekeurig. Hij verklaart overigens deze voorzeggingen ontleend te hebben aan een Hebreeuwsche kabalist, geheeten Rabbi Chomer, die hij zichzelf niet vleit goed te begrijpen.

Zie hier de tabel van de magische karakters, die geteekend zijn door de oude astrologen naar de sterrebeelden van den dierenriem; ieder van deze karakters stelt voor den naam

---

[1]) Deze passage is geschreven voor den Krimoorlog.

van een genius, goed of kwaad. Men weet dat de teekenen van den Dierenriem betrekking hebben op verschillende hemelsche invloeden, en dientengevolge een jaarlijksch alternatief van goed en kwaad uitdrukken.

De namen van de geniën, door deze karakters aangegeven, zijn :

Voor den Ram : SATAARAN en *Sarahiël ;*
Voor den Stier : BAGDAL en *Araziël ;*
Voor de Tweelingen : SAGRAS en *Saraïel ;*
Voor de Kreeft : RAHDAR en *Phakiël ;*
Voor den Leeuw : SAGHAM en *Seratiël ;*
Voor de Maagd : IADARA en *Schaltiël ;*
Voor de Weegschaal : GRASGARBEN en *Hadakiël ;*
Voor den Schorpioen : RIEHOL en *Saissaiël ;*
Voor den Boogschutter : VHNORI en *Saritaiël ;*

Voor den Steenbok : SAGDALON en *Semakiël ;*
Voor den Waterman : ARCHER en *Ssakmakiël ;*
Voor de Visschen : RASAMASA en *Vacabiël.*

De wijze die in den hemel wil lezen, moet ook de dagen van de maan in acht nemen, waarvan de invloed zeer groot is in astrologie. De maan trekt aan en stoot af achtereenvolgens het magnetische fluïde van de aarde, en zoo brengt zij eb en vloed te weeg : men moet er dus wel de phasen van kennen en er de dagen en de uren van onderscheiden. De nieuwe maan is gunstig voor het begin van alle magische werken : vanaf het eerste kwartier tot aan de volle maan is zijn invloed warm ; van de volle maan tot het laatste kwartier, is zij droog ; van het laatste kwartier tot aan het einde, is zij koud.

Ziehier nu de speciale karakters van alle dagen van de maan, gekenmerkt door de twee en twintig sleutels van den Tarot en door de teekenen der zeven planeten :

1. De goochelaar of de magiër.

De eerste dag van de maan is die van de schepping van de maan zelf. Deze dag is gewijd aan de initiatieven van den geest, en moet gunstig zijn voor gelukkige vernieuwingen.

2. De pausin, of de occulte wetenschap.

De tweede dag, waarvan de genius is Enediël, was de vijfde van de schepping, aangezien de maan gemaakt was op de vierde dag. De vogels en de visschen, die op dien dag geschapen werden, zijn levende hiëroglyphen van magische analogiën en van het universeele dogma van Hermes. Het water en de lucht, die toen vervuld waren met vormen van het Woord, zijn de elementale figuren van den Mercurius der wijzen, dat wil zeggen van het begrip en van het woord.

Deze dag is gunstig voor openbaringen, inwijdingen en voor groote ontdekkingen der wetenschap.

3. De hemelsche moeder of de keizerin.

De derde dag was die van de schepping van den mensch. Ook de maan, in de kabala, wordt MOEDER genoemd, wanneer men haar voorstelt, vergezeld van het getal 3. Deze dag is gunstig voor de voortbrenging en gewoonlijk voor al de voortbrengselen, 't zij van het lichaam, 't zij van den geest.

4. De keizer, of de heerscher.

De vierde dag is noodlottig : het was die van de geboorte van Kaïn ; maar hij is gunstig voor onrechtvaardige en tyrannieke ondernemingen.

5. De paus, of de hiërophant.

De vijfde dag is gelukkig : het was die van de geboorte van Abel.

6. De verliefde, of de vrijheid.

De zesde is een dag van hoogmoed : het was die van de geboorte van Lameth, van hem, die tot zijne vrouwen zeide: Ik heb een man gedood, die mij geslagen had en een jongmensch, die mij gewond had. Vervloekt zij wie mij daarvoor verlangt te straffen. Deze dag is gunstig voor samenzweringen en oproeren.

7. De kar.

Op den zevenden dag geboorte van Hebron, die zijn naam aan de eerste der heilige steden van Israël gaf. Dag van godsdienst, van gebeden en van welslagen.

8. De rechtvaardigheid.

Moord van Abel. Dag van verzoening.

9. De grijsaard of de kluizenaar.

Geboorte van Methusalem. Dag van zegening voor de kinderen.

10. Het rad der fortuin van Ezechiël.

Geboorte van Nabuchodonosor. Regeering van het beest. Noodlottige dag.

11. De kracht.

Geboorte van Noach. De visioenen van dien dag zijn bedriegelijk, maar het is een dag van gezondheid en lang leven voor de kinderen die geboren worden.

12. De geofferde, of de gehangene.

Geboorte van Samuël. Profetische en kabalistische dag, gunstig voor de volbrenging van het groote werk.

13. De dood.

Geboortedag van Chanaän, de vervloekte zoon van Cham. Noodlottige dag en ongeluksgetal.

14. De engel der gematigdheid.

Zegening van Noach, de veertiende dag van de maan. Op dezen dag presideert de engel Cassiël van de hiërarchie van Uriël.

15. Typhon of de duivel.

Geboorte van Ismaël. Dag van veroordeeling en ballingschap.

16. De toren door den bliksem getroffen.

Dag van de geboorte van Jacob en van Esaü en van de voorbeschikking van Jacob voor den ondergang van Esaü.

17. De roode ster.

Het vuur van den hemel bracht Sodom en Gomorrha. Dag van heil voor de goeden en van ondergang voor de boozen, gevaarlijk als hij op een Zaterdag valt. Het staat onder de regeering van den Schorpioen.

18. De maan.

Geboorte van Isaäk, triomf van de echtgenoote. Dag van huwelijksmin en van goede hoop.

19. De zon.

Geboorte van Pharao. Weldadige of fatale dag voor de grooten der wereld, naar gelang van de verschillende verdiensten der grooten.

20. Het oordeel.

Geboorte van Jonas, het werktuig der oordeelen van God. Dag gunstig voor goddelijke openbaringen.

21. De wereld.

Geboorte van Saul, materieel koningkrijk. Gevaar voor den geest en de rede.

22. Invloed van Saturnus.

Geboorte van Job. Dag van beproeving en smart.

23. Invloed van Venus.

Geboorte van Benjamin. Dag van voorkeur en teederheid.

24. Invloed van Jupiter.

Geboorte van Japhet.

25. Invloed van Mercurius.

Tiende plaag van Egypte.

26. Invloed van Mars.

Bevrijding van de Israëlieten en doortocht door de Roode Zee.

27. Invloed van Diana of van Hecate.

Schitterende overwinning behaald door Judas Macabaeus.

28. Invloed van de zon.

Samson werpt de poorten van Gaza om. Dag van kracht en van bevrijding.

29. De gek van het Tarot.

Dag van miskraam en van niet-slagen in alle dingen.

Door deze rabbijnsche tafel, die Jean Belot en anderen ontleend hebben aan de Hebreeuwsche kabalisten, kan men

zien dat deze oude meesters *a posteriori* besloten uit feiten tot de vermoedelijke invloeden, wat geheel en al in de lijn ligt van de logica der occulte wetenschappen. Men ziet ook hoevele verschillende beteekenissen vervat zijn in deze twee en twintig sleutels die het algemeene alphabet vormen van het Tarot, en de waarheid van onze beweringen dat alle geheimen der kabala en van de magie, al de mysteriën der oude wereld, de geheele wetenschap der patriarchen, al de historische traditiën, van de primitieve tijden, vervat zijn in dit hiëroglyphische boek van Thot, van Henoch of van Cadmus.

Een zeer eenvoudig middel om de hemelsche horoscopen te vinden door onomantie is dat wat wij zullen zeggen ; het verzoent Gaffarel met ons en kan zeer verbazende resultaten geven van nauwkeurigheid en van diepte.

Neem een zwarte kaart, in welke gij uitknipt den naam van den persoon voor welken gij raad vraagt ; plaats deze kaart aan het einde van een buis, vernauwd aan de zijde van het oog van den waarnemer, en ruimer aan de zijde van de kaart ; vervolgens moet gij zien naar de vier hoofdwindstreken achtereenvolgens, te beginnen met het Oosten en eindigende met het Noorden. Gij neemt nota van al de sterren die gij zien zult door de letters heen, vervolgens moet gij de letters in cijfers omzetten, en, met de som van de optelling op dezelfde wijze geschreven, moet gij de bewerking hernieuwen ; gij moet tellen hoeveel sterren gij hebt ; vervolgens dit getal bij dat van den naam voegend, moet gij nog weer optellen en het totaal der beide cijfers in Hebreeuwsche karakters neerschrijven. Gij moet dan de bewerking hernieuwen, en afzonderlijk opschrijven de sterren welke gij tegengekomen zijt ; vervolgens moet gij in de hemelsche planispheer zoeken de namen van al de sterren ; gij verricht er de classificatie van volgens haar grootte en glans, en moet de grootste en schitterendste uitzoeken als poolster voor uwe astrologische operatie ; vervolgens moet gij in de Egyp-

tische planispheer zoeken (er bevindt zich een vrij compleet en goed gegraveerd in de atlas van het groote werk van Dupuis), gij zoekt de namen en de gestalte van de geniën aan welke de sterren toebehooren. Gij zult dan erkennen welke de gelukkige en ongelukkige teekens zijn die komen in den naam van den persoon en hoedanig hun invloed zijn zal, 't zij in de kindsheid (het is de naam geschreven in het Oosten), 't zij in de jeugd (dat is de naam in het Zuiden), 't zij in de rijpe leeftijd (dat is de naam van het Westen) ; 't zij in den ouderdom (dat is de naam van het Noorden), 't zij eindelijk in het geheele leven (dat zijn de sterren die gaan in geheel getal gevormd door de optelling van letters en sterren). Deze astrologische operatie is eenvoudig, gemakkelijk, en vraagt weinig berekeningen ; zij voert ons terug naar de hoogste oudheid, en behoort klaarblijkelijk, zooals men zich overtuigen kan door de werken van Gaffarel en van zijn meester Rabbi Chomer te bestudeeren, tot de primitieve magie van de patriarchen.

Deze onomastische astrologie was die van de oude Hebreeuwsche kabalisten, zooals bewijzen hunne opmerkingen bewaard door Rabbi Chomer, Rabbi Kapol, Rabbi Abjudan en andere meesters der kabala. De bedreigingen van de profeten tot de verschillende rijken der wereld waren gegrond op de karakters der sterren, die zich verticaal daarboven bevonden in de gewone verbinding van de hemelsche sfeer met de aardsche sfeer. Zoodat wanneer men in den hemel zelve van Griekenland, diens naam in het Hebreeuwsch יוד or יוג neerschreef, en dat in cijfers overbracht, zij hadden gevonden het woord חרב hetwelk verwoest, beteekent.

חרב
228
CHARAB
Verwoest, verlaten
Som 12

יוג
561
JAVAN
Griekenland
Som 12.

Zij besloten daaruit dat na een cyclus van 12 periodes Griekenland verwoest en verlaten zou zijn.

Een weinig voor den brand en de verwoesting van den tempel van Jerusalem door Nabuzardan, hadden de kabalisten opgemerkt vertikaal boven den tempel 11 sterren aldus gerangschikt :

* * * * * * * *
* * *

en die alle traden in het woord הבעיח geschreven van het Noorden naar het Westen : *Hibschich,* hetgeen beteekent : veroordeeling en verlatenheid zonder barmhartigheid. De som van het getal der letters is 423, juist de tijd van den duur van den tempel.De rijken van Perzië en Assyrië werden bedreigd door verwoesting door vier verticale sterren die traden in deze drie letters רוב *Rob,* en het noodlottig getal, aangeduid door de letters, was 208 jaren.

Vier sterren kondigden ook aan kabalistische rabbijnen van dien tijd aan de val en de verdeeling van het rijk van Alexander, en rangschikten zich in het woord פרד *parad,* verdeelen, waarvan het getal 284 aanduidt den geheelen duur van dit koninkrijk ; 't zij in zijn wortel, 't zij in zijn takken.

Volgens Rabbi Chomer waren de lotsbestemmingen van de ottomansche macht te Constantinopel van te voren vastgesteld en verkondigd door vier sterren, die gerangschikt in het woord כאה *caah* de beteekenis hadden zwakzijn,

ziek, zijn einde naderen. De sterren, die in de letter ℵ het schitterendste waren, duiden een groote ℵ aan en geven aan deze letter de waarde van duizend. De drie letters te samen geven 1025, die men moet tellen te beginnen bij de inname van Constantinopel door Mohammed II, berekening die nog verscheidene eeuwen bestaan belooft aan het verzwakte rijk der sultans, thans op de been gehouden door geheel vereenigd Europa.

Het MANE THECEL PHARES dat Balthasar, in zijn dronkenschap geschreven zag op den muur van zijn paleis door het schijnsel der fakkels, was een onomantische aanschouwing op de wijze van die der rabbijnen. Balthasar, ingewijd zonder twijfel door zijn Hebreeuwsche waarzeggers in het lezen der sterren, werkte werktuigelijk en instinctmatig op de lampen van zijn feest zooals hij had kunnen doen op de sterren van den hemel. De drie woorden welke hij in zijn verbeelding geformeerd had, werden weldra onuitwisbaar voor zijn oogen en deden al de lichten van zijn feest verbleeken. Het was niet moeilijk om voorspellingen te doen aan een koning, die in een belegerde stad zich overgaf aan orgiën, omtrent een einde gelijk aan dat van Sardanapalus. Wij hebben gezegd en wij herhalen als beëindiging van dit hoofdstuk, dat de magnetische intuïties alleen waarde en werkelijkheid geven aan al die kabalistische en astrologische berekeningen, kinderachtig misschien en totaal willekeurig, indien men ze verrichtte zonder inspiratie, uit koude nieuwsgierigheid en zonder een machtigen wil.

HOOFDSTUK XVIII.

Liefdekrachten en magnetisme.

Laten we nu eens reizen in Thessalië, in het land der tooverijen. Hier werd Apuleius bedrogen evenals de gezellen van Ulysses, en onderging hij een schandelijke metamorphose. Hier is alles magiër, de vogels, die vliegen; de insecten, die gonzen in het gras; en tot de boomen en bloemen toe; hier worden in het maanlicht de vergiften samengesteld die doen beminnen; hier vinden de strijgen toovermiddelen uit die haar jong en schoon maken als de Chariten. Jonge mannen weest op uw hoede.

De kunst van het vergiftigen van het verstand of van liefdedranken schijnt inderdaad, volgens de overleveringen in Thessalië weelderiger ontwikkeld te hebben dan overal elders haar venijnige bloesem; maar ook daar heeft het magnetisme de belangrijkste rol gespeeld, want de opwekkende of narcotische planten, de schadigende en ziekteveroorzakende dierlijke zelfstandigheden kregen al hun kracht uit besprekingen, dat wil zeggen offers gebracht door de heksen en uit woorden, welke zij uitspraken hunne tooverdranken en vloeistoffen bereidende.

De prikkelende zelfstandigheden en zij die het meeste phosphor bevatten, zijn natuurlijke aphrodisiaca. Alles wat levendig inwerkt op het zenuwstelsel kan de hartstochtelijke overgeprikkeldheid veroorzaken, en indien een bekwame en volhardende wil deze natuurlijke neiging weet te richten en te beïnvloeden, zal hij zich van de hartstochten van anderen bedienen ten bate van de zijnen, en zal hij welhaast de meest trotsche persoonlijkheden terugbrengen, om in een

gegeven tijd, de werktuigen van zijn genietingen te worden. Het komt er op aan zich tegen een dergelijken invloed te vrijwaren en het dient om de zwakken wapenen te verschaffen dat wij dit hoofdstuk schrijven.

Zie vooreerst wat de praktijken van den vijand zijn.

Hij die zich wil doen beminnen (wij schrijven aan een man slechts al deze ongeoorloofde handelingen toe, in de veronderstelling dat geen vrouw er ooit behoefte aan heeft), hij die zich wil doen beminnen moet in de eerste plaats zich doen opmerken en een indruk te weeg brengen op de verbeelding van de persoon die hij begeert. Hij moet haar treffen met bewondering, verbazing, schrik, afgrijzen zelfs, indien hij niet dan dit hulpmiddel heeft; maar het is tot elken prijs noodig dat hij voor haar treedt uit de rij der gewone mannen en dat hij goed of kwaadschiks een plaats in hare herinneringen inneemt. De Lovelace is zeker niet het erkende ideaal van de Clarissen; maar zij denken er zonder ophouden aan, om schande over hen uit te spreken, hen te vervloeken, hunne slachtoffers te beklagen, om hun bekeering en hun berouw te verlangen; vervolgens zouden zij hen herscheppen willen door de toewijding en de vergiffenis; vervolgens zegt de geheime ijdelheid haar dat het mooi zijn zou de liefde van een Lovelace vast te leggen, hem te beminnen en hem te weerstaan. En ziedaar mijne Clarisse die zich verrast verliefd te zijn op Lovelace; zij wil hem niet beminnen, zij kleurt er over, zij doet er duizend malen afstand van en bemint hem slechts duizend maal meer; vervolgens, wanneer het groote oogenblik komt, vergeet zij hem tegenstand te bieden.

Indien de engelen evenzeer vrouw waren als het moderne mysticisme hen voorstelt, had Jehovah in zijn vaderrol wel voorzichtiger en wijzer gehandeld toen hij Satan aan de poort van den hemel zette.

Een groote teleurstelling voor de eigenliefde van zekere fatsoenlijke vrouwen is in den grond goed en onberispelijk

te vinden den man, waar zij verzot op waren geraakt door hem voor een brigand te houden. De engel verlaat dan den sukkel met verachting en zegt hem : Gij zijt de duivel niet ! Grimeer u dus als duivel zoo goed mogelijk, als gij een engel wilt verleiden. Men staat een deugdzaam man niets toe. Voor wie, inderdaad houdt die man ons ? zeggen de vrouwen; gelooft hij dat wij slechter van zeden zijn als hij ? Maar men vergeeft een deugniet alles : wat wilt gij iets beters verwachten van zoo'n wezen.

De rol van man met ernstige principes en een streng karakter kan slechts een macht zijn bij vrouwen die men nooit noodig heeft te verleiden, alle anderen vereeren zonder uitzonderingen de lichtmissen.

Dit is geheel het tegendeel bij de mannen, en dit contrast brengt te weeg dat de schaamte het eigendom is der vrouwen; het is bij haar de eerste en natuurlijkste der coquetteriën.

Een der meest gedistingeerde doktoren en een van de beminnelijkste geleerden van London, doctor Ashburnes, vertelde mij het vorige jaar, dat een van zijn patiënten, die van een groote dame kwam, hem eens gezegd had : Ik heb zoo even een vreemd compliment ontvangen. De markiezin van *** heeft mij gezegd, terwijl zij mij strak aankeek : Mijnheer, gij doet mij niet de oogen neerslaan met uw afgrijselijken blik ; gij hebt de oogen van Satan.

— Welnu ! antwoordde de dokter glimlachend, gij hebt u zonder twijfel onmiddelijk om haar hals geworpen en haar omhelsd ? — O neen ; ik ben een en al verbazing gebleven over deze onverwachte toespraak. —Welnu ! waarde, keer niet meer naar haar terug ; gij moet uit haar gedachten verdwenen zijn."

Men zegt vrij algemeen dat het beroep van beul overgaat van vader op zoon. Hebben de beulen dus zoons ? Zonder twijfel, daar zij nooit gebrek aan vrouwen hebben. Marat had een minnares, waardoor hij teeder bemind werd, hij, de verschrikkelijke leproos ; maar het was ook de verschrikkelijke Marat, die de geheele wereld deed beven.

Men zou kunnen zeggen dat de liefde, vooral bij de vrouw, een ware hallucinatie is. Uit gebrek aan een ander dwaas motief, zal zij vaak besluiten tot het ongerijmde. Joconde bedriegen voor een aap, wat ontzetting ! Welnu, al is het een ontzetting, waarom toch niet gedaan? Het moet zoo aangenaam zijn van tijd tot tijd een kleine ontzetting te weeg te brengen.

Gegeven deze transcendentale kennis van de vrouw, dan is er een tweede beweging noodig om haar aandacht te trekken ; dat is zich niet met haar bezig te houden, of zich met haar bezig te houden op een wijze die haar eigenliefde vernedert, door haar als een kind te behandelen en verre van zich te werpen het denkbeeld haar ooit het hof te maken. Dan wisselen de rollen : zij zal alles doen om u, te verleiden, zij zal u inwijden in geheimen die de vrouwen zich voorbehouden, zij zal zich aan en uitkleeden voor u terwijl zij u dingen zegt als deze : — Tusschen vrouwen — tusschen oude vrienden — ik ben niet bang voor u, — gij zijt voor mij geen man, enz. enz. Dan zal zij uw blikken gadeslaan, en indien zij ze kalm vindt, onverschillig, zal zij verbitterd zijn ; zij zal u onder een of ander voorwendsel naderen, u even met hare haren aanraken, haar peignoir gedeeltelijk open laten gaan.... Men heeft zelfs, in dergelijke omstandigheden gezien dat zij zelven een aanval wagen, niet uit teederheid, maar uit nieuwsgierigheid, uit ongeduld, en omdat zij *geprikkeld* zijn.

Een magiër die geest heeft, heeft geen behoefte aan andere liefdedranken dan genoemde ; hij heeft ook beschikking over vleiende woorden, magnetische blazingen, zachte aanrakingen, die wellustig zijn, met een soort van huichelarij, alsof men er geen notitie van neemt. De schenkers van liefdedranken moeten oud zijn, zot, leelijk, onmachtig ; en dan waar is de liefdedrank dan goed voor ? Elke man die waarlijk een man is, heeft altijd tot zijn beschikking de middelen om zich te doen beminnen, mits hij niet een plaats zoekt in

te nemen die reeds bezet is. Het zou een koninklijke onhandigheid zijn om de verovering te beproeven van eene jonge gehuwde door liefde gedurende de eerste zoetheden van haar wittebroodsweken, of van een dubbele *Clarisse* die al reeds een Lovelace heeft, die haar zeer ongelukkig maakt of van wien zij zich bitter de liefde verwijt.

We zullen hier niet spreken over de vuiligheden van de zwarte magie, wij hebben afgedaan met de keukens van Canidia. Men kan in de *Epoden* van Horatius zien hoe deze afschuwelijke heks van Rome vergiften samenstelde, en men kan voor de offers en de besprekingen der liefde overlezen de *Eclogae* van Theokritos en van Vergilius, waar de ceremoniën van deze soorten van magische werken in detail beschreven zijn. Wij zullen hier niet copieeren de recepten der tooverboeken of van den Kleinen Albert die iedereen kan raadplegen. Al deze verschillende praktijken hebben met het magnetisme te doen of met de vergiftigingsmagie, en zijn óf naïef óf misdadig. De dranken die den geest verzwakken en het verstand verbijsteren, kunnen de heerschappij reeds door een boozen wil veroverd bevestigen, en zoo maakte de keizerin Caesonia, zegt men, de wilde liefde van Caligula bestendig. Het pruisisch zuur is de verschrikkelijkste bewerker van deze vergiftigingen van de gedachte. Daarom moet men zich hoeden voor alle gedistilleerde dranken van den smaak van amandel, uit zijn slaapkamer verwijderen de amandel-laurieren en de daturas, de amandelzeepen, de amandel-crêmes, en in 't algemeen al die samenstellingen van reukwerken waar de geur der amandelen overheerschend is, vooral indien hun inwerking op de hersenen versterkt wordt door dat van amber.

De werkzaamheid van het begrip verminderen is in dezelfde mate de krachten van een onzinnige hartstocht vermeerderen. De liefde, zooals de boosdoeners inboezemen willen, waarover wij hier spreken, zou een ware wezenloosheid zijn en de schandelijkste van alle moreele slavernijen. Hoe meer

men een slaaf ontzenuwt, hoe meer men hem onbekwaam maakt om zich zelf te bevrijden, en daar ligt waarlijk het geheim van de magische vrouw bij Apuleius en de dranken van Circe.

Het gebruik van tabak om te snuiven of te rooken is een gevaarlijk bondgenoot voor de verdoovende liefdedranken en de vergiftigingen van de rede. De nicotine is, zooals men weet, een vergift niet minder hevig als het pruisisch zuur, en bevindt zich in grooter hoeveelheid in de tabak als dit zuur in de amandelen.

De opslurping van een wil door een anderen verandert vaak een geheele serie van lotsbestemmingen, en wij moeten niet alleen voor ons zelven waken over onze betrekkingen en leeren te onderscheiden de reine atmospheren van de onzuivere atmospheren : want de ware liefdedranken, de gevaarlijkste liefdedranken, zijn onzichtbaar ; het zijn de stroomen van stralend vitaal licht, die zich vermengend en zich wisselend de aantrekkingen en de sympathieën te weeg brengen, daar de magnetische proeven geen ruimte laten er aan te twijfelen.

Er wordt in de geschiedenis van de Kerk gesproken van een aartsketter, Marcos geheeten, die al de vrouwen op hem dol maakte door op haar te blazen ; maar zijn vermogen werd vernietigd door een moedige christinne, die het eerst op hem blies onder de woorden : Moge God u oordeelen !

De pastoor Gaufridy, die als toovenaar verbrand werd, beweerde alle vrouwen op hem verliefd te maken, die zijn adem aanraakte.

De te beroemde Vader Girard, jezuiet, werd door eene juffrouw Cadière, zijn biechtkind, beschuldigd dat hij haar geheel haar oordeel had doen verliezen door op haar te blazen. Zij had deze verontschuldiging wel noodig, om de afschuw en het belachelijke van haar beschuldigingen tegen dezen Vader te verzwakken, waarvan de schuld overigens

nooit bewezen is, maar die goedschiks kwaadschiks een vrij schandelijke hartstocht dit ongelukkige meisje had ingeboezemd.

„Mejuffrouw Ranfaing, weduwe geworden in 1611, zeide dom Calmet in zijn *Traîté sur les apparitions*, werd ten huwelijk gevraagd door een dokter Poirot geheeten. Daar hij niet verhoord werd bij zijn aanzoeken, gaf hij haar eerst toovердranken om zich te doen beminnen, wat vreemde stoornissen veroorzaakte in de gezondheid van juffrouw Ranfaing. Al heel spoedig overkwamen deze dame zulke buitengewone zaken, dat men haar bezeten geloofde, en dat de doktoren, verklarende niets van haar toestand te begrijpen, haar aanbevalen voor de duivelbanningen van de Kerk.

„Daarop benoemde men, op bevel van de Porcelets, bisschop van Toul, tot duivelbanners Viardin, doctor in de theologie, raadsheer van den Staat van den hertog van Lotharingen, een Jezuiet en een Capucijner ; maar in het verloop van deze duivelbanningen, hebben bijna alle geestelijken van Nancy, de bovengenoemde bisschop, de bisschop van Tripoli, wijbisschop van Straatsburg, de Saucy voorheen ambassadeur Zijner Allerchristelijkste Majesteit te Constantinopel, en in dien tijd priester van het Oratoire, Karel van Lotharingen, bisschop van Verdun, twee doctoren van de Sorbonne expres gezonden om de duivelbanningen bij te wonen, haar dikwijls besproken in het Hebreeuwsch, in 't Grieksch en in 't Latijn, en zij heeft hen altijd ter zake dienend geantwoord, hoewel zij met moeite het Latijn verstond te lezen.

Men voert het certificaat aan, gegeven door Nicolaas de Harlay, zeer bekwaam in het Hebreeuwsch, die erkende dat mejuffrouw Ranfaing werkelijk bezeten was, en hem had geantwoord alleen met beweging van haar lippen, zonder dat hij eenige woorden uitsprak, en hem verscheidene bewijzen van haar bezetenzijn gegeven had. De sieur Garnier, doctor van de Sorbonne, haar ook verscheidene bevelen in 't He-

breeuwsch doende, had zij op gelijke wijze ter zake dienend geantwoord, maar in 't Fransch, zeggende dat het verdrag luidde dat zij slechts zou spreken in gewone taal. De duivel voegde er aan toe : Is het niet genoeg dat ik u toon dat ik begrijp wat gij zegt? Dezelfde Garnier, haar toesprekende in het Grieksch, gebruikte uit vergissing een naamval voor een andere. De bezetene, of liever de duivel, zeide haar : *Gij maakt een fout.* De doctor zeide haar in het Grieksch : *Toon mijn fout.* De duivel antwoordde : *Wees tevreden dat ik u de fout toon, ik zal er niet meer over spreken.* Den doctor hem zeggende in het Grieksch om te zwijgen, antwoordde hij : Gij beveelt mij te zwijgen, en ik wil niet zwijgen.

Dit merkwaardige voorbeeld van hysterische genegenheid opgevoerd tot verrukking en demonomania tengevolge van een liefdedrank toegediend door een man die zich toovenaar geloofde, bewijst beter dan alles wat wij zouden kunnen zeggen de al-macht van den wil en van de verbeelding inwerkende op elkaar, en de vreemde helderziendheid der verrukten of somnambules, die het woord begrijpen door het in de gedachte te lezen zonder de wetenschap der woorden te bezitten. Ik trek geen oogenblik in twijfel de oprechtheid van de getuigen door dom Calmet genoemd ; ik verwonder mij slechts dat zulke bezadigde mannen niet deze moeilijkheid opgemerkt hebben, die de beweerde duivel gevoelde met hun te antwoorden in een taal die de zieke vreemd was. Indien de toegesprokene geweest was wat zij onder een duivel verstonden, zou hij niet alleen het Grieksch begrepen hebben, maar had hij ook Grieksch gesproken : het een zou niet meer dan het andere gekost hebben aan een geest zoo geleerd en zoo kwaadwillig.

Dom Calmet beperkt zich niet tot de geschiedenis van mejuffrouw Ranfaing ; hij deelt een geheele serie van arglistige vragen en weinig zware lastgevingen mede van den kant der duivelsbanners, en een rij antwoorden meer of minder behoorlijk van de arme zieke, altijd in den staat van

verruktheid en van somnambulisme Deze goede Vader laat niet na de verduidelijkende conclusies te trekken van dien andere goede de Mirville. De zaken die voorvielen waren boven het begrip der omstanders, men moet er uit besluiten dat dat alles 't werk van de hel was. Schoone en geleerde conclusie ! Het ernstigste van de zaak is, dat doctor Poirot in staat van beschuldiging werd gesteld als zijnde een magiër, als altijd bij de foltering bekende en verbrand werd. Indien hij werkelijk, door een of andere liefdedrank een aanslag gedaan had op het verstand van deze vrouw, verdiende hij gestraft te worden als giftmenger : dat is alles, wat wij er van zeggen kunnen.

Maar de verschrikkelijkste liefdedranken, zijn de mystieke verrukkingen van een verkeerd begrepen vroomheid. Welke onreinheden zullen ooit de nachtmerries van den heiligen Antonius en de pijnen van de Heilige Theresia en van de Heilige Angèle de Foligny evenaren ? Deze laatste bracht een gloeiend ijzer aan op haar opstandig vleesch, en vond dat het materieele vuur een verfrissching was voor haar verborgen gloed. Met wat voor hevigheid vraagt de natuur niet, wat men haar weigert door er voortdurend aan te denken om het te verafschuwen ? Met het mysticisme zijn de beweerde tooverijen van de Magdeleine Bavan, de juffrouwen de la Palud en de la Cadière begonnen. De bovenmatige vrees voor een ding, maakt dit bijna onvermijdbaar. Door de beide krommen van een cirkel te volgen komt men aan en ontmoet men elkaar op hetzelfde punt. Nicolaas Remigius, strafrechter in Lotharingen, die achthonderd vrouwen als heksen levend liet verbranden, zag overal magie : het was zijn idee fixe, zijn krankzinnigheid. Hij wilde een kruistocht prediken tegen de toovenaars, waarvan hij Europa vervuld zag, uit wanhoop dat hij niet geloofd werd op zijn woord, toen hij beweerde dat bijna iedereen aan magie schuldig was, eindigde hij met zichzelf tot toovenaar te verklaren en hij werd verbrand op eigen bekentenissen.

Om zich te vrijwaren tegen booze invloeden, moet de eerste voorwaarde dus zijn de verbeelding te verbieden verrukt te worden. Alle verrukten zijn min of meer krankzinnig en men beheerscht een krankzinnige altijd door hem aan te vatten bij zijn krankzinnigheid. Stel u dus boven kinderachtige vrees en ijdele verlangens, en blijf overtuigd dat deze wijsheid, die u het begrip gegeven heeft als eenig middel om te leeren kennen, geen strikken kan willen uitzetten voor uw begrip of voor uw verstand. Gij ziet overal om u gevolgen geëvenredigd aan de oorzaken; gij ziet de oorzaken bestuurd en gewijzigd in het gebied van den mensch door het begrip; gij ziet kortom het goede sterker en hooger geschat worden dan het kwaad: waarom zoudt gij in het oneindige een onmetelijk onredelijkheid veronderstellen, daar er rede in het eindige is? De waarheid verbergt zich voor niemand. God is zichtbaar in zijn werken, en hij vraagt niets aan de wezens tegen de wetten van hun natuur, waarvan hij zelf de schrijver is. Het geloof is het vertrouwen; heb vertrouwen, niet in de menschen die kwaad spreken van de rede, want dat zijn gekken of bedriegers, maar in de eeuwige rede die het goddelijk woord is, dit ware licht aangeboden als de zon aan de intuïtie van ieder menschelijk schepsel, komende in deze wereld.

Indien gij gelooft in de absolute rede en indien gij boven alle ding de waarheid en de rechtvaardigheid begeert, moet gij niemand vreezen, en moet gij slechts beminnen die beminnelijk zijn. Uw natuurlijk licht zal instinctmatig dat van de boozen terugstooten, omdat zij beheerscht zal zijn door uw wil. Zoo zouden zelfs de vergiftige zelfstandigheden, die u toegediend konden worden, niet uw begrip letsel toevoegen. Men zal u ziek kunnen maken, maar nooit misdadig.

Wat er toe bijdraagt de vrouwen hysterisch te maken is haar slappe en huichelachtige opvoeding. Indien ze meer lichaamsbeweging namen, indien men hen de dingen der

wereld openlijk en liberaal onderwees, zouden zij minder grillig, minder ijdel, minder beuzelachtig, en dientengevolge minder toegankelijk voor slechte verleidingen zijn. De zwakheid sympathiseert altijd met de ondeugd, omdat de ondeugd een zwakheid is die zich het voorkomen van een kracht geeft. De dwaasheid heeft huiver voor de rede en vindt behagen bij alle dingen in de buitensporigheden der leugen. Genees dus eerst uw zieke intelligentie. De oorzaak van alle betooveringen, het venijn van alle liefdedranken, de macht van al de toovenaars schuilt daar.

Wat de narcotische of andere vergiften die u toegediend zouden zijn, betreft, dat is de zaak van de geneeskunde en van de justitie ; maar wij gelooven niet, dat dergelijke enormiteiten veel voorkomen in onze dagen. De Lovelaces doen de Clarisses niet meer insluimeren dan door hunne galanterieën, en de liefdedranken, evenals de schakingen door gemaskerden en de gevangenhoudingen zouden zelfs in onze moderne romans niet meer op hun plaats zijn. Men moet dat alles verwijzen naar de geloofsbekentenissen der zwarte boetedoeners of naar de ruïnen van het kasteel van Udolph.

HOOFDSTUK XIX.

Het Grootmeesterschap van de zon.

Wij komen tot het getal, dat in het Tarot gekenmerkt is met het teeken van de zon. De tienheid van Pythagoras en de drieheid vermenigvuldigd met haar zelve stellen werkelijk de wijsheid, toegepast op het absolute, voor. Het is dus over het absolute dat wij hier zullen spreken.

Het absolute vinden in het oneindige, in het onbepaalde en in het eindige, dat is het groote werk der wijzen, wat Hermes noemt het werk van de zon.

Onwankelbare basissen vinden van het ware religieuse geloof van de wijsgeerige waarheid en van de transmutatie der metalen, is het geheele geheim van Hermes, is de steen der wijzen.

Deze steen is één en veelvoudig ; men ontbindt hem door de analyse en stelt hem weer samen door de synthese. In de analyse is het een poeder, het poeder der projectie der alchemisten ; voór de analyse en in de synthese is het een steen.

De steen der wijzen, zeggen de meesters, moet niet blootgesteld worden aan de lucht noch aan de blikken der profanen ; men moet hem verborgen houden en met zorg bewaren op de geheimste plaats van zijn laboratorium en altijd bij zich dragen de sleutel van de plaats, waar zij weggesloten is.

Hij die de groote geheimleer bezit, is een ware koning en meer dan een koning, want hij is ontoegankelijk voor alle bevreezingen en voor alle ijdele verwachtingen. In alle ziekten der ziel en van het lichaam, een enkel deeltje losgeraakt van de kostbare steen, een enkele korrel van het goddelijke

poeder zijn meer dan voldoende om te genezen. Dat hoore wie ooren heeft om te hooren ! zooals de Meester zeide.

Het zout, de zwavel en het kwik zijn slechts de bijkomstige elementen en de lijdelijke werktuigen van het groote werk. Alles hangt af, zooals wij reeds gezegd hebben van het inwendige *magnès* van Paracelsus. Het werk ligt geheel in de *projectie*, en de projectie wordt volkomen volbracht door het werkzame en verwezenlijke begrip van een enkel woord.

Er is slechts een enkele belangrijke operatie in het werk : ze bestaat in de *sublimatie*, wat niet anders is, volgens Geber, dan de verheffing van de droge zaak door middel van het vuur, met aanhechting aan haar eigen vat. Hij die komen wil tot het begrip van het groote woord en tot het bezit van de groote geheimleer moet, na nagedacht te hebben over de beginselen van ons dogma, met oplettendheid de hermetische wijsgeeren lezen, en hij zal zonder twijfel komen tot de inwijding, zooals anderen er gekomen zijn ; maar hij moet tot sleutel van hunne allegorieën nemen het eenige dogma van Hermes, vervat in zijn smaragden tafel, en volgen, om de kennis te klassificeeren en de operatie te leiden, de volgorde aangeduid in het kabalistische alphabet van het Tarot, waarvan wij de geheele en absolute uitlegging geven in het laatste hoofdstuk van dit werk.

Onder de zeldzame en kostbare boeken, die de mysteriën van de groote geheimleer bevatten, moet men in de eerste rij rekenen de *Sentier chimique* of het *Manuel van Paracelsus*, dat al de geheimen van de aantoonbare natuurkunde en van de geheimste kabala bevat. Dit boek in manuscript, kostbaar en orgineel, bevindt zich slechts in de Bibliotheek van het Vaticaan. Sendivogius heeft er een copie van vervaardigd, waarvan baron de Tschoudy zich bediend heeft om de hermetische catechismus samen te stellen, vervat in zijn werk, getiteld : *L' Etoile flamboyante*. Deze catechismus, dien wij aan wijze kabalisten aangaven als kunnende de plaats innemen van de onvergelijkelijke verhandeling van Paracelsus,

bevat al de ware beginselen van het groote werk op een manier zoo voldoening gevend en zoo helder, dat men volkomen bijzonder begrip voor het occultisme missen moet, om niet te komen tot de absolute waarheid bij het nadenken. Wij zullen er een beknopte ontleding van geven met enkele woorden van toelichting.

Raimundus Lullus, een der groote en verheven meesters van de wetenschap, heeft gezegd dat om goud te maken men vooreerst goud moet hebben. Men maakt niets van niets; men schept niet absoluut genomen de rijkdom: men vermeerdert ze en vermenigvuldigt haar. Zij die streven naar de wetenschap, mogen dus wel begrijpen dat men niet aan den ingewijde moet vragen noch goocheltoeren noch mirakelen. De hermetische wetenschap is evenals alle reëele wetenschappen, mathematisch aantoonbaar. Hare resultaten, zelfs materieel, zijn even streng als die van een goed gemaakte wiskundige vergelijking.

Het hermetische goud is niet slechts een waar dogma, een licht zonder schaduw, een waarheid zonder bijmengsel van leugen; het is ook een materieel goud, reëel, zuiver, en het kostbaarste dat men kan vinden in de mijnen der aarde. Maar het levende goud, de levende zwavel of het ware vuur der philosophen, moet gezocht worden in het huis van het kwik. Dit vuur voedt zich van lucht; om uit te drukken zijn aantrekkingskracht en uitzettingsvermogen, kan men geen betere vergelijking geven dan die van den bliksem, die in den aanvang slechts is een droge en aardsche uitademing, vereenigd met de vochtige damp, maar die, door zich sterk op te winden, de vurige natuur komende aan te nemen, op het vochtige inwerkt dat in haar vervat is, welke zij tot zich trekt en in hare natuur overbrengt; waarna zij zich met snelheid op de aarde neerstort, waar zij aangetrokken wordt door een vaste natuur gelijk aan de hare.

Deze woorden raadselachtig voor den vorm, maar helder voor den inhoud, drukken precies uit wat de philosophen

verstaan met hun kwik bevrucht door de zwavel, die de meester en de herlever van het zout wordt : het is de AZOTH, de universeele *magnesia*, de groote magische agens, het astrale licht, het levenslicht, bevrucht door de dierlijke kracht, door de intellectueele energie, welke zij met de zwavel vergelijken wegens hare verwantschap met het goddelijke vuur. Wat het zout aangaat, dit is de absolute materie. Alles wat materie is bevat zout, en elk zout kan in zuiver goud veranderd worden door de gecombineerde werkzaamheid van het zwavel en het kwik, die dikwijls zoo snel werken, dat de transmutatie in een oogenblik geschieden kan, in één uur, zonder moeite voor den operator en bijna zonder kosten, en overeenkomstig de meer tegengestelde schikkingen van de centra van den dampkring, eischt de werkzaamheid verscheidene dagen, verscheidene maanden, en soms zelfs verscheidene jaren.

Zooals wij reeds gezegd hebben, bestaan er in de natuur twee hoofdwetten, twee wezenlijke wetten die, onderling tegen elkaar opwegend het universeele evenwicht der dingen: het is de vastgesteldheid en de beweging, in de philosophie overeenkomende met de waarheid en de uitvinding, en, in de absolute opvatting, aan de noodzakelijkheid en de vrijheid, die het wezen zelf van God zijn. De hermetische philosophen geven den naam van *vastgesteld* (*fixe*) aan alles wat weegbaar is, aan alles wat door zijn natuur neiging heeft tot de middelpuntige rust en de onbewegelijkheid ; zij noemen *volatil* (vluchtig) alles wat meer natuurlijk en uit eigen beweging aan de wet van de beweging gehoorzaamt, en zij formeeren hun steen uit de analyse, dat wil zeggen uit de vervluchtiging van het vastgestelde, vervolgens van de synthese, dat wil zeggen de vaststelling van het vluchtige, hetgeen zij te weeg brengen door aan te wenden op het vastgestelde, hetgeen zij hun zout noemen, het gezwavelde kwik of het licht van het leven, gericht en almachtig gemaakt door een geheime operatie. Zij maken zich aldus

van de geheele natuur meester en hun steen bevindt zich overal waar er zout is, wat doet zeggen dat geen zelfstandigheid vreemd is aan het groote werk en dat men in goud veranderen kan zelfs de in voorkomen meest verachtelijke en gemeenste stoffen, wat in dien zin waar is dat, zooals wij gezegd hebben zij allen het zout van het oerbeginsel moet bevatten, in deze emblemen voorgesteld door de kubus-steen zelve, zooals men ziet in het symbolische en algemeene frontaanzicht van de sleutels van Basilius Valentinus.

Uit elke stof het zuivere zout te weten extraheeren, dat er in verborgen is, is het geheim van den steen bezitten. Deze steen is dus een zoutsteen die het *od* of het universeele astrale licht ontbindt of verbindt ; zij is eenig en veelvormig, want hij kan opgelost worden als gewoon zout en in andere zelfstandigheden geïncorporeerd worden. Door analyse verkregen, zou men het het *sublimatum universale* kunnen noemen ; terug gevonden langs den weg der synthese, is het de ware *panacée* der ouden, want hij geneest alle kwalen, 't zij van ziel, 't zij van lichaam, en is bij uitstek de geneeskunde van de gansche natuur genoemd. Wanneer men door de absolute inwijding beschikt over krachten van den algemeenen agens, heeft men deze steen altijd tot zijn beschikking want de extraheering van de steen is dan een eenvoudige en gemakkelijke verrichting, zeer verschillend van de projectie of metallische realisatie. Deze steen in den staat van sublimatum, mag niet in aanraking gelaten worden met de atmospherische lucht, die haar gedeeltelijk zou kunnen oplossen en haar zijn werkzaamheid doen verliezen. Het zou overigens niet zonder gevaar zijn er de uitwasemingen van in te ademen. De wijze bewaart hem liever in zijn natuurlijke omhulsels, overtuigd als hij is hem er uit te trekken door een enkele inspanning van zijn wil en een enkele toepassing van de algemeene agens op de omhulsels, welke de kabalisten schorsen noemen. Om hiëroglyphisch deze wet der voorzichtigheid uit te drukken, is het dat zij aan hun

kwikzilver, in Egypte gepersonifieerd door Hermanubis een hondekop gaven, en aan hun zwavel, voorgesteld door den Baphomet van den Tempel, of de vorst van den sabbat, deze bokkekop die de occulte gezelschappen van de middeleeuwen in zoo'n kwaden naam bracht. [1])

---

[1]) Voor het minerale werk, is de eerste materie uitsluitend mineraal, maar het is niet een metaal. Het is een gemetaliseerd zout. Deze materie wordt plantaardig genoemd, omdat zij gelijkt op een vrucht, en dierlijk omdat zij een soort van melk en een soort van bloed geeft. Zij bevat alleen het vuur dat hem moet oplossen. (Belangrijke noot van de tweede uitgave).

HOOFDSTUK XX.

De Thaumaturgia.

Wij hebben de wonderen gedefiniëerd als de natuurlijke gevolgen van uitgezonderde oorzaken.

De onmiddellijke actie van den menschelijken wil op de lichamen, of ten minste deze werking uitgeoefend zonder zichtbaar middel, vormt een wonder in de orde der natuur.

De invloed uitgeoefend op de willen of op de intelligentiën, 't zij plotseling 't zij in een gegeven tijd, en in staat om de gedachten in ketenen te slaan, de besluiten het rijpst overdacht te veranderen, de heftigste hartstochten te verlammen, deze invloed vormt een wonder in de orde der zedeleer. De gewone dwaling, betrekking hebbende op wonderen, is ze te beschouwen als gevolgen zonder oorzaken, als tegenspraken der natuur, als plotselinge bedenkselen der goddelijke verbeelding; en men bedenkt niet dat een enkel wonder van deze soort de algemeene harmonie zou verbrijzelen en het universum in den chaos terugslingeren.

Er zijn wonderen voor God zelfs onmogelijk: dit zijn de onzinnige wonderen. Indien God een enkel oogenblik onzinnig kon zijn, zouden noch hij noch de wereld een oogenblik daarna meer bestaan. Van den goddelijken willekeur een gevolg verwachten, waarvan men de oorzaak miskent of waarvan de oorzaak zelfs niet bestaat, is wat men noemt God verzoeken; het is zich het niet neerstorten.

God werkt door zijne werken: in den hemel handelt hij door de engelen en op de aarde door de menschen. In den werkingskring der engelen dus kunnen de engelen alles wat is mogelijk bij God en in den werkingskring der menschen,

beschikken de menschen eveneens over de goddelijke almacht.

In den hemel der menschelijke gedachten, is het de menschheid die God schept, en de menschen denken dat God hen gemaakt heeft naar zijn beeld, omdat zij hem maken naar het hunne.

Het gebied van den mensch is de geheele lichamelijke en zichtbare natuur op de aarde, en, al regeert hij noch de groote gesternten noch de sterren, hij kan er ten minste de beweging van berekenen, en er den afstand van meten en zijn wil identificeeren met haren invloed; hij kan de atmospheer wijzigen, tot op een zeker punt op de jaargetijden inwerken, zijn gelijken genezen en ziek maken, in het leven houden en de dood te weeg brengen, en door de behouding van het leven verstaan wij zelfs, zooals wij gezegd hebben, de wederopstanding in zekere gevallen.

Het absolute in rede en in wil is de grootste macht die het aan den mensch gegeven is te bereiken, en het is door middel van deze macht dat hij verricht wat de menigte bewondert onder den naam van wonderen. De volmaaktste zuiverheid van bedoeling is onmisbaar voor den thaumaturg, vervolgens heeft hij een gunstige stroom noodig en onbegrensd vertrouwen. De mensch die er toe gekomen is niets te begeeren en niets te vreezen, is de meester van alles. Dit wordt uitgedrukt door die schoone allegorie van het Evangelie waar men ziet dat de Zoon van God, drie maal overwinnaar van den onreinen geest, gediend wordt in de woestijn door engelen.

Niets weerstaat op de aarde aan een redelijken en vrijen wil. Wanneer de wijze zegt : Ik wil, is het God zelve die wil, en alles wat hij beveelt, geschiedt.

Het is de wetenschap en het vertrouwen van den geneesheer die de kracht der geneesmiddelen zijn, en er bestaat geen andere werkzaam en werkelijk zijnd geneesmiddel als de thaumaturgie.

De occulte ziekteleer sluit dan ook elke vulgaire geneeswijze uit. Zij gebruikt bovenal de woorden, de blazingen, en deelt door den wil een verschillende werkzaamheid aan de eenvoudigste zelfstandigheden : het water, de olie, de wijn, de kamfer, het zout. Het water der homoeopathen is waarlijk een gemagnetiseerd en betooverd water dat door het geloof werkt. De energische zelfstandigheden die men er aan toevoegt in zoo te zeggen oneindig kleine hoeveelheden, zijn inwijdingen en als teekenen van den wil van den geneesheer.

Wat men gewoonlijk de kwakzalverij noemt, is een groot middel van waarlijk succes in de geneeskunde, indien deze kwakzalverij handig genoeg is om een groot vertrouwen in te boezemen en een geloofskring te vormen. In de geneeskunde vooral, is het 't geloof dat redt.

Er is nauwelijks een dorp dat niet zijn beoefenaar of beoefenaarster van occulte geneeskunde bezit, en deze lieden hebben bijna overal en altijd een onvergelijkelijk grooter succes dan de dokters, gekeurd door de Faculteit. De geneesmiddelen, die zij voorschrijven, zijn vaak belachelijk of vreemd, en slagen er des te beter door, omdat zij eischen en vertegenwoordigen meer geloof van den kant der patiënten en der genezers.

Een oude handelsman uit onze vrienden, man van een bizar karakter en van een zeer geëxalteerd godsdienstig gevoel, is, na zich uit den handel teruggetrokken te hebben, begonnen gratis en uit christelijke barmhartigheid de occulte geneeskunst in een Fransch departement uit te oefenen. Hij gebruikt voor alles geneesmiddelen, slechts olie, beblazingen en gebeden. Een proces dat hem aangedaan werd wegens onwettige uitoefening van de medicijnen heeft het publiek in staat gesteld te constateeren dat in het tijdsverloop van ongeveer vijf jaren men hem tienduizend genezingen toeschreef, en dat het aantal der geloovigen zonder ophouden vermeerderde in verhoudingen, die in staat waren al de doktoren van het land ernstig te verontrusten.

Wij hebben te Mans gezien een arme vrome vrouw, die men een weinig dwaas noemde, en die al de zieken van de naburige landstreken genas met een elixir en een kleefpleister van eigen vinding. Het elixir was voor het inwendige, de kleefpleister voor het uitwendige, en op deze manier ontsnapte niets aan dit universeele geneesmiddel. De pleister werd nooit vastgehecht op de huid dan op plaatsen waar haar aanbrenging noodig was ; overal elders rolde zij zich op en viel af ; ten minste dat beweerde de brave zuster en verzekerden hare zieken. Deze wonderdoenster had ook processen uit concurrentienijd, want zij verminderde het aantal patiënten van al de doktoren van het land. Zij werd goed in een klooster gesloten, maar weldra moest men haar minstens een keer per week vrij laten op aandrang en wegens het geloof der boerenbevolking. Wij hebben boeren, den vorigen avond aangekomen, zien wachten op den dag van de raadplegingen van zuster Jeanne-Françoise op hun beurt, slapende aan de poort van het klooster ; zij waren ingeslapen op den harden grond, en zij wachtten slechts, om er mee terug te keeren op het elexir en de pleister van de brave zuster.

Daar het geneesmiddel hetzelfde was voor alle ziekten, scheen het de zuster niet noodig het lijden van hare zieken te leeren kennen. Ze hoorde hen niettemin met een groote oplettendheid aan, en schreef hen haar middel niet toe dan met kennis van de oorzaak. Daar lag het magische geheim. De instelling van de bedoeling gaf aan het geneesmiddel zijn bizondere kracht. Dit geneesmiddel was onbeteekenend op zich zelve. Het elixir was welriekend gemaakte brandewijn en vermengd met sappen van bittere kruiden ; de pleister was gemaakt van een mengsel, vrij overeenkomende met de Triakel in kleur en geur : het was misschien hars van opiumbevattend klavergras. Hoe het zij, het middel deed wonderbaar, en men had zich den last van de boeren op den hals gehaald, indien men de wonderen van de brave zuster in twijfel getrokken had.

Wij hebben bij Parijs een oude wonderwerkende tuinman gekend, die ook wondere genezingen deed en die in zijne fleschjes het sap van alle kruiden van St. Jan deed. Deze tuinman had een vrijdenkenden broeder, die over den toovenaar spotte. De arme tuinman, geschokt door de sarcasmen van dezen ongeloovige, begon toen aan zich zelf te twijfelen ; de wonderen hielden op, de zieken verloren hun vertrouwen, en de wonderwerker, achteruit gegaan en wanhopig, stierf krankzinnig.

De abt Thiers, pastoor van Vibraie, bericht in zijn merkwaardig *Traité des superstitions*, dat een vrouw, getroffen door een in schijn wanhopige oogziekte, plotseling en op geheimzinnige wijze genas en bij een priester in de biecht ging om te bekennen dat zij haar toevlucht gezocht had bij de magie. Zij had langen tijd een klerk, dien zij voor een magiër hield, lastig gevallen, opdat hij haar een letter gaf om bij zich te dragen, en de klerk had haar een opgerold perkament ter hand gesteld, en haar aanbevolen zich drie malen per dag met frisch water te wasschen. De priester liet zich het perkament ter hand stellen, en hij vond er deze woorden : *Eruat diabolus oculos tuos et repleat stercoribus loca vacantia.* Hij vertaalde deze woorden voor de goede vrouw, die stom van verbazing bleef ; maar zij was er niet minder door genezen.

De beblazing is een der belangrijkste praktijken van de occulte geneeskunde, omdat het een volmaakt teeken van de overbrenging van het leven is. Inspireeren wil inderdaad zeggen blazen op iemand of iets, en wij weten reeds, door het eenige dogma van Hermes, dat het vermogen der dingen de woord en geschapen heeft en dat er een nauwkeurige verhouding bestaat tusschen de ideeën en de woorden, die de eerste vormen en de verbale verwerkelijkingen der gedachten zijn.

Naar dat de adem warm of koud is, is hij aantrekkend of afstootend. De warme adem beantwoordt aan de positieve

electriciteit, en de koude adem aan de negatieve electriciteit. De electrische en zenuwachtige dieren vreezen dan ook de koude adem, zooals men proefondervindelijk bewijzen kan door te blazen op een kat, waarvan de familiariteiten lastig zijn. Door een leeuw of een tijger strak aan te kijken en hen in het gelaat te blazen, zou men ze stijf van verbazing doen staan in die mate dat men hen noopt zich terug te trekken en voor ons te wijken.

De warme en voortgezette aanblazing reguleert den bloedsomloop, geneest de rheumatische en jichtige pijnen, herstelt het evenwicht in de vochten en vervaagt de moeheid. Van den kant van een sympathieke en goede persoon, is het een algemeen kalmeerend middel.

De koude aanblazing brengt de pijnen tot rust, die voor begin oorzaken de bloedaandrang en de samenhoopingen van fluides hebben. Men moet dus deze beide aanblazingen afwisselend gebruiken door de polariteit van het menschelijk organisme in acht te nemen, en door op een tegenovergestelde wijze op de polen in te werken zal men ze de een na de ander aan een tegengesteld magnetisme onderwerpen. Zoo moet men, om een oog ziek door ontsteking te genezen, warm en zacht het gezonde oog beblazen, vervolgens op het ontstoken oog koude aanblazingen van op eenigen afstand aanwenden en in nauwkeurige verhoudingen met de warme ademingen. De magnetische passes zelve werken als de adem, en zijn een werkelijke adem door transpiratie en uitstraling van de inwendige lucht, geheel phosphorizeerend van vitaal licht ; de langzame passes zijn een warme adem, die de geesten verzamelt en in verrukking brengt ; de snelle passes zijn een koude adem, die de krachten verspreidt en de neigingen tot bloedaandrang neutraliseert. De warme ademing moet gedaan worden overdwars of van beneden naar boven ; de koude adem heeft meer kracht, indien hij gericht wordt van boven naar beneden.

Wij ademen niet alleen door de neusgaten en door den

mond : de algemeene poreusiteit van ons lichaam is een waar ademhalingswerktuig, onvoldoende, zonder twijfel, maar zeer nuttig voor het leven en de gezondheid. De uiteinden der vingers, waarin al de zenuwen uitloopen, doen het astrale licht stralen of zuigen het op volgens onzen wil. De magnetische passes zonder aanraking zijn een eenvoudige of lichte aanblazing ; de aanraking voegt bij de aanblazing de sympathieke indruk van evenwichtigheid. De aanraking is goed en zelfs noodzakelijk om de hallucinaties te voorkomen in het begin van het somnambulisme. Het is een gemeenschap van physieke realiteit die de hersenen waarschuwt en de verbeelding terugroept, die het spoor bijster raakt, maar zij moet niet te lang voortgezet worden, wanneer men enkel magnetiseeren wil. Indien de absolute en voortgezette aanraking in zekere gevallen nuttig is, de werking, die men dan op den patiënt moet uitoefenen zou eerder betrekking hebben op de incubatie of op de massage dan op een eigenlijk gezegd magnetisme.

Wij hebben voorbeelden van incubatie medegedeeld, getrokken uit het meest geëerbiedigde boek onder de Chrisnen ; deze voorbeelden hebben alle betrekking op de genezing van ongeneeselijk geachte schijndooden, daar wij overeen gekomen zijn aldus de opwekkingen te noemen. Wat de massage betreft, deze is nog in algemeen gebruik bij de Oosterlingen, die haar verrichten in de openbare baden en zich er zeer goed bij bevinden. Het is een heel systeem van wrijvingen, trekkingen, drukkingen, lang en langzaam uitgeoefend op al de leden en al de spieren, en waarvan het resultaat is een nieuw evenwicht in de krachten, een volkomen gevoel van rust en van wel-zijn met een zeer gevoelige hernieuwing van bewegelijkheid en van kracht.

Al de macht van de occulte geneeskunde is gelegen in het bewustzijn van zijn wil, en zijn geheele kunst bestaat in het voortbrengen van geloof in zijn zieke. Indien gij gelooven kunt, zeide de Meester, alles is mogelijk voor hem die ge-

looft. Men moet zijn patiënt beheerschen door het gelaat, door den toon, door het gebaar, hem vertrouwen inboezemen door enkele vaderlijke manieren, hem het voorhoofd ontrimpelen door een of ander goed of vroolijk gesprek. Rabelais die meer magiër was dan hij het voorkomen had, had voor algemeen geneesmiddel het pantagruélisme genomen. Hij deed zijn zieken lachen, en al de geneesmiddelen, die zij vervolgens gebruikten, slaagden hun het best ; hij stelde tusschen hen en hem een magnetische sympathie in, door middel waarvan hij hun zijn vertrouwen en zijn goed humeur mededeelde ; hij vleide hen in zijn voorberichten door hen zijn zeer luisterrijke en zeer kostbare zieken te noemen, en hun zijn werken op te dragen. Wij zijn er van overtuigd dat de Gargantua en de Pantagruel meer slechte humeuren, meer geneigdheden tot krankzinnigheid, meer zwartgallige maniën genezen hebben in dat tijdperk van godsdiensthaat en burgeroorlogen dan de geheele medische Faculteit toen had kunnen constateeren en bestudeeren.

De occulte geneeskunde is wezenlijk sympathisch. Er moet een wederzijdsche genegenheid of ten minste een goede werkelijke wil zich instellen tusschen den dokter en den zieke. De siropen en de slaapdranken hebben ter nauwernood kracht van zich-zelven ; zij zijn het die de meening gemeen aan den agens en den patiënt tot stand brengen : ook de homoeopathische geneeswijze onderdrukt ze zonder ernstige ongemakken. De olie en de wijn te zamen, 't zij met zout, 't zij met kamfer, konden voldoende zijn voor het verbinden van alle wonderen en voor alle uitwendige wrijvingen of kalmeerende toepassingen. De olie en de wijn zijn bij uitstek de geneesmiddelen van de evangelische traditie. Het is de balsem van den Samaritaan, en in de Apocalypse, bidt de profeet, bij het beschrijven van groote uitroeiingen, de wrekende machten de olie en de wijn te sparen, dat wil zeggen een hoop en een geneesmiddel te laten voor zooveel wonden. Wat men onder ons het laatste oliesel noemt, was,

bij de eerste christenen en in de bedoeling van den apostel Johannes, die het voorschrift heeft opgeteekend in zijn Brief aan de geloovigen van de geheele wereld, de zuivere en eenvoudige beoefening van de overgeleverde geneeswijze van den Meester. Indien iemand uwer ziek is, schrijft hij, moet hij de ouderlingen der Kerk laten komen, die bidden over hem en hem zullen doen zalvingen met olie, daarbij den naam van den Meester aanroepende. Deze goddelijke geneeswijze is gaandeweg verloren geraakt, en men heeft de gewoonte aangenomen om het laatste oliesel te beschouwen als een godsdienstige formaliteit noodig vóór te sterven. Toch is de wonderdoende kracht van de heilige olie niet geheel en al in vergetelheid gebracht door de traditioneele leer, en men heeft er vermelding van gemaakt in de passage van den catechismus, die betrekking heeft op het laatste oliesel.

Wat vooral onder de eerste Christenen genezing te weeg bracht, is het geloof en de barmhartigheid. De meeste ziekten vinden haar bron in zedelijke ongeregeldheden : men moet beginnen met de ziel te genezen en het lichaam zal vervolgens gemakkelijk genezen zijn.

HOOFDSTUK XXI.

De wetenschap der profeten.

Dit hoofdstuk is gewijd aan de voorspelling.

De divinatie, is in haar meest uitgebreiden zin en volgens de grammaticale beteekenis van het woord, de beoefening van het goddelijk vermogen en de verwezenlijking van de goddelijke wetenschap.

Het is het priesterschap van den magiër.

Maar de divinatie heeft volgens de algemeene meening meer in 't bijzonder betrekking op de kennis der verborgen zaken.

De geheimste gedachten der menschen kennen, doordringen in de mysteriën van het verleden en de toekomst, van eeuw tot eeuw de strikte openbaring der gevolgen door de nauwkeurige wetenschap der oorzaken, dat is het wat men in 't algemeen divinatie noemt.

Van alle mysteriën van de natuur, is het diepste, dat van het menschenhart ; en toch staat de natuur niet toe dat de diepte daarvan ontoegankelijk is. Ondanks de diepste ontveinzing, ondanks de handigste politiek, teekent hij zelve en laat opmerken in de lichaamsvormen, in het licht der oogen, in de bewegingen, in den gang, in de stem, duizend verraderlijke aanwijzingen.

De volmaakte ingewijde heeft zelfs deze aanwijzingen niet noodig ; hij ziet de waarheid in het licht, hij ontwaart een indruk, die hem den ganschen mensch openbaart, hij dringt de harten door met zijn blik, en moet zelfs veinzen niet te weten, om zoo de vrees of de haat der boozen, die hij al te goed kent, te ontwapenen.

De mensch die een kwaad geweten heeft gelooft altijd dat men hem beschuldigt of dat men hem verdenkt ; indien hij zich herkent in een trek van een gezamenlijke satyre, zal hij de geheele satyre nemen als op hem slaande en op hoogen toon beweren, dat men hem belastert. Altijd wantrouwend, maar even nieuwsgierig als vreesachtig, is hij voor den magiër als de Satan van de gelijkenis of als die schriftgeleerden die hem ondervroegen om hem op de proef te stellen. Altijd stijfhoofdig en altijd zwak, is wat hij bovenal vreest, zijn ongelijk te erkennen. Het verleden verontrust hem, de toekomst verschrikt hem ; hij zou met zich zelf een schikking willen treffen en zich op gemakkelijke voorwaarden een goed man gelooven. Zijn leven is een voortdurende worsteling tusschen goede verwachtingen en slechte gewoonten ; hij gelooft zich wijsgeer op de wijze van Aristippus of van Horatius, door al de verdorvenheid van zijn eeuw aan te nemen als een noodzakelijkheid, die hij ondergaan moet ; vervolgens verstrooit hij zich met eenig wijsgeerig tijdverdrijf, en geeft zich gaarne de beschermende glimlach van Maecenas, om zich te overreden dat hij niet eenvoudigweg een exploiteur van den hongersnood is in medeplichtigheid met Verres of een oogendienaar van Trimalchio.

Dergelijke menschen zijn altijd exploiteurs, zelfs wanneer zij goede werken verrichten. Hebben zij besloten een gift te doen aan het armbestuur, dan stellen zij hun weldaad van dag tot dag uit om de uitbetaling daarvan uit te stellen. Dit type, waarop ik met opzet den nadruk leg, is niet aan een in 't bijzonder eigen : het is dat van een geheele klasse van menschen, waarmee de magiër blootgesteld is, vooral in onze eeuw, zich vaak in betrekking te vinden. Hij moet altijd wantrouwend zijn, waarin zij zelven hem het voorbeeld geven, want hij zal altijd in hen zijn compromitteerendste en zijn gevaarlijkste vijanden vinden.

De openbare uitoefening van de divinatie zou niet in

onzen tijd passen voor het karakter van een waren adept, want hij zou vaak verplicht zijn, zijn toevlucht te nemen tot de goochelarij en handigheden om zijn klanten te behouden en zijn publiek te verbazen. De waarzeggers en waarzegsters, aan wie geloofd wordt, hebben altijd een geheime politiek die hen onderricht van zekere zaken betreffende het intieme leven of omtrent de gewoonten van hen die raad komen vragen. Een telegraphie van teekens is ingesteld tusschen de wachtkamer en de spreekkamer, men geeft een nummer aan de klant, dien men niet kent en die voor de eerste keer komt ; men geeft hem een dag op en men laat hem nagaan ; men brengt de portierster, de buurvrouwen en de bedienden aan 't spreken, en men komt zoo tot die bijzonderheden die den geest der eenvoudigen onderste boven werpen en hen geven voor een kwakzalver de achting, die men moet bewaren voor de oprechte wetenschap en aan de nauwgezette divinatie.

De voorspelling van toekomstige gebeurtenissen is slechts mogelijk voor die, waarvan de verwerkelijking reeds in zekeren zin vervat is in hare oorzaak. De ziel, schouwende door het geheele zenuwgestel in den kring van het astrale licht die een mensch beïnvloedt en van hem een invloed ondergaat, de ziel van den voorspeller, zeggen wij, kan in een enkele intuïtie omvatten alles wat deze man om zich heeft doen oprijzen van liefde en haat ; zij kan zijne bedoelingen in zijn gedachte lezen, de hinderpalen voorzien, die hij op zijn weg zal ontmoeten, de gewelddadige dood misschien, die hem wacht ; maar zij kan niet voorzien zijne bijzondere, willekeurige, grillige besluiten van het oogenblik dat op de raadpleging zal volgen, indien ten minste de list van den waarzegger niet zelve de vervulling van de profetie voorbereidt. Bij voorbeeld: gij zegt aan een vrouw, die oud begint te worden en die een man verlangt : Gij moet van avond of morgenavond naar dat en dat schouwspel gaan, en gij zult er een man zien, die zal u behagen. Deze man zal niet weg-

gaan zonder u opgemerkt te hebben, en, door een vreemde samenloop van omstandigheden, zal er later een huwelijk uit voortkomen. Gij zult er zeker van zijn dat, elke verhindering uit den weg geruimd, de dame naar het aangeduide schouwspel gaan zal, er een man zal zien waardoor zij zich opgemerkt zal gelooven, en een aanstaand huwelijk zal hopen. Indien het huwelijk niet plaats heeft, zal zij het u niet wijten, want zij zal niet de hoop op een nieuwe illusie verliezen, en zal integendeel terugkomen, om u onverdroten te raadplegen.

Wij hebben gezegd dat het astrale licht het groote boek der divinatie is ; zij die de geschiktheid hebben om in dit boek te lezen, bezitten deze van nature of hebben deze verworven. Er zijn twee klassen van zieners, de instinctieven en de ingewijden. Daarom hebben de kinderen, de onwetenden, de herders, zelfs de idioten meer geschiktheden voor de natuurlijke divinatie dan de geleerden en de denkers. David, een eenvoudige herder, was profeet zooals sedert Salomo, de koning der kabalisten en der magiërs. De inzichten van het instinct zijn vaak even zeker als die der wetenschap ; de minder helderzienden in astraal licht zijn wie het meest redeneeren.

Het somnambulisme is een toestand van zuiver instinct : de somnambules hebben noodig geleid te worden door een ziener van de wetenschap ; de sceptici en zij die redeneeren kunnen hen slechts op een dwaalspoor brengen.

Het voorspellende visioen werkt niet dan in den staat van verrukking, en om tot dezen staat te komen moet men den twijfel en den waan onmogelijk maken door de gedachte in ketenen te slaan of in slaap te brengen.

Deze werktuigen der divinatie zijn dus slechts middelen om zich zelf te magnetiseeren en zich af te leiden van het uitwendige licht om zich alleen maar oplettend te maken voor het innerlijke licht. Daarom wikkelde Apollonius zich geheel in een wollen mantel, en vestigde, in de duisternis,

zijn blikken op zijn navel. De magische spiegel van Du Potet is een middel overeenkomende met dat van Apollonius. De hydromantie en het visioen in den nagel van den duim, goed glad gemaakt en zwart gemaakt, zijn verscheidenheden van den magischen spiegel. De reukwerken en de oproepingen brengen de gedachte in slaap ; het water of de zwarte kleur absorbeeren de zichtbare stralen : het brengt dan een verblinding te weeg, een duizeling, die gevolgd wordt door helderziendheid in de personen, die daarvoor een natuurlijke geschiktheid hebben of die er behoorlijke geaardheid toe bezitten.

De geomantie en de cartomantie zijn andere middelen om tot dezelfde doeleinden te komen : de combinatie van symbolen en getallen ; beurtelings toevallig en noodzakelijk, geven een vrij volkomen beeld van de kansen van het lot voor dat de verbeelding de werkelijkheid zien kan bij gelegenheid van de symbolen.

Hoe meer de belangstelling is opgewekt, hoe grooter het verlangen om te zien, hoe meer het vertrouwen in de intuïtie volkomen is hoe helderder ook het visioen is. Toevallig neerwerpen de punten van de geomantie of de kaarten voor de hand opnemen, is spelen als de kinderen, die schieten op de mooiste brief. De loten zijn slechts orakels, wanneer ze gemagnetiseerd zijn door de intelligentie en bestuurd door het geloof.

Van alle orakels, is het Tarot het verassendste in zijn antwoorden, omdat alle mogelijke combinaties van die universeele sleutel van de kabala als oplossingen geven orakels van wetenschap en van de waarheid. Het Tarot was het eenige boek der oude magiërs ; het is de primitieve Bijbel, zooals wij bewijzen zullen in het volgende hoofdstuk, en de ouden raadpleegden het, zooals de eerste Christenen later de *Heiligenloten* raadpleegden, dat wil zeggen verzen uit den Bijbel toevallig getrokken en bepaald door het denken aan een getal.

Mademoiselle Lenormand, de beroemdste van onze moderne waarzegsters, was onbekend met de wetenschap van het Tarot, of kende het ternauwernood naar Etteilla, wiens uitleggingen duisternissen zijn over het licht geworpen. Zij kende noch de hooge magie, noch de Cabala, en had het hoofd volgepropt met een slecht verteerde eruditie ; maar zij was intuïtief van instinct, en dit instinct bedroog haar zelden. De werken welke zij heeft nagelaten, zijn een gewettigd galimatias van klassieke citaten ; maar hare orakelen geïnspireerd door de tegenwoordigheid en door het magnetisme der consulteerenden, hadden dikwijls iets verrassends. Het was een vrouw bij wie de gezwollenheid van de verbeelding en de afdwalingen van den geest altijd in de plaats gesteld werden van de natuurlijke neigingen van haar sexe. Zij heeft geleefd en is gestorven als maagd, zooals de oude druïdessen van het eiland Sayne.

Indien de natuur haar met eenige schoonheid begiftigd had, zou zij gemakkelijk, in meer verwijderde tijden in Gallië de rol gespeeld hebben van een Melusine of van Velleda.

Hoe meer ceremoniën men aanwendt in de beoefening van de divinatie, des te meer wekt men de verbeelding op van hen die haar raadplegen en de hare. De bezwering van de vier, het gebed van Salomo, de magische degen om de spookgestalten te verwijderen, kunnen dan met welslagen aangewend worden ; men moet ook de genius van den dag en het uur oproepen, waarop men werkt en hem zijn eigen geurwerk aanbieden, vervolgens brengt men zich in magnetisch en intuïtieve verbinding met de persoon die raadpleegt, door hem te vragen welk dier hem sympathiek is en welk ander hem antipathiek, welke bloem hij bemint en welke kleur hij de voorkeur geeft. De bloemen, de kleuren en de dieren hebben betrekking in analogische classificatie op de zeven geniën van de kabala. Zij die houden van blauw zijn idealisten en droomers ; zij die houden van rood materia-

listen en toornig ; zij die houden van geel, fantastisch en grillig ; de liefhebbers van groen hebben een handels- of geslepen karakter ; de vrienden van het zwart worden beinvloed door Saturnus ; het rose is de kleur van Venus, enz. Zij die het paard beminnen zijn ijverig, edel van karakter, en toch buigzaam en leergierig ; de vrienden van den hond zijn liefhebbend en trouw ; die van de kat zijn onafhankelijk en losbandig. De franke personen hebben vrees bovenal voor de spinnen ; de trotsche zielen zijn antipathiek aan den slang ; de eerlijke en delicate personen kunnen geen ratten en muizen dulden ; de wellustigen hebben afschuw voor de pad, omdat zij koud is, eenzelvig, afzichtelijk en treurig. De bloemen hebben sympathiën analoog aan die der dieren en der kleuren, en daar de magie de wetenschap der algemeene analogiën is, een enkele smaak, een enkele geaardheid van een persoon doet al de anderen vermoeden. Het is een toepassing aan de verschijnselen van zedelijke orde, van de analogische anatomie van Cuvier.

De physionomie van het gelaat en van het lichaam, de rimpels van het voorhoofd, de lijnen van de hand, verschaffen eveneens aan de magiërs kostbare aanwijzingen. De metoposcopie en de chiromantie zijn wetenschappen à part, waarvan de opmerkingen, gewaagd en zuiver bij gissing, vergeleken, besproken werden, vervolgens in één leerstelsel vereenigd door Goglenius, Belot, Romphile, Indagine en Taisnier. Het werk van dezen laatsten is het aanzienlijkste en het meest complete, hij vereenigt en bespreekt de opmerkingen en de gissingen van al de anderen.

Een moderne waarnemer, de ridder d'Arpentigny heeft de chiromantie een nieuwe graad van zekerheid gegeven door zijne opmerkingen over de overeenkomsten die werkelijk bestaan tusschen de karakters der personen en de vorm, hetzij totaal, hetzij in bijzonderheden, van hunne handen. Deze nieuwe wetenschap is ontwikkeld geworden en gepreciseerd sindsdien door een artist die tegelijkertijd een lit-

terator vol oorspronkelijkheid en fijnheid is. De leerling heeft den meester overtroffen, en men citeert reeds als een ware magiër in chiromantie de beminnelijke en geestelijke Desbarrolles, een der reizigers, waarmee in zijne cosmopolitische romans onze groote verteller Alexander Dumas zich gelieft te omringen.

Men moet dengeen die inlichtingen vraagt, ook ondervragen over zijn gewone droomen : de droomen zijn de weerspiegelingen van het leven, 't zij innerlijk 't zij uitwendig. De oude philosophen hechten een groote opmerkzaamheid daaraan ; de patriarchen zagen er zekere openbaringen in, en het meerendeel der godsdienstige openbaringen zijn in droom geschied. De monsters van de hel zijn de nachtmerries van het Christendom, en, zooals geestig de schrijver de Smarra, opmerkt nooit had het penseel of de beitel dergelijke leelijkheden weergegeven, indien zij niet in den droom gezien waren.

Men moet personen wantrouwen, wier verbeelding gewoonlijk leelijkheden weerkaatst.

Het temperament openbaart zich ook in droomen, en daar het temperament op het leven een voortdurenden invloed uitoefent, is het noodig het goed te kennen om met zekerheid gissingen te wagen over het lot van een persoon. De droomen over bloed, over vermaak, en over licht, zijn de aanwijzingen van een sanguinistisch temperament ; de droomen over water, over slijk, over regen, over tranen, zijn de resultaten van een meer flegmatischen aard ; het nachtelijk vuur, de duisternissen, de verschrikkingen, de spookgestalten behooren bij de galligen en zwartgalligen.

Synesius, een der grootste bischoppen der Christenheid van de eerste eeuwen, leerling van de schoone en reine Hypathia, die door de dwepers vermoord werd, na roemrijk de meesteres van die schoone school van Alexandrië geweest te zijn, waarvan het Christendom het erfdeel moest verdeelen ; Synesius, lyrisch dichter als Pindarus en Callima-

chus, godsdienstig als Orpheus, christen als Spiridion van Trémithonte, heeft een verhandeling over de droomen achtergelaten, die gecommenteerd is door Cardanus. Men bemoeit zich nauwelijks in onze dagen met deze prachtige onderzoekingen van den geest, omdat de opeenvolgende fanatismen bijna de wereld genoodzaakt hebben te wanhopen aan het wetenschappelijk en godsdienstig rationalisme. Paulus heeft Trismegistos verbrand ; Omar heeft de leerlingen van Trismegistos en van Paulus verbrand. O vervolgers ! O brandstichters ! O spotters ! Wanneer dan zult gij uw werk van duisternissen en van verwoesting beëindigd hebben ?

Trithemius, een der grootste magiërs van de christelijke periode, onberispelijk abt van een klooster van benedictijnen, geleerd theoloog en meester van Cornelius Agrippa, heeft nagelaten, onder zijn ongeschatte en onschatbare werken, een verhandeling getiteld : *De septem secundeis, id est intelligentiis sive spiritibus orbes post Deum moventibus.* Het is een sleutel van al de oude en nieuwe profetieën, en een mathematisch, historisch en gemakkelijk middel, om Jesaia en Jeremias in het voorzien van al de groote gebeurtenissen die te wachten staan te overtreffen. De schrijver schetst in groote trekken de wijsbegeerte van de geschiedenis en deelt het bestaan der geheele wereld tusschen de zeven geniën van de kabala. Het is de grootste en de breedste vertolking, die ooit plaats gehad heeft van deze zeven engelen der Apocalypse die een voor een verschijnen met trompetten en bekers om het woord te verspreiden en de verwezenlijking van het woord op aarde. Het rijk van elken engel is 354 jaren en 4 maanden. De eerste is Orifiel, de engel van Saturnus, die zijn regeering begonnen heeft den 13den Maart, het eerste jaar der wereld (want de wereld is volgens Trithemius geschapen de 13de Maart) : zijn rijk is geweest dat van de wildheid en de oernacht.

Vervolgens is gekomen het rijk van Anaël, de geest van

Venus, dat aangevangen is de 24ste Juni van het jaar der wereld 354 ; toen begon de liefde de leermeesteres te worden der menschen ; zij schiep de familie, en de familie voerde naar de maatschappij en de primitieve stad. De eerste beschavers waren de dichter, bezield door de liefde, vervolgens bracht de zielsverrukking der dichtkunst te voorschijn, de godsdienst, het fanatisme en de uitspattingen, die later de zondvloed teweeg brachten. En dat alles duurde tot aan het jaar der wereld 708 in de achtste maand, dat is te zeggen tot op 25 October ; en toen begon het rijk van Zachariël, den engel van Jupiter, onder wien de menschen begonnen te kennen en elkaar te betwisten het eigendom der velden en der woningen. Het was het tijdstip van de stichting van steden en van de omgrenzing der rijken ; de beschaving en de oorlog waren er de gevolgen van. Vervolgens deed de behoefte naar handel zich gevoelen, en toen begon het jaar der wereld 1063, de 24ste Februari ; het rijk van Raphaël, den engel van Mercurius, den engel van de wetenschap en van het woord, den engel van het begrip en van de industrie. Toen werden de letters uitgevonden. De eerste taal was hiëroglyphisch en algemeen, en het denkstuk dat er ons van gebleven is het boek van Henoch, van Cadmus, van Thot of van Palamedes, het kabalistische claviculum, later aangenomen door Salomo, het mystieke boek van de Theraphim, van de Urim en van de Thumim, de primitieve Genesis van den Zohar en van Willem Pastel, het mystieke rad van Ezechiël, de *rota* der kabalisten, het Tarot van de magiërs en van de zigeuners. Toen werden uitgevonden de kunsten, en de scheepvaart werd voor de eerste maal beproefd ; de betrekkingen gingen elkaar begrijpen, de behoeften vermeerderden zich, en spoedig, dat wil zeggen de 26ste Junie van het jaar der wereld 1417 brak de regeering van Samaël, den engel van Mars aan, een tijdperk van verdorvenheid bij alle menschen en van den zondvloed. Na een lange onmacht, vermande de wereld zich om opnieuw geboren te worden

onder Gabriël, den engel van de maan, die zijn rijk begon den 28sten Maart van het jaar der wereld 1771: toen vermenigvuldigde zich de familie van Noach en deze bevolkte weer alle deelen der aarde, na de spraakverwarring van Babel, tot aan het rijk van Michaël, den engel der zon, dat begon den 24sten Februari van het jaar der wereld 2126; en het is tot dit tijdperk dat men moet terugbrengen de oorsprong der eerste overheerschingen, het rijk van de kinderen van Nemrod, de geboorte der wetenschappen der godsdiensten op aan de, en de eerste botsingen tusschen despotisme en vrijheid. Trithemius vervolgt deze merkwaardige studie de tijden door, en toont op dezelfde tijdstippen de terugkeer der ruïnes, vervolgens beschaving herboren door de poëzie en de liefde, de rijken ingesteld door de families, vergroot door den handel, verwoest door den oorlog, hersteld door algemeene en voortschrijdende beschaving, vervolgens opgezogen door groote rijken, die de syntheses zijn van de geschiedenis. Het werk van Trithemius is, onder dit gezichtspunt algemeener en onafhankelijker dan dat van Bossuet, en het is een absolute sleutel van de philosophie der geschiedenis. Zijne strenge berekeningen voeren hem tot aan de maand November van het jaar 1879, tijdstip van de regeering van Michael en van de grondvesting van een nieuw wereldrijk. Dit koningrijk zal voorbereid zijn door drie en een halve eeuw van angsten en drie en een halve eeuw van verwachtingen ; tijdperken die nauwkeurig samenvallen met de zestiende, zeventiende, achttiende en de halve negentiende voor maanschemer en de hoop ; met de veertiende, dertiende, twaalfde en halve elfde eeuw voor de beproevingen, de onwetendheid, de angsten en de geesels van de gansche natuur. Wij zien dus, naar deze berekening dat in 1879, dat wil zeggen in 24 jaren, een wereldrijk zal gegrondvest worden en de vrede aan de wereld gegeven. Dit rijk zal politiek en godsdienstig zijn ; het zal een oplossing geven voor al de bewogen problemen van onze

dagen en zal duren 354 jaren en 4 maanden ; vervolgens zal terugkomen het rijk van Orifiël, dat wil zeggen een tijdperk van zwijgen en nacht. Het volgende wereldrijk, dat onder de regeering van de zon staat, zal toebehooren aan hem, die de sleutels van het Oosten zal vasthouden, die op dit oogenblik de vorsten van de vier werelddeelen elkaar betwisten ; maar het begrip en de werkzaamheid zijn, in de hoogere koningrijken, de krachten die de zon besturen, en de natie die op aarde thans de leiding van het begrip en het leven bezit zal ook verkrijgen de sleutels van het Oosten en zal het wereldrijk stichten. Misschien zal zij daarvoor een kruis en een martelaarschap te doorstaan hebben, overeenkomende met die van den mensch-god ; maar dood of levend tusschen de volkeren, zal haar geest triomfeeren, en alle volkeren der aarde zullen herboren worden en in 24 jaar de standaard van het altijd overwinnende of wonderbaar opgewekte Frankrijk volgen. Zoo is de profetie van Trithemius, gesteund door al onze voorzieningen en gesteund door al onze wenschen.

HOOFDSTUK XXII.

Het Boek van Hermes.

Wij komen tot het einde van ons werk, en hier moeten wij er de algemeene sleutel van geven en er het laatste woord van zeggen.

De hoofdsleutel van de magische kunsten is de sleutel van al de oude godsdienstige dogma's, de sleutel van de kabala en van den Bijbel, het claviculum van Salomo.

Dit claviculum nu of kleine sleutel, die men gedurende eeuwen verloren waande, hebben wij terug gevonden, en wij hebben al de graven der oude wereld kunnen openen, de dooden doen spreken, terugzien in al hun glans de monumenten van het verleden, begrijpen de raadsels van al de sphinxen en doordringen in al de heiligdommen.

Het gebruik van dezen sleutel bij de ouden was slechts geoorloofd aan enkel de groote priesters, en men vertrouwde zelfs niet het geheim toe aan de elite der ingewijden. Zie hier nu wat deze sleutel was :

Het was een hieroglyphisch en numereel alphabet, door de karakters en de cijfers uitdrukkend een serie van algemeen geldende denkbeelden ; voorts een schaal van tien getallen vermenigvuldigd door vier symbolen en samen verbonden door twaalf figuren die de twaalf teekens van den dierenriem voorstellen, plus vier geniën, die van de vier hoofdwindstreken.

De viervoudige symboliek, voorgesteld in de mysteriën van Memphis en van Thebe door de vier vormen van den sphinx, den mensch, den arend, den leeuw en den stier, komt overeen met de vier elementen der oude wereld voor-

ה
7
A. CONSTANT.

gesteld als : het water, door den beker die de man vasthoudt of den waterman ; de lucht door den kring of nimbus die het hoofd van den hemelschen adelaar omringt ; het vuur, door het hout dat het voedt, door den boom, die de gloed van de aarde en die van de zon doen bevruchten, door den scepter eindelijk van koningschap, waarvan de leeuw het embleem is ; de aarde, door het zwaard van Mithra, die alle jaren de heilige stier offert en die doet vloeien met zijn bloed het sap dat alle vruchten van aarde doet zwellen.

Deze vier teekens nu, met hunne analogiën, zijn de uitlegging van het eenige woord verborgen in al de heiligdommen, van het woord, dat de bacchanten schenen te raden in hare dronkenschap, wanneer zij de feesten van Iacchos vierende zich tot de razernij opwonden voor Io EVOHE ! Wat beteekende dus dit geheimzinnige woord ? Het was de naam van de vier primitieve letters van de moedertaal JOD, symbool van de wijnstok of van den vaderlijken scepter van Noach ; de HE beeld van den plengbeker, teeken van het goddelijke moederschap ; de VAU, die beide voorafgaande teekens vereenigt, en in Indië voor figuur het groote en geheimzinnige lingga. Zoo was, in het goddelijke woord het drievoudige teeken van de drieheid ; vervolgens verscheen de moederlijke letter voor de tweede maal om de vruchtbaarheid van de natuur en van de vrouw uit te drukken, om ook te formuleeren het leerstuk van de algemeene en voortschrijdende analogiën, voortschrijdend van de oorzaken tot de gevolgen en opstijgend van de gevolgen tot de oorzaken. Het heilige woord wordt dan ook niet uitgesproken ; het wordt gespeeld en gezegd in vier woorden, wat de vier heilige woorden zijn : JOD, HE, VAU, HE.

De geleerde Gaffarel twijfelt niet dat de *theraphim* der Hebreeën, door middel waarvan zij de orakels van de *urim* en van de *thumim* raadpleegden de figuren geweest waren van de vier dieren van de kabala, waarvan de symbolen saamgevat waren, zooals wij welhaast zullen zeggen, door de

sphinxen of cherubims van de ark. Maar hij citeert naar aanleiding van de aangematigde theraphim van Michas, een merkwaardige passage van Philo den Jood, dat een geheele openbaring is over de oude en priesterlijke oorsprong van onze Tarots. Gaffarel drukt zich uit als volgt: „Hij zegt dus (Philo de Jood), sprekende van de verborgen geschiedenis in het bovengenoemde hoofdstuk der Rechters, dat Michas maakte van fijn goud en zilver drie figuren van kleine jongens en drie jonge kalveren, zoowel als van een leeuw, een arend, een draak en een duif: zoodat indien iemand hem ging opzoeken om eenig geheim te vernemen omtrent zijn vrouw, hij de duif ondervroeg; was het omtrent zijn kinderen, het jongetje; was het over rijkdommen, de arend; was het over de kracht en de macht, de leeuw, was het over vruchtbaarheid, de cherub of het kalf; was het over de lengte der dagen en der jaren, de draak." Deze openbaring van Philo, hoewel Gaffarel er weinig ophef van maakt, is voor ons van het hoogste belang. Ziehier inderdaad onze sleutel van de vierheid, ziehier de beelden der vier symbolische dieren, die zich bevinden op de een en twintigste sleutel van het Tarot, dat wil zeggen in het derde zevental, alzoo herhalende drie en het geheele symbolisme samenvattend, dat de drie boven geplaatste zevenheden uitdrukken; vervolgens de strijd der kleuren, uitgedrukt door de duif en de draak; de cirkel of ROTA, gevormd door de draak of de slang om uit te drukken de lengte der dagen; eindelijk de kabalistische waarzeggerij van het geheele Tarot, zooals later de Egyptische Zigeuners het beoefenden, wier geheimen door Etteilla werden geraden en onvolkomen terug gevonden.

Men ziet in den Bijbel dat de hoogepriesters den Heer raadplegen op de gouden tafel van de heilige ark, tusschen de cherubs of sphinx met stierenromp en arendsvleugels; en dat zij raad vroegen door middel van théraphim, van urim, van thumim en van ephod. De ephod was, zooals men

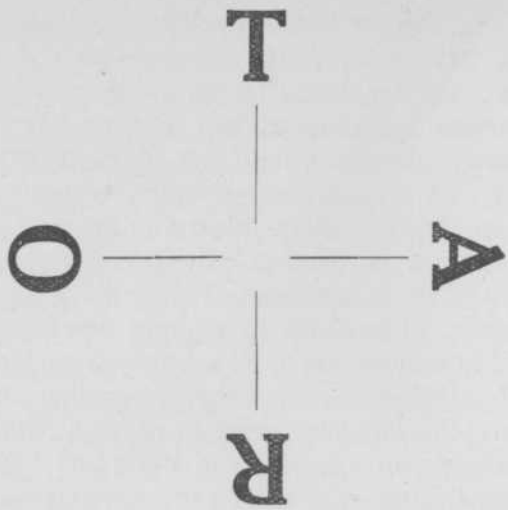
weet, een magisch vierkant van twaalf getallen en van twaalf woorden, gegraveerd op kostbare steenen. Het woord *theraphim* in het Hebreeuwsch beteekent hiëroglyphen of teekens in figuur ; de urim en de thumim was het hooge en het lage, het Oosten en het Westen, het ja en het neen, en deze teekens correspondeerden met de twee zuilen van den tempel JAKIN en BOHAS. Wanneer dus de hoogepriester het orakel wilde doen spreken, lootte hij met de theraphim of gouden banden die de beelden van de vier gewijde woorden droegen, en plaatste ze drie bij drie om het redelijke of ephod, tusschen de urim en de thumim, dat wil zeggen tusschen de beide onyxen die tot haken dienden voor de kettinkjes van den ephod. De onyx van rechts beteekende Gedulah of medelijden en mildheid ; de onyx van links had betrekking op Geburah en beteekende rechtvaardigheid en toorn, en indien, bijvoorbeeld, het teeken van den leeuw zich bij de steen bevond, waar de naam van den stam van Juda aan de linkerzijde gegraveerd was, las de opperpriester het orakel als volgt : De roede van den Heer is vertoornd tegen Juda. Indien de theraphim voorstelde den mensch of de beker en deze zich eveneens links bevond, bij de steen van Benjamin, dan las de hooge-priester : De barmhartigheid des Heeren is moe van de beleedigingen van Benjamin, die hem kwetst in zijn liefde. Daarom zal hij de beker van zijn toorn over hem uitstorten, etc. Wanneer de oppermachtige priester uitscheidde in Israël, wanneer al de orakels der wereld zwegen in tegenwoordigheid van het menschgeworden Woord, dat sprak door den mond van den populairsten en zachtsten der wijzen, toen de ark verloren was, het heiligdom ontwijd en de tempel verwoest, werden de geheimen van den ephod en de theraphim, die niet meer geteekend waren op goud en kostbare gesteenten, geschreven of liever afgebeeld door enkele kabalistische wijzen op het ivoor, op het perkament, op het verzilverde en vergulde leer, vervolgens eindelijk op eenvoudige kaarten, die altijd verdacht waren

bij de officieele Kerk, als in zich sluitende een gevaarlijke sleutel van hare mysteriën. Daarvandaan zijn die tarots gekomen waarvan de oudheid, ontsluierd van den geleerden Court de Gébelin door de wetenschap zelve der hiëroglyphen en der getallen, later zoozeer heeft gescherpt de twijfelachtige scherpzinnigheid en de vasthoudende onderzoeking van Etteilla.

Court de Gébelin geeft in het achtste deel van zijn *Monde primitif* de figuur van de twee en twintig azen van het Tarot, en toont de volkomen analogie aan met al de symbolen van de hoogste oudheid ; hij beproeft vervolgens er de uitlegging van te geven en geraakt zooals van zelf spreekt op een dwaalspoor, omdat hij niet als uitgangspunt neemt het universeele en gewijde tetragram, het Io EVOHE der Bacchanaliën, de JOD HE VAU HE van het heiligdom, de יהוה van de kabala.

Etteilla of Alliette, alleen bekommerd over zijn systeem van divinatie en over het stoffelijk voordeel dat hij daaruit kon trekken, Alliette, oud kapper, die nooit noch het Fransch, noch zelfs de spelling geleerd had, beweerde het boek van THOT te hervormen en aldus zich toe te eigenen. Op het tarot, dat hij liet graveeren, en dat zeer zelden geworden is, leest men op de acht en twintigste kaart (de achtste der stokken) deze naïeve reclame : „Etteilla, leeraar in de algebra, hernieuwer der kartomantie en redacteuren (*sic*) van de moderne *onregelmatigheden* van dit oude boek van Thot, woont in de straat de l'Oseille, no. 48, te Parijs." Etteilla had zeker beter gedaan niet de *incorrections*, waarover hij spreekt te redigeeren ; zijn bemoeiingen hebben in het gebied van de gewone magie en van de kaartlegsters terug doen vallen het oude boek ontdekt door Court de Gébelin. Wie te veel wil bewijzen, bewijst niets, zegt een axioma van de logica; Etteilla geeft hiervan een voorbeeld te meer, en toch hadden zijn pogingen hem gevoerd tot een zekere kennis van de kabala, zooals men zien kan in enkele zeldzame passages van zijn onleesbare werken.

De ware ingewijden van denzelfden tijd als Etteilla, de rozekruizers, bijvoorbeeld, en de martinisten die in het bezit waren van het ware Tarot, zooals een boek van St. Martin, waarvan de hoofdstukken die van het Tarot zijn, en deze passage van een vijand der rozekruizers bewijzen: „Zij beweren dat zij een deel hebben, waaruit zij kunnen leeren alles wat in de andere boeken is die er zijn of die er ooit konden wezen. Dit deel is hun rede, waarin zij het oertype vinden van alles wat bestaat door de gemakkelijkheid van analyseeren, abstracties te maken, een soort van verstandswereld te vouwen en al de mogelijke wezens te scheppen. Zie, de philosophische, theosophische, microsmieke kaarten, enz. „*Conjuration contre la religion catholique et les souverains*" door den schrijver van *Voile levé pour les curieux* Parijs, Crapard, 1792. De ware ingewijden, zeggen wij die het geheim van het tarot onder hunne grootste mysteriën hadden, hoedden zich wel te protesteeren tegen de dwalingen van Etteilla, en lieten hem niet openbaren, maar *ontsluieren* de geheimleer van de ware clavicula van Salomo. Ook is het niet zonder een diepe verwondering dat wij onaangetast en nog onbekend deze sleutel van al de dogmas en van al de philosophiën der oude wereld gevonden hebben. Ik zeg een sleutel, en het is er waarlijk een, die den cirkel van de vier decaden tot ring heeft en tot pijp of schacht de school der 22 karakters, vervolgens voor baard de drie graden van de drieheid, zooals begrepen en voorgesteld heeft Guillaume Postel in zijn *Clef des choses cachées* sedert het begin der wereld, sleutel waarvan hij aldus de occulte, en de alleen bij de ingewijden bekende naam aanduidt.

woord dat gelezen kan worden ROTA en beteekent het rad van Ezechiel, of TAROT en dan synoniem is met den AZOTH van de hermetische philosophen. Het is een woord dat kabalistisch het dogmatische en natuurlijke absolute uitdrukt ; het wordt gevormd door de karakters van het monogram van Christus, volgens de Grieken en de Hebreeën. De Latijnsche R of de Grieksche P bevindt zich in het midden tusschen de alpha en de omega van de APOCALYPSE ; vervolgens de heilige Tau, beeld van het kruis, sluit het woord geheel in, zooals wij uiteengezet hebben op bladzijde 95 van ons ritueel.

Zonder het Tarot is de magie der ouden voor ons een gesloten boek, en is het onmogelijk om door te dringen tot een der groote mysteriën van de kabala. De tarot alleen geeft de vertolking van de magische vierkanten van Agrippa en Paracelsus, zooals men zich kan overtuigen door deze zelfde kaarten te vormen met de sleutels van het Tarot en de hiëroglyphen te lezen, die zich zoo bijeen gebracht zullen vinden.

Ziehier de zeven magische vierkanten der planetarische geniën volgens Paracelsus.

Saturnus

2	9	4
7	5	3
6	1	8

Jupiter

6	12	12	10
5	10	11	11
9	6	7	12
14	6	4	1

Mars

14	10	22	22	18
20	12	7	20	2
8	17	9	9	8
12	3	9	5	26
11	23	8	6	11

De Zon

9	22	1	32	25	19
7	11	27	18	8	3
19	14	16	15	23	24
18	20	22	21	17	13
22	29	10	19	26	12
36	5	35	6	12	13

Venus

22	47	18	41	0	35	8
25	23	47	17	42	11	29
10	6	14	9	18	36	12
3	31	16	25	43	19	37
38	14	32	31	26	44	20
21	39	8	33	22	27	45
46	15	40	49	24	03	27

Mercurius

8	52	39	5	24	61	66	11
49	15	14	52	52	12	10	56
41	43	22	14	45	19	18	48
33	34	35	29	20	38	39	25
40	6	27	59	31	30	31	33
17	47	55	28	25	43	42	24
9	51	53	12	13	51	00	16
64	12	15	61	61	6	7	47

De Maan

37	70	29	70	21	62	12	14	41
16	28	70	30	71	12	53	14	46
47	20	11	7	31	72	22	35	15
16	48	68	40	81	32	62	25	56
57	17	49	29	7	66	33	65	25
26	58	40	56	31	42	74	34	66
53	27	59	10	51	2	41	75	35
36	68	19	60	71	65	43	44	76
77	28	20	69	61	12	25	60	5

Door elk van de kolommen van deze vierkanten op te tellen, krijgt gij onveranderlijk het getal karakteristiek voor

de planeet, en, vindende de uitlegging van dit getal door de hiëroglyphen van het Tarot, zoekt gij de beteekenis van al deze figuren, hetzij driehoekig, hetzij vierkant, hetzij kruisvormig, die gij door de cijfers gevormd zult vinden. Het resultaat van deze bewerking zal zijn een volkomen en verdiepte kennis van al de allegoriën en van al de mysteriën door de ouden verborgen onder het symbool van elke planeet, of liever van elke personificatie van invloeden, 't zij hemelsche, 't zij menschelijke op alle voorvallen van het leven.

Wij hebben gezegd dat de 22 sleutels van het Tarot de 22 letters van het kabalistische oeralphabet zijn. Hier volgt een tabel van de varianten van dit alphabet volgens de verschillende Hebreeuwsche kabalisten.

א Het zijn, de geest, de mensch of God ; het grijpbare voorwerp, de eenheid, moeder der getallen, de eerste substantie.

Al deze denkbeelden worden hiëroglyphisch uitgedrukt door de figuur van den GOOCHELAAR. Zijn lichaam en zijn armen vormen de letter א ; hij draagt om het hoofd een stralenkrans in den vorm van ∞, symbool van het leven en van de wereldgeest ; voor hem zijn degens, bekers en pantakels, en hij richt naar den hemel de tooverstaf. Hij heeft een jeugdig voorkomen en gekrulde haren, als Apollo of Mercurius ; hij heeft de glimlach van verzekerdheid op de lippen en de blik van begrijpen in de oogen.

ב Het huis van God en den mensch, het heiligdom, de wet, de gnosis, de kabala, de occulte kerk, de tweeheid, de vrouw, de moeder.

Hiëroglyphe van het tarot, de PAUSIN : een vrouw gekroond met een tiara, met de horens van de maan of van Isis, het hoofd omwikkeld met een sluier, het zonnekruis op de borst, en houdend op hare knieën een boek, dat zij met haar mantel bedekt.

De protestantsche schrijver van een voorgewende ge-

schiedenis van de pausin Johanna heeft teruggevonden en zoo goed zoo kwaad doen dienen voor zijn stelling, twee merkwaardige en oude afbeeldingen, die hij gevonden heeft van de pausin of opperpriesteres van het Tarot. Deze beide figuren geven aan de pausin al de attributen van Isis : in de eene houdt en liefkoost zij haar zoon HORUS ; in de andere heeft zij lange en loshangende haren : zij is gezeten tusschen de twee zuilen van de tweeheid, draagt op haar borst een zon met vier stralen, legt een hand op een boek, en maakt met de andere het teeken van het priesterlijke esoterisme, dat wil zeggen dat zij slechts drie vingers opent en de andere gevouwen houdt in teeken van mysterie ; achter haar hoofd is de sluier, en aan elke zijde van haar zetel een zee, waarop de lotusbloemen ontluiken. Ik beklaag zeer de ongelukkige geleerde die in dit oude symbool slechts heeft willen zien een monumentaal portret van zijne beweerde pausin Johanna.

ב Het woord, de drieheid, de volheid, de vruchtbaarheid, de natuur, de voortbrenging in de drie werelden.

Symbool, DE KEIZERIN : een gevleugelde vrouw, gekroond, gezeten en op het einde van haar scepter de wereldbol houdend ; zij heeft voor teeken een adelaar, beeld van de ziel en het leven.

Deze vrouw is de Venus Urania van de Grieken en werd voorgesteld door Johannes in zijn *Apocalypse*, door de vrouw bekleed met de zon, gekroond door twaalf sterren en met de maan onder haar voeten. Het is de mystieke quintessence van de drieheid, dat is de geestelijkheid, de onsterfelijkheid ; het is de koningin van den hemel.

ד De poort of het bestuur bij de Oosterlingen, de inwijding, de macht, het tetragram, de vierheid, de kubus of zijn basis.

Hiëroglyphe : DE KEIZER : een alleenheerscher wiens lichaam een gelijkbeenige driehoek voorstelt, en zijn beenen een kruis, beeld van den Athanor der philosophen.

ה Aanwijzing, aantooning, onderricht, wet, symbolisme, philosophie, godsdienst.

Hiëroglyphe : De Paus of de groote hiërophant. In meer moderner Tarots wordt dit teeken vervangen door het beeld van Jupiter. De groote hiërophant, gezeten tusschen de twee zuilen van Hermes en van Salomo, maakt het teeken van het esoterisme en leunt op het kruis van drie dwarslijnen van een driehoekigen vorm. Voor hem liggen twee lagere dienaren op de knieën, op die wijze dat daar hij boven zich heeft de kapiteelen van de beide zuilen en onder zich de twee hoofden der dienaren, hij het middelpunt van de vijfheid is en het goddelijk pentagram voorstelt, waarvan hij op die wijze de volkomen beteekenis geeft. In werkelijkheid zijn de zuilen de noodzakelijkheid of de wet ; de hoofden zijn de vrijheid of de werking. Men kan een lijn trekken van elke zuil naar elk hoofd, en twee lijnen van elke zuil naar elk der beide hoofden. Men zal op die wijze een vierkant verkrijgen door een kruis in vier driehoeken gesneden, en in het midden van dit kruis zal de groote hiërophant zijn, wij zouden zeggen bijna als de tuinspin in het midden van zijn web, indien dit beeld betrekking kon hebben op zaken der waarheid, der roem en van het licht.

ו Samenkoppeling, haak, linggam, inwikkeling, vereeniging, omarming, worsteling, vijandschap, combinatie, evenwicht.

Hiëroglyphe, de mensch tusschen de Ondeugd en de Deugd. Boven hem straalt de zon van de waarheid, en in deze zon spant Amor zijn boog en bedreigt de Ondeugd met zijn pijl. In de orde der tien sephiroth, beantwoordt dit symbool aan Tiphereth, dat wil zeggen aan het idealisme en aan de schoonheid. Het getal zes vertegenwoordigt de vijandschap tusschen de beide drieheden, dat wil zeggen van de absolute negatie en van absolute bevestiging. Het is dus het cijfer van den arbeid en van de vrijheid ; en daarom heeft het ook betrekking op de zedelijke schoonheid en de roem.

ז Wapen, zwaard, vlammende degen van den cherub, gewijde zevenheid, triomf, koningschap, priesterschap.

Hiëroglyphe, een vierkante kar met vier zuilen, met een blauwe en besterde draperie. Op de kar tusschen de vier zuilen een triumfator gekroond door een cirkel waarboven zich verheffen en stralen drie pentagrammen van goud. De triumfator heeft op zijn kuras drie winkelhaken boven elkaar ; op zijn schouders zijn de urim en de thumim van het oppermachtige hoogepriesterschap, voorgesteld door de beide maansikkels in Gedulah en in Geburah ; hij houdt in de hand een scepter, met op den top een globe, een vierkant en een driehoek ; zijn houding is trotsch en bedaard. Aan de kar is aangespannen een dubbele sphinx of twee sphinxen die elkaar bij de onderbuik vasthouden ; ze trekken de een de eene zijde, de andere den anderen kant uit, maar een der twee wendt zijn hoofd om en zij kijken dezelfde kant uit. De sphinx die het hoofd omdraait is zwart, de andere wit. Op het vierkant dat de voorzijde van de kar uitmaakt, ziet men het indische linggam, waarboven de vliegende spheer van de Egyptenaren. Deze hiëroglyphe, waarvan wij hier de nauwkeurige afbeelding geven, is misschien de mooiste en de compleetste van alle die de clavicula van den Tarot samenstellen.

ח Weegschaal, aantrekking en afstooting, leven, schrik, belofte en bedreiging.

Hiëroglyphe, de RECHTVAARDIGHEID met haar zwaard en haar weegschaal.

ט Het Goede, de afkeer voor het kwade, de zedelijkheid, de wijsheid.

Hiëroglyphe, een wijze op zijn stok geleund en voor zich uitdragende een lamp, hij wikkelt zich geheel in zijn mantel. Het opschrift is DE KLUIZENAAR of de CAPUCIJNER, wegens de capuchon van zijn oosterschen mantel; maar zijn ware naam is de BEDACHTZAAMHEID, het hij vult aldus de vier hoofddeugden aan, die uiteen gescheiden schijnen bij Court de Gébelin en bij Etteilla.

י Beginsel, openbaring, lof, mannelijke eer, phallus, mannelijke vruchtbaarheid, vaderlijke scepter.

Hiëroglyphe, het RAD DER FORTUIN dat wil zeggen het cosmogonische rad van Ezechiël, met een Hermanubis rechts omhoog rijzende, een Typhon links naar beneden dalende, en een sphinx daarboven in evenwicht en de degen tusschen zijn leeuwenklauwen vast houdende. Bewonderenswaardig symbool, mismaakt door Etteilla, die Typhon door een man, Hermanubis door een muis heeft verangen, en de sphinx door een aap, een allegorie de Kabala van Etteilla wel waardig.

כ De hand in de verrichting van grijpen en vasthouden.

Hiëroglyphe. De KRACHT, een vrouw gekroond met de levenbrengende ∞ en die vredig en zonder inspanning de bek van een woedenden leeuw sluit.

ל Voorbeeld, onderricht, openbare les.

Symbool, een man, die bij een voet opgehangen is, en wiens handen achter op de rug gebonden zijn, op zoo'n manier dat zijn lichaam een driehoek vormt met den top naar beneden, en zijn beenen een kruis boven den driehoek. De galg heeft de vorm van een Hebreeuwsche tau ; de beide boomen die haar ondersteunen hebben elk zes afgesneden takken. Wij hebben elders dit symbool van offer en van volbracht werk uitgelegd ; wij zullen er hier op terug komen.

מ De hemel van Jupiter en van Mars, heerschappij en kracht, hergeboorte, schepping en verwoesting.

Hiëroglyphe, de DOOD, die gekroonde hoofden maait, in een weide, waar men menschen ziet groeien.

נ De hemel van de Zon, temperaturen, seizoenen, beweging, veranderingen van het leven altijd nieuw en altijd hetzelfde.

Hiëroglyphe de MATIGHEID, een engel, met het teeken van de zon op het voorhoofd, en op de borst het vierkant en de driehoek van de zevenheid, giet van de eene beker in de andere de beide essences die het levenselixir uitmaken.

ם De hemel van Mercurius, occulte wetenschap, magie, handel, welsprekendheid, mysterie, zedelijke kracht.

Hiëroglyphe, de DUIVEL, de bok van Mendes of de Baphomet van den tempel met al zijn pantheïstische attributen. Deze hiëroglyphe is de eenige, die Etteilla volkomen begrepen en naar behooren vertolkt heeft.

ע De hemel van de Maan, veranderingen, omverwerpingen, wijzigingen, zwakheden.

Hiëroglyphe, een toren, door den bliksem getroffen, waarschijnlijk die van Babel. Twee personages, Nemrod zonder twijfel en zijn valsche profeet of zijn minister zijn omlaag gestort van boven naar beneden op de ruïnen. Een der personen stelt vallend op volkomen wijze de letter ע voor.

פ De hemel van de Ziel, opwellingen van de gedachte, moreele invloed op de vormen, onsterfelijkheid.

Hiëroglyphe, de schitterende ster en de eeuwige jeugd. Wij hebben elders de beschrijving van deze figuur gegeven.

צ De elementen, de zichtbare wereld, het weerkaatste licht, de stoffelijke vormen, het symbolisme.

Hiëroglyphe, de maan, de dauw, een kreeft in het water omhoog gaande naar het land, een hond en een wolf huilend tegen de maan, en beiden tegen gehouden aan den voet van twee torens, een voetpad dat zich in den horizon verliest en dat bezaaid is met druppels bloed.

ק De mengsels, het hoofd, de top, de vorst van den hemel.

Hiëroglyphe een stralende zon en twee naakte kinderen, die elkaar de hand geven in een versterkte omheining. In de andere Tarots, is het een spinster afhaspelend de lotsbestemmingen ; in anderen eindelijk een naakt kind gestegen op een wit paard en ontplooiend een scharlaken standaard.

ר De groeikracht, de voortbrengende eigenschap van de aarde, het eeuwige leven.

Hiëroglyphe, het Oordeel. Een genius blaast de trompet en de dooden komen uit hun graven ; deze dooden weer levend geworden zijn een man, een vrouw en een kind : de drieheid van het menschelijk leven.

ש Het gevoelige, het vleesch, het eeuwige leven.

Hiëroglyphe, de Dwaas : een man als een zot gekleed, gaande waar het lot hem brengt, beladen met een bedelzak, dien hij achter zich draagt, en die zonder twijfel vol is met zijn belachelijkheden en zijn ondeugden ; zijn kleeren, in wanorde laten bloot wat hij verbergen moest en een tijger die hem volgt, bijt hem zonder dat hij er aan denkt hem te ontwijken of zich te verdedigen.

ת De mikrokosmos, de samenvatting van alles in alles.

Hiëroglyphe, de kether of de kabalistische kroon tusschen de vier mysterieuse dieren ; in het midden van den kroon ziet men de Waarheid, die in elke hand een tooverstaf houdt.

Zoo zijn de 22 sleutels van het Tarot, die er alle cijfers van uitleggen. Zoo verklaart de goochelaar, of sleutel der eenheden de vier azen met hunne viervoudige beteekenis voortgaande in de drie werelden en in het eerste beginsel. Zoo is het aas van de tienheid af van den cirkel, de ziel van de wereld ; het aas van den degen, is het strijdbare verstand ; het aas van den beker, is het beminnende verstand ; het aas van den stok, is het scheppende verstand ; het zijn ook de beginselen van de beweging, van den vooruitgang, van de vruchtbaarheid en van de macht. Ieder getal, vermenigvuldigd met een sleutel geeft een ander getal dat, op zijn beurt door de sleutels uitgelegd, de wijsgeerige en godsdienstige openbaring in elk teeken vervat, aanvult. Nu kan elk der 56 kaarten vermenigvuldigd worden beurt voor beurt door de 22 sleutels ; daaruit komt voort een rij van samenvoegingen, die al de meest verrassende resultaten geven van openbaring en van licht. Het is een ware philosophische machine, die de geest verhindert af te dwalen, hem zijn initiatief en zijn vrijheid latend ; het zijn wiskundige berekenin-

gen toegepast op het absolute, het is het verbond van het positeve met het ideaal, het is een loterij van gedachten alle strikt nauwkeurig als de cijfers, het is eindelijk misschien van wat het menschelijk genie ooit beseft heeft tegelijkertijd het eenvoudigste en het grootste.

De manier om de hiëroglyphen van het Tarot te lezen is ze 't zij in een vierkant, 't zij in een driehoek te rangschikken, door de gepaarde nummers in vijandschap te plaatsen en ze te verzoenen door de ongepaarde. Vier teekens drukken altijd het absolute uit in een of andere orde en worden verklaard door een vijfde. Zoo is de oplossing van alle magische kwesties die van het pentagram en al de antinomiën worden verklaard door een harmonieuze eenheid.

Zoo gerangschikt, is het Tarot een waar orakel, en beantwoordt het aan alle mogelijke vragen met meer juistheid en onfeilbaarheid dan de Androïde van Albert den Groote: zoodat een gevangene zonder boeken in enkele jaren, had hij maar een Tarot waarvan hij zich wist te bedienen, een algemeene kennis verworven kunnen hebben, en van alles zou kunnen spreken met een onvergelijkelijke geleerdheid en een onuitputtelijke welsprekendheid. Dit rad, inderdaad, is de ware sleutel van de redenaarskunst van de groote kunst van Raimundus Lullus ; het is het ware geheim van de transmutatie van duisternissen in licht, het is de eerste en de belangrijkste van al de geheimleeren van het groote werk.

Door middel van dezen algemeenen sleutel van het symbolisme worden alle allegoriën van Indië, Egypte en Judea helder ; de *Openbaring* van Johannes is een kabalistisch boek, waarvan de zin gestreng aangeduid wordt door de figuren en door de cijfers van de urim, de thumim, de théraphim en van den ephod, allen samengevat en aangevuld door het Tarot ; de oude heiligdommen hebben geene mysteriën meer, en men begrijpt voor de eerste maal de beteekenis van de voorwerpen van den eeredienst der Hebreeën. Wie

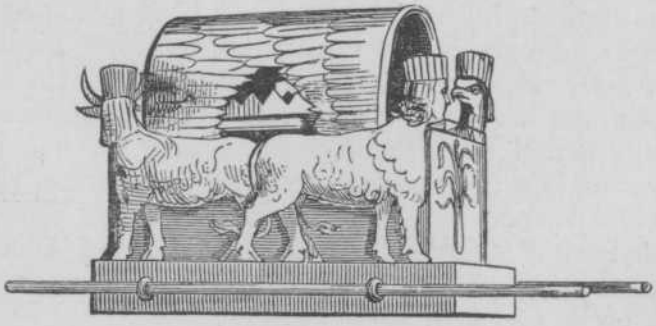
ziet inderdaad niet in de gouden tafel, gekroond en ondersteund door cherubijnen, die de arke des verbonds bedekte en als verzoening diende, de zelfde symbolen als in de één-entwintigste sleutel van het Tarot ? De ark was een hiëroglyphische samenvatting van heel de kabalistische leer, ze bevatte de jod of de bloeiende stok van Aaron, de *he* of de beker, de gomor, die het manna bevat, de beide tafelen der wet, symbool overeenkomende met dat van het zwaard der gerechtigheid, en de manna, die de gomor bevatte, vier zaken die op wonderlijke wijze de letters van het goddelijk tetragram vertalen.

Gaffarel heeft op geleerde wijze bewezen dat de cherubijnen of de cherub van de ark in kalfsgedaante waren ; maar wat hij niet geweten heeft, is dat in plaats van twee er vier van geweest waren, twee aan elk uiteinde, zooals de text nadrukkelijk zegt, slecht verstaan hier ter plaatse door de meeste schriftverklaarders.

Zoo moet men bij vers 18 en 19 van den *Exodus* op de volgende wijze de Hebreeuwsche text vertalen :

„Gij zult maken twee kalveren of sphinxen van goud met den hamer bearbeid, aan elke zijde van het orakel.

„En gij zult ze plaatsen de een naar de eene zijde, de andere naar de andere zijde gekeerd."

De cherubs of sfinxen waren inderdaad bij tweeën samengekoppeld aan elken kant van de ark, en hunne koppen keerden zich om bij de vier hoeken van het deksel, dat zij bedekten met hunne vleugels gerand tot verwulfsel aldus de kroon van de gouden tafel beschaduwend, welke zij op hunne schouders schraagden en elkaar aankijkende door de bekers en met het gelaat naar de zoentafel. (Zie de afbeelding). De ark had alzoo drie deelen of drie verdiepingen, voorstellende Aziluth, Jezirah en Briah, de drie werelden van de kabala : de basis van den koffer, waaraan waren aangebracht de vier ringen der beide draagstokken, overeenkomende met de zuilen van den tempel JAKIN en BOHAS ; de koffer zelf, waarop een relief uitsprong dat van de sphinxen, en de deksel, beschaduwd door de vleugels van den sphinx. De basis geeft weer het rijk van het zout, om de taal van de Hermes-adepten te gebruiken ; de koffer het rijk van het kwikzilver of van het azoth, en de deksel het rijk van den zwavel of het vuur. De andere voorwerpen van den eeredienst waren niet minder allegorisch, maar men zou een afzonderlijk werk noodig hebben om ze te beschrijven en uit te leggen.

Saint Martin, in zijn Natuurlijk tafereel van de betrekkingen die bestaan tusschen God, den mensch en de natuur, heeft, zooals wij reeds gezegd hebben, de indeeling van het Tarot gevolgd, en geeft over de 22 sleutels een vrij uitgebreide mystieke commentaar ; maar hij hoedt zich wel te zeggen vanwaar hij het plan van zijn boek genomen heeft, en om de hiëroglyphen te openbaren, waarover hij toelichtingen geeft. Pastel heeft dezelfde bescheidenheid in acht genomen, en het Tarot slechts noemende in de afbeelding van zijn sleutel der geheimleeren, noemt hij het in het overige van zijn boek onder den naam van *Genesis van Henoch*. De persoon van Henoch, schrijver van het eerste, gewijde boek is inderdaad identisch met die van Thot bij de Egyptenaren, van Cadmus bij de Phoeniciërs, en van Palamedes bij de Grieken.

Wij hebben op een vrij buitengewone manier een medaille uit de XVIe eeuw gevonden die een sleutel van het Tarot is. Wij zouden te veel zeggen indien men moet zeggen dat deze medaille en de plaats waar wij haar moesten vinden, ons in den droom getoond waren door den goddelijken Paracelsus : hoe het zij, de medaille is in ons bezit. Ze stelt voor, aan de eene zijde, den goochelaar in duitsch costuum van de XVIe eeuw, met zijne ceintuur in de eene hand en het pentagram in de andere ; hij heeft voor zich, op zijn tafel, tusschen een open boek en een gesloten beurs, tien penningen of talismans, gerangschikt in twee rijen elk van drie en in een vierkant van vier ; de voeten van de tafel vormen twee ה, en die van den goochelaar twee ו omgekeerd op deze wijze. ⅃L De andere zijde van de medaille bevat de letters van het alphabet, gerangschikt in het magische vierkant op deze wijze :

A	B	C	D	E
F	G	H	I	K
L	N	M	O	P
Q	R	S	T	V
	X	V	Z	N

Men kan opmerken dat dit alphabet slechts 22 letters heeft, de V en de N er tweemalen herhaald zijn en dat het geschikt is in vier vijftallen en een viertal voor sleutel en basis. De vier slotletters zijn twee combinaties van de tweeheid en van de drieheid, en kabalistisch gelezen, vormen zij het woord AZOTH, door aan de lettervormen hun waarde in oer-Hebreeuwsch te verleenen en door N voor א, Z voor wat het in het Latijn is, V voor de vau ו in 't Hebreeuwsch te nemen, die O uitgesproken wordt tusschen twee klinkers of letters die daarvan de waarde hebben, en de X voor de oer-Tau, die daar precies de vorm van had. Het Tarot in

zijn geheel wordt dus verklaard op deze wonderbare medaille, Paracelsus inderdaad waardig, en die ter bezichtiging voor de nieuwsgierigen stellen. De letters geschikt door vier maal vijf, hebben als samenvatting het woord אזות, overeenkomende met die van יהיה, van INRI en bevattend al de mysteriën van de kabala.

Het boek van het Tarot zoo'n hooge wetenschappelijke waarde bezittend, is het wel te verlangen dat men het niet meer verandert. Wij hebben op de Bibliothèque imperiale de verzameling van oude Tarots doorgebladerd, en daar hebben wij al de hiëroglyphen bijeengelezen, waarvan wij hier de beschrijving geven. Er blijft nog een belangrijk werk te doen over : namelijk te doen graveeren en te publiceeren een Tarot strikt compleet en zorgvuldig uitgevoerd. Mogelijk zullen wij het spoedig ondernemen.

Men heeft sporen van het Tarot bij al de volken der aarde gevonden. Het Italiaansche Tarot is, zooals wij gezegd hebben, het best bewaard en het trouwste ; maar men zou het nog kunnen vervolmaken met waardevolle aanwijzingen ontleend aan de Spaansche spelen : de beide bekers, bijvoorbeeld in de *Naibi* zijn geheel en al Egyptisch, en men ziet er twee antieke vazen, waarvan ibissen de ooren vormen, geplaatst boven een koe ; men vindt in de zelfde kaarten een eenhoorn in het midden van vier penningen ; de drie bekers stellen voor de gestalte van Isis, die uit een vaas te voorschijn komt, en uit de beide andere vazen komen twee ibissen de een dragend een kroon voor de godin, de andere een lotusbloem, die zij haar schijnt aan te bieden. De vier azen dragen het beeld van de hiëratische en geheiligde slang, en in enkele spelen, in het midden van vier penningen, in plaats van de symbolische eénhoorn, vindt men de dubbele driehoek van Salomo.

De Duitsche Tarots zijn meer veranderd, en men vindt er ternauwernood meer dan de namen der sleutels overladen met bizarre en pantagruelische figuren. Wij hebben in

ΟΤΙ
σου
η δοξα
και η δυναμις
εστιν
η
Βασι
λεια
הקדוש
ה
ירושלים
εις τους
αιωνας
Αμην

handen een chineesch Tarot, en er bevinden zich in de Bibliothèque impériale eenige staaltjes van een dergelijk spel. Paul Boiteau, in zijn opmerkelijk werk over de speelkaarten heeft er zeer goed geslaagde *specimens* van gegeven. Het Chineesche Tarot bewaart nog verschillende primitieve emblemen ; men onderscheidt zeer goed de penningen en de degens, maar het zou moeilijker zijn er de bekers en de stokken weer te vinden.

In den tijd van de gnostische en manichaeische ketterijen heeft Tarot voor de Kerk verloren moeten gaan, en in denzelfden tijd is de zin van de goddelijke *Openbaring* gelijkelijk verloren. Men heeft niet meer begrepen dat de zeven zegelen van dit kabalistische boek de zeven pentakels zijn, waarvan wij een afbeelding gegeven hebben, en die verklaard worden door de analogiën der getallen, der karakters en der figuren van het Tarot. Zoo is de wereldtraditie van den eenigen godsdienst een oogenblik afgebroken geweest, de duisternis en van den twijfel hebben zich over de gansche aarde verbreid, en het heeft de onwetendheid toegeschenen dat het ware katholicisme, de algemeene openbaring, een oogenblik verdwenen was. De uitlegging van het boek van Johannes door de karakters van de kabala zal een geheel nieuwe openbaring zijn, wat reeds verscheidene voorname magie-beoefenaars voorgevoeld hebben. Zie hier hoe zich een onder hen, Augustin Chaho uitdrukt :

„Het dichtwerk van de *Apocalypse* veronderstelt in den jeugdigen evangelist een compleet systeem en ontwikkelde overleveringen, hem alleen eigen.

„Het is geschreven in den vorm van een visioen, en het dringt samen in een kader, verblindend van poëzie al de geleerdheid, al het denken van den beschavenden Afrikaan.

„Geïnspireerd zanger, doorloopt de schrijver een rij van allesbeheerschende feiten ; hij teekent met groote trekken de geschiedenis van de maatschappij van een ineenstorting tot de andere en zelfs daarover uit.

„De waarheden, die hij openbaart, zijn profetiën van boven en van verre gekomen, waarvan hij zich de welluidende echo maakt.

„Hij is de stem die roept, de stem die de harmoniën zingt van de woestijn en de wegen bereidt naar het licht.

„Zijn woord schittert met gezag en beveelt het geloof, want hij komt brengen aan de barbaren de orakelen van den *Iao* en ontsluieren voor de bewondering der toekomstige beschavingen de eerstgeborene der zonnen.

„De theorie der vier tijdperken vindt zich in de Apocalypse terug als in de boeken van Zoroaster en den Bijbel.

„Het geleidelijk herstel van de oorspronkelijke verbonden en van het rijk van God onder de volkeren bevrijd van het juk der tyrannen en van den blinddoek der dwaling is duidelijk geprofeteerd voor het einde van het vierde tijdperk en de hernieuwing van de aangetoonde ineenstorting, eerst in de verte, bij volmaking der tijden.

„De beschrijving van de instorting en haar tijdsduur; de nieuwe wereld vrij gemaakt van de golf, en verschenen onder den hemel met al haar bekoorlijkheden; de groote slang, door een engel gebonden op den bodem van de put van den helleafgrond voor eenigen tijd; de dageraad eindelijk van dezen tijd die zal komen, geprofeteerd door het woord, dat den apostel verschijnt vanaf den aanhef van zijn gedicht:

„Zijn hoofd en zijn haren waren wit, zijn oogen glinsterden, zijne voeten waren gelijk aan het fijne metaal, wanneer het in het fornuis is, en zijn stem evenaarde het geraas der groote wateren.

„Hij had in zijn rechterhand zeven sterren, en uit zijnen mond kwam te voorschijn een zwaard met twee goed geslepen sneden. Zijn gelaat was even schitterend als de zon in haar kracht.

„Ziedaar Ormuzd, Osiris, Chourien, het lam, de Christus,

de oude der dagen, de man van den tijd en van den stroom bezongen door Daniël.

„Hij is de eerste en de laatste, hij die geweest is en die moet zijn, de alpha en de omega, het begin en het einde.

„Hij houdt in zijn hand de sleutel der mysteriën ; hij opent de groote afgrond van het centrale vuur waar de dood rust onder een tent van duisternissen, waar de groote slang slaapt in afwachting op het ontwaken der eeuwen."

De schrijver stelt deze allegorie van Johannes nevens die van Daniël, waar de vier vormen van den sphinx toegepast worden op de groote tijdperken van de geschiedenis, en waar de Mensch-zon, het lichtende woord den ziener troost en onderricht.

„De profeet Daniël zag een zee in tegengestelde richting bewogen door de vier winden des hemels.

„En dieren, de eenen zeer verschillend van de anderen kwamen te voorschijn uit de diepten van den Oceaan.

„De heerschappij van alles wat op aarde voorkomt werd hun toegestaan tot een tijdperk, twee tijdperken en de helft van het vierde tijdperk.

„En er kwamen vier te voorschijn.

„Het eerste dier, symbool van het zonneras der zieners, kwam van den kant van Afrika ; het geleek een leeuw en droeg arendsvleugelen : hem was een menschenhart gegeven.

„Het tweede dier, zinnebeeld van de veroveraars van het Noorden, die met het ijzer regeerden gedurende het tweede tijdperk, was gelijk aan een beer. Het had in den muil drie rijen van scherpe tanden, beelden van de drie groote veroverende families, en er werd hem gezegd : sta op en verzadig u aan bloedbad.

„Na de verschijning van het vierde beest, werden tronen opgericht, en de oude der dagen, de Christus der zieners, het lam van het eerste, vertoonde zich neergezeten.

„Zijn kleed was van een verblindende witheid, zijn hoofd straalde ; zijn troon, waaruit levende vlammen uit te voor-

schijn sprongen, werd voortgedragen op brandende raderen, een zeer levendige vuurvlam kwam van uit zijn aangezicht, myriaden engelen of sterren glansden om hem.

„Het oordeel werd gehouden; de zinnebeeldige boeken werden geopend.

„De nieuwe Christus kwam in een wolk vol bliksems en maakte halt voor den oude der dagen, hij verkreeg als aandeel de macht, de eer en de regeering over al de volken, al de stammen, al de tongen.

„Daniël naderde, toen een van hen, die aanwezig waren en vroeg hem de waarheid der dingen.

„En hem werd geantwoord dat de vier dieren de vier machten zijn die achtereenvolgens op de aarde zullen regeeren."

De Heer Chaho legt vervolgens verschillende beelden uit, waarvan de analogiën treffend zijn, en die in bijna alle heilige boeken terug gevonden worden. Zijne woorden zijn zeer opmerkelijk.

„In elk oorspronkelijk werkwoord stelt zich het parallelisme van de natuurlijke betrekkingen en van de zedelijke verhouding vast op dezelfde wortels.

„Ieder woord draagt met zich zijn stoffelijke en gevoelde omschrijving, en deze levende taal is even volmaakt en waar als zij eenvoudig en natuurlijk is in den scheppenden mensch.

„Dat de ziener met hetzelfde woord, lichtelijk gewijzigd, de zon, de dag, het licht, de waarheid uitdrukt, en éénzelfde bijnaam toepast op de blanke zon en op een lam, en spreekt van *lam* of *Christus* in plaats van *zon*, en van *zon* in plaats van *waarheid, licht, beschaving*, zijn er geen punten van beeldspraak, maar ware betrekkingen, met inspiratie gegrepen en uitgedrukt.

„Maar wanneer de kinderen van den nacht in hun onsamenhangend en barbaarsch dialect zeggen, *zon, dag, licht, waarheid, lam* dan wischt het geleerde verband zoo treffend uitgedrukt door het oorspronkelijke woord zich

uit en verdwijnt, en, door de eenvoudige vertaling, worden het lam en de zon allegorische wezens, symbolen.

„Merkt inderdaad op, dat het woord *allegorie* zelve in keltische omschrijving *verandering van gesprek, vertaling* beteekent.

„De opmerking welke wij zoo even gemaakt hebben is strikt van toepassing op de geheele cosmogonische taal der barbaren.

„De zieners bedienden zich van de zelfde geïnspireerde wortel om uit te te drukken het *voedsel* en het *onderricht*. Is de wetenschap van de waarheid met het voedsel der ziel!

„Zoo zijn de rol van papyros of byblos, verslonden door den profeet Ezechiel; het boekje dat een engel den schrijver van de Apocalypse deed eten; de feestmaaltijden van het magische paleis van Asgard, tot welke Gangler werd genoodigd door *Har* den Verhevene; de wonderbaarlijke vermenigvuldiging van zeven kleine brooden, verteld door de evangelisten van den Nazarener, het levende brood dat Jezus-Zon zijn leerlingen deed eten, tot hen zeggende: *Dit is mijn lichaam*; en een menigte andere dergelijke trekken een herhaling van dezelfde beeldspraak: het leven der zielen, die zich voeden met waarheid; de waarheid, die zich vermeerdert, zonder ooit te verminderen en die, integendeel, vermeerdert naar mate men er zich mee voedt. „Dat opgezweept door een edel gevoel van vaderlandsliefde, verblind door de gedachte van een onmetelijke revolutie, zich een openbaarder van verborgen zaken oprichte en dat hij zoeke te populariseeren de ontdekkingen van de antieke wetenschap bij grove, onwetende menschen, verstoken van de eenvoudigste elementairste kennis.

„Dat hij zegge, bijvoorbeeld: De aarde draait, de aarde is rond als een ei.

„Wat kan de barbaar die luistert doen, indien het niet is *gelooven!* Is het in de oogen springend dat elke stelling van dusdanigen aard voor hem wordt een dogma van boven, een *geloofs*artikel?

„En is de sluier van geleerde beeldspraak niet voldoende om er een *mythe* van te maken ?

„In de scholen der zieners was de aardglobe voorgesteld door een ei van beschilderd karton of hout, en wanneer men aan de kleine kinderen vroeg : Wat is dit ei ? antwoordden zij : Het is de aarde.

„Groote kinderen, de barbaren, dat gehoord hebbende, spraken na de kleine kinderen de zieners na : De wereld is een ei.

„Maar zij begrepen daarmede de physieke, materiëele wereld, en de zieners de aardrijkskundige, ideale wereld, het wereldbeeld, geschapen door den geest en het woord.

„In werkelijkheid stelden de priesters van Egypte de geest, het begrip, Kneph, voor met een ei op de lippen gelegd, om beter uit te drukken dat het ei daar niet was dan een vergelijking, een beeld, een manier van spreken.

„Choumountou, de philosooph van de Ezour-Vedam legt op dezelfde wijze uit aan den fanatieken Biache wat hij moet verstaan met het gouden ei van Brahma."

Men moet niet geheel en al wanhopen aan een tijdperk, waarin men zich nog met deze ernstige en zedelijke onderzoekingen bezig houdt : het is dan ook met een groote verluchting en een diepe sympathie dat wij zoo even geciteerd hebben de bladzijden van den Heer Chaho. Dat is al niet meer hier de negatieve en wanhopigmakende kritiek van Dupuis en van Volney. Het is een geneigdheid tot een enkel geloof, tot een enkele eeredienst, die de geheele toekomst verbinden moet met het gansche verleden ; het is het eereherstel van al de groote mannen, valsch beschuldigd van bijgeloof en afgoderij ; het is eindelijk de rechtvaardiging van God zelve, deze zon der intelligentiën die nooit omsluierd is voor de rechte zielen en voor de reine harten.

„Hij is groot, de ziener, de ingewijde, de verkozene van de natuur en van de opperste rede", roept nog uit, besluitende, de schrijver die wij zooeven citeerden.

„Bij hem alleen dat vermogen tot nabootsing dat het beginsel is van zijn vervolmaking en wiens inspiraties, snel als de bliksem, de scheppingen en de ontdekkingen leiden.

„Bij hem alleen schept een volmaakt woord van gepastheid van juistheid, van buigzaamheid, van rijkdom, door de physieke reactie harmonie van de gedachte; van de gedachte, wier inzichten, nog onafhankelijk van de taal altijd weerkaatsen de natuur nauwkeurig weergegeven in haar indrukken, goed geoordeeld, goed uitgedrukt in haar betrekkingen.

„Bij hem alleen beheerscht het licht, de wetenschap, de waarheid, omdat de verbeelding, beperkt tot zijn lijdelijke secundaire rol, nooit de rede, de natuurlijke logica, die voortkomt uit de vergelijkingen der denkbeelden, die geboren worden, zich in dezelfde verhouding uitbreiden als zijne behoeften, en die de kring van zijn kennis op die wijze uitbreidt met graden zonder bijmengsel van valsche oordeelen en dwalingen.

„Bij hem alleen een licht eindeloos voortgaande dat de snelle vermenigvuldiging van de bevolking, na aardsche hernieuwingen, in weinig eeuwen de nieuwe maatschappij samenbindt in alle voorstelbare betrekkingen van haar lotsbestemming, 't zij zedelijk, 't zij politiek.

„En wij zouden er aan toevoegen kunnen, absoluut licht.

„De mensch van onzen tijd is onveranderbaar in zich zelf, hij wijzigt zich niet meer dan de natuur, waarin hij verordineerd is.

„De sociale omstandigheden, waarin hij zich geplaatst ziet, bepalen alleen de graad van zijn volkomenheid, die voor grenzen heeft de deugd, de heiligheid van den mensch en zijn geluk in de wet."

Zal men ons nog na dergelijke inzichten vragen, waartoe de occulte wetenschappen dienen? Zal men met minachting van mysticisme en illuminisme deze levende wiskunde

behandelen, deze verhoudingen van denkbeelden en vormen, deze blijvende openbaring in de universeele rede, deze bevrijding van den geest, deze onwankelbare basis gegeven aan het geloof, deze almacht geopenbaard aan den wil? Kinderen, gij, die zinsgoochelingen zoekt, zijt gij teleurgesteld omdat wij u wonderen bieden? Iemand zeide ons eens: Doe den duivel verschijnen, ik zal u gelooven. Wij hebben hem geantwoord: Gij vraagt iets gerings; wij willen den duivel van de gansche wereld niet doen verschijnen maar laten verdwijnen, wij willen hem verjagen uit uw droomen! De duivel is de onwetendheid, het zijn de duisternissen, het zijn de onsamenhangendheden van de gedachte, het is de leelijkheid! Ontwaak dus, slaper der middeleeuwen! Ziet gij niet dat het dag wordt? Ziet gij niet het licht van God dat de gansche natuur vervult? Waar durft zich thans de gevallen vorst der hellen vertoonen?

Er blijft ons over onze conclusies te trekken en aan te geven het doel en de strekking van dit werk in de orde der godsdiensten, in de orde der philosophiën en in de orde der stoffelijke en positieve verwerkelijkingen.

In de orde der godsdiensten vooreerst, hebben wij aangetoond dat de praktijken van de eeredienst niet onverschillig zouden kunnen zijn, dat de *magie* der godsdiensten gelegen is in hunne riten, dat hun zedelijke kracht is in de drietallige hiërarchie en dat de hiërarchie voor basis, voor beginsel en voor synthese heeft, de eenheid.

Wij hebben aangetoond de eenheid en de algemeene rechtgeloovigheid van de leer, achtereenvolgens bekleed met verscheidene sluiers van beeldspraak, en wij hebben gevolgd de waarheid, door Mozes gered voor de ontwijdingen van Egypte, bewaard in de kabala der profeten, vrij gemaakt door de christelijke school van de slavernij der phariseeërs, tot zich trekkend al de dichterlijke en edelmoedige strevingen van de Grieksche en Romeinsche beschavingen, protesteerende tegen nieuw phariseïsme, nog bedorvener dan het

eerste, met de groote heiligen van de middeleeuwen en de stoutmoedige denkers der renaissance. Wij hebben, zeg ik, deze waarheid aangetoond altijd universeel, altijd eene, altijd levend, die alleen de rede en het geloof verzoent, de wetenschap en de onderwerping ; de waarheid van het zijn aangetoond door het zijn, van de harmonie aangetoond door de harmonie, van de rede geopenbaard door de rede.

Bij het voor de eerste maal bekend maken aan de wereld van de mysteriën der magie, hebben wij niet de praktijken, begraven onder de ruïnen der oude beschavingen, willen opwekken, maar wij zeggen aan de menschheid van onze dagen dat zij ook geroepen is zich onsterfelijk en al-machtig te gelooven door hare werken.

De vrijheid wordt niet gegeven, zij wordt genomen, heeft een modern schrijver gezegd ; zoo gaat het ook met de wetenschap, en daarom is de algemeene bekendmaking van de absolute waarheid nooit nuttig voor het volk. Maar op een tijdstip waarop het heiligdom verwoest en in ruïnen gevallen is, omdat men de sleutel er van over het veld geworpen heeft zonder voordeel voor iemand heb ik geloofd deze sleutel op te moeten rapen, en ik bied hem aan wie hem zal weten te nemen : want hij zal op zijn beurt een doctor der natiën en een bevrijder der wereld zijn.

Men heeft en zal altijd noodig hebben fabelen en leibanden voor de kinderen ; maar het is niet noodig dat zij die de leibanden vasthouden ook kinderen zijn en luisteren naar sprookjes.

Moge de meest absolute wetenschap, moge de hoogste rede weer het deel worden van de hoofden van het volk ; moge de priesterkunst en de koningskunst weer opnemen de dubbele scepter van de oude inwijdingen, en de wereld zal weer eens voor een keer uit den chaos geraken.

Laten wij niet meer de heilige beelden verbranden, geen tempels meer afbreken ; menschen hebben tempels en

beelden noodig ; maar laten wij de verkoopers van het gebedenhuis verjagen ; laten wij niet de blinden, de geleiders der blinden gemaakt worden ; herstellen wij de hiërarchie van intelligentie en van heiligheid, en erkennen wij alleen zij die weten voor de leeraren van hen, die gelooven.

Ons boek is katholiek ; en indien de openbaringen die zij bevat van den aard zijn om het geweten der eenvoudigen te verontrusten, is het onze troost te denken, dat zij het niet lezen zullen. Wij schrijven voor de menschen zonder vooroordeelen en wij willen niet meer de ongodsdienstigheid vleien als het fanatisme.

Maar, indien er iets op de wereld is wezenlijk vrij en onschendbaar, is het het geloof.

Men moet door de wetenschap en de overreding, de afgedwaalde verbeeldingen in een belachelijk daglicht stellen ; maar het zou hunne dwalingen alle waardigheid en alle waarheid van het martelaarschap geven door ze te bedreigen en ze schrik aan te jagen.

Het geloof is slechts een bijgeloof en een dwaasheid indien zij de rede niet tot basis heeft, en men kan niet aannemen wat men niet weet dan door analogie van wat men weet. Omschrijven wat men niet weet is een aanmatigende onwetendheid ; positief bevestigen wat men niet weet, is liegen.

Ook het geloof is een streving en een verlangen. Zoo zij het, ik verlang dat het zoo zijn moge, dat is het laatste woord van alle geloofsbelijdenissen. Het geloof, de hoop en de barmhartigheid zijn drie zusters zoo onafscheidelijk, dat men de eene voor de andere kan houden.

Dus in de godsdienst, algemeene en hiërarchische orthodoxie, herstel van tempels in al hun glans, herstel van al de ceremoniën in haar oorspronkelijke praal, hiërarchisch onderwijs van het symbool, mysteriën, mirakelen, legenden voor de kinderen, licht voor de volwassen menschen die zich wel hoeden moeten om de kleinen te ergeren in de eenvoud van hun geloof. Ziedaar in den godsdienst onze

gansche hartewensch, en zoo is ook het verlangen en de behoefte van de menschheid.

Komen wij tot de wijsbegeerte.

De onze is die van het realisme en van het positivisme.

Het zijn is wegens het zijn, daaraan twijfelt niemand. Alles bestaat voor ons door de wetenschap. Weten is zijn. De wetenschap en haar vooronderwerp identificeeren zich in het denkleven van hem die weet. Twijfelen is niet-weten. Wat wij niet weten bestaat nog niet voor ons. Denkend leven is leeren.

Het zijn ontwikkelt en verruimt zich door de wetenschap. De eerste verovering van de wetenschap is het eerste resultaat van de exacte wetenschappen, het is het gevoel van de rede. De wetten van de natuur zijn algebra. Alleen het redelijke geloof is het aanhangen door den student van de theorema's, met wier geheele juistheid op zichzelf hij niet bekend is, maar waarvan de toepassingen en de resultaten hem voldoende aangetoond zijn. Zoo gelooft de ware wijsgeer aan wat is, en stemt *a posteriori* slechts dat toe wat redelijk is.

Maar hoe meer kwakzalverij in de philosophie, hoe meer empirisme, hoe meer systeem ; de studie van het zijn en van zijn vergeleken realiteiten ! Een metaphysika van de natuur ! Het mysticisme meer naar achteren ! Geen droomen meer in de philosophie : de philosophie is niet een poëzie ; het zijn de zuivere mathematici der werkelijkheden, 't zij physiek, 't zij zedelijk. Laten wij aan den godsdienst de vrijheid van haar oneindige strevingen, maar laat zij aan de wetenschap de strenge conclusies van het absolute experimentalisme.

De mensch is zoon van zijn werken ; hij is wat hij zijn wil ; hij is het beeld van den God, dat hij zich maakt ; hij is de realisatie van zijn ideaal. Indien zijn ideaal basis mist, dan stort het gebouw van zijn onsterfelijkheid ineen. De philosophie is geen ideaal, maar zij moet dienen tot basis

aan het ideaal. Het bekende is voor ons de maat van het onbekende ; het zichtbare doet ons het onzichtbare op prijs stellen, de gevoelens zijn voor de gedachten als de gedachten voor de strevingen. De wetenschap is een hemelsche driehoeksmeting ; een der zijden van den absoluten driehoek, 't is de natuur aan onze onderzoekingen onderworpen ; het andere is onze ziel die de natuur omarmt en weerkaatst ; het derde is het absolute, waarin onze ziel groot wordt ! Voortaan is geen atheïsme meer mogelijk, want wij hebben niet meer de aanmatiging van God te definieeren. God is voor ons de meest volmaakte en beste der denkende wezens, en de opstijgende hiërarchie der wezens toont ons duidelijk genoeg dat hij bestaat. Laten wij verder niet vragen ; maar om hem altijd beter te begrijpen, laten wij ons vervolmaken door naar hem op te stijgen !

Geen ideologie meer ; het zijn is wat het is en vervolmaakt zich slechts volgens de wezenlijke wetten van het zijn. Laten wij waarnemen, laten wij geen vooroordeelen hebben ; oefenen wij onze vermogens, laten wij ze niet vervalschen ; laten wij het gebied van het leven in het leven vergrooten ; laten wij de waarheid zien in de waarheid ! Alles is mogelijk voor dengeen die slechts wil wat waar is. Blijft in de natuur, studeer, weet, durf vervolgen, durf te willen, durf te handelen, en zwijg !

Geen haat tegen wie ook. Ieder zal oogsten wat hij zaait. Het resultaat der werken is noodlottig, en het komt de opperste rede toe over de boozen recht te spreken en te straffen. Hij die voortgaat op een weg zonder uitgang zal op zijn passen terugkeeren of verbrijzeld worden. Waarschuw hem zachtjes, indien hij u nog kan hooren ; laat hem vervolgens begaan : de menschelijke vrijheid moet zijn loop hebben.

Wij zijn geen rechters over elkaar. Het leven is een slagveld. Wij houden niet op te strijden om hen die vallen, maar wij vermijden over hen heen te gaan. Vervolgens komt de overwinning, en de gewonden van beide partijen, broeders

geworden door het lijden en voor de menschheid, zullen vereenigd worden in de ambulances der overwinnaars.

Zoo zijn de gevolgen van het philosophische dogma van Hermes; zoo is ten allen tijde de moraal van de ware adepten geweest ; zoo is de wijsbegeerte van de roze-kruizers, van al de antieke wijsheden ; zoo is de geheime leer van deze gezelschappen, die men beschuldigde van de openbare orde te verstoren, en die men altijd beschuldigd heeft van samenzwering tegen de tronen en de altaren !

De ware adept, verre van de maatschappelijke orde te verstoren, is de stevigste steun daarvan, hij eerbiedigt te zeer de vrijheid om de anarchie te wenschen ; kind van het licht, bemint hij de harmonie, en hij weet dat de duisternissen de verwarring te weeg brengen. Hij aanvaart alles wat is, en ontkent slechts wat niet is. Hij wil de ware godsdienst, praktisch, universeel, geloovend, tastbaar, verwerkelijkt in het gansche leven ; hij wil hem met een wijze en machtige priester, omringd door alle deugden en alle dwingende krachten van het geloof. Hij wil de algemeene orthodoxie, de algemeene katholiciteit, hiërarchisch, apostolisch, sacramenteel, onbetwijfelbaar en onbetwijfeld. Hij wil een proefondervindelijke wijsbegeerte, reëel, mathematisch, bescheiden in haar conclusies, onvermoeibaar in haar onderzoekingen, wetenschappelijk in haren vooruitgang. Wie kan dan tegen haar zijn, indien God en de rede met ons zijn ? Wat doet het er toe dat men ons vooroordeelt en dat men ons lastert ? Onze geheele rechtvaardiging, zijn onze gedachten en onze werken. Wij zullen niet, als Oedipus de sphinx dooden van het symbolisme ; wij nemen het daarentegen op ons hem weder tot het leven terug te brengen. De sphinx zal slechts de blinde vertolkers verslinden, en wie hem doodt heeft niet geweten hem goed te raden : men moet hem temmen, hem ketenen en hem noodzaken ons te volgen. De sphinx is het levende palladium van de menschheid, het is de verovering van den koning van Thebe ; het was het

behoud van Oedipus geweest, indien Oedipus zijn raadsel in zijn geheel geraden had.

In het positieve en materieele, wat moet men uit dit werk concludeeren ? Is de magie een kracht die de wetenschap kan laten aan de stoutmoedigste en de boosaardigste ? Is het een schurkerij en een leugen van de handigste om de onwetende en de zwakke te betooveren ? De philosophische Mercurius is een exploitatie van de lichtgeloovigheid door de handigheid ? Zij die ons begrepen hebben, weten reeds hoe op deze vragen te antwoorden. De magie kan niet meer in onzen tijd de kunst van betooveringen en van zinsbegoochelingen zijn : men bedriegt thans alleen hen die bedrogen willen worden. Maar de enge en vermetele ongeloovigheid van de laatste eeuw ontvangt al de logenstraffingen, door de natuur zelve gegeven. Wij leven omringd door profetiën en mirakelen ; de twijfel ontkende ze voorheen met stoutmoedigheid, de wetenschap verklaart ze heden. Neen, mijnheer de graaf de Mirville, het is niet een afgevallen geest gegeven het rijk van God te verstoren ! Neen, de onbekende zaken worden niet uitgelegd door de onmogelijke zaken ; neen, het is niet gegeven aan onzichtbare wezens om te bedriegen, te kwellen, te verleiden, te dooden zelfs de levende schepselen van God, de menschen, reeds zoo onwetend en zoo zwak, en die zooveel moeite hebben met zich te verdedigen tegen hunne eigen illusies. Zij die u dat in uwe kindsheid gezegd hebben, hebben u bedrogen, mijnheer de graaf, en indien gij kind genoeg waart om naar hen te luisteren, wees thans man genoeg om het niet meer te gelooven.

De mensch is zelve de schepper van zijn hemel en van zijn hel, en er zijn geen andere duivelen dan onze dwaasheden. De geesten die de waarheid kastijdt worden verbeterd door de kastijding, en denken niet meer de wereld te verstoren. Indien Satan bestaat, kan hij slechts zijn de ongelukkigste, de onwetendste, de vernederdste en de machtelooste der wezens.

Het bestaan van een algemeene agens van het leven, van een levend vuur, van een astraal licht wordt ons aangetoond door de feiten. Het magnetisme doet ons heden de wonderen van de oude magie begrijpen, de feiten van het tweede gezicht, de ademhalingen, de plotselinge genezingen, de doordringingen der gedachten zijn thans bewezen en vertrouwde zaken, zelfs voor onze kinderen. Maar men had de overlevering der ouden verloren, men geloofde aan nieuwe ontdekkingen, men zocht het laatste woord der waargenomen verschijnselen, de hoofden werden opgewonden voor openbaringen zonder verhouding, men onderging betooveringen zonder ze te begrijpen. Wij zijn komen zeggen tot de tafeldansers : Deze wonderen zijn niet nieuw : gij kunt er zelfs grootere tot stand brengen indien gij de geheime wetten der natuur bestudeert. En wat zal uit de nieuwe kennis van deze vermogens te voorschijn komen ? Een nieuwe loopbaan open voor de werkzaamheid en de scherpzinnigheid van den mensch, de strijd van het leven opnieuw georganiseerd met de volmaaktste wapens, en de mogelijkheid aan de beste bekwaamheden om weer meesteres te worden van alle menschenlot, door aan de toekomstige wereld ware priesters en groote koningen te geven !

EINDE VAN HET RITUEEL.

SUPPLEMENT OP HET RITUEEL

Het Nuctemeron van Apollonius van Thyana.

Gepubliceerd in het Grieksch naar een oud manuscript, door Gilbert Gautrinus *De vita et morte Moysis*, liber III, pag. 206, gereproduceerd door Laurent Moshémius in zijn gewijde en historico-critische opmerkingen. Amsterdam MDCCXXI, voor de eerste maal vertaald en uitgelegd door Eliphas Lévy.

Nuctemeron wil zeggen de dag van den nacht of de nacht verlicht door den dag. Het is een titel overeenkomende met die van *licht komende uit de duisternissen*, titel van een vrij bekend hermetisch werk; men zou het ook zoo kunnen vertalen:

Het licht van het occultisme.

Dit gedenkstuk van de hooge magie der Assyriërs is merkwaardig genoeg dat wij ontslagen zijn er de beteekenis van te laten uitkomen. Wij hebben niet alleen Apollonius opgeroepen, wij zijn misschien er in geslaagd hem tot het leven weer op te wekken.

Het Nuctemeron.

Eerste uur.

(I.) Ἐν ᾗ αἰνοῦσι δαίμονες ἀνοῦντες (lege ὑμνοῦντες vel αἰνοῦντες) τὸν Θεὸν, ὔυτε ἀδίκουσιν, ὔυτε κολάζουσιν.

In de eenheid, zongen de demonen den lof van God, zij verliezen hun boosheid en hun toorn.

Tweede uur.

(II.) Ἐν ᾗ αἰνοῦσιν οἱ ἰχθυες τὸν Θεὸν, καὶ τὸ τοῦ πυρὸς βάθος, ἐν ᾗ ὄφειλει στοιχείουσθαι ἀποτέλεσματα εἰς δράκοντας καὶ πῦρ.

Door de tweeheid, zingen de visschen van den Dierenriem den lof van God, de vuurslangen strengelen zich om de slangenstof en de bliksem wordt harmonieus.

Derde uur.

(III.) Ἐν ᾗ αἰνοῦσιν ὄφεις καὶ κύνες καὶ πῦρ.

De slangen van den slangenstaf van Hermes omstrengelen elkaar drie malen, Cerberes opent zijn drievoudigen muil en het vuur zingt den lof van God door de drie tongen van den bliksem.

Vierde uur.

(IV). Ἐν ᾗ διέρχονται δαίμονες ἐν τοῖς μνήμασιν, καὶ ὁ ἀρχόμενος ὁ ἐκεῖσε βλαβήσεται, καὶ φόβον καὶ φρίκην ἐκ τῆς δαιμόνων λέψεται φαντάσιας, ἐν ᾗ ὄφειλει ἐνερεῖν ἐπὶ μαγίκου καὶ παντὸς γοητίκου πράγματος.

In het vierde uur keert de ziel terug van het bezoeken der graven, het is het tijdstip waarop aangestoken worden de magische lantarens op de vier hoeken der kringen, het is het uur der betooveringen en der begoochelingen.

Vijfde uur.

(V.) Ἐν ᾗ αἰνοῦσι τὰ ἄνω ὕδατα τὸν Θεὸν τοῦ οὐράνου.
(aquae supracoelestes (tabula marmoris mundi Hebraeorum).

De stem der groote wateren zingt den God der hemelsche sferen.

Zesde uur.

(VI.) Ὅτε δεόν ἡσυχαζεῖν καὶ ἀναπαύεσθαι, διότι ἔχει φόβον.

De geest hield zich onbewegelijk, hij ziet de helsche monsters tegen hem optrekken en hij is zonder vrees.

Zevende uur.

(VII.) Ἐν ᾗ ἀναπάυει πάντα τὰ ζῶα καὶ ἐὰν τὶς κάθαρος ἄνθρωπος ἁρπάσῃ καὶ βάλλῃ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς, καὶ μιξεῖ Ἐλαίῳ καί ἁγιάσῃ αὐτὸ καὶ ἀλείψῃ ἐπί αὐτοῦ ἀσθένῃ, πὰρενθ, ἐκ τῆς νόσου ἀπαλλαγήσεται.

Een vuur dat het leven geeft aan al de bezielde wezens wordt bestuurd door den wil van reine menschen. De geïnitieerde strekt de hand uit en het lijden komt tot vrede.

Achtste uur.

(VIII.) Ἐν ᾗ ἀποτέλεσμα στοιχείων καὶ παντοιῶν φυτῶν.

De sterren spreken met elkaar, de ziel der zonnen beantwoordt aan de zucht der bloemen, de ketenen der harmonie doen alle wezens der natuur onder elkaar correspondeeren.

Negende uur.

(IX.) Ἐν ᾗ τέλειται οὔδεν.

Het getal dat niet geopenbaard moet worden.

Tiende uur.

(X.) Ἐν ᾗ ἀνοίγωνται αἱ πύλαι τοῦ οὐράνου καὶ ἄνθρωπος ἐν κατανύξει ἐρχόμενος εὐήκοος γενήσεται.

Het is de sleutel van de astronomische cyclus en van de rondgaande beweging van het leven der menschen.

Elfde uur.

(XI.) Ἐν ᾗ πέτονται ταῖς πτέρυξιν σὺν ἠχῷ οἱ ἄγγελοι καὶ χέρουβιμ καὶ σέραφιμ, καὶ ἔστι χάρα ἐν οὐράνῳ, καὶ γὴ ἀνατέλλει δὲ καὶ ὁ ἥλιος ἐξ Ἄδαμ (lege Ἔδεμ).

De vleugels der geniën bewegen zich met een mysterieus geruisch, ze vliegen van een sfeer naar de andere en brengen van wereld tot wereld de boodschappen van God.

Twaalfde uur.

(XII.) Ἐν ᾗ ἀναπαύονται τὰ πύρινα τάγματα.

Hier worden door het vuur vervuld de werken van het eeuwige licht.

Uitlegging.

Deze twaalf symbolische uren, analoog aan de teekens van den magischen Dierenriem en aan de zinnebeeldige werken van Hercules stellen voor de serie van de werken van de inwijding.

Men moet dus eerst:

1e. De booze hartstochten temmen en volgens de uitdrukking van den wijzen Hiërophant de duivelen zelve dwingen God te prijzen.

2e. De evenwichtige krachten van de natuur bestudeeren en weten hoe de harmonie voortkomt uit de gelijkheid, der tegendeelen. De groote magische agens en de dubbele polarisatie van het universeele licht kennen leeren.

3e. Zich inwijden in het symbolisme van het beginsel van drieheid van alle theogoniën en van al de godsdienstige symbolen.

4e. Weten te beheerschen al de spookgestalten der verbeelding en triomfeeren over al de begoochelingen.

5e. Begrijpen hoe de universeele harmonie zich voortbrengt te midden van de vier elementale krachten.

6e. Ontoegankelijk worden voor de vrees.

7e. Zich oefenen in het richting geven aan het magnetische licht.

8e. Leeren de gevolgen te voorzien door de berekening van het gewicht der oorzaken.

9e. Begrijpen de hiërarchie van het onderwijs, eerbiedigen de mysteriën van het dogma en zwijgen voor de profanen.

10e. De astronomie grondig bestudeeren.

11e. Zich inwijden door de overeenstemming met de wetten van het leven en van de algemeene intelligentie.

12e. De groote werken van de natuur tot stand brengen door richting te geven aan het licht.

Ziehier nu de namen en de bevoegdheden van de geniën die de twaalf uren van het nuctemeron voorzitten.

Met deze geniën verstonden de oude hiërophanten noch goden noch engelen, noch demonen, maar de zedelijke krachten of de gepersonificeerde deugden.

Geniën van het eerste uur.

PAPUS, geneesheer.
SINBUCK, rechter.
RASPHUIA, necromant.
ZAHUN, genius van schandaal.
HEIGLOT, genius der sneeuwbuien.
MIZKUN, genius der amuletten.
HAVEN, genius van de waardigheid.

Toelichting.

Men moet van zelf de *geneesheer* en de *rechter* worden om de tooverijen van den *necromant* te overwinnen. Bezweren en verachten den genius van *schandaal*, triumfeeren over de meening die al het enthousiasme vereischt en alle dingen verwart in een zelfde koude bleekheid zooals de *genius van de sneeuwvlagen* doet. Kennen leeren de kracht der teekens en aldus den *genius van de amuletten* boeien om te komen *tot de waardigheid* van magiër.

Geniën van het tweede uur.

SISERA, genius van de begeerte.
TORVATUS, genius van de tweedracht.

NITIBUS, genius der sterren.
HIZARBIN, genius der zeeën.
SACHLUPH, genius der planten.
BAGLIS, genius van de maat en het evenwicht.
LABEZERUN, genius van de opstanding.

Toelichting.

Men moet leeren willen en aldus omvormen tot macht den *genius van de begeerte,* de hinderpaal van den wil is de *genius van de tweedracht* dien men ketent door de wetenschap der harmonie. De harmonie is de *genius der sterren en der zeeën,* men moet de kracht *der planten* bestudeeren, de wetten van *het evenwicht van de maat* begrijpen om te komen tot het *welslagen.*

Geniën van het derde uur.

HAHABI, genius van de vrees.
PHLOGABITUS, genius der versieringen.
EINEUS, verwoestende genius der afgoden.
MASCARUN, genius van den dood.
ZAROBI, genius der afgronden.
BUTATAR, genius der berekeningen.
CAHOR, genius van de ontnuchtering.

Toelichting.

Wanneer door de wassende kracht van uw wil, gij den *genius van de vrees,* zult gij weten dat de dogma's *de geheiligde versieringen* zijn van de waarheid, onbekend aan den gemeenen man ; maar gij zult omverwerpen in uw begrip al *de afgoden* en gij zult ketenen *den genius van den dood,* gij zult peilen al de *afgronden* en gij zult het oneindige zelfs onderwerpen aan den maatstaf van uwe *berekeningen,* zoo zult gij voor altijd vermijden de hinderlagen van den *genius der teleurstelling.*

Geniën van het vierde uur.

Phalgus, genius van het oordeel.
Thagrinus, genius van de wanorde.
Eistibus, genius van de voorspelling.
Pharzuph, genius van de hoererij.
Sislau, genius der vergiften.
Schiekron, genius van de liefde der dieren.
Aclahayr, genius van het spel.

Toelichting.

De kracht van den magiër is in zijn *oordeel* gelegen, die hem doet vermijden de *wanorde*, die voortkomt uit de antinomie of de tegenstelling der beginselen, hij beoefent de *voorspelling* der wijzen, maar hij veracht de begoochelingen van betooverende slaven der *hoererij*, artisten in vergiften, dienaren van de *liefde der dieren*, zoo triumfeert hij over de noodlotsmacht die de *genius van het spel is*.

Geniën van het vijfde uur.

Zeirna, genius van de zwakheden.
Tablibik, genius van de betoovering.
Tacritau, genius van de goëtie.
Suphlatus, genius van het stof.
Sair, genius van het stibium der wijzen.
Barcus, genius van de quintessence.
Camaysar, genius van het huwelijk der tegendeelen.

Toelichting.

Triumfeerend over de menschelijke *zwakheden* is de magiër niet meer speelbal van de *betoovering*, hij vertrapt met de voeten de ijdele en gevaarlijke praktijken van de *goëtie*, waarvan de geheele kracht gelegen is in een *stof* dat de wind meevoert, maar hij bezit het *stibium* der wijzen,

hij wapent zich met al de scheppende krachten van de *quintessence* en brengt naar willekeur de harmonie voort, die voortspruit uit de analogie en uit het *huwelijk der tegendeelen.*

Genius van het zesde uur.

Tabris, genius van den vrijen wil.
Susabo, genius van de reizen.
Eirnilus, genius der vruchten.
Nitika, genius van de kostbare gesteenten.
Haatan, genius die de schatten verbergt.
Hatiphas, genius van versierselen.
Zaren, wrekend genie.

Toelichting.

De magiër is vrij, hij is de occulte koning van de aarde, en hij doorschrijdt haar als zijn gebied. Op zijn *reizen,* leert hij het sap der planten en der *vruchten* kennen, de eigenschappen van de *kostbare gesteenten,* hij noodzaakt den *genius die de schatten verbergt* van de natuur, hem al haar geheimen over te leveren, hij dringt aldus door in de mysteriën van den vorm, hij begrijpt de *versierselen* der aarde en van het woord, en indien hij miskend wordt, indien de volken hem ongastvrij zijn, indien hij voorbij gaat weldoende en beleedigingen ontvangende, wordt hij altijd gevolgd door de *wrekende genius.*

Geniën van het zevende uur.

Sialul, genius van den voorspoed.
Sabrus, genius die ondersteunt.
Libraris, genius van het occulte goud.
Mizgitari, genius der arenden.
Causub, genius betooveraar der slangen.
Salilus, genius die de poorten opent.
Jazer, genius die doet bemind worden.

Toelichting.

De zevenheid drukt de triomf van den magiër uit, hij geeft *de voorspoed* aan de menschen en de volkeren en zij *ondersteunt* door haar verheven aanwijzingen ; hij zweeft als de *adelaar*, hij bestuurt de stroomen van astraal vuur voorgesteld door de *slangen*, al de poorten van het heiligdom zijn hem open en al de zielen die streven naar de waarheid geven hem hun vertrouwen ; hij is schoon van zedelijke grootheid en hij draagt altijd bij zich den genius door wiens macht men bemind wordt.

Geniën van het achtste uur.

Nantur, genius van het schrift.
Toglas, genius der schatten.
Zalburis, genius van de ziekteleer.
Alphun, genius van de duiven.
Tukiphat, genius van den schamir.
Zizuph, genius van de mysteriën.
Cuniali, genius van de vereeniging.

Toelichting.

Zoo zijn de geniën die gehoorzamen aan den waren magiër: de *duiven* stellen de godsdienstige ideeën voor; de *schamir* is een zinnebeeldige diamant die in de magische overleveringen de steen der wijzen voorstelt of die kracht gebaseerd op de waarheid en waaraan niets weerstand biedt. De Arabieren zeggen nog dat de schamir oorspronkelijk aan Adam gegeven en door hem na zijn val verloren, teruggevonden is door Henoch en in 't bezit geweest is van Zoroaster, dat Salomo hem vervolgens ontving van een engel toen hij aan God de wijshetd gevraagd had. Salomo sneed zelf, door middel van dezen magi-

schen diamant, zonder moeite en zonder hamer al de steenen van den tempel, alleen maar door ze aan te raken met den *schamir*.

Geniën van het negende uur.

Risnuch, genius van den landbouw.
Suclagus, genius van het vuur.
Kirtabus, genius der talen.
Sablil, genius die de dieven ontdekt.
Schachlil, genius van de zonnepaarden.
Colopatiron, genius die de gevangenissen opent.
Zeffar, genius van de onherroepelijke keuze.

Toelichting.

Dit getal, zegt Apollonius, moet met stilzwijgen voorbijgegaan worden omdat het in zich sluit de groote geheimen van den ingewijde, de kracht *die aarde vruchtbaar maakt*, de mysteriën van *het occulte vuur*, de algemeene sleutel der *talen*, het tweede gezicht, waarvoor de *boosdoeners* niet verborgen zouden kunnen blijven. De groote wetten van het evenwicht en van de lichtende beweging, voorgesteld door de vier symbolische dieren van de kabala, en in de mythologie der Grieken door de vier zonnepaarden. De sleutel van de vrijmaking der lichamen en der zielen die *al de gevangenissen* opent en deze kracht van de eeuwige keuze die de schepping van den mensch voltooit en hem vaststelt in de onsterfelijkheid.

Geniën van het tiende uur.

Sezarbil, duivel of vijandig genius.
Azeuph, dooder van kinderen.
Armilus, genius der hebzucht.

Kataris, genius van de honden of van de oningewijden.
Razanil, genius van den onyxsteen.
Buchaphi, genius van de vampiers.
Mastho, genius van den ijdelen schijn.

Toelichting.

De cijfers eindigen bij negen en het onderscheidend teeken van de tienheid is de nul zonder eigen waarde toegevoegd aan de eenheid. De geniën van het tiende uur stellen dus alles voor, dat niets zijnde op zich zelf, een groote kracht van meening ontvangt en dientengevolge de almacht van den wijze kan ondergaan. Wij loopen hier over brandenden grond en men zal ons toestaan aan de profanen noch uit te leggen, *den duivel*, die hun meester is, noch den *kindermoordenaar* die hun liefde is, noch de *hebzucht*, die hun god is, noch *de honden*, waarmee wij hen niet zullen vergelijken, noch de *onyxsteen*, die hun ontsnapt, noch de *vampiers* die hunne lichtekooien zijn, noch de *valsche schijn* die zij voor de waarheid houden.

Geniën van het elfde uur.

Aeglun, genius van den bliksem.
Zuphlas, genius der wouden.
Phaldor, genius van de orakels.
Rosabis, genius van de metalen.
Adjuchas, genius der rotsen.
Zophaz, genius der pantakels.
Halacho, genius der sympathieën.

Toelichting.

De bliksem gehoorzaamt den mensch, zij wordt het voertuig van zijnen wil, het werktuig van zijn kracht, het licht

van zijn fakkels, de eiken *der heilige wouden* spreken *orakelen.* De *metalen* vormen zich om, of worden talismans, de *rotsen* maken zich los van hunne basissen, en meegesleept door de lier van den grooten hiërophant, geroerd door den mysterieuzen schamir, veranderen zij zich in tempels en paleizen, de dogma's worden geformuleerd, de symbolen voorgesteld door de pantakels worden met uitwerking, de geesten worden geketend door machtige *sympathiën* en gehoorzamen aan de wetten van het gezin en van de vriendschap.

Geniën van het twaalfde uur.

Tarab, genius van de knevelarij.
Misran, genius van de vervolging.
Labus, genius van de inquisitie.
Kalab, genius van de gewijde vasen.
Hahab, genius van de koninklijke tafels.
Marnès, genius van de onderscheiding der geesten.
Sellen, genius van de gunsten der grooten.

Toelichting.

Ziehier nu voor welk lot de magiërs zich in acht moeten nemen, en hoe hun offer volbracht wordt ; want na de verovering van het leven moet men zich weten op te offeren om onsterfelijk herboren te worden. Zij zullen lijden van de *knevelarij,* men zal hen goud vragen, vermaken, wraaknemingen, en indien zij de hebzuchten van de groote massa niet voldoen, zullen ze blootgesteld zijn aan de *vervolging,* aan de *inquisitie ;* maar men ontwijdt niet de gewijde vaten, zij zullen gemaakt zijn voor de *koninklijke tafels,* dat wil zeggen voor de festijnen der verstandelijkheid. Door de *onderscheiding der geesten* zullen zij zich weten te bewaren voor de gunst der grooten, en zullen zij onoverwinnelijk blijven in hun kracht en in hun vrijheid.

Het Nuctemeron volgens de Hebreeën. [1])

Het nuctemeron van Apollonius ontleend aan de theurgia der Grieken, aangevuld en uitgelegd door de Assyrische hiërarchie der geniussen beantwoordt volkomen aan de philosophie der getallen, zooals wij die uiteengezet vinden op de merkwaardigste bladzijden van de oude Talmud.

Zoo stijgen de Pythagoraeïsche overleveringen hooger op dan Pythagoras, zoo is de Genesis een prachtige allegorie, die, onder den vorm van een verhaal, de geheimen verbergt, niet alleen van een schepping eertijds volbracht, maar van de blijvende en algemeene schepping, van de eeuwige voortbrenging der wezens.

Het volgende leest men in den Talmud.

„God heeft den hemel uitgespannen als een tent, hij heeft de wereld aangericht als een tafel, rijkelijk gedekt en hij heeft den mensch geschapen alsof hij een gast uitnoodigde."

Luister naar wat koning Schlomoh zegt:

„De goddelijke Chocmah, de wijsheid, echtgenoote van God heeft zich een huis gebouwd, zij heeft gehouwen zeven zuilen.

„Zij heeft hare slachtoffers geofferd.

„Zij heeft haar wijn gemengd, zij heeft de tafel gedekt en zij heeft haar dienstboden gezonden."

Deze wijsheid, die haar huis inricht naar een regelmatige en getalmatige architectuur, is de exacte wetenschap, die voorzit bij de werken Gods.

Het is zijn kompas en winkelhaak. De zeven zuilen zijn de zeven typische en oeraanvankelijke dagen.

[1]) Uittreksel uit de oude Talmud, door de Joden de *Mischna* genoemd.

De slachtoffers zijn de natuurkrachten die vruchtbaar worden door zich een soort van dood te geven.

De gemengde wijn is het algemeene fluïde, de tafel is de wereld met haar zeeën vol visschen.

De dienaressen van de Chocmah zijn de zielen van Adam en van Chavah (Eva). De aarde, waar Adam uit gevormd werd, is genomen van de gansche massa der wereld.

Zijn hoofd is Israël, zijn lichaam is het rijk van Babylon en zijne leden zijn de andere naties der aarde.

(Hier openbaren zich de verwachtingen der ingewijden van Mozes over de samenstelling van een oostersch wereldkoninkrijk).

Nu zijn er twaalf uren in de vier en twintig uur, waarin de schepping van den mensch volbracht wordt.

Eerste uur.

God vereenigt de verspreide brokstukken der aarde, hij kneedt ze te zamen, en hij vormt er een enkele massa van, die hij wil bezielen.

Uitlegging.

De mensch is de samenvatting van de geschapen wereld, in hem begint weer de scheppende eenheid, hij is gemaakt naar het beeld en de gelijkenis van God.

Tweede uur.

God schetst de vorm van het lichaam, hij scheidt het in tweeën, opdat de organen dubbel zijn, want alle kracht en alle leven komt voort uit twee, en zoo hebben de Eloïm alle dingen gemaakt.

Uitlegging.

Alles leeft door de beweging, alles handhaaft zich door het

evenwicht, en de harmonie komt voort uit de gelijkheid der tegendeelen ; deze wet is de vorm der vormen, het is de eerste openbaring van de werkzaamheid en van de vruchtbaarheid van God.

Derde uur.

De ledematen van den mensch, gehoorzamende aan de wet van 't leven, brengen zichzelf voort en vullen zich aan met het voortbrengingsorgaan, dat samengesteld is uit een en twee, figuur van het getal der drieheid.

Toelichting.

De drieheid komt van zelf voort uit de tweeheid ; de beweging die twee oplevert brengt ook drie voort ; drie is de sleutel der getallen, want het is de eerste synthese der getallen, het is in de meetkunde de driehoek, eerste volkomen en gesloten vorm, die een oneindigheid van driehoeken voortbrengt, hetzij ongelijke, hetzij gelijke.

Vierde uur.

God blaast op het gelaat van den mensch en geeft hem een ziel.

Toelichting.

De vierheid die in de meetkunde het kruis en het vierkant geeft is het volmaakte getal, en in de volmaking van den vorm openbaart zich de begrijpende ziel, volgens deze openbaring van de Mischna, zal het kind niet bezield worden in den schoot van de moeder dan na den volmaakten vorm van al zijn ledematen.

Vijfde uur.

De mensch gaat op zijn voeten staan, hij maakt zich los van de aarde, hij schrijdt voort, hij gaat waarheen hij wil.

Toelichting.

Het getal vijf is dat van de ziel voorgesteld door de quintessence die voortkomt uit het evenwicht der vier elementen, in het tarot is dit getal voorgesteld door den hoogepriester of de geestelijke alleenheerscher, figuur van den menschelijken wil, deze groote priesteres die alleen beslist over onze eeuwige lotsbestemmingen.

Zesde uur.

De dieren gaan Adam voorbij en hij geeft aan ieder van hen den naam, die hem past.

Toelichting.

De mensch onderwerpt door den arbeid de aarde en temt de dieren, en door zijn vrijheid te toonen brengt hij zijn woord voort of zijn spreken en de schepping gehoorzaamt hem, hier voltooit zich de oerschepping. God heeft den mensch op den zesden dag geschapen, maar op het zesde uur van dien dag, voltooit de mensch het werk van God en schept zich zelf op een of andere wijze opnieuw, daar hij zich koning van de natuur maakt, die hij zich aan zijn woord onderwerpt.

Zevende uur.

God geeft aan Adam een gezellin, getrokken uit de zelfstandigheid zelve van den mensch.

Toelichting.

God, na den mensch naar zijn beeld geschapen te hebben, heeft den zevenden dag rust genomen, want hij had zich een

vruchtbare echtgenoote gegeven, die zonder ophouden voor hem ging werken ; de natuur is de echtgenoote van God en God rust op haar. De mensch, op zijn beurt schepper geworden door het woord, geeft zich een gezellin hem gelijkend en op wier liefde hij voortaan kan rusten. De vrouw is het werk van den man, hij is het, die door haar te beminnen, schoon maakt, hij maakt haar moeder ; de vrouw is de ware menschelijke natuur, dochter en moeder van den man, kleindochter en grootmoeder van God.

Achtste uur.

Adam en Eva bestijgen de echtelijke sponde, ze zijn twee wanneer zij gaan slapen, en wanneer zij opstaan, zijn ze vier.

Toelichting.

De vierheid gevoegd bij de vierheid, stelt de vorm, die den vorm in evenwicht houdt, de schepping die uit de schepping voortkomt, de eeuwige weegschaal des levens, daar zeven het getal van de rust van God is, de eenheid die daarna komt stelt den mensch voor die arbeidt en die samenwerkt met de natuur bij het werk van de schepping.

Negende uur.

God legt den mensch zijn wet op.

Toelichting.

Negen is het getal van de inwijding omdat het, samengesteld uit driemaal drie, de goddelijke idee en de absolute wijsbegeerte der getallen is. Daarom zegt Apollonius dat de mysteriën van het getal negen niet geopenbaard moeten worden.

Tiende uur.

Op het tiende uur valt Adam in de zonde.

Toelichting.

Volgens de kabalisten is tien het getal der stof, waarvan het bijzondere teeken de nul is, in den boom der sephiroths, stelt tien Malchut of de uiterlijke en stoffelijke substantie voor; de zonde van Adam is dus het materialisme en de vrucht die hij van den boom losmaakt, stelt voor het vleesch, los gemaakt van den geest, de nul van zijn eenheid gescheiden, de splitsing van het getal tien, die aan den eenen kant de naakte eenheid geeft en aan den anderen kant het niet of de dood.

Elfde uur.

Op het elfde uur wordt de schuldige tot arbeid veroordeeld en moet de zonde boeten door er de straf voor te ondergaan.

Toelichting.

Elf in het tarot stelt de kracht voor, of de kracht wordt in de beproevingen verworven, God geeft den mensch de straf als een middel tot behoud, men moet dus worstelen en lijden om het begrip en het leven te veroveren.

Twaalfde uur.

De man en de vrouw ondergaan hunne straf, de boete begint en de bevrijder is beloofd.

Toelichting.

Zoo is de voltooiing van de zedelijke geboorte, de mensch is voltooid, want hij is aan het offer gewijd dat hem herschept,

de ballingscnap van Adam is gelijk aan de ballingschap van Oedipus ; als Oedipus, is Adam de vader van twee vijanden ; Oedipus heeft als dochter de vrome en maagdelijke Antigone. Uit het ras van Adam komt Maria voort.

Deze mysterieuse en verheven openbaringen van de godsdienstige eenheid in de oude mysteriën worden, zooals wij gezegd hebben in den Talmud, maar zonder toevlucht te hebben tot deze bandenrijke compilatie, kan men ze terug vinden in den commentaar van Paula Ricius over de talmudisten, dat voor titel heeft *Epitome de talmudica Doctrina* pag. 280 van deel I van de verzameling der kabalisten van Pistorius.

Over de magie van het platteland en over de toovenarij der herders.

In de eenzaamheid, te midden van den arbeid van den groei, nemen de instinctieve en magnetische krachten van den mensch toe en verheffen zich, de krachtige uitwasemingen van het sap, de geur van het hooi, de welriekende reuken van zekere bloemen vervullen de lucht met dronkenschap en duizelingen ; dan vallen de gevoelige personen gemakkelijk in een soort van zielsverrukking, die hen al wakende doet droomen. Dan verschijnen de nachtelijke waschvrouwen, de weerwolven, de kwelduivels die de ruiters doen afstijgen en klimmen op de paarden, terwijl zij ze voortzwepen met hun langen staart. Deze visioenen van ontwaakte menschen zijn werkelijk en verschrikkelijk, en men moet niet lachen om onze oude bretonsche boeren, wanneer zij vertellen dat zij ze gezien hebben.

Deze voorbijgaande dronkenschappen deelen, wanneer zij zich vermenigvuldigen en zich uitbreiden, aan het zenuwgestel een vatbaarheid en een bijzondere gevoeligheid mee, men wordt een ontwaakte somnambule, de zintuigen verkrijgen een fijnheid van gevoel, somtijds wonderbaar en zelfs ongeloofelijk ; men hoort op wondere afstanden openbarende geruchten, men ziet de gedachten der menschen op hun gelaat, men wordt plotseling getroffen door een voorgevoel van ongelukken die hen bedreigen.

De zenuwachtige kinderen, de idioten, de oude vrouwen en in 't algemeen al de vrijgezellen uit instinct of gedwongen zijn de meest geëigende sujetten voor dit soort magnetisme ; zoo worden teweeg gebracht en ingewikkeld deze ziekelijke

verschijnselen, die men beschouwt als de mysteriën van het vermogen der mediums. Om deze buitengewone magneten, vormen zich magnetische wervelstormen en vaak hebben wonderen plaats, wonderen overeenkomende met die van de electriciteit, aantrekking en afstooting van inerte voorwerpen, atmosferische stroomingen, zeer uitgesprokene sympathieke of antipathieke invloeden. De menschelijke magneet werkt op groote afstanden en door al de lichamen, met uitzondering van houtskool, dat het astrale aardsche licht opslurpt en neutraliseert in al zijne omvormingen.

Indien bij deze natuurlijke voorvallen zich een verdorven wil voegt, kan de zieke zeer gevaarlijk worden voor buren, bovendien indien zijn organisme uitsluitend opnemende eigenschappen bezit. Zoo worden de betooveringen en lotsbestemmingen verklaard, zoo wordt verklaarbaar en aan een medische diagnose onderworpen deze vreemde aandoening die de Romeinen het booze oog noemen en die nog gevreesd wordt te Napels onder den naam van Jettatura.

In onzen sleutel van de groote mysteriën hebben wij gezegd waarom de herders meer dan de anderen onderworpen zijn aan magnetische stoornissen ; geleiders van kudden die zij magnetiseeren door hun goeden of boozen wil, ondergaan zij den invloed van dierenzielen, onder hunne leiding vereenigd en die als aanhangsels van de hunne worden ; hunne zedelijke gebreken veroorzaken bij hunne schapen physieke ziekten en zij ondergaan als terugslag de tegenwerking van de dartelheden van hunne bokken en van de nukken van hunne geiten ; indien de herder van een opnemende natuur is, wordt de kudde invloeden-ondergaand en trekt somtijds op noodlottige wijze tot zich al de kracht en al de gezondheid van een naburige kudde. Zoo doet de sterfte haar intrede in de stallen, zonder dat men weet waarom en zonder dat alle voorzorgsmaatregelen en alle geneesmiddelen helpen kunnen.

Deze besmettelijke ziekte der kudden wordt somtijds te-

weeggebracht door de vijandschap van een mededingenden herder, die steelsgewijze 's nachts een afspraak is komen begraven onder den drempel van den stal. Dit zal de ongeloovigen doen glimlachen, maar het handelt nu niet meer om lichtgeloovigheid. Wat het bijgeloof eertijds blind geloofde, stelt nu de wetenschap vast en legt het uit.

Het is zeker en door talrijke ervaringen aangetoond, 1e. dat de magnetische invloed van den mensch, bestuurd door zijn wil, zich hecht aan eenige willekeurige voorwerpen, die door dezen wil beïnvloed worden.

2e. Dat het menschelijk magnetisme op afstand werkt en zich met kracht op de gemagnetiseerde voorwerpen centraliseert.

3e. Dat de wil van den magnetiseur zooveel te meer kracht verwerft als hij de handelingen, die deze kracht tot uitdrukking brengen, verveelvuldigd heeft.

4e. Dat indien deze handelingen van nature geëigend zijn om de verbeelding levendig te treffen, indien men om ze te volbrengen groote uiterlijke hinderpalen heeft moeten te boven komen en groote innerlijke weerstanden overwinnen, de wil gefixeerd wordt, hardnekkig en onoverwinnelijk als die van gekken.

5e. Dat de menschen alleen ter wille van hunne vrijheid van wil weerstand bieden kunnen aan den menschelijken wil, maar dat de dieren hem niet langen tijd kunnen weerstaan.

Laten wij nu zien hoe de toovenaars ten plattelande hunne tooverijen samenstellen, ware verdragen met den geest van verdorvenheid, welke dienen als noodlottige inwijdingen aan hun boozen wil.

Zij stellen een mengsel van zelfstandigheden samen, dat men zich niet zonder misdaden kan verschaffen en verbinden zonder heiligschennis, zij spreken over deze verschrikkelijke mengdranken, soms besproeid met hun eigen bloed, vervloekingsformules uit en zij begraven op den

akker van hun vijand of onder den drempel van de deur van hun stal deze teekens van een helsche haat, die onherroepelijk gemagnetiseerd zijn.

De uitwerking is onfeilbaar, van dit oogenblik af aan beginnen de kudden om te konen en de geheele stal zal weldra ontvolkt zijn, indien de eigenaar der kudde er niet een energieke tegenstand tegenover stelt, die overwinnend is over het magnetisme van zijn vijand.

Deze tegenstand is gemakkelijk, indien men hem doet door cirkels en door stroomen, dat wil zeggen door vereeniging van wil en pogingen. De besmetting treft ter nauwernood de landbouwers, die zich door hunne buren bemind weten te maken. Hunne goederen worden dan beschermd door het belang van allen en de goede verbonden wilsuitingen triumfeeren welhaast over een op zich zelfstaande kwaadwilligheid.

Wanneer de tooverij zoo teruggestooten is, dan keert zij zich tegen haar bewerker, de kwaadwillige magnetiseur lijdt onverdragelijke kwellingen die hem alras noodzaken zijn boos werk te vernietigen en zelf zijn verdrag te komen opgraven.

In de middeleeuwen nam men zoo ook zijn toevlucht tot bezweringen en gebeden, men liet de stallen inzegenen en de dieren, men liet missen lezen om door vereeniging van de willen christelijk in het geloof en in het gebed de goddeloosheid van den toovenaar af te stooten.

Men liet de stallen luchten en men verrichtte er berookingen en men mengde in het voedsel der dieren zout gemagnetiseerd door bijzondere bezweringen.

Aan het einde van onzen sleutel der groote mysteriën hebben wij enkele dezer bezweringen weergegeven, waarvan wij den oorspronkelijken text met een pijnlijke oplettendheid vastgesteld hebben.

Deze formules inderdaad, gecopieerd en weer overgeschreven door onwetende handen, vervolgens gedrukt in

spijt van het gezond verstand door exploiteerders van de lichtgeloovigheid van het volk, zijn niet tot ons gekomen zonder vreemde veranderingen.

Zie hier eenige, zooals men ze nog in de laatste tooverboeken vindt. „Voor alle dingen, spreek over het zout uit: *Panem coelestem accipiat, sit nomen, Domine, invocabis.* Neem vervolgens uw toevlucht tot het kasteel van Belle, werp er iets van weg en verricht de wrijvingen, daar bij uitsprekende wat volgt:

Eum ter ergo docentes, omnes gentes baptizantes eos. In nomine patris, etc.

Voorbehoedmiddel tegen de schurft. Toen Onze Heere ten hemel voer, liet zijne heilige deugdzaamheid op aarde achter Pasle, Colet en Herve; al wat God gezegd heeft is goed gezegd. Rosachtig, wit of zwart dier, van welke kleur gij zijt, indien er eenige schurft of uitslag op u is, werd zij ook gelegd en gemaakt op negen voet in de aarde, het is even waar dat zij heen zal gaan en sterven, als de heilige Johannes in zijn huid en geboren is in zijn hut; als Jozef Nicodemos van Arimathea geslikt heeft het lichaam van mijn zachten Heiland den Verlosser Jezus Christus, van den boom van het kruis, op den dag van Goeden Vrijdag.

Gij moet u voor het werpen en voor de wrijvingen bedienen van de volgende woorden, en gij moet toevlucht nemen tot wat wij gezegd hebben over het kasteel van Belle:

„Zout, ik werp u met de hand, die God mij gegeven heeft. *Volo et volo Baptista Sancta Aca latum est.*

Voorbehoedmiddel om te verhinderen dat wolven komen op het terrein waar de schapen zijn. Plaats u op den hoek van de opgaande zon, en spreekt vijf malen uit wat hier volgt. Indien gij het slechts eenmaal wilt zeggen, moet gij het vijf achtereenvolgende dagen doen.

„Kom, woldier, het is het Lam der nederigheid, ik hoed u. *Ave Maria.* Het is het Lam van den Verlosser, dat veertig dagen gevast heeft zonder zich te verzetten, zonder eenige

maaltijd van den vijand genomen te hebben, in waarheid op de proef gesteld werd. Ga recht, grijs dier, van een Agripa-grijs ; ga uwe prooi zoeken, wolven en wolvinnen en wolfjes ; gij hebt niet tot dit vleesch te komen, dat hier is. In den naam van den Vader, en den Zoon, en van den Heiligen Geest, en van het wel gelukkige heilige Hert. Ook *vade retro ô Satana !*

Ander Voorbehoedmiddel. Woldier, ik neem u in den naam van God en van de allerheiligste Maagd Maria. Ik bid God dat de heerlijkheid, welk ik ga maken, neemt en profijt heeft naar mijn wil. Ik bezweer u dat gij breekt en verbrijzelt alle lotsbepalingen en betooveringen, die zouden kunnen gaan over het lichaam mijn levende kudde van woldieren, die hier nu aanwezig zijn voor God en voor mij ; die aan mijn hoede en zorg zijn toevertrouwd. In den naam van den Vader, van den Zoon en den Heiligen Geest en van mijnen Heere St. Johannes den Dooper en mijnen Heere St. Abraham.

Zie hier boven wat wij gezegd hebben om te werken bij het kasteel van Belle, en gij moet u bedienen voor het werpen en wrijven van de volgende woorden :

„Passe flori, Jezus is opgestaan."

Voorbehoedmiddel tegen de schurft, uitslag en pokziekte. Het was op een Maandag in den morgen dat de Heiland der wereld voorbij ging, de heilige Maagd achter hem, mijne heere St. Johannes zijn herdersjongen, zijn vriend, die zijn goddelijke kudde zoekt, die door de rotziekte is aangetast van die kwaadwillige ziekte, waardoor hij niet meer kan, wegens drie herders die mijn Heiland de Verlosser Jezus Christus in Bethleëm zijn gaan verlossen, en die de stem van het kind hebben aangebeden." Zegt vijf malen *Pater* en vijf malen *Ave.*

Mijne kudde zal gezond en mooi zijn, die aan mij onderworpen is. Ik bid mijne vrouwe de heilige Genoveva dat zij mij moge dienen als vriendin in deze booze epidemie. Epidemie, verbannen door God, ontkend door Jezus Christus,

ik beveel u aan, van den kant van den grooten God, dat gij hebt hier van daan te gaan, en dat gij hebt te smelten en te versmelten voor mij, zooals de dauw smelt voor de zon. Zeer roemrijke Maagd Maria en de Heilige Geest, epidemie trek hier vandaan, want God beveelt het u, zoo waar als Jozef Nicodemus van Arimathea neergelaten heeft het kostbare lijf van mijn Heiland en Verlosser Jezus Christus, op den dag van Goeden Vrijdag, van het kruishout : bij den Vader, bij den Zoon, bij den Heiligen Geest, waardige kudde van woldieren, komt hier naderbij, bij God en bij mij. Ziehier de goddelijke offerande van zout die ik u heden aanbied ; daar zonder het zout niets gemaakt is en door het zout, zooals ik geloof, bij den Vader, enz.

„O zout, ik bezweer u, van den kant van den grooten levenden God, dat gij mij kunt dienen bij wat ik beweer, dat gij mij kunt beschermen en behoeden mijn kudde van schurft, uitslag, dampigheid, branderigheid, van brokkers en van slechte wateren. Ik beveel u, zooals Jezus Christus, mijn Heiland in zijn scheepje aan zijn leerlingen, wanneer zij hem zeiden : Heer, staat op, want de zee verschrikt ons. Dadelijk ontwaakte de Heer, beval de zee stil te staan ; en de zee werd kalm, bevolen van den kant van den Vader, enz.

Het is duidelijk dat men moet lezen :

Over het gebed over het zout : *panem coelestem accipiam et nomen Domini invocabo.*

Vervolgens lager :

Euntes ergo docete omnes gentes baptizantes eos, etc.

De namen van Pasle, Colet en Herve zijn die van de herders vereenigd in het magnetische werk. In plaats van *mortira* (regel 14) lees : sortira ; en op de volgende regel lees hameau in plaats van *chameau,* dat hier een zoo ongerijmde en zoo'n bespottelijken onzin geeft.

In een van de volgende formules moet men in plaats van passe flori lezen palmpaschen (pâques fleurie).

Die daarop volgt was oorspronkelijk in verzen, men

kan zien, door het te herstellen, hoe zij verminkt is geworden.

Het was op een Maandagmorgen
Jezus ging over de weg,
De Heilige Maagd bij hem
En mijnheere Johannes, zijn vriend,
Mijnheere Johannes zijn herdersknaap,
Die zoekt zijn goddelijke kudde.
Aangetast door de booze rotheid,
Booze rotheid die zal genezen
En weg gaan uit mijne kudde.
Bij de drie koningen en herders,
Bij de aanbidders van Jezus Christus,
Die gegaan zijn naar Bethleëm.
En trokken door Jerusalem
En beurtelings zich nederwierpen,
Om 't kruis van 't kind te aanbidden,

Dit voorbeeld zal voldoende zijn om te doen begrijpen in welke mate de kleine volksboekjes van tooverij en van beweerde magie veranderd en belachelijk geworden zijn, die men nog durft rond te venten op het platteland.

Men kan ook zien dat in haar beginsel deze formules behooren bij een vurig en naïef geloof. Het was in naam van het kleine kind, in een stal geboren, van herders die hem kwamen bezoeken, van Johannes den Dooper, den man der woestijn, altijd vergezeld van een vlekkeloos lam, dat de oude christelijke herders de betooveringen van hunne vijanden bezwoeren. Deze gebeden of liever deze geloofsdaden werden uitgesproken over het zout, zoo heilzaam op zichzelf en zoo onmisbaar voor de goede gezondheid der kudden. Onze valsche geleerden kunnen thans lachen over deze boersche toovenaars; maar zij wisten wel wat zij deden en hun instinct, geleid door de ervaring, leidde hen zekerder dan de geheele arme wetenschap van die tijden had kunnen doen.

Thans, nu het geloof verzwakt is op het platteland evenals elders, hebben deze naïeve redevoeringen nauwelijks meer macht of begoocheling. Men kan ze op zijn hoogst opzoeken als merkwaardige gedenkstukken van het geloof van onze voorouders. Men vindt ze terug in de tooverboeken in manuscript en in het *Enchiridion* van Leo III, klein beroemd boekje in de middeleeuwen, waarvan de min of meer foutieve uitgaven zich vermenigvuldigd hebben tot op onze dagen. Wij hebben geëxcerpeerd en geven hier de bezweringen die doorgingen voor de meeste uitwerking te hebben.

Hier beginnen de mysterieuse gebeden van paus Leo.

Gebed tegen alle soorten van tooverijen, betooveringen, hekserijen, zinnebeelden, visioenen, illusies, bezetenheid, gekweldheid, huwelijksverhindering door tooverij, en alles wat gebeuren kan door den toover der toovenaars of door het binnendringen van duivelen ; en ook zeer profijtelijk tegen alle soorten van ongeluk dat te weeg gebracht kan worden bij paarden, merries, runderen, koeien, schapen, lammeren en andere soorten van dieren.

Gebed *Qui Verbum caro factum est, etc.*

Het woord dat vleesch geworden is en vastgehecht geweest is aan het kruis, en dat gezeten is rechts van den Vader, om te verhooren de gebeden van hen die daaraan gelooven, hem die door zijn heiligen naam, elke knie doet buigen ; en door de verdiensten van de welgelukkige Maagd Maria, zijn moeder, en ook door de gebeden van alle heiligen en heilige vrouwen van God. Verwaardig u te bewaren dit schepsel N. voor allen die hem zouden kunnen doen schaden, en de aanvallen der duivels, gij die leeft en regeert in de volmaakte eenheid ; want ziedaar † het kruis van onzen Heer Jezus Christus in hetwelk onze redding ligt, ons leven en onze opstanding, en de beneveling van allen die ons willen schaden en van de booze geesten ; vlucht dus, vijandige partijen, want ik bezweer u, demonen der hel, en gij booze geesten van welke soort gij ook zijt, zoowel aanwezig als afwezig, op welke

wijze het zij, en onder welk voorwendsel het zij, 't zij dat gij geroepen of aangemaand zijt, 't zij dat gij uit eigen wil komt of dat gij gezonden zijt, 't zij door betoovering, 't zij door de kunst van booze mannen en vrouwen, u haasten om uw verblijf er te nemen of om lastig te vallen. Totdat gij niet afgelaten hebt van uw duivelsch bedrog, gaat onverwijld heen † bij den levenden † waren † heiligen God † Vader † Zoon † en Heiligen Geest. In het bijzonder bij hem † die geofferd werd † die gedood werd als een lam †, die gekruisigd is als mensch, in wiens bloed wij overwonnen hebben, toen de Heilige Michaël met ons streed, en de overwinning deed vooruitgaan en u heeft doen terug wijken naar mate dat gij naderdet, en dat gij onder welk voorwendsel het ook zij dit schepsel zoudt kunnen lastig vallen of bedroeven, noch in zijn lichaam, noch buiten zijn lichaam, door visioen, noch door schrik, noch des daags, noch 's nachts, noch slapend, noch wakend, noch etend, noch biddend, noch iets anders doende, hetzij natuurlijk of geestelijk : anders bereid ik over u † alle vervloekingen. uitbanningen † graden en pijnen van folteringen, als geworpen worden in het meer van vuur en zwavel, door de handen van uw vijanden, door het bevel van de heilige Drieëenheid, de Heilige Michael het tot uitvoer brengend. Want indien gij van te voren genomen hebt eenige band van aanbidding, eenig geurwerk, eenig doelwit en boosaardige genegenheid, wat het ook zijn mag, 't zij in kruiden, 't zij in woorden, 't zij in steenen, 't zij in elementen, 't zij dat zij natuurlijk zijn, 't zij dat zij eenvoudig zijn, of gemengd, of tijdelijk, of geestelijk, of sacramenteel, of in de namen van den grooten God en der engelen, 't zij dat zij zijn in karakters van uren, minuten, dagen, van jaar, van maand, bijgeloovig in acht genomen met uitgesproken overeenkomst, of stilzwijgend, zelfs met eed bekrachtigd. Ik breek † al deze zaken, ik verklaar ze voor nul en van geener waarde en ik vernietig ze door de macht van den Vader die de geheele wereld gescha-

pen heeft †, door de wijsheid van den Zoon, den Verlosser †, door de goedheid van den Heiligen Geest †, door hem die de geheele wet nagekomen is †, die is †, die was †, die moet komen †, al-machtig, heilig †, onsterfelijk †, heiland †, die is samengesteld uit vier letters †, Jehovah †, Alpha en Omega †, het begin en het einde. Dat al de duivelsche eigenschap uitgebluscht zij in dit schepsel, en verjaagd zij door de eigenschap van het allerheiligste kruis, door de aanroeping der engelen, der aartsengelen, der patriarchen, der profeten, der apostels, der martelaren, der biechtvaders, der maagden, en ook der Welzalige Maagd en van hen allen, die in den hemel regeeren, met het lam, gestorven sedert den aanvang der wereld en van hen die wel leven in de heilige Kerk van God. Trekt u dus terug, en evenals de rook van de lever, van verbrande visch, volgens de raadgeving van Raphaël, op de vlucht gejaagd heeft den geest, waardoor Sara gekweld werd, dat zoo deze zegengebeden u wegjagen, opdat gij dit schepsel niet meer waagt te naderen. Gekenteekend met het teeken van het heilige kruis, van de uitgebreidheid van honderdduizend passen, omdat mijn herderlijk schrijven niet van mij is, maar van dengeen die gezonden is van den boezem van den Vader, om uwe werken te vernietigen, zooals hij ze vernietigd heeft op het kruishout, hij heeft ons zoo'n macht gegeven, tot roem en nut der geloovigen, om u te gelasten, zooals wij u gelasten en bevelen ; dat gij niet waagt te naderen bij Onzen Heer Jezus-Christus † ; ziehier het kruis van den Heer, vlucht, vijandige partijen ; de leeuw van den stam van Juda heeft overwonnen. Wortel van David, alleluia, amen, amen, fiat, fiat.

Hier beneden volgen de zeven mysterieuse gebeden die men gedurende de week uitspreken moet.

's Zondags. *Libera me, Domine, etc.*

Onze Vader enz.

Verlos mij, bid ik u, Heer, uw dienaar N., van al de voorgegane kwalen, aanwezig en op de komst, zoowel van de

ziel als van het lichaam, en door de tusschenkomst van de Welzalige Maagd Maria, moeder van God, en van uwe Welzalige apostelen, den Heiligen Petrus, den Heiligen Paulus, en den Heiligen Andreas, met al uwe heiligen, geef mij goedgunstiglijk de vrede aan uwen dienaar N., en de heiligheid op alle de dagen van mijn leven, opdat ik, geholpen zijnde door de hulp van uw erbarmen, altijd vrij gemaakt zij van de slavernij der zonde en van alle vrees voor eenige moeilijkheid. Bij denzelfden Jezus Christus, uw Zoon, Onze Heer, die God zijnde, leeft en regeert met u in de eenheid van den Heiligen Geest, in al de eeuwen der eeuwen. Amen. Dat de vrede van den Heer altijd met mij zij. Amen. Dat uwe hemelsche vrede, Heere, die gij hebt nagelaten aan uwe discipelen, altijd vast wone in mijn hart, en altijd zij tusschen mij en mijne vijanden, zoowel zichtbaar als onzichtbaar. Amen. Dat de vrede van Onzen Heer Jezus Christus, zijn gelaat, zijn lichaam en zijn bloed, mij ter hulpe mogen zijn, mij, N. zondaar die ik ben, en mij dienen tot een gunstige bescherming en verdediging, en tot troost voor mijn ziel en mijn lichaam. Amen. Lam Gods, die u verwaardigt hebt geboren te worden uit de Maagd Maria, en te dragen op het kruishout de zonden der wereld, hebt medelijden met mijn lichaam en mijn ziel ; Lam van God door wie al de geloovigen gered worden, geef mij in deze eeuw en in de komende eeuwen een eeuwigen vrede, Amen.

Voor den Maandag. *O Adonai, per quem, etc.*

O Adonai ! O Heiland, door wien alle dingen in vrijheid gesteld zijn. O Adonaï ! O Heiland door wien alle dingen geholpen zijn, help mij in alle mijne noodzakelijkheden en angsten, zaken en gevaren, en al de hinderlagen van mijn vijanden zichtbaar en onzichtbaar, bevrijdt mij † in den naam van den Vader, die de geheele wereld geschapen heeft †, in den naam van den Zoon die de geheele wereld teruggekocht heeft †, in naam van den Heiligen Geest die

de geheele wet heeft vervuld, ik beveel mij geheel aan. Amen †. Dat de zegen van God, den almachtigen Vader, die alle dingen met een enkel woord gemaakt heeft, altijd bij mij zij. Amen †. Dat de zegen van Onzen-Heer Jezus Christus, Zoon van den levenden God altijd bij mij zij. Amen †. Dat de zegen van den Heiligen Geest met zijn zevengaven altijd bij mij zij. † Amen. Dat de zegen van de welzalige Maagd Maria met zijn Zoon altijd bij mij zij. Amen. Dat de zegen en de wijding van het brood en den wijn dat Onze-Heer Jezus Christus gedaan heeft toen hij deze gegeven heeft aan zijn discipelen, hun zeggende :

Voor den Dinsdag. *Accipite et comedite, etc.*

Neemt en eet dit alles, want het is mijn lichaam, dat voor u overgeleverd zal worden, tot gedachtenis aan mij. Amen. Dat de zegen der engelen en der aartsengelen, der deugden, der vorstendommen, der tronen, der heerschappijen, der cherubins en der seraphins altijd met mij zijn. Amen. Dat de zegen der patriarchen, der profeten, der apostelen, der martelaren, der biechtvaders, der maagden en van al de heiligen en heilige vrouwen van God, altijd met mij zij. Amen. Dat de zegeningen van al de hemelen van God altijd bij mij mogen zijn. Amen †. Dat de aanbiddingswaardige Majesteit mij bescherme ; dat zijn eeuwige goedheid mij regeere ; dat zijn onuitbluschbare barmhartigheid mij moge ontvlammen ; dat zijn onmetelijke goedheid mij oprichte ; dat de macht van den Vader mij behoude ; dat de wijsheid van den Zoon mij levend make ; dat de deugd van den Heiligen Geest altijd tusschen mij en mijne zichtbare en onzichtbare vijanden zij. Amen. Macht van den Vader, versterk mij ; wijsheid van den Zoon, verlos mij ; troost van den Heiligen Geest, troost mij. De Vader is de vrede, de Zoon is het leven, de Heilige Geest is het geneesmiddel van den troost en het heil. Amen. Dat de goddelijkheid van God mij zegene ; dat zijn menschelijkheid mij versterke. Amen. Dat zijn vroomheid mij doorgloeie ; dat zijn liefde mij be-

ware : o Jezus Christus, zoon van den levenden God, hebt medelijden met mij.

Voor den Woensdag. *O Emmanuel, ab hoste, etc.*

O Emmanuel! Verdedig mij tegen den boozen geest en tegen al mijne zichtbare en onzichtbare vijanden, en tegen alle kwaad ; de koning Christus is gekomen in vrede ; God heeft zich mensch gemaakt, en hij heeft met edelmoedigheid voor ons geleden ; dat Jezus Christus, vredige koning, altijd tusschen mij en mijne vijanden zij. Amen. † De Christus is overwinnaar † ; de Christus regeert † ; de Christus beveelt †. Dat de Christus mij altijd tegen elk kwaad verdedige. Amen. Dat Jezus Christus zich verwaardige te bevelen dat ik overwinnend ben over al mijne tegenstanders. Amen. Ziehier het kruis van Onzen Heer † Jezus Christus ; vlucht vijandige partijen. De leeuw van den stam van Juda heeft overwonnen ; wortel van David, alleluia, alleluia, alleluia. Heiland der wereld, redt mij, en helpt mij, gij die door uw kruis en uw zeer kostbaar bloed mij terug gekocht hebt; helpt mij, bid ik u, o God, o agios, o theos †, agios ischyros †, agios athanatos †, eleison himas ; heilige God, sterke God, barmhartige en onsterfelijke God, hebt medelijden met mij N., uw dienaar, Heer weest tot mijn hulp ; verlaat mij niet ; ziet mij niet aan in verachting, mijn heilzame God ; maar komt altijd tot mijn hulp, Heere God mijn Heiland.

Voor den Donderdag. *Illumina oculos meos, etc.*

Verlicht mijne oogen, Heer, opdat ik nooit in den dood inslape, en dat mijn vijand niet zegge dat hij sterker geweest is dan ik. Dat de Heer tot mijn hulp zij, en ik zal geenszins vreezen wat de mensch mij zal kunnen aandoen; mijn zeer zachtmoedige Jezus Christus, behoedt mij, helpt mij en redt mij ; dat in den naam van Jezus elke knie buige in de hemelen, op de aarde en in hellen, en dat elke tong bekenne dat Onze-Heer-Jezus Christus is in de glorie van God den Vader. Ik weet zeer waarachtig, o Jezus dat ter eenigen dage en ure het geschieden zal dat ik u aanroep, ik zal gered zijn.

O zeer edelmoedige Heer Jezus Christus, Zoon van den levenden God, die door de kracht van uwen zeer kostbaren naam hebt gedaan en verricht zoovele wonderen, en die hebt gegeven een geneesmiddel zoo overvloeiend aan ons, die er zoo groote behoefte aan hebben, omdat, door de kracht van uwen naam, de duivelen de vlucht namen, de blinden zagen, de dooven hoorden, de kreupelen liepen, de stommen spraken, de melaatschen genezen werden, de zieken de gezondheid verkregen en de dooden opstonden; want, wanneer men den naam van uwen zeer zoeten zoon Jezus uitspreekt, men een zoete melodie in het oor hoort, de honig zich in den mond doet gevoelen, de duivel op de vlucht geslagen wordt, elke knie buigt, de hemelsche geesten genieten, de slechte verleidingen ontworteld worden, al de gebrekkigen genezen zijn; men gewint verscheidene toegeeflijkheden; de debatten die gehouden tusschen de wereld, het vleesch en de duivel zijn gedood, en veel andere goederen zullen volgen, omdat al wie den naam van God zal aanroepen gered zullen worden, dezen naam die door den engel geroepen werd, voordat hij werd ontvangen in de schoot.

Voor den Vrijdag. *O nomen dulce, etc.*

O zoete naam, naam die het hart van den mensch versterkt, naam van het leven, van het heil en van de vreugde; kostbare, blijde, roemrijke en bevallige naam, naam die de zondaars versterkt, naam die ons redt en die de geheele mechanica van het heelal bestuurt. Moge het u dus behagen, o zeer vrome Jezus! dat door de zelfde zeer kostbare eigenschap van uwen naam gij u verwaardigt de duivelen voor mij uit te doen vluchten; verlicht mij, die blind bent; maak dat ik hoor, die doof ben; geleidt mijne schreden, die kreupel ben; maak dat ik spreek, die stom ben; genees mijn melaatschheid, geef mij de gezondheid, die krank ben; wek mij uit den dood en omring mij geheel van binnen en van buitenop, dat voorzien uwen zeer heiligen naam ik altijd in u kan leven, door u te loven en u te eeren, gij die

lofwaardig zijt, omdat gij zijt de zeer roemrijke Heer en de eeuwige Heer, en de eeuwige Zoon van God, in welken, bij welken, en door welken alle dingen verblijd worden en bestuurd worden, aan u de lof, de eer en de glorie in al de eeuwen. Amen. Dat Jezus altijd in mijn hart zij, dat Jezus altijd in mijn mond zij, dat Jezus altijd in al mijn ingewanden zij. Amen. Dat God mijn Heer Jezus Christus binnen in mij zij om mij terug te brengen tot gezondheid, dat hij om mij zij om mij te geleiden; dat hij bij mij zij om mij te behoeden, voor mij om mij te bewaren, over mij om mij te zegenen ; dat hij tusschen mij zij om mij levend te maken, bij mij om mij te besturen, boven mij om mij te versterken ; dat hij altijd bij mij zij om mij te ontnemen al de pijn van een eeuwigen dood, hij die met den Vader en den Heiligen Geest leeft en regeert in al de eeuwen der eeuwen. Amen.

Voor den Zaterdag. *Jezus Mariae filius, etc.*

Dat Jezus zoon van Maria, Heer en Heiland der wereld, mij genegen en gunstig zij, dat hij ons geve een gezonde en onderworpen geest, eere aan God, en dat hij ons toesta de verlossing van onze euvelen op de plaatsen waar wij zijn: en niemand heeft de hand aan hem geslagen, omdat zijn uur nog niet gekomen was, hij die is, die was en die altijd Alpha en Omega zijn zal, God en mensch, het begin en het einde ; dat deze aanroeping mij een eeuwige bescherming zij, naam van Jezus van Nazareth, koning der Joden, stempel der triomf, zoon van de Maagd Maria, hebt medelijden met mij, overeenkomstig uwe edelmoedigheid, op den weg van het eeuwige heil. Amen. Maar Jezus alles wetende wat hem moest overkomen, trad naar voren en vroeg hen : „Wien zoekt gij ?" Zij antwoordden : „Jezus van Nazareth." Jezus zeide hen: „Ik ben het". Maar Judas, die hem verraadde, was ook bij hen tegenwoordig. Toen dan Jezus hen gezegd had : Ik ben het, werden zij omgeworpen en vielen allen op de aarde neer ! Hij vroeg hen nog een maal: „Wien zoekt gij?" Zij zeiden hem: „Jezus van Nazareth". Jezus antwoord-

de hen : „Ik heb u reeds gezegd dat ik het ben ; indien gij dus mij zoekt, laat dezen hier gaan." Dat Jezus, voor mij slachtoffer gemaakt, door zijn kruis mijn misdaad uitwischende, mij aangenaam make in zijn oogen, en dat eindelijk mijn gezuiverde ziel, zijnde van mijn lichaam gescheiden, met hem regeere in de hemelen. Amen. Jezus is de weg †, Jezus is het leven †, Jezus is de waarheid †, Jezus heeft geleden †, Jezus is gekruisigd †, Jezus Christus, Zoon van den levenden God, hebt medelijden met mij. Maar Jezus voorbijgaande † in het midden van hen, stond overeind, en niemand heeft zijn gewelddadige hand op Jezus gelegd, omdat zijn uur nog niet gekomen was.

Oremus. *Dulcissime Domine, etc.*

Zeer zoete Heer Jezus Christus, Zoon van den levenden God, die den Joden hebt geantwoord welke u wilden gevangen nemen : Ik ben het, indien gij mij zoekt, laat af van dezen hier ; toen gingen de Joden heen ruggelings en vielen ter aarde. Zoo zouden zij op dit uur u niet kunnen schaden, zooals waar is, en ik ook waarlijk geloof en beken. Zoo dan, mijn zeer zachtmoedige Heiland Jezus Christus, verwaardig mij heden en altijd te bewaren voor mijn vijanden, die zoeken mij te schaden en doet hen achterover vallen, opdat zij mij geen kwaad kunnen doen op eenigerlei wijze hoe het ook zij, maar dat ik mij terug trekke in zekerheid uit hunne handen op het pad van den vrede en de rust, tot lof en roem van uwen naam, die gezegend is in de eeuwen der eeuwen. Amen.

Deze gebeden, zooals men ziet, hebben niets dan zeer vrooms en zeer christelijks in hunnen eenvoud, en konden ook de uitdrukking zijn van het vertrouwen en oprechten wil van een onderworpen kind van de Kerk.

Het gebed, gemeenschappelijk verricht en overeenkomstig het vurige geloof van het grootste aantal, doet waarlijk een magnetische stroom ontstaan en wat wij verstaan met het magnetisme uitgeoefend *in kringen*.

De tooverijen zijn niet te duchten dan voor afzonderlijke individuen, het komt er dus op aan, voor lieden van het platteland vooral, in familie te leven, vrede in hun huisgezin te hebben, en zich talrijke vrienden te maken.

Men moet ook voor de gezondheid der kudden, de stallen goed luchten en goed rein houden door den grond goed te stampen, die men zou kunnen bedekken met een soort van macadam uit houtskool, de ongezonde waters reinigen met een filter van kool, aan de dieren zout geven in 't geheel niet bezworen, maar gemagnetiseerd naar de bedoelingen van den meester, zooveel mogelijk de nabijheid van kudden behoorend aan een vijand of mededinger vermijden, de zieke schapen wrijven met een mengsel van gepoederd houtskool en zwavel, vervolgens vaak hun ligplaats vernieuwen en hun goede kruiden geven.

Men moet ook met zorg het gezelschap van personen door zwarte of chronische kwalen getroffen, vermijden, nooit zich richten tot de waarzeggers van het dorp en tot de toovenaars, want bij het raadplegen van deze soort van lieden, brengt men zich op eenigerlei wijze onder hun macht, eindelijk, moet men alleen vertrouwen in God hebben en de natuur haar gang laten gaan

De priesters gaan op het platteland vaak door voor toovenaars, en men gelooft vrij algemeen dat ze in staat zijn een slechten invloed uit te oefenen, wat ongelukkiger wijze waar is voor de slechte priesters ; maar de goede priester, wel verre van iemand ongeluk te bezorgen, is de zegen voor de gezinnen en de landstreken.

Er bestaan ook gevaarlijke gekken, die gelooven aan den invloed van den geest der duisternissen, en die niet vreezen hun op te roepen om hem de dienaar te maken van hunne slechte begeerten ; men moet op hen toepassen wat wij gezegd hebben van de duivelsche oproepingen, en zich vooral wel hoeden hen te gelooven en ze na te volgen

Om de elementale geesten te bevelen, is een groote

moraliteit en een groote rechtvaardigheid noodig. De mensch, die een waardig en edel gebruik van zijn verstand en van zijn vrijheid maakt, is waarlijk de koning der natuur, maar de wezens in menschelijke gedaante, die zich laten beheerschen door hunne instincten van bruut, zijn zelfs niet waard de dieren te bevelen. De Vaders van de woestijn werden bediend door leeuwen en beren.

Daniël in zijn leeuwenkuil werd door geen dezer uitgehongerde dieren aangeraakt, en inderdaad, zeggen de meesters in de groote kunst der kabala, eerbiedigen de wilde dieren van nature de menschen, en werpen zich slechts op hen, wanneer zij hen houden voor andere dieren vijandig aan hen of lager dan hen. De dieren inderdaad hebben door hunne natuurlijke ziel gemeenschap met het algemeene astrale licht, en zijn begiftigd met een bijzondere intuïtie om de plastische mediator van de menschen te zien onder den vorm, die hen de gewone uitoefening van de vrijheid van wil gegeven heeft.

De waarlijk rechtvaardige verschijnt hen alleen, in de glans van de menschelijke gedaante, zij zijn gedwongen om zijn blik en zijn stem te gehoorzamen, de anderen trekken hen aan als een prooi, of verschrikken en prikkelen hen als een gevaar. Daarom zal volgens den profeet Jesaja, als de rechtvaardigheid op de aarde zal regeeren, en wanneer de menschen hun gezin in de ware onschuld zullen opvoeden, een klein kind de tijgers en de leeuwen geleiden, en ongestraft in hun midden spelen.

De voorspoed en de blijdschap moeten het erfdeel zijn van de rechtvaardigen, voor hen verandert het ongeluk zich zelfs in zegen, en de smart die hen beproeft is als de prikkel van den goddelijken herder, die hen dwingt om altijd voorwaarts te gaan in de wegen der vervolmaking. De zon groet hen des morgens, en de maan glimlacht hen des avonds. Voor hen is de slaap zonder angsten, en de droomen zonder verschrikking, hun aanwezigheid zegent de aarde

en brengt geluk aan de levenden. Gelukkig wie hen gelijken ! Gelukkig wie hen tot vrienden neemt !

Het physieke kwaad is vaak een gevolg van het zedelijk kwaad, de wanorde volgt noodzakelijkerwijze het onverstand. Nu is het onverstand in handeling en de onrechtvaardigheid. Het arbeidzame leven van de landbewoners geraakt hen al te vaak hard en hebzuchtig. Vandaar een menigte van de dwalingen in het oordeel, en dientengevolge een ongeregeldheid van handelingen, die de natuur noodzaakt er tegen op te komen en tegen in te gaan. Daar ligt het geheim van dat ongelukkige levenslot, dat zich soms aan een familie schijnt te hechten of aan een huis. De ouden zeiden dan : Men moet de beleedigde goden tot vrede brengen, en wij zeggen nog : Onrechtmatig verkregen goed gedijdt niet; men moet het gedane kwaad goed maken, men moet aan de gerechtigheid voldoen, of de gerechtigheid zal zich op een noodlottige wijze wreken.

Een macht, onoverwinnelijk, indien wij het willen, is aangegeven om het noodlot te overwinnen, dat is onze zedelijke vrijheid. Met behulp van deze macht, kunnen wij het lot verbeteren en de toekomst over maken. Daarom wil de godsdienst niet, dat wij de waarzeggers raadplegen om te weten, wat er gebeuren zal ; zij wil slechts dat wij van onze herders leeren wat wij te doen hebben. Wat deren ons de hinderpalen ? Een dappere moet zijn vijanden niet tellen vóor den slag. Het kwaad voorzien, is het in zekeren zin noodzakelijk maken. Ons zal overkomen het resultaat van wat wij gewild hebben: dat is de algemeen geldende profetie.

De natuur waarnemen, hare wetten volgen in onzen arbeid, in elk ding aan de rede gehoorzamen, offeren, indien het moet, zijn eigen belang voor de rechtvaardigheid. Dat is de ware magie, die geluk brengt en zij die alzoo te werk gaan, vreezen noch den toover der toovenaars, noch betooveringen der herders.

Antwoord op enkele vragen en op enkele kritieken.

Eerste vraag.

Vraag. — Verwacht gij dat de ernstige katholieken uw kabalistisch geloof zullen aannemen, uw wijsgeerige vertolkingen van het dogma en uwe omschrijving zelfs van het katholicisme, dat wil zeggen de algemeenheid in zake den godsdienst?

Antwoord — Indien gij met ernstige katholieken bedoelt zij die de beschaving en den vooruitgang loochenen, dan verwacht ik dat zeker niet.

V. — Dus zijt gij protestant?

A. — Ja, indien men protestant is, wanneer men aan de beschaving en den vooruitgang gelooft.

V. — Waarom noemt gij u dan Roomsch Katholiek?

A.— Omdat ik niet geloof dat men moet uitsluiten zelfs de Roomschen van de algemeene gemeenschap.

V. — Wat verwacht gij dan, indien wanneer gij u Katholiek noemt, gij niet hoopt de ware Katholieken te bekeeren?

A. — Ik zou u terug brengen willen tot de hiërarchische eenheid, tot de ongeschondenheid van het dogma, en tot de uitwerkingskracht van den eeredienst van de afgescheiden christelijke gemeenschappen, en dat is mogelijk voor de gemeenschappen, vrij gemaakt door de hervorming, omdat zij de beschaving en den vooruitgang toegeven.

Tweede vraag.

V. — Verricht gij wonderen, en leert gij het middel die te doen?

A.— Indien gij met wonderen bedoelt de werken tegen de natuur of gevolgen niet gerechtvaardigd door hunne oorzaken, neen, ik verricht niet, noch leer te doen dergelijke wonderen. God zelf zou dergelijke niet kunnen verrichten.

Derde vraag.

V.— Wat antwoordt gij hen die u beschuldigen van lichtgeloovigheid, van bijgeloof of kwakzalverij ?

A.— Ik antwoord, dat zij mijn boeken niet gelezen hebben, of dat, als zij ze gelezen hebben, ze niet begrepen hebben. Zoo heeft een mijnheer Tavernier, in een zoogenaamde kritiek over *De sleutel der groote mysterien*, niet gevreesd te schrijven dat ik opriep *Archeus, Azoth en Hyle*, wel bekende duivels, voegt hij er aan toe. Wie weet nu niet dat met Archeus de ouden bedoelden de wereldziel, met Azoth de middelsubstantie, met Hyle, de passieve materie ?

Vierde vraag.

V.— Wat antwoordt gij aan hen, die als Gougenot, Desmousseaux uwe geschriften afschuwelijke boeken noemen ?

A. — Ik wacht mij wel hen op hun beleedigingen te antwoorden met andere beleedigingen, en ik beklaag hen onderworpen te zijn aan geloofsoorten die zich uiten door een vermetel oordeel en door beleediging.

ELIPHAS LEVI.

REGISTER OP HET TWEEDE DEEL

A. 45, 46, 66.
Aalmoezenier, 162.
Aanbevelen 196, 289, 295.
Aanbidden 99, 143, 144, 146, 288. — v/d bok 150. — Aanbidders (v/d bok) 150. — (v/d duivel) 122, 144. (van Jezus Christus) 290. — Aanbidding (band van —) 292. — Aanbiddingswaardige majesteit 295.
Aanbieden 221, 257, 289. — v/h zout 165.
Aanblazing 57, 212, 213. — koude — 212. — Aanblazingen 202.
Aandacht (trekken) 193.
Aandeel 252.
Aandoen 296. — Aandoening (vreemde) 284.
Aandrang 124, 216.
Aanduiden 131, 233, 244. Aangeduid (schouwspel) 219. — Aanduiding 176.
Aangaan 170.
Aangenaam 193, 299.
Aangespannen 240.
Aangetoonde (ineenstorting) 250.
Aangeven 302.
Aangezicht 252.
Aanhangsel 171. — ° sels (v/d ziel) 284. — Aanhangen v. theorema's 259.
Aanhef (v/h gedicht) 250. (v/h ritueel) 143.
Aankijken 246.
Aanleiding 167.
Aanmanen 292.
Aanmatigende (onwetendheid) 258. — Aanmatiging (God te definieeren) 260.
Aannemen 258 (v/h zout) 165.
Aanraken 75, 88, 125, 130, 195, 301. Aanraking 103, 109, 205, 213. (der ledematen) 124. — Genezing door — 73. — Passes zonder — 213. Aanrakingen 80 — (electrische) 125. — (onreine) 84. — zachte) 193.
Aanroepen 128, 132, 296, 297. (v/Geesten der duisternis) 86. — (v/Michaël 90. — Aanroeping 293, 298 (der geesten) 130. — (der maan) 79. — (kabalistische — v. Salomo) 130. — Aanroepingen 165, 166. Vervoering der — 91. — Aangeroepen (als heilige) 125. — (Groote) Aanroep 158.
Aanschouwing (v/d ster v/d mikrokosmos) 68. — (onomastische) 189.
Aanslag 198. — ° slagen (booze) 170.
Aanstaand (huwelijk) 219. — ° de (adepten) 136.
Aansteken 157, 265.
Aanstoot 132.
Aantal 131, 147, 210, 299, (geloovigen) 269. — (jaren) 160.
Aantoonen 256, 257, 259, 263. — Aantoonbaar 203. — ° bare (natuurkunde) 202.
Aantrekken 34, 112, 181. — ° trekkend 211. — °trekking 240, 284. — (oorspronkelijke) 10. — ° trekkingen 33, 195. — (magnetische) 33. — Aantrekkingskracht 121, 203 (der tegendeelen) 71. — (dubbele) 34, — Wet der — 104. Aangetrokken 203. — (weinig) Aantrekkelijk 148. Aantrekkelijkheden 70.
Aanvaarden 261.
Aanvallen 35. — (des duivels) 291.
Aanvang 157, 203. — (der wereld) 293.
Aanvullen 240, 243. — Aangevuld 276. — Aanvullingen (v/z gedachten) 38.
Aanwenden 141, 204, 212, 221.
Aanwezig 293. — ° zijn 132, 152, 252, 288, 291. Aanwezigen 152. — Aanwezigheid 142, 301.
Aanwijzing 159, 239. — ° zingen 149, 216, 222, 223, 248, 272.

Aanzienlijk 222.
Aanzoeken 196.
Aap 193, 241. — (der Natuur) 35. — Hondskopaap 99.
Aard 136, 150, 253, 258 (d. dingen) 137. — (v/d geest) 129. — (flegmatische) 223.
Aarde 6, 14, 17, 33, 50, 52, 57, 58, 59, 60, 61, 66, 85, 104, 105, 106, 114, 123, 133, 134, 137, 144, 172, 174, 178, 181, 203, 207, 208, 224, 226, 227, 242, 249, 252, 253, 254, 273, 278, 279, 287, 299, 301. — (dierlijke) 172. — Andere naties der — 277, — Alles op — 251. — Alle koninkrijken op — 70. — Alle volken der — 248 — Bloed der — 55. — Brokstukken der 277. — Dieren en reptielen der — 50. — Doodsstrijd der — 9. — Gloed der — 229. — Holen der — 104. — Koning der — 271. — Mijnen der — 203. — Slijk der — 172. — Stondenbloed der — 47. — Versierselen der — 271. — Vruchten der — 229. — Astraalvuur der — 69. — Levend vuur der — 69. — Korrels gezuiverde aarde 86. — Drie getuigen op aarde 47. — Krabben v/d aarde der graven 133. — Aardgeesten (zie Gnomen) 52, 57, 58, 60. — Aardglobe 254. — (Astraal) Aardsch (licht) 284. — ° sche (afkomst) 171. — (hernieuwingen) 255. — (ketenen) 69. — (sfeer) 187. — (uitademing) 203.
Aardrijkskundige (wereld) 254.
Aaron 245.
Aartsengelen 78, 293, 295.
Aartsketter 195.
Aas 243 (zie Azen).
Abel 182, 183.
Abjudan (Rabbi) 187.
Abnormale (projectie v/d grooten magischen agens) 18.
Abracadabra 45, 46, 47, 48.
Abraham 115, 117, 288.
Abraxas (dubbele slangenstaart van) 69.
Absinth 81.
Absoluut 32, 97, 203. — (kabalistisch alphabet) 47. — (expirimentalisme) 259. — (licht) 255. — (onmogelijk) 121. — (symbool) 63. — (teeken) 48, 64. — (weten) 22. — Absolute 234, 244. — (aanraking) 213. — (bevestiging) 239. — (driehoek) 260. — (gelijkheid der menschen) 102. — (godsdienst) 31. — (inwijding) 205. — (macht der koningen) 14. — (materie) 204. — (meester) 26. — (natuurwetenschap) 64. — (negatie) 239. — (opvatting) 204. — (rechtvaardigheid) 113. — (rede) 71, 92, 199. — (en hoogste rede) 113. — (sleutel der philosophie) 226. — (superioriteit) 23. — (tooverstaf) 78. — (uitlegging) 202. — (waarheid) 203, 257 — (wetenschap) 257. — (wet v/d rede) 172. — (wijsbegeerte) 64, 280. — Het absolute 113, 201, 260. — (in rede en wil) 208. — (in wetenschap) 118.
Absorbeeren 220.
Abstracte (taal) 12.
Abstracties 21. — (te maken) 233.
Absynthe 66.
Abt (Thiers) 211.
Academies 121.
Acalahayr 270.
Achilles 137.
Acht (geven op voorteekenen) 38. — (in — nemen) 126, 127, 129, 181, 212, 246, 275, 292.
Acht (stralen) 174. — Achtste (figuur v/d sleutel v. Hermes) 94. — (uur) 180. — (Geniën v/h) achtste uur 272. — Achttien 46. — Acht en twintigste kaart v/h Tarot 232. — Achthonderd vrouwen 198. —
Achten 137. — Achting 137, 218.
Achter 127, 238. — Achterover 299.
Achterste (v/d bok) 150. — (v/d grootmeester) 152. — (v/d mops) 152.
Actie 35. — (v/d menschelijken wil) 207.
Actief (beginsel) 32. — (licht) 34. — Actieve (agens) 46. — (kracht) 10. Activiteit (verslindende) 37.
Actualiteit 179.
Adam 87, 272, 277, 279, 280, 281. — (A. Jotchavah) 58, 59. — Ballingschap v. A. 282. — Pentakel v. A. 103. — Zonde van A. 50.
Adelaar 58, 59, 238, 272. — (hemelsche) 229. — (vliegende) 114.

Adem 53, 54, 75, 195, 211, 212. — (koude) 212. — (warme) 211, 212. — Gods 5, 7. — (warme) ademingen 212. — Ademen 205, 212. — Ademhalingen 263. — Ademhalingswerktuig 213.
Adept 114, 117. — (ware) 261. — Adepten 77, 110, 114, 115, 164. (aanstaande) 136. — (alle) 118. — (ware) 147, 151, 164, 218, 261. — Hermes-adepten 246. —
Aderen (v/d steen) 57.
Adjuchas 274.
Admiraal 163.
Adon-Hiram — (dood van) 104, (maçonnieke opstanding van) 84. — Adonhiramitische Vrijmetselarij 102.
Adonai 87, 131, 294.
Adramelech 87, 131.
Aeglun 274.
Aeromantie 61, 62.
Afbeelding 94, 103, 117, 140, 143, 157, 167, 246, 249. — (v/d degen) 89. — (v/d lamp) 90. — Afbeeldingen 89, 110, 147, 238, 240. — (v/letters) 179. — (v/Satan) 146. — (v/Talismans) 77. — Afbeelden 168, 178, 231.
Afbreken 257. — Afgebroken (traditie) 249.
Afdanken 132.
Afdrukken 125.
Afdwaling (v/d menschengeest) 160. — Afdwalingen 149. — (v/d zwarte magie) 147. — (v/d geest) 221. — Afgedwaalde (kracht) 70. — (verbeelding) 258.
Afgod (v/d bok v/Mendes) 152. — (Gebaarde — der Alchemisten) 143. — (onmogelijke) 154. — Afgoden 12, 16, 269. — (der Anarchie) 9. — Genius der — 269. — Afgodendienst 147. — Afgodentempel 156. — Afgoderij 46. — Afgodsbeeld (symbolisch) 150.
Afgescheiden (Christelijke gemeenschappen) 303. — (priester) 144. —
Afgrond 250, 251. — Afgronden 269. — (Genius der —) 269.
Afgrijselijk (mysterie) 163. — ° lijke (blik) 192. — (kop) 145. — (mengsels) 132. — Afgrijzen 191.
Afgunstig 165.
Afhangen 202.
Afhaspelen 242.
Afhouden 176.
Afhouwen 155.
Afkeer 36, 137. — (v/h kwade) 240
Afkeuring 164.
Afkomst (aardsche) 171.
Afkortingen 153.
Aflaat bezorgende voorwerpen 85.
Aflaten 292.
Afrika 251. — Afrikaan 249.
Afscheiden (v. wonden) 171.
Afschuw 195, 222. — (voor bloed) 104. — (der zonde) 145. — Afschuwelijke (boeken) 304. — (inbeeldingen) 163. — (mengsels) 151. — (praktijken) 147, 163. — Afschuwelijker (betoovering) 166.
Afstand 132, 208, 212. — Magnetisme op afstand 285. — Afstanden (groote) 284.
Afstooten 34, 65, 71, 181. — Afstootend 211. — Afstooting 240, 284. — Afstootingen 33.
Afvallige (Jakobijner) 162. — (priesters) 167.
Afwachting (v/h ontwaken der eeuwen) 251.
Afwenden (v/d opmerkzaamheid) 140.
Afwezig 291.
Afwisselen (v. werking) 37. — Afwisselend (gebruiken v/d aanblazingen) 212. — ° de 118. (kracht) 33 (overwichten) 33.
Afzonderen 29. — ° dering 93, 127. — ° derlijk 186. — ° lijke (lieden) 300. — ° deraar (van quintessens) 117.
Agaat 81.
Agapes (gnostische) 44.
Ageeren (in dezelfde richting) 36.
Agens 33. — (actieve) 46. — (algemeene) 23, 205, 263. — (groote) 71, 115. — (intellectueele) 46. — (magische) 18, 69, 129, 204, 267. — (magnetische) 77, 116. — (materieele) 145.
Agent (magische en universeele) 10.
Agnus Dei 85.
Agrippa (Cornelius) 41, 80, 89, 112, 119, 224, 234. — Groote roep van — 157. — Occulte wijsbegeerte van — 34, 80.
Ahriman 143.

Akker v/d vijand 286.
Alaansche vorsten 179.
Alarik 179.
Albert (Kleine) 82, 194. — (Petit) 77, 139. — (Groote) 172, 244.
Alchemie 36, 119. — Meesters i/d — 114. — ° mist 23. — ° misten 118, 143, 172, 201. — Droom der — 113. — Gebaarde afgod der — 143. — ° mistisch (symbool) 118.
Aleph 65, 175.
Alexander (Rijk van —) 188. — Alexander VI, 172.
Alexandrië 48, 151. — School van — 114, 144, 223.
Algebra 232, 259.
Algemeen 83, 192, 225, 300. — (Alphabet) 186. — (Bekend gemaakt) 107. — (Bekende teekenen) 139. — (Frontaanzicht) 205. — (Gebruik) 213. — (Geldende) 107. — (Geldende denkbeelden) 228. — (Geldende kracht) 74. — (Geloof) 78. — (Geneesmiddel) 113, 214. — (Geraadpleegd) 152. — (Symbolisme) 79. — (Toegelaten) 150. — (Verbreid) 105. — ° meene (Agens) 205, 263. — (Analogiën) 111, 229. — (Astrale licht) 301. — (Basis v/h geloof) 154. — (Bekendmaking) 257. — (Beschaving) 226. — (Discipline) 98. — (Geldigheid) 104. — (Gemeenschap) 303. — (Harmonie) 207. — (Intelligentie) 266. — (Kennis) 244. — (Magie) 76, 86. — (Magie v/d natuur) 130. — (Meening) 216. — (Openbaring) 249. — (Orthodoxie) 258. — (Overeenkomsten) 98. — (Poreusiteit) 213. — (Rechtgeloovigheid der leer) 256. — (Religie) 98. — (Schepping) 276. — (Sleutel) 227. — (Sleutel v/h symbolisme) 244. — Algemeener 226. — Algemeenheid 303.
Alleen 117, 144, 255, 259, 300, 301. — ° heerscher 95, 238, 279. — heerschappij (des geestes) 63. — Symbool v/d — 84. — ° heerschende (wil) 114.
Allegorie 70, 153, 172, 241, 253, 271. — v/h Evangelie 208. — v. Johannes 251. — v/d magischen kalender 35. — ° riën 47, 202, 237, 244. — (magische) 138. — ° gorische 137, 139, 246. — (dieren) 107. — (figuren) 83. — (geschiedenis v/d Hebreeuwschen Hercules) 50. — (scepter) 88. — (slang) 9. — (sleutel) 117. — (ster der magiërs) 66. — (verhalen) 6. — (vormen) 44. — (wezens) 253.
Alle (adepten) 118. — (avonden) 127. — (bekendmakingen) 147. — (blikken) 173. — (Christenen) 108. — (dagen) 126, 146. — (dingen) 56, 57, 118, 141, 295. — (dwalingen) 146. — (geheimen v/d kabala) 186. — (godsdiensten) 106. — (heilige boeken) 252. — (heiligdommen) 104. — (kabalisten) 141. — (kerkvaders) 144. — (magische mysteriën) 113. — (meesters v/d wetenschap) 113. — (menschen) 105, 225. — (metalen) 113. — (monsterachtige afgoden) 145. — (mysteriën) 140, 186. — (oostersche mythologieën) 106. — (overleveringen) 144. — (theogoniën) 143. — (tijden) 114. — (verschrikkingen) 143. — Allen 131, 291. — Belang v. — 286. — Hoogste v. — 118. — Alles 108, 120, 121, 127, 136, 153, 162, 165, 169, 198, 201, 204, 218, 244, 259, 274, 277. — (op aarde) 251. — (wat is) 261. — (wat levend is) 102. — van te voren geregeld 38. — Meester van — 208. — Samenvatting van — in — 243. — Allesbeheerschende feiten 249. — Allerheiligste kruis 293.
Alliette 232.
Almacht 25, 57, 72, 140. — v/h begrip 68. — v/h geloof 101. — v/d magier 18, 22. — v/d verbeelding 197. v/d wil 77, 197, 256. — v/d wijze 274. — (betrekkelijke) 21. — (goddelijke) 208. — (magische) 101. — (menschelijke) 71. — (sympathische) 123. — Teeken v/d — 63. — Almachtig 257, 293. — (gemaakt) 204. — ° ge (Vader) 295. — (Woorden d. betooveringen) 191.
Almalec 81.
Aloë 64, 80, 156.
Alom geldende (analogie, ° iën) 42,

106. — (tegenwoordige harmonie) 122. —
Alpha 54, 175, 234, 251, 293, 298.
Alphabet 237, 247. — (algemeen) 186. — (Assyrisch) 176. — (Hebreeuwsch) 176. — (Hiëroglyphisch) 104, 228. — (kabalistisch) 47, 202. — (numereel) 228. — (oorspronkelijk) 176. — ° der sterren 176. — Oorsprong v/h — 175. — ° ten v. Trithemius 83. —
Alphun 272.
Altaar 142, 162. — der berookingen 45. — der druïden 156. — der reukwerken 129. — Rook v/h. — 90, 129. — ° taren 12, 179. — v/h eenzijn v. God 11. — Twee verschillende — 37. — Monster staande op een altaar 143. — Samenzwering tegen de altaren 261.
Alternatief (jaarlijksch) 180.
Aluin 82.
Amandel 194. — ° boom 155. — ° hout 87. — ° laurier 148, 194. — ° zeepen 194. — Amandelen 194.
Ambassadeur 196.
Amber 80, 169, 194.
Ambergris 64, 81, 156.
Ambulance (der overwinnaars) 261.
Amethyst 81.
Amor 239.
Amphitheatrum sapientide aeternae 116.
Amsterdam 264.
Amuletten 83. — Genius der — 268.
Anacreon 72.
Anaël 56, 59, 64, 78, 79, 81, 87. — Rijk van — 224.
Analoog 79, 148, 222, 267. — Analogie 42, 123, 232, 258, 271. — (alomgeldende) 42, 106. — i/d drie werelden 38. — ° giën 12, 38, 79, 113, 114, 222, 229, 249, 252. — (algemeene) 111. — (magische) 181. — (wereldsche) 114. — v/h geloof 106. — v/h licht 106. — v/d natuur 172. — ° gische (anatomie v. Cuvier) 222. — (klassificatie) 221.
Analyse 201, 204, 205, — Analyseeren 233.
Anarchie 261. — (Afgoden der —) 9. — (Rijk der —) 131.
Anatomie (analogische) 222. — (occulte) 33.
Andreas (heilige) 294.
Androgyn (magnetisme) 33. — ° gyne 37, 90, 145, 153. — (magische) 80. — Gestalte 80. — Armen 145.
Androïde 172, 173. — v. Albert de Groote 172, 244. — der ouden 173. — ° den 171.
Anecdoten 161.
Angsten 226, 294, 301.
Annalen 178.
Antagonisme (der oude goden) 94. — ° gonistisch (dogma) 104.
Anteros 104.
Antieke (heerlijkheden v/d eeredienst d. magiërs) 82. — (heilige dansen) 116. — (hemel) 78. — (mysteriën) 39. — (vasen) 248. — (wetenschap) 253. — (wijsheden) 261.
Antigone 282.
Antinomie 270. — ° nomiën 244.
Antipathie 36, 94. — ° pathiek 26, 221, 222. — ° pathieke (invloeden) 284.
Antonius (heilige) 52, 198.
Antwoorden 125, 128, 162, 172, 178, 196, 197, 220, 256, 262, 298, 299, 304. — v/d geest 158. — Antwoord 303.
Aphiël 82, 87.
Aphrodisiacum 171. — ° ca 190.
Aphrodite 151.
Apocalypse 46, 66, 105, 106, 234, 238, 249, 250, 253. — Zeven engelen v/d — 224.
Apollo 14, 237.
Apollonius 112, 123, 136, 151, 219, 220, 264, 273, 276, 280. — Nuctemeron v. — 130.
Apolyon 107.
Apono (Pietro d'—) 139, 157, 158.
Apostel 124, 215, 250. — °len 17, 293, 294, 295. — Handelingen der — 123. — ° lisch 261.
Apotheose (der Caesars) 16.
Apparaat (der zenuwen) 62.
A Priori 98.
Apuleius 135, 137, 190, 195.
Aquila 59.
Arabisch 83. — ° sche (cijfers) 28. — Arabieren 272.
Aralim 131.
Araziël 180.

Arbeid 27, 239, 279, 281, 283, 302. — ° dende 132, 280. — ° zaam (leven) 302.
Archer 181.
Archetype (v. moederschap) 57. — (v. reine liefde) 57.
Archeus 304.
Archieven 159.
Archimedes 71.
Architectuur 276.
Arend 106, 228, 230. — ° skop 83.— ° sveer 53. — ° svleugels 230, 251. — Genius der arenden 271.
Arglistige (vragen) 197.
Aristippus 217.
Aristotelische theologie 172.
Ark 104, 105, 230, 231, 246. — (heilige) 230. — ° des verbonds 245.
Arm (leven) 29, 142. — ° me (krankzinnigen) 161. — (tuinman 211). — (zieke) 197. — (zieken) 149. — ° men 141, 237. — Armbestuur 217. — Armoede 23. —
Arm 131. — v/d operator 88. — linkerarm 159. — Armen 145. — v/d lamp 90. — v/d man 118. — androgyne armen. — Armbanden (van staal) 81.
Armida 72.
Armillus 273.
Aromaat 169.
Arpentigny (d') 222.
Arsenicum 133.
Artikel (laatste) 174, 175. — Geloofsartikel 253. — ° kelen (v. Veuillot) 160.
Artist 222. — ° ten (in vergiften) 270. — (der middeleeuwen) 168.
Asa foetida 82.
Asceet 151. — Ascetisme 163. — Eeuwen v. — 150.
Asch 54, 55, 132. — v/h heilige vuur 90. — v. verbrande hostiën 167.
Asgard (magisch paleis van —) 253.
Ashburnes 192.
Assisteeren 129.
Assyrië 188. — ° riërs 178, 264. — ° risch (alphabet) 176. — ° rische (hiërarchie) 276. —
Astraal (aardsch licht) 284. — (fluïdum) 106. — (lichaam) 74, 138. — (licht) 27, 34, 35, 42, 51, 61, 73, 74, 86, 115, 116, 125, 165, 204, 205, 213, 218, 219, 263, 301. — (vuur) 272. — (vuur der aarde) 69. — Vorst v/h astrale licht 56. — Zien in 't astrale licht 61. — Astrale (dronkenschap) 18, 62, — (visch) 175.
Astrologen 162, 179, 181. — Astrologische (berekeningen) 189. — (operatie) 186, 187. — Onomastische astrologie 187.
Astronomie 78, 267. — ° nomische (cyclus) 266. — ° misch (kruis) 65, 116.
Athanor 36, 119, 238. — Opperste — der natuur 18.
Atheïst 126. — Atheïsme 260.
Atlas (v.d. Dictionnaire infernal) 159. — (v. Dupuis) 187.
Atmosfeer 145, 208. — (reine) 195. — (onreine) 195. — ° ferische (lucht) 205. — (stroomingen) 284.
Attila 179.
Attributen 117, 145, 153. — v. Isis 238. v/h licht 146. — Pantheïstische attributen 242.
Augsburg (Geloofsbekentenis van —) 14.
Augustinus 135.
Aur 10.
Aureool 106.
Auspiciën 78.
Auteur 14.
Authentieke (tooverboeken) 76. — Authenticiteit 89, 115.
Autoriteit 77.
Automaten (met verstand begaafd) 172.
Ave Eva 81.
Avond (vorige) 210. — des avonds 127, 301. — alle avonden 127. — Avondmaal ('t heilige) 79. — Avondpartijtjes 92. — Avondster 63.
Avontuur (v.d. gezellen v. Ulysses) 135.
Axioma 172. — (magisch) 154. — der logica 232.
Azen (twee en twintig) 232. — (vier) 243, 248.
Azeuph 273.
Aziluth 107, 246.
Azoth 54, 65, 71, 114, 204, 234, 246, 247, 304.
Azuurblauw 81.

B. 46 — (Latijnsche) 175.
Baäl 131.

Baard 233. — (v/d bok v. Mendes) 66. — gebaard 153. — (manwijf) 114. — ° de (afgod) 143.
Babel 226. — Toren v. — 242.
Babylon 277. — Hoer v. — 107.
Bacchus (mysteriën v.) 149. — Bacchanalen 10, 232. — Bacchanten 16, 229.
Baden 129. — (openbare) 213.
Bagdal 180.
Baglis 269.
Bagno's (Taal der —) 160.
Baken (God's) 5.
„Bakker" 160.
Ballingschap 181. — v. Adam 282. — v. Oedipus 282.
Balsem 81, 170. — v/d Samaritaan 214.
Balthasar 189.
Ban (Vrijmetselaars i/d ban) 143. — Duivelbanningen v/d kerk 196.
Band 81. — v. aanbidding 292. — (gouden) banden 231. — Banden v. broederschap 149.
Bang 52, 109, 111, 169.
Baphomet 69, 143, 144, 146, 153, 206, 242. — ° metische figuur 153.
Barachiël 78.
Barbaar 252. — ° aren 250. — Taal der — 253. — ° aarsch (dialect) 252. — ° aarsche (woorden) 157.
Barcus 270.
Baren v. kinderen i. smart 104.
Barmhartigheid 8, 18, 60, 79, 130, 188, 209, 215, 231, 258, 295. — Maaltijd v. — 142. — Barmhartige God 296.
Bartholomaeus 17.
Bas-reliefs 110.
Basen v/d hiërarchie 50.
Basilides (Secte v.) 145.
Basilieken 168.
Basilius Valentinus 116, 205. Twaalfsleutels v. B. V. 117.
Basis 92, 98, 156, 238, 246, 247, 256, 258, 259. — v/d driehoek 45. — v/h magische dogma 43. — Algemeene — v/h geloof 54. — Basissen 98, 201, 275.
Bastille 109.
Bavau (Magdaleine) 198.
Beantwoorden 244, 266.
Beblazen 212, — ° ing. 211. — ° ingen 209.
Bedaard 240.
Bedachtzaamheid 240.
Bedekken 128, 245, 300. — (De oogen) 150.
Bedelstaf 25. — ° zak 243.
Bedienen 244, 253, 301. — Bedienden 218.
Bedoeling 21, 39, 8, 161, 208, 210, 215, (geheime) 83. — ° ingen 160, 168, 169, 218, 300. — ° en 303, 304. — ° de persoon 28.
Bedorven 134. — ° vener 256.
Bedreiging 167, 168. — ° ingen 178, 187. — ° en 179, 258. — Bedreigd 188.
Bedriegen 163, 193, 221, 262. — (zichzelf) 110. — ° ger 148. — ° gelijk 183. — ° gelijke (text) 76. — (verklaringen) 139. — Bedrog 110, 292. — Bedrogen 190.
Bedroefd (gelaat) 132. — ° droeven 292.
Bedwelming 28.
Bedwingen (opwellingen v. eigen initiatief) 94.
Beeld 14, 208, 234, 239, 254, 279. — (volmaakt) 129. — (symbolisch) — v/d gansche natuur 117. — v/d dood 66. — v/d duivel 162. — God's 208, 259, 277. — v. Jupiter 239. — v/d nacht 66. — v/h oneindige 28. — v/d verstoffelijking 67. — v/h wanbegrip 174. — v/d ziel & v/h leven 238. — Wereldbeeld 254. — Beelden 12, 53, 76, 79, 105, 231, 251, 252, 258. — (heilige) 57, 85. — v. verschillende dieren 230. — v. was 167. — Beeldje 170. — Beeldspraak 252, 253, 254. — Sluiers v. beeldspraak 256.
Beëlzebub 131.
Beenen 238, 241.
Beenderen 133.
Beer 251 — (Groote) 175. — Beren .301— Twee — 178.
Beest ('t groote v/d middeleeuwen) 143. — ('t vierde) 251. — met de zeven koppen 107. — Regeering v/h. — 183.
Begaafd (met verstand) 172.
Begaan (laten) 260.
Begeerte 10. — Genius v/d — 269. — ° ten 72, 300. — Gemeenschap v. —

98. — Begeeren 191, 199 208. — Begeerige grofheid 60.
Begiftigd 301. — m/e vrijen wil 168.
Begin 293, 298. — v. magische werken 181. — v. magische werkingen 53. — d. onsterfelijkheid 120. — d. regeneratie 120. — d. verrotting 121. — d. wereld 233. — ° ginnen 105, 129, 165, 224, 225, 226, 281. — ° ginsel 168, 241, 256, 290. — (actief) 32. — (eerste) 46, 243. — (scheppend) 153. — (passief) 32. — v/d beweging 243. — v/d drieheid 267. — v/d magische geheimleer 33. — v/h pentagram 45. — ° ginselen 46, 114, 202, 270. — (beide) 66.
Begoocheling 291. — ° ingen 24, 265, 267, 270.
Begrafenis (v/d pad) 170. — Begraven 166, 285. — onder de ruïnen 257.
Begrip 8, 27, 46, 55, 64, 100, 141, 153, 181, 194, 199, 202, 203, 225, 227 269. — (hoogste) 100. — (geschapen) 8. — (verkeerd) 100. — v/d menschen 118. — Boven het — 198. — Almacht v/h — 68. — Fakkel v/h 145. — Wanbegrip 174. — Begrippen (bijzondere) 82.
Begrijpen 24, 73, 79, 99, 101, 106, 107, 109, 114, 125, 126, 129, 137, 147, 149, 157, 168, 176, 179, 203, 225, 228, 237, 244, 249, 260, 263, 271, 304. v/d toekomende eeuw 2. — — ° end (discipel) 142. — (wil) 118. — (zachtheid) 138. — (ziel) 278. — ° elijker 173. — Goed begrepen pentakel 103. — Verkeerd begrepen (Tarok) 119. — (vroomheid) 198.
Behagen 218, 297.
Behandelen 193, 256.
Behangsels 81.
Beheerschen 92, 199, 214, 267. — de natuur 20, 36. — v/d elementale geesten 52. — v/h organisme 35. — v/d vrouw 34.
Behoeden 296, 298.
Behoefte 191, 193, 259, 297. — naar handel 225. — ° ten 225, 255.
Behoorlijke (geaardheid) 220.
Behoud 160. — ° den 218, 295. — ° ding (v/h leven) 208.
Beide 177. — (beginselen) 66. — (bekers) 248. — (boomen) 241. — (borsten) 145. — (drieheden) 239. — (driehoeken v. Salomo) 83. — (essences v/h. levens-elixir) 241. — (figuren) 177. — (handen) 145. — (hoofden) 239. — (krommen v/e cirkel) 198. — (onyxen) 231. — (partijen) 260. — (sexen) 151. — Beiden 242.
Beïnvloeden 190, 218, 222. — (magisch) 35. — Laten — 34. — Tegenstroom v. beïnvloeding 35.
Bek v/e woedende leeuw 241.
Bekeering 191. — ° en 108. — ° ren 303 — ° lingen 108.
Bekend 259. — (bij alle adepten) 118. — ° maken 257. — ° makingen 257. Het bekende 260. Algemeen bekende teekenen 139.
Bekennen 121, 211, 296, 299. — Bekentenissen 198.
Beken v. licht 56.
Beker 36, 58, 68, 70, 83, 87, 136, 229, 231, 241. v/d lamp 90. — Aas v/d beker 243. Bekers 224, 246, 248, 249. — Zeven bekers 107.
Beklagen 137.
Bekoringen v/d liefde 136. — bekoorlijkheden 250.
Bekwame wil 190. — Bekwaamste (der toovenaars) 136. — Bekwaamheid (werken van —) 79.
Belachelijk 107, 150, 168; 209, 290. (daglicht) 258. — ° lijke 195. — (grimas) 152. — ° lijkheden 243.
Beladen m/d bedelzak 243.
Belang (materieel) 23. — v. allen 286. — Van het hoogste — 230. — Eigenbelang 302. — Belangrijke (operatie) 202. — ° rijkste 244. — Belangeloosheid 169. — Belangstelling 220.
Belasteren 217.
Beleediging 168, 304. — ° ingen 231, 271, 304. — Beleedigde goden 302.
Belial 87.
Bella donna 132.
Beloven 163, 281.
Belot (Jean) 185, 222.
Beminnen 70, 137, 165, 191, 199, 221, 222, 261, 280. — Doen — 190. —

Zich doen — 37, 94, 191, 193, 196. — Bemind 124, 192, 271, 272, 286. (wezen) 137. — Beminnelijk 199, 223.
Bemoeiingen 160. — bemoeien 224.
Beneden (van —), 212. — (naar) 241. (v. boven n. beneden) 242.
Benedictijnen (klooster van —) 224.
Beneveling 291.
Beni Elohim 131.
Benjamin 185, 231.
Benijden 137.
Benzoë 81.
Beoefenen 77, 124, 132, 149, 270. — ° oefening (v/d deugdzaamheid) 95. — (v/d divinatie) 220. — (v/h goddelijk vermogen) 216. — (v/d hoogere magie) 39. — (v/d overgeleverde geneeswijze) 215. — ° oefenaar (der magie) 23, 36, 52, 88, 160, 209. — ° aars (der magie) 18, 43, 67, 74, 103, 136, 140, 171, 249. — ° aarster 209.
Bepalen 255. — (de vorm) 142. — (de richting der droomen) — Bepaalde datum 126.
Beproeven 25, 194, 225, 301. — ° vingen 28, 101, 102, 150, 226, 281. — (vier) 52. — wet d. inwijdingen & d. beproevingen 104. — Inwijdingsbeproevingen 107. — Beproeving (dag van) 185. — Beproefd 23.
Berekenen 208. — ° rekening 189, 226. ('t gewicht der oorzaken) 267. — ° rekeningen 47, 226, 269. — (astrologische) 189. — Genius der — 269.
Berenice 1.
Bereschit 177.
Berketak 157.
Beroemd 195. — ° e (admiraal) 163. — (boekje) 291. — (persoonlijkheid) 128.
Beroep 93, 95, 102, 192. — (winstgevend) 152. — Geen beroep bij een magiër-vonnis 165.
Berookingen 74, 148, 286. — Altaar der — 45.
Berouw 191.
Beryl 81.
Besançon (Tarot v.) 118.
Beschermende glimlach v. Macaenas 217. — Beschermheerschap v/d Zon 79.
Beschaving 225, 226, 252, 303. — (algemeene) 226. — (Romeinsche) 256. — (Grieksche) 256. — ° ingen (toekomstige) 250. — (oude) 257. — Beschavende Afrikaan 249. — Beschavers (eerste) 225.
Bescheiden i/d conclusies 261. — Bescheidenheid 246.
Bescherming 294, 298. — ° men 163, 289. — ° mende glimlach v. Maecenas 217. — Beschermheerschap v/d Zon 79.
Beschikking 193, 205.
Beschilderd karton 254.
Beschouwen 141, 149, 151, 167, 207, 215, 284. ° ing (v/d hemel) 178. — (v/d natuur) 27. — Beschouwd 178.
Beschrijving 139, 248. — v/d figuur 242. — v/d ineenstorting 250. — v/d magische instrumenten 87 & v. v. — ° ijven 129, 149, 214.
Beschuldigen 150, 217, 261, 304. — Staat v. beschuldiging 198. — Beschuldigingen 195. — Valsch beschuldigd 254.
Beslissen 279. — ° ende (proef) 150. — ° ingen (der theologen) 154.
Besluit 73. — ° en 198, 207. — (bijzondere) 218. — Besluitelooze ziel 123.
Besmetting v/d waanzin 133. — Besmettelijke ziekte 284. — ° ziekten 169.
Bespottingen 147. — ° elijke (onzin) 289.
Bespreken 196. — ° ingen 190. — der liefde 194.
Besprenkelen 157. — ° ing. 57, 64.
Best 214. — (bewaard) 248. — ° e (woorden) 157. — (der denkende wezens) 260.
Bestraffing 165.
Bestaan 144, 146, 149, 154, 202, 204, 207, 208, 222, 259, 260, 262, 263. — v/d wereld 244. — ° uit 155. — Bestaansrecht 98.
Bestemming (v/d mensch) 97. — (v/d ijzel) 179. — Lotsbestemmingen 195, 255, 284.
Bestendig maken 194.
Bestraffing 165.
Bestraling (v/h astrale licht) 74.

Bestrijden 146.
Bestuur 238. — ° d. 153, 199, 266, 285, 298.
Bestudeeren 214, 267.
Beteekenis 188, 237, 239, 264. — (drievoudige) 113. — (grammaticale) 216 — (symbolische) 140. — (viervoudige) 243. — ° issen 186. — beteekenen 141.
Beth (Hebreeuwsche) 175.
Bethlehem 15, 288, 290.
Bethor 81.
Betooveren 138, 164, 167. — d/d blik 167. — d. vijand 37. — ° vering 18, 166, 169, 170, 270, 292. (met beelden v. was) 167. — (der menschheid) 168. — (voor oogen) 140. — ° ingen 72, 136, 141, 164, 165, 171, 200, 262, 263, 284, 288, 290, 291, 302. — Betooveren de slaven der hoererij 270. — Betooverend 75. — Betooverd 170. — ° de (persoon) 166, 167, 170. — Betooverd worden 136. — Betooveraar 170.
Betreffende 218.
Betrekking (hebbende) 207, 213, 216, 221, 239, — Zich in betrekking vinden 217. — ° ingen 195, 225, 246, 252, 255. — (natuurlijke) 252.
Betreuren 123, ° treurde (persoon) 127. — ° treurenswaardig 160.
Betwisten 225, 227.
Beul 192, — Beulen v. martelaars 164.
Beurs 247.
Beurt (voor beurt) 243. — Op zijn — 257. — Beurtelings 114. — gebruik der tegengestelde krachten 35.
Beuzelachtig 200.
Bevel 292. — Bevelen 196, 208, 250, 289, 293, 296, 301.
Beven 158, 192. ° ving 163.
Bevestigen 8, 98, 130, 171, 258. — Absolute bevestiging 239.
Bevinden 187.
Bevoegdheden d. geniën 268.
Bevolken 226. — ing ° 255.
Bevreezingen 201.
Bevruchting (v/d eenheid d/d tweeheid) 46. — Bevrucht d/d dierlijke kracht 264.
Bevrijden 294. — v/d wil v. alle slavernij 69. — zich 195. — Bevrijd v/d keting der instincten 72. — v/d blinddoek der dwaling 250. — Bevrijder 281. — (der wereld) 257. — Bevrijding (v/d geest) 256. — (v. Israël) 185. — (v/h verstand d/h werk) 85.
Bewaren 137, 201, 218, 256, 275, 276, 291, 298, 299, — bewaard 248.
Bewegen 120, 163, 266. — Beweging 32, 33, 36, 54, 57 193, 204, 208, 243 277, 278. — (universeele) 51, 139. — (eigen) 204. — (rondgaande — v/h leven) 266. — (lichtende) 273. — (eindelooze) 53. — v/d lucht 123. — v/d lippen 196. — d. sferen 8, 78. — v/d tooverstaf 39. — Bewegingen 33, 216, 214. — (onvoorziene) 23. — d. wichelroede. 51. — Beweegkracht (evenwicht aanbrengende) 37. — (geestelijke) 115. — Hernieuwing v. bewegelijkheid 213. — Bewogen 178, 251. — (problemen) 226. — (worden) 125. — Bewogenheden (dezer wereld) 175.
Beweren 195, 198, 210, 217, 232, 233, 289. — Beweringen 186. — Beweerde (duivel) 197. — (magie) 290.
Bewerken 141. — ° ker 119, 194, 286. — v. vergiftiging. 286. — Bewerking 186, 237. — Bewerkstellingen 166.
Bewondering 191. — der toekomstige beschavingen 250. — Bewonderingswaardig symbool 241.
Bewust 27. — Bewustzijn (v/z kracht) 34.
Bewijs 72, 115. — (beslissend) 39. — Bewijzen 66, 92, 103, 105, 110, 125, 138, 140, 196, 197, 220. — v. bestaan 24. — v. genegenheid 127. — Bewezen 196.
Bezadigde mannen 197.
Bezet 194.
Bezeten 66, 196. — ° ene 197. — (beroemde) 102. — Bezeten zijn 196.
Bezit 272. — v/d groote geheimen 202. — (ons) 247. — bezitten 270. — (vermogen) 157. — bezittend 248.
Bezielen 172 277. — (zich) 122. — ° zield (door de liefde) 225. — (is alle materie) 51. — ° de (wezens) 266. — ° lende (stem) 67. — Be-

zieling 41, 157. — (v. alle dwaasheden en misdaden) 147. — ° lingen 160.
Bezighouden (zich niet mee) 169, 193.
Bezoeken der graven 265.
Bezorgdheid 139.
Bezweren 41, 52, 54, 56, 57, 58, 268, 288, 289, 290, 291, 300. — ° zwering 41, 42, 162, 170. — (der vier) 51, 60, 86, 221. — (v/h water) 55. — (der zeven) 86. — ° ingen 41, 42, 130, 131, 157, 160, 286, 291. — — Bezworen vier elementen 86.
Bezwijming 92. — ° ingen 124.
Biache 254.
Bibliotheek v/d protestantsche kerk te Rouaan 116. — v/h Vaticaan 202,— Bibliothèque impériale 77, 248, 249.
Bidden 128, 129, 132, 215, 288. — biddend 292. —
Biecht 211. — ° kind 195. — ° vaders 293, 295.
Binaël 130.
Binden 166. — om den hals 170.
Binnen 298. — van — 297. — Binnendringen v. duivelen 291. — Binnentreden 151. — (door bewaakte poorten) 140.
Bisschop 142. — v. Toul 196. — Tremithonte 125. — v. Tripoli 196. — v. Verdun 196. — Wijbisschop v. Straatsburg 196. — Bisschoppen 142 154, 223.
Bitter 67. — ° heid 67. — ° heden v/h twistgesprek 67.
Bizar (karakter) 209. — ° zarre (droomen) 51. — (eeredienst) 44. — (figuren) 248. — Bizarheid der gebruiken 37.
Blad (zeventiende — v/h Tarot) 174. — ° eren (v/d populier) 148.
Blanke (zon) 252.
Blauw 221. — (azuur) 81. — ° we (draperie) 240.
Blazen 52, 54, 58, 59, 64, 86, 124, 195, 211, 212, 243, 278. —(vijfmaal) 64. — Blazing 73. — ° ingen 209. — (magnetische) 193.
Bleekheid 268.
Blik 74, 103, 167, 216, 237, 301. — Betooveren door d. — 167. — Blikken 84, 193, 201, 220. — (alle) 173.
Bliksem 19, 174, 184, 203, 255, 265, 274. — Koning v/d — 56. — Bliksems 20. — Wolk vol — 252.
Blind 297. — (fanatisme) 174. — (geloof) 155. — (gelooven) 285. — (vertrouwen) 165. — Blinde (gehoorzaamheid) 101. — (volgens d. godsdiensten) 17. — (ingenomenheid) 110. — (haat) 94. — (kracht) 69. — (krachten) 70. — Blinden 99, 258, 297. Blinddoek der dwaling 250.
Bloed (17, 56, 132, 155, 156, 167, 170, 206, 223, 229, 292, 296. — (eigen) 285. — (levend) 136. — (menschelijk) 136. — (werkelijk) 136. — drinken 132. — der aarde 55. — v. bokken 156. — v. Christus 294. — d. lijken 132. — v/e mol 90. — v. mollen 156. — v/d operator 156. — v/h slachtoffer 156, 157. — v/e slang 90. — v. vleermuizen 156. — Druppel bloed 159. — Druppels bl ° 242. — Afschuw voor — 124. — Inwijding v/h. — 105. — Oproeping v/h. — 124. — Uitstorting v/h 104. — Vleermuizen verdronken in — 156. — Bloedbad 251. Bloedkleurig 81. — Bloedsaandrang 212. — Bloedsomloop 212. — Bloedig(offer) 155. — (slijk) 161. — ° ige (gerechtigheid) 161. — (offers) 147. — (zaken) 161.
Bloem 221. — ° men 81, 126, 190, 221, 222, 266, 283.
Bloesem 174.
Bloot 156, 165, 243. — (Zich)bl ootstellen 149. — Blootgesteld 201, 217, 275.
Blijven (i/d natuur) 260. — (verborgen) 273. — Blijvende (openbaring) 256. — (schepping) 276.
Bode der Zonnen 5.
Bodem v/d put 250.
Bodin 143, 152, 161, 163.
Boek 102, 107, 112, 219, 237, 238, 246, 247. — (Dit —) 14, 63, 160. — (eenigste) 220. — (eerste) 246. — (hiëratisch en primitief) 175. — (kabalistisch) 138, 244, 249. — (magisch) 117. — (mystiek — der Theraphim) 225. — (occult) 107. — (ons) 258. — (primitief) 118. — Boek (Petit Albert) 77. — v. Cad-

mus 225. — (grieksch) — der divinatie 219. — v. Henoch 225. — v. Hermes 227. — Job 6. — v. Johannes 249. — m. gouden letters 175. — v/d hooge kabala 107. — v/d kabala 115. — v. Khunrath 116. — v/d magie 169. — v. vulgaire magie 83. — v. Palamedes 225. — v. poëzie 13. — v. Thot 225, 232. — Zohar 64. — Uitlegging v/h boek 249. — Boeken 99, 202, 244, 304. — (andere) 233. — (heilige) 70, 99, 152, 252. — (kabalistische) 244. — (onschuldige) 133. — (symbolische en gewijde) 21. — (zinnebeeldige) 252. — v. Falloux 160. — v. d. Mirville 160. — v. Montalembert 160. — v. Mozes 104. — v. Zoroaster 250. — over magie 76. — Boekje (beroemd) 291. — (gegeten) 253.
Boeren 210. — (Bretonsche) 283. — (Fransche) 176. — Boerenbevolking 210. — Boersche toovenaars 290.
Boete 281. — Boetekind 149. — Boeten 52, 281. — Boetedoening 28, 78, 144, 168. — Boetedoeners 200. — Boetvaardigheid 142.
Bohas 85, 107, 231, 246.
Boiteux (Paul) 249.
Bok 144, 146, 148, 157. — (geofferde) 144. — (kabalistische) 152. — (kolossale en monsterachtige) 150. — (symbolische) 44. — v. Mendes 63, 66, 152, 153, 242. — v/d Sabbat 63, 69, 143. — Aanbidden v.d. — 150. — Eeredienst v/d geofferden bok 145. — v/d zondebok 145. — Duivel in vorm v/d. — 153. — Achterste v/d — 150. — Mystieke figuur v/d — 145. — Bok der zwarte magie 144. — Bok cum quo puella concubuerit 156. — Bokken (twee) 144, 284. — Bloed v. — 156. — Geschiedenissen v. — 148. Bokkehuid (perkament) 159. — Bokkekop 83, 206, — Slang met — 69.
Bol (glazen) 129.
Bondgenoot voor liefdedranken 195.
Boodschappen v. God 266.
Boogschutter 180.
Boom 229, 281. — (geheimzinnige) 105. — der kennisse 23, 50. — op 't punt van te bloeien 87. — der sephiroths 281. — die nog geen vruchten heeft gedragen 54. — Boomen 133, 190. — (beide) 241. (drie) 118.
Boonen (zwarte) 155.
Boos (werk) 286. — Booze (de) 159. — (aanslagen) 170. — (dwaasheid) 162 — (epidemie) 288. — (geest) 70. — (geesten) 65, 156, 166, 291. — (God) 147. — (hartstochten) 267. — (invloeden) 199. — (mannen en vrouwen) 292. — (oog) 167. (rotheid) 290. — (wil) 284, 285. — (willen) 73. — Boozen 184, 199. — Haat der — 216. — Boosaardige (genegenheid) 292. — ° digste 262. Boosdoeners 151, 160, 194, 273. — Boosheid 264.
Borst 45, 59, 75, 81, 132, 133, 166, 174, 238, 241. Tegen de borst stuitend 161. — Beide borsten 145.
Bossuet 107, 226.
Botsingen 226.
Bouillon 133.
Boulanger 160.
Bouwen 35. — Bouwplan 105. Bouwmeester (groote) 66.
Boven 168, 174, 236, 239, 298. — 't begrip 198. — alle dingen 199. — elkaar 118, 240. — de letterlijkheid 142. — op den steen 117. — de stof 145. — de zwakheden der natuur 100. — Naar boven 212. Van — naar beneden 242. — Onderste boven 218. — Dogma v. boven 253. Bovenmatige (vrees) 198. — Bovennatuurlijk 74. — ° lijke 22. — (wil) 96.
Braceletten 80.
Brahma 254.
Brand 178. — v/d tempel v. Jerusalem 188. — Branden 162. — Brandende (fakkel) 144. — (grond) 274. — (raderen) 252. — Branderigheid 289.
Brandewijn 210.
Brandstapel 149. — ° pels 16, 39, 101, 153.
Brandstichters 224.
Breken 292.

Bretonsche (boeren) 283.
Breuk 156.
Brevier 24.
Briah 106, 246.
Brief (mooiste) 220. — a/d geloovigen 215.
Brigand 192.
Brigitta 129.
Broeder 211. — Broeders 100, 131, 260. — Banden v. broederschap 149.
Brokstukken der aarde 277.
Bron 104. — v/d meeste ziekten 215. — der vier rivieren 104, 105. — Bronnen 119. — (der rivieren) 55. — Verjongingsbron 120.
Brood 30, 127, 142, 295. — (levend) 253. — (zwart) 155. — Brooden 141. — (zeven) 253.
Bruin 66, 81.
Bruut 301.
Buchaphi 274.
Buddha (leer v/d —) 31.
Buik 145. — Onderbuik 240.
Buis 186.
Buiten 't lichaam 292. — v. buiten 297.
Buitengewone (manier) 247. — (zaken) 196. — Iets buitengewoons 91.
Buitennatuurlijke (middelaar) 71.
Buitensporige (werken) 43. — Buitensporigheden 168, 200.
Buitenwerkstelling (der zintuigen) 61, 62.
Burgeroorlogen 167. — Tijdperk der — 214.
Butatar 269.
Buurman 167. — Buurvrouw 218. — Buren 284, 286.
Bijbel 6, 103, 104, 230, 250. — (Primitieve) 220. — Sleutel v/d — 228. — Bijbelsche gebouw 105.
Byblos 253.
Bijeenkomst 152. — ° ten 149. — (dwaze en misdadige) 147. — (geheime) 149. — (heimelijke) 150. — (nachtelijke) 44, 149. — v. Toovenaars 147.
Bijgeloof 12, 20, 72, 161, 254, 258, 285. ° geloovig 49, 169. — ° vige (gasten) 111. — (verzinsels) 76. — ° vigen 63. — Bijgeloovigheden 49, 111, 153, 161, 176. — Rijk v/h Bijgeloof 50.
Bijkomstige elementen 201.
Bijmengsel 255. — (v. leugen) 203.
Bijster ('t spoor) 213.
Bijzonder (begrip) 203. — (eigen) 217. — (pentakel) 103. — (teeken) 281. — (werk) 160. — ° dere (begrippen) 82. — (besluiten) 218. — (bescherming) 178. — (bezweringen) 286. — (intuïtie) 301. — (kracht) 210. — In 't bijzonder 79, 216, 292.

Caah 188.
Cadière (Mademoiselle de la —) 195, 198.
Cadmus 246. — Hiëroglyphisch boek van — 186, 225.
Caesars 11, 15, 16.
Caesarea (Tempel van —) 74.
Caesonia 194.
Cagliostro 74, 93.
Cahor 269.
Cainieten 9.
Caligula 194.
Callimachus 223.
Calmet (dom) 196, 197.
Camaysar 270.
Cambriel (Louis) 119.
Cana 136.
Candidaat, ° date 512.
Canidia 132, 194.
Capuchon 240. — Capucijner 196, 240.
Cardanus 87, 93, 112, 223.
Carmagnole 102.
Cartomantie 176, 220.
Cassiël 87, 183.
Catacomben 11.
Cataleptici 66.
Catechismus 202, 215.
Catharina de Medicis 162.
Causub 271.
Cazotte 50.
Ceel v/d duivel 159.
Ceintuur 81, 110, 207.
Centraal (vuur) 51, 69, 251. — ° ale (eenheid) 177. — centraliseeren 285. — Centrum (v/h lichtkruis) 59. — (v. alle zonnen) 6. — Centra (v/d dampkring) 204.
Cerberus 265.
Ceremonieel 76. — (magisch) 73. — (godsdienstig) 73. — ° eele (magie) 93. — Ceremoniën 95. — (magische) 48, 64, 65, 165, 199, 221. —

der magische week 78. — Herstel der — 258. — Kracht der — 77. — Magie der — 39.
Ceres (mysteriën der Eleusinische —) 149.
Certificaat 196.
Chaldea 175. — Chaldeeërs 178.
Chaho (Augustin) 249, 252, 254.
Cham 183.
Chanaän 183.
Chaos 8, 207, 257. — (intellectueele) 102. — (sociale) 102. — v/d leugen en h. kwaad 168.
Chavah (zie Eva) 277.
Chavajoth 86.
Chemie 118. — ° mische (experimenten) 29. — (verrichting) 115, 119.
Cherub 58, 104, 230, 240, 245. — Cherubim 131, 245, 246, 295. — v/d ark 230.
Chesed 60. — (witte maan v. —) 145.
Chimaera 143.
Chineesch (tarot) 249. — ° sche (tcheon) 175. — (tsen) 175. — (yn) 175.
Chiromantie 222, 223.
Chocmah 276. — Dienaressen v. — 277.
Cholerici 58, 62.
Chomer (Rabbi) 179, 187.
Choumountou 254.
Christen 142, 224. — Christenen 59, 99, 108, 146, 213. — (eerste) 215, 220. — (gnostische) 146. — Symbool der Christenen 175. — Christinne 195. — Christendom 9, 11, 39, 41, 72, 85, 107, 108, 111, 142, 149, 150, 223. — Macht v/h — 101. — Nachtmerries v/h — 223. — Christenheid 67, 223. —
Christelijk (in 't geloof) 286. — (meer dan —) 11. — (offer) 141. — (radicalisme) 100. — (voorkomen) 116. — (zeer) 299. — ° lijke (barmhartigheid) 209. — (gemeenschappen) 303. — (herders) 290. — (inwijding) 11. — (kabala) 46. — (kerk) 99. — (legende) 174. — (moraal) 78. — (school) 256.
Christus 11, 13, 17, 20, 116, 117, 124, 144, 146, 234, 250, 252, 287, 288, 289, 291, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299. — (nieuwe) 252. — der zieners 251. — Christus Liberator 145.
Chrysolith 80.
Circe 36, 70, 135, 137. — Dranken v. — 195.
Circulatie (v/h astrale licht) 34. —
Circussen 16.
Cirkel 28, 83, 157, 230, 233, 240, 243. — (hiëroglyphische) 41. — (magische) 48. — Krommen v/e cirkel 198. — kwadratuur v/e — 46. — Cirkel der oproepingen 44. — v/d vier decaden 233. — Cirkels 286. — (genereerende) 60.
Citaten (klassieke) 221. Citeeren 223, 230, 254.
Clarisse 191, 194, 200.
Classificatie 186, 221.
Clavicula 77, 103, 270. — (ware) 233 — (kabalistische) 225. — Clavicula Salomonis 76, 228. — Clavicula v/h Tarot 143.
Coagula 35.
Coelibaat (gelofte van) 84. — Aan h. coelibaat wijden v. kinderen 171.
Colet 287, 289.
Coligny (Admiraal de —) 74, 163.
Collin de Plancy 159.
Colopatiron 273.
Combinatie 239. — v. licht en goed 113. — v. symbolen en getallen 220. — Combinaties (alle mogelijke) 220. — (driehoekige) 48. — (mystieke) 45. — v. letters en getallen 47. — Gecombineerde werkzaamheid 204.
Commentaar 116, 282, — (mystieke) 246. — (occulte) 115. — Gecommenteerd 223.
Communie (eerste) 162. — v/h zout 170.
Compilatie (bandenrijke) v/d Talmud 282.
Compleet (systeem) 249. — maken d/d wil v/h woord 65.
Compliment (vreemd) 192.
Compromitteeren 165. — ° teerendste 217.
Concentratie v. kracht 29.
Conciliën 141.
Concludeeren 262. — Conclusie 79,

105. — Conclusies 198, 256, 259, 261.
Concreet teeken 48.
Concurrentie 102. — Concurrentienijd 210.
Configuratie 175.
Congestie 92. — Dood door congestie 123.
Constantinopel 188, 189, 196.
Constantinus 109. — Monogram v. — 89, 156.
Constateeren 209, 214.
Constellatie v/d Maan en v. Venus en v. Saturnus 156.
Consulteerenden 221.
Contrast(en) 78, 192.
Copie 202. — v/d planispheer v. Gaffarel 176.
Coquettes 36. — Coquetterieën 192.
Correspondeeren 266.
Cosmopolitische (romans) 223. — Cosmogonisch rad v. Ezechiël 241. — — ° ische taal der barbaren 253.
Costuum (Duitsch) 247.
Court de Gébelin 47, 232, 240.
Cousin (Victor) 144.
Cubus 114.
Cuni iurare 41.
Cuniali 272.
Cuvier 222.
Cyclus (astronomische) 266. — Nieuwe — v. vertering en regeneratie 123.— Cyclus v/h godsdienstig symbolisme 105. — v. twaalf periodes 188. — v/d universeele beweging. — Cyclisch getal 111.
Cijfer 88. — v/d arbeid en v/d vrijheid 239. — een en twintig 118. — Cijfers 28, 107, 186, 187, 288, 237, 243, 244, 274. — (Arabische) 28. — (Romeinsche) 28.
Cypres 82, 90. Cypressenhout 127, 157.

Daad 24, 65. — Elke — drukt een wil uit 38. — Daden 21, 25, 108. — v. bijgeloof 161.
Dag 32, 57, 84, 95, 126, 127, 128, 132, 142, 162, 167, 210, 252, 256, 287. (eerste — der maan enz.) 181 e. vv. — (fatale) 184. — (iedere) 167. — (noodlottige) 182, 183. — (profetische en kabalistische 183. — (vijfde — der schepping) 181. — (weldadige) 184. — (zekere) 119, 139, 141. — (zevende) 90. — Dag v. beproeving en smart 184. — v. funebere werken 81. — v. gezondheid 183. — v. godsdienst, etc. 182. — v/h godsdienstig feest d. kabaliste 151. — v. goede Vrijdag 287, 288, 289. — gunstig voor goddelijke openbaringen 184. — gunstig voor hooge wetenschappen 81. — gunstig voor openbaringen, etc. 182. — gunstig voor oproeren 182. — gunstig voor de voortbrenging 182. — v. huwelijksmin 184. — v. kracht 185. — v. miskraam 185. — v/d nacht 264. — v. religieuze en politieke werken 81. — v. slagen 182. — v. nietslagen 185. — vastgesteld voor de oproeping 127. — v. veroordeeling 184. — v. verzoening 183. — v. voorkeur en teederheid 185. — v/d werken der liefde 81. — v/d werken v/d toorn 80. — v. zegening voor de kinderen 183. — van dag tot dag 162, 217. — Genius v/d — 221. — Geuren v. elken — 57, 84. Veertiende dag v/d maan 183. — Daglicht 258. — Driemaal per dag 211. — Des daags 292. — Dagen 111. — (alle) 95, 126, 146, 170, 294. — (onze) 108, 121, 123, 173, 200, 224, 227, 257, 291. — Een en twintig — 128. — Drie — lang 166. — Veertien — 127, 155. — veertig — 287. — Alle vijf — 155. — vijf opeenvolgende — 287. — Vijf dagen met menschenbloed gevoed 156. — Zeven — 88, 170. — Zeven laatste 128. — Gunstige 82. — Oeraanvankelijke 276. — Speciale 86. — Verscheidene 204. — Karakters van — 292. — Speciale karakters v. alle dagen 181. e. vv. — Mystieken v. onze — 144. — Oude der dagen 251, 252. — Dagen v. goede en slechte voorteekens 111. — v. Jupiter 149 — v. Mercurius 149. — v. Saturnus 149. — v. Venus 149. — der Maan 181. Dagelijksche wijding (der pentakels) 82.
Dageraad 250.

Dalen 131.
Daleth (groote) 177. — (omgekeerde) 178.
Dame 196, 219. — (groote) 192. — Dames (toegelaten) 152.
Damp (vochtige) 203. — Dampkring 204.
Daniël 72, 138, 251, 252, 301.
Dans 149. — Dansen 110, 148. — (Antieke) 110. — Rondedansen 109.
Dartelheden 284.
Datum (bepaalde) 126.
Datura stramonium 148, 194.
Dauw 242, 289.
David 219. — Wortel v. D. —293, 296.
Debatten 297.
Decaden (cirkel v. vier —) 233.
Decoraties 84.
Deel 170, 233. — Deeltje 201. — Deelen v/d ark 246. — Alle deelen der aarde 226.
Definiëeren 98, 207, 260.
Degen 17, 35, 37, 58, 59, 65, 68, 70, 83, 87, 89, 90, 94, 156, 241. — (magische) 81, 132, 156, 221. — (vlammende) 104, 240. — v. Orion 176. — Aas v/d — 243. — Degens 237, 249. — Twee — 38. — Zeven — 107.
Delancre 152.
Delfstoffen 117.
Delicate personen 222.
Delrio 152.
Demon (onder de sterren) 9. — Demonen 264, 268. — der hel 291. — Demonische droomen 152. — Demonomaan 143, 161. — Demonomanie 197. — der toovenaars 161.
Denken 70, 144, 191, 198, 208, 249, 258, 262. — aan een getal 220. — ° kende wezens 260. — Denkleven 259. — Denkers 219. — der Renaissance 257. — Denkbeeld 24, 172, 193. — (meer dan christelijk) 11. — (valsch — v. God) 155. — der boetedoening 168. — Denkbeelden 21, 80, 128, 178, 228, 237, 256. — Vergelijking der — 255. — Denkbeeldige (sabbat) 147. — (pijnigingen) 167.
Departement 209.
Derde 138, 260. — dag v/d maan 182. — koning 66. — maal 128. — manier 109. — rang 57. — uur 278. — wijze om de androïde te vormen 172. — zevental 230.
Deren 362.
Dertien 111. — ° tiende 111.
Dertig (keeren) 45.
Desbarolles 223.
Deserteurs (v/h Katholicisme) 102. — (v/d vrijmetselarij) 102.
Desmousseaux 304.
Despotisme 226.
Detail 194.
Deugd 239, 255. — (tegengestelde) 169. — v/d heiligen geest 295. — Vertegenwoordigers v/d hoogste deugd 160. — Deugden 17, 48, 94, 295. — (gepersonifieerde) 268. — (zeven) 78. — Door alle deugden 261. — Deugdzaam (man) 192. — Deugdzaamheid 95. — (heilige) 287. — Deugniet 192.
Deur 280. — v/d kerk 133. — Drempel v/d —. 166.
Devies 97.
Diabolisch 153.
Diagnose (medische) 284.
Diagridium 82.
Dialect 252.
Diamant (magische) 273. — (zinnebeeldige) 272. — ° ten 60. — (levende) 57.
Diana (Pantheïsche) 151. — Invloed van — 185.
Dichter 225. — (lyrisch) 223. — Dichtkunst 225. — Dichtwerk 249. — Dichterlijke strevingen 256.
Dictionnaire infernal 159.
Dicteeren 160.
Diefstal 109, 133. — Genius die de dieven ontdekt 273.
Dienen 160, 163, 171, 245, 255, 259, 285, 288, 289, 294. — gediend 173. — ter zake dienend 196. — Dienst bewijzen 170. — Dienstbaarheid 7, 71. — Dienaar 293, 300. — ° naren 239. — v/d liefde der dieren 270. — v/d moraal 160. — ° naressen v/d Chocmah 277. — Dienstboden 276.
Diepte 186, 216. — Diepten 251.
Dier 73, 145, 146, 166, 221. — (eerste, tweede, derde, vierde) 251. — (grijs) 288. (wit) 287. — (zwart)

287. — Woldier 287, 288. — Getal v/h dier 46. — Veranderd i/e dier 138. — Dieren 50, 52, 117, 138, 178, 221, 222, 251, 279, 285, 286, 300, 301. — (electrische en zenuwachtige) 212. — (monsterachtige) 148. — (symbolische) 230. — (wilde) 300, 301. — v/d kabala 146. — drie (symbolische) 144. — vier 252. — (allegorische) 187. — v/d kabala 146. — vier — v/d kabala 118, 229. — vier symbolische — v/d kabala 273. — vier mysterieuse dieren 243. — soorten dieren 291. — onderwerping der dieren 72. — voedsel der — 286. — synthese der — 171. — Genius v/d liefde der — 270. — Dierlijke (aarde) 172. — (kracht) 204. — (vormen) 137, 138. — (zelfstandigheden) 190. — Dierenzielen 284.
Dierenriem (magische) 267. — Sterrebeelden v/d 179. — Teekenen v/d 180. — Twaalf teekens v/d — 228. — Visschen v/d. — 265.
Dimanche 78.
Ding 53, 136, 153, 198, 302. — Boven alle — 199. — Dingen 47, 56, 57, 60, 61, 92, 118, 141, 200, 268, 277, 294, 295, 298. — Voor alle dingen 287. — Zichtbare — 74. — Drie — 138. — v/h geloof 98. — noodig voor het verkrijgen v. magische kracht 69. — der wereld 200. — v/d wetenschap 98. — Aard der — 137. — Vermogen der — 211. — Vorm der — 142. — Waarheid der — 252. — Universeel evenwicht der dingen 204. — Dag van nietslagen in alle dingen 185.
Dinsdag 80, 295. — Nacht v. Maandag op — 155.
Discipel (waar en begrijpend) 142. — ° pelen 122, 136, 194, 295. — Discipline (algemeene) 98.
Distels 179.
Divinatie 216, 217, 218, 232. — Beoefening v/d — 221. Boek der — 219. — Werktuig v/d — 27.
Djin 58.
Dochter 5, 125, 142, 282, — v/d man 280. — (jonge) 123. — ° teren des hemels 4. — Dochtertje v. Jaïrus 122.
Doctor 197. — i/d theologie 196. — d. natiën 257. — Doctoren 27, 165, 196, 198.
Doel 25, 38, 71, 72, 73, 95, 126, 129, 133, 147, 256, — (sociaal) 149. — d. oude inwijdingen 100. — Doelwit 292. — Doeleinden 51, 220.
Doen 21, 26, 137, 165, 303. — goed — 70. — en kwaad 164. — Doen sterven 164.
Dogma 11, 38, 106, 202, 253, 303. — „Dogma" 19, 29, 45, 59, 83, 94, 111, 129, 164, 165. — (antagonistisch en evenwichtig) 104. — (eenig — v. Hermes) 202. — (philosophisch — v. Hermes) 261. — (magisch) 42, 43, 140. — (waar) 104, 203. — Mysteriën v/h — 267. — Ongeschondenheid v/h. — 303. — Phasen v/h — 144. — Dogma's 13, 99, 269, 275. — (godsdienstige) 228. — Dogmatisch (mysterie) 117. — (woord) 141. — ° ische (bedoelingen) 169. — Het dogmatische 234.
Dokter 192, 214. — ° ters 170, 209. — Doktoren 121, 192, 196, 209, 210.
Dolheden (razende) 168. — Dol maken 195.
Dolk (magische) 81.
Donderdag 81, 296.
Dood 2, 3, 7, 16, 23, 32, 37, 63, 85, 92, 102, 105, 117, 120, 122, 124, 183, 227, 241, 251, 272, 281, 296, 297. (= barensnood v/h leven) 3. — (een spookbeeld der onwetendheid) 130. — (bloedige) 50. — (eeuwige) 298. — (gewelddadige) 93. — (schijnbare — der kerk) 14. — door congestie 123. — door hysterie 123. — door kwijning 123. — door verstikking 123. — v. Adon Hiram 104. — v. Koning Karel IX. — 161. — Beeld v/d — 66. — Geest v/d 122. — Genius v/d 269. — Mysteriën v. leven en — 92. — Verschijnselen v/d — 121. — Werken v/d — 79. — Dood te weeg brengen 208. — Doode 121. — (stoffen) 115. — Dooden 109, 122, 133, 166, 182, 228, 243, 261, 262, 297. — (vermeende) 125. — Schimmen der — 125. — Zielen der

124. — Herrijzen doen — 93. — Gedood 292, 297. — te worden 165. — Dooder v. kinderen 273. — Doodende invloeden 164. — Doodelijk 72. — Doodsbed (v/d vader) 122. — Doodkist 133, 134. — (v/d gestrafte) 156. — Doodssamenstelling 133. Doodstrijd (v/d aarde) 9.
Doop 78. — Doopolie 167. — Gekleed als voor den — 162. — Den doop toedienen 166.
Doorboord (hart) 170.
Doordringen 216, 228, 234, 271. — Doordringingen der gedachten 263.
Doorschijnend 119.
Doortocht door de Roode Zee 185.
Doos (hoornen) 170.
Doof 297. — Dooven 297.
Dorcas 123.
Dorens (lange) 166.
Dorp 209, 300.
Draad van glans 7.
Draagstokken v/d ark 246.
Draaien 123, 131, 253, — om h. symbolische afgodsbeeld 150. — ° ende tafels 110. — Draaikolk 108.
Draak 69, 117, 178, 230. — (gevleugelde) 114, 117. — (roode) 133, 157. — v. alle theogoniën 143. — Worstelend tegen den — 178. — Drakenkop 174. Drakenbloed 47.
Dragen 170, 231, 237, 272, 294. — Uitdragen 171.
Dranken (gedistilleerde) 194. — (sterke) 28. — v. Circe 195. — die den geest verzwakken 194. — Liefdesdranken 132, 171.
Draperie (blauwe en besterde) 240.
Drempel 65, 166, 285. — v/d stal 285.
Drie 37, 98, 247, 278, 280 (getal) 182. — (afkortingen) 153. — (boomen) 118. — (dagen lang) 166. — (deelen v/d ark) 246. — (symbolische dieren) 144. — (dingen) 138. — (discipelen) 122. — (dwarslijnen) 239. — (veroverende families) 251. — (figuren) 230. — (getuigen op aarde) 47. — (getuigen i/d hemel) 47. — (herders) 288, 290. — (jaar later) 165. — (jonge kalveren) 230. (kleine kringetjes) 156. — (knoppen) 89. — (koningen) 66, 290. — (letters) 188, 189. — (malen) 211, 265. — (maal overwinnaar) 208. — (manieren om den keten te vormen) 108. — (metalen) 90. — (namen v/d geniën v/h vuur) 56. — (pentagrammen) 240. — (rijen v. scherpe tanden) 251. — (series) 147. — (kabalistische sleutels) 105. — (stokken) 118. — (tongen v/d bliksem) 265. — (treden) 50. — (vingers) 238. — (vormen v/d godsdienst) 30. — (winkelhaken) 240. — (wegen) 48. — (werelden) 38, 64, 142, 238, 243, 246. — (woorden) 50, 81, 189. — (zusters) 258. — Driemaal gehuil ter eere v. Hecate 48. — Drie bij drie 241. — Drie en een halve eeuw 226. — Lijn van drie 177.
Drieëenheid 28, 66, 292.
Drieheid 43, 48, 50, 77 177, 201, 229, 238, 243, 247, 278. — Beginsel v. — 267. — Figuur v/h getal d. — 278. — Teeken der — 46. — Mystieke quintessence v/d — 238. — Vierkant v/d — 46. — v/d Nacht 147. — Vijandschap tusschen de beide drieheden 239.
Driehoek 44, 85, 86, 90, 117, 118, 156, 177, 240, 241, 244, 278. — (absolute) 260. — (centrale) 177. — (dubbele v. Salomo) 47, 83, 248. — (gelijkbeenige) 238. — (magische) 45. — (omgekeerde) 118. — v. staal 50. — d. pentakels 41. — ° ken (twee) 47, 65, 83. — (vereenigde) 45. — (verschillende) 119. (vier) 239. — ° hoekig 237. — (gesneden) 88. — (prisma) 129 — ° ige (combinaties) 47. — (pentakel v.h. Abracadabra) 47. — (vorm) 239. — Driehoeksmeting 260.
Driemaal 56, 132, — (drie) 280. — roepen 128, 132, 134. — Driemalige (herhaling der namen) 48.
Driepootig (komfoor) 156.
Drietallige (hiërarchie) 256.
Drietand (magische) 58. — v. Paracelsus 48, 87.
Drievoet 80, 87. — (magische) 72. — (der oproepingen) 65.
Drievoudig (snoer v. parelen) 80. — ° ige 38. — (beteekenis) 113. — (geleiding) 90. — (god) 99. —

(Hecate) 48, 132. — (keten) 108. — (macht) 38, 50. — (muil) 265. — (phallus) 85. — (teeken) 229.
Dringend 169.
Drinken 136, 155, 170. — v. bloed 132.
Droefheid 36.
Drogerijen 148.
Dronken (zich — drinken) 155. — Dronkenbedwelming 91. — Dronkenschap 28, 136, 189, 229, 283. — (astrale) 18, 62. — v/h verstand 37. — v. lichamelijke vermoeidheid 37. — v/d wijn 36. — Voorbijgaande dronkenschappen 283.
Droog 181. — Droge (uitademing) 203. — (zaak) 202.
Droom 53, 74, 137, 140, 149, 223, 247. — (booze) 16. — (werkelijke) 91. — der Alchemisten 113. — d. heilige Schriften 105. — d. betooveringen 136. — Waan v/d — 129. — Droom verwerkelijken 113. — Droomen 51, 146, 148, 166, 223. — (bizarre) 51. — (demonische) 152. — (gewone) 223. — over bloed, enz. 223. — i/d philosophie 259. — Gesprekken i/d 110. — Richting der — 148. — Verhandeling over — 224. — Verschaffen van — 148. — Voorspelling met — 110. — Wakende — 283. — Droomers 152, 172, 221, 256, 301. — Droomerijen 149.
Druïden (Altaar der —) 156. — Oude Druïdessen 221. — Primitief druïdendom 149.
Drukkunst 111. — Drukkerijen 213.
Druppel(s) bloed 159, 242.
Drijfveer (innerlijke) 10.
Dubbel 38, 277. — hoofd v. Janus 82. — kruis v. Ezechiel 83, 94. — kruis v. Pythagoras 94. — pentagram 85. — ° bele (aantrekkingskracht) 34. — (driehoek v. Salomo) 47, 248. — (Kas i/d ring) 139. — (Kracht) 85— (Kteis) 85. — (Lichtstroom) 69. — (Polarisatie) 267. — (Slang v/d Mercuriusstaf) 69. — (Slangenstaart v. Abraxas) 69. — Tau der hiërophanten) 85. — (Zesheid) 46. — (Zin) 85. — Dubbelslachtige Natuur 32.
Duchentieau 77, 103. — (magische kalender van —) 35.
Duif 83, 99, 230. — (witte) 104. — Duiven 146. 272. — Genius der — 272.
Duim 75. — ° men 75. — Nagel v/d duim 220.
Duister 106, 119. — Duisterheden 63, 99. — Duisternis 8, 219. — (v/h licht) 57. — Geest (en) der — 65, 86. — Duisternissen 179, 221, 223, 224, 244, 256, 261. — (v/h helsche heiligdom) 146. — (v/d twijfel) 249. — (der veda's) 104. — (v. deze wereld) 175. — Geest der — 122, 131, 300. Ideaal der — 154. — Necromantie der — 124. — Magie der — 149. — Werken der — 126. Licht komende uit de duisternissen 264.
Duitsch (costuum) 247. — ° sche (Tarots) 248. — Duitschland 43, 152.
Duivekervel 81.
Duivel 9, 23, 63, 69, 70, 117, 143, 154, 159, 160, 162, 192, 197, 242, 256, 273, 274, 297. — (beweerde) 197. — is een leugenaar als zijn vader 154. — mededinger v. God 154. — als schepper 154. — in vorm v/e bok 153. — Aanbidders v/d 122. — Aanvallen v/d — 291. — Beeld v/d — 162. — Geloof aan den — 153. — Godsdienst v/d — 154. — Handteekening v/d 154. — List v/d — 154. — Mis v/d — 162. — Oproepers v/d — 154. — Uitvinding des — 154. — Voorstelling v/d — 144. — Vrees voor den — 152. — Typhon of de duivel 183. — Duivelen 131, 262, 267, 296, 304. Binnendringen v. — 291. — Oproeping van — 154. — Teekens en handteekeningen v — 158. — Duivelsch (bedrog) 292. — ° sche (eigenschap) 293. — (oproepingen) 300. — (pentakel) 133. — (sabbat) 151. — Duivelbanners 196, 197. — ° banningen 196. — Kwelduivels 283.
Duizend 189, 216.
Duizeligheid 52. — Duizeling(en) 220, 283.
Dumas 223.
Dupe 110, 139.

Duplo (in) ; ceel v/d duivel 159.
Dupuis 79, 105, 187, 254.
Durf 71. — Durven 20, 68, 171, 173, 260, 290.
Duur 188. — v/e magische handeling 36. — Duren 227.
Dwaalspoor 119, 219, 232. — Op een — brengen v/d nieuwsgierigen 29. — v/d openbare meening 92. —
Dwaas 98, 134, 165, 193, 210, 243. — Dwaze (bijeenkomsten) 147. — (liefden) 151. — (praktijken) 147. — — Dwaasheid 19, 22, 23, 63, 100, 103, 164, 200, 258. — (monsterachtige) 161. — (booze) 164. — der toovenaars 164. — ° heden 147, 262.
Dwaling 70, 207. — Blinddoek der — 250. — Dwalingen 255, 258, 302. — v. Etteilla 233. — Kwijtschelding van — 56. — Personificatie v. alle — 146. — Rij van — 79. — Dwalende massa's 100.
Dwang jegens goeden 65.
Dwarsboomen 30.
Dwepers 223.
Dwingen 267. — ° ende (krachten v/h geloof) 261. — Gedwongen 162, 165, 283, 301.

Eb 181.
Ebbenhout 88.
Echo 250. — v/d openbare meening 135.
Echtbreuk 151.
Echtelijke sponde 280.
Echtgenoote 184, 280. — v. God 276, 280.
Eckartshausen 176.
Eclogae 194.
Edel (gebruik) 301. — v. karakter 222. — Edelmoedige (heer) 297. — (strevingen) 256. — Edelmoedigheid 296, 298. —
Edelgesteente 81. — ° ten (twee) 139. — voor amuletten, enz. 83.
Eden 105. — Heiligdom v. — 104.
Eed 129, 149, 153, 292. — Opnemingseed 153.
Een 37, 98, 145, 164, 201, 242, 278. — (dogma) 106. — (rechtmatig geloof) 106. — God 106. — (ware godsdienst) 106. — (kant) 281. — (keer per week) 210. — (maaltijd) 127, 155. — (oogenblik) 204. — (rede) 106. — (en hetzelfde symbool) 145. — (universum) 106. — (uur) 284. — (vader en meester) 100. — der twee 240. — der groote mysteriën 234. — Een voor een 224. — Duivel één met God 154. — Eene 98; — De eene 178. —
Een en twintig 118, 128. — ° tigste sleutel v/h Tarot 230, 245.
Eenheid 28, 46, 48, 177, 237, 256, 264, 274, 280, 294. — (godsdienstige) 14, 282. — (harmonieuse) 244. — (hiërarchische) 303. — (naakte) 281. — (scheppende) 277. — (volmaakte) 290. — v/h eerste beginsel 46. — v. kracht 18. — Nul van zijn eenheid gescheiden 281. — Eenheden (geestelijke) 131. — (Sleutel der —) 243. — Eenheidsidee 14.
Eenhoorn 248.
Eenig 106, 205. — (dogma van Hermes) 66, 106, 114, 202, 211. — (Katholicisme) 66. — (woord) 229. — Eenige 98, 242, 287, 288. — (bron der vier rivieren) 104. — (godsdienst) 30. 249. — (moeilijkheid) 294. — (oorzaak) 125. — (religie) 66. — (tijd daarna) 165. — Op eenige wijze 299. — Eenigste straal 129.
Eenmaal 287.
Eens (niet) 176.
Eenstemmigheid (volmaakte) 145.
Eenvoud 299. — v/h geloof 258. — ° dig 113, 187, 252, 292. (middel) 186. — ° ige (aanblazing) 213. — (beoefening) 215. — (herder) 176, 219 — (kaarten) 231. — (verrichting) 205. (vertaling) 253. — (woord) 141. — ° digen 258. — (geesten der —) 218. — Eenvoudigweg 217. — — Eenvoudigste 244, 253. — (zelfstandigheden) 209. —
Eenzame (plaats) 155. — Eenzaamheid 284.
Eenzelvig 222.
Eénzijn (v. God) 11.
Eer 252, 298. — (der menschheid) 146. — (mannelijke) 241. — Eere aan God 298. — Eeren 153, 165, 297. — Eerlijke (personen) 222. — Eereherstel 67, 254. — Eerewoord

(plechtige verbintenis op —) 153.— Eerekruisen 84.
Eerbied 74, 121. — (voor de gevestigde godsdiensten) 39. — (voor zich zelven) 30. — Eerbiedig 150. — Geëerbiedigd 124. — Meest geëerbiedigde boek 203. — eerbiedigen 261, 267, 301.
Eeredienst 24, 30, 44. — (enkele) 254. — (Grieksche) 12. — (Hebreeuwsche) 103. — (nieuwe) 66. — der Hebreeën 244, 246. — v/d liefde 152. — v/d magiërs 82. — v/d geofferden bok 145. — der pantheons 11. — v/d vrijheid 152. — v/d zondenbok 145. — Plechtigheden v/d. — 155. — Praktijken v/d — 256. — Steen der wijzen v/d — 160. — Eerediensten 11, 28, 30. — (officieele) 39. — (oude) 149. — schakeeringen van — 149.
Eerst 150, 172, 195, 250, 267. — (getroffen) 169. — Het eerst aanspreken 127. — Eerste 124, 224, 257. — (aangrijping v/e groote smart) 124. — (van alles) 169. — (beschavers) 225. — (beschouwers) 178. — (beginsel) 46, 243. — (bestraffing) 165. — (zich blootstellen) 165. — (Christenen) 215. 220. — (communie) 162. — (der coquetterieën) 192. — (dag v/d maan) 181. — (denkbeelden) 178. — (dier) 251.— (eeuwen) 108, 150, 223. — (gedaante) 135. — (v. al de geheimleeren) 244. — (gezicht) 61. — (ideeën) 47. — (jaar der wereld) 224. — (karakters) 175. — (kwartier) 181. — (keer) 218. — (maal) 115, 225, 244, 257. — (materie) 206. — (materie v/h groote werk) 114. — (menschen) 172. — (oerheilige steden) 182. — (ontwerp) 172. — (oorzaak) 172. — (openbaring) 278. — (overheerschingen) 226. — (plaats) 121, 191. — (resultaat) 259. — (rij) 202. — (sterrebeelden) 175. — (substantie) 237. — (synthese) 278. — (taal) 225. — (uur) 264, 277. — (Geniën v/h eerste uur) 268. — (verovering v/d wetenschap) 259. — (voorwaarde) 199. — (vormen) 211. — (woord v/d bijbel) 103. — (zoetheden der wittebroodsweken) 194. — Eerste en laatste 251. — Eerstgeborene der zonnen 250.
Eerzucht (werken der) 79.
Eeuw (komende) 2. — (laatste) 262. — (van zijn —) 217. — (uit de XVIe —) 247. — (waarin niets meer te verwoesten valt) 31. — (waarin men geen wonderen erkent) 61 — (van — tot —) 216. — (drie en een halve—) 226. — Geest v/d — 123. — Eeuwen 136, 228. — (eerste) 108, 150, 223, — (revolutionnaire) 14. — (verscheidene) 168, 189. — (in weinig —) 255. — (in alle —) 298. — Eeuwen der eeuwen 294, 298, 299. Ontwaken der — 251. — Geboorte der — 56. — Eeuwen v. ascetisme 150. — Eeuwig 56, 168. — (gezegend) 53. — (heil) 298. — (terugvallen) 168. — (waar) 23, 69. — °wige (basen v/d hiërarchie) 50. — (bescherming) 298. — (dood) 298. — (gedachte) 56. — (goedheid) 295. — (heer) 298. — (jeugd) 242. (Katholicisme) 66. — (keuze) 273. (leven) 145, 174, 242, 243. — (lotsbestemmingen) 279. — (rede) 199. (werken v/h. — licht) 267. — (onderscheiding) 168. — (voortbrenging v. wezens) 276. — (waarheden) 79. — (weegschaal des levens) 280. (ziel der zielen) 54. — Eeuwigheid 97, 130, 165.
Effecten (overtuigen door) 92.
Egypte 11, 15, 85, 99, 144, 206, 244, 256. — Priesters v. — 254. — Tiende plaag v. — 185. — Egyptisch 248. — °ische (inwijdingen) 100. — (planispheer) 187. — (vierheid) 105. — (zigeuners) 230. — Egyptenaren 143, 240, 246.
Ei 253 254. — Gouden ei v. Brahma 254.
Eigenaar der kudde 286.
Eigenaardigheid 138.
Eigenbelangen (onbekende) 162.
Eigendom 109, 192. — der velden en der woningen 225.
Eigenliefde 191, 193.
Eigenlijk magnetisme 213.
Eigenschap 242, 297. — (duivelsche)

293. — v/h allerheiligste kruis 293. — Eigenschappen (ideale) 138. — (opnemende). — v/h Abracadabra 48.
Eigenzinnige verdorvenheid 132.
Eik 81. — Eiken der heilige wouden 275.
Eiland Sayne 221.
Einde 181, 189, 251, 286, 288, 293, 298. — v/e buis 186. — v/h leven 120. — v/d scepter 238. — v/h vierde tijdperk 250. — Zijn einde naderen 189. — Uiteinden der vingers 213. — Eindeloos voortgaande 255. — Eindigen 274.
Eineus 269.
Eirnilus 271.
Eischen 200. — v/d analogiën der natuur 172. — v. Laubardemont 160.
Eistibus 270.
Elchim 87.
Electrische (aanrakingen) 125. — (dieren) 212. — (krachten) 110. — (toestellen) 33. — (verschijnselen) 33. — Electriciteit 284. (positieve) 212. — (negatieve) 212. — d. welsprekendheid 109. — Electriseeren 109. — Electriseermachine 65.
Element 52 (weerbarstigen vluchtig) 34 (v. water) 78. — elementen 20, 52, 58, 59, 60, 61, 64, 129, 202, 242, 292. — (magische) 157. — Vier — 228, 279. — Vier vormend — 101. — bezworen vier elementen 86. — v/d figuren 45. — Occulte — 51 — Rijk der —, 57. — Wereld der — 115. — Elementaire (leven) 10. (licht) 28. — Elementairste (kennis) 253. — Elementale (figuren v. Mercurius) 181. — (geest) 166, 173. — (geesten) 51, 52, 110, 170, 300. — (krachten) 267. —) (machten) 18. — (vormen) 51, 61.
Eleusinische Ceres 148.
Elias 123, 124.
Elite der ingewijden 228.
Elixir 210. Levenselixir 113, — 241. Elixirs 36.
Elisabeth (de heilige) v. Hongarije 141, 142.
Ellenden 174.
Ellips 5.
Eloim 55, 59, 77, 86, 87, 131, 277. Eloim gibor 87. — Beni Eloim 131. — Ruach Eloim 117.
Elvoh 87, 131.
Elzenhout 157.
Embleem 66, 29. — (liefelijk) 174. — v/h gevogelte 145. — v/d goddelijkheid der verzoeningsleer 66. — Emblemen 205. — (primitieve) 249.
Emmaüs 15.
Empirisme 259.
Encheiridion (v. paus Leo III) 76, 89, 160, 291.
Enediël 181.
Energie 73. — (intellectueele) 204. — Zonder — 169. — Energisch 121. — Energische zelfstandigheden 209. Energischer 94. — Energieke (handelingen) 140. — (tegenstand) 286.
Engel 3, 7, 79, 87, 183, 192, 224, 241, 250, 253, 272, 297. — (kolossale) 106. — Met de doode oogen 59. — (stralende) 69. — v/h begrip 225. — v/d industrie 225. — v. Jupiter 225. — v/d Maan 226. — v. Mars 78, 225. — v/d gematigdheid 183. — v. Mercurius 79, 225. — v. Saturnus 224. v/d wetenschap 225. — v/h woord 225. — v/d Zon 226. — Engel Apolyon 107. — Engel Michaël 178. — Engelen 57, 191, 207, 208, 268, 292. — Zeven — 83, 167, 224. — Myriaden — 252. — Eerste der — 8. — Aanroeping der — 293. — Zegen der — 295. — Vertrapt door de — 74. — Engelen Netsah & Hod 130.
Engeland 43. — Engelschen 74.
Enkel 213, 228, 247. — (geloof) 254. — ° le (geaardheid) 222. — (intuïtie) 218. — (jaren) 244. — (smaak) 222.
Enormiteiten 200.
Enthousiasme 41, 104, 114, 268.
Ephod 230, 231, 244.
Epicurus 101.
Epidemie 288, 289.
Epoden 194.
Erbarmen 145, 294.
Erfdeel 164, 223, 301.
Ergeren 258.
Erkennen 157, 169, 175, 187, 217, 258. — (den duivel) 154. — Erkende (ideaal) 191. — (meest — trans-

formatie) 141. — Erkenning v/h goede 146.
Ernstig 142, 209. — ° ige (katholieken) 303. — (ongemakken) 214. — (principes) 192. — Ernstigste zaak 198.
Eros 104.
Eruditie 105, 176. — Slecht verteerde eruditie 221.
Ervaring 42, 111, 290. — ° ingen 285.
Esau 184.
Esch 54, 82.
Essences 241. — Essentieel 76. — Essentie 56.
Esoterisme (priesterlijk) 238. — Teeken v/h — 239.
Etalonde 159 (proces van)
Eten 295. — aan dezelfde tafel 165. — etend 292. — laten eten 253. — (een lamshart) 170.
Ether 47. — Geëtheriseerde onmetelijkheden 56.
Ethiopië 104.
Etteilla 119, 221, 230, 232, 233, 240, 241, 242.
Etoile flamboyante 102, 202.
Etymologiën 151.
Eudes de Mirville 51, 69.
Europa 109, 179, 198. — Vereenigd — 189.
Eutuche 123.
Euvelen 298.
Eva 81, 87, 277, 280 (zie Chavah).
Evangelie 11, 47, 131, 208. — (gnostisch) 6. — Volkswijsheid v/h — 102. — Evangelisch (wonder v. Cana) 136. — (mythe) 70. — (traditie) 214. — Evangelist 70, 249.
Evenaren 198, 250.
Evenredig 33.
Evenwicht 18, 32, 78, 94, 106, 130, 168, 212, 213, 239, 241, 278, 280. — (magisch) 32. — (moraal) 16. — (viervoudig — der elementen) 59. — (universeel) 147. 204. — der vier elementen 279. — in het heelal 145. — v. slaapwandelaars 61. — der wereld 8. — Evenwicht aanbrengende beweegkracht 37. — Genius v/h — 269. — Verlies v. — 36. — Wet v/h — 37. — Wetten v/h — 273. — Evenwichtig 139. — Briah 106. — (dogma) 104. — (licht) 18. — ° ige (kracht) 10. — (krachten) 36, 267. (vuur) 10. — Evenwichtigheid 213.
Exacte (wetenschap) 259, 276.
Examinator der bisschoppen 154.
Excerpeeren 291.
Exodus 245.
Experimentalisme 259.
Exploiteerders der lichtgeloovigheid 287 — Exploiteur 217. Exploitatie 262.
Extase 22, 23, 27, 61. — Exstatici 66.
Extremiteiten 34.
Extraheeren 205.
Ezechiël 103, 253. — (dubbele kruis der raderen v. E.) 83, 94. — Mysteriën v. — 177. — Profetie v. — 105. — mystiek Rad v. — 235. — Rad v. — 234, 241. — Rad der fortuin v. — 183. — Sphinxen v. — 105.
Ezel 135, 137.
Ezour-vedam 254.

Fabel 72. — (v. Homerus) 70. — (v. Psyche) 11. — ° len 99, 257. — Fabelachtige (afbeeldingen) 146. — (riten) 44.
Fabre d'Olivet 10.
Fac-simile 159.
Faculteit 209. — (medische) 214.
Fakkel 44, 145. — (brandende) 144. — v. begrip 145. — Licht der fakkels 275. — Schijnsel der fakkels 189.
Falloux 160.
Familie 172, 225, 300, 302. — v. Noach 226. — Drie veroverende families 251. — Rijken ingesteld door families 226. — Familiariteiten 212.
Fanatieke (Biache) 254. — (personen) 39. — Fanaticisme 67, 72, 174, 225, 258. — Opeenvolgende fanatismen 224.
Fantasmagorie 91. — ° riën v/d ouden sabbat 152.
Fantastisch 76, 119, 222. — ° ische sabbat 147.
Fatale (dag) 184.
Feest 127. — v. Balthasar 189. — v. Iacchos 229. — der kabalisten 151. — Lampen v/h feest 189. — Feesten (symbolische) 28. — Feestmaaltijd 150. — ° tijden 148, 149, 253.

Feit 122. — (wezenlijk) 118. — der opstanding 121, 122. — Feiten 39, 123, 184, 186, 249, 263, van dezelfde orde 123. — Feitelijk 168.
Festijnen der verstandelijkheid 275.
Figuur 19, 48, 65, 144, 145, 153, 167, 229, 242. — (Baphometische) 153. — (juiste — v/d keizer v/d nacht) 143. — (magische) 64. — (mystieke — v/d bok) 145. — (vervloekte) 167. — (meer volmaakte) 170. — Achtste — v/d sleutel v. Hermes 94. — Twaalfde — 93. — v/d 22 azen. — 232. — v/h getal der drieheid 278. — v/d goochelaar 207. — v. inwijding 10. — v. Jupiter 83. — v/h menschelijk lichaam 63. — v/d makrokosmos 65. — v/d mikrokosmos 65. — v. Orion 178. — v/d rede 18. — v/d Hebreeuwsche Tau 118. — v/d werkers i/d tweeden tempel 35. — v/d menschelijken wil 279. — die de worsteling v/h goed & kwaad voorstelt 177. — Teekens in figuur 231. — Betoovering door de wasfiguur 170. — Figuren 45, 48, 49, 58, 76, 85, 106, 139, 175, 177, 229, 237, 244. — (allegorische) 83. — (beide) 238. — (elementale — v. Mercurius) 181. — hiëroglyphische) 175. — (kabalistische) 117. — (mystieke) 115, 116. — (mythologische) 83. — (pantagruelistische) 248. — (twaalf) 228. — v/h occultisme 67. — der zeven planeten 82. — v/h Tarot 249. — v. slechte voorteekens 178. — Rangschikking van zijn figuren 176. — Wasfiguurtjes 171. — Figuurlijke (uitdrukkingen) 114. — Figureeren 148.
Filter v. kool 148.
Fixe (idee) 198. — fixeeren v/d wil 285.
Flamel (Nikolaas) 25, 114, 115, 116, 117, 119.
Flegmatici 58, 62.— Flegmatische aard 223.
Fleschjes 211.
Fluide 34, 114. — (algemeen) 277. — (magnetisch) 181. — Uitwerpingen van fluide 109. — Fluidegemeenschap 110. — Samenhoopingen v. fluïdes 212. — Astraal Fluidum 136.
Flux (v. uw woord) 54.
Fo-Hi (trigrammen v. —) 83.
Foligny (heilige Angèle de —) 198.
Foltering 17, 198, 292.
Formaliteit (godsdienstige) 215.
Formatie v/d magischen keten 108.
Formeeren 172, 204.
Formule 27. — v/d godsdienst 128. — Formules 286, 289, 290. — (godsdienstige) 11. — v. verafschuwing 166. — Oproepingsformules 157.— Vervloekingsformules 285. — Formuleeren 173, 229, 275. — (juist en krachtig) 141. — Geformuleerd 189.
Fornuis 250.
Fort 117.
Fortuin 170. — Rad der — 183, 241.
Fout 197. — Foutieve uitgaven 291.
Fragmenten van Tarots 176.
Franken (personen) 222.
Frankrijk 109, 227. — Fransch 78, 197 232. — ° sche (boeren) 176. — Fransch departement 209.
Frontaanzicht 205.
Funebere (werken) 81.
Furiën v/h slechte ras 179.
Fijn (goud) 230. — (metaal) 250. — Fijnheid 223, 283. — Fijnproever 70.

G (Latijnsche) 175. — v. Venus 83. — der Vrijmetselaars 66.
G :- A :- 50.
Gabriël 53, 59, 64, 78, 87, 226. — Monogram v. — 80.
Gaffarel 82, 89, 175, 176, 178, 179, 186, 187, 229, 230, 245.
Galg 118, 241. — Galgen 133.
Galileï 123.
Galimatias (gewettigd) 221.
Gallië 221.
Galligen 223. (zie Cholerici).
Galvanische zuil 33.
Gang 216, 300.
Gangler 253.
Gargantua 214.
Garnier (sieur) 196, 197.
Gasachtig (lichaam) 98.
Gast 276.
Gaufridy 149, 195.

Gautrinus (Gilbert) 264.
Gave (der talen) 78. — Gaven (der natuur) 73.
Gaza (poorten van) 185.
Geaardheid 220, 222.
Gebaar 214.
Gebaard manwijf 114.
Gebed 49, 128, 129, 286, 291, 299. — v. Salomo 221. — Oproeping door het gebed 124. — Gebeden 209, 286, 291, 299. — (mysterieuse) 293. — Dag v. — 182. — Gebedenhuis 258.
Geber 202.
Gebeurtenis 122. — Gebeurtenissen 218. — Gebeuren 185, 302.
Gebied 199, 271. — (grooter) 111. — v/h leven 260. — v/d gewone magie 232. — v/d mensch 208.
Geboorte 105. — (zedelijke) 281. — v. Abel 182. — v. Benjamin 185. — v. Chanaan 183. — der eeuwen 56. — v. Hebron 182. — v. Isaäk 184. — v. Ismaël 184. — v. Japhet 185. — v. Jacob en Esau 184. — v. Job 185. — v. Jonas 184. — v. Kaïn 182. — v. Lameth 182. — v. Methusalem 183. — v. Nabuchodonosor 183. — v. Noach 183. — v. Pharao 184. — v. Samuël 183. — v. Saul 184. — v/d wereld 117. — Geboren i/d verbeelding der ijveraars 147. — Geboren worden 225, 255, 287, 294. — v.d. godsdiensten 226. — v/d wetenschappen 226. — Doen geboren worden 108, 140.
Gebouw (bijbelsch) 105. — v/d tempel 130. — van zijn onsterfelijkheid 259. — Gebouwen 179.
Gebrek (aan een dwaas motief) 193. — aan vrouwen 192. — Zedelijke gebreken. — Gebrekkig 297.
Gebruik 96, 196, 176, 213, 228, 301. — (beurtelingsch — der tegengestelde krachten) 35. — (gewettigd gebruik der vrijheid 171. — Gebruik v/d hevigste geneesmiddelen 170. — v. tabak 195. — Gebruiken 156, 197, 209, 212, 214, 246. — In gebruik 196.
Geburaël 130.
Geburah 60, 231, 240. — Zwarte maan v. Geburah 145.
Geciteerd 175.
Gedaante (eerste) 135. — (menschelijke) 142, 301. — Verschillende gedaanten 146.
Gedachte 6, 26, 38, 49, 51, 53, 82, 120, 147, 153, 160, 194, 197, 211, 218, 219, 220, 253. — (geformuleerde) 6. — onsamenhangendheden der — 256. — Vergiftigen v/d — 194. — Opwellingen v/d — 242. — Zuigingen der — 112. Gedachten 21, 38, 119, 178, 207, 208, 244, 260, 261. — (doordringende) 263. — (eeuwige) 56. — (geheimste) 216. — der menschen 283. — Gedachtenis 295.
Gedegradeerden 131.
Gedenkstuk(ken) 264, 291.
Gedicht 250. — ° ten (v. Homerus) 70.
Gedistilleerde dranken 194.
Gedistingeerde 192.
Gedrukte tooverboeken 157.
Gedulaël 130.
Gedulah 231, 240.
Geduld 71.
Geëigend 129, 285.
Geel 222.
Geesels v/d gansche natuur 226.
Geest 20, 25, 26, 28, 41, 42, 45, 51, 53, 56, 57, 60, 107, 113, 128, 130, 150, 153, 158, 178, 192, 224, 227, 237, 243, 254, 265. — (afgevallen) 262. (booze) 296. — (elementale) 166. — (gezonde) 298. — (goddelijke) 17. (heilige) 47, 288, 289, 292, 293. — (lichte en grillige) 60. — (menschelijke) 12, 13. — (onderworpen) 298. — (oneindige) 56. — (onreine) 208. — (zonder) 165. — v. Christus 17. — v/d duisternis 65. — der duisternissen 131, 300. — der eenvoudigen 218. — der elementen 58. — der geesten 54. — v. Irene 125. — v. onze lezers 138. — v. licht 53, 65, 132. — der onwetendheid 29. — van orde en harmonie 18. — v. Orpheus etc. 17. — der profetie 41. — v. Venus 225. — v. verdorvenheid 285. — v/d wet 142. — der wijsheid 53. — Aard

v/d. — 129. — Alleenheerschappij v/d — 63. — Hoofdgedachte v/e 41. — Initiatieven v/d. — 181. — Bevrijding v/d. — 256. — Losgemaakt v/d 281. — Groote tegenwoordigheid v. — 140. — Voortbrengselen v/d. — 182. — Den geest oproepen 41, 42. — Dranken die den geest verzwakken 194. — Magiër, die geest heeft 193. — Gevaar voor den geest en de rede 184. — Geesten 20, 41, 51, 52, 64, 65, 112, 125, 212, 262, 275. — (afgedwaalde) 19. — (booze) 65, 156, 166, 291. — (elementale) 51, 52, 60, 110, 170, 300. — (goede) 65, 66. — (hemelsche) 297, (onlogische) 147. — (onreine) 131. — (verdoolde) 146. — (verdorven) 131. — (zeven) 54, 83. — der duisternis 65, 86. — v. alle hiërarchieën 67. — v. Malchuth 130. — der planeten 78. — Aardgeesten 60. — Luchtgeesten 60. — Watergeesten 60. — Vuurgeesten 56, 60. — Bezeten door geesten 66. — Aanroeping der geesten 130. — Dwang jegens geesten 65. — Licht der geesten 6. — Genius der onderscheiding der geesten 275. — Geestelijk 292. — (koningschap) 11. — ° lijke (alleenheerscher) 279. — (beweegkracht) 115. — (Desbarolles) 223. — (eenheden) 131. — ° lijken 196. — Geestelijkheid 238. — Geestig 223. — Geestbezweerders 31. — Geestbezweringen 35.
Geëvenredigd 52, 199.
Geëxalteerd godsdienstig gevoel 209.
Gefolterde 99.
Geformuleerde (gedachte) 6.
Gegalvaniseerd (mechanisme) 172.
Gehangene 183.
Geheel (Parijs) 119. — ° le (wereld) 215. Geheelheid (v. licht) 64.
Geheiligd 160. — (vuur) 38. — ° de (hiërarchie) 100. — (slang) 248. — (versieringen der waarheid) 209. — (woorden v/d kabala) 66.
Geheim 24, 108, 115, 119, 173, 228, 230, 302. — (waar) 244. — der bezweringen 41. — v/d kracht 72, 103. — der natuurkrachten 11, 24. — der onzichtbaarheid 140. — v/h pentagram 117. — v/d steen 205. — v/h Tarot 233. — v/h wonder 142. — v/d magische vrouw 195. — In 't geheim 149, 162. — Geheimen 11, 88, 193, 202, 271, 276. — (groote) 88. — (groote — der ingewijden) 273. — (laatste — v/d wetenschap) 151 — (magische) 210. — v.d. ephod 231. — v/h gezelschap 153. — v. Hermes 201. — v/d kabala 151, 186. — v/d magie 186. — der natuur 21, 29. — v/d sabbat 147 — v/h hemelsche schrift 179. — v/d transcendente theologie 99. — v/d toekomst 179 — der occulte vergaderingen — v/h groote werk 23, 113. — der wetenschap 27. — v/d wetten der natuur 263 — der Egyptische zigeuners 230. — Geheime (bedoeling) 83 — (bijeenkomsten) 149. — (eeredienst der magiërs) 82. — (gezelschappen der middeleeuwen) 100 — (leer) 25, 107, 261. — (liefdemalen) 150. — (operatie) 204. — (politiek) 218. — (ijdelheid) 191. — (vraag) 162. — (wetten der natuur) 263. — Geheimste (gedachten) 216. — (kabala) 202. — (plaats) 201. — Geheimleer 94, 117, 120, 139, 143, 164, 201, 202, 233. — (groot-hermetische) 115. — (magische) 33. — Geheimleeren 244. — (hoogste) 34. — Sleutel der — 246. — Geheimhouding 89. — Geheimzinnig (woord) 229. — ° ige (aleph & tau) 65. — (bekoring) 38. — (boom) 105. — (in achtnemingen) 115. — (lampen) 162. — (lingga) 229. — (pentagram) 66. — (wijze) 211.
Gehoorzamen 204, 272, 274, 275, 278, 301, 302. — Gehoorzaamheid (blinde) 101. — (lijdelijke) 101.
Gehuil 133.
Geïnitieerde 266.
Geit 103. — Geiten 284.
Geïnspireerd (zanger) 249. — ° de (wortel) 253.
Gek 98, 118, 119, 149. — v/h Tarot 185. Gekken 151, 199, 285. — (gevaarlijke) 300. — Gekkenhuis 134.
Gekleed (als voor den doop) 162.

Gekleurd (verschillend) 129.
Gekroond 106, 137.
Gekruid 170.
Gekwetste (verbeelding) 149.
Gelaat 80, 106, 128, 132, 150, 158, 162, 212, 214, 222, 246, 250, 283, 294. (jong en lieftallig) 150.
Geldmenschen 30.
Gele (ranonkels) 80. — (zijde) 80.
Geleerd 197. — (theoloog) 224.— (verband) 252. — ° leerde 165, 175, 229, 232. — (ongelukkige) 238. — beeldspraak 254. — conclusie 198. — (praktijken) 171. — (wijze) 245. — Geleerden 153, 176, 192, 219. — (valsche) 290. — Geleerdheid 244, 249.
Geleid 290. — Geleiders (v. blinden) 258. — (v. kudden) 284.
Gelofte 171. — v. coelibaat 84.
Geloof 12, 13, 14, 25, 26, 30, 38, 41, 49, 98, 101, 106, 108, 110, 119, 124, 128, 136, 160, 168, 199, 201, 213, 215, 220, 250, 257, 258, 286, 291. — (algemeen) 78. — (één) 106. — (enkel) 254. — (gemeenschappelijk) 41. — (kabalistisch) 303. — (redelijk) 259. — (vurig) 299. — (vurig en naief) 290. — aan den duivel 153. — aan wat niet geloofelijk is 155. — v. onze voorouders 291. — aan een occulte en onbegrensde macht 167. — aan zaken met den duivel 160. — Aanvang v/h — 124. Basis v/h — 256. — Algemeene basis v/h — 154. — Wijze analogiën v/h — 106. — Prestige v/h — 174. — Werken des geloofs 26. — Dwingende krachten v/h — 261. — Geloofsartikel 253. — Geloofsbekentenis (v. Augsburg) 14. — ° nissen 200. — ° belijdenis 258. — ° daden 290. — ° kring 209. — ° soorten 304. — Geloofelijk 155. — Geloofwaardige (personen) 125.
Gelooven 22, 25, 26, 43, 74, 77, 78, 84, 85, 93, 98, 99, 100, 102, 110, 111, 119, 128, 131, 136, 137, 142, 150, 154, 155, 163, 168, 170, 171, 174, 175, 176, 178, 192, 196, 197, 199, 200, 213, 214, 217, 218, 219, 253, 256, 257, 258, 259, 262, 263, 285, 289, 291, 299, 300, 303. — Geloovend 261. — Geloovige 24, 26, 78, 154. — ° igen 99, 209, 293. — Brief a/d. — 215.
Geluk 137, 178, 302. — i/d wet 255. — Gelukkig 126, 137, 302. — (heilig hart) 280. — (Rome) 179. — ° ige (getallen) 111. — (teekens) 187. — (vernieuwingen) 181. — Welgelukkige 291.
Gelijk 56, 105, 110, 118, 135, 167, 189, 203, 250, 281. — (gemaakt) 115. — (geval) 124. — (maken) 116, 118, ° lijke (wijze) 176, 197. — Zijn gelijken 208. — Gelijken 119, 302. ° lijkend 167. — Gezellin den man gelijkend 280. — Gelijkheid (oorspronkelijke) 102. — (oorspronkelijke en absolute — der menschen) 102. — (volkomen) 105. — (v. tegendeelen) 267, 278. — Gelijkenis 142, 217. — v. God 277. — Gelijkenissen 12. — Gelijkbeenige driehoek 238. — Gelijktijdig 118.
Gemagnetiseerd 27, 29, 33, 49, 209. — ° de (personen) 90. — (voorwerpen) 166.
Gematigdheid (engel der) 183.
Gematrie 47.
Gemakkelijk 110, 113, 116, 136, 168, 187, 221, 224, 286. — (middel) 224. — ° lijke (verrichting) — (voorwaarden) 217.
Gemeene man 269. — Gemeenste stoffen 205. — Gemeenschap 74, 125, 301, 303. — (godsdienstige) 107. — v. ideeën en begeerten 98. — v. physieke realiteiten 213. — Fluidegemeenschap 110. — Gemeenschappelijk 299. — (geloof) 41. — ° lijke (religie) 98. — (verbeelding) 110. — Gemeenschappen 303. — (christelijke) 303.
Geneesheer 208, 209, 268. — (homoeopathische) 214. — Geneeskunde 209. — (occulte) 171, 209, 211, 213, 214, — (sympathische — v. Paracelsus) 171. — Zaak der — 200. — Geneesmiddel 210, 214, 295, 297. — (algemeen) 113. — (moreel) 169. — (redelijk) 169. — (universeel) 117, 210. — ° middelen 74, 209, 214, 284. — (hevigste) 171. — Kracht der — 208. — Geneeswijze (god-

delijke) 215. — (homoeopathische) 214. — (overgeleverde) 215. — (vulgaire) 209.
Genegen 298. — ° heid 197, 292. — (wederzijdsche) 214. — ° heden (nieuwe) 165.
Geneigd 132. — ° heid 254. — ° heden tot krankzinnigheid 214.
Generatie 56, 66.
Genereerende cirkels 60.
Genesis 9, 23, 104, 276. — v. Henoch 246. — (primitieve) 325. — Oude slang v. — 69.
Genezen 93, 119, 171, 200, 202, 205, 208, 209, 210, 211, 212, 214, 215, 290, 297. — worden 297. — (ledematen v. was) 170. — Schijndooden genezen 121. — Genezing 215. — v. ongeneeselijke schijndooden 213. — ° ingen 209. — (plotselinge) 263. — (wondere) 211. — v. zenuwziekten 73. — Genezer 209, 215.
Genie 71, 72. — (goddelijk) 47. — (menschelijk) 13, 47, 244. — (schoon 119. — v. Napoleon 84. — v/d mensch 79.
Geniën 87. — (planetarische) 235. — vier — 228. — vijf — 64. — zeven — 82, 90, 224. — (zeven — v/d kabala) 221. — v/h vuur 56. — v/h eerste uur 268. — v/h 2 ° — 268. — v/h 3 ° 269. — v/h 4 ° — 270. — v/h 5 °. —270. — v/h 6 ° — 271. — v/h 7 ° — 271. — v/h 8 °. — 272. — v/h 9 °. — 273. — v/h 10 ° 273. — 274. — v/h 11 °. — 274. — v/h 12 ° 275. — Gestalte der — 187. — Namen en bevoegdheden der — 268. — Vleugels der — 266.
Genieten 297. — ° tingen 191.
Genius 181, 243. — (dooden v. kinderen) 273. — (vijandige) 273. — (verwoestende — der afgoden) 269. — (wrekende) 271. — v/d afgronden 269. — v/d amuletten 268. — v/d arenden 271. — v/d begeerte 268. — die doet bemind worden 271. — v/d berekeningen 269. — v/d betoovering 270. — v/d betoovering der slangen 271. — v/d bliksem 274. — v/d dag 221. — die de dieven ontdekt 273. — v/d dood 269. — v/d duiven 272. — v/d kostbare gesteenten 271. — die de gevangenissen opent 273. — v/d goëtie 270. — v/h occulte goud 271. — v/d gunsten der grooten 275. — v/d hebzucht 273. — v/d hoererij 270. — v/d honden of oningewijden 274. — v/h huwelijk der tegendeelen 270. — v/d inquisitie 275. — v/d onherroepelijke keuze 273. — v/d knevelarij 275. — v/d landbouw 273. — v/d liefde der dieren 270. — v/d maat & h. evenwicht 269. — v. Mercurius 80. — v/d metalen 274. — v/d mysteriën 272. — v/d onderscheiding der geesten 275. — die ondersteunt 271. — v/d ontnuchtering 269. — v/d onyxsteen 274. — v/h oordeel 270. — v/d orakels 274. — v/d pentakels 274. — v/d planten 269. — die de poorten opent 271. — v/d quintessence 270. — v/d reizen 271. — v/d rotsen 274. — v/d schamir 272. — van schandaal 268. — v/d schatten 272. — die de schatten verbergt 271. — v/d ijdelen schijn 274. — v/h schrift 272. — v/h (wel) slagen 269. — v/d sneeuwbuien 268. — v/h spel 270. — v/d sterren 269. — v/h stibium der wijzen 270. — v/h stof 270. — v/d sympathiën 274. — v/d koninklijke tafels 275. — v/d talen 273. — v/d teleurstelling 269. — v/d tweedracht 268. — v/d gewijde vasen 275. — v. Venus 79. — v/d vereeniging 272. — v/d vergiften 270. — v/d versierselen 271. — v/d versieringen 269. — v/d vervolging 275. — v/d voorspelling 270. — v/d voorspoed 271. — v/d vrees 269. — v/d vruchten 271. v/h vuur 273. — v/d waardigheid 268. — v/d wanorde 270. — v/d vrijen wil 271. — v/d wouden 274. v/d zeeën 269. — v/d ziekteleer 272. — v/d zonnepaarden 273. — v/d zwakheden 270. — Naam v/e genius 180. — Hiërarchie der Geniussen 276. — (Zie Geniën).
Genot 70. — Heerschappij v/h — 101.—

Verleidingen v/h 151. — Vrienden v/h. — 72.
Genoveva (heilige) 228.
Genserik 179.
Geofferde 183.
Geomantie 61, 62, 167, 220.
Geometrie 178.
Georganiseerd 173.
Gepaarde nummers 243.
Gepersonificeerde deugden 268.
Gepreciseerd 222.
Geprostitueerde 155.
Geraken (tot krankzinnigheid) 171. — (tot wanhoop) 171.
Gerangschikt 177, 244, 247.
Gérard 73.
Gerechtigde (trots) 168. — Gerechtigheid 302. — (onrechtvaardige) 161. — Zwaard der gerechtigheid 245.— Gerechtvaardigde (verwijten) 41.
Gerechtelijke (archieven) 158. — (onderzoekingen) 163. —
Geregeld (alles van te voren) 38. — ° de (levenswijze) 95. — (riten) 152. — (samenkomst) 151.
Gereproduceerde (planispheer) 176.
Geruïneerd 167.
Geruisch (mysterieus) 266.
Gesalarieerde priesters 84.
Geschapen (begrip) 8. — (geesten) 51.— (licht) 7, 8, 53.
Geschiedenis 123, 139. — (allegorische 50. — (verborgen) 230. — (voorgewende) 238. — (werkelijke) 138. v. Daniël i/d leeuwenkuil 72. — v. Elias 123. — v/d kerk 195. — v/d maatschappij 249. — v. mejuffrouw Ranfaing 197. — Philosophie v/d — 226. — Syntheses v/d — 226. — Tijdperken v/d 251. — Wijsbegeerte v/d 224. — Geschiedenissen (ware) 104. — (weerzinwekkende en zotte) 152. — v. bokken 148. — v/d sabbat 152. — Oud als de geschiedenis 64. — Geschiedschrijvers (kerkelijke) 125.
Geschiktheid 219. — (natuurlijke) 220. — Geschiktheid 219.
Geschokt 211.
Geschriften 112, 128, 304.
Geslachtsdeelen 80. — (mannelijke) 171. v/e man 143.
Geslepen karakter 222.
Gesprekken i/d droomen 110.
Gestalte 144, 153, 175. — (menschelijke) 83. — v. God 119. — v/d goochelaar 175. — v/d mensch 171. — v. Isis 248. — Gestalten 38, 117, 125. — v/d geniën 137.
Gesteenten 83. — Rijk der — 58.
Gesternten (groote) 208. — des hemels 78.
Gestrafte 157. — Doodkist v/een. — 156.
Getal 46, 111, 186, 187, 201, 235, 236, 266, 273, 279. — (ieder) 243. — (kabalistisch) 46, 77. — (mystiek) 46. — (noodlottig) 188. — (religieus) 77. — (groot religieus & kabalistisch) 77. — (symboliek) 43. — (verschrikkelijk — vijftien) 143. — (volledig cyclisch) 111. — (volmaakt) 278. — Getal drie 182. — negen 280. — vijf 279. — zes 239. — v/h dier 46. — v/d drieheid 278. — v/d inwijding 46, 280. — der letters 188. — des menschen 46. — v. ongelukkige kansen 111.— — v/d rust v. God 280. — der stof 281. — Getal der uitverkorenen 97, 273. — Ongeluksgetal 183. — In grooten getale 131. — Denken a/e getal 220. — Getal beschouwd als ongelukkig 111. — Getallen 47, 49, 105, 220, 232. — (gelukkige en ongelukkige) 111. — der figuren 45. — Tien getallen 228. — Twaalf getallen 231. — Analogiën der — — 249. — Moeder der — 237. — Philosophie der — 276. — Sleutel der — 278. — Absolute wijsbegeerte der — 280. — Getalmatige architectuur 276.
Getroffen d/dit denkbeeld 172. — d/e oogziekte 211.
Getuigen 123, 197. — (drie op aarde) 47. — (drie i/d hemel) 47. — Getuigenissen 33.
Geur 210. — der amandelen 194. — v/h hooi 283. — Lijkengeur 121. — Geuren 57, 80, 82, 136. — v/d zon 90. — Lucht vervuld van — 38. — Geurwerk 221, 292. — ° werken 58, 59, 76, 81, 86, 156. — Oproeping d/d geurwerken 124. — Vuur v. geurwerken 91.

Gevaar 73, 92, 129, 149, 301. — voor den geest en d. rede 184. — zonder — 205. Middel 't gevaar niet te vreezen 169. — Vrijwaren voor gevaar 82. — Gevaren 294. — (van dit werk 22. —) Gevaarlijk 92, 114, 126, 164, 184, 195, 284. — ° lijke (gekken) 300. — (sleutel) 231. (wichelarij) 62. — Gevaarlijkste (liefdedranken) 195. — (vijanden) 217.
Gevallen vorst der hellen 256.
Gevangene 244. — Gevangenschap 176. — Gevangenissen 140, 273. — Genius, die de gevangenissen opent 273. — Gevangennemen 299.
Gevest (zwart) v/d magischen degen 156.
Gevleugeld (en gebaard manwijf) 114. — ° de (draak) 114, 117. — (stier) 59. (slangenstaf) 83. — (vrouw) 238.
Gevoel (fijnheid v.) 283. (geëxalteerd godsdienstig) 209. — v. rust 213. — v/d rede 259. — Gevoelen 125 225, 297. — ° voelde (omschrijving) 252, — Gevoelens 260. — Gevoelige (het —) 243. — (mandragoras) 172. (naturen) 27. — (personen) 283. — (vernieuwing) 213. — Gevoeligheid 283.
Gevogelte (embleem v/h) 145.
Gevolg 46, 49, 72, 73, 207, 302. — (onmiddellijk) 154. — Gevolg zonder oorzaak 138. — Gevolgen 199, 207, 225, 229, 261, 267, 304. — (natuurlijke) 207. — Openbaring der — 216. — Gevolgoorzaken 77.
Gevormd 177.
Geweld (aandoen) 171. — Geweldig 136. — Gewelddadige (dood) 218. — (hand) 299.
Gewennen 73. — Gewend 140, 176.
Geweten 258. — (kwaad) 217. — (toegankelijk voor wroeging en vrees) 155. — (verhard voor de misdaad) 155. — Geweten tot slavernij terugbrengen 14. — Gewetens (betooving der —) 169. — (vrijmaking der —) 13.
Gewettigd (gebruik der vrijheid) 171. — ° de (toorn) 169.
Gewicht (der oorzaken) 267.
Gewonden v. beide partijen 260.
Gewoon 92. — (bezoek) 127. — (zout) 205. — Gewone (droomen) 223. — (dwaling) 207. — (magie) 232. — (mannen) 191. — (taal) 197. — (teekens & handteekeningen) 158. — (uitoefening) 301. — Gewoonte 22, 24, 34, 73, 96, 215. — ° ten 96, 218. — (slechte) 217. — Gewoonlijk 124, 158, 209, 223.
Gewijd 127, 171, 181, 216, 281. — (tetragram) 232. — (vuur) 58, 86, 170. (zout) 54, 64. — aan Mars 79. — Gewijde (boeken) 21. — (hostie) 166. — (hostiën) 132, 166. — (stift) 82. — (steenen) 146. — (straf) 88. — (vasen) 275. — (woorden) 231. (zevenheid) 240.
Gezag 250.
Gezegend (lam v. Ormuzd) 63. — ° de (voorwerpen) 85.
Gezellen 135. — v. Ulysses 190. — — Gezellin 279, 280. — Gezelschap 42, 152, 300. — (der ware ingewijden) 104. — (der Mopsen) 152. — ° schappen 261. — (geheime — der Middeleeuwen) 100. — (maçonnieke) 58. — (magische) 100. — (occulte) 50, 206. — Geheimen v/h gezelschap 153. —
Gezetheid 165.
Gezicht 62, 108, 110. — (eerste) 61. — (tweede) 61, 62, 263, 273. — Gezichtsorgaan 140. — ° punt 226. — (tweevoudig) 149. — ° vermogen 138.
Gezin 275, 301. — ° zinnen 300. — (zie huisgezin).
Gezocht 171.
Gezond 288. — (verstand) 98, 100, 141, 287. — (oog) 212. — ° de (geest) 298. — (levenswijze) 95. — Gezondheid 74, 126, 137, 196, 213, 284, 290, 297, 298, 300. — Dag v. — 183.
Gezwollenheid 221.
Giarar 81.
(Eloim) Gibor 87.
Gift 217. — Giftbeker 15, 16. — Giftmengen 198.
Gimel 175, 177.
Girard (vader) 195.
Gissing (en) 222, 223.
Glad gemaakt 220.
Glans 186, 228, 258, 301. — (gouden)

57. — v. mijn leven 130. — v/d hoogste rede 106. — Glanzen 137, 252.
Glas 81, 127. — Glaskruid 81. — Glazen bol 129.
Globe 240.
Glorie 296, 298.
Gloed 229. — (verborgen) 198.
Gloeiend (gemaakt) 166. — (wit) 119. — (ijzer) 198. — Gloeien 119.
Gnomen (zie aardgeesten) 57, 58.
Gnosis 66, 67, 106, 237. — Gnostieken (christelijke) 78. — Hyle der — 69. — Gnostici 144. — Gnostisch (boek) 249. (evangelie) 6. — ° sche (agapes) 44. — (christenen) 146. — (ketterijen) 249. — (profanaties) 99. — (sabbat) 152. — (secten) 150. — (scholen) 65, 116, 144. Gnosticisme 60. —
Gob 58.
God 2, 3, 5, 7, 8, 9, 13, 14, 23, 30, 32, 39, 79, 106, 109, 128, 146, 147, 154, 160, 161, 172, 173, 174, 178, 184, 195, 199, 207, 208, 237, 246, 256, 259, 260, 261, 264, 265, 267, 272, 274, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 287, 288, 289, 294, 296, 298, 299. 304. (booze) 147. — (drievoudige) 99. — (één) 106. — (groote) 289, 292. — (heilige) 296. — (heilzame) 296. — (levende) 296, 297, 299. — (obscene — v. Mendes) 143. — (sterke) 296. — (ware, levendige, heilige) 292. — Menschgod 142, 227. Pseudogod 154. — God v. Cousin 144. — v. Lamartine 144. — v/d leugen 153. — Pan 144. — v. Plato 144. — v. primitieve gnostische scholen 144. — v. onze scholen v. moderne wijsbegeerte 144. — der hemelsche sferen 265. — v. Spinoza 144. — d. theurgen 144. — v. Torquemada 174. — de vader 79. — Boodschappen v. 266. — valsch denkbeeld v. — 155. — één-zijn v. — 11. — echtgenoot v. — 276, 280. — gelijkenis v. — 277 — gestalte v. — 119. — glorie v. 296. — grootmoeder v — 280. — haat v. — 8. — handteekening v. — 154. — herinnering v. — 131. — heilige kerk v. — 293. — hemelen v, — 295. — huis v. — 237. — kleindochter v. — 280. — lof v. — 264, 265. — mededinger v. — 154. — moeder v. — 294. — naam v. — 297. — rechtvaardiging v. — 254. — rust v. — 280. — rijk v. — 250, 262. — schaduw v. — 131. — levende schepselen v. — 262. — standvastigheid v. — 14. — vertrouwen op — 300. — vleeschwording v. — 9. — heilige vrouwen v. — 291, 295. — vruchtbaarheid v. — 278. — werk v. — 279. — werkzaamheid v. — 278. — wezen v. — 204. — woord v. — 9, 115. — zegen v. — 295 — zoon v. — 208. — zonen v. — 6. — Duivel één met god 154. — splijten v — 147. — Adem Gods 5. — baken G. 5. — lam G. 294. — licht G. 12. — tempel G. 6. — werken G. 276. — woord G. 16. — zoon G. 17, 30.
Goddelijk 39. — (genie) 47. — (ideaal) 168. — (leven) 13. — (licht) 106. — (moederschap) 229. (pentagram) 239. — (poeder) 202. — (tetragram) 245. — (vermogen) 216. — (vuur) 204. (woord) 6, 7, 199, 229. — °lijke (almacht) 208. — (chocma) 276. — (geest) 17. — (geneeswijze) 215. — (herder) 301. — (hiërophant) 20. — (idee) 280. — (ingeving) 108. — (kudde) 288, 290. — (magie) 87. — (meester) 14. — (meesters) 35. — (naam) 87. — (namen) 45. — (offerande) 289. — 289. — (openbaring) 177, 249. — (Paracelsus) 246. — (schrift) 175. — (utopie) 105. — (verbeelding) 207. — (verwezenlijking) 68. — (wetenschap) 216. — (willekeur) 207. — Goddelijkheid (v. God) 295. — (v/d verzoeningsleer) 66.
Goddeloos 104. — Goddeloosheid 286.
Goden 11, 16, 39, 77, 268. — (beleedigde) 302. — (levende) 99. — (oude) 94. — der onderwereld 132. — Godenwagens (vervolkomenen).
Godin 248. — Mysteriën der goede godin 149. — Godinnen 11.
Godheid 118. — (jonge) 118. — (negatieve) 147. — (werkzame) 147. — der menschen 33. — Godheden 78.

Godlasteren 14. — ° lastering 8.
Godsdienst 14, 30, 39, 79, 85, 113, 114, 121, 122, 153, 154, 225, 258, 259, 302, 303. — (absolute) 31. — (eenige) 30, 249. — (officieele) 106. — (ware) 50, 106, 261. — v/d duivel 154. — v/d vorm 11. — Dag v. — 182. — Formuleering v/d — 128. — Godsdiensten 17, 24, 39, 49, 79, 106, 128. (hiërarische) 11. (valsche) 106. — uit het Judaïsme 130. — der wereld 176. — Magie der — 256. — Orde der — 256. — Godsdienstig 113, 226. (ceremonieel) 73. — (feest der kabalisten) 151. — (gevoel) 209. — ° ige (dogma's) 228. (eenheid) 14, 282. (formaliteit) 215. (formules) 11. (gemeenschap) 107. (ideeën) 272. (leven) 101. (openbaring) 243. (openbaringen) 223 (rationalisme) 224. (symbolisme) 105. (symbolen) 267. (winkels) 174. (oudheden) 144. — Godsdienstig als Orpheus 224. — Godsdiensthaat (tijdperk v. —) 214.
Goed 52, 63, 95, 104, 105, 107, 113, 125, 137, 145, 146, 171, 191, 193, 210, 213, 216, 287, 302. — (het) 168. — (bij bevinden) 213. (te doen) 170. (geoordeeld) 255. (gesprek) 214. (te kennen) 223. (gevormde keten) 108. (humeur) 214. (man) 217. (begrepen pentakel) 103. (te raden) 261. (te laten verstaan) 114. (willen) 72. (gemaakte wiskundige vergelijking) 203. (onrechtmatig verkregen goed) 302. Iets goeds 147. Onderscheiding tusschen het goed en het kwaad 168. Worsteling v/h goed & h. kwaad 107, 177. Goedmaken 302. Goedkeuren 129. — Goede 19, 32, 199. (geesten) 65, 66. (gezondheid) 290. (mysteriën v/d — Godin) 149. (gunsten) 163. (hoop) 184. (kruiden) 300. (personen) 212. (priester) 300. (vader) 198. (verbonden) 286. (verwachtingen) 217. (voorteekens) 111. (Vrijdag) 142. 287, 289. (wil) 284. (werkelijke wil) 214. (werken) 141, 217. — ontkenning v/h goede 153. — Triomf v/h goede 177. — Goed- of kwaadschiks 191, 196. — Goeden 184. — Goederen 286, 297. Goedheid 293. — (eeuwige) 295. (onmetelijke) 295.
Goëtie (Genius v/d —) 270. — (Praktijken v/d —) 270. — Goëtiërs 103.
Goglenius 222.
Golving v. rook 38.
Gomor 245.
Gomorrha 184.
Goochelaar 117, 181, 237, 243. — (Gestalte v/d —) 175. — (Voeten v/d —) 247 — in Duitsch costuum 247. — °larij 218. — Goocheltoeren 203.
Gordel (v. Orion) 176.
Gothische (typen) 176. (vorsten) 179.
Goud 10, 23, 61, 64, 66, 80, 90, 103, 104, 114, 116, 118, 119, 126, 129, 174, 203, 205, 231, 240, 245, 275. — (fijn) 230. (levend) 203. (zuiver) 204. — der wijzen 113. — Genius v/h occulte — 271. — Zaad v/h 116. — Goudmaken 25, 37, 116, 119. — ° maker 119. — ° makers 113. — Gouden (banden) 231. (ei v. Brahma) 254. (ezel) 137. (glans) 57. (kandelaars) 106. (ketens) 109. (letters) 175. (plaat) 89. (sikkel) 87. (tafel) 230, 245, 246.
Gougenot 304.
Graad (v/z volkomenheid) 255. — Graden 255. (twee hoogste —) 113. — (drie — der Hiërarchie) 113. — v. foltering 292.
Graf 243. — Graven 132, 133, 243. — der oude wereld 228. — Bezoeken der — 265. Krabben v/d aarde der — 133. — Grafstem 134.
Grammaticale (beteekenis) 216.
Granaatappel 81.
Grandier Urbain 89, 159.
Gras 25, 190. — Klavergras 210.
Grasgarben 180.
Gratis 209.
Grenzen 255.
Greuze 122.
Grieksch 11, 130, 196, 197, 264. — (beschaving) 256. — (P) 234. — Grieken 143, 234, 238, 246. — Alphabet der — 175. — Theurgie der — 276. — Mythologie der — 273. — Griekenland 11, 99, 187, 188.

Grillig 131, 200, 222. — ° ige (besluiten) 218.
Grimas (Herkenningsteeken der Mopsen) 152. — Grimeeren 192.
Groei 283. — Groeikracht 242. — Groeien 241.
Groen 81, 222. — Merg v. groene hennep 148.
Groeten 132, 167, 301.
Grofheid (begeerige) 60.
Grond 24, 210, 300. — i/d — 191. — (brandende) 274. — huns harten 160. — Gegrond 187. — (op de jod) 177. — Indrukken v. stappen op den — 166. — Grondslagen der wereldeenheid 13. — Grondvesting v/e nieuw wereldrijk 226. — Gegrondvest 226.
Grotten 147. — v/d zwarte magie 174.
Groot 254. — (Aantal) 105, 108. — (Aantal ongelukkige mannen en vrouwen) 147. — (Beest der middeleeuwen) 143. — (boek) 219. — — hermetische geheimleer) 115. — (pentakel) 170. — (tooverboek) 133, 134, 157. — (middel) 209. — (symbol v. Prometheus) 93. — (vertrouwen) 209. — (werk) 71, 93, 95, 108, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 139, 183, 202, 203, 205, 244. — (werk v. Dupuis) 187. — (werk v. Hermes) 118. — (der wijzen) 201, 203. — (woord) 202. — Groote (aanroep) 158. — (afstanden) 284. (afgod) 152. — (af(grond v/h centrale vuur) 251. — (agens) 71, 115. — (aleph) 189. — (magische agens) 267. — (magnetische agens) 204. — (aleph) 189. — (beer) 175. — (bouwmeester) 66. — (daleth) 177. — (dame) 192. — (duisterheden) 99. — (eruditie) 105. — (geheimen) 88, 117. — (magische geheimen) 139. — (geheimen der ingewijden) 273. — (geheimleer) 117, 143, 201, 202. — (gesternten) 208. — (getale) 131. — (God) 288, 292. — (handigheid) 140. (heiligen) 257. — (hiërophant) 117, 239, 275. — (uiterlijke hinderpalen) 285. — (invloed) 181. — (inwijder) 14, 93, 139, 174. — (magische keten) 112. — (kinderen) 254. — (koningen) 269. — (kracht) 274. — (kunst) 244. — (kunst der kabala) 301. — (lingga) 229. — (magiërs) 224. — (man) 123. — (mannen) 254. — (mannen v. oude tijden) 129. — (massa's) 275. — (meester) 93, 95, 139. — (meesters) 143. — (misdaden) 133. — (moraliteit) 301. — (mysteriën) 234, 284, 286, 304. — (werken der natuur) 268. — (ontdekkingen) 182. — (pad) 166. — (pentakel) 170. — (priesteres) 279. — (priesters) 228. (profeten) 103. — (rabbijnen) 103. (rechtvaardigheid) 301. — (roep v. Agrippa) 157. — (rijken) 226. — (ronde sabbatstafel) 110. — (slaap) 132. — (slang) 250, 251. — (tegenwoordigheid v. geest) 140. — (teleurstelling) 191. — (trekken) 224, 249. — (tijdperken v/d geschiedenis) 251. — (uitroeiingen) 214. — (verteller) 223. — (vertrouwen) 209. (verwoestingen) 178. — (vuren) 150. — (wateren) 250, 265. — (innerlijke weerstanden) 285. — (werken der wetenschap) 72. — (wetten v/h evenwicht) 273. — (worden) 260. — Grooten (der wereld) 184. — Gunst der — 275. — In grooten getale 131. Grooter(e) 263. — (succes) 209. — Hoe grooter 220. — Grootst(e) 244. — (aantal) 299. — (macht) 208. — (mysteriën) 233. — (der sterren) 186. — (roem der kerk) 143. — Dag gunstig voor de volbrenging v/h groote werk 183, 203. — Grootheid (zedelijke) 272. — Grootte 186.
Grootmeester (achterste v/d —) 152. — ° meesters (v/d magie) 151. — Grootmeesterschap v/d zon 201. —
Grootmoeder v. God 280.
Gruwel (weinig bekende) 161. — Gruwelstukken 161.
Grijpbaar voorwerp 237. — Grijpen 241.
Grijs (dier) 288. — Agripa-grijs 288. — Grijsaard 42, 99, 183. — (kreupele) 117. — Grijsaards 105.
Guirlanden 80, 81, 82.
Gulden verzen v. Pythagoras 130.
Gulen 147.

Gunst der grooten 275. — Goede gunsten v. Satan 163. — Gunstig 122, 181, 298. — (voor goddelijke openbaringen) 184. — (voor openbaringen, enz.) 182. — (voor onrechtvaardige ondernemingen) 182. (voor de voortbrenging) 182. — (voor 't volbrengen v/h groote werk) 183. — ° ige (bescherming) 294. — (dag) 81. — (dagen) 82, 111, 181 e. v. v. — (getallen) 111. — (stroom) 208. — (uren) 82. — (Gunstiger 109.
Gyges (ring v. —) 138, 139, 140.
Gymnastiek 24. — (der gedachte) 49.

Haak 239. — Winkelhaak Gods 276. — Drie winkelhaken 240. — Haken 81, 231.
Haar. — Haren 139, 158, 165, 166, 167, 193, 250. — (gekrulde) 237. — (lange en loshangende) 238. Behaarde wortel 171. —
Haat 23, 89, 94, 137, 218, 260. — (helsche) 286. — der boozen 216. — v. God 8. — v/d toovenaar 167. — tegen d. wetenschap 30. — Werken v. haat 137. — Haten 30. 165. — Hatelijk 71.
Haätan 271.
Hadakiël 280.
Hahab 275.
Hahabi 269.
Halacho 274.
Hallucinatie 28, 193. — ° ties 43, 213.
Hals 82, 85, 170. — Halssnoer 81.
Hamer 245, 273.
Hamilton 93.
Hand 18, 59, 75, 80, 86, 94, 106, 107, 109, 118, 123, 124, 125, 134, 153, 238, 240, 241, 242, 243, 247, 251, 266, 287. — (gewelddadige) 299. — v/d schim 125. — slaan aan 298. — Lijnen v/d — 222. — Ter handstellen 211. — Vasthouden b/d hand 110. — Handen 54, 60, 80, 84, 85, 128, 132, 145, 149, 222, 286, 292, 299. — Handgebaar 34. — Handgrepen 166. — Handpalmen 75. — Handvol 133.
Handel 226, 242. — Behoefte naar — 225. — Handelskarakter 221. — Handelsman 209. — handelen 21, 25, 61, 124, 128, 131, 191, 207, 260, 285. — handelende middelmatigheid 100. — Handeling 41, 49, 172. 302. — (magische) 36, 64, 65. — Handelingen 27, 48, 52, 100, 285. — (energieke en plotselinge) 140. — (ongeoorloofde) 191. — (ongeregelde) 302. — — der Apostelen 123; — der magie 152. — v. welwillendheid en liefde 36; — Handelwijzen 138; — v/d zwarte magie 133.
Handig 209. — ° heid 262. (groote) 140. ° heden 218. — handigste 262. — (politiek) 216.
Handlanger (v/d duivel) 153.
Handteekening 154; — v/d duivel 154; — v. God 154; — ° ingen 159; — v/d duivelen 158.
Har 253.
Hark 176.
Harlay (Nicolaas de) 196.
Harmonica 75.
Harmonie 12, 13, 27, 57, 257, 261, 267, 271, 278. — (algemeene) 207. — (alomtegenwoordige) 122. — v/d gedachte 255. — d. sferen 5, 105. — d. stemmingen 109; — d. werelden 5; — Geest v. — 18. — Ketenen der — 266. — Wetenschap der — 269. — Harmonieën (universeele) 71, 267. — der natuur 27, 79; — v/d woestijn 250. — harmonisch 139. — harmonieus 265. — (eenheid) 244.
Hars (witte) 29, 56, 64. — (zwarte) 88. — (v. opiumbevattend klavergras) 210.
Hart 79, 161, 166, 294, 297, 298. — (doorboorde) 170. — (zonder hartstochten) 23. — (trillend) 166. — Lamshart 170. — Menschenhart 216. — Hartewensch 259. — Grond huns harten 160. — Harten 41, 85, 216. — (reine) 254.
Hartstocht 10, 23, 71, 110, 194, 196. — (voor vrouwen) 37. — ° ten 22, 23, 71, 94, 190, 207, 267. — hartstochtelijk 137, 165. — ° lijke overgeprikkeldheid 190.
Haschisch-visioenen 74.
Hasmalim 131.
Hatiphas 271.
Haven 268.

Hayotha Kadosch 131.
He 229, 245.
Hebreeërs 3, 10, 78, 115, 143, 175, 229, 234, 244, 276. — Aleph der — 175.
Hebreeuwsch 11, 80 83, 130, 187, 196, 197, 231, 247. — Alphabet 176. — Monogram v.Michaël 89. — ° sche beth 175. — eeredienst 103. — gimel 175. — Hercules 50. — Kabalist 177, 179. — kabalisten 45, 103, 107, 185, 187, 237. — karakters 186. — letters 11, 175. — tau 118, 241. — text 115, 245. — volgers 48. — waarzeggers 189. — woorden 141.
Hebron 182.
Hebzucht 163, 274, 302, — ° ten v/d groote massa's 275. — Genius d. hebzucht 273.
Hechtenis 167.
Heelal 8, 145, 297.
Heer 6, 57, 70, 123, 230, 289, 293, 297. (onze —) 287, 291, 293, 294, 296. — (eeuwige) 298. — (zeer zoete) 299. — Mijn Heer Jezus 298. — Heer v. Raiz 163. — der wereld 30. — Barmhartigheid des — 231. — Roede des — 231. — Heere Abraham 288. — Heeren des tempels v. Thebe en Memphis 101. —
Heerlijkheid 288.
Heerschen 20, 24, 69. — Heerschen 182. — Heerschappij 146, 194, 241, 261. — v/h genot 101. — ° pijen 295.
Heidensche (Priapus-diensten) 44. — (Theosofen) 45.
Heftige wind 158.
Heil 295, 297. (eeuwig) 298. — v/d eenheidsidee 14. — Dag v. — 184.
Heiland 11, 12, 63, 70, 79, 122, 142, 287, 288, 289, 293, 294, 296, 298, 299.
Heilig 20, 293. (boek v/d kabala) 116. (hert) 288. (kruis) 293. (offer v/d mis) 24. (pentagram) 58, 63. (tetragram) 64. (vuur) 80, 90, 115, 129. (water) 59. — ° lige (Angèle de Foligny) 198. (Antonius) 52, 198. (Augustinus) 135. (ark) 230. (avondmaal) 79. (beelden) 85, 257. (boeken) 70, 99. (Brigitta) 129. (dansen) 110. (deugdzaamheid) 287 (dingen) 47. (drieëenheid) 66, 292. (Elisabeth v. Hongarije) 141, 142, (Eloim) 87. (Geest) 47, 288, 289 292, 293, 294, 295, 296. (Genoveva) 288. (God) 292, 296. (Ignatius) 26. (Johannes) 287. (kabala) 46. (kerk v. God) 293. (Lodewijk) 84. (maagd) 288, 290. (Michaël) 292. (mysteries) 99. (naam) 291. (olie) 85, 215. (Paulus) 294. (pentakels) 58. (Petrus) 106, 294. (schriften) 105. (stad) 57. (steden) 182. (stier) 229. (symbool) 45. (tau) 234. (Theresia) 198. (vierheid) 48. (vrouwen) 291, 295. (woorden) 29, 239. — (wouden) 275. — (zevenheid) 77.— Heiligen 11, 79, 142, 291, 294. — (groote) 257. Heiligste (stad i/d wereld) 178. (teekenen) 155. — Allerheiligste 288, 293. — Zegen v/al de heiligen 285.
Heiligdom 16, 24, 49, 99, 105, 117, 231, 232, 237, 257. (occult) 21. — v. Eden 104. v/d woestijn 145. — Poorten v/h. — 272. — Magie v/h — 145. — ° dommen 104, 228, 244. (helsche) 146.
Heiligheid 255, 258, 294. — der godsdiensten 79. — der mysteriën 21.
Heiligschennis 133, 167, 285. — Oproeping der heiligschennissen 124. — Heiligschenners v/d groote geheimleer 143.
Heilzame God 296.
Heimelijke (bijeenkomsten) 150. — (moeder) 182.
Hekate (drievoudige) 48, 132. — Invloed v. — 185.
Heks 194. — Heksen 190, 198 (naaktheid der —) 148. (zalf der —) 148. — Hekserijen 291.
Hel 8, 9, 45, 131, 147, 159, 163, 168, 171, 174, 198, 223, (voorgevoelde) 163. — Demonen v/d — 291. Leugens v/d — 137. — Schepper v/z — 262. — Verdragen m/d — 153. — Volgers v/d — 168. — Vorsten der — 158. — Gevallen vorst v/d — 256. — Werk v/d — 198. — Hellen 296. — Helsch (heiligdom) 146. (kabaal) 152. — ° sche (haat) 286. (machines) 165. (monsters) 150, 265. (operatie) 162. (oproepingen) 66, 155, (pentakels) 103.

(poeders) 148. (zalf) 133. — Helleafgrond 250.
Helder 203, 244. — hoe helderder 220. — Helderzienden 219. — ° ziendheid 197, 220.
Heliodorus 74.
Héliotrope 80.
Hellas 70. — Helleensche (symbolen) 11. — Hellenisme 11.
Helleborus 82.
Helpers v/d operator 156. — Helpen 294.
Hemel 7, 8, 11, 17, 45, 50, 57, 66, 67, 137, 168, 174, 178, 181, 187, 189, 207, 237, 250, 276, 287, 293 (antieke) 78 . — d. menschelijke gedachten 208. v. Griekenland 187. v. Jupiter & Mars 241. v/d maan 242. — v. Mercurius 242. — der sterren 56. — v/d ziel 242. — v/d zon 242. — Dochter(en) des — 4, 5. — Beschouwing v/d — 178. — Geluk des — 8. — Gesternten des — 78. — Drie getuigen des — 47. — Koningen v/d — 238. — Noordelijk gedeelte v/d — 178. — Noordelijkste streken v/d — 178. — Poort v/d — 191. — Schepper v/z — 262. — Vorst v/d — 242. — 242. — Vier winden des — 251. — Vuur v/d — 94. — Watervallen des — 55. — Zaad v/e nieuwen — 17. — Hemelen 269, 299. — Zegening v/al de hemelen v. God 295. — Hemelschrift 178. — Hemelsche 237. (adelaar) 229. (driehoeksmeting) 260. (geesten) 297. (horoscopen) 186. (invloeden) 180 (Isis) 106. (moeder v/d Zohar) 85. (planispheer) 186. (sfeer) 187. (sferen) 265. (schrift) 179.
Hemelstreken (de vier) 29.
Hemelvaart (der kerk) 14.
Hengsels 248.
Hennep (merg v. groen —) 148. — Vijf onsen fijngewreven hennepzaad 155.
Henoch 112, 246, 272. — Boek v. — 225. — Hiëroglyphische boek v. — 186. — Genesis v. — 246.
Hercules (Hebreeuwsche) 50. — Zinnebeeldige werken v. — 267.
Herder 284 (christelijke) 290 (eenvoudige) 176, 219. (goddelijke) 301 (mededingende) 284. — Herdersjongen 288. — ° knaap 290. — Herders 27, 99, 219, 284, 289, 290, 302. v. Chaldea 175. — (drie) 288, 290. — Toovenarij der — 283.
Heresiarchen (oude) 105.
Hergeboorte 241. Herboren 275.
Herglot 268.
Herhaalde (malen) 163. — Herhaling v. dezelfde beeldspraak 253. — Herhalen 173.
Herinnering 42, 102, 125, 126, 127. — ° ingen 82, 126. — v. God 131. — v/d theoriën v. Paracelsus 171. — Plaats v. nare — 191. — Herinneren 140, 152, 163.
Herkennen 165, 217. — de zijnen 161. — Herkenningsteeken der Mopsen 152.
Herleving v/h groote werk 160. — Herleven 204.
Hermanubis 144, 151, 206, 241.
Hermes 26, 28, 112, 201. — Boek v. 228. — Dogma v. — 38, 66, 106, 114, 181, 202, 211. — (philosophisch) 261. — Mond v. — 109. — Slangenstaf v. — 115, 265. — Sleutel v. — 94. — Groote werk v. — 118. — Zegel v. — 90. — Zuil v. — 239. — Hermes trismegistos 134. Hermes-adepten 246.
Hermetisch 118. — (goud) 203. — (vat) 36. (werk) 264. — ° sche (Aphrodite) 151. — (artisten) 168. — (hond) 152. — (kunst) 114. — (magie) 144. — (philosophen) 115, 204, 234. — (wetenschap) 203. — (wijsbegeerte) 47. — (wijsgeeren) 202. — Groot-hermetische geheimleer 115.
Hernieuwen 137, 141, 186, v/d Geest 128. — Hernieuwing 250 (v/h leven) 28. — (gevoelige) 213. — Aardsche hernieuwingen 255.
Herrijzen (doen) de dooden 93. — Herrijzeningen 73.
Hersenen 42, 79, 92, 213. — Inwerking o/d — 194. — Hersenschimmen 134.
Herstel 169. (geleidelijk) 250. — v/d ceremoniën 258. — v. tempels 258. — Herstellen 31, 212, 226, 258, 290.

Hert (heilig) 288.
Hertog v. Lotharingen 196.
Herve 287, 289.
Hervormen 132, 232. — Hervorming 303.
Hesperus 63.
Hevig (vergift) 195. — Hevigheid 198. — Hevigste geneesmiddelen 171.
Hibschich 188.
Hiërarchie 42, 50, 102, 183, 256, 258, 267. — (Assyrische) 276. — (drietallige) 256. — (katholieke) 14. — (opstijgende) 260. — Hiërarchieën 67. — (geheiligde) 100. — v/h onderwijs 267. — Hiërarchisch 261. — (onderwijs) 258. — ° sche (eenheid) 303. — (macht) 101. — (orthodoxie) 258.
Hiëratisch 175. — ° ische (bok v. Mendes) 66. — (godsdiensten) 11. — (slang) 248.
Hiëroglyphe 238, 239, 240, 241, 242, 243, — (onschuldige) 146. — v. onderdrukking 178. — v. plundering 178. — v/h Tarot 237. — v. tyrannie 178. — Hiëroglyphen 76, 146, 231, 234, 236, 244, 246, 322. — (levende) 181. — (mystieke) 176. — (ware) 178. — v/d stier 58. — wetenschap der — 232. Hiëroglyphisch 46, 106, 175, 205, 225, 237. — (alphabet) 104, 228. — (boek) 186. — (teeken v/d nacht) 46. — ° sche (cirkel) 41. — (combinatie v. letters en getallen) 47. — (figuren) 175. — (openbaring) 118. — (theorie v/d samenstelling der magneten) 19. — (samenvatting) 244. — (vorm) 118.
Hiëronymus (v. Praag) 16.
Hiërophant 20, 98. — (groote) 117, 239, 275. — (wijze) 267. — Hiërophanten 11, 85. — (oude) 268. — v. Alexandrië 48.
Hinderlagen 269, 294. — Hinderpaal 269 (v/d wil) — ° palen 218, 302. — Groote uiterlijke hinderpalen 285.
Hippolytus 23.
Hiram (kinderen v.) 18.
Historisch (middel) 224. — ° sche (traditiën) 186.
Hizarbin 269.
Hoc est 141.
Hochmaël 54. — Ruach-Hochmaël 54, 130.
Hod 54, 130.
Hoek 287. — Vier hoeken 118, 157, 246, 265. — Een der hoeken 156.
Hoer (v. Babylon) 107. — Genius der — 270. — Slaven der — 270.
Hoeveelheden 209.
Hofmaken 193.
Homerus 70.
Homoeopathen 209. — ° pathie 171. — ° ische (geneesheer) 241.
Hond 46, 144, 242. — (hermetische) 152. — Vrienden v/d — 222. — Honden 146, 274. Genius v/d — 274. — Hondekop 83, 206. — Slang met — 69. — Hondkopsaap 99. — Hondegestalte 152.
Honderdduizend passen 293. — Honderdtallen v. kinderen 163.
Hongarije 141.
Honger 142. — Hongersnood 217.
Honig 297.
Honoraria 119.
Honorius (tooverboek v. paus —) 160.
Hoofd 18, 34, 60, 63, 95, 118, 150, 153, 156, 162, 163, 167, 221, 229, 237, 238, 240, 242, 250, 251, 277. (dubbel — v. Janus) 82. — (mannelijk) 153. — (monsterachtig) 153. — (onbekend) 131. — Zonnehoofd 107. — v/h pentagram 65. — v/d ster 65. — v/d vrouw 85. — Mond v/h — 162. — Hoofden 57, 131, 149, 239, 263. — (gekroonde) 241. — (twee — v. Androgyne) 90. — v/h volk 257. — Willekeurder — 152.
Hoofddeugden 240. — Hoofddogma v. Hermes 28. — Hoofdgedachte v/d geest 41. — Hoofdplaneten 78. — Hoofdsleutel der magische wetten 228. — Hoofdstuk der Rechters 230. — Hoofdwetten 204. — Hoofdwindstreken 53, 186, 228.
Hooge (het) 231. — (inwijding) 121. — (kabala) 107. — (magie) 87, 150, 221, 264. — (verbeelding 107) — (waarheden) 99. — (wetenschap) 81, 88. — (wetenschappen) 71, 72. — (wetenschappelijke waarde) 248. — Hooger 199. — 276. — ° re (koninkrijken) 227. — (magie) 151.

— (persoonlijkheid) 146. — (wereld) 113. — hoogste (v. allen) 118. (deugd) 160. — (dogmatische en praktische mysteriën) 117. — (graden) 113. — (mysteriën) 107. — (oudheid) 187, 232. — (rechter) 122. — (rede) 92, 113, 257. — (woord der magie) 141.
Hoogepriester 276. — ° ers 230, 231. — ° erschap 240.
Hoogmoed 7, 182.
Hoogte 145.
Hoop 36, 119, 214, 219, 226, 258. — (goede) 184. — Schrik zonder — 163.
Hooren 260, 297.
Hoornen (doos) 170.
Hopen 219, 303. —
Hoppe (vogel) — nest v/d — 139.
Horatius 194, 217.
Horens 143, 144, 145. — v/e bok 156, 157 — v/d bok v. Mendes 66. — v. Isis 237. — v/d Maan 237.
Horizon 242.
Horoscopen (hemelsche) 186.
Horus 238.
Hostie 142. — Hostiën (gewijde) 132. — (verbrande) 167. — twee — 162.
Houdin (Robert) 93.
Hout 229. — (gepoederd) 300. — (zwart) 156. — Houten vork 155. — Houtskool 284, 289, 300.
Hoven (kwaadwilligheid der —) 14.
Huichelaars 15. — larij 95, 193.
Huid 103, 157, 210, 287. — v/e lam 64. — v/h geofferde slachtoffer 157.
Huilen 158. — ° lend 242.
Huis 31, 276, 302. — v. god 237. — v. kwik 203. — v/d mensch 237. — der prostitutie 151. — Huisdieren 158. — Huisgezin 300.
Hulp 296. — Zonder de hulp v. vrouwen 172. — Mij ter hulpe 294. — Hulpbronnen 111. — ° middel 75, 191. — ° middelen 74.
Humeur (goed) 214. — ° ren (slechte) 214.
Hunnische (vorsten) 179.
Hus (Johannes) 17, 41.
Huwelijk 79, 198, 219. — v. koper en zink 33. — d. tegendeelen 271. — Genius v/h huwelijk der tegendeelen 270. — Dag v. huwelijksmin 184.
Hydromantie 61, 62, 220.
Hyena (woedende) 139.
Hygiënische voorschriften 29.
Hyle 304. — der gnostieken 69.
Hymnen (symbolische) 149. — v. Kleanthos 129. — v. Orpheus 129.
Hypathia 223.
Hypothese(n) 98, 99, 137.
Hysterie (dood door) 123. — ° terisch 169, 199. — ° sche (genegenheid) 197. — (meisjes) 39. — (vrouwen) 161.

Iacchos (feesten v.) 229.
Iadara 180.
Iahuvaho Zebaoth 59.
Iamblichus 139.
Iao 250.
Ibissen 248.
Ideaal 259. — (het) 244, 260. — (erkende) 191. — (goddelijk) 168. — v/h niets 154. — v/d duisternissen 154. — Realisatie v/z — 259. — ° ale (eigenschappen) 138. — (lijnen) 177. — (wereld) 254.
Idee 42, 43, 105, 128. — (goddelijke) 280. — (magisch) 27. — Elk teeken een — 38. — Bijzondere v/e — 38. — idee fixe 198. — Ideeën 47, 76, 84, 211. — (godsdienstige) 272. — Gemeenschap v. — & v/d geesten 98. — Samenhang der ideeën en teekens 86. — Stroom v. — 29.
Identiek 178. — Identisch 246. — Identificeeren 128, 208, 259.
Ideologen (moderne) 105. — Ideologie 260.
Idioten 151, 161, 219, 283.
Illuminaat 50. — v. Leipzig 43. — ° minisme 255.
Illusie (eigen) 262. — (nieuwe) 219. — Illusies 291.
Ignatius (de heilige —) 26.
Inademing 33. — Inademen 54, 75. — (rechts & links) 35.
Inbeelding (gekwetste) 149. — ° ingen 163. — Inbeeldingskracht 108.
Incantatio 75.
Incarneeren 30. — Incarnatie 116.
Incorporeeren 205.
Incuben 148. — Incubatie 213.
Indagine 222.
Indeeling v/h tarot 246.

Indië 9, 144, 229, 244. — Indische lingga 240.
Individu 102. — Afzonderlijke — duën 300. — Individualiteit 71.
Indruk 216. — (innerlijke) 125. — (sympathieke) 213. — Indrukken 255. — (sympathieke) 138. — v/z stappen 166.
Inductio per analogiam 66.
Industrie 95. — Engel v/d industrie 225.
Ineenstorting 249, 250.
Inert 62. — ° te voorwerpen 284.
Ingeving (goddelijke) 108. — Ingegeven 110.
Ingewanden 298.
Ingewijd 115, 117, 189. — Niet — 34, 151. — Ingewijde 11, 23, 35, 59, 70, 93, 104, 114, 203, 216, 254. — (magnetisch) 73. — Ingewijden 21, 31, 44, 50, 59, 96, 149, 164, 219, 233, (lager-) 143. — (nieuw-) 59. — (ware) 104, 233. — v. alle tijden 114. — uit de middeleeuwen 48. — v. Mozes 277. — i/d occulte wetenschappen 143. — Gezelschap der ware — 104. — Elite der — 228. — Groote geheimen der — 273. — Plechtigheden der — 97. — Vijanden der — 164.
Inhoud 98. — 203. — Inhoudende 98.
Initiatief 30, 243. (Intelligent) 84. — Opwellingen v. eigen — 94. Initiatieven v/d geest 181. —
Inlichtingen 223. — der kabala 34.
Innemen 168, 191. — (plaats) 137. — Inname 189.
Innerlijk 125, 132, 223. — (licht) 219. — ° lijke (drijfveer) 10. — (indruk) 125. — (weerstanden) 285.
Inquisitie 39, 174, 275. — Genius v/d — 275. — Vervolging v/d — 225. — Inquisiteurs 161. — (Vonnissen der —) 160. —
Inri 248.
Insekten 190.
Inslikken (een gewijde hostie) 166.
Inspireeren 211. — geïnspireerd 221. — Inspiratie 37, 189, 252. — Inspiraties 255.
Insteken 166.
Instelling v/d bedoeling 210. — Instellingen 161. — Instellen 214.
Instinct 85, 219, 221, 290. — (zuiver) 219. — Intuitief uit instinct 221. — Vrijgezellen uit Instinct. — Instincten 72, 301. — (lage) 70. — Instinctieven 219. — Instinctieve krachten 283. — Instinctmatig 36, 109, 189, 199. — (magische samenleving) 101.
Intellectueel (vermogen der ziel) 33. — ° le (agens) 46. — (chaos) 102. — (energie) 204.
Intelligentie 103, 117, 200, 220, 258. — (algemeene) 268. — (volle) 141. — (zieke) 200. — Intelligentiën 7, 13, 207. — Zonder — 254. — Vier verschillende intelligentiën 140. — Intelligent 73, 111. — (minst) 134. — (initiatief) 84. — (personen) 110. — (wereld) 102.
Interessant 71.
Intimiteit (teeken v.) 109. — Intiem leven 218.
Intonatie 48.
Intrigue 100.
Intuitie 27, 176 199, 301. — (aangeboren) 27. — (enkele) 218. — Vertrouwen i/d — 220. — Magnetische intuïties 189. — Intuïtief (v. instinct) 221. — ° ieve (verbinding) 221. — (werkingen) 90.
Invloed 80, 111, 122, 170, 181, 187, 191, 207, 208, 218, 223, 284, 300. — (magnetische) 18, 285. — (moreele-op vormen) 242. — (onberekenbare) 64. — (slechte) 300. — (werkelijke) 67. — v/d elementale geesten 170. — v. planeten 78. — v. teekens 84. — v/d wil 118. — v. Diana of Hekate 185. — v. Jupiter 185. — v. Mars 185. — v. Mercurius 185. — v. Saturnus 185. — v. Venus 185. — v/d zon 185. — Invloeden (antipathieke) 128. — (booze) 199. — (doodende) 164. — (hemelsche) 180. — (kwade) 170. — (sympathieke) 242. — (vermoedelijke) 186. — Onderworpen aan — 137. — Personificatie van — 237. — Invloeden ondergaan 284.
Inwendig 210. (magnes) 202. — (woord) 137. — ° ige (lucht) 212.
Inwerken op 168, 197, 208, 212. — op 't bloed 170. — Inwerkingen 194.
Inwikkelen 166, 240. — ° kkeling 239.

Inwijding 10, 29, 63, 99, 100, 101, 102, 117, 119, 202, 205, 238. — (absolute) 205. — (christelijke) 11. — (magische) 24, 112. — door/h. bloed 105. — door/h werk 105. — door/d werken 102. — Getal der — 46, 280. — Mysteriën v/d — 97. — Riten v/d — 149. — Inwijdingssymbolisme 104. — Inwijdingen 52, 70, 100, 209, 257. — (Egyptische) 100. — (noodlottige) 285. — (oude) 52. — Dag gunstig voor inwijdingen 182. — Werken der inwijding 267. — Inwijden 77, 193. — zich — 267, 268. — Inwijdend (beginsel) 153. — Inwijder 17, 106. — (groote) 14, 93, 139, 147. — Vertrouwen i/z inwijders 150. — Inwijdster (groote) 85. — Inwijdingsbeproevingen 107.
Inzegenen 286.
Inzichten 219, 255.
Irene (geest van) 125, 142.
Isaäk 184.
Ischim 130.
Isis 85, 238, 248. — (hemelsche) 106. — Horens v. — 237. — Mysteriën v. — 149. — Priesteresse v. — 150. — Weduwschap v. — 151.
Ismaël (geboorte v. —) 184.
Israël 11, 107, 182, 277. — Meesters in — 154. — Israëliet 108. — v. overtuiging 161. — Israëlieten 142. — Bevrijding der — 185. — Israëlitische orthodoxie 39.
Italiaansch Tarot 118, 176, 248.
Ivoor 88, 231.
Ja en neen 231.
Jaar 165, 224. — Karakters v/h — 292. — der wereld 225, 226. — Jaren 204, 208, 209, 229. — (enkele) 244. — Jaarlijksch alternatief v. goed en kwaad 180. — Jaargetijden 208.
Jacob 184.
Jacobinisme 50.
Jairus (dochtertje v. —) 122.
Jakin 85, 107, 231, 246.
Jakobijnen (afvallige) 162.
Jan — St. Janskruid 80, 170. — Kruiden v. St. Jan 211.
Janus 82.
Japhet (geboorte) v. 185.
Javan 188.
Jazer 271.
Jeanne d'Arc 74. — Jeanne Françoise 210.
Jehovah 10, 14, 8, 79, 86, 124, 191, 293.
Jehudiël 78.
Jeremia 224. — Pentakel v. — 103.
Jerusalem 74, 188, 290. — (ander) 179. — (nieuw) 105.
Jesaja 67, 224, 301. — Pentakel v. — 103.
Jesod 54. — Vierkante steen v. Jesod 130.
Jettatura 284.
Jeugd 187. — (eeuwige) 242. — Jeugdig 237, 249. — Jeugdigheid 123.
Jezirah 246. — Sepher — 50, 115. — Sfeer v. — 107.
Jezuiet 26, 195, 196. — Jezuieten 26, 72.
Jezus 16, 17, 287, 288, 289, 290, 291, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299. — Jezus zon 253.
Jichtige pijnen 212.
Joachim v. Flora 41.
Job (boek) 6. — Geboorte v. — 185. — Pentakel v. — 103.
Joconde 193.
Jod 177, 229, 244.
Joden 11, 151, 275, 299. — Koning der — 298. — Jodendom 11.
Johanna (pausin) 238.
Johannes 17, 47, 63, 66, 105, 106, 107, 215, 238, 244, 251, 287, 290. — Uitlegging v/h boek v — 249. — Johanneskruid 38.
Jonas 184.
Jong 113, 190. — (gelaat) 150. — Jonge (dochter) 123. — (gehuwde) 194. — (godheid) 118. — (kalveren) 230. — (lieden) 92. — (onsterfelijke) 174. — Jongens 230. — Jongmensch 182. — Jongste 111.
Jood (Abraham) 117. — (wandelende) 164. — Philo de — 230. — Joodsche (rabbijn) 115. — (sabbat) 151. — (symbolisme) 144.
Jotchavah 87, 131.
Jozef Nicodemos v. Arimathea 287, 289.
Juda (stam v —) 231, 293, 296.
Judaïsme (godsdiensten uit het —) 130.
Judas 298. — Judas Maccabaeus 185.
Judea 11, 144, 244.
Juist & krachtig formuleeren 141. — Juiste figuur 143. — Juistheid 244, 255, 259.

Juk der tyrannen 250.
Julianus Apostatus 11, 39, 116, 151.
Juno 175.
Jupiter 14, 16, 79, 80, 83, 94, 131, 235.— Dagen v. — 149. — Engel v. — 225. — Figuur v. — 83. — Geest v. — 81. — Hemel v. — 241 — Invloed v. — 185. — Liefdesgeschiedenissen v. — 99. — Pentakels v. — 84. — Talismans v. — 84.
Juridisch (vastgesteld) 158.
Justitie 95, 200.

Kaars 127. — v. Cardanus 87. — Twee kaarsen v. menschen vet 156.
Kaart (zwarte) 186. — Kaarten 220, 234, 248. — (eenvoudige) 231. — (mikrokosmische) 233. — (philosophische) 233. — (theosophische) 233. — in de moderne cartomantie 176. — Elk der 55 kaarten 243. — Voorspelling met — 110. — Kaartlegsters 232. — Werken over speelkaarten 249.
Kabaal (helsch) 152.
Kabala 3, 34, 48, 99, 145, 154, 182, 221, 232, 234, 237, 241. — (christelijke) 46. (heilige) 46. (hooge) 107. (geheimste) 202. (mystieke) 44. — Heilige boek der — 116. — Dieren der — 146. — Vier dieren der— 118, 229. — Vier symbolische dieren der — 273. — Geheimen der — 151, 186. — Zeven geniën der — 221, 224. — Karakters der — 249. Kennis der — 232. — Koningen der — 103. — Groote kunst der — 301. — Meesters der — 187. — Mysteriën v/d — 248. — Sleutels der — 10. — Drie werelden v/d — 246. — Geheiligde woorden v/d — 66. — Kabala der profeten 256.
Kabalist 89, 119, 161, 175, 176, 178. (Hebreeuwsche) 177, 179. — kabalisten 33, 64, 141, 188, 205, 219, 281. — (Hebreeuwsche) 45, 103, 107, 185, 237. — (oude Hebreeuwsche) 187. — (wijze) 202. — Feest der — 151. — Nacht der samenkomst der — 151. — Rota der — 225. — Zondag der — 151. — Verzameling der kabalisten v. Pistorius 282. — Kabalistiek 104. — kabalistisch 10, 42, 46, 59, 60, 85, 99, 118, 153, 234. (Alphabet) 47, 202.— (oeralphabet) 235. — (boek) 138, 244. — (gelezen) 247. — (geloof) 303. — (getal) 77. — (getal 12) 46. — (pantheon) 106. — (schrift) 175. — °sche (aanroeping v. Salomo) 130. — (berekeningen) 189. — (bok) 152. — (clavicula) 225. — (dag) 183. — (figuren) 117. — (getallen) 46.— (kroon) 243. — (leer) 245. — (M.) 85. — (maten) 105. — (naam) 65.— (oorsprong v/d Christelijke leer) 66. — (orde) 118. — (pentakels) 44. — (rabbijnen) 188. — (sleutel) 46. — (sleutels) 105. — (tegenstelling) 139. — (waarzeggerij) 230. — (wijzen) 231. — (zevenheid) 50. — Zeven kabalistische metalen 82.
Kadosch 131.
Kaïn 104. — Geboorte v. — 182.
Kalab 275.
Kalenders (magische) 77, 103.
Kalf 230. — Kalfsgedaante 245. — Kalveren (twee) 245. — (jonge) 230.
Kalm 193, 289. — ° me (oneindigheid) 175. — Kalmeerend (middel) 212. ° de (toepassingen) 214.
Kamer (v/e zieke) 162. — Slaapkamer 194. — Spreekkamer 218. — Wachtkamer 218.
Kamfer 29, 56, 64, 80, 156, 170, 196, 209, 214.
Kandelaars (v. zwart hout) 156. — Kandelabers (gouden) 17. — (zeven gouden) 106.
Kaneel 80.
Kanonskogel 24.
Kansen 220. — (ongelukkige) 111.
Kant (elke) 246. — (tegenovergestelde 156. — Aan den anderen — 281. — Aan den eenen — 281 — v/d grooten God 289. — v/d kant v. — 209.
Kapellen 49.
Kapiteelen v/d zuilen 239.
Kapje (looden) 156.
Kapol (Rabbi) 187.
Kat 182. — Vierkante kar 240.
Karakter 73, 81, 149, 218. (bizar) 209. (natuurlijk) 43. (streng) 192. (synthetisch — der pentakels) 82, v. tooverij 148. — v. Saturnus 82. — v/h zegel v. Salomo 28. — Edel

van — 222. — Kracht v. — 150. — Karakters 27, 49, 76, 77, 79, 81, 82, 88, 89, 143, 228, 234 (alphabetische) 175. (eerste) 175. (Hebreeuwsche) 186. (magische) 83, 179, (speciale — v. alle dagen) 181. — (zilveren) 80. — der zeven geesten 54. v/d kabala 249, v/d sterren 187, d. personen 222. d. uren, minuten, dagen, enz. 292. — School der 22 karakters 223. — Wetenschap der — 77.
Karel IX. 161.
Kartomantie 232.
Kasteel v. Belle 287, 288—v. Udolph 200.
Kastijding 262. — Werken v. — 79.— Kastijden 262. — (kwaad met goed) 95.
Kat 110, 212, 222. — Vrienden v/d — 222. — Kop v/e zwarte — 156. — Kattekop 157.
Kataris 274.
Katholicisme 66, 102, 152, 161, 303. — (waar) 249. — Katholiek 26, 258 (meer dan de paus) 14, (door noodzaak) 161. °lieke (hiërarchie) 14. (priesters) 38. (religie) 98. — Katholieken (ernstige) 303. (ware) 160. — Algemeene Katholiciteit 261.
Kaukasus 16.
Keizer 109, 117, 182, 238. Julianus 116, 151. — v/d nacht 143. — v. Rusland 17.
Keizerin 117, 175, 182, 194, 238.
Keizerrijk 16, 17.
Kelder v/e verlaten klooster 156. Keltische omschrijving 253.
Kennis 35, 118, 126, 202, 237, 244, 255. (nieuwe) 263. — v/d kabala 232. v/d oorzaak 240. v/d verborgen zaken 216. — Transcendente kennis v/d vrouw 193. — Kennen 125, 165, 181, 211, 221, 223, 225. — (leeren —) 199, 268. —
Kenmerkend werk v/h Roomsch-Katholicisme is de magie 160. — Gekenmerkt 181.
Kenteekenen 143. Gekenteekend 293.
Kerk 11, 49, 105, 133, 143, 152, 160, 196, 249. (Christelijke) 99. (heilige — v God) 293. (Latijnsche) 12. (occulte) 237. (officiëele) 60, 232. (Protestantsche) 116. (Roomsche) 152. (strijdende) 60. (universeele) 30. (witte) 145. (zwarte) 145. — Geschiedenis der — 195. Kind der — 299. Ouderlingen der 215. Oudheid der — 14. Schatten der — 167. Mysteriën der — 232. — Kerken 132. — Kerkelijke geschiedschrijvers 125.
Kerkhof 133. — bezocht d. booze geesten 156. — Verlaten kerkhoven 133.
Kerkvaders 144.
Kermistheaters 174.
Kerstnacht (mis v —) 133.
Keten 41, 79, 108, 111, 116, 121. (drievoudige) 108. (goedgevormde) 108. (magische) 108, 109, 110, 112. (groote magische) 112. (magisch — met de tafel) 149. (magnetische) 29, 82, 108. — der instincten 72. — v. verdorven willen 70. — Drie manieren om den keten te vormen 108. — Formatie v/d magischen — 108. — Ketenen 16, 34, 153, 207, 219, 231, 261, 269. (aardsche) 69. (gouden) 109. (onzichtbare) 51. — der harmonie 266. — Geketend 275.
Kether 243.
Ketheriël 130.
Ketter 147. Gnostische en Manichaeïsche ketterijen. 248. — Ketterscholen 9.
Keuze 175. — (eeuwige) 273. — Genius v/d onherroepelijke — 273.
Khunrath 90, 116, 117, 119, 145, 153.
Kiezen 165. (v/e plaats) 29. 256.
Kikvorschen 133.
Kin 80.
Kind 37, 42, 98, 106, 120, 123, 162, 193, 243, 258, 262, 278, 288, 290. (naakt) 242. (klein) 303. v/d kerk 299. v/h licht 261. Kruis v/h — 290. Vet v/e — 148. — Kinderen 51, 52. 56, 84, 85, 87, 105, 109, 174, 183, 219, 220, 230, 256, 257, 263. (groote) 254. (kleine) 254. (zenuwachtige) 283. Twee naakte — 242. — v. Hiram 18.— v/d nacht 252.— v. Nemrod 226. — v/d wetenschap 47. — v. Zoroaster 106. Toekomst — 171. Dooder v — 273. Baren v. kinderen d. smart 104. — kindermoordenaar 274.— Kinderachtig(e)

189, 199 — °tigheden 126. — kindsheid 187, 262. (der menschheid) 13.
Kirtabus 273.
Klaarblijkelijkheid 98.
Klanken 123.
Klanten 218.
Klasse v. menschen 217. — Twee klassen v. — 219.
Klassiek 83. — °ke (citaten) 221.
Klassificeeren 202.
Klavergras 210.
Kleanthos 129.
Kleed 81, 106, 120, 121, 169, 251. (zwart) 156. Kleedingstuk 169. °stukken (twee) 38. Kleeden 167.
Kleefpleister 210.
Kleeren 76, 86, 110, 165, 166, 167, 169, 243. — (magische) 129.
Kleine (Albert) 82, 194. (hoeveelheden) 209, (beroemd boekje) 291. (kind) 290, 301. Kleinen 258. Kleindochter v. God 280. Kleine volksboekjes 290.
Klerk 211.
Kleur 81, 136, 210, 221, 287. (zwarte) 220. — v. Venus 222. — Kleuren 221, 222. (tegengestelde) 38. (verschillende 58, 81, 90, 114. (zeven v/h prisma) 78. — met bloed 156.— v/d geest der planeet 83. Leeuwen v. verschillende — 114. Strijd der — 230.
Klooster 210. (verlaten) 156. — v. Benedictijnen 224.
Kloppen (tegen de muren) 51.
Kluisters aanleggen 171.
Kluizenaar 93, 117, 183. Petrus de — 109. Kluizenaars 27, 240.
Knappe doctoren 165.
Kneph 254.
Knevelarij 275. (Geesten v/d —) 275.
Knie 291, 296.
Knoeten 17.
Koe 248. Koeien 291.
Koelheid 36.
Koffer v/d ark 246.
Kolen 95, 128. — v. gewijd vuur 58.
Kolossale (engel) 106. — en monsterachtige bok 150.
Kombinatie 176.
Komeet 3, 4, 5, 6.
Komfoor 45, 129, 156. — Twee komforen 38.
Komkommerzaad (verpoederd) 80.
Kompas v. G.·. A.·. 50. — Gods 276.
Komst v/d Heiland 11, 18.
Koning 68, 162, 189, 219. (mikrokosmische) 66. (natuurlijke) 100. (occulte — der aarde) 271. (onzichtbare) 57. (ware) 201. — Christus 296. — Karel IX 161. (Schlomoh, 276. v/d bliksem 56. — der dagen 4.—v/d wereld d. elementen 115.— v/d Joden 298. — v/h licht 117. — v/d natuur 12, 301. — v/d vulkanen 56. — v/d occulte wereld 52. — v. Thebe 261. — v/d zee 55. v/d zon 56. — v/d zondvloed 55. Zonnekoning 116. — Koningen 14, 15 17, 18, 109. (drie) 66, 290. (groote) 263. — Oorsprong der — 56. — der kabala 103. — Uitverkoren koningen der natuur 142. — Koningskunst 257.
Koningin 114. — v/d hemel 238. — v/d wereld 11, 135. — Koninginmoeder 161.
Koningschap 108, 240. — (geestelijk) 11. — Scepter v. Koningschap 229.
Koningskruid 54.
Koninklijke (kunst) 100. (onhandigheid) 194. — Genius v/d — vasen 275.
Koninkrijk 59, 188, 226, 277. (materieel) 184. v/d aardgeesten 58. v/d klaarheid 57 .— v/d luchtgeesten 58. — v/d nacht 104. — v/d vuurgeesten 58. — v/d watergeesten 58. — Machten v/h — 130. — Koninkrijken (hoogere) 227. — Alle — der aarde 70.
Kool (filter van —) 300.
Koortsachtige opwinding 133.
Kop (afgrijselijke) 145. — v/d bok 69. — v/d hond 69. — v/e zwarte kat 156. — v/d slang 69. — v/d magische slang 85. — v/d stier 69. — Kattekop 157. — Koppen 246. — Beest met zeven koppen 107.
Koper 33, 61, 81, 133. (gepolijst) 81. (rood) 88. — Kopergroen 133. — Koperen (greep) 89. — slang v. Mozes 69. — vaas 156.
Korrel v/h goddelijk poeder 201. — Korrels (gezuiverde aarde) 86. — (zout) 86.
Kostbaar 137 (bloed) 296. (lijf) 289. —

° bare (aanwijzingen) 222. (boeken) 202. (gesteenten) 271. — (naam) 297. — (steen) 201. — (steenen) 231. — (zieken) 214. — Kostbaarste 203. — Zonder kosten 204.
Koud 34, 181, 211, 222. (sperma) 148. (zweet) 158. — Koude 35. (aanblazing) 212. (adem) 212. (bleekheid) 268. (nieuwsgierigheid) 189. (stroom) 34.
Kozakken 17.
Kraai (zwarte) 104.
Kraanvogel 175.
Krabben v/d aarde i/d graven 133.
Kracht 24, 32, 33, 41, 48, 69, 71, 73, 74, 84, 94, 101, 103, 107, 108, 115, 121, 124, 150, 171, 183, 190, 200, 210, 212, 213, 214, 230, 241, 250, 262, 270, 277, 281, 284, 297. (avtieve) 10. (afgedwaalde) 70. (alle) 170. (blinde) 69. (bovennatuurlijke) 74. (dierlijke) 204. (dubbele) 85. (groote) 274. (magische) 69, 70. (middelpuntzoekende) 13. (occulte) 125. (passieve) 10. (scheppende — der vormen) 141. (wassende — v/d wil) 269. (werkelijke) 82. (wonderdoende) 215. (zedelijke) 242, 256. (die de menging teweeg brengt) 10. — der ceremoniën 77. — der geneesmiddelen 208. — v/d eeuwige keuze 273. — v/d magiër 270. — in uwen naam 297. — der planten 269. — der talismans 92. — der teekens 268. — gebaseerd op waarheid 272. — die de aarde vruchtbaar maakt 272. — v/d wil 136. — Bewustzijn v/d — 34. Geheim der — 72, 103. Concentratie v/z — 29. Werktuig v/z — 274. — Aantrekkingskracht 121. — Uitwerkingskracht v/d eeredienst 303. — Krachten 20, 26, 32, 61, 77, 94, 96, 194, 205, 212, 213, 227. (blinde) 70. (dwingende — v/h geloof) 261. (electrische) 110. (vier elementale) 267. (evenwichtige) 36, 267. (instinctieve) 283. (onbekende en onberekenbare) 43. (scheppende — v/d quintessence) 271. (tegengestelde) 35. (ijdel verkwiste) 65. (zedelijke) 268.—v/h heelal 26. v/h lichaam 24. — der natuur 22, 38, 61. — Liefdekrachten 190. — Verhouding der krachten 33. — Magische wet der 2 krachten 147. — Krachtig formuleeren 141. Krachtige uitwasemingen v/h sap 283. Krachteloos maken v/d wonderen 39.
Kramptrekkingen (der cataleptici) 66.
Krank 297. — Krankzinnig 122, 165, 199, 211. — ° igen 161. — krankzinnigheid 18, 92, 198, 199. — Tot — geraken 171. — Geneigdheden tot — 214.
Kransen 38, 81. (bloeiende) 118. — v. ijzerkruid 156, 157. — Bekransd 129.
Kreeft 116, 180, 242.
Kreupel 297. — ° pele (grijsaard) 117. — °pelen 297.
Krimoorlog 179.
Kring 41, 108, 110, 122, 145, 229, 255. v/h astrale licht 218. v/e geest 41. der ingewijden 31. v/e molensteen 111. v/d operator 156. v/z werk 154. Magnetisme in kringen 299. Vier hoeken der kringen 265. Geloofskring 209. — Kleine kringetjes 156. Kring v/z werking 154.
Kristal(len) 80, 119.
Kritiek 254, 304. — Kritieken 303.
Krommen v/e cirkel 198.
Kroon 83, 130, 246, 248. (kabalistische) 243. v. levende diamanten 57. Midden v/d — 243. — heroveren 30. — Bekroond met een kruis 118.
Kruiden 155, 292. (bittere) 210. (goede) 300. (narcotische) 155. (melkbevattende) 155. — Sap v. alle kruiden 211.
Kruiderijen 155.
Kruik 148.
Kruis 12, 84, 94, 118, 133, 227, 238, 239, 241, 278, 291, 293, 296, 299. (allerheiligst) 293 (astronomisch) 65, 116. (dubbel — v. Ezechiël) 83, 94. (dubbel — v. Pythagoras) 94. — (omgekeerd) 162. met drie knoppen 89, v. Migné 109. — v/h kind 290. — Beeld v/h — 234. Boom v/h — 287. Teeken des kruises 59, 60, 68, 108. Vorm v/e — 166. Zonnekruis 237. Kruishout 289, 293, 294. Kruisen (v. werking) 37, 172.

Kruisigen 93. Gekruisigd 290. — Kruisbeelden 132. Kruistocht 198. Kruisweg (v. 3 wegen) 48. Kruisvorm 133. — ° vormig. 237. Kruiselings 133.
Krijg 101.
Kteis (dubbele) 85.
Kubus 238. — Kubussteen 205.
Kudde 288. (goddelijke) 288, 290. (waardige) 289. — Kudden 284, 286, 300. Gezondheid der — 290, 300.
Kuisch 23, 151. — Kuischheid 127, 151.
Kunnen 25.
Kunst 95, 213. (groote) 244. (groote — der kabala) 301. (hermetische) 114. (koninklijke) 100. (priesterlijke) 100 — v. betooveringen 262. — v. booze mannen 292. — v. schijndooden te genezen 121. — v/d magnetiseur 33. — v. vergiftigen Kunsten 225. (magische) 228. — Redenaarskunst 244. — Kunstmatige (weg) 172.
Kussen (het achterste v/e bok) 152. — (het achterste v/d grootmeester) 152. (het achterste v/d „Mops) 152. Moederkus 150.
Kwaad 32, 52, 63, 95, 104, 105, 107, 113, 168, 180, 199, 296, 299, 302. Kwaad doen 164. Kwaad spreken 199. — Gedane — 302. Physiek — 302. Zedelijk — 302. Worsteling v/h goed & het kwaad 117. — Onderscheiding tusschen goed & kwaad 168. Vernietiging v/h — 169. — Ontkenning v/h — 146. Kwaad geweten 217. Kwade (invloeden) 170. (naam) 206. (trouw) 33. — Ter kwader trouw 99. — Kwaadwillig 107, 197, 286. — ° heid 70, 197, 286. — (der hoven) 14. (der patiënten) 33.
Kwaal 161. (onbekende) 166. — Kwalen 205, 293. (zwarte of chronische) 300
Kwadratuur (v/d cirkel) 46.
Kwakzalver 218. — ° zalverij 71, 209, 259, 304.
Kwartier (eerste) 181. (laatste) 181.
Kweeken 172.
Kwelling 37. ° ingen 52, 61, 286. Kwellen 51, 132, 166, 167, 262. — Gekweld 293. Gekweldheid 291. Kwelduivels 283.
Kwestie (magische) 244.
Kwetsen 231.
Kwik 47, 81, 113, 114, 202, 204. (gezwaveld) 204. (vastgeworden) 139. Huis v/h — 203. Kwikzilver 61, 114, 116, 206. Rijk v/h — 246.
Kwintessens 113. (zie quintessence).
Kwijtschelding (v. dwalingen) 56.

Laagste (wereld) 114. — Het lage 231.
Laagte 145.
Laagheid (schandelijke) 161.
Laatst (artikel v/h symbool der Christenen) 174. — Laatste 251. (eeuw) 262. (geheimen v/d wetenschap 151. (hoofdstuk) 202. (kwartier) 181. (oliesel) 214, 215. (plaats) 174. (proef) 150. (tooverboeken) 287. (woord) 228, 263. (woord v/d geloofsbelijdenissen) 258. (woord v/d profetie) 179. (woord v/h raadsel der lotsverschillen) 175.
Labarre 159.
Labarum 84, 89, 109, 156.
Laberezin 269.
Laboratorium 36, 93, 201.
Labus 275.
Lamartine 144.
Lachen 283, 290. Zijn zieken doen — 214. Lachlust 104.
Lafaards 84.
Lager 301. (ingewijden) 143.
Lam 64, 146, 250, 252, 253, 292, 293. (vlekkeloos) 290. — der nederigheid 287. v. Ormuzd 63. v/d verlosser 287. Lam Gods 294. Lamshart 170. Lamshuid 64. Zonnelam 105. — Lammeren 146. 291.
Lameth 182.
Lamp 87, 128, 240. (magische) 90. — Straal v/e lamp 129. Zuil v/d lamp 90, 91. — Begrafenislamp 127. — Lampen (twee) 38. (geheimzinnige) 162. v/z feest 189.
Land 210, 242. (het geheele) 158. der tooverijen 190. Op het land 166. — Magie v/h platteland 283. Platteland 290, 300. — Lieden v/h platteland 300. Ten plattelande 285, 291. Landstreken 210, 300. —

Genius v/d landbouw 273. — Landbouwers 286, 302.
Lange (dorens) 166. (— en loshangende haren) 238. — Eeuwen lang 164. — Langdurige nachtmerries 148.
Langzame passes 212.
Lans (v/d draak) 69.
Lantaren(s) (magische) 129, 157, 265.
Lapis lazuli 81.
Larven 132.
Lasteren 99, 147, 261.
Lastig vallen 291, 292.
Laten(ader) 159. — i/d steek 165.
Latijn 11, 148, 196. Latijnen 3. — Latijnsche B 175. — G. 175. — R. 243. — (kerk) 12.
Laubardemont 89, 160.
Laurier 38, 80, 90. — Lauriersap 29. — Amandel-laurieren 194.
Laval (Gilles de) 163.
Lavater 80.
Lawaai (verschrikkelijk) 150.
Lazarus 121.
Lectuur (verboden) 99.
Leden 213, 277. — Ledematen 63, 278. v. was genezen 171. — Aanraking der — 124. — Volmaakte vorm v/d — 278.
Ledig (het) 32.
Leeftijd (rijpe) 186.
Leelijk 165, 193. — ° heid 165, 223, 256. — ° heden 174.
Leer 154, 168, 256. (christelijke) 66. (geheime) 26, 107, 261. (kabalistische) 215. (magische) 82. (traditioneele) 215. v/d Buddha 31. — der Mopsen 152. — v. Zoroaster 152. Geheimleer 117. — Occulte ziekteleer 209. — Genius v/d ziekteleer 272. — Leeraren 258. — Leeren 154, 233, 259, 267, 302, 303. (kennen) 199, 268. (willen) 269. (te onderscheiden) 195.
Leergierig 222.
Leerling 223. ° ingen 16, 101, 122, 224, 253, 289.
Leermeester 41. Leermeesters 225.
Leerstelsel 222. — Leerstellingen 130.
Leerstuk 48, 67, 79, 98. — v/d algemeene analogieën 229. — v/d absolute rede 71.
Leersysteem 161.
Leeuw 58, 146, 180, 212, 228, 229, 239, 251. (woedende) 241. v/d stam v Juda 293, 296. — Teeken v/d — 231. Leeuwen 301. v. verschillende kleuren 114. — Leeuwenjager 73. Leeuwenhuiden 80. Leeuwenkop 83. — Slang met leeuwenkop 83. — Leeuwenklauwen 241. — Leeuwenkuil 72, 301.
Legende 142. (christelijke) 174. (zwarte magische) 163. v/d heilige Elisabeth v. Hongarije 141. v/d wandelenden Jood 164. v. Nabuchodonosor 138. — Legenden 258. (magische) 116. (poëtische) 116.
Legioen 70, 131. — Legioenen (v. onreine geesten) 131. (v. spookgestalten) 133.
Leiden 202, 255, 290, 297, 298, 301. — Leider 111. — Leiders 31. — Leiding 227, 284. — Leibanden 257.
Leipzig 43.
Lelie 81.
Lemmet (v/h mes) 155.
Lengte (v/d magischen staf) 88. — (der dagen) 230.
Lenormand (Mademoiselle) 221.
Leo III (paus) 59, 89, 160, 291.
Leonard (Meester) 148.
Leproos (verschrikkelijke) 192.
Les (moreele) 44. (openbare) 241.
Letter 189, 211, 237, 242, (gewijde) 18. (moederlijke) 229. — Aleph 189. — Schin 44. — Naar den letter 99. — Letters 47, 186, 187, 225, 248. (gouden) 175. (Hebreeuwsche) 175. — twee — 247. — drie — 188, 189. — vier — 293 — vier primitieve — 229. v/h woord abracadabra 46. v/h oorspronkelijke alphabet 176. Op het kruis 12. — v/h Tarot 10. — uit sterrenbeelden 179. — v/h goddelijke tetragram 245. v/h heilige tetragram 64. — Getal letters 188. — Lettercombinatie 45. — Lettervormen 247. — Letterlijk 104. — Zich boven de letterlijkheid plaatsen 142.
Leugen 65, 142, 168, 200, 203, 262. — God v/d — 153. Leugens 174. v/d hel 157. — Leugenaar 154.
Leven 7, 21, 26, 27, 32, 37, 42, 51, 72, 95, 101, 102, 117, 122, 123, 126, 128, 129, 130, 136, 213, 217, 221,

223, 227, 237, 240, 260, 261, 262, 277, 281, 291, 294, 295, 299, 300, (andere) 169. (arbeidzame) 302. (beter) 105. (denkende) 259. (eeuwige) 145, 174, 242, 243. (elementaire) 10. (geheele) 187. (godsdienstig) 101. (intieme) 218. (lang) 183. (levenbrengende) 241. (menschelijk) 243. (regelmatig) 30. (stoffelijk) 106. (universeele) 174. (ware) 55. — Agens v/h — 263. — Barensnood v/h. — = dood 3. beeld v/h. — 238. — einde v/h. — 120. — gebied v/h. — 260. — hernieuwing v/h. — 28. — naam v/h. — 297. — negatie v/h. — 32. — ophouding v/h. — 105. — overbrenging v/h. — 211. — strijd v/h. — 263. — symbool v. — 66. — terugbrenging tot het — 261. — veranderingen v/h. — 241. — verovering v/h. — 275. — alle voorvallen v/h. — 237. — eeuwige weegschaal des levens — 280 —. wekken tot het — 264. — wet v/h. — 168, 278. — wetten v/h. — 267. — Leven in afzondering 93, 127. — geven 266. — i/d heilige Kerk v. God 293. — der menschen 266. — in u 297. — dat zich vernieuwt 120. — der wezens 53, 137. — der zielen 253. — Verhinderen te — 164. — Alles wat geleefd heeft, gaat voort te — 42. — Leven en dood 92. —

Levend 115, 120, 160, 227, 243, 257, 295, 298. (bloed) 136. — (brood) 252. — (palladium) 261. — (vuur) 263. — (vuur der aarde) 69. — (woord) 16. — Alles wat levend is 102. — Levende (diamanten) 57. — (God) 289, 292, 296, 297, 299. — (goden) 99. — (hiëroglyphen) 181. — (kudde) 288. — (jateris) 115. — (pad) 170. — (schepselen v. God) 262. — (taal) 252. — (vlammen) 251. — (wiskunde) 255. — (zwavel) 203. — Levenden 302. —

Levendig 168, 190.

Levensadem 54. — Levenselixir 113, 241. — Levensfortuin 113. — Levensfuncties 123. — Levenslicht 204. — Levenswijze (gezonde) 95. — (vegetarische) 128. — (vegetarische en zachte) 28. —

Lever 293.

Levi (stam van) 39.

Levy (Eliphas) 264.

Lezen 197, 202, 219, 231, 244, 258, 276, 286, 289, 304. — bedoeling i/d gedachte 218. — i/d. geheimen 179. — i/d. hemel 181. — i/d. gestalten 38. — missen 286. — in ons zelven 178. — der sterren 189. — i/d. sterren 178. — Kabalistisch gelezen 247. — Uit de sterren gelezen 179. — Lezers 138. —

Liberaal 200.

Librabis 271.

Lichaam 53, 82, 107, 113, 120, 123, 125, 153, 173, 201, 213, 215, 222, 237, 238, 241, 253, 277, 287, 292, 294, 295, 299. (astraal) 74, 138. (gasachtig) 98. — (solied) 98. — (stoffelijk) 74. — (vloeibaar) 98. — v. verschillende driehoeken 119. — des menschen 18, 33, 34, 79, 98, 138. — Krachten v/h. — 24. — Voortbrengselen v/h. — 182. — Vorm v/h. — 277. — Lichamen 115, 207, 284. — Vrijmaking v/d. — 273. — Lichaamsbeweging 199. — Lichaamsgebreken 23. — Lichaamsvormen 216. — Lichaamswarmte 124. — Lichamelijke (natuur) 208. — (vermoeidheid) 37. — (verschijning) 129. —

Licht 6, 7, 8, 9, 10, 19, 27, 32, 53, 63, 104, 106, 113, 117, 118, 127, 130, 140, 146, 174, 179, 216, 221, 239, 243, 244, 252, 255, 256. — (actief) 34. — (astraal) 27, 34, 42, 35, 51, 74, 86, 115, 116, 125, 204, 213, 218, 219, 255, 263. — (Stroom(en) v. astraal) — 165, 272, — (Vorst v/h. astrale —) 56. — (aardsch astraal) 284. — (bewegelijk) 20. — (werken v. eeuwig) 267. (elementair) 28. — (evenwichtig) 18. — (geschapen) 7, 8, 53. — (goddelijk) 106. — (innerlijk) 219. — (magnetisch) 267. — (natuurlijk) 199. — (ongeschapen) 6. — (passief) 34. — (weinig schitterend) 127. — (uitwendig) 219. — (universeel)

267. — (universeel astraal) 205. — (vitaal) 23, 212. — (stroomen vitaal) 195. — (waar) 199. — (weerkaatst) 242. — (wezenlijk) 8. — — v/h. evenwicht i/h. heelal 145. — — v/z fakkels 275. — der geesten 6. — Gods 12. — v/h. goud 118. — der gouden kandelabers 6. — komende uit de duisternissen 264. — v/h. occultisme 264. — der oogen 216. — zonder schaduw 203. — v/d. waarheid 105. — Attributen v/h. — 146. — Droomen over — 223. — Duisternis v. — 57. — Geest v. — 132. — Geheelheid v. — 64. — Kind v/h. — 261. — Koning v/h. — 117. — Necromantie v/h. — 124. — Overmaat v. — 62. — Richting geven a/h. — 268. — Stroom v. — 29. — Symbool v. — 66. — Teeken v. — 56. — Teekens v. — 44. — Wegen v/h. — 250. — Werken v. — 79, 80. Werken v/h. eeuwige — 267. — Wording v/h. — 6. — Lichtgeest 65. — Levenslicht 204. — Priester des lichts 79. — Licht voor de volwassen menschen 258. —
Lichten 17. — (onbewegelijke) 175. — (zeven) — 57. — (al de — v/z. feest) 189. — Lichtend 146. — (stralend pentagram) 116. — (woord) 257. — ° ende (op levende openbaring) 116. — (magie) 149. — (zevenheid) 107. — Wetten v/d. lichtende beweging 273.
Lichtgevende (punten) 146. — Lichtglans v/h. vuur 38. — Lichtkruis 59. — Lichtpunten 30. — Lichtstroom (dubbele) 69. — Lichtsymbool 145.
Lichtgeloovig 169. — Lichtgeloovigheid 12, 262, 285, 304. — Exploiteerders der — 287. —
Lichtekooien 274. — Lichtmissen 192.
Liederlijke (mannen en vrouwen) 84. — Liederlijkheid 171. — Verliederlijking 137. —
Liefde 5, 8, 13, 14, 23, 32, 35, 36, 53, 55, 57, 79, 94, 104, 117, 126, 130, 131, 136, 137, 191, 193, 194, 218, 225, 226, 231, 274, 280, 295. — (dwaze) 151. — (wilde) 194. — voor de komende eeuw 2. — tot de vrijheid 8. — Bekoringen v/d. — 136. — Dienaren v/d. — der dieren 270. — Dag der werken der — 81. — Eeredienst v/d. 152. — Genius v/d. — der dieren 270. — Werken der — 79. — Liefden 50. — Liefdedrank 197. — Liefdedranken 132, 190, 193, 195, 198, 200. — (gevaarlijkste) 195. — (verdoovende) 195. — (ware) 195. — Liefdesgeschiedenissen 99. — Liefdekrachten 190. — Liefdemalen 142, 150. — Liefdespoëzie 72. — Liefdeswanhoop 151. —
Liefelijk (embleem) 174.
Liefhebben 137. — ° hebbend 222. — Liefhebbers 222. —
Liefkoozingen 36.
Lieftallig gelaat 150.
Liegen 141, 258.
Lilith 63, 81, 87.
Linnen (eerste beste stuk) 155. — (gesponnen d/e. geprostitueerde)155. — Linnengoed 169.
Lingga (m.) 69, 85, 229, 239, 240.
Links 50, 139, 157, 231, 241. ((in- en uitademen) 35. — Linkerarm 159. — ° hand 34, 80. — ° oog 80. — ° schouder 59. — ° voet 34, 80, 130.
List (des duivels) 154. — (v/d. waarzegger) 218. — Verborgen listen 162. —
Literator 223. — Literatuur (koortsachtige en troostelooze) 161. —
Lodewijk (heilige) 84.
Lof 241, 264, 265, 298, 299. — Lofwaardig 298. — Loven 297. —
Logenstraffingen 262.
Logica 153, 232. — (natuurlijke) 255 Lijn van — 186.
Logos 47, 106.
Londen 192.
Loochenen 303.
Lood 61, 113. — Looden (kapje) 156. — (medaille) 82. — Loodzout 166. —
Loon 57.
Loopbaan 263. — Loopen 297.
Losbandig 222. — Loslaten 144. — Losmaken (uit de aarde) 172. — (zich) 275. — v/d. boom 281. —
Lot 220, 223, 243, 275, 302. — Levenslot 302. — Lotsbepalingen 288. —

Lotsbestemmingen 178, 188, 195, 242, 279, 284. — Lotsverschillen 175. — Loten 220, 231. — Loterij 244.
Lotharingen (hertog v.) 196. — Karel v. — 196. — Strafrechter in — 198.
Lotusbloem(en) 238, 248.
Lovelace 191, 194, 200.
Lucifer 3, 7, 9, 63, 67, 159. — (symbolische) 6. — v/d. Kabala 3. — Signatuur v. — 18.
Lucht 52, 53, 57, 58, 59, 61, 114, 125, 144, 181, 201, 203, 229, 283. — (atmosferische) 205. — (inwendige) 212. — (vervuld v. geuren) 35. — Beweging der — 124. — Zuiveren v/d. — 29. — Luchtgeest (zie Sylphen) 53. — ° geesten 52, 53, 60. — Stallen goed luchten 300.
Lui 102. — ° e (magiër) 70. — (willen) 70.
Luide 143, 162.
Luisteren 169.
Luisters 131.
Lullus (Raymundus) 25, 114, 116, 119, 151, 203, 244.
Luther 14, 107.
Lijdelijke (gehoorzaamheid) 101. — (secundaire rol) 255. — (werktuigen) 202.
Lijden 57, 145, 210, 261, 266, 275, 281, 286, 296, 299.
Lijken (bloed v. —) 132. — (uitvloeisels v. —) 95. — (vet der —) 132. — Lijkengeur 121.
Lijn 239. — v. drie 177. — v/d. logica 186. — Lijnen 175, 178. — (ideale) 177. — (twee) 239. — v/d. hand 222. — v. overeenkomst 175.
Lynx 110.
Lyrisch (dichter) 223.

M (kabalistische en maçonnieke) 85.
Maagd 10, 37, 150, 180, 221, 288, 289, 291, 298. — (heilige) 288, 290. — (welgelukzalige) 293, 294, 295. — Spinrokken v/e. — 54. — Maagden 11, 84, 293. — Zegen der — 295. — Maagdelijk (marmer) 64. — (papier) 82. — ° lijke (Antigone) 282. — Maagdepalm 54.
Maaien 241.
Maal (eerste) 257. — (drie) 208. — (vijf) 287. — Herhaalde malen 163.
Maaltijd 127, 150, 155, 288. — der barmhartigheid 142.
Maan 78, 80, 83, 114, 117, 153, 156, 182, 184, 235, 238, 301. — (nieuwe) 181. — (volle) 181. — (witte — v. Chesed) 145. — (zwarte — v. Geburah) 145. — Maan = Moeder 182. — Maan met de omgangen 46. — Aanroeping v/d. — 79. — Dagen v/d. — 181. — Eerste dag v/d. —, enz. 181 e.v.v. — Veertiende dag v/d. — 183. — Engel v/d. — 226. — Hemel v/d. — 242. — Horens v/d. — 237. — Pentakels v/d. — 84, 88. — Schepping v/d. — 181. — Talismans v/d. — 83, 84, 170. — Teeken v/d. — 139. — Werken v/d. — 94. — Nachten zonder — 146. — Maanlicht 190. — Maanschemer 226. — Maansikkel(s) 83, 156, 240. — Twee wassende manen 89.
Maand (November) 226. — Karakters v/d — 292. — Maanden 224. — (verscheidene) 204. — Vrouwen voor hare — 84.
Maandag 80, 288, 294. — Nacht v. — op Dinsdag 155. — Maandagmorgen 290.
Maat 260. — Genius v/d — 269. — Kabalistische maten 105. — Maatstaf 269.
Maatschappij 102, 225, 249. — (nieuwe) — 255. — ° schappelijke (omgang) 30. — (orde) 261.
Macadam 300.
Machiavellistisch 161.
Machines (helsche) 165. — (ware philosophische) 243. — Machinatie 97.
Macht 42, 43, 56, 71, 87, 109, 115, 140, 146, 154, 163, 168, 169, 192, 213, 230, 238, 243, 252, 269, 272, 291, 293, 300, 302. — (drievoudige) 38, 50. — (grootste) 208. — (hiërarchische) 101. — (natuurlijke) 22. — (ottomaansche) 188. — (priesterlijke) 101. — (werkelijke) 152. — v/h Christendom 101. — der Koningen 14. — v. alle toovenaars 200. — v/d vader 292, 295. — der verbeelding 125. — Middel v. deze

macht 208. — Voortzetting v/d — 36. — Machten 56. — (elementale)18. — (gestelde) 121. — (vier) 252. — (wrekende) 214. — v/h koninkrijk 130. — machtig (middel om de betoovering te weerstaan)169. — (priester) 261. — ° ige (sympathieën) 275. — (zonder — wil) 189. — Machtigste v. alle magiërs 136. — Machteloos 131. — ° looste 262. — ° loosheid 36. —
Maçonnieke (gezelschappen) 50. — (M.) 85. — (opstanding v. Adon Hiram) 84. — (werken) 102. —
Magie 18, 23, 26, 29, 31, 36, 38, 41, 43, 45, 50, 52, 63, 64, 77, 92, 97, 101, 130, 137, 147, 151, 160, 162, 198, 211, 222, 242, 262. — (algemeene 76, 86. — (beweerde) 290. — (ceremoniëele) 93. — (gansche) 145. — (gewone) 232. — (goddelijke) 87. — (hermetische) 144. — (hooge) 87, 150, 221, 264. — (hoogere) 151. — (lichtende) 149. — (natuurlijke) 148. — (oude) 78. — (overgeleverde) 117. — (praktische) 108. — (philosophische) 130. — (primitieve) 76, 187. — (vulgaire) 83. — (ware) 302. — (zwarte) 34, 44, 87, 133, 144, 147, 148, 157, 160, 162, 163, 174, 194. — der ceremonieën 39. — der duisternissen 149. — die geest heeft 193. — der godsdiensten 256. — v/h heiligdom 145. — v/h platteland 284. — v. vrome mannen 160. — v/d natuur 136. — der ouden 234. — der plechtigheden 43. — v. stijl 102. — der toovenaars 160. — der voorspellingen 39. — der werken 39. — v/d woestijn 145. — der wonderen 39. — Beoefenaar der — 23, 36, 52, 67, 74, 88, 103, 140. — Beoefenaars der — 136, 171. — Beoefenaars der hooge — 39. — Boek der — 169. — Geheimen v/d — 186. — Grootmeesters v/d — 151. — Handelingen der — 152. — Kwade naam v/h woord — 29. — Misdrijf v. — 161. — Mysteriën der — 67, 257. — Samenvatting v/d — der oude wereld 47. — Schuldig aan — 198. — Verdedigingen der — 141. — Werk der — 69. — Werk over — 176. — Werken der — 37. — Wetenschap der — 111. — Wezen v/d — 135. — Wonderen der oude — 263. — Hoogste woord v/d — 141. — Magie-processen 51. — Vergiftigingsmagie 194. —
Magiër 22, 26, 27, 30, 40, 42, 68, 71, 80, 88, 89, 93, 95, 137, 140, 173, 181, 190, 198, 211, 214, 217, 270, 271. — (luie) — 70. — (grootste) 85. — (opperste) 117. — (pantagruelistische) 170. — (verliefde) 70. — (ware) 72, 164, 223, 272. — Magiër — fijnproever 70. — Magiër in toorn 70. — Almacht v/d — 18. — Kracht v/d — 270. — Priesterschap v/d — 272. — Reiniging v/d — 28. — Persoonlijke schepping v/d — 108. — Steunpunt v/d — 71. — Triomf v/d — 272. — Verendum v/d — 89. — Waardigheid v/d — 268. — Magiër-koningen 10. — Magiër-processen 147. — Magiërs 14, 18, 25, 93, 108, 136, 165, 175, 219, 220, 222, 225, 272, 275. — (groote — der middeleeuwen) 82. — (een der grootste) 224. — (machtigste v. alle) 136. — (oude) 65. — (praktische) 27. — Eeredienst der — 82. — Godsdienst der oude — 114. — Pentagram der — 18. — Sabbat der — 151. — Ster der — 63, 66. — Magiërs inwijden 112. — verbranden 143.
Magisch 30, 74, 85, 118, 138. (axioma) 154. — (beïnvloeden) 35. — (boek) 117. — (ceremoniëel) 73. — (cijfer) 28. — (dogma) 42, 43, 140. — (evenwicht) 32. — (geheim) 210. — (idee) 27. — licht v/h evenwicht v/h heelal) 145. — (mes) 166. — (mysticisme) 171. — (pentagram) 18. — (priesterschap) 88. — (snoeimes) 87. — (spreekgestoelte) 128. — (stof) 89. — (vermogen) 27, 103, 124. — (eerste — verrichting) 23. — (vierkant) 247. — (vierkant van 12 getallen 231. — (water) 86. (werk) 38. — (woord) 141. — Magische (agens) 18, 69, 129, 267. —

(groote — agens) 204. — (agent) 10. — (allegorieën) 138. — (almacht) 101. — (analogiën) 181. — (androgyne) 35. — (beslommeringen) 95. — (ceremonieën) 48. — (cirkel) 48. — (diamant) 273. — (dierenriem) 267. — (degen) 132, 156, 221. — (dolk) 81. — (driehoek) 45. — (driehoeken der kapellen) 49. — (drietand) 58. — (drievoet) 72. — (elementen) 157. — (figuur) 64. — (geheimleer) 33. — (groote — geheimleer) 139. — (gezelschappen) 100. — (handeling) 36, 64, 65. — (instrumenten) 87. — (inwijding) 24. — (kalender) 35. — (kalenders) 77, 103. — (karakters) 83, 179. — (keten) 108, 109, 110, 112. — (groote — keten) 112. — (keten met de tafel) 149. — (kleeren) 129. — (kogels) 73. — (kracht) 69. 70. — (kunsten) 228. — (kwesties) 244. (lamp) 90. — (lantaren(s)) 129, 157, 265. — (leer) 82. — (legende) 163. — (legenden) 116. — (magnetische) 74. — (mantel) 150. — (mysteriën) 34, 113. — (oorsprong der christelijke leer) 66. — (oudheden) 82. — (overleveringen) 272. — (planeten) 78. — (ritueelen) 21. — (ritussen) 76. — (instinctmatig — samenleving) 101. — (slang) 85 (spiegel) 220. — (staf) 48. — (stift) 54. — (theorieën) 66. — (transformatie) 141. — (Trimurti) 9. — (universeel — vermogen) 115. — (verrichting(en)) 23, 37, 118. — (eerste — verrichting) 23. — (vierkanten) 82, 234, 235. — (vork) 48, 155, 156. — (vrouw) 195. — (week) 78. — (werken) 21, 28, 76, 79, 181, 196. — (werkingen) 42, 43, 52. — (werktuigen) 38, 87. — (wet der twee krachten) 147. — (wetenschap) 95. — (waarheid) 149.

Magneet 27. — (menschelijke) 284. — Magneetijzer (vergruizeld) 58. — Spijker v. — 57. — Naald v. — 87. — Magneten (samenstelling v/d —) 19. — (Buitengewone) 284.

Magnes (inwendig) 202.

Magnesia (universeel) 204.

Magnetisch (fluïde) 181. — (licht) 267. — (sujet) 173. — (vermogen) 164. — (werk) 289. — ° ische (aantrekking) 33. — (agens) 77. 116. — (inblazingen) 193. — (intuïties) 189. — (invloed) 18, 285. — (keten) 29, 82, 108, 109. — (krachten) 283. — (passes) 34, 212, 213. — (proefnemingen) 92. — (proeven) 195. — (slaap) 27. — (slang) 104. — (stoornissen) 284. — (stroom) 70, 299. — (stroomen) 111, 169. — (sympathie) 214. — (verbinding) 166, 221. — (verschijnselen) 33. — (vork) 48. — (werkzaamheid) 118. — (wervelstormen) 284. — (wet) 108.

Magnetiseeren 35, 136, 213, 284. — (zich zelf) 176. 219. — ° seering 69. — Gemagnetiseerd 115, 220, 300. — (zout) 286. — ° eerde (personen) 125. — (werktuigen) 38. — (zout) 286. —

Magnetiseur 34, 124, 136, 286. — (ingewijde) 73. — (magische) 74. — Kunst v/d — 33. — Wil v/d — 285.

Magnetisme 33, 34, 136, 140, 190, 194, 213, 263, 283, 286, 299. — (androgyn) 33. — (menschelijk) 285. — (tegengesteld) 212. — v/d zinsverbijstering 133. — v/d consulteerenden 221. — Meesterstuk v/h — 123. — Verschijnselen v/h — 73.

Maïa (priesteresse v.) 150.

Mainz 210.

Majesteit 56, 295. — Allerchristelijkste — 196.

Makrokosmus (figuur v/d) 65. — Makrokosmische sterren 77.

Malachim 131.

Malchut 60, 130. — Tien malchut 281.

Man 99, 104, 109, 118, 119, 140, 165, 167, 182, 191, 192, 193, 197, 218, 219, 229, 241, 243, 262, 281. — (deugdzaam) 192. — (gemeene) 269. — (goed) 217. — (groot) 123. — (oude) 165. — (waarlijk) 193. — v. inspiratie en wonderen 37. — v/e bizar karakter 209. — i/d ster v/h pentagram 34. — v/d tijd 251. — der woestijn 290. — Dochter v/d — 280. — Geslachtsdeelen v/e — 143. — Moeder v/d — 280. — Vrouw is het werk v/d — 280. — Man-zon 117. — Mannen 102, 107,

147, 192. (bezadigde) 197. — (gedecoreerde) 121. — (gewone) 191. — (groote) 254. — (jonge) 190. — (liederlijke) 84. — (oude) 165. — (verdorven) 84. — (vrome) 160. — Kunst v. booze — 292. —
Mandragora's 171, 172. (= eerste menschen).
Manichaeïsme 146, 147. — Manichaeërs 147. — Manichaeïsche ketterijen 249. —
Maniën (zwartgallige) 214.
Manier 244, 247. — (andere) 177. — (op deze) 210. — (onwaardige) 164. — (positieve) 172. — (zoo voldoening gevend) 203. — (op zoo'n) 241. — v. spreken 254. — v. spreekwoordelijk zeggen 167. — Manieren (vaderlijke) 214. — v. necromantie 133. —
Manifestaties 110.
Manna 245.
Mannelijk 145. — (hoofd) 153. — (sympathisch) 34. — ° lijke (eer) 241. — (geslachtsdeelen) 171. — (vruchtbaarheid) 241. — (wierook) 80. —
Mantel 93, 237, 240. — (magische) 150. — (wollen) 219. —
Manuel v. Paracelsus 202.
Manuscript 77, 157, 202, 291. — ° ten 76.
Manwijf (gevleugeld en gebaard) 114.
Marat 102, 192.
Marcos 195.
Maréchal (Sylvain) 126.
Maria 63, 85, 282, 288, 289, 291, 295, 298. — Ave — 287, 288. —
Marie Antoinette 1.
Mariolein 81.
Markiezin 192.
Marmer 64.
Marnes 275.
Mars 83, 94, 235. (engel v. —) 78, 79, 80, 225. — (gewijd aan) 79. — (hemel v.) 185. — (pentakels v.) 84. — (talismans v.) 84.
Martelaars 17. — v/h verstand 164. — Beulen v/d — 164. — Zegen v/d — 295. — Martelaarskopje 162. — Martelaarschap 227, 258.
Martin (St.) 44, 233, 246.
Martinisten 233.
Mascarum 269.
Maskers 152.
Massa's 109. — (dwalende) 100. — (geheele) 277. — (groote) 135, 275. — Massa der wereld 277.
Massage 213.
Mastho 273.
Materialisme 281. — (v/d officiëelen godsdienst) 106. — Materialisten 221. — Materialiseeren 13, 145. — Materialistische wetenschap 121.
Materie 51, 111, 114, 153, 204. — (absolute) 204. — (eerste) 206. — (eerste v/h groote werk) 114. — (levende) 115. — (passieve) 304.
Materiëel 12, 33, 60, 99, 203. — (belang) 23. — (goud) 203. — (koninkrijk) 184. — (vuur) 198. — ° eele 262. — (agens) 145. — (resultaten) 113. — (wereld) 254. — (werken) 95.
Mathematisch 203, 224, 241.
Matig 23. — ° ge (oefening) 95. — Matigen 36. — Matigheid 101, 241.
Mecaenas 217.
Mechanica v/d heelal 297. — Mechanisme (gegalvaniseerd) 172. — v/h zenuwstelsel 42.
Médard (St.) (stuiptrekkenden v.—) 61.
Medaille 247, 248. — (looden) 81. — (miraculeuse) 108. — ° lles 85.
Mededeelen 214. — Mededeelingen 147.
Mededinger 300. — v. God 154. — Mededingende (herder) 285.
Medelijden 57, 95, 164, 231, 294, 296, 299. — (zuiver) 161.
Medenemen 170.
Medeplichtigheid 217.
Mediator 69, 301.
Medicis (Catharina de) 162.
Medicijnen 209. — Medische (diagnose) 284. — (faculteit) 214.
Mediteeren 128.
Medium 69, 70. — (natuurlijk) 74. — Mediums 284. —
Meening 214, 268. — (algemeene) 216. — (openbare) 92, 108. — v/deze geleerde 175. — v/d groote massa 135. — v. Paracelsus 111. — Meenen 163, 172. — Groote kracht v. meening 274. —
Meervoudige (naam) 77.
Meester 52, 57, 70, 100, 117, 167, 173,

187, 200, 204, 208, 213, 215, 223, 224, 274. — (goddelijke) 14. — (groote) 49, 93, 95, 117, 139. — v. Nicolaas Flamel 115. — Leonard 148. — in theurgie 136. — zich zelf 98. — Zich meester maken v. 98, 121, 205. — Meesters 201, 203. — (goddelijke) 35. — i/d alchemie 114. — in Israël 107, 154. — der kabala 187, 301. — der magie 29. — i/d theologie 154. — v/d hermetische wijsbegeerte 47. — Alle meesters v/d wetenschappen 113. — Bedoelingen v/d — 300. — Meesterstuk v/h Magnetisme 123. — Meesterwerk v/h woord 136. —
Meetkunde 278.
Meisje (ongelukkig) 196.
Melaatschen 297. — Melaatschheid 297.
Melancholici 58, 62.
Melk 206. — Melkbevattende kruiden 155.
Melodie 297.
Melodrama's (Zenuw —) 34.
Melusine 137, 221.
Memphis 101, 228.
Mendes (bok v.) 63, 66, 143, 152, 153, 242. — Obscene god v. M. 143. —
Mengen 167, 276, 286. — Mengdranken 285. — Mengsel 170, 210, 300. — v. zeven metalen 139. — v. werkelijkheden en droomen 152. — Mengsels 132, 151, 242, 285. — Gemengd 292.
Menigte 22, 77, 97, 99, 109, 131, 140, 208, 302. —
Mensch 3, 24, 35, 52, 58, 72, 73, 79, 100, 106, 138, 146, 171, 172, 199, 208, 216, 217, 218, 228, 237, 239, 246, 259, 262, 263, 274, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 285, 296, 301. — (redelijke) 168. — (scheppende) 252. — (vrije) 14. — Menschgod 142, 227. — Mensch-zon 215. — Mensch geworden woord 231. — Mensch die arbeidt 280. — v. onzen tijd 255. — met schaapachtig voorkomen 138. — Bestemming des menschen 97. — Gebied v/d — 208. — Gelijkheid des menschen 102. — Gestalte v/d — 171. — Getal des menschen 46. — Huis des menschen 237. — Lichaam des menschen 18. — Schepping v/d — 182, 273, 277. — Trekken v/d — 138. — Menschen 21, 22, 33, 67, 91, 98, 105, 117, 137, 138, 149, 153, 172, 178, 199, 207, 208, 217, 225, 241, 251, 258, 262, 272, 285, 301. — (eerste) 172. — (ontwaakte) 283. — (onwetende) 253. — (reine) 266. — (volwassen) 258. — Begrip der — 118. — Gelijkheid der — 102. — Genie der — 79. — Klasse van — 217. — Leermeesteres der — 225. — Leven der — 266. — Vergadering der — 136. — Vrede v. alle — 153. — Menschenbeenderen 132. — ° bloed 156. — ° geest 50 — (sterren v/d —) 78. — (afdwalingen v/d —) 160. — ° hart 216, 251. — ° lot 263. — Menscheneterij 147. — Menschenkenner 216. — Menschenziel 172. — Menschenoffers 147. — Menschenvet 156 (kaarsen van —).
Menschelijk (bloed) 136. — (gelaat) 80. — (genie) 47. — (leven) 243. — (lichaam) 33, 34, 63, 79, 98. — (organisme) 212. — (schepsel) 188. — (woord) 115. — (zaad) 172. — ° lijke (alleenheerschappij) 84. — (almacht) 71. — (extremiteiten) 34. — (geest) 12, 13. — (gedaante) 142, 301. — (gedachten) 208. — (gestalte) 83, 153. — (hartstochten) 94. — (intelligentie) 13. — (magneet) 284. — (magnetisme) 285. — (naam) 87. — (natuur) 280. — (schedel) 157. — (stem) 75. — (toorn) 169. — (verbeelding) 110. — (vooruitgang) 14. — (vrijheid) 260. — (wil) 22, 24, 207, 279, 284, 285. — (ziel) 49. — (zotheid) 153. — (zwakheden) 270. — Niets menschelijks 162. — Menschelijkheid 295.
Menschheid 13, 48, 66, 107, 116, 145, 168, 172, 208, 259, 261. — v. onze dagen 257. — eer der — 146. — Kindsheid der — 13. — Palladium der — 261. — Ziekten der — 146.
Mercavah (raderen van) 177.
Mercurius 79, 80, 83, 94, 117, 185, 235, 242. — (philisophische) 262. — der wijzen 144, 181. — Dagen v. —

149. — Engel v. — 79, 225. — Hemel v. — 242. — Pentakels v. — 84. — Talismans v. — 94. —
Merg v. groene hennep 148.
Merk 56. — (v/d zondebok) 44.
Merkwaardig 211, 264. — (voorbeeld) 197. — ° ige gedenkstukken 291. — passage 230. — Merkwaardigste bladzijden v/d Talmud 276. —
Merries 291.
Mes (nieuw) 155. — (magisch) 166.
Mesmer 173.
Messias 11.
Metaal 38, 80, 82, 83, 119, 206. — (fijn) 256. — Metalen 33, 61, 82, 119, 275. — (alle) 113. — (drie) 90. — (vier) 90. — (zeven) 57, 64, 139. — in koking 114. — Genius v. — 274. — Nieuwvorming v. — 119. — Ontleding v. — 119. — Samenstelling v. — 119. — Transmutatie v. — 201. — Metaalwerk 119. — Metallische realisatie 205. — Gemetaliseerd zout 206. —
Metamorphose 190. — ° sen 135, 137.
Metaphysica (v/d natuur) 259.
Methodes 114, 125. — (schuldige) 165. — der goddelijke meesters 35. —
Methusalem 183.
Metoposcopie 222.
Meudon (pastoor v. —) 170.
Michaël 56, 59, 78, 86, 90, 292. — Engel — 178. — Monogram v. — 89. — Regeering v. — 226. —
Michas (theraphim v. —) 230.
Middel 23, 72, 110, 111, 148, 166, 199, 208, 210, 214, 220, 224, 229, 244, 274, 303. — Eenvoudig — om horoscopen te vinden 186. — Zichtbaar — 207. Machtig — om de betoovering te weerstaan 169. — tot behoud 281. — v. succes 209. — om goed te zien 95. — Middelen 220. — (narcotische) 148. — om zich te doen beminnen 193. — om zich te magnetiseeren 219. — om zich te onttrekken aan invloeden 169. — v. verwerkelijking 133. — Door — v/h vuur 202. — Toovermiddelen 190. —
Middelaar (natuurlijke) 71. — (buitennatuurlijke) 71. —
Middeleeuwen 44, 48, 132, 140, 143, 151, 153, 168, 206, 257, 286, 291. — Adepten der — 110. — Geheime gezelschappen der — 100. — Magiërs der — 82. — Nigromanten der — 167. — Onwetendheid der — 11. — Slaper der — 256. —
Middelmatigheid (handelende) 100.
Middelpunt 13, 17. — v/d vijfheid 239. — der wereld 57. — v/h astronomische kruis 65. — ° ige (rust) 204. — Middelpuntzoekende kracht 13.
Middelsubstantie 304.
Middelwereld 114.
Midden 90, 234, 248. — (ondoorschijnend) 138. — v/d kroon 243. — v/h kruis 239. — v/d groote pentakel 170. — v/h spreekgestoelte 129. — v/d straf 88. — v/d vlammende ster 66. — v/e fort 117. — v/d zesstralige ster 83. — Te midden v/d arbeid 283. — v/d vier elementale krachten 267.
Middernachts 80, 162.
Migné (kruis v. —) 109.
Mikrokosmos 34, 243. — Ster v/d — 68. — Teeken v/d — 64, 108. — Mikrokosmische kaarten 233, — Koning 66. — Sterren 77. —
Mikroprosope 64.
Mildheid 231.
Minares 192.
Mineraal werk 206. — ° ale geest 116. — slakken 36. — wereld 113. — Mineralen 138.
Minister 242.
Minuten (karakters v. —) 292.
Mirakel 124. — ° kelen 77, 203, 258, 262. — Mirakuleuse Medaille 108.
Mirandola (Pico della) 157.
Mirville (graaf de) 159, 160, 198, 262.
Mis 24. — (v/d duivel) 162. — (v. Kerstnacht) 133. — Missen 286. —
Misbruiken 37, 161. — Misbruik v/d naam v. Christus 16. — Maken v. — 164. —
Mischna 276, 278.
Misdaad 299. — Verhard i/d — 155. — Misdaden 147, 285. (groote) 133. — (schandelijke) 172. — Misdadig 194. — Misdadige bijeenkomsten 147. —
Misdrijf v. magie 161.
Misgeboorten 148.

Miskennen 207, 271. — v/h teeken des kruises 68. — Miskende (alleenheerscher) 30. —
Miskraam 185.
Mislukken 64.
Mismaakte lieden 84.
Misran 275.
Misvormd 181. — Misvormen 165.
Mithra (zwaard v.—) 229.
Mizgitari 271.
Mizkun 268.
Modern 173. — Moderne (cartomantie) 176. — (ideologen) 105. — (namaak) 123. — (mysticisme) 191. — (mythologiën) 104. — (schrijver) 257. — (tijden) 17, 84, 85. — (waarnemer) 222. — waarzegsters 221. — Moderner Tarots 239.
Moed 72, 84, 133. — hunner overtuigingen 153.
Moeder 57, 122, 123, 237, 280, 291. Maan = Moeder 182. (hemelsche) 182. (hemelsche moeder v/d Zohar) 85. Moeder der getallen 237. — v. God 174, 294. v/d man 280. — Schoot v/d moeder 278. — Koningin moeder 161. Moederkus 150. Moedertaal 229. Moederlijke letter 229. — Goddelijk moederschap 229.
Moedige Christinne 195.
Moeheid 212.
Moeilijk 102, 121, 122, 189. — (zich laten naderen) 93. — (samen te brengen voorwerpen 156. — Moeilijke voorstellen 161. — Moeilijkheid 197, 294. — Moeilijkheden v/h magische werk vermenigvuldigen 38. — Moeilijkst te geven bewijzen 140.
Moeite (zonder) 204. — hebben 262.
Moerassen 133.
Mogelijk 121, 122, 123, 207, 213, 218, 260, 303. zoo goed — 192, zooveel — 300. — buiten de natuurwetten 122. Mogelijke (wezens) 233. (tusschenkomst v. elementale geesten) 110. Alle — combinaties 220. Alle — vragen 244. Mogelijkheid (v/d beste bekwaamheden) 263. (v/h oproepen v/e geest) 42. (v/d oproepingen) 42. (v. wonderen) 22. Mogelijkheden der natuur 73.
Mohammed II. 189.
Mol 90. — Bloed v. mollen 156.
Moloch 87.
Monarch v/d zeven lichten 57.
Mond 80, 213, 231, 250, 297, 298. — v. Hermes 109. — v/h hoofd 162. — — Mond tegen mond 124.
Monde primitive 232.
Monnik 162.
Monnikskap 132, 148.
Monogram (v. Christus) 234. (v. Constantinus) 89, 156. (v. Gabriël) 80. (v. Michaël) 89.
Monster (staande op een altaar) 143. Monsters 72 (helsche) 265. (ongeloofelijke & ongehoorde) 168. — — der hel 223. — Monsterachtig (hoofd) 153. — ° ige (afgoden) 147. (afgodendienst) 147. (bok) 150. (dieren) 148. (dwaasheid) 161. (ketterij) 147. — Synthese v. monsterachtigheden 143. — Monsterachtigste samenkoppelingen 172.
Monstruositeiten 70.
Montalembert (de) 141, 160.
Montfaucon (vader) 176.
Monumenten v/h verleden 228.
Moord 133. — v. Abel 183. — Plaats v/e — 156. Moordenaar 163. — Schedel v/e vadermoordenaar 156. Moordenaars 74, 140 (ontwapenen) 73.
Mopsen 152.
Moraal (christelijke) 78. — v. ware adepten 261. — Dienaren v/d moraal 160. Morale evenwicht 168. — Groote moraliteit 301.
Moreau de Dammartin 175.
Moreel 132. — Moreele (geneesmiddelen) 169. (invloed op de vormen) 242. (les) 44. (machteloosheid) 36. (slavernij) 194.
Morgen 67, 288. — vanaf den — 127. 's morgens 301. Maandagmorgen 290.— Morgenster 59, 63, 67.
Moshemius (Laurent) 264.
Motief (dwaas) 193. — voor een oproeping 126. — voor een uithangbord 174.
Mouw. — Zwart kleed zonder mouwen 156.
Mozes 10, 77, 79, 103, 117, 256. —

Vijf boeken van — 105. Ingewijden v. — 277. Koperen slang v. — 69.
Muil (drievoudige) 265.
Muis 241. Muizen 222.
Munt 54.
Muskaat 81.
Muur 189.
Muziek 75, 78, 136. — Muziekinstrument 75.
Mijnen 253.
Myrrhe 10, 64, 66.
Myriaden engelen 252.
Myrten 81.
Mystagogen 44.
Mysterie 11, 29, 95, 116, 120, 138, 242 (afgrijselijk) 163. (hoogte dogmatisch en praktisch) 117. Teeken v. — 238. Mysteriën 12, 21, 30, 48, 70, 99, 102, 113, 125, 137, 151, 202, 216, 244, 258, 267. (antieke) 39. (groote) 234, 284, 286, 304. (grootste) 233. (hoogste) 107. (magische) 34, 113. (oude) 282. (verschrikkelijke — v/h tooverboek) 153. — v. Bacchus 149. — v/h Bereschit 177. — der ceremoniën 39. — v/d Eleusinische Ceres 149. — v/h dogma 267. v/h primitieve Druidendom 149. — v. Ezechiël 177. — v/d goede godin 149. v/d inwijding 97. — v Isis 149. — v/d kabala 248. — v/d kerk 232. — der magie 39, 67, 257. — v/h getal negen 280. — v/h vermogen der mediums 284. — v. leven en dood 92. — v. Memphis en Thebe 228. — der natuur 216. — v/h occulte vuur 273. — v/d ring v. Gyges 138. — v/d vorm 271. der oude wereld 186. — v/h groote werk 118. — Genius v/d — 272. Sleutel v/d — 251. Werken v. — 79.
Mysterieus (geruisch) 266. — °ieuse (dieren) 243. (gebeden) 291, 293. (openbaringen) 282. (pentagrammen) 63. (schamir) 275 (woorden) 133.
Mysterium 174.
Mysticus 176. — Mysticisme 116, 198, 255, 259. (modern) 191. (magisch) 171.
Mystiek (boek v/d Theraphim) 225. (getal) 46. (rad v. Ezechiël) 225. — Mystieke (combinaties) 45. (commentaar) 246. (figuur v/d bok) 145. (figuren) 115, 116 (hiëroglyphen) 176 (kabala) 44. (kwadratuur v/d cirkel) 46. (quintessence v/d drieheid) 238. (teekens) 149. (verrukkingen) 198. — Neoplatonische mystieken 144.
Mystificaties 77.
Myter 143.
Mythe 254. (evangelische) 70. — v. Genesis 23.
Mythologie der Grieken 273. — Mythologieën (oostersche) 106. (oude en moderne) 104. — Mythologische figuren 82.

N. 247.
Naad. — Zwart kleed zonder naden 156.
Naakte (kinderen) 242. (vrouw) 174. (waarheid) 281.
Naald (v. magneetijzer) 88.
Naam 44, 47, 57, 59, 87, 113, 116, 121, 127, 128, 136, 151, 152, 153, 166, 182, 186, 187, 204, 208, 215, 229, 279, 284, 297, 299, (heilige) 291. (kabalistische) 65. (kwade) 206. (meervoudige) 77. (occulte) 233. (ware) 240. — v. Adonai 131. — v. aleph v. tau 65. — v. Christus 16, 117, 124, 298. — v. alle dingen 57. — v. Elvoh 131. v/e genius 180. — v. God 297. — v. Jehovah 124. — v. Jotchavah 48. — v/d stam v. Juda 231. — v/h kleine kind 290. — v/d betooverende persoon 166. — v. Sabbat 152. — v. Schaddai 130. — v. Tetragrammaton 131. — v/d vader 288, 294. — v/d zoon 131. — kracht v. uwen naam 296. Ziekten zonder naam 168. — Namen 78, 167, 289, 292. (goddelijke) 45. (meervoudige) 77. — v/d zeven engelen 83. — der geniën 87, 187, 268 e. vv. — v/d geniën v/h vuur 56. — v. Satan 131. — v/al de sterren 186. — der sleutels 248. Namen en voornamen 166. Driemalige herhaling v. namen 48.
Naamval 197.
Nabootsing 108. Vermogen tot nabootsing 255.

Nabuchodonosoi 178. — Geboorte v. — 183. — Legende v. 138.
Naburige (kudde) 284. (landstreken) 210.
Nabuzardan 188.
Nabijheid 300.
Nacht 32, 48, 57, 63, 162. Kerstnacht 133. — v. Maandag op Dinsdag 155. — v/d samenkomsten bij kabalisten 151. — v/d twijfel 17. — v. Vrijdag op Zaterdag 155. Beeld v/d — 66. Dag v/d — 264. Drieheid v/d — 147. Keizer v/d — 143. Kinderen v/d — 252. Koninkrijk v/d — 143. Teeken v/d — 46. Tijdperk v. zwijgen en — 227. Nachten zonder maan 146. — 's Nachts 129, 292. Nachtelijk (vuur) 223. — ° lijke (bijeenkomsten). 44, 149.
Nachtmerrie 148, 166. ° merries 152, 168, 198. — v/h Christendom 223. — v/d heiligen Antonius 52, 198.
Nachtvogels 148.
Nachtwaken 95.
Nadruk 217.
Nagel (v/d duim) 220. — Nagels 133.
Nahemah 87.
Naibi 248.
Naief 119, 194. (geloof) 290. (opschrift) 143. — ° ieve (redevoeringen) 291. Naiveteit 26.
Nakomen (v. verplichtingen) 30. (v/d geheele wet) 293.
Nakomelingschap 172.
Namaak (moderne) 133.
Nancy 196.
Nantur 272.
Napels 204.
Napoleon 84, 107. — Ster v. — 84. — Napoleontische vervanging v/h kruis 84.
Narcis 81.
Narcotisch 171. — ° ische (kruiden) 155. (middelen) 148. (planten) 190. (vergiften) 200. (wasschingen) 148.
Natie 227. — Naties der aarde 277. — Doctor der natiën 257.
Natuur 3, 10, 20, 26, 32, 35, 42, 44, 49, 70, 73, 109, 115, 118, 120, 136, 145, 153, 198, 204, 205, 216, 221, 238, 246, 255, 260, 267, 280, 300, 302. De vrouw is de ware menschelijke natuur 280. (lichamelijke) 208. (opnemende) 284. (tweede) 24. (vurige) 203. (zachte, koude, veranderlijke) 60. (zichtbare) 106, 103. — der dingen 136. — waarnemen 302. Aap der — 35. Algemeene analogiën der — 111, 172. Alles in de — 120. Opperste athanor der — 18. Beschouwing der — 27. Gaven der — 73. Geesels v/d — 226. Geheimen der — 21, 29. Geworteld in de — 82. Harmoniën der — 79. Koning der — 279, 301. Uitverkoren koningen der — 142. Krachten der — 22, 38, 61. Magie v/d — 136. Metaphysika v/d — 259. Mogelijkheden v/d — 73. Mysteriën der — 216. Orde der — 121, 307. Samenwerken met de — 280. Sleutels v/d — 12. Tegenspraken der — 172. Verkrachten v/d — 43. Vruchtbaarheid v/d — 229. Waarschuwing v/d — 43. Werken v/d —. 268 304. Wetten der — 199, 259. Geheime wetten der — 263. Wezens der — 266. Worstelen tegen de — 36. Zwakheden der — 100. Symbolisch beeld der gansche natuur 111. — Van nature 219, 285, 301. — Naturen (gevoelige) 27. (sympathische) 27.
Natuurkrachten 277. — Geheim der — 11.
Natuurkunde 98, 202. ° digen 33.
Natuurlijk 61, 113, 204, 252, 292. (buitengewoon) 22. (gevolg v/h astrale licht) 73. (karakter) 42. (licht) 199. (medium) 70, 74. (oordeel) 27. (tafereel) 246 (vuur) 10. — ° lijke (aphrodisiaca) 190. (betrekkingen) 252. (divinatie) 219. (geschiktheid) 220. (het) 234. (het — v/h wonderbaarlijke) 39. (intuïtie) 176. (gevolgen) 207. (goochelarijen) 92. (koning 100. (logica) 255. (macht) 22. (magie) 148. (mandragora) 171. (middelaar) 71. (neiging) 190. (neigingen) 221. (omhulsels) 205. (onwetendheid) 155. (sympathie) 35. (voorvallen) 284. (wijze) 41. — (ziel) 301. — Natuurlijkste der coquetterieën 192.
Natuurwetenschap 114. (absolute) 64.
Natuurwetten 132.

Nauwkeurig 224, 255. ° ige (afbeelding) 240. (verhouding) 211. (wetenschap der oorzaken) 216. (wetenschappen) 212. Nauwkeurigheid 38, 186.
Navel 220. Navelteeken v. onze aardsche afkomst 171.
Navolgen 300.
Nazarener 253. — Jezus v. Nazareth 298.
Necromantie 35, 87, 120, 124 (zwarte) 132. — v/d duisternissen 124. v/h licht 124. Manieren v. — 133. Twee soorten — 124. Necromant 268. Sabbat der Necromanten 151.
Nederigheid 287.
Neerstorten 203.
Negatie v/h leven 32. Absolute negatie 239. Negatieve (electriciteit) 212. (godheid) 147. (kritiek) 254 (straal) 18.
Negen 274, 280 (pitten) 90. (voet) 287. — Getal — 46. — Mysteriën v/h getal — mogen niet geopenbaard worden 280. Negende (sleutel v/h tarot) 93. — (uur) 273. — Geniën v/h negende uur 273.
Neiging 204. (natuurlijke) 190. — ° ingen 212, 221.
Nemrod 242. Rijk der kinderen v. — 226.
Neoplatonische mystieken 144.
Nereus 137.
Nero 16.
Nest v/e hoppevogel 139.
Netheid 29, 129.
Netsah 54, 130.
Neus 80. — Vleugels v/d — 80. Wortel v/d — 80. — Neusgaten 212.
Neutraliseeren 212, 284.
Nevel 53.
Newton 107.
Nicksa 58.
Nicotine 195.
Niet 281. — Niemand 298.
Niets 203, 208, 210, 272, 274. — absoluut onmogelijk 121. — gaat i/d natuur verloren 42. — Ideaal v/h — 154.
Nieuw 241 (evenwicht) 213. (Jerusalem) 195. (mes) 64, 155. (metaal) 119. (Pharisaeïsme) 256. (wereldrijk) 226. — Niet nieuw 263. — Nieuwingewijde(n) 59, 150. — Nieuwvorming v. metalen 119. — Nieuwe (allegorie) 70. (Christus) 252. (cyclys v. verteering) 123. (eeredienst) 66. (genegenheden) 165. (graad v. zekerheid) 222. (illusie) 219. (kennis) 263. (maan) 181. (maatschappij) 255. (ontdekkingen) 165. 263 (openbaring) 249. (profetiën) 224. (tempel) 105. (uiting) antagonistisch dogma) 104. (wetenschap) 222. (wereld) 250. (wereldrijken) 226 (wijding) 86. — Nieuwigheid 110.
Nieuwsgierigheid 52, 217. — ° igen 29, 248. — ° igheid 43, 72, 119, 126, 189, 193.
Nigromanten 31, 103, 164, 167.
Nimbus 229.
Nitibus 269.
Nitika 271.
Niveau (v. distels) 179.
Noach 183, 229. — Familie v. — 226.
Noemen 172, 179, 197, 204, 205, 207, 209, 210, 213, 214, 276, 284, 303, 304.
Noodig 193, 195, 208, 210, 215, 216, 219, 223, 257, 258, 301. — oordeelen 164.
Noodlot 20, 22, 171, 302. — Noodlottig 260. (getal) 188. — ° ige (dag) 182, 183. (dagen) 111. (getal) 188. (getallen) 111. (invloeden) 169 (inwijdingen) 286. (magnetiseering) 69. (wet) 164. (wijze) 284, 302. (666) 107. — Noodlotsmacht 270. — Noodlotswet 131.
Noodzaak (Katholiek door —) 161. Noodzaken 224, 261, 271, 286, 302. — Plaats genoodzaakt langs te komen 166. — Noodzakelijk 213, 220. 302. — Noodzakelijkerwijze 169, 302. — Noodzakelijkheid 204, 217, 239. — Noodzakelijkheden 294.
Noorden 58, 64, 178, 179, 186, 187, 188, 251. — Rampen uit het — 178. Zijde v/h — 179. Noordzijde 179. Noordelijke streken v/d hemel 178. Noordelijkst gedeelte v/d hemel 178.
Nota nemen 186. — Notitie 193.
Noteboom 155. — Notehout 54, 87.

Noten (zeven — v/d octaaf) 78.
Nuctemeron 130, 264, 268. — volgens de Hebreeën 276.
Nul 274, 281. — Voor nul & geener waarde 292.
Nummer 118. — Gepaarde nummers) 244. — Numereel alphabet 228.
Nut (der geloovigen) 293. — Zonder nut 126. — Nuttig 213, 257. — Nutteloos (woord) 65. — ° looze (wichelarij) 62.
Nymphen 11, 72.

Ob 10.
Obsceen 153. (voorwerp) 150. — Obscene god v. Mendes 143.
Occult 89. (boek) 107. (heiligdom) 21. (teeken der planeten) 139. (vermogen) 36. — occulte (anatomie) 33. (commentaar) 115 (elementen) 51. (geneeskunde) 171, 211, 213, 214. (geneeskunst) 209. (gezelschappen) 50, 206. (kerk) 237. (koning der aarde) 271. (kracht) 74, 125. (macht) 168. (naam) 233. (philosophie) 80. (vergaderingen) 147. (vrijmetselarij) 74. (vers v/h Pater) 59. (wereld) 2, 7, 52. (werken) 162. (wetenschap) 64, 80, 181, 242. (wetenschappen) 47, 118, 143, 145, 169, 186, 255. (wijsbegeerte) 34, 77, 96. (ziekteleer) 208. — Genius v/h occulte goud 271. Mysterie v/h occulte vuur 273. Occultisme 67, 203. Licht v/h — 264. Sleutel v/h — 103. Teeken v/h — 145.
Oceaan 55, 251.
Octaaf 78.
Od 10, 115, 116, 205. — Odische stroom 70.
Odeur (om lucht te zuiveren) 29. — Odeuren 81, 91. (zeven) 86. — Odeurwerken 54.
Oedipus 261, 262, 282. — Ballingschap v. — 282.
Oefening 26, 52, 57, 95. — v/d wil 25. — Oefeningen 24. — v/d heiligen Ignatius 26. — Oefenen 73, 260, 267. — in heerschen 69. — v/d wil 38, 49.
Oer-beginsel 205. — Oer-hebreeuwsch 247. — Oer-nacht 224. — Oer-schepping 279. — Oer-stof 36. — Oer-Tau 247. — Oer-type 233.
Offer 55, 275, 281. (bloedig) 155. (christelijk) 141. (moreel) 132. — v/d mis 24. — v/d onderwereld 39. Nacht v/h — 162. Symbool v/d — 241. — Offers 190. (weerzinwekkendste) 163. — der liefde 194. — der onderwereld 39. — Menschenoffers 147. — Offeren 103, 144, 147, 229, 276, 302 (op hoogten) 104. — Geofferd 292. Geofferd slachtoffer 157. De geofferde 183. — Offerande 103, 289. — Offerdieren 37.
Officieel (de wetenschap vertegenwoordigen) 121. — Officieele (eeredienst) 160. (eerediensten) 39. (godsdienst) 106. (handteekeningen) 158 (kerk) 60, 232.
Olie 90, 209, 214, 215. (heilige) 85, 215. — Mengsel v. olie en balsem 170. Doopolie 167. — Oliebewaarder v/d lamp 90.
Oliesel 79, 214, 215.
Olympus 94.
Olijven 81.
Omar 224.
Omega 54, 234, 251, 293, 298.
Omgang (maatschappelijke) 30. — v/d beginner der magie 29.
Omgekeerd 177. (kruis) 162. — ° de (daleth) 177. (driehoek) 118. (reden) 33. (richting) 131, 153.
Omgrenzing der rijken 225.
Omheining 117.
Omhulsel (stoffelijk) 64. — Omhulsels (natuurlijke) 205.
Omkomen 286.
Omloopswet v/d bliksem 19.
Omringd (door alle deugden) 261. (door helsche monsters) 150. — Omringen 223, 229.
Omschrijving 253, 303. — Omschrijven 146, 258.
Omstanders 158, 198.
Omstandigheid (toevallige) 42. — ° heden 92, 125, 219, 255. — (plechtige) 128, 193.
Omvallen 218.
Omverwerping (v/d rede) 63. — ° ingen 242. — ° werpen 269.
Omvorming (v/h leven) 120. — ° ingen 284. — ° vormen 136, 269.

Omwenteling 97.
Omwerpen (de poorten) 185.
Omzetten 136, 186.
Onaandoenlijk (v. natuur) 145.
Onaangeroerde (netheid) 129.
Onaangetast 233.
Onafhankelijk 142, 222, 255. — ° lijker 226.
Onbegrensd (vertrouwen) 208. ° de (macht) 168.
Onbegrijpelijk 131. — Meest onbegrijpelijke woorden 157.
Onbekend 221, 233. — a/d gemeenen man 269. — hoofd 131. — Onbekende 98, 169, 260 (eigenbelangen) 162. (goudmaker) 119. (kwaal) 166. (zaken) 262.
Onbekwaam 195.
Onbemerkt 140.
Onberekenbaar 111.—° are (invloed) 64.
Onbeduidendste (praktijken) 25.
Onbepaalde 201.
Onberispelijk (abt) 224.
Onbetwijfeld 261. ° felbaar 261.
Onbewegelijk 265. — ° lijke lichten 175. — Onbewegelijkheid 32, 37, 204.
Onbewogen 23.
Onder (den grond) 57. (de galgen) 133. (zijn voeten) 162. — Onderste boven werpen 218.
Onderdrukking 178. — der zinnen 150. — Onderdrukken 214.
Ondergang (v/d boozen) 184. (v. Esau) 184. — Ondergaan 190, 217, 218, 274, 281, 284. — v/d zon 155.
Onderaardsche (wereld) 113.
Ondergeschikt 147.
Onderkleeren 129.
Ondermijnen (het katholicisme) 161.
Onderricht 218, 239, 241, 251, 253. — Onderrichte personen 110.
Onderscheiden 195, 181, 249. — ° dend teeken 274. — Onderscheiding 168. Genius v/d onderscheiding der geesten 275.
Ondersteunen 272. — Genius die ondersteunt 271.
Ondervinden 112, 125, 140, 166, 179. — Ondervinding 22.
Ondervragen 223.
Onderwereld (goden der —) 132.
Onderwerpen 33, 75, 279. — a/e streng vasten 128. — ° ing 257. (der dieren) 72. — Onderworpen 288, 304. — (geest) 298. (invloeden) 137. (kind v/d kerk) 299. — aan magnetische stoornissen 284. — aan medische diagnose 284. — aan onze onderzoekingen 260.
Onderwijs (hiërarchisch) 258. — (i/d heilige dingen) 47. — Hiërarchie v/h onderwijs 267. — Onderwijzen 200.
Onderzoeking 232. — ° ingen 39, 112, 153, 224, 260, 261. (gerechtelijke) 163. (zedelijke) 254. — Onderzoeken) 153.
Ondeugd 95, 169, 200, 239. — Ondeugden 107, 137, 168, 243. (zeven) 78.
Ondines 57 (= watergeesten).
Ondoorschijnend midden 138.
Oneenigheid v. Kaïn & Abel 104.
Oneindig (kleine hoeveelheden) 209. — ° dige 28, 201. (strevingen) 259.
Onfeilbaar 49, 121, 136, 137, 244, 286. ° bare (rede) 92. (religie) 98. — Onfeilbaarder 167. — Onfeilbaarheid v/d geloofsbekentenis v. Augsburg 14.
Ongastvrij 271.
Ongehoorde (monsters) 168.
Ongeloof 20, 43. — Ongeloovigen 110, 221, 285. Ongeloofelijk 283. — ° lijke (monsters) 168. — In ongeloof brengen 168.
Ongeluk 111, 291, 300, 301. — aanbrengen 84. Ongelukken 179, 283. Ongeluksgetal 183. — Ongelukkig 37, 164, 194. (meisje) 196. — Getal beschouwd als ongelukkig 111. — Ongelukkig 102, 148. (geleerde) 238. (getallen) 111. (kansen) 111. — (levenslot) 302. — teekens — 187. — ongelukkiger wijze 300. — Ongelukkigste 262.
Ongelijk 135. — erkennen 169, 217.
Ongeneeselijke (schijndooden) 213. (ziekten) 92.
Ongepaarde 244.
Ongeregeldheden 150. Zedelijke — (bron v. ziekten) 215. Ongeregeldheid v. handelingen 302.
Ongerijmde 138, 193. — Ongerijmdheden 99.
Ongeschapen 56. (licht) 6. (stem) 7. —
Onegschondenheid v/h dogma 303.

Ongestraft 301. — Ongestraftheid 164.
Ongeveer 209.
Ongevoelig (voor welslagen) 26.
Ongezelligheid (v/d beginner d. magie) 29.
Ongodsdienstigheid 258.
Oningewijde 88. — Oningewijden (Genius v/d) — 274. (Teeken v/d —) 46. (Planeet voor de —) 78. — Nietingewijde menigte 77.
Onintelligent (Jacobinisme) 50.
Onlogische (geesten) 147. (vormen) 119.
Onmacht 65, 225. — Onmachtig 193.
Onmetelijke goedheid 295. — Onmetelijkheid v/d hemel 175.
Onmiddellijke actie 207.
Onmisbaar 112, 208, 290.
Onmogelijk 73, 113, 207, 219, 234. (absoluut) 121. ° lijke (afgod) 154. (monstruositeiten) 70. (vormen) 148. (werkelijkheden) 152. (zaken) 262.
Onontbeerlijke voorwerpen 156.
Onoverwinnelijke (stijfhoofdigheid) 155.
Onredelijkheid (oppermachtige) 157.
Onomantie 186. — Onomantische aanschouwing 189.
Onomastische astrologie 187.
Onoverwinnelijk 74, 109, 275, 285, 302.
Onrechtmatig (verkregen goed) 302.
Onrechtvaardige (gerechtigheid) 161. — Dag gunstig voor onrechtvaardige ondernemingen 182. — Onrechtvaardigheid 302. — ° heden 164.
Onredelijkheid 174, 199.
Onregelmatige (rookwolk) 129.
Onrein 84, 144. — ° ne (aanrakingen) 84. (geest) 164, 208. (tweeheid) 147. (toovenares) 137. (voedingsmiddelen) 95. — Legioenen v. onreine geesten 131. Onreinste 142. Onreinheden 198.
Onrust 41.
Onsen (vijf — fijngewreven hennepzaad) 155.
Onschendbaar 258.
Onschuldig 52. v. zeden 162. — ° ige hiëroglyph 146. — Ware onschuld 301.
Onsterfelijk 16, 56, 257, 275, 293. ° lijke (god) 296. — jonge — 174. — Onsterfelijkheid 55, 100, 238, 242, 273. Begin der — 120. Gebouw der — 259.
Ontberingen 23, 26.
Ontbinden 201, 205.
Ontbloot (hoofd) 156. — Ontblooten (h. gelaat) 150.
Ontdekken 105, 119, 161, 176, 273. — Ontdekt 232. — Ontdekking 115. — ° ingen 33, 255. (nieuwe) 176, 263. — v/d antieke wetenschap 253.
Ontheiligen 155.
Onthouden 28, 74, 95, 165. — v. magische handelingen 65.
Ontkennen 8, 98, 105, 110, 261. — Ontkend door Jezus Christus 288. — Ontkenning 107, 262. v/h goede 153. v/h kwaad 146.
Ontleding (grenzen der) 119.
Ontleenen 175. Ontleend 175, 179.
Ontmoeten 133, 198, 218.
Ontnuchtering (Genius v/d —) 269.
Ontoegankelijk 168, 201, 216, 267.
Ontsluieren 233, 250.
Ontsnappen 161, 210.
Onttrekken 169.
Onuitputtelijke (welsprekendheid) 244.
Onuitwischbaar 189.
Ontvangen 167.
Ontvolkt 286.
Ontwaken 132, 289. — der leeuwen 251. — Ontwaakte (menschen) 283. (somnambule) 283.
Ontwerp (eerste) 172.
Ontwikkeling 119. (v/h goddelijk leven) 13. — Ontwikkelden 112. (satanische) 131. — Ontwikkelen 259.
Ontworteld 297.
Ontwijd 67, 231. — Ontwijdingen 256. — Ontwijden 131, 132, 275.
Ontzenuwen 195.
Ontzetting 193.
Onvergelijk 209. — ° ke 202. (geleerdheid) 244.
Onverklaarbare (geruchten) 152.
Onvermoeibaar 261.
Onvermijdbaar 198.
Onverteerbare (voedingsmiddelen) 95.
Onverzoenlijk 131.
Onvoorzichtigen 92.
Onvrome (werken) 161. — ° men 84.
Onwaardige (manier) 164.
Onwaarheid (v. alle godsdiensten) 79.
Onwankelbare (basissen) 201. (volharding) 49.
Onweer 60.

Onwetend 99, 262. — ° de 38, 262. (handen) 286. (menschen) 253. Onwetenden 63, 124, 219, 249. — Onwetendheid 32, 120, 226, 256, 258. — der Middeleeuwen 11. — (natuurlijke) 155. (voorgewende) 155. — Geest der — 29. — Onwetendste 262.
Onyx 82. — Onyxsteen 82. — Genius v/d — 273. — Beide onyxen 231.
Onzedelijk 165.
Onzichtbaar 131, 138, 139, 140, 195. — ° bare (het) 260. (ketenen) 51. (koning) 57. (vijanden) 294, 296. (wezens) 262. — Vermogen zich onzichtbaar te maken 73. — Meest onzichtbare transformatie 141. — Geheim der — 140. — Ring der — 139.
Onzinnig 49, 153, 194, 207. — ° ige (propaganda) 40.
Onzuivere atmosfeer 195.
Oog 8. (booze) 167, 284. (linker) 80. (rechter) 80. (ziek door ontsteking) 212. Zijde v/h — 186. — Oogen 68, 80, 95, 119, 123, 133, 139, 154, 166, 189, 192, 237, 250, 253, 296, 299. (vurige) 133. (twee—v/h pentagram) 68. — v. Satan 192. — der omstanders 138. — open 128. — bedekt 150. — gebonden 152. Betoovering voor — 140. Licht der — 216. Voor — zijnde 98, 141. Onuitwischbaar voor zijn — 189.
Oogenblik 164, 197, 207, 218, 249, 286. (h. groote) 191. — Op dit — 227. Op hetzelfde — 170. In één — 204.
Oogendienaar 217.
Oogmerken 164.
Oogziekte 211.
Oordeel 7, 164, 165, 184, 243, 252, 270, 302, 304. (natuurlijk) 27. (vermetel) 271 (uitspreken) 176. Oordeel doen verliezen 195. — Genius v/h oordeel 270. — Oordeelen (valsche) 255. — Werktuig der — 184.
Oor 297. — Ooren 125, 202. — v/d bok v. Mendes 66.
Oorlog 225, 226.
Oorsprong (der alphabetische karakters) 175. (v/d christelijke leer) 66. (der eerste overheerschers) 226. (der koningen) 56. (oude priesterlijke — v/h Tarot 230. Oorspronkelijk 289. (alphabet) 176. — ° lijke (gelijkheid) 102. (praal) 258. (text) 286. (werkwoord) 252. (woord) 252.
Oorzaak 71, 102, 109, 161, 207, 210, 218. (eenige) 125. (eerste) 172. Gevolg zonder oorzaak 138. Oorzaak v. alle betooveringen 200. Oorzaken 22, 39, 199, 207, 229, 304. (eigen) 212. — Gewicht der — 267. — Wetenschap der — 216.
Oosten 6, 47, 57, 64, 70, 104, 129, 186, 187, 231. (magiërs uit het —) 14. (sleutels v/h —) 227. — Oostersch (wereldrijk) 277. — ° sche (mantel) 240. (mythologie) 106. (sfeer) 175. — Oosterlingen 213, 238.
Openbaar 119, 153. — making 120. Openbare (baden) 213. (les) 241. (meening) 92, 108, 135. (orde) 261. (uitoefening) 149, 217. (vergaderingen) 145.
Openbaren 39, 44, 51, 114, 115, 125, 195, 216, 223, 233, 246, 250, 266, 277, 278, 280. Openbarende geruchten 283. Openbaarder v. verborgen zaken 253. Geopenbaard door de rede 257. Geopenbaard a/d wil 256. — Openbaring 13, 106, 107, 117, 230. (algemeene) 249. (blijvende) 106, 256. (eerste — v/d werkzaamheid v. God) 278. (goddelijke) 249. (goddelijke—v/h woord) 177. (hiëroglyphische) 118, 230, 241. (nieuwe) 249. (stricte) 216. (toevallige) 110. (voortdurende) 79. (wijsgeerige en godsdienstige) 243. — v. Johannes 17, 244. — v. vree de krachten i/d natuur 61. — v/d Mischna 278. — Openbaringen 86, 182, 223, 258, 263. (godsdienstige) 223. (verheven) 282. — door daden 108. — der occulte wereld 27. Dag gunstig voor — 182, 184.
Openen 166, 169. — Opening 129.
Operator 19, 27, 36, 37, 38, 45, 60, 65, 81, 82, 88, 91, 115, 129, 136, 156, 157, 166, 168, 204.—Operatrix 37. — Operatie 187, 202. (astrologische) 186. (geheime) 204. (helsche) 162. — Operaties (die de sympathie v. liefde tot doel hebben) 35.

Opgenomen i/d sabbat 150.
Opgewonden 263.
Ophanim 131.
Ophieten 9.
Ophouding (v/h leven) 105. (v/d voortuitgang). Ophouden 211, 260. Zonder — 209, 280.
Opinie (publieke) 84.
Opiumachtige samenstellingen 148. Opiumbevattend klavergras 210.
Opkomen der zon 87.
Opleggen 280. (als taak) 170. — Oplegging der handen 54.
Oplossen 205, 206. — Oplossing 226. — v. alle magische kwesties 244. — v/d mysteriën. — Oplossingen 220.
Opluistering (v. avondpartijtjes) 92.
Opmerkers 140, 188, 197, 216, 219, 223. (zich doen) 191. (zich laten) 141. — Opmerkingen 178, 222. — Opmerkzaamheid 223. — (afwenden) 140.
Opnemende (eigenschappen) 284. (natuur) 284. — Opneming v/e candidaat 152. Opnemingseed 153.
Opoffering 144. Opofferen 275.
Opperpriester 231. — ° priesteres v/h Tarot 238.
Opperste rede 254, 260.
Oppositie 94 (v. planeten).
Oprechte (wetenschap) 218. (wil) 299. — Oprechtheid 160, 197.
Oproeping 42, 43, 155. ((a/d bloed) 124. (v/d duivel) 153 (d/h gebed) 124. (d/d geurwerken) 124. (d. heiligschennen) 124. (d/h pentakel) 124. (v. Pythagoras) 130. (d. verwenschingen) 124. Oproepingsformule 157. Kiezen v/e dag v/d — 126. Motief v/e — 126. Uur v/d — 129. Vastgestelde v/d — 127. Oproepingen 35, 37, 38, 39, 41, 42, 43, 44, 45, 126, 300. (helsche) 66, 155. — uit liefde 126. — der wetenschap 128. Cirkel der — 44. Drievoet der — 65. Kamer der — 127. Oproepen 41, 42, 125, 127, 129, 130, 132, 135, 142, 221, 264, 300. (een geest) 41. (v/e idee) 43. (zielen der dooden) 124. (uit nieuwsgierigheid) 126. Opgroepen (persoon) 128. (schimmen) 125. Oproepers v/d duivel 154. Vermogen om den duivel op te roepen 157.
Oproeren 182.
Oprollen 210.
Opschrift 240. (naief) 143.
Opslurping v/d wil 195.
Opstaan 25, 29, 123, 280, 289, 297.
Opstand (in — doen komen) 168. Geheime opstanden der harten 41. — Opstandig vleesch 198. Opstanding 16, 120, 121, 122, 291. — (maçonnieke — v. Adon Hiram) 84. Feit der opstanding 122. Opstandingstheorieën 121. Opstandingen 122. — Opstandigheid v. Lucifer 9.
Opstijgende hiërarchie 260.
Optelling (som v/d —) 186.
Opvatten (ernstig) 142. Opvatting 204.
Opvoeding 25. (slappe en huichelachtige) 199. — v/d wil 49, 76. — Opvoeden 301.
Opwegend 204.
Opwekken 140. (uit de dooden) 119, 121. — Opwekking 123, 124, ° ingen 213. — Opwekkende 123. (planten) 190.
Opwellingen (v/d gedachte) 242. (v. eigen initiatief) 94.
Opwinding (koortsachtige) 133. — Opwinden 203, 229.
Orakel 162, 231. (waar) 244. — v. la tête sanglante 162. Orakels 41, 164, 220, 221, 229, 231, 250. — v. wetenschap 220. — Genius v/d — 274. Tafelorakels 110. — Orakelen spreken 275.
Oranje 82.
Orde 63, 152, 207, 244. (kabalistische) 118. (maatschappelijke) 261. (openbare) 261. (zedelijke) 94, 222. — der godsdiensten 256. — v/d mogelijkheden der natuur 73. — der natuur 121, 207. — der philosophieën 256. — der tien sephiroth 239. — der Tempelieren 144. — der stoffelijke & positieve verwerkelijkingen 256. — der zedeleer 207. Geest van — 18. Feiten v. dezelfde — 123.
Orgaan v. voortbrenging 145. — Organen 26, 74, 277. — Organisme 35, 284 (menschelijk) 212. — Organismen 27.

Orgiën 149, 150, 189. — Orgische sabbat 151.
Orientalen 3.
Orifiël 224. — Rijk v. — 227.
Origineel 202.
Orion 177, 178. — Gordel en degen v. — 176.
Oriphiël 87.
Orkanen 20.
Ormuzd 63, 250.
Orophiël 64, 78.
Orpheus 16, 17, 129, 224.
Orthodoxie 149, 261. (hiëratische) 258. (Israëlitische) 39. (Russische) 31.
Osiris 250. — Koffer v — 104.
Ottomansche macht 188.
Oud 193. (als de geschiedenis) 64. — (worden) 37, 218. — (boek) 232. (manuscript) 76. (superieur) 154. (symbool) 238. Oude (afgod) 152. (afgodentempel) 156. (alchemisten) 172. (allegoriën) 47. (astrologen) 179. (Bacchanaliën) 110. (beschavingen) 257. (Bretonsche boeren) 283. (Commendatuur v/d tempel) 153. (dogmen) 99. (godsdienstige dogma's) 228. (druïdessen) 221. (eerediensten) 149. (magische gezelschappen) 100. (goden) 94. (handelsman) 209. (christelijke herders) 290. (heresiarchen) 105. (heiligdommen) 244. (hiërophanten) 68 (inwijdingen) 52, 100. Hebreeuwsche kabalisten) 187. (man) 165. (magie) 78, 263. (magie-beoefenaars) 88. (magiërs) 65, 114, 175, 220. (meesters) 186. (mysteriën) 282. (mythologieën) 104. (oorsprong) 230. (pentakels) 83. (philosophen) 223. (profetieën) 224. (sabbat) 152. (schrijvers) 132. slang van Genesis) 69. (slang der Hebreeën) 143. (symbool) 238. (Talmud) 276. (Tarots) 248. (tempels) 110. (theogoniën) 69. (toovenaarsters) 48 (wonder werkende tuinman) 211. (tijden) 129. (vrouwen) 283. (wetenschap) 146. (wereld) 39, 47, 149, 186, 228, 233. (wijsgeeren) 48. Oude der dagen 251, 252. Ouden 37, 45, 77, 78, 80, 99, 109, 111, 120, 171, 173, 175, 178, 205, 220, 228, 237, 302, 304. — Magie der — 234. Overlevering der — 263. Ouder dan dit 176.
Ouderdom 120, 187.
Ouderlingen 215.
Ouders 171.
Oudheid 76, 232. (hoogste) 187, 232. — der kerk 14. Oudheden (magische) 82. (godsdienstige) 144. — Oudheidkundigen 153.
Overblijfsel (v/d wetenschap der magie 111. — Overblijfselen v/h Manichaeisme 146.
Overbrengen 187. — v/d sabbat 148. — Overbrenging v/h leven 211.
Overdag 128.
Overdwars 212.
Overeenkomst 35, 159. (uitgesproken) 292. — Lijnen v. — 175. — Overeenkomsten 98, 222. ° komstig 153, 204, 298, 299. — ° ige (handelingen) 52. — Overeenkomend 204, 210, 248, 264, 284. — ° nde 138, 220, 227, 246 (gebeurtenis) 122.
Overeenstemming 267.
Overleveren 271. — Magische overleveringen 272. — Overgeleverde geneeswijze 215.
Overgeprikkeldheid 136.
Overheerschend 194. — Tijdperk der overheerschingen 226.
Overheid 133.
Overledene 127. — ° denen 126.
Overleven 121.
Overlevering 190. — (der ouden) 263. — Overleveringen 249. (alle) 144. (Pythagoraeïsche 276. — Overgeleverd 295. — Over te leveren 167.
Overmaat (v. licht) 62.
Overreding 258.
Overspannen (hun wil) 165. (personen) 92.
Overtreffen 223, 224.
Overtuiging 143. — Israëliet v. — 161. — Moed hunner overtuigingen 153. Overtuigen 154, 234. — Overtuigd 166, 199, 205.
Overweldigen (het Zuiden) 178.
Overwicht 32. Overwichten (afwisselende) 33.
Overwinning 63, 178, 260, 292 (schitterende) 185. — Wegen der — 130. Overwinningen 130. — Overwinnen 26, 36, 67, 70, 268, 285, 302. —

v. elementale geesten 60. — Overwinnend 286, 296. (Frankrijk) 227. Overwinnaar 71, 208, 296. — v/d slang 117. — Overwinnaars 261. — Overwonnen 179, 292, 293.
Ovidius 137.

Paard 222. (wit) 242. — Paarden 283, 291. — Genius v/d zonnepaarden 273.
Pad 166, 222. (groote) 166. (levende) 170. — Begrafenis v/d — 170. — Padden 148. — Poeders v. gedroogde — 132.
Paddestoelen 132.
Palamedes (boek v.) 225, 246.
Paleis (v. Asgard) 253. (v. Balthasar) 189. — Paleizen 275.
Palestina 85.
Palet v/e romanschrijver 161.
Palladium 261.
Palud (Madeleine de la —) 149, 198.
Pan (god) 144.
Panacée (ware) 205.
Pantagruel 214. — Pantagruelistische (figuren) 248. (magiër) 170. — Pantagruelisme 214.
Pantheïsche Diana 151.
Pantheistische attributen 242.
Pantheon (kabalistisch) 106. — Pantheons 11.
Panther 110.
Papaverbloemen (vijf zwarte) 155.
Papier (maagdelijk) 82. — Papyros 253.
Papus 268.
Paracelsus 36, 37, 48, 67, 77, 83, 96, 111, 112, 114, 116, 151, 202, 234, 235, 246, 248. — Drietand v.— 78. Manuel v — 202. sympathische geneeskunde v. 171. — Theorieën v. — 171.
Parad 188.
Paradox (v. Proudhon) 109. (v. Rousseau) 102.
Paradijs (primitief) 105. — Paradijskorrels 81.
Paralda 58.
Parallelisme 252.
Parelen (v. hol glas) 81. — Drievoudig snoer v. — 80.
Parlement 109.
Partijen 260. (vijandige) 291, 296.
Parijs 211, 232, (geheel) 119.
Paschen 64, 142. — Palmpaschen 289.— Paaschkaars 85.
Pasle 287, 289.
Passage 179, 215, 230, 233. — Zeldzame passages 232.
Passes 34. (langzame) 212. (magnetische) 34, 213. (snelle) 212.
Passen 260, 279, 293.
Passief 71.
Pastel (Guillaume) 225, 233, 246.
Pastille v. zeven odeuren 86.
Pastoor 149. — Gaufridy 195. — v. Meudon 170. — v. Vibraie 211.
Passief (beginsel) 32. (licht) 34. ° sieve (materie) 304. (toestand) 71. (voortbrenger der vormen) 10. (zachtheid) 138.
Pater 288. — (occult vers v/h —) 59.
Patiënt 33, 34, 213, 214. — Patiënten 192. 192.
Patriarchen 223, 293. (primitieve magie der —) 187. (wetenschap der —) 186. (zegen der —) 295.
Patronaat v. Saturnus 79.
Paulus 123, 124, 224, 294.
Paus 24, 76, 89, 182, 239, 291. — Honorius 160. Meer katholiek dan de — 14. Pausen 14, 109. Pauselijke sleutels 14. Pausdom 41.
Pausin 175, 181, 237, 238.
Pelikaan 114.
Pen (ijzeren) 159.
Penningen 247, 248, 249.
Pentagram 19, 34, 35, 59, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 83, 84, 87, 170, 244. (dubbel) 85. (goddelijk) 239. (heilig) 58, 63. (magisch) 18. (mysterieuse) 63. (stralend) 66, 116. (vlammend) 63. — geestbezweringen 35. — der magiërs 18. Beginsel v/h — 45. Geheim v/h — 117. Hoofd v/h — 65. Twee oogen v/h — 68. Sleutel v/h — 45. Ster v/h — 34. Teeken v/h — 65, 145, 146. Drie pentagrammen 240. Twaalf — 85.
Pentakel 48, 64, 82, 86, 103, 140, 156. (bijzonder) 103. (duivelsch) 133. (groot) 170. — v/h Abracadabra 47. — v. Adam 103. — v. Jeremia 103. — v. Jesaia 103. — Job 103. — v/d maan 84. — v/d planeten 84. — v. Pythagoras 94, 103. — v. Salomo 44, 45, 58. — v/d zon 84.

Gebruiksaanwijzing v/h — 68. Oproeping d/h — 124. Pentakels 27, 36, 58, 77, 82, 84, 103, 106, 117, 151, 237, 275. (drie) 83. (kabalistische) 44. (twee) 38. (zeven) 249. — v/d groote profeten 103. Driehoek der — 41. Genius der — 274. Inwijdingssymbolisme der — 104. Wijding der — 86. Dagelijksche inwijding der — 82.
Periodes 188, 224.
Perkament 211, 231. — v. bokkehuid 159.
Persoon 70, 124, 126, 127, 128, 134, 137, 165, 166, 186, 191, 221, 222, 223, 242. (bedoelde) 128. (betreurde) 127. (waarop men ageeren wil) 120. (die zich betooverd gelooft) 170. (betooverd) 167, 170. (opgeroepen) 128. (die gezien wil worden) 140. Naam v/e — 147. Personen 91, 92, 109, 136, 165, 220, 222, 223, 300. (beroemde) 107. (een der) 242. (eerlijke en delicate) 212. (franke) 222. (geloofwaardige) 125. (gemagnetiseerde) 125. (gevoelige) 283 (onderrichte en intelligente) 110. (onlogische) 147. (overspannen) 92 (sympathieke & goede) 212. (i/d toestand v. extase) 61. (twee) 129. — Persoonlijke schepping v/d magiër 108. — Persoonlijkheid (beroemde) 128. (hoogere) 146. ° heden (de meest trotsche) 190. — Personages 242. — Personificatie (v. alle dwalingen) 146. (v. invloeden) 237.
Perzen 143. Perzië 188.
Pest (tijden van —) 169.
Petit Albert 139.
Petrus 91, 106, 123, 294. — de kluizenaar 109.
Phakiël 180.
Phalaris 23.
Phaldor 274.
Phalgus 270.
Phallus 241. (drievoudige) 85.
Pharao 184.
Phariseërs 256.
Pharzagh 270.
Pharsen (v/h dogma) 144. (v/d maan) 181. (v/h symbolisme) 144.
Philo, de Jood 230.
Philosophie 12, 239, 204, 259. (hermetische) 115, 204. (occulte) 80. — der geschiedenis 226. — der getallen 276. Orde der philosophieën 256. Sleutel v. alle — 233. Philosoof 254. Philosofen 203, 223. (hermetische) 234. Athanor der — 238. Droomen der — 259. Ware vuur der — 203. Zout der — 144. (Zuiver) philosophisch 118. (dogma) 261. (symbolisme) 47. (vuur) 115. (water) 47. — ° ische (kaarten) 233. (machine) 243. (magie) 130. (Mercurius) 262.
Phoeniciërs 246.
Phoenix 114.
Phlogabitus 269.
Phosphor 190. Phosphoriseerend 212.
Physiek 259. Physieke 254. (kwaad) 302. (organismen) 27. (reactie) 255. (realiteit) 213. (ziekten) 284. — Physisch (organisme) 33.
Physionomie 80, 222.
Pindarus 223.
Pistorius 282.
Plaag (tiende) v. Egypte 185.
Plaats 155. (eenzame & slecht aangeschreven) 155. (geheimste) 201. (laatste) 174. (genoodzaakt langs te komen) 166. (hebben) 219, 284. (gehad hebben) 178, 224. (in hare herinneringen innemen) 191. (innemen) 137. (te nemen) 165. Een plaats (verschaffen) 168. (zoeken) 193. — v/e moord 156. In de plaats stellen 172, 221. Kiezen v/e — 29. Plaatsen 129, 138, 156, 162, 169, 177, 186, 210, 244, 245. — (verlaten) 147. Zich plaatsen boven de letterlijkheid 142. — Plaatselijke toevloeiingen 125.
Planeet 236. (voor de oningewijden) 78. — Planeten 5, 139, 140. (magische) 78. (zeven) 82, 181. Geest (en) der — 78, 83. Vereering der — 78. Regeering der — 78. Teekens der — 94, 181. Occulte teekenen der — 139. Hoofdplaneten 78. Planetarische geniën 235.
Planisfeer 175, 176, 186, 187.
Planten 117, 138. (opwekkende & narcotische) 190. Genius der — 269.

Kracht der — 269. Sap der — 55. Plantaardig 206.
Plastische mediator 301.
Plato 144.
Platonici 85.
Plechtige (omstandigheden) 128. (uitdeelingen) 84. (verbintenis) 153. (wijding) 82. Plechtigheid 86, 148. — ° heden 76, 103, 104, 149, 150, 164, 165. — v/d eeredienst 155. — der ingewijden 97. — v/d zwarte necromantie 132. — der zwarte magie 148. Magie der — 43.
Pleister 210.
Plicht 95.
Plotinus 121, 151.
Plotseling 211. — ° inge (genezingen) 263. (handelingen) 140.
Plundering 178.
Poeder 201. (goddelijk) 202. — der projectie 201. Poeders (helsche) 148. — v. gedroogde padden 132. Gepoederd houtskool 300.
Poëtische (legenden) 99.
Poëzie 13, 226, 249, 259. — Volkspoëzie 164.
Poirot (dokter) 196, 198.
Pogingen 286.
Pokziekte 288.
Polarisatie 10, 118. (dubbele) 267. Polariseeren v/d werking 33. Polariteit v/h menschelijk lichaam 212. Beide polen 212.
Polichinel 174.
Politiek 226, 255. (handigste) 216. (geheime) 218. — v. Rome 14. Werken der — 79. Politieke omwenteling 97.
Polygraphie (v. Trithemius) 76.
Poolster 186.
Poort 238 — v/d hemel 191. — v/h klooster 210. — Poorten (bewaakte) 140. (twintig) 117. — v. Gaza 185. — v/h heiligdom 272. — Genius, die de poorten opent 271.
Populair 29, 30, 85. — aire (tooverboeken) 139. — Populairsten 231. Populariseeren 253.
Populier 81. — Bladeren v/d — 148.
Porcelets (de) 196.
Poreusiteit 213.
Porphyrius 139.
Porta 148.
Portaal v/d basilieken 168.
Portret 126, 127, 128. — (gesluierd) 127.
Positie 167.
Positief 33, 101, 201 (bevestigen) 258. — ° ieve 224, 256, 262. (aanraking) 109. (eeredienst) 160. (electriciteit) 211. (magische wetenschap) 95. (straal) 18. — Positivisme 259.
A posteriori 186, 259.
Potet (Du) 220.
Potsierlijk personnage 174.
Praktisch 261. (gedeelte v/d gematrie) 47. (mysterie) 117. — ° ische (magie) 108. (magiërs) 27. (wetenschap) 101. (waarheid) 113. — Praktijk 29, 77, 85, (ijdele — v/d goëtie) 270. — Praktijken 49, 73, 120, 134, 147, 163, 171, 191, 194, 211, 257. — der eeredienssten 256. — der zwarte magie 147.
Praticius (philosophische magie van —) 129.
Prediken 198.
Presideeren 183.
Prestige v/h geloof 74.
Priapus-diensten 44.
Priester 12, 17, 24, 83, 89, 99, 100, 108, 140, 211. (afgescheiden) 144. (afvallige) 167. (goede) 300. (groote) 228. (wijze) 261. — v. Hermes 26. — des lichts 79. — v/h Oratoire 195. — v. dwalende massa's 100. — v/d openbare vergaderingen 145. — Priesters 9, 18, 59, 100, 160, 170, 300. (gesalarieerde) 83. (katholieke) 38. (slechte) 300. — v. Egypte 253. Priesteraanmatiging 39. Priesterkunst 24, 257. Priesterschap 88, 240. (v/d magiër) 216. Priesterlijke (esoterisme) 238. (kunst) 100. (macht) 101. (oorsprong) 230. (waardigheden) 100.
Priesteres(se) (groote) 279. — v. Isis of Maia 150.
Prikkel 301. — Prikkelen 301. — Prikkelende (zelfstandigheden) 190.
Primitief 175. (boek) 118. (druïdendom) 149. (paradijs). — ° tieve (Bijbel) 220. (emblemen) 249. (Genesis) 225. (letters) 229. (magie) 76, 187. (scholastiek) 173. (gnostische scholen) 144. (stad) 225 (tijden) 186. (vrijmetselarij) 105.

Principes 192.
Prisma (driehoekig) 129. (veelzijdig) 88. — Zeven kleuren v/h — 78.
Probleem 113. — Problemen 226.
Proces 163, 209. — v. Etalonde 159. — v. Grandier 159. — v. Labarre 159. Processen 210. Magie — 51. Magiër — 147. — Processtukken 149
Produceeren (zich zelf) 43.
Proef (laatste) 150. — herhalen 128. Op de proef stellen 73, 164, 217, 288. Proeven 101, 138. (magnetische) 195. Proefnemingen (magnetische) 92. — Proefondervindelijk 94, 212. — ° lijke wijsbegeerte 261.
Profanen 59, 114, 201, 274. Zwijgen voor de — 267. — Geprofaneerd 84. — Profaneerende ingewijden 50. — Profanatie 21, 99. — ° ties 60, 63. (gnostische) 99.
Profeet 214, 219. — Daniël 251. — Ezechiël 253. — Jesaia 301. (valsche) 242. Profeten 12. (groote) 11, 103. — v/h Jodendom 11. Bedreigingen v/d — 187. Kabala — 256. Wetenschap der — 216. Christelijk geprofeteerd 250. Profetie 41, 179. (algemeen geldende) 302. — v. Ezechiël 105. — v. Trithemius 227. Vervulling v/d — 218. Laatste woord v/d — 179. — Profetieën 250, 262. Profeetschap 151. — Profetische (dag) 183. (geest) 106. (schouwing) 12.
Programma v/h menschelijk genie 47.
Projectie 202, 205. Poeder der projectie 201. — Projecties (abnormale) v/d grooten magischen agens 18. — Projecteeren v/h astrale licht 74.
Prometheus 16, 93, 94.
Prooi 288, 301.
Propaganda 40.
Prostitutie (huis der) 151. Geprostitueerde 155.
Protestant 303. Meer — dan Luther 14. — Protestantsche (kerk v. Rouaan) 116. (schrijver) 237.
Protesteerend 256. — ° den 150. Protesteeren 233.
Prototype v/h evenwichtige licht 18.
Proudhon 109.
Pruisisch zuur 194, 195.
Prijzen 267. — Op prijs stellen 260.
Pseudogod 154.
Psyche 13. Fabel v. — 11. Vlinder v. — 174.
Psyllen 132.
Publiek 88, 209, 218. (onnoozel) 123. — ° ieke opinie 84.
Punt (zelfde) 198 (zeker) 208. — Punten (v. beeldspraak) 252. (der geomantie) 176, 220 (der ster) 18.
Purperen gewaad 80.
Put 250.
Pijn 298. — Pijnen, 23, 198 212. — v. foltering 292. (rheumatische en jichtige) 212. — Pijniging (voorbijgaande) 168. — v. dezen blik 167. Pijnigingen 166 (denkbeeldige) 167.
Pijp 223.
Pyromantie 61, 62.
Pythagoras 46, 94, 101, 103, 104, 114, 130, 276. Tienheid v — 201. Gulden verzen v. — 130. Pythagoraeïsche overleveringen 276.
Pythische (Apollo) 14.
Python 143.

Quintessence 279. (afzonderen) 117. Scheppende krachten v/d — 271. Mystieke — v/d drieheid 238. Genius v/d — 270.

R. 46.
Raad 169, 172, 218 (vragen) 186. Raden 169, 229, 230. Goede te — 261, 262. Raadgeving 92, 293. — Raadplegen 162, 194, 219, 220, 221, 229, 230, 231, 300, 302. Raadpleging 218. Raadsheer 196. Raadsel 262. — v/d lotsverschillen 175. — v/d sphinxen 228. Raadselachtig 146, 203.
Rabbi Abjudan 187. — Chomer 179, 187. — Kapol 187. — Rabbijnen 50, 115. (groote — der wetenschap) 103. (kabalistische) 188. — Op de wijze der — 189. Rabbijnsche tafel 185.
Rabelais 97, 214.
Rad 241, 244. (mystieke — v. Ezechiël 225, 234, 241. — der fortuin (v. Ezechiël) 183. Raderen v. Ezechiël 83, 105. — v. Mexavah 177. Brandende — 252.

Radicalisme (christelijk) 100.
Ragon 74.
Rahdar 180.
Raiz (Heer v. —)163.
Ram 175, 180.
Rampen 178.
Ranfaing (Mademoiselle) 196, 197.
Rang (derde) 57. — Stijgen in — 101. Rangschikking v/d figuren 176. Rangschikken 188, 244.
Ranonkels (gele) 80.
Raphaël 59, 64, 78, 79, 87, 293. — Rijk v. — 225.
Ras (slecht) 179. — v. Adam 282.
Rasamasa 181.
Rasphnia 268.
Ratten 222.
Rationalisme (wetenschappelijk & godsdienstig) 224. — Rationeele (godsdienst) 39.
Ratisbonne (Alphonsus) 108.
Rauwe (stem) 133, 163.
Razanil 274.
Razende (dolheden) 168. Razernij 22, 147, 229.
Reactie 35. (physieke) 255. — Reageeren 33.
Realisatie (metallische) 205. — v/z ideaal 259. Realisme 259. — Realiteit 115, 128, 213. — Realiteiten 259.
Recept 74, 133, 134, 148. — Recepten 194.
Recht 288. (te spreken) 260. — om te straffen 95. — hebben te vragen 95. — te verwachten 127. — Rechter 268. (de hoogste) v/h woord 67, Rechters 230, 260.
Rechter (hand) 34, 45, 68, 79, 87, 250. (voet) 34, 80. (schouder) 60. (oog) 80. — Rechts 50, 157, 231, 241, 291. Vijf — 139. — in en uitademen 35.
Rechtgeloovigheid 256.
Rechtvaardig 169, 173. ° ige (waarlijk) 301. (zaak) 147. Rechtvaardigheid 60, 79, 100, 106, 130, 145, 183, 199, 231, 240, 301. (absolute) 113. Tempel der — 105. Wraak der — 132. Rechtvaardiging 261. — v. Bodin 143. — v. God 254. — Rechtvaardigen 30. — Gerechtvaardigd 304.
Recipient (der vormen) 10.
Reciteeren 129.
Reclame 232.
Recruteeren (zich) 152.
Rede 3, 19, 98, 106, 129, 133, 137, 199, 200, 233, 255, 257, 258, 261, 302. (absolute) 71, 199. (absolute & hoogste) 113. (eeuwige) 199. (hoogste) 92, 106, 257. (opperste) 254. (universeele) 256. — Eén rede 106. — geopenbaard door de rede 257. — der gnomen (aardgeesten) 57. — der luchtgeesten— 53. — der vuurgeesten 56. — der watergeesten 56. Blootstellen de — 36. Figuur der — 18. Gevaar voor de — 184. Gevoel v/d rede 259. Man v/d — 12. Omverwerping der — 63. Vergiftiging v/d — 195. Vijand v/d — 137. — Het absolute in — 208. Redelijk 3, 157, 169, 259. (geloof) 259. (geneesmiddel) 169. (mensch) 168. redelijke 231. (noodzakelijkheden) 99. (religie) 99. (wil) 208. — Redelijkerwijze 123.
Reden 99, 100, 172, 178. (dezelfde) 39. (met) 166 (ongekeerde) 33. — v/d ceremoniën 78. — Redenen 30.
Redeneeren 98, 219. — Redenaarskunst 244. Redevoeringen (naïeve) 291.
Redden 209. — Redding 291.
Reëel 114, 203, 261. Reëele (wetenschappen) 203.
Reflux v/uw woord 54.
Regeeren 208, 224, 251, 291, 293, 294, 295, 296, 298, 299, 301. Regeering 224. (over alle volken) 252. (v/h beest) 183 (der hoofdplaneten) 78. (v. Jupiter) 79 (v. Michaël) 226. (v. Samaël) 225. (v/d schorpioen) 184. (v/d zeven dagen der week) 78. (v/d zon) 227.
Regelen 78, 100, 118. (v/d elementen) 61. (verschijnselen v/h magnetisme) 73. — Regeling (v/h magnetisme) 33. Regelmatig (leven) 30. — ° ige (architectuur) 276.
Regen 60. Droomen over — 223. — Regenboog 106.
Regeneratie 120, 123.
Reguleeren 212.
Rehabilitatie (v/h lichtsymbool) 84. (v. Sokrates) 11.

Rein 144, 300. — ° ne (atmosferen) 195. (harten) 254. (menschen) 266. — Reinigen 28, 300. — Reinigende genius 79. — Reiniging v/d magiër 28.
Reinaud 72.
Reizigers 133, 223. — Reizen 271. Genius v/d — 271.
Rekenen tot 156.
Relief 246.
Relieken 82.
Religie 13. (eenige) 66. (gemeenschappelijke) 98. (redelijke) 99. — Religieus (beroemd) 112. (geloof) 201. (getal) 77. (karakter) 149. — ° euse (vormen) 79, 99. (werken) 81.
Remigius (Nicolaas) 198.
Renaissance 50, 257.
Reptielen der aarde 50.
Reputatie (tot een last) 43. — v. profeetschap 151.
Resultaat 26, 32, 49, 100, 102, 119, 213, 237, 259, 260, 302. — v/d bedoeling 34. — der magische werkingen 42. — v/e wetenschap 22. Resultaten 22, 23, 203, 223, 259. (materieele) 113. (tegenovergestelde) 37. (verbazende) 136. (meest verrassendste) 243.
Resultante v. twee krachten 32.
Reukaltaar 65, 80. — Reukbekken 54. — Reukwerken 64, 74, 80, 83, 194 (vijf). 220. Altaar der — 129. — welriekende reuken 283.
Reusachtig gevoelige mandragoras = de eerste menschen 172.
Revolutie 50, 253. — Groote soldaat der — 84. — Revolutionnaire (eeuwen) 14. (werk) 84.
Rheumatische pijnen 212.
Richelieu (de) 88, 89.
Richting (tegengestelde) 251. (omgekeerde) 151, 153. — der droomen 148. — v/h Noorden 178. — geven a/h licht 268. — a/h magnetische licht 267. — Richten 190, 237, 300 — Gericht 204. — Richtsnoer 31.
Ricius (Paul) 282.
Ridders 72.
Richol 180.
Riet in verschillende kleuren 58.
Rimpels v/h voorhoofd 222.
Ring 57, 80, 81, 82, 233. (stalen) 81. — v. Gyges 138, 139, 141. — (der onzichtbaarheid) 139. — Symbolische beteekenis v/d — 140. Twee ringen 88. Vier — 246.
Risnuch 273.
Riten 30, 38, 39, 43, 44, 76, 256. (geregelde) 152. (verschrikkelijke) 151. — v/d gnostischen sabbat 152. — v/d inwijding 149. — v/d oude wereld 149. — Ritussen (magische) 76.
„Ritueel" 35, 42, 44, 143, 234.
Ritueel 77, 130, 160. — Ritueelen 76. (Magische) 21.
Rob 188.
Robijn 80.
Rodin 72.
Roede 155. v/d — Heer 231.
Roem 130, 239, 293, 299. — Grootste — v/d kerk 143. — Roemrijke 289, 297, 298.
Roep (groote — v. Agrippa) 157. — Roepen 250. — met een rauwe stem) 163. (driemaal) 128, 134. — Geroepen 297.
Roestkleurig 81.
Roet uit den schoorsteen 148.
Rol 253. — Lijdelijke secundaire rol 255. Rol v. man 192. — v. Melusine of Velleda 221.
Romans 223. Romanschrijver 161.
Rome 132, 194. (gelukkig) 179. — der Caesars 11. — Politiek v. — 14. Romeinen 284. — Romeinsche (beschaving) 256. (cijfers) 28. (vervolgers) 11. (volk) 73.
Romp 162.
Romphile 222.
Rond 253. — Ronde (sabbattafel) 110. (tafels) 109. — Rondgaande beweging v/h leven der menschen 266. — keten 110.
Rood 221. (schitterend) 178. — koper 88. — sandelhout 80. Roode (draak) 33, 157. (zee) 185.
Rook 293. — v/h altaar 90, 129. — der geurwerken 86. — van vijf reukwerken 64. Voorteekens uit — 38. Rooken 195. Rookwolken 129.
Roomsch-Katholiek 303. — Katholicisme 31, 160. — Roomsche kerk 152. Roomschen 303.
Rosabir 274.

Rosachtig 287.
Rose 81, 222.
Rota 230, 234. — der kabalisten 225.
Rots (v. Sisyphus) 168. — Rotsen 275. Genius der — 274.
Rotheid 290. Rotziekte 288.
Rouaan 116.
Rousseau 102, 107.
Rozekransen 85.
Rozekruisers 233. — Vijand der — 233. — Wijsbegeerte der — 261.
Rozen 81, 141, 142.
Ruach Eloïm 117. — Ruach Hochmaël 130.
Ruggelings 299. — (de kamer uitgaan) 127. — Op den rug 241. Rug aan rug 110.
Ruimte 32. — laten 195.
Ruimen (uit den weg) 219.
Ruïne (verlaten) 156. — (v/d tempel v. Satan) 174. — Ruïnen 242, 257. — v/e oude commendatuur 153. — v/h kasteel v. Udolph 200. — v/h keizerrijk 16. Terugkeer der ruïne 226.
Ruiters (vier) 107.
Rusland 17. Russische (orthodoxie) 31.
Rust 36, 164, 212, 279, 299. (middelpuntige) 204. — v. God 280. Gevoel v. — 213. Rusten 164, 251, 280. — Rustig 68. — Rustdag 78.
Rij (eerste) 202. — v. dwalingen 79. — v. samenvoegingen 243. — allesbeheerschende feiten 249. Twee rijen 247. Drie rijen v. scherpe tanden 251.
Rijk (adj.) 113. — Rijkdom 203, 255. — Werken v. — 79. Rijkdommen 230.
Rijk 226. (der anarchie) 131. (v. lexander) 188. (v. Babylon) 277. (v/h bijgeloof) 50. (der Carmagnole) 102. (der elementen) 57. (v. elken engel) 224. (der gesteenten) 57. (v. God) 250, 262 (v/d kinderen v. Nemrod) 226. (v/h kwikzilver) 246 (v. Michaël) 226. (v. Orifiël) 227. (v. Raphaël) 225. (der sultans) 189. (v/h ware & h. goede) 168. (v/d wildheid & oernacht) 224. (v. Zachariël) 225. (v/h zout) 246. (v/h zwavel & het vuur) 246. Rijken (groote) 226. (verschillende) 187. — ingesteld door families 226. — v. Perzië & Assyrië 188. — Lotsbestemmingen der — 178. Omgrenzing der — 225.
Rijpe leeftijd 187.
Rijzen te berge (der haren) 158.

Sabasino 151.
Sabbat 110, 147, 148, 149, 150 (denkbeeldige) 147 (duivelsche) 151. (fantastische) 147. (gnostische) 152. (Joodsche) 151. (orgische) 151. (oude) 152. (ware) 149. — der magiërs 151. — der zwarte magie 44. — der necromanten 151. — der toovenaars 143. Geheimen v/d — 147. Geschiedenissen v/d — 152. Naam v/d — 152. Overbrengen v/d — 148. Sanhedrin v/d — 145. Vorst v/d — 206. Mysterieuse woorden v/d — 133. Sabbats 148. Sabbatsbok 63, 69, 143. Sabbatstafel 110.
Sablil 273.
Sabrus 271.
Sachabiël 87.
Sachiël Meleck 87.
Sachluph 269.
Sacramenten 167 (zeven) 78. — Sacramenteel 261, 292. — °eele verwerkelijking v. God 79.
Saffier 57, 81.
Safraan 80, 81.
Sagdalon 181.
Sagham 180.
Sagras 180.
Sair 270.
Salamander (zie vuurgeesten) 58.
Salie 54, 70.
Salilus 271.
Salmanasar 178.
Salomo 20, 219, 225, 233, 272. Kabalistische aanroeping v. — 130. Dubbele driehoek v. — 47, 248. Gebed v. — 221. Handteekening v. — 19. Pentakel v — 44, 45. Ster v. — 58, 147, 154. Sleutels v. — 47. (zie Clavicula Salomonis 76, 228) Talismans v. — 18. Teeken v. — 83, 90. winkelhaak v. — 50. Zegel v. — 18, 28, 44, 45, Zuil v. — 239.
Samaël 3, 56, 64, 78, 87. — Regeering v. — 225.
Samaritanen 214.

Samenbinden 255. Samendrukken 177. Samenhoopingen v. fluïdes 212.
Samenkoppeling (en) 172, 239. ° gekoppeld 246.
Samenkomsten 149, 150, 152. — der kabalisten 151.
Samenleving (instinctmatige magische) 101.
Samenloop v. omstandigheden 219.
Samenstellen 129, 139, 190, 194, 201, 280. — ° gesteld 177, 280, 293 (uit een en twee) 278. Samenstelling (v. liefdedranken) 171. — (der magneten) 19. (v. metalen) 119. (v/e Oostersch wereldrijk) 277. — — ° ingen 148. (opiumachtige) 148. — v. reukwerken 194. Doodssamenstelling 133.
Samenvatting 42, 243. (hiëroglyphische) 245. — v/d drieheid i/d eenheid 48. — v/e geest 103. — v/d geschapen wereld = de mensch 277. — v. alle magie 47. — Samenvatten 144, 152, 230.
Samenwerking (voorzienige) v/d eerste oorzaak 172. — Samenwerken met de natuur 280.
Samenzwering 261. — ° ingen 149. ° zweren 261.
Samgabiël 81, 87.
Samson 185.
Samuël 183, 184.
Sanctum regnum 101.
Sandelhout (rood) 80. (wit) 80.
Sanguinici 58. — Sanguinistisch(e) temperament(en) 62, 223.
Sanhedrin v/d Sabbat 145.
Sansculotten 102.
Sap 229, 283. — v. alle kruiden 211. — v/h universeele leven 174. — der planten 55, 271. — der vruchten 271. — Sappen 210. — v. bittere kruiden 210.
Sara 293.
Sarahiël 180.
Saraïel 180.
Sarcasmen 109, 211.
Sardanapalus 189.
Saritaël 180.
Sassaiel 180.
Sataaran 180.
Satan 3, 6, 12, 29, 63, 131, 163, 174, 191, 217, 262. Fabelachtige afbeeldingen v. — 146. Oogen v. — 192. Tempel v. — 74. — Satanische ontwikkeling 131.
Saturnus 79, 80, 81, 83, 94, 156, 222, 235. Dagen v. — 149. Engel v. — 224. Invloed v. — 184. Patronaat v. — 79. Pentakels v. — 84. Talismans v. — 84. Uren v. — 82.
Satyre 217.
Saucy 196.
Saul 184.
Savonarola 41.
Sayne (eiland) 221.
Scamonea 82.
Scapulieren 85.
Scepter 229, 240. (allegorische) 88. (dubbele) 257. (vaderlijke) 229, 241. Einde v/d — 238.
Sceptici 219. — Sceptisch 119.
Schaal 162. — v. tien getallen 228.
Schaamte(n) 95, 192.
Schaap 132, 138. — Schapen 284, 287, 291, 300.
Schachlil 273.
Schacht 233.
Schaddaï 87, 130, 131.
Schadelijk (voor de gezondheid) 74. — Schaden 291, 299.
Schaduw 32, 53, 67, 146. — v. God 131. — Licht zonder — 203. — Schaduwen 30, 53, 98, 146.
Schakeeringen (v. eeredienſten) 149.
Schamir 272, 273, 275. — Genius v/d — 272.
Schandaal, Genius v. — 268. — Schandalen 99.
Schande 191. — Schandelijke (handgrepen) 166. (hartstocht) 196. (laagheid) 161. (metamorphose) 190. (misdaden) 172. (speculaties) 77. Schandelijkste 194.
Scharlaken 81. (standaard) 242.
Schatten 39, 163. — v. Flamel, etc 25. — v/d kerk 167. — Genius der — 272. Genius die de — verbergt 271.
Schavot 15.
Schechinah 131.
Schedel (menschelijke) 157. (onmenschelijke) 157. — v/e vadermoordenaar 156.
Scheepje 288. — Scheepvaart 225.
Scheiden 51, 277. — v/d romp gescheiden 162.

Scheldwoorden 147.
Schenkers v. liefdedranken 193. — Schenken 263.
Schepping 32, 115, 241, 276, 277, 279, 280. (persoonlijke — v/d magiër) 108. (wezenlijke) 160. — v/d maan 181. — v/d mensch 182, 273, 277. — v/h groote werk 116. Vijfde dag der — 181. Werk der — 280. Scheppingen 255. Scheppen 90, 97, 100, 119, 129, 137, 153, 154, 172, 208, 225, 233, 279. Geschapen 292. — Mensch = samenvatting der geschapen wereld 277. — Scheppend 109, 111, 141, 160, 203, 211. (beginsel) 153 (verstand) 243. ° nde (eenheid) 277. (kracht v/d quitessence) 271. (kracht v/d vormen) 141. (wil) 172. Schepper 280. — v/z hemel 262. Duivel als schepper 154. — Schepsel 199, 291, 292, 293. — ° en v. God 262.— Scheppingskracht der verbeelding 49.
Scherpzinnigheid 263.
Schetsen 51, 224, 277.
Schiekron 270.
Schikkingen (tegengestelde) 204. — v. getallen & karakters 49. — Schikking treffen 217.
Schim 125, 132. — Hand v/d — 125. Schimmen 65, 91. (opgeroepen) 125. — der dooden 125. Schimmenvorst 160.
Schitterend 250. (rood) 178. — ° nde (punten) 175. (ster) 174, 242. (overwinning) 185. — Schitteren 250. Schitterendste 186, 189.
Schlomoh 276.
School 13 (christelijke) 256. (materialistische) 13. — v. Alexandrië 114, 144, 223. — der 22 karakters 233. — der groote profeten 11. — v. Voltaire 99. Scholen 27. (gnostische) 116, 144. — v. moderne wijsbegeerte 144. — der zieners 254.
Schrepffer 43, 93.
Schok 109. Elementale schokken 51.
Scholastiek (primitieve) 172.
Schoon 190, 272, 280. (v. gelaat) 162. — Schoone (allegorie) 153, 208. (conclusie) 198. (Hypathia) 223. Schoonste (allegorie) 153. Schoonheid 123, 165, 221, 239 (zedelijke) 239.
Schoot 297. — v/z moeder 278.
Schorpioen 180. — Regeering v/d — 184.
Schorsen (bij de kabalisten) 205.
Schouders 130, 240, 246.
Schouwing (profetische) 12. — schouwende 218. Schouwspel 218, 219.
Schragen 246.
Schrede 297.
Schreeuwen 131.
Schrift (goddelijk) 175. (hemelsch) 179. (kabalistisch) 175. — der sterren 174. Genius v/h — 272. Hemelschrift 178. Schriftgeleerden 217, Schriftverklaarders 245. — Heilige schriften 105.
Schrik 43, 74, 133, 240, 258, 292, (zonder hoop) 163. Niet te genaken door — 23. Treffen met — 191.
Schrijver 169, 175, 199, 224, 249, 251. (modern) 257. (protestantsch) 237. Oude schrijvers 132. Herderlijk schrijven 293.
Schubben 145.
Schuimen 132.
Schuldig 52, 195. — aan magie 198. ° dige 165, 281. (methodes) 165. ° digen (zware) 161. Verleidelijkste der — 137.
Schurft 287, 288, 289.
Schurkerij 262.
Schijn 142, 211. (valsche) 274. Genius v/d ijdelen — 274. Schijnen 125, 127, 145, 152, 161, 164, 176, 178, 179, 190. Schijnsel der fakkels 189. Schijnbaar (begin v. verrotting) 121. — ° bare (dooden) 120. Schijndood 121. (genezen) 121. Ongeneeselijke schijndooden 213. — Schijngestalten v. leven & dood 32.
Sealtiël 78.
Secte (v. Basilides) 146. — Secten (gnostische) 150.
Secundaei 77. — Secondair werktuig 118. — Lijdelijke secundaire rol 255.
Sehaltiël 87, 180.
Seizoenen 241.
Selenetrope 80.
Selenieten 80.

Sellen 275.
Semahiël 181.
Seminariën 100.
Sendivogius 202.
Sensitief vermogen der ziel 33.
Sentier chimique 202.
Sepher Jezirah 50, 116.
Sephiroth (de tien) 177, 239. — Boom der — 281.
Septembermoorden 16.
Seraphim 131, 295.
Seratiël 180.
Serie (v. algemeen geldende denkbeelden)228. (v. lotsbestemmingen) 195. (vragen) 197. (v/d werken v/d inwijding) 267. — Drie series 147.
Serpens 59.
Sexe (v. twijfelachtige) — 151. Natuurlijke neigingen v/d — 221. Sexen 33. Een der beide sexen 151.
Sezarbil 273.
Sfeer (aardsche) 187. (hemelsche) 187. (oostersche) 175. (vliegende — der Egyptenaren) 105. — v. Jezirah 107. Van de eene — naar de andere 266. Sferen 265 (harmonische) 105. — Beweging der — 8, 78. Harmonie der — 5.
Sialul 271.
Siberië 17.
Signaleeren 148.
Signatuur (v/e geest) 82. (v. deze idee) 43. (v. Lucifer) 18, 19.
Sikkel 83. (gouden) 87.
Simoon 20.
Sinbuck 268.
Siropen 214.
Sisera 268.
Sislau 270.
Sixtus V. — 25, 71.
Slaaf 60, 195. — maken v/d geesten der elementen 60. — Slaven der hoererij 270. — Slavernij 14, 69. (moreele) 194. — der Pharisaeërs 256. — der zonde 294.
Slaap 74. (groote) 132. (magnetische) 27. — zonder angsten 301. Regeling v/d — 28. In — brengen 220. Slapen 75, 122, 132, 210, 251, 280. (gaan) 29. Slaper der middeleeuwen 256. Slapend 292. Slaapdranken 214. ° kamer 194. ° wandelaars 61.
Slachtoffer 155, 156, 166, 299. — ° offers 163, 191, 276, 277.
Slag 162, 302.
Slagen 23, 26, 76, 97, 114, 118, 121, 148, 160, 209, 214, 221, 264, 269. — in helsche oproepingen 155. Dag van — 182. Dag van niet — 182. Genius v/h — 269.
Slagveld 260.
Slang 10, 59, 69, 70, 178, 220, 230. (allegorische) 9. (dubbele) 69. (heilige & hiëratische) 248. (groote) 250, 251. (met leeuwenkop) 146. (met stierenkop) 146 (met kop v/d stier, enz.) 69. (koperen — v. Mozes) 64. (magische) 85. (magnetische) 104. (die zich i/d staart bijt) 90. (oude — v. Genesis) 69. (oude — der Hebreeën) 143. — v/h stoffelijk leven 106. Bloed v/e slang 90. Genius, betooveraar der slangen 271. Overwinnaar v/d slang 117. Slangen 148, 271, 272. Vuurslangen 265. Slangenstaart (dubbele) v. Abraxas 69. Slangenstaf 145. 265 (gevleugelde) 83. — v. Hermes 115.
Slecht (aangeschreven plaats) 155. (ras) 179. (verteerde eruditie) 221. (verstaan) 245. — Slechte (begeerten) 300. (gewoonten) 217. (humeuren) 214. (invloed) 300. (priesters) 300. (tweeheid) 177. (verleidingen) 200, 297 (voorteekens) 111, 178. (wateren) 289. — Slechter v. zeden 192.
Sleutel 99, 201, 220, 233, 243, 247, 257, 284, 286 (allegorische) 117. (algemeene — der talen) 273. (21ste — v/h Tarot) 230, 245. (kabalistische) 46. (9de — v/h Tarot) 93. (12de) 118. (22ste) 118, 119. (ware — v/d redenaarskunst) 244. (16de — v/h Tarot) 174. — v/d allegoriën 202. — v/d Bijbel 228. — v/d atronomische cyclus 266. — v. alle dogma's 233. — v. alle godsdienstige dogma's 228. — der eenheden 243. — der geheimleeren 246. — der getallen 278. — v/d kabalistische getallen 46. — v. Hermes 94. — v/d kabala 228. — v/d christelijke kabala 46. — der mysterieën 251. — — v/d mysteriën v/d kerk 232. — der groote mysteriën 304. — v. alle

oude mythologieën 104. — v/d natuur 12. — v/h occultisme 103. — v/h pentagram 45. — v/d philosophie der geschiedenis 226. — v. alle philosophieën 233. — v/d oude & nieuwe profetieën 224. — v/h symbolisme 244. — v/h Tarot 247. — v/d trigrammen v. To-Hi 83. — v/h verwulfsel v/d tempels 154. — v/h verwulfsel der occulte wetenschap 118. — v/d vrijmaking der lichamen 273. — v/d vierheid 230. — der twee werelden 64. — v/h werk 228. v/d magische wetten 228. — Sleutels (Twee & twintig) 181, 186, 243 (kabalistische) 105 (pauselijke) 14. Twaalf — v. Basilius Valentinus 117. — Twee en twintig — v/h Tarot 117, 234, 243. — v. Basilius Valentinus 205. — v/h leven 3. — der kabala 10, 220. — v/d natuur 12. — v/h oosten 227. — v. Salomo 47. — v/d magische transformatie 141. — v/d watervallen des hemels 55.
Slib 172.
Sloot 132.
Slotletters (vier) 247.
Sluier 237, 238 (witte) 126. — v. beeldspraak 254, 256. — v/h occulte heiligdom 21. — sluiers 98. — Omsluieren 150. Gesluierd portret 127.
Sluiten 169, 210.
Slijk (der aarde) 172. (v. voorbij gegane bijgeloovigheden) 161. Droomen over slijk 223.
Smaak 129, 136, 222. — v. amandel 194. Smaken 136.
Smaragd 81, 139. — Smaragdentafel 115, 202.
Smarra (de) 223.
Smart 7, 24, 37, 301. Dag v. — 184. Baren v. kinderen d/d — 104. Eerste aangrijping v/e — 124. Smarten 95, 165.
Smeltkroes 119. — ° kroezen 119. — smelten 289.
Sneeuwbuien (Genius v/d —) 268.
Snel 204, 255. — ° le (passes) 212. (vermenigvuldiging) 255. — Snelheid 203.
Snoeimes (magisch) 87.
Snuiven 195.
Sociaal (doel) 149. — ° ale (chaos) 102. (omstandigheden) 255. (omwenteling) 97. Socialisme 109.
Socrates 11, 16, 17. — Zijn rehabilitatie 11.
Sodom 184.
Solied (lichaam) 98, Solide 98.
Solve 35.
Som 187, 188. — der optelling 186.
Somnambule (ontwaakte) 283. — ° bules 52, 62, 136, 197, 219. — Somnambulisme 74, 138, 197, 213, 219.
Soort 165. — Soorten dieren 291. — v. lieden 300. — v. magische werken 194.
Sophismen (der scholen) 27.
Sorbonne 196.
Spanning in onze verbeelding 129.
Sparen 214.
Specifieeren 51.
Speculaties 77.
Spel (Genius v/h spel) 270. — Spelen 109, 220, 221, 301. (Spaansche) 248. Speelbal der betoovering 270.
Spelden 166.
Spellen (in omgekeerde richting) 153.
Sperma (koud) 148. (universeel) 115.
Sperwer 80, 99.
Sphinx 104, 228, 241, 251, 261. (dubbele) 240. (wanstaltige) 143. — met stierenromp 230. — v/h symbolisme 261. — der verschrikkingen 145. — der occulte wetenschappen 145. Vier vormen v/d — 251. Sphinxen 245. (Twee) 245. — v/ dark 230. — v. Ezechiël 105. Raadsel der — 228.
Spiegel (magische) 220. — v/d menschenziel. Spiegels 90.
Spieren 213.
Spin (vrees voor de spinnen) 222. — Tuinspin 239.
Spinosa 144.
Spinster 242. Spinrokken v/e maagd 54. Gesponnen d/e geprostitueerde 155.
Spiridion 125, 142, 224.
Splitsing v/h getal tien 281.
Splijten v. God 147.
Spookbeeld 120. — v. alle verschrikkingen 143. — Spookgestalte 131, 134, 163. — ° gestalten 131, 133, 221, 223, 267. — Spoken 125.

Spoor bijster 213. Sporen v/d herinnering 42. — v/h Tarot 248.
Spotten 100. 170, 211. Spotters 224.
Spraakverwarring v. Babel 226.
Sprangen 152.
Spreken 125, 128, 197, 279, 297 (kwaad) 199. — Sprekende tafels 110. Spreekgestoelte 129, 132. (magisch) 128. — Spreekwoord 110. (Manier v. spreekwoordelijk zeggen 167.
Sprenkelen 58, 86.
Sprinkhanen 107.
Sprookjes 257.
Spuwen 166.
Spijker (v. magneetijzer) 57. — Spijkers 161. Wijden v. — 166. Vier spijkers 157 (uit de doodkist v/e gestrafte) 156.
Ssakmakiel 181.
Staal 50, 89, 102. — Ceintuur v. — 81. Armbanden v. — 81. — stalen (ring) 81. (vork) 155.
Staat (v. beschuldiging) 198. (v/d hertog v. Lotharingen) 196. (v. sublimatum) 205. (v. verrukking) 219. In staat (stellen) 162. (zijn) 209, 300.
Stad 178. (belegerde) 189. (heilige) 57. (primitieve) 225. — Stichting der steden 225.
Staf 65, 68, 81, 87, 88, 118. (gevorkte) 58. (gewijde) 88. (magische) 48. — v. Mercurius 69. — der transmutaties 141. Lengte v/d magischen — 88. Overdracht v/d — 88, 89. Wijding v/d — 88. Slangenstaf 115, 145. — Twee staven 118.
Stand (tot — brengen) 263. (blijven) 169.
Standaard (scharlaken) 242. — v. Frankrijk 227.
Standbeeldje 170.
Standvastigheid 57. — v. God 14.
Stappen (indrukken v/z —)166.
Steel 54.
Steen 117, 201, 204, 205, 231. (kostbare) 201. (vierkante) 71. — v. Benjamin 231. — v/d eeredienst 160. — der wijzen 71, 113, 117, 133, 201, 272. — Aderen v/d — 57. Geheim v/d — 205. — Kubussteen 205. Zoutsteen 205. — Steenen 30, 292. (kostbare) 231. Twaalf — v/d heilige stad 57. — v/d tempel 273. Steentje i/d kas v/e ring 139. Kostbare gesteenten 271. (Genius der —) 271.
Steenbok 181.
Steganographia 41.
Stellen (ter beschikking) 248. (i/d plaats) 172. (op prijs) 260. (in staat) 162. (in vrijheid) 167. (de wet) 131. — Stelling 238.
Stem 75, 123, 125, 128, 157, 216, 250, 288, 301. (bezielende) 67. (hoogste) 7. (luide) 124, 128, 130 (menschelijke) 75. (ongeschapen) 77. (rauwe) 133, 163. (vreemde) 162. (zwakke) 162. — der groote wateren 265. Welsprekendheid der stem 124. Stemmen (vreemde en onbekende) 39. — Harmonie der stemmingen 109.
Ster 3, 4, 5, 6, 7, 18, 67, 68 (enkele) 176 (schitterende) 174, 242. (met de vijf stralen) 65. (vallende) 66. (vaste) 5, 78 (verouderende) 5. (vlammende) 63, 66. (vlammende — v/d kinderen v. Hiram) 18. — onder de engelen 9. — v. Lucifer 67. — der magiërs 63, 66. — v/d menschengeest 78. — v/d mikrokosmus 68. — v. Napoleon 84. — die neervalt 107. — v/h pentagram 19, 34. — v. Salomo 58, 83, 147, 154. — v. zes stralen 83. Hoofd v/d — 65. Punten v/d — 65. Avondster 63. — Morgenster 63. — Poolster 186. — Sterren 5, 106, 147, 176, 177, 178, 186, 189, 208 (makrokosmische) 77. (mikrokosmische) 77. (verouderende) 5. (met keten verbonden) 153. Alphabet der — 176. Demon onder de — 9. Genius der — 269. Geniën der — 187. Hemel der — 56. Karakters der — 187. Lezen der — 189. Uit de — gelezen 179. Schrift der — 174. Zaad der — 58. Elf — 188. Myriaden — 252. Twaalf — 106, 238. vier — 176, 177, vier verticale — 188. Zeven — 17, 106, 174, 250.
Sterrenbeeld 3, 139, 175. — v/d groote Beer 175. — v/d kraanvogel 175. Sterrenbeelden 4, 175. — v/d dierenriem 179. Letters uit — 179.

Sterregroepen 176.
Sterrennevel 13.
Sterk 169. (geloovige) 154. (leider) 111. (opwinden) 203. (water) 133. — Sterke (bezorgdheid) 139. (lijkengeur) 121. — Sterken 17. — Sterker 141, 199. 296. — Sterkste (ketenen) 121. (wil) 109. — Te sterk veroordeelen 171. — Sterkte 131. — v. gewoonten 138.
Sterven 3, 16, 113, 166, 211, 221, 215, 287. (doen —) 164. (voor de tweede maal) 122. (op het punt te —) 161. (weten te —) 2, 37. — Stervende 163. Gestorven 293. — Sterfte 284. — Stervelingen (vader van —) 56.
Steun (stevigste) 26. — Steunpunt 103. — v/d magiër 71. — buiten de wereld 71. — Steunen 165.
Stibium (Genius v/h Stibium der wijzen) 270.
Stichting (der steden) 225. (v/h volk) 143.
Stier 58, 144, 146, 180, 228. (gevleugelde) 59. (heilige) 229. Stierenkop 83. — Slang met — 69, 146. Sphinx met stierenromp 230.
Stift (gewijde) 82.
Stil (staan) 289 (staand water) 95. Stil zwijgen(d) 127, 129. — Stilte 132.
Stinkende (berookingen) 166.
Stof 270 (magische) 89. — Genius v/d — 270. Getal der stof = tien 281. Boven de stof verheven 145. Uit elke stof 205. — Stoffen (doode) 115. (gemeente) 205. Stoffelijk 137 (gemotiveerde verschrikkingen) 99. (leven) 106. (lichaam) 74. (omhulsel) 64. (voordeel) 232. — ° lijke (omschrijving) 252. (ontkenning) 107. (substantie) 281. (en positieve verwerkelijking) 256. (voordeel) 232 (vormen) 242.
Stok (bloeiende — v. Aaron) 235. Aas v/d — 243. Wijze op zijn stok geleund 240. Stokken 249. (drie) 118. — Stokslag 172.
Stom 297. Stommen 297.
Stondenbloed (der aarde) 47.
Stoornissen 196. (magnetische) 284.
Stoot 168.
Storen 132.
Stoutmoedig 143. (denkers der Renaissance) 257. — ° ige (vernieuwer) 172. (veronderstellingen) 98. — Stoutmoedigste 262. — Stoutmoedigheid 52, 262. — v. Jeanne d'Arc 74. — v. onze bemoeiingen 160. — i/d magische werkingen 43.
Straal 53 (eenigste) 129. (negatieve) 18. (positieve) 18. — v/d zon 129.
Stralen 33, 67, 85, 151, 213, 239 (zichtbare) 226. — v/d lamp 90. — der ster 65. Ster v. acht — 174. Ster v. zes — 83. zon met vier — 238. Stralend 137 (pentagram) 66, 116. (vitaal licht) 195, ° ende (zon) 242, stralenkrans 237.
Straatsburg (wijbisschop v —) 196.
Straf 137, 145, 281. (welverdiende) 163. Straffen 182, 260 (recht om te —) 95. Noodig oordeelen te straffen 164. Bestrafd 198. Strafplaats 164 strafrechter 198.
Strekking 256.
Streng 203. (karakter) 192. — ° ge (berekeningen) 226 (boetedoening) 78. (kuischheid) 127, 151. (vasten) 128. — Strengste stilzwijgen 129. — Strengheid 35, 60.
Strengelen 265.
Streven 203. Zielen, die streven n. waarheid 272. Streving 258. ° ingen 260. (dichterlijke & edelmoedige) 256. (oneindige) 259.
Strict 244, 253. — Stricte 129. (openbaring) 216.
Stroom 41, 49, 69, 109, 251. (gunstige) 208. (magnetische) 70, 299. — v. hallucinaties 43. — v. ideeën 108. — v. ideeën & licht 29. — v. astraal licht 160. Stroomen 20, 195, 286. (magnetische) 111, 169. — v. astraal licht 272. — zwart water 101. — Twee — 34. Atmosferische stroomingen 284.
Struik 174. — Struikgewas 133.
Strijd (v/h leven) 263. (der kleuren) 230. Strijden 292. Ophouden te strijden 260. Strijdende kerk 60. Strijdbaar verstand 243. Ten strijde 107.
Student 259. — Studeeren 280. — Studie (v/h zijn) 259 (merkwaardige) 226. Zeldzame studies 40.
Stuiptrekkenden v. St. Médard 61.

Stijf 162. — v. verbazing 212. — Stijfhoofdig 217. — Stijfhoofdigheid (onoverwinnelijke) 155.
Stijgen 131, 190, 260, 276.
Stijl (magie v. —) 102.
Styrax 81, 156.
Sublimaat 171. — Sublimatum universale 205. Sublimatie 202.
Substantie 56. (eerste) 237. (stoffelijke) 281. (uiterlijke) 281. Middel-substantie 304. Substanties (die extase teweeg brengen) 27. Substantieele vorm 118.
Succes 64, 83, 209.
Suclagus 273.
Sue (Eugène) 71, 72.
Sujet (magnetisch) 173. (meest geëigende) 283. — Sujetten vermoeien 92.
Sukkel 192.
Summa v/d heiligen Thomas 172.
Sunamitische (zoon v/d —) 123.
Superieur 154. Superioriteit 23, 100, 165.
Suphlatus 270.
Supplement 171.
Susabo 271.
Sylphen 58 (=luchtgeesten).
Symbool 68, 70, 102, 114, 115, 143, 166, 237, 238, 239, 241, 258 (absoluut) 63. (alchemistisch) 118. (een en hetzelfde) 145. (heilig) 45. (oud) 238. — v/d menschelijke alleenheerschappij 84. — der Christenen 175. — v/d dood 66. — v. Hermes 115. — v/h leven 66. — v/h licht 66. — v. geheelheid v. licht 64. — v/d nacht 66. — v. elke planeet 237. — v. Prometheus 93. — v/d negende sleutel 93. — v/d verzoeningsleer 66. — v/d voorstelling v. Anteros & Eros 104. — v/d wording 144. — v/d wijnstok 229. — v/h zonneras der zieners 251. — overeenkomende met het zwaard en gerechtigheid 245. — Wachters v/h — 104. Lichtsymbool 84. — Symbolen 2, 12, 37, 69, 76, 105, 119, 220, 229, 245, 253, 275. (andere) 117. (godsdienstige) 267. (maçonnieke) 50. (niet begrijpen v. —) 99. (opmerkelijke) 118. (vier) 228. — der gnosis 67. — der hoogste oudheid 232. Veelvuldigheid der — 13.
Symboliek 116. (viervoudig) 228. (getal) 43. (letters v/h Tarot) 10. Symbolisch 84. (afgodsbeeld) 150. (beeld v/d gansche natuur) 117. (frontaanzicht) 205. — ° sche (beteekenis v/d ring) 140. (boeken) 21. (bok) 44. (eenhoorn) 248. (dieren) 144, 230. (dieren v/d kabala) 273. (feesten) 28. (figuur v/d werkers a/d tweeden tempel) 35. (hymnen) 149. (Lucifer) 6. (tradities) 144. (uitdrukkingen) 114. (uren) 267. — Symbolisme 11, 12, 13, 107, 144, 230, 239, 242, 261, 267. (algemeen) 79. (godsdienstig) 105. (hoog) 47. (Joodsch) 144. (philosophisch) 79. Aheologisch) 79. — v. Johannes 107. — v/d algemeene magie 86. Inwijdingssymbolen 104. Algemeene sleutel v/h symbolisme 244.
Sympathie 26, 167, 214, 254. (natuurlijke) 35. — v. liefde 35. Teeken v. — 109. Sympathieën 195, 222. — Genius der — 274. Sympathiseeren 200. — Sympathiek 221. (woord) 124. — ieke (indruk) 213. (indrukken) 138. (invloeden) 284. (personen) 212. Sympathisch 214. (mannelijk) 34. (vrouwelijk) 34. (almacht) 123. (geneeskunde v. Paracelsus) 171. (naturen) 27. (vermogens) 116.
Symptomen 161.
Synagoge 11.
Synesius 112, 116, 223.
Synonym 234.
Synthese 11, 103, 204, 256. (universeele) 77. — v. dieren 172. — v. monsterachtigheden 143. Weg der — 205. Eerste — der getallen 278. Synthetisch (karakter der pentakels) 82.
Sysiphus (Rots v.) 168.
Systeem 259. (compleet) 249. — v. divinatie 232. — v. genezen 171. — v. wrijvingen 213.
Swedenborg 52, 125, 138.

Taak 170.
Taal 130, 255. (cosmogonische) 253. (eerste) 225. (gewone) 197. (levende) 252. — der bagno's 160. — der Hermes-adepten 246. Moedertaal

229. Gave der talen 78. Genius v/d — 273. Sleutel der — 273.
Tabak (gebruik v. —) 195.
Tabel (v/d magische karakters) 179. (v/d varianten v/h alphabet) 237.
Tabernakel 103. — v/d koning der dagen 4.
Tablilik 270.
Tabris 271.
Tacritan 270.
Tact 33.
Tafel 142, 162, 165, 247, 276, 277. (gouden) 230, 245. (rabbijnsche) 185. (smaragden) 115, 202, Voeten v/d — 247. Magische keten met de tafel 149. Dertien aan — 111. Tafeldansers 263. Tafellaken 127. Tafelorakels 110. Sabbatstafel 110. Beide tafelen der wet 245. Tafels (draaiende) 110. (ronde) 109. (sprekende) 110.
Tafereel (natuurlijk) 246.
Taisnier 222.
Takken 188. Zes afgesneden — 241.
Talisman 82, 86, 89. Talismans 57, 61, 77, 81, 83, 84, 85, 86, 89, 151, 247, 275. (zeven) 170. — v. Jupiter 83, 84. — v/d maan 83, 84, 170. — v. Mars 83, 84. — v. Mercurius 83, 84. v. Salomo 18. — v. Saturnus 83, 84. — v. Venus 83, 84, 170. — der zon 83, 84. — Kracht der — 82. Vermogen der — 82. Wijding der — 82, 84. Zevenheid der — 76.
Talmud 276, 282. — Talmudisten 282.
Tand 167 (v/d betooverde persoon) 167. — Scherpe tanden 257.
Tantalus (kwelling van —) 37.
Tapijten 80.
Tarab 275.
Tarot 10, 46, 47, 93, 117, 174, 175, 176, 181, 186, 201, 202, 220, 225, 234, 236, 237, 240, 243, 244, 247, 249, 281. (Duitsch) 248. (Chineesch) 249. (Italiaansch) 118, 248. (Spaansch) 248) (waar) 233. — v. Etteilla 119. — v. Besançon 118 (boek v/h —) 248. (Clavicula v/h —) 143. (21ste sleutel v/h —) 230. (geheim v/h —) 223. (gek v/h —) 185. (hiëroglyph v/h —) 237. (indeeling v/h —) 246. (oorsprong v/h —)230. (opperpriesteres v/h —) 238. (sleutel v/h —) 297. (sleutels v/h —) 233. (twee en twintig sleutels v/h —) 181. (wetenschap v/h — 221. (16de sleutel v/h —) 174. — Tarots 232. (andere) 242. (modernere) 239. (oude) 248. Fragmenten v. — 176.
Tasso 72.
Tastbaar 261.
Tau 65, 69. (Hebreeuwsche) 118, 241. (heilige) 234. — Dubbele — der hiërophanten 85.
Taurus 58.
Tavernier 304.
Tcheou (chineesche) 175.
Teeder 193. (— bemind) 192. Teederheid 165. Dag v. — 185.
Teeken 60, 82, 84, 103, 108, 144, 153, 178, 211, 243. (absoluut) 64. (bijzonder) 281. (concreet en absoluut) 48. (onderscheidend) 274. — v/d almacht 63. — v/d almacht v/d magiër) 18. v/d drieheid 46. drievoudig — v/d drieheid 229. v/d duivelen 158. v/h esoterisme 238. 239. v/h priesterlijk — 238. der elementale geesten 58. v/e helsche haat 286. v/h hoofddogma v. Hermes 28. (des kruises) 59, 60, 68, 100. v/h heilige kruis 293. v/h labarum 156. v/d leeuw 231. v/h licht 44. v/h evenwichtige licht 18. v/d luchtgeesten 52. v/d maan 139. v/d makrokosmos 89. v/d mikrokosmos 34, 64, 89, 108. v/h goddelijke moederschap 229. v. mysterie 238. v/d nacht 46. v/h occultisme 145. v/d oningewijden 46. der helsche oproepingen 66. v/h pentagram 64, 65, 67, 87, 145, 146. v/d planeten 94. occulte — der planeten 139. v. Salomo 83, 90. v. sympathie & intimiteit 109. v/d wil 25. v/d winkelhaak onder de zon 108. v/h vleeschgeworden woord 63. v/d zon 139, 201, 241. — Elk teeken een idee 38. — Teekens 19, 27, 33, 37, 45, 64, 65, 73, 78, 82, 83, 86, 108, 116, 125, 176. (twee) 77. (vier) 229. (heiligste) 155 (grootste) v. alle 67. (mystieke) 149. (ongelukkige) 187. — v/d dierenriem 180, 228. — der zeven

planeten 181. Kracht der — 268. Telegraphie v. teekens 218. Teekens v/d magischen dierenriem 267. Teekens in figuur 231. Heiligste Teekenen 155.
Teekenen 156, 176, 209, 216, 249. — Geteekend 179.
Tegendeel 122. Tegendeelen 32, 71. Gelijkheid v. — 267, 278. Huwelijk der — 271. Genius v/h huwelijk der — 271.
Tegengesteld 122. — ° de (kant) 156. (krachten) 35, 78. (kleuren) 38. (resultaten) 37. (uitwerkingen) 94.
Tegenspraak (met zijn oorzaak) 138. — Tegenspraken der natuur 207.
Tegenstand 286. Tegenstanders 296.
Tegenstelling 47, 78, 118. (kabalistische) 139. — der beginselen 270. ° ingen 59. Tegengesteld 168. ° de (deugd) 169. (richting) 251. (schikkingen) 204, — wijze 212.
Tegenstroom v. beinvloeden 35.
Tegenwerking 284.
Tegenwerpingen 23.
Tegenwoordig 133, 298. Tegenwoordigheid 162. — v/d bok 150. — der consulteerenden 221. Groote — v. geest 140.
Tekortkomingen v/d geesten der elementen 60.
Telegraphie v. teekens 218.
Tellen 189, 302.
Teleurgesteld 256. Genius der teleurstelling 269.
Temmen 70, 261, 267, 279. — v/d geesten der elementen 60.
Tempel 31, 105, 139, 153, 178, 188, 231, 242. (nieuwe) 105. (tweede) 35. — Gods 6. — v. Caesarea 74. — v. Jerusalem 74, 188. — der rechtvaardigheid 105. — v. Satan 174. — v/d vrede 153. Baphomet v/d — 206. Vrijmetselaarstempel 107. Gebouw v/d — 130. Steenen v/d — 273. Tempels 16, 17, 20, 50, 257, 258 (oude) 110. — v. Memphis 101 — v. Thebe 101. Sleutel v/h verwulfsel v. alle — 154, 275.
Tempeliers 69, 143. — Baphomet der — 153. Orde der — 144.
Temperament 33, 223, ° ten (vier) 58. (sanguinistische) 62, 223.
Temperaturen 241.
Temurah 47.
Tent 275. — v. duisternissen 251.
Terechtstellingen 161.
Terugkeer 171. — der ruïnen 226. Terugkeeren 260, 265.
Terugkomen 260.
Terugslag 284.
Terugslingeren 207.
Terugsturen 167.
Terugvallen (eeuwig) 168.
Terugvinden 166, 205, 228, 238, 272.
Testament 122.
Tête sanglante 162.
Tetragram 59, 141, 232, 238. (goddelijk) 245. (heilig) 65. (onmeedeelbare) 44. Toepassing v/h — 141. Vertaling v/h — 141. Tetragrammaton 131.
Tevreden 197.
Text 245. (bedriegelijke) 76. (Hebreeuwsche) 115. (oorspronkelijke) 286.
Thagrinus 270.
Thaumaturg 208. Thaumaturgia 207, 208. Thaumaturgische eigenschappen v/h Abracadabra 48.
Theatini 154.
Thebe 101, 228, 261.
Theogoniën 10, 99. (oude) 69. Draak v. alle — 143. Beginsel v. drieheid v. alle — 267.
Theokritos 194.
Theologie (transcendente) 99. (Aristotelische) 172. Doctor i/d — 196. Meesters i/d — 154. Theologisch symbolisme 79. — Geleerd theoloog 224.
Theorema's 259.
Theorie (v/d samenstelling der magneten) 19. — v. Paracelsus 171. — der vier tijdperken 250. Theorieën 21 (magische) 66. — v. Pythagoras 114. Opstandingstheorieën 121.
Theosofen 11. (heidensche) 45. Theosofisch 118. ° sche (kaarten) 233.
Theraphim 229, 230, 231, 244. — v. Micha 230. Mystiek boek v/d — 225.
Theresia (de heilige) 198.
Thersites 137.
Thessalië 132, 171, 190.
Theurgie (der Grieken) 276. — Meester in — 136. Theurgen 144.

Thiers (abt) 211.
Thomas (de heilige) 172.
Thot (boek van —) 186, 225, 232, 246.
Thumim 225, 229, 230, 231, 240, 244.
Tiara 80, 81, 237.
Tien, het getal der stof 281. — getallen 228. — Malchuth 281. — Penningen of talismans 247. — Sephiroth 117, 239.
Tiende (plaag v. Egypte) 185. (uur) 266, 281. — Genius v/h 10e. — 273, 274.
Tienduizend genezingen 209.
Tienheid 243, 274. — v. Pythagoras 201.
Tiental v. Pythagoras 46.
Tin 90, 103. — Tinnen (band) 81.
Tiphereth 130, 239.
Titelplaat 145.
Tocht 158.
Toedienen 166, 199.
Toe-eigenen 164.
Toegankelijk (voor slechte verleidingen) 200. (voor de wroeging) 155.
Toegeven 169. Toegefelijkheden 297.
Toekennen 153, 171.
Toekomst 216, 217, 254, 302. — der kinderen 171. Geheim der — 179. Toekomstige (beschavingen) 250. (gebeurtenissen) 218. (Heer der wereld) 263. (wereld) 263.
Toelaten 150, 152, 154, 172.
Toelichting 142, 203.
Toepassing 222, 253. — v/h tetragram 141. ° en 214, 259, 300. ° end 178. Toegepast 244, 251.
Toeschrijven 172, 191, 209.
Toeschijnen 148, 164, 176.
Toestaan 171, 274, 298. — Niet toegestaan 171.
Toestand 196, 219. — v. extase 61. — v/d zieke 162.
Toestellen (electrische) 33.
Toeval 100. — Toevallig 111, 121, 220. — ° lige (omstandigheid) 42. (openbaring) 110.
Toevertrouwen 162.
Toevlucht 162, 211, 218, 286, 287.
Toevoegen 164, 179.
Toglas 272.
Tong (elke) 296. Drie tongen v/d bliksem 265.
Tooien 127.
Toon 214, 217.
Toonen 125, 197, 260, 279.
Tooneelspeelsters 33.
Toorn 35, 36, 60, 70, 71, 94, 168, 169, 231, 264, (gewettigde) 169. Werken v. — 79, 80. Toornig 221.
Toover 291, 302, 302. — Toovenaar 154, 160, 167, 195, 197, 211, 286. — Toovenaars 23, 40, 132, 136, 137, 147, 151, 152, 161, 162, 164, 165, 171, 198, 200, 285, 290, 291, 300, 302. Magie der — 143. Sabbat der — 160. Toovernaarster 70, 74. — ° sters (oude) 48. Toovenares 137 — ° ssen 151, 152. Tooverij 148, 286, 290, 291. — ° en 198, 285, 291, 300. — v/d necromant 268. Land der — 190. Toovenarij der herders 283. Tooverboek 153, 157. (groot) 133, 134. — v. Paus Honorius 160. Tooverboeken 76, 77, 103, 133, 147, 157, 194, 287, 291. (populaire) 139. — Tooverdranken 190, 196. — Toovermiddelen 196. — Tooverstaf 21, 37, 87, 237, 243. — (die zichzelf beweegt) 39. Twee tooverstaven 38.
Top 242. — v/d driehoek 45, 85. — Toppen v. haar trotsche gebouwen 179.
Topaas 139.
Toren, door den bliksem getroffen 184, 242. Twee torens 242.
Torquemada 174.
Torvatas 268.
Totaal 186.
Toul (bisschop v. —) 196.
Traditie 23, 110. (evangelische) 214. — v/d hoogere magie 151. Tradities historische) 186. (symbolische) 145. — Traditioneele leer 215.
Training 73. — v/d wil 108.
Traité des superstitions 211.
Tranen 56. — Droomen over — 223.
Transcendente theologie 99. — Transcendentale kennis v/d vrouw 193.
Transformatie 141. (een of andere) 141. — Transformeeren 142.
Transmutatie 116, 136, 204, 244. — der metalen 201. — ° ties 135. Staf der — 141.
Transsubstantiatie 141.
Transpiratie 212.
Trap v. drie treden 50.
Treden v/h altaar 162. — naar voren 298. Trap v. drie — 50.

Trek 217. Trekken 224, 253. — v/d mensch 138. Trekkingen 213.
Tremithonte 125, 143, 224.
Treurig 222.
Trevisano 116.
Triakel 210.
Trigrammen v. Fo-Hi 83.
Trillend 162. ° ende (hart) 166.
Trimalchio 217.
Trimurti (magische) 9.
Triomf 184, 240, 298. — v/h goede 177 v/d magiër 272. Triomfeeren 227, 268, 270, 286. — over al de begoochelingen 267. — Triomfator 240.
Tripoli 196.
Trismegistos (Hermes) 130, 224.
Trithemius (abt) 41, 76, 77, 224, 226. (alphabetten v. — 83. Profetie v. — 272. Werk v. — 226.
Troebel worden 74. — v/h water 38.
Troffel 35.
Trompet 243. — ° tten 224. (zeven) 107.
Troon 31, 56, 144, 145, 153. — Tronen 251, 261, 295.
Troost 258, 294. — v/d heiligen geest 295.
Trots (gerechtigde) 168. — Trotsch 240. — ° sche (zielen) 222.
Trouw 222.
Tschoudy (Baronde —) 101, 202.
Tsen (chineesche) 175.
Tuinman (wonderwerkende) 211.
Tukiphat 272.
Turkije 179.
Turkoos 81.
Tusschenkomst 294. (mogelijke — v. elementale geesten) 110.
Twaalf 111. (figuren) 228. (getallen) 231. (pentagrammen) 85. (steenen v/d heilige stad) 57. (sterren) 106, 238. (sleutels v. Basilius Valentinus) 117. (teekens v/d dierenriem) 228. (uren) 277. (uren v/h Nuctemeron) 268. (symbolische uren) 261. (woorden) 231. Cyclus v. twaalf periodes 188. Twaalftal 111. Twaalfde (figuur) 93. (sleutel) 118. (uur) 267, 281. — Geniën v/h twaalfde. — 275.
Twee 98, 133, 245, 247, 277, 278, 280. (afbeeldingen) 238. (verschillende altaren) 37. (beren) 178. (bokken) 144. (combinaties v/d tweeheid) 247. (couverts) 127. (degens) enz. 38. (lagere dienaren) 239. (dingen, noodig voor verkrijgen v. magische kracht) 69. (doctoren) 96. (driehoeken) 83, 147. (edelgesteenten) 139. (eigenmiddelen) 170. (globen) 90. (hoogste graden) 113. (hoofden) 90. (hoofdwetten) 204. (hosties) 162. (kaarsen) 156. (kalveren) 245. (naakte kinderen) 242. (klinkers of letters) 247. (krachten) 32, 147. (kransen v. ijzerkruid) 156. (malen herhaald) 139, 247. (wassende manen) 89. (manieren voor het Pater) 59. (soorten necromantie) 124. (offerdieren) 37. (oogen v/h pentagram) 68. (personages) 242. (personen) 129. (ridders) 72. (ringen) 88. (rijen) 247. (staven) 118. (stroomen) 34. (teekens) 77. (torens) 242. (vasen) 174. (antieke vasen) 248. (vermogens der ziel) 33. (vijanden) 282. (werelden) 64. (klassen v. zieners) 219. (zuilen) 106, 231. (zuilen v. Hermes & v. Salomo) 239. Een en twee 278. Een der — 240. Bij tweeën 246. Scheiden in — 277.
Twee en twintig (azen) 232. (letters) 247 (sleutels) 117, 118, 181, 186, 237, 243, 246. School der — karakters 233. Twee en twintigste sleutel 118.
Tweede 124. (beweging) 193. (dag v/d maan) 181. (gezicht) 61, 62, 263, 273. (maal) 229. (voor de — sterven) 122. (tempel) 35. (tijdperk) 251. (uur) 165, 277.
Tweedracht (Genius v/d —) 268, 269.
Tweeheid 37, 46, 237, 238, 247, 278. (onreine) 147. (slechte) 177.
Tweelingen 180.
Tweemaal voorbijgaan per dag 167.
Tweeslachtige kracht 33.
Tweevoudig (gezichtspunt) 149. — ° ige (wet) 33.
Twintig (poorten) 117.
Twistgesprek 122. — Bitterheden v/h — 67.
Twijfel 65, 126, 219, 262. — Zonder — 109, 110, 116, 123, 125, 137, 157, 162, 189, 202, 213, 242, 243. In

twijfel trekken 197, 210. Duisternissen v/d — 249. Nacht v/d — 17. Twijfelen 30, 73, 134, 195, 211, 229, 259. Twijfelachtig 151. Zeer — 124. — ° ige scherpzinnigheid 232.
Tijd 100, 103, 127, 170, 188, 207, 211. (v/den zelfden — als Etteilla) 233. (gegeven) 191. (onze) 119, 165, 179, 218, 255, 262. (ten allen —) 261. (ten elken —) 178. Van tijd tot tijd 193. Eenigen tijd daarna 165, 167. — Verloop v. eenigen tijd 166. Tijd v/d burgeroorlogen 167. — v. duur 188. — der inquisitie) 39. (v. Gnostische en Manichaeïsche ketterijen) 249. Man v/z — 251. Verspillen v/z — 107. Wetenschappen v/z — 97. Tijden (alle) 114. (moderne) 84. (onze) 290. (oude) 129 (primitieve) 186. (meer verwijderde) 221. — v. pest 169. Volmaking der — 250. — Tijdelijk 292.
Tijdperk 226, 254. (tweede) 251. (vierde) 250. — v. godsdiensthaat 214. — v/d stichting der steden 225. — v. verdorvenheid 225. — v. zwijgen & nacht 227. Tijdperken (vier) 250. — v/d geschiedenis 251.
Tijdsduur 250.
Tijdspasseering 92.
Tijdstip 257, 265. — v/d regeering v. Michaël 226. — v/d stichting der steden 225. Tijdstippen 226.
Tijdsverloop 209.
Tijdverdrijf 217.
Tycho Brahé 77, 103.
Tijger 212, 243, 301.
Type 217. — der werken v/d primitieve vrijmetselarij 105. Typen (gothische) v/h Tarot 176. Zeven typische dagen 276.
Typhon 241. — of de duivel 183. — der Egyptenaren 143.
Tyrannie 178. Dag gunstig voor tyrannieke ondernemingen 182. — Juk der Tyrannen 250.

Udolph 200.
Uitademen 53, 54. (rechts en links) 35. Uitademing 203.
Uitbreiding 173. Uitbreiden 255, 283.
Uitdooven (de lamp) 128. (het vuur) 39, 128.
Uitdrukking 267, 285, 299. Ware — v/d gedachte 82. Tot — brengen 167. Uitdrukkingen 116. (symbolische of figuurlijke) 114. Uitdrukken 141, 180, 203, 229, 230, 234, 244. Uitdrukkende 140. Uitdrukkelijk 245.
Uiteindelijke triomf 177.
Uiterlijke (hinderpalen) 285. (substantie) 281.
Uitgang 260. Uitgangsweg v/d cirkel 156.
Uitgaven 291.
Uitgehongerde dieren 301.
Uitgezonderde oorzaken 207.
Uithangbord 174.
Uitlegging 10, 161, 243, 262, 274, 285.— v/h boek v. Johannes 249. Uitleggingen 221. — Uitleggen 136, 147, 161, 241, 243, 252, 262, 274, 276, 285. — Uitleggers 107.
Uitlokken 168.
Uitmaken 177.
Uitnoodigen 276.
Uitoefening 101, 149, 209, 217, 301. — Uitoefenen 101, 123, 140, 209, 223, 300. Uitgeoefend 299.
Uitroeiingen 214.
Uitrukken 166.
Uitslag 287, 288, 289.
Uitsluitend 284. Uitsluiten 383.
Uitspannen 276.
Uitspattingen 148, 225.
Uitspreken 162, 165, 166, 167, 170, 190, 191, 196, 285, 287, 290, 293. — ons oordeel 176. — Uitgesproken overeenkomst 292.
Uitstellen 217.
Uitstorting 46. — ° ingen v. bloed 104. — Uitstorten 174, 231.
Uitstraling 212.
Uitstrekken 266.
Uitverkoren koningen der natuur 142.
Uitvinding 204. — des duivels 154. Uitvinden 160, 161, 225. — Uitvindende 154.
Uitvloeisels (v. lijken) 95.
Uitwasemingen 205.
Uitwendig 139, 223. (licht) 219. — ° ige 210 (wrijvingen) 214.
Uitwerking 124. (meeste) 137. (zonder) 38, 44. — ° ingen 73, 86, 92, 94, 111, 119, 168, 175, 275, 286, 291. — v/d elementen 61. Uitwerkings-

macht v/d eeredienst 303. — Uitwerkingsvol 134.
Uitwerpingen (v. fluïde) 109.
Uitzetten 177, 199. — Uitzettingsvermogen 203.
Uitzondering 284.
Ulisses 36, 70, 135, 190.
Universeel 106, 257, 261. (dogma v. Hermes) 181. (evenwicht) 147, 204. (geneesmiddel) 117, 210. (licht) 267. (astraal licht) 255. (leven) 174. (sperma) 115. (tetragram) 232. (magisch vermogen) 115. (zevental) 78. — ° eele (agent) 10. (beweging) 51, 139. (harmonieën) 71, 267. (kerk) 30. (magnesia) 204. (rede) 256. (sleutel) 220. (synthese) 77. (wijding) 107.
Universum 207. (één) 106. — Vader v/h — 56.
Uriël 55, 78, 183.
Urim 225, 229, 230, 231, 240, 244.
Utopie (goddelijke) 105.
Uur (in één) 204. (hetzelfde) 127. (zijn) 298, 299. (vier en twintig) 277. (vijf) 155. — v/e gewoon bezoek 127. — v/d betoovering en begoochelingen 265. — v/d oproeping 129. — zijns vaders 17. Eerste — 264, 277. Tweede — 265, 277. Derde — 265, 278. Vierde — 265, 278. Vijfde — 265, 278. Zesde 265, 279. Zevende — 266, 279. Achtste — 266, 280. Negende — 266, 280. Tiende — 266, 281. Elfde — 266. 281. Twaalfde — 267, 281. Genius v/h — 221. Geniën v/h eerste — 268. — v/h tweede — 268. — v/h derde — 269. — v/h vierde 270. — v/h vijfde 270. — v/h zesde — 271. — v/h zevende — 271. — v/h achtste — 272. — v/h negende — 273. — v/h tiende — 273, 274. — v/h elfde — 274. — v/h twaalfde — 275. — Uren (gunstige) 82. (twaalf) 277. — v/d maan 181. — v/h Nuctemeron 268. — v. Saturnus 82. — v/d zon 90. Twaalf uren 277. Twaalf symbolische — 267. Karakters v. — 292.

V 247.
Vaas (koperen) 156. Vasen (gewijde) 275. (twee) 174, 248. Genius v. gewijde — 275.
Vacabiël 181.
Vade Lilith 81.
Vader 47, 57, 100, 122, 123, 154, 179, 192, 288, 289, 292, 295, 298. (almachtige) 295. (goede) 198. (onze) 293. — Girard 195. — Montfaucon 176. — Ventura 154. God d. vader 79, 296. — v. alle dingen 56. — v. stervelingen en onsterfelijken 56. — v/d tempel v/d vrede 153. — v/h universum 56. — v. twee vijanden 282. Doodsbed zijns vaders 122. Naam v/d — 294. Macht v/d — 292, 295. Rechts v/d — 291. Uur zijns vaders 17. Vaderrol 191. Vaders i/d woestijn 301. Vaderlijke (manieren) 214. (scepter) 229, 241.
Vaderlandsliefde 253.
Val (van Adam) 272. — (en verdeeling v/h rijk v. Alexander) 188. Vallen 260, 283, 298. Vallend 242, 299.
Valens 74.
Valeriaan 54.
Valsch (beschuldigd) 254. (denkbeeld v. God) 155. Het valsche 168. Valsche (geleerden) 290 (oordeelen) 255. (profeet) 242. (schijn) 274.
Vampier 166. Vampiers 147, 274. — Genius v/d — 274.
Vandaalsche vorsten 179.
Varianten v/h alphabet 237.
Vast 114, 142. — °e (natuur) 203. (ster) 78. Vastgemaakt 153. Vastheid v. zalf 148. Vastgeworden kwik 139.
Vasten 142, 155, 287. (strenge) 128.
Vasthechten 210.
Vasthouden 160, 227, 229, 241, 257. — ° houdende onderzoeking 232.
Vastspijkeren 166.
Vastleggen 176.
Vaststellen 111, 164, 188, 273, 285. Vaststelling 204. Vastgesteld 158, 204, 286. — v/d oproeping 127. — Vastgesteldheid 204.
Vat 222.
Vatbaarheid 283.
Vaticaan 16. — Bibliotheek v/h — 202.
Vau 229.
Veda's 104.
Veelvormig 205. — Veelvoudig 201. — Veelvuldigheid d. symbolen 13.

Veeren 145. — v/d sperwer 80.
Veertien dagen 127, 155. — Veertiende dag der maan 183.
Veertig 28. (dagen) 287. (dagen, om zich te reinigen) 28.
Vegetarische levenswijze 28, 128.
Veinzen 216.
Velden (eigendom der —) 225.
Velleda 221.
Ventura (vader) 154.
Venus 13, 79, 80, 83, 94, 156, 235. (Urania) 85, 238. Dagen v. — 149. Geest v. — 224. Invloed v. — 185. Kleur v. — 222. Pentakels v. — 84, 170. Talismans v. 84, 170.
Venijn v. alle liefdedranken 200.
Verachting 104, 192, 296. — Verachting 164, 268, 270. — Veracht 131.
Verafschuwing (formules v. —) 166. — Verafschuwen 198.
Veranderen 120, 136, 137, 138, 195, 248, 275, 290, 301. Verandering (v. gesprek) 253. — ° ingen 242, 287.— v/h leven 241. Veranderd i/e dier 138. Veranderlijke natuur 60.
Verantwoordelijk 145.
Verbale verwerkelijking der gedachten 211.
Verband (geleerd) 252.
Verbazing 192. (treffen met) 191. (stom v. —) 211. (stijf v. —) 212. Verbazen 218. ° ende (resultaten) 186.
Verbeelding 42, 49, 61, 76, 92, 111, 122, 125, 132, 148, 161, 175, 176, 178, 189, 199, 213, 220, 221, 223, 255, 285. (gemeenschappelijke) 110. (goddelijke) 207. (hooge) 107. (menschelijke) 110. — der ijveraars 147. Levendig inwerken op de — 168. Macht der — 125. Spanning v/d — 129. Spookgestalten der — 267. Verbeeldingen (afgedwaalde) 259. (langzame) 90. Verbeelden 128. Verbeeldingskracht 28.
Verbergen 158, 242, 276. — Genius, die de schatten verbergt 271. — Verborgen 173, 201, 205, 273. (geschiedenis) 230, (gloed) 198. (listen) 162. (zaken) 216, 253.
Verbeteren 302.
Verbinding (gewone) 187. (intuïtieve) 221. (magnetische) 166, 221. Verbinden 205, 285. Verbonden 228. Verbonden wilsuitingen 286. Verbond 244. Arke des verbonds 245. Verbonden (oorspronkelijke) 250.
Verbintenis 153.
Verbleeken 189.
Verblinding 220. — Verblind 253.
Verbieden 99, 111, 146, 149, 199. Verboden riten 44. — Verbodsbepalingen 149.
Verbranden 38, 61, 133, 170, 195, 198, 224, 257. — de magiërs 134. Verbrande (hostiën) 167. (visch) 293.
Verbrijzelen 172, 207, 288, 260. Verbrijzeld worden 260.
Verbijstering 133 (Zins-)
Verdacht 231.
Verdedigen 35, 161, 243, 262, 296. Verdediging 294. — v/d Magie 141.
Verdeelen 188, 223. — Verdeeling v/h Rijk v. Alexander 188.
Verdiensten der grooten 184.
Verdiepingen (drie) der ark 246.
Verdoemd 52. Vrijwillig verdoemde 159.
Verdoolde geesten 146.
Verdoovende liefdedranken 195.
Verdorven (geesten) 131. (mannen) 84. (wil(len) 70, 284. — Verdorvenheid 18, 217, 225, 285 (eigenzinnige) 132. Verdorvenheden 146.
Verdrag 197, 286. — Verdragen 159. (met den geest der verdorvenheid) 285, (met de hel) 153.
Verdun (Bisschop v. —) 196.
Verdwijnen 141. (doen) 256.
Vereenigen 118, 145, 149, 156, 239, 277. (zich in het geheim) 149. Vereeniging 118, 239. — v. wil en pogingen 286. — v. willen 286. Vereenigd 261, 289. (Europa) 189. — met de vochtige damp 203. — onder hunne leiding 284. — Genius der Vereeniging 272.
Vereeren 136, 192. Vereering (der planeten) 78. (v/d vorm) 13. Vereerders9.
Vereischen 268.
Verendum v/d magiër 89.
Verfrissching 198.
Vergadering 140, 150 — v. boosdoeners 151. — v. menschen 136. Vergaderingen (occulte) 147. (openbare) 145. — v/d Tempeliers 144.
Vergelijken 119, 175, 274. Vergeleken (realiteiten) 259. (worden) 165. Ver-

gelijking 203, 254. — ° ingen der denkbeelden 255.
Vergeten (heilige mysteries) 99. (v/d wet v/h evenwicht) 37.
Vergeven 160, 192. — Vergeving 195.
Vergiffenis 95, 164, 191.
Vergift 195. ° ten 190, 194, 200. Artisten in — 278. Genius v/d — 278. Vergiftig 74. (op een afstand) 165. (zelfstandigheden) 199. (paddestoelen) 132. Vergiftigingen (d/e stroom astraal licht) 165. (v/d gedachte) 194. (v/d rede) 195. (v/h verstand) 190. Vergiftigingsmagie 194.
Vergilius 194.
Vergissing 197.
Vergulde leer 231.
Verhaal 276.
Verhandeling 175, 202, 224. (speciale) 171. — over de dooden 224.
Verhard (door de misdaad) 155.
Verheffen 178, 283. Verheffing v/d droge zaak 202.
Verheven 137. (aanwijzingen) 272. (Meesters) 203. (openbaringen) 282 (wijsbegeerte) 154. Verhevene 253.
Verhinderen 164, 219, 287. — Huwelijksverhindering 291.
Verhooren 196, 291.
Verhouding 42, 118, 137, 255. (zedelijke) 252. — der krachten 33. — ° ingen 211, 212, 256. (zonder —) 263.
Verjagen 256, 293.
Verjongingskuur 120.
Verkalken v/h vuur 36.
Verklaren 163, 164, 179, 196, 243, 244, 262, 284. Verklaringen 149. (bedriegelijke) 139. — Verklaarbaar 284.
Verkondigen 163, 188.
Verkoopers v/h gebedenhuis 258.
Verkozene v/d natuur 254.
Verkrachten v/d natuur 43.
Verkrijgen v. magische kracht 69.
Verlangen 25, 110, 111, 123, 218, 220, 248, 258, 259, vervulling v/e — 44. Verwezenlijking v/h — 110. Verlangde verschijning 128.
Verlaten 187, 188, 192, 296. (kerkhoven) 133. (klooster) 156. (ruïne) 156. Verlatenheid 188.
Verleden 31, 216, 217, 254. Monumenten v/h — 228;
Verleiden 30, 104, 192, 193, 262. Verleiding 26. — ° ingen 72, 200 (slechte) 297. — v/h genot 151. Verleider 70. Verleidelijkste der schuldigen 137.
Verlichten 296, 297.
Verliederlijkt 149.
Verliefd 191, 195. — ° de 182. (magiër) 70.
Verlies (v. evenwicht) 36, ° iezen 104, 151, 161, 170, 205, 211, 219, 242, 264. — (de kracht) 84, 88. — v/d macht 42. — al hun vermogen 151. Oordeel doen — 195. Verloren 192, 215, 228, 231, 249, 263, 272. (positie) 167. (zoon v/d hemel) 8. — doen gaan 112. (i/d natuur) 42.
Verloop dezer duivelbanningen 196.
Verlosser 14, 44, 287, 288, 289, 293, 295. ° ssen 288, 293. ° ssing 298.
Vermaak (droomen over —) 223.
Vermeerderen 194, 203, 209, 225.
Vermenigvuldigen 203, 226, 228, 243, 283, 285. — ° iging 116, 253, 255. — ° igd 201, 291.
Vermengen 132, 195.
Vermenschelijken 172.
Vermetel (oordeel) 304. — ° le (lichtgeloovigheid) 262.
Vermiljoen 64.
Verminderen 194.
Vermoeden 161, 162, 222. ° delijke (invloeden) 186.
Vermoeien 92. — 't zenuwstelsel 62. ° moeid 37, 92. ° moeidheid 36 Dronkenschap door lichamelijke — 37. Vermoeienis 142.
Vermogen 75, 140, 157, 164, 195, 211. (al hun) 151. (goddelijk) 216. (magisch) 27, 103, 124. (universeel magisch) 115. (magnetisch) 164. (ware magnetisch) 74. (occult) 36. (wonderbaarlijk) 48. — der mediums 283. — tot nabootsing 155. — v/h pentagram 59. — der talismans 82. — v. verwerkelijking 111. — om te zien in het astrale licht 61. — om zich onzichtbaar te maken 73. — Vermogens 11, 26, 260, 263. (sympathische) 116 (een der vreemdste) 110. — om de goden v/d hemel te doen nederdalen 11. — v. Zabaoth 131. — v/d ziel 24, 33, 49. — Gezichtsvermogen 138;

Vermoorden 223.
Vermijden 30, 80, 95, 260, 300.
Vernederen 193. — Vernederdste 262.
Vernietigen 137, 286, 292, 293. — ° ging (v/h kwaad) 169.
Vernieuwen 39, 120, 300. — den eed 149. ° wer 300. (stoutmoedige) 172. ° wingen (gelukkige) 181.
Veronderstellen 100, 105, 107, 118, 132, 136, 172, 191. — Veronderstelling 137. — v/h ongerijmde 138. — ° ingen 98.
Verontrusten 238.
Verontschuldiging 195.
Veroordeelen 137, 165, 171, 281. — Veroordeeling 188 (der boozen). Dag v. — 184. Veroordeelde 165.
Veroorloven 170.
Veroorzaken 168, 196, 284.
Veroveren 281 (zijn kroon) 30. — ° ing 194, 261. — v/h leven 275. — v/d wetenschap 259. Veroverd 194. Veroveraars 251.
Verplichtingen 30. (wederzijdsche) 159. — Verplichten (goed te doen) 170. Verplicht 218.
Verraden 147, 298.
Verrassing 169. — Verrassen 191. Iets verrassends 221. Meest verrassendste resultaten 243.
Verres 217.
Verrichten 41, 92, 93, 123, 124, 297, 303, 304. — ° tingen 42, 118. (magische) 22, 37. — der wetenschap 29. Gemeenschappelijk verricht 299. Verrichter 61.
Verrukt 199. — ° te (Swedenborg) 138. — ° ten 52, 62, 197, 199. — ° kking 197, 212. Staat v —. 219. — ° ingen (mystieke) 198. — Zielsverrukking 225, 283. Verruktheid 197.
Vers (occult — v/h Pater) 59. Verzen 289. — uit den Bijbel 220. Gulden — v. Pythagoras 130.
Verschaffen 167, 222, 285. (zich) 165. — een plaats 168.
Verscheidene eeuwen 168.
Verschillend (gekleurd) 129. — ° de 119, 147. (schakeeringen v. eerediensten) 149.
Verschrikken 133, 217, 289, 301. — Verschrikking 28, 151, 169, 301. — ° ingen 24, 223. (stoffelijk gemotiveerde) 99. — spookbeeld v. alle — 143. Sphinx der — 145. Verschrikkelijk 160, 283. (getal vijftien) 143. (lawaai) 150. (symbool) 143. — ° lijke (Baphomet) 146. (bedreiging) 168 (beving) 163. (Keizer v/d nacht) 143. (leproos) 192. (liefdesdranken) 198 (mengdranken) 285. (mysteriën) 153 (riten) 151. (symptomen) 161. (voorwerpen) 156 (werkelijkheid)90. (ziekten) 92. — ° lijkste (bewerker) 194. (omstandigheden) 125.
Verschijnen 125, 132, 134, 163, 224, 283, 301. doen — 256. Verschijning 129, 178 (verlangde) 128. — ° ingen 125. Electrische aanraking tijdens de verschijningen 125. — Verschijnsel 22, 125. — v/h Labarum 189. — v/d draaiende & sprekende tafels 110. Verschijnselen 51, 110, 263 (electrische) 33. (magnetische) 33. (ziekelijke) 284. — v/d aarde 121. v/d dood 121. — v. ineensmelting 119. — v/h magnetisme 73. — v. zedelijke orde 222. — Wereld der verschijnselen 42.
Versierselen (der aarde) 271. Genius v/d — 271. Geheiligde versieringen der waarheid 269. — Genius v/d versieringen 269.
Verspreiden 212, 224.
Verstaan 78, 114, 299, Slecht — 245.
Verstand 51, 53, 71, 72, 74, 98, 100, 102, 114, 126, 130, 137, 165, 194, 198, 199, 301 (beminnend) 243 (gezond) 98, 141, 287 (scheppend) 248. (strijdbaar) 240. Dronkenschap v/h — 37. Martelaren v/h — 164. Oproepingen v/h — 128. Vergiftigen v/h — 190. Bevrijding v/h verstand d/d werk 85. Verstandskracht 103. Verstandsverbijstering 194. Verstandswereld 233. Onverstand 302. Verstandelijke wijze 169. Festijnen der verstandelijkheid 275. Verstandigen 49.
Verstoffelijking 67.
Verstoren 133, 261, 262.
Verstrooidheid 140. — Zich verstrooien 217.
Verstijving (vreemde) 140.
Vertalen 211, 245. ° ing 253. (eenvoudige). — v/h tetragram 141.

Vertegenwoordigen 209, 239. (metalen v/d krachten der natuur) 61. — (de wetenschap) 121. — ° igende een kracht 108. — ° igers der hoogste deugd 160.
Vertelling 172. — Verteller (groote) 223.
Vertering 123.
Verticaal 187. — boven den tempel 188. Vier — ° ale sterren 188.
Vertolking 224, 234. Wijsgeerige — ° ingen 303. Blinde vertolkers 261.
Vertoonen (zich) 128. — ° ende 178. — ° ning 44.
Vertoornd (gelaat) 132.
Vertraagde (reizigers) 133.
Vertrouwen 49, 67, 89, 122, 199, 208, 209, 211, 214, 220, 228, 272, 299, 300. (blind) 165. (onbegrensd) 208. — i/d intuïtie 220. — i/z inwijders 150. — i/h vermogen der talismans 82. In het — 163. Vertrouwde (taal v/e geest) 130. (zaken) 263. Vertrouwden 162.
Verwachting 123.
Vervallen (tot liederlijkheid) 171.
Vervloeken 104, 122, 165, 166, 167, 191, 292. Werken der vervloeking 79. Vervloekt 166, 182 (was) 166. — ° te (bok v. Mendes) 63. (figuur) 167 (zoon v. Cham) 183. — Vervloekingsformules 285.
Vervluchtiging 204.
Vervoering (der aanroepingen) 91. (i/z teederheid) 165.
Vervolgen 152, 226, 260 (de tempeliers) 143. Vervolging 151. — v/d inquisitie 275. Genius v/d. — 275. — ° ingen 93. (v/h Christendom) 72. Vervolgde eerediensten 149. Vervolgers 224.
Vervolkomenen 177.
Vervolmaken 260.
Vervormen 136. — ° ingen 144 (v/z gedachten) 38.
Vervullen 113, 267, 295. — ° vulling v/d profetie 218. — v/e verlangen 44. Vervuld 198, 256.
Verwaarloozing 29, 99.
Verwachtingen 178, 201, 217, 226, 277. (omschreven) 99. Verwachten 192, 303.
Verwantschap 204.
Verwarren 171, 268. Verwarring 261.
Verwekking 105. (onafgebroken — der wezens) 51.
Verwenschen 166. ° ing (v. zonden) 144. ° ingen 158, 166. Oproeping der — 124. Verwenscher 167.
Verwezenlijken 119. ° king 68, 71, 216, 224.
Verwerkelijken 27, 30, 113, 137. ° ing 43, 76, 77, 105, 218. — v. God 79. — v. verlangens 110. — v/d wil 49. Middelen v. — 133. — Vermogen v. — 110. Verwerkelijkingen 111. (Stoffelijke & positieve) 256. Verbale — der gedachte 211.
Verwoest 187, 188, 226, 231, 257. — ° ing 178, 224, 241. — v/d Tempel 188. — ° ingen 178. Verwoestende genius der afgoden 269.
Verwonderen (zich) 197. — ° ing 150, 233. Verwonderd 153.
Verworven 244, 281.
Verwulfsel 244, 246, 281. — ° sels der wereld 57.
Verwijderen 114, 132, 138, 163, 194. — ° ing 36.
Verwijten 41.
Verzadiging 173. — ° digdheid 36.
Verzamelen 212. Verzameling der kaarten v/d moderne Cartomantie 176. — der kabalisten v. Pistorius 282. — v. oude Tarots 248.
Verzekeren 163.
Verzetten 287.
Verzoeken 207.
Verzoenen 186, 244, 257. — ° ing 245. — d/d opoffering 144. Dag van — 183. Verzoeningsleer 66.
Verzwakken 195. — ° ing (v/d wil) 68. — Verzwakt 291.
Verzinsels 76.
Vet (v/e kind) 148. (der lijken) 132. (v. nachtvogels) 148. Kaarsen v. menschenvet 156.
Veuillot 153. Gebroeders — 160.
Vhnori 180.
Viardin 196.
Vibraye 211.
Vier 28, 78, 245, 247, 250. (azen) 243. (beproevingen) 52. (boeken) 118, 157. (hoofddeugden) 240. (dieren) 252. (dieren v/d kabala) 229. (allegorische dieren) 107. (mysterieuse dieren) 243. (symbolische) 230.

symbolische — v/d kabala) 273. (driehoeken) 239. (elementen) 61, 64, 86, 228, 279 (geniën) 228. (hemelstreken) 29, 53. (hoeken) 246, 265. (verschillende intelligentiën) 140. (elementale krachten) 267. (ledematen) 63 (letters) 293. (primitieve letters) 229. (slotletters) 247. (machten) 252. (elementale machten) 18. (metalen) 90. (penningen) 248. (ringen) 246 (rivieren) 104, 105. (ruiters) 107. (vormen v/d sphinx) 251. (spijkers) 156, 157. (sterren) 176, 177, 188. (verticale sterren) 180. (symbolen) 228. (teekens) 229. 244. (temperamenten) 58. (tijdperken) 250 (vormen) 228 (elementale vormen) 51, 61, 101 (maal vijf) 248. (vijftallen) 247. (werelddeelen) 227. (winden des hemels) 251 (hoofdwindstreken) 186, 228 (heilige woorden) 29, 231 (gewijde woorden) 231. (zaken) 245 (zonnepaarden) 273. (zuilen) 240. Cirkel v/d — decaden 233. Vierkant v. — 247. Zon met — stralen 238. Bezwering der — 51, 60, 86, 170, 221.
Vier en twintig uur 277.
Vierde (dag der maan) 182 (tijdperk) 250 (uur) 265. Genius v/h — uur 270.
Vierheid 77, 238, 278, 280 (Egyptische) 105. (heilige) 48. Sleutel v/d — 230.
Vierkant 237, 239, 240, 241, 244, 278 (magisch) 247. (magisch — v. 12 getallen) 231. — v/d drieheid 46. — v. vier 247. — ° te (kar) 240. (steen) 71. (steen v. Jesod) 130. Vierkanten 235 (magische) 82, 234.
Viertal 247.
Viervoudig (evenwicht der elementen) 59. ° ige (beteekenis) 243. (symboliek) 228. (verhaal der Evangelisten) 117. (weergeving) 105.
Vinden 164, 192, 201, 203, 233, 234, 236, 237 (hemelsche horoscopen) 186. Vinding 210.
Vinger 57, 81. Vingers (drie) 238 (vijf uitgestrekte) 108. Uiteinden der — 213.
Viool 75.
Viooltjes 81.
Visch (astrale) 175. (verbrande) 293. Visschen 181, 265, 277.
Visies 125.
Visioen 108, 220, 249, 292. — i/d nagel v/d duim 220. Het voorspellende — 219. Visioenen 183, 283, 291. — v/e andere wereld 43. — der extatici 66. — v. Swedenborg 52. Haschisch-visioenen 74.
Vitale licht 23, 195, 212.
Vitriool 171.
Vlam 128, 145. Vlammen 114. (levende) 251. Vlammend (pentagram) 63. — ° de (degen) 104, 240 (ster) 63, 66.
Vleermuis 157 (verdronken in bloed) 156. Bloed v. — 156.
Vleesch 142, 150, 243, 281, 288, 297. (opstandig) 198. Vleeschwording v. God. 9. Vleeschgeworden woord 63, 291.
Vleien 214, 258. ° ende (woorden) 193.
Vliegen 190, 266. — en de (adelaar) 114. (sfeer der Egyptenaren) 240.
Vleugelen 246 (v/e arend) 106. (der geniën) 266.
Vlinder 2. — v. Psyche 174.
Vloed 24, 181.
Vloeibaar lichaam 98.
Vloek 44, 170.
Vlucht (op de — geslagen) 297 (op de — jagen) 293. (de — nemen) 296. Vluchten 293. 296. Vluchtig 114, 204.
Vlijt 114.
Vochten 212. Vochtig (v. koud zweet) 158. — ° ige (damp) 203.
Voedsel 253. (der dieren) 286. (v/d ziel) 253. Voedingsmiddelen (onverteerbare en onreine) 95.
Voertuig v/z wil 274.
Voet 18, 85, 106, 118, 174, 241, 242 (linker) 80 (negen) 287 (rechter) 287. — v/d lamp 90. Een — geschoeid 37. Eén — bloot 37. Voeten 106, 238, 250, 258. — bloot 156. — v/d tafel 247. Gaat op zijn — staan 258. Onder zijn — 162. Vertrappen met de — 270. Voetpad 242.
Vogels 181, 190.
Vogelvrij verklaren 137, 164.
Volbrengen 202, 275, 277, 285. — v/h groote werk 183.

Voldoen 275, 302. — ° ning (gevend) 203. (schenken) 151. Voldoende 202, 214, 290.
Volgen 198, 218, 243, 261, 297, 302 (wetten) 302. Volger (v. Voltaire) 26. — ° ers (v. Epicurus) 101. (Hebreeuwsche — v/d kabala) 48. — v/d hel 168. Volgende (jaar) 128. (wereldrijk) 227. (woorden) 287. Altijd gevolgd 271. Volgorde 202.
Volhardend 19. — Volharding 27, 49, 73.
Volhouden op den brandstapel 149.
Volk 164, 178, 257, 287 (Romeinsche) 73. Hoofden v/h — 257. Stichting v/h — 143. Volk(er) en 17, 78 227, 248, 250, 252, 271, 272. — Volksvrees 111. Volksboekjes 290. Volkspoëzie 164, Volkswijsheid v/h Evangelium 102.
Volkomen 116, 202, (artikel) 156. (beeld) 220. (begrip v/h pentagram) 64. (gelijkheid) 105. (gevoel v. rust) 213. (kennis) 237. (waan v/e droom) 129. Volkomenste transformatie 141.
Volmaakt (getal) 278. — ° te (eenheid) 291. (vorm) 278. — Volmaking 301.
Volney 105, 254.
Voltaire 26, 104, 107, 109, 129, 159. — School v. — 99.
Voltooiing v/d zedelijke geboorte 281.
Vonnis 117, 165. — Vonnissen 161. (der inquisiteurs) 160. (der magiërs) 165.
Voorafgaan 158. Voorafspuwen 166.
Voorbeeld 40, 75, 197, 217, 232, 241, 290. — v/d nachtmerrie 152. — ° den 122, 213, 164. — v. incubatie 213.
Voorbehoedmiddel 287, 288.
Voorbereiding 22, 38. — ° ingen 21, 29. — Voorbereiden 218. (voor de eerste communie) 162. (veertien dagen) 127. — voorbereid 28.
Voorberichten 214.
Voorbeschikt 75. — ° beschiktheid (voor den magnetischen slaap) 27. Voorbeschikking v. Jacob 184.
Voorbestemd voor de vreugde 37.
Voorbijgaan 167, 271, 273, 279, 299. — ° gaande (dronkenschappen) 283. (pijniging) 168.
Voordeel (stoffelijk) 232. (zonder) 257.
Voorgevoelde (hel) 163. — Voorgevoel 283.
Voorgewende (onwetendheid) 155. (recept) 148.
Voorheen 262.
Voorhoofd 45, 59, 80, 81, 139, 145, 214, 241. — Rimpels v/h — 222.
Voorkeur (dag van —) 185. (geven) 221.
Voorkomen 74, 125, 128, 136, 138, 171, 200, 205, 213, 214, 237, 279.
Vooroordeel (niet te genaken door —) 23. — Vooroordeelen 260. — v/d materialistische wetenschap 121.
Voorouders 291.
Voorspelling 152, 216 (v. toekomstige gebeurtenissen) 218. (met droomen) 110. (met kaarten) 110. — der wijzen 270. genius der — 270. Voorspellingen 179. — i/h hemelschrift 178. — te doen. Magie der — 39. Voorspellingswetenschappen 111. Voorspellend visioen 239. Voorspellen 218.
Voorspoed 272, 301. Genius v/d — 271.
Voorschrift 215.
Voorstellen 109, 115, 118, 145, 153, 161, 171, 177, 182, 191, 201, 228, 238, 242, 273, 274, 279, 280, 281. ° stelling 44, 139. — v/d duivel 144. v/d ziel 145. — ° ingen v. Christus 146. Voorgestelde 206. (door de keizerin) 175. (resultaten) 37. Voorstellende 246. Voorstelbare betrekkingen 255.
Voortbrengen 278, 279 ('t geloof) 213. (zich) 267. Voortbrenging 238. (der wezens) 276. Dag gunstig voor de — 182. Orgaan v. — 145. Voortbrengende eigenschap 242. Voortbrengingsorgaan 278. Voortgebracht 177.
Voortdurend 198. — °de (invloed) 223. (openbaring) 79. (voortbrenging) 32 (worsteling) 217.
Voorteeken 178. Voorteekenen 38. (goede en slechte) 111. (slechte) 178.
Voortgaan 260. — ° de 243, 255. (vormverandering) 137. (verzwakking v. Turkije) 179.
Voortkomen 169, 173, 219, 267, 277, 278, 280, 282.
Voortschrijding (v. rechts n. links) 50. — °den 278.

Voortzetten 112, 153, 213. Voortzetting (v/h leven) 120. (v/d macht) 36.
Vooruitgang 12, 14, 102, 120, 131, 243, 261, 303. Ophouding v. — 105. Verst vooruitgaanden in satanische ontwikkeling 131. Vooruitgaan 292.
Voorvallen v/h leven 237. — Natuurlijke — 284.
Voorwaarde 82. (gemakkelijke) 217. — voor alle verrichtingen der wetenschap 29.
Voorwendsel 176, 292.
Voorwerp 75 (grijpbaar) 237. (inert) 284. (obsceen) 150. — der nieuwsgierigheid 72. — pen 83, 139 (gemagnetiseerde) 166. (gezegende en aflaatbezorgende 85. (onontbeerlijke) 156. (verschrikkelijke) 156. (willekeurige) 285. (zwarte) 80. — v/d eeredienst der Hebreeën 244, 246. — v/e geliefde persoon 126.
Voorzichtiger 191. Voorzichtigheid (wet der —) 205.
Voorzien 156, 218 (v/d gebeurtenissen) 224. (gevolgen) 267 (kwaad) 302. Voorzieningen 226. Voorzienige samenwerking 172. Voorzienigheid 164.
Voorzorgsmaatregelen 284.
Voren (van te — alles geregeld) 38.
Vork (magnetische 48, 155, 156. — der necromantie 87.
Vorm 6, 13, 43, 53, 89, 110, 121, 136, 203, 222, 237, 241, 247, 249, 278, 280, 301. (elementaire)114. driehoekige) 239. (hiëroglyphische) 118 (substantiëele) 118. (volmaakt van —) 177. — v/e bok 153. — der dingen 142. — v/d mannelijke geslachtsdeelen 171. — v/d letters 176. — (volmaakte — v/z ledematen) 278 — v/h lichaam 277. v/e idee 38. — v/e kruis 166. — v/d maansikkel 156. — v/e verhaal 276. — der vormen 278. — alle vormen 57. — v/e wortel 172. — v/d zonde 144. Onder dezen vorm 178. Godsdienst v/d — 11. Mysteriën v/d — 271. Vereering v/d — 13. Vormen 10, 14, 27, 51, 56, 76, 108, 112, 120, 128, 133, 136, 137, 167, 175, 176, 177, 168, 233, 237, 242, 247, 256, 277 (dierlijke) 137. (eerste) 211. (elementale) 51. 61. (nieuwe) 42. (onlogische) 119. (onmogelijke) 148. (religieuse) 79, 99. (stoffelijke) 242. (verschrikkelijke) 90. (vluchtige) 52. (wonderlijke) 119. (zichtbare) 8. Vier — 228. Vier — v/d elementen 101. Vier — v/d sphinx 251. — v/d androïde 172. — v/d godsdienst 30. — v/d ram 175. — v/h woord 181. Meester der — 51. Scheppende kracht der — 141. Zelfstandigheid onafhankelijk des — 142. Lichaamsvormen 216. Vormverandering (voortgaande) 137. Vorming der wolken 176. Nieuwvorming der metalen 119. Zoutvorming 119.
Vorst (v/h astrale licht) 56. — v/d hemel 242. (gevallen) — der hellen 256. — v/d sabbat 206. — der wetenschap 30. vorsten (Alaansche) — 179. (Gothische) 179. (Hunnische —) 179 (Vandaalsche —) 179. — der hel 158. — v/d vier werelddeelen 227. Schimmenvorst 160. Vorstendommen 295.
Vraag (geheime) 162. — Vraagstuk (der ervaring) 42. (der magische werken) 21. — Vragen 125, 152, 187, 198, 199, 203, 218, 221, 223, 260, 262, 272, 275, 298, 303. — raad 186.
Vrede 132, 226, 266, 294, 295, 296, 299, 300, 302. (hemelsche) 294. — v/d Heer 294. Tempel v/d — 153. Vredig 178, 241. (koning) 296. (oneindigheid) 175.
Vreemd 299 (compliment) 192. (geval) 121. (aan dwaze liefden) 151. (v. voorkomen) 106. (zijn aan) 197, 205. — aandoening 284. — helderziendheid 197. — krachten 61. — samenloop v. omstandigheden 219. — stem 162. — stoornissen 196. — veranderingen 287. — verstijving 140. — zaak 144. Vreemdere verschijnselen 110. Des te vreemder 111. — Vreemdheden v. Etteilla's Tarot 119. Vreemdste vermogens 110.
Vrees 30, 36, 52, 72, 73, 92, 100, 111, 151, 152, 198, 199, 216, 222, 294. — voor den duivel, — voor spin-

nen 222. Genius v/d — 269. Toegankelijk voor de — 154. Ontoegankelijk voor de — 267. Zonder — 265. Volksvrees 111. Vreezen 37, 40, 52, 73, 93, 110, 169, 170, 173, 199, Gevreesd 284. Vreesachtig 217.
Vreugde 36, 297. Voorbestemd voor de — 37.
Vriend 288, 290. — Vrienden 209, 302. (talrijke) 300. — v/h genot 72. — v/d hond 222. — v/h zwart 222. Vriendschap 275.
Vroom 146, 196 (zeer) 299. Vrome (Antonius) 282. (dame) 141. (Jezus) 297. (mannen) 160. (vrouw) 210. Vroomheid 198, 295.
Vrouw 34, 94, 106, 107, 142, 153, 155, 161, 165, 191, 193, 198, 210, 211, 218, 221, 229, 230, 237, 238, 241, 243, 280. (bekleed met de zon) 107, 238. (geprostitueerde) 155. (gevleugelde) 238. (die de kop v/d slang verplettert) 69. (magische) 195. (naakte) 174. Transcendente kennis v/d — 193. Slang die de — verleidde 104. — Mijn vrouwe 288. — Vrouwen 33, 34, 92, 147, 182, 192, 193, 195, 198, 199. (booze) 292. (heilige) 295. (heilige — v. God) 291 (hysterische) 161. (voor haar maanden) 84. (met onmogelijke vormen) 148. (oude) 283. (zedelooze) 84. Hartstocht voor — 37. Zonder de hulp v. — 172. Vrouwelijk 145 (sympathisch) 34. Vrouweborst 143. Vrouwelijf 153.
Vrucht 206, 281. — Vruchten 127. (v/d aarde) 229. (v/d boom der kennisse) 23, 50. Sap der — 271. Genius der — 271. Vruchtbaar 172, 273, 277, 278. — v/d natuur 229.
Vrij 7, 9, 16, 20, 271, 294, 303. (wezenlijk) 258 (laten) 210. (making v/d wil) 69.(wording) 101. Vrije mensch 14. — wil 168, 208. Genius v/d — wil 271. Vrijgeleide (der zieken) 79.
Vrijheid 7, 8, 62, 101. — v. wil 52. Liefde tot de — 8.
Vrijdag 81, 142, 297. Goede — 142, 287, 289. — Nacht v. — op Zaterdag 155.
Vrijdenkende broeder 211.
Vrijgezellen (uit instinct) 283.
Vrijheid 101, 105, 111, 144, 168, 171, 182, 204, 226, 239, 243, 257, 259, 261, 275, 279, 285, 294, 301 (menschelijke) 260. (zedelijke) 302. — v. oneindige strevingen 259. — v. wil 285. 301. Cijfer der — 239. Eeredienst v/d — 152. In — stellen 167.
Vrijmaking 105. — der lichamen 273. — der zielen 273. — ° ing (des gewetens) 13. der lichamen 273. Vrijgemaakt 250. — ° te (magnetiseur) 73. (ziel) 71.
Vrijmetselaars 66, 108, 143, 152. (primitieve) 105. Vrijmetselarij 102, (adonhiramitische) 102. (occulte) 74. Vrijmetselaarstempel 107.
Vrijwaren (tegen booze invloeden) 199. (voor het gevaar) 82.
Vrijwillig (verdoemde) 159. — ° ige (ontberingen) 25.
Vuiligheden v/d zwarte magie 194.
Vulgaire (Roode Draak) 157. (Geneeswijze) 209. (magie) 83.
Vulkanen (Koning der —) 56.
Vuur 36, 38, 52, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 114, 128, 144, 206, 229, 265, 266, 267. (centrale) 69, 251. (eeuwig) 69. (evenwichtig) 10. (geheiligd) 38. (goddelijk) 204. (gewijd) 58, 170. (helder) 127 (heilige) 80, 90, 115, 129 (levend) 263. (materieele) 198. (nachtelijk) 223. (natuurlijk) 10. (waar — der philosophen) 203. — v/d aarde 69. — v/d geurwerken 91. — v/d hemel 94, 184. Zuilen vuurs 106. Vuurgeesten 52, 56, 57 (zie salamanders) 60. Vuurslangen 265. Geniën v/h — 56. Genius v/h — 273. Meer v. — & zwavel 292. Rijk v/h — 246. Mysteriën v/h occulte — 273. In het — gloeiend gemaakt 166. Vuren 132. (groote) 150. Vurig (geloof) 290 (geloof) v/h grootste aantal) 292. — ° ige (geestelijke beweegkracht) 115 (natuur) 203. (oogen) 133. Vuurkleurig 81.
Vijand 146, 191, 285, 288, 296, 300, 302. (betooveren) 37. v/d rede 137 — der Rozekruisers 233. Vijanden 290, 292, 294, 296 (gevaarlijkste) 217.

(zichtbare & onzichtbare) 299. — der ingewijden 217. Vijandig 147, 301 (Genius) 273. — ° ige (ontkenning) 107. (partijen) 291, 296. Vijandschap 239, 244, 285. — tusschen de beide driehoeken 239.
Vijf (boeken v. Mozes) 105. (dagen) 155. (geniën) 64. (jaren) 209. (keeren (blazen) 64. (links) 139. (maal) 45, 287, 288 (zwarte papaverbloemen) 155 (rechts) 139 (reukwerken) 64 (uur) 155. (uitgestrekte vingers) 108. Getal vijf 279. Vijf achtereenvolgende dagen 287. Viermaal vijf 248. Vijf onsen hennepzaad 155. Kat vijf dagen met menschenbloed gevoed 156. Vijfstralige ster 65.
Vijfde (dag v/d maan) 182 (dag v/d schepping) 181. (teeken) 244. (uur) 265, 270. Genius v/h — uur 278.
Vijfheid (middelpunt v/d —) 239.
Vijftallen (vier) 247.
Vijftien (het verschrikkelijke getal) 143.
Vijgeboom 81.

Waaiers 80, 81.
Waan 219. — v/e droom 129. Waanzin 147. (oogenblikkelijke) 74. (Besmetting v/d — 133. Waanzinnige 163.
Waar 84, 137, 138, 141, 205, 252, 260, 287, 289, 300 (eeuwig) 23. Ademhalingswerktuig 213. — Centrale 51. — Discipel 124. — Dogma 104, 203. Ware (het) 168. Ware (adept) 164, 218, 261 (adepten) 147, 151, 161. (beginselen) 203. (heilige boeken) 70. (clavicula) 233. (geheim) 244. (religieus geloof) 201. (geloovige) 78. (geschiedenissen) 104. (God) 292. (Godheid der menschen) 33. (Godsdienst)50, 106, 261. (hallucinatie) 192. (hiëroglyphen) 178 (ingewijden) 104, 233. (Katholicisme) 249 (Katholieken) 160, 203. (magnetische keten) 82. (kinderen der wetenschap) 47. (koning) 201. (leven) 55. (licht) 199. (liefdedranken) 195. (philosophische machine) 243. (magie) 302. (zwarte magie) 34. (magiër) 72, 164, 223, 272 (menschelijke natuur) 280. (naam) 240. (onschuld) 301. (panacée) 205. (priesters) 263. (religie) 13. (ring v. Gyges) 141. (rijk v/h ware & h. goede) 168. (sabbat) 149. (schepping) 115. (sleutel) 244. (talisman) 85. (Tarot) 233. (tooverstaf) 87. (uitdrukking v/d gedachte) 82. (uitlegging) 10. (verdragen) 285. (magnetisch vermogen) 74. (vuur der philosophen) 203. (wet) 64. (wezenloosheid) 194. (wijze) 141. (wijsgeer) 259. Waarlijk 301.
Waard 301. Waarde 189, 247. Niet zonder eigen waarde 274. Van nul en geener waarde 292. Hooge wetenschappelijke waarde 274.
Waardig 68, 241, 248, 301. — ° ige (kudde) 289. Waardigheid 250. Genius v/d — 268. ° heden (priesterlijke) 100.
Waarheid 6, 13, 54, 76, 98, 100, 106, 113, 123, 146, 168, 178, 186, 199, 201, 203, 204, 216, 220, 239, 243, 252, 255, 256, 257, 260, 262, 274, 299. (magische) 149. (naakte) 281. (wiskundige) 113. Licht der — 105. Wetenschap der — 253. Wroeging der — 132. Woord der — 16. Zon der — 253. Waarheid zonder bijmengsel 203. — der dingen 252. Kracht gebaseerd op 272. Geheiligde versieringen v/d — 269. Zielen, die streven naar — 272. Waarheden 250 (eeuwige) 79. (hooge) 99.
Waarnemen 200, 302. — ° nemer 186, 222. — Waargenomen 153, 263.
Waarschuwen 213, 260. — ° ing v/d natuur 43.
Waarzeggers 152, 218, 300, 302. (Hebreeuwsche) 189. — Waarzegsters 218, 221. Kabalistische waarzeggerij 230.
Wachten 218. Wachten op 176. — wachters v/h — 104.
Wagen 176, 193, 223, 293.
Wakend 292.
Wandelende Jood 164.
Wanhoop 18. Tot — geraken 171. Liefdeswanhoop 151. — Wanhopen 172, 224, 254. Wanhopig 162, 211. — ° makende kritiek 254. — ° ige oogziekte 211.
Wanorde 63, 243, 270, 302. Geest v. — 122. Genius v. — 270.

Wanstaltige (lieden) 84. (sphinx) 143.
Wantrouwen 223. — ° wend 217.
Wapen 240. — Volmaakte wapenen 263. Zich wapenen 271.
Warm 34, 181, 211, 212, (aanblazing) 211, (adem) 75, 211, (stroom) 34. warmte 35. Lichaamswarmte 124.
Was (v/d paaschkaars) 85, Beeld v — 167. Vervloekte was 167. Betoovering v/d wasfiguurtjes 170. Ledematen v. was genezen 171. Wasfiguurtjes 171.
Wasschen 169, 211. ° ingen (narcotische) 148.
Water 38, 47, 52, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 78, 101, 114, 129, 136, 144, 145, 169, 181, 209, 211, 220, 229, 242. (magisch) 86. (philosophisch) 47. (stilstaand) 95. — der homoeopathen 209. Bezwering v/h — 55. Droomen over — enz. 223. Element water 78. Gaan over water 61. Water in verschillende kleuren 90. Wateren (alle) 67. (groote) 250, 265 (onderaardsche) 55. (ongezonde) 300. — der zondvloed 104. Oppervlak der — 117.
Watergeesten 52, 57, 60 (zie Ondines). Rede der watergeesten 55.
Waterman 58, 181, 229.
Watervallen des hemels 55.
Wedergeboorte (door het werk) 104.
Wederopstanding 208.
Wederzijdsche (genegenheid) 214. (verplichtingen) 159.
Weduwe 196. — Weduwschap v. Isis 151.
Weegbaar 204.
Weeg (te) brengen 220, 261.
Weegschaal 32, 94, 180, 240. (eeuwige — des levens) 280. — overbelasten 36.
Week 78, 273. (magische) 78. Een keer per week 20.
Weerbarstig (element) 34.
Weerkaatsen 223, 255, 260. — ° ing 125. ° kaatste licht 242.
Weerschijnen 53. — ° ingen 146. Met weerschijn 81.
Weerspiegelen 138. — ° ingen 223.
Weerstaan 72, 169, 191, 208. Weerstand 41, 75, 168, 285. — tegen booze willen 73. — bieden 272. Innerlijke weerstanden 285.
Weerwolven (nachtelijke) 283.
Weerzinwekkende (geschiedenissen) 152. — ° dste offers 163.
Weg 218, 260, 299. — n/h eeuwig heil 298. — der overwinning 130. — der synthese 205. — der volmaking 301. Uit den weg ruimen 219. Wegen n/h licht 250.
Wegvagen 145, 179.
Weide 241.
Weigeren 150, 170, 198.
Wekken 297. — tot h. leven 264.
Weldaad, 217. — Weldoende 271. — Weldadige dag 184.
Wellust 28, 72. Wellusten 70. Wellustig 193. — ° en 222.
Welsprekendheid 242, 244. — der stem 124. Electriciteit der — 109. Werken van — 79. Welsprekende 152.
Welwillendheid 36.
Wel-zijn 137, 213.
Wensch 113. — wenschen 176, 217, 261. — der ouders 171.
Wereld 10, 27, 41, 56, 57, 58, 60, 71, 77, 85, 97, 98, 99, 102, 104, 105, 109, 112, 121, 136, 154, 179, 184, 187 192, 199, 207, 224, 226, 231, 243, 254, 257, 258, 262, 275, 288, 292, 297. (andere) 43. (beschaafde) 106. (geheele) 215, 294. (geschapen) 277. (hoogere) 114. (intelligente) 102. (laagste) 114. (minerale) 113. (nieuwe) 250. (occulte) 27, 52. (onderaardsche) 113. (oude) 39, 47, 149, 228, 233 (toekomstige) 263. (zichtbare) 242. Middelwereld 114. Aanvang der — 293. Begin der — 233. Bevrijder der — 257. Dingen der — 200. Duisternissen v. deze — 175. Duivel v/d gansche — 256. Geboorte der — 117. Godsdiensten en bijgeloovigheden der — 178. Haat der — 16. Heer der — 30. Heiligste stad der — 178. Jaar der — 225. Eerste jaar der — 224. Koningin der — 11. Massa der — 277. Middelpunt der — 57. Mysteriën der oude — 186. Zonden der — 294. Van wereld tot wereld 266. Wereld v. Azimuth 107. — der elementen 115. — der verschijnselen 172. — der vormen 106. Wereldbol 238. Wereldeenheid 13. Wereld-

geest 237. Wereldharmonie 5. Wereldmacht 77. Wereldrijk 226, 227. Volgend wereldrijk 227. Wereldtraditie 249. Wereldwetenschap 112. Wereldziel 304. Werelden 56. (Drie 38, 64, 142, 238, 243. (jonge) 5 (twee) 64. Harmonie der — 5. (drie) — der kabala 246. Vier wereld-deelen 227.
Werk 26, 93, 113, 114, 116, 124, 126, 176 228, 279. (boos) 286. (groote) 21, 26, 71, 108, 112, 115, 116, 118, 124, 160, 201, 202, 203, 205, 244, 262. (groote — v. Dupuis) 187. (hermetisch) 264. (magisch) 38. (magnetisch) 289. (mineraal) 206. (revolutionnair) 84. — v. Bodin 161. — der duisternissen 224. — v. God 279. — v/d hel 198. — v/h leven, dat zich vernieuwt 120. — der magie 69. — over de magie 176. — v. Trilthemius 226. — over occulte vrijmetselarij 74. — v/d zon 21. Dag gunstig voor de volbrenging v/h groote — 183. Doel en strekking van dit — 256. Inwijding d/h — 105. Kenmerkend voor het Roomsch-Katholicisme is de magie 160. Vrouw = het — v/d man 280. Werken 21, 29, 43, 56, 57, 77, 93, 95, 101, 110, 121, 128, 129, 133, 136, 161, 168, 169, 174, 176, 189, 199, 204, 208, 209, 212, 214, 219, 221, 257, 261, 280, 293, 304. (funebere) 81. (goede) 217. (groote) 26, 117. (groote — d. wetenschap) 72. (maçonnieke) 102. (magische) 21, 28, 79, 181. (materieele) 95. (occulte) 102. (onleesbare) 232. (politieke) 81. (religieuse) 81. (zinnebeeldige — v. Hercules) 67. — op afstand 285. — v. bekwaamheid 79. — v. Christus 20. — der duisternissen 126. — der dwaasheid 126. — v. eerzucht & politiek 79. — des geloofs 26. — Gods 276. — v. haat 166. — v. Hermes trismegistos 130. — v. licht 80. — v. licht & rijkdom 79. — v/h eeuwige licht 267. — v/d Maan 94. — der magie 37. — der zwarte magie 87. — der goddelijke meesters 35. — der natuur 268. — v. Salomo 20. — over speelkaarten 249. — v. toorn 80. — v. toorn & kastijding 79. — v. vervloeking en dood 79. — der primitieve vrijmetselarij 105. — v/d welsprekendheid 79. — v/d wetenschap 79. 95. — v. wichelarij & mysterie 79. — v/d zoon 94. Inwijding d/d — 102. Magie der — 39. Resultaat der — 260. Serie v/d — d. inwijding 267. Zoon v/z — 97, 209. Werkend 208. Werkers 57. (aan den 2den tempel) 35.
Werkelijk 125, 136, 138, 149, 198, 202, 283 (bestaan) 153. (bezeten) 196. (bloed) 136. (gevaar) 73. — ° lijke (aanwezigheid) 142. (adem) 212. (androïde) 173. (droom) 91. (geschiedenis) 138 (goden) 99. (invloed) 67. (koning) 68. (kracht) 82. (macht) 152 (wil) 214. — (werkelijkheid 42, 43, 49, 50, 64, 111, 148, 189, 200, 239, 254 (verschrikkelijke) 90. In — 166. — ° heden 259.
Werking 65, 74, 207, 213, 239 (afwisselen) 57. (intuïtieve) 90. (kruisen) 37. — der zon 165. Werkingen (magische) 42, 43. — v/d natuur 118. — v/d toorn of v. strengheid 36. — der wetenschap 92. Werkingskring der menschen 207.
Werkkamer v. Lucifer 159. — v/d operator 91.
Werklui 102.
Werktuig 71, 111, 125, 176. (secondair) 118 (v. divinatie) 27. (v/z kracht) 274. (der oordeelen) 184. (v/z wil) 38. Ademhalingswerktuig 213. — Werktuigen 191, (lijdelijke) 202. (magische) 38, 87. (gemagnetiseerde) 38. — der divinatie 219. — v/d Hebreeuwschen eeredienst 103. — voor het tweede gezicht 61. — voor de opvoeding v/d wil 49. — v/z wetenschap 23, 93.
Werkwoord (oorspronkelijk) 252.
Werkzaam 71, 202, 208. (woord v/d wil) 65. — ° ame (godheid) 147. — ° amere wil 120. Werkzaamheid 74, 114, 204, 205, 209, 227, 263. (gecombineerde) 204. (magnetische) 118. — v/h begrip 194. — v. God 278. — ° heden 129.
Wervelstormen (magnetische) 284.

Westen 58, 64, 129, 187, 188, 231.
Wet 33, 100, 237, 239, 278, 280, 298 (absolute) 172. (magnetische) 108 (magische — der twee krachten) 147. (noodlottige) 164. (ware — der drie werelden) 64 (wezenlijke) 101. — v/d aantrekkingskracht 104. — v/d beweging. 168, 204. — v/h evenwicht 37. — der inwijdingen & beproevingen 104.— v/h leven 268, 278. — v/d natuur 102. — v/d voorzichtigheid 205. — v/d voorzienigheid 22. — v/h zwijgen 97. Geest v/d — 142. Geluk v/d — 255. Oude tafelen v/d wet 245. De wet stellen 131. De geheele wet vervullen 295. Wetten 74, 76, 97, 131 (geheime — der natuur) 263 (magische) 228. (occulte) 111. (wezenlijke — v/h zijn) 260. — v/h evenwicht 273. — v/h evenwicht v/d maat 269. — v/h gezin & de vriendschap 275. — v/d lichtende beweging. — v/d natuur 199, 259. Wetten volgen 302. Twee hoofdwetten 204. Gewettigd galimatias 221.
Weten 20, 68, 98, 99, 125, 140, 172, 258, 259, 260, 261, 267, 269, 302, 304. — extraheeren 205. — te sterven 37.— op te offeren 275. — te beheerschen de spookgestalten 267. Te — komen 169. Niet te — 216. Zonder te — 74.
Wetenschap 12, 18, 25, 29, 30, 31, 32, 33, 38, 39, 66, 82, 88, 92, 93, 97, 98, 101, 102, 103, 114, 115, 117, 118, 121, 140, 203, 208, 219, 222, 253, 258, 259, 260, 262, 285, 290. meest absolute) 257. (antieke) 253, 255 (exacte) 276. (goddelijke) 216 (hermetische) 203. (hooge) 71, 81, 88, 126 (magische) 95. (materialistische) 121. (occulte) 64, 80, 181, 242, (oude) 146. (oprechte) 218 — der algemeene analogiën 222. — der harmonie 269. — der hiëroglyphen & getallen 232. — der karakters 77. — der magie 111. — der magiërs 25. — der mysteriën 79. — der oorzaken 216. — der patriarchen 186. — der profeten 216. — v/h Tarot 221. — der woorden 197. Engel v/d — 225. Geheimen der — 27. Laatste geheimen der — 151. Kinderen der — 30. Ontdekkingen der — 182. Oproepingen der — 128. Orakels van — 220. Resultaat v/e — 22. Streven v/d — 203. Vorst der — 30. Werken der — 64, 72, 95, 89. Werkingen der — 92. Werktuigen v/z. — 23, 93. Ziener v/d — 219. Officieel de — vertegenwoordigen. Wereldwetenschap 112. Wetenschappen (hooge) 71, 72, 126. (occulte) 47, 118, 143, 145, 169, 186, 255. (reëele) 203. — v/z tijd 93. Geboorte v/d — 226. Voorspellingswetenschap 111. — Wetenschappelijk 42. (hoog) 248. — rationalisme 224. — in haren vooruitgang 261.
Wezen 54, 192, 204. — (onvergankelijk) 139 (bemind) 137. — v/h begrip 7. — van God 204. — v/d magie 135. — v/h oordeel 7. — der wezens 10. Wezens 199, 262 (allegorische) 252. (bezielde) 266. (met lage instincten) 70. (alle mogelijke) 233. (ongekende) 260. (onzichtbare) 262. — in menschelijke gedaante 301. — der natuur 266. Leven der — 53, 137. Verwekking der — 51. Voortbrenging der — 276. In wezen 175.
Wezenlijk 135, 136, 137, 164, 214. (feit) 118. (vrij) 258. — lijke (betoovering) 167. (schepping) 160. (magische verrichting) 118. (wet) 101, 102, 204, (wetten v/h zijn) 260. — Wezenlijker 78.
Wezenloosheid (ware) 194.
Wichelarij 61, 62, 79. Wichelroede 51, 87, 88.
Wieg 14, 68. — v/d mikrokosmischen koning 66.
Wierook 10, 56, 64, 66, 81, 127, 128, 156, 169 (goede) 127 (mannelijke) 80. Wierookvat 156.
Wil 3, 11, 21, 25, 26, 27, 33, 36, 38, 49, 57, 60, 65, 68, 73, 76, 82, 103, 109, 110, 115, 118, 124, 126, 136, 140, 141, 149, 165, 173, 189, 194, 199, 205, 208, 209, 213, 285, 286, 288 (alleenheerschende) 114. (begrijpende) 118. (booze) 194, 285.

(bovennatuurlijke 96. (eigen) 292. (goede of booze) 284. (menschelijke) 22, 44, 207, 279, 285. (oprechte) 299. (scheppende) 172. (sterkste) 109. (verdorven) 284. (volhardende) 190. (vrije) 186, 208 (werkelijke) 214. (zonder) 169. Het absolute v/d — 208. Almacht v/d — 77, 197. Bewustzijn v/z — 213. Genius v/d vrijen — 271. Geopenbaard a/d — 256. Hinderpaal v/d — 269. Inspanning v. — 121. Kracht v/d — 136. Wassende kracht v/d — 269. Oefenen v/d — 38. Opslurping v/d — 195. Teeken v/d — 25, 209. Training v/d — 108. Voertuig v/d — 274. Vrijheid v/d — 52, 285, 301. Vijanden v/d — 24. werktuig v/z — 38. Woord v/d — 65. Woord v/z — 52. Wil v. reine menschen 266. — v/d magnetiseur 285. Elke daad drukt een wil uit 38. Wilsuitingen 119. Wilsgewoonten 195.
Wilde dieren 301. Rijk v/d wildheid 224.
Willekeurig 37, 47, 76, 109, 175, 176, 179, 189. (voortbrengen v. wonderen) 39. Willekeur (goddelijke) 172, 207. — naar 138, 271. — v/d hoofden 152. — willekeurige (besluiten) 218. (voorwerpen) 285.
Willen 20, 24, 68, 70, 72, 100, 109, 127, 129, 131, 132, 134, 138, 153, 162, 164, 165, 166, 181, 194, 207, 213, 259, 260, 261, 278, 302. (booze) 73. luie (70). (onvolkomen) 51. Groot aantal — 108. Leeren — 269. Vereeniging van — 286.
Wilskracht 73.
Wilsuitingen 286.
Wind 47, 60, 270 (heftige) 158. Winden 53. Vier — des hemels 251.
Winkels (godsdienstige) 174.
Winkelhaak (v. God) 276. — (v. Salomo) 50 (onder de zon) 108. Drie winkelhaken 240.
Wiskunde (levende) 255. — ° kundige (berekeningen) 243. (vergelijking) 203. (waarheid) 113.
Wisseling 32, 33. — Wisselen 53. — v. kwartier 167. Wisselend 195. — ° de rollen 193.
Wit 66, 106, 127, 240, 250 (dier) 287 (dragen) 171 (gewaad) 80 (gloeiend) 119. (marmer) 64. (offerdier) 37. (paard) 242. (sandelhout) 80. witte (duif) 104. (hostie) 162. (kerk) 145 (maan v. Chesed) 145. (sluier) 126. Witheid (verblindende) 251. (zilveren) 57.
Wittebroodsweken 194.
Woedende (hyena) 139. (leeuw) 241.
Woensdag 81, 296.
Woestheid (domme) 161.
Woestijn 106, 144, 208, 250. Man der — 290. De vaders i/d — 301. Woestijnen v. Siberië 17.
Woldier 287, 288. — ° en 288, 289.
Wolf 46. — Wolven 287, 288. Wolvinnen 288. Wolfjes 288.
Wolk 106. — vol bliksems 252. Wolken 107, 137, 150. Vormen der — 176.
Wonden 170, 182, 214.
Wonder 22, 26, 141, 207, Geheim v/h — 142. Evangelisch — v. Cana 136. Wonderen 22, 25, 30, 37, 39, 49, 61, 85, 123, 207, 208, 210, 211, 256, 263, 284, 297, 303, 304. Magie der — 39. Wondere afstanden 283. — genezingen 211. Wonderbaar 210, 283. ° bare (medaille) 248 Wonderbaarlijk (vermogen) 48. —° lijke 39 (vermenigvuldiging der brooden) 253. Wonderdoeners 123. ° doenster 210. Wonderdoende kracht 215 Wonderlijke 22, 245 (vormen) 119. Wonderwerken 211. Wonderwerkende tuinman 211.
Woningen (eigendom der) 225.
Woord 3, 6, 10, 16, 17, 21, 54, 65, 73, 100, 101, 106, 107, 108, 109, 112, 136, 154, 188, 197, 198, 216, 224, 233, 234, 238, 247, 248, 250, 279, 280, 291 (dogmatisch) 141. (eenig) 229. (eenig en laatste — v/d bijbel) 103. (eenvoudig) 141 (enkel) 202, 295. (geheimzinnig) 229. (groote) 202. (heilig) 229. (inwendig) 37 (laatste) 203, 228. (laatste — v. geloofsbelijdenissen) 258. (laatste — v/d profetie) 179 (levende) 16. (lichtend) 251. (menschgeworden) 231. (menschelijk) 115. (magisch) 141 (hoogste — v/d magie) 141. (nutteloos) 65. (vleeschgeworden) 63. — v. gepastheid 255. — v. God 9, 115. v. Jesaia 67. — v/d keizer

109. — der natuur 3. — v. passie 71. — der waarheid 16, 67, 79. — v/d wil 65. — v/z wil 52. — v/d wijsheid 142, Begrip v/h — 181. In één — 167. Engel v/h — 225. Gods — 16. Goddelijke openbaring v/h — 177. Meesterwerk v/h — 136 Uitbreiding v/h — 112. Versierselen v/h — 276. Vormen v/h — 181. — Woorden 21, 27, 60, 89, 95, 109, 136, 157, 171, 173, 190, 196, 203, 209, 211, 250, 252, 254, 287, 288, 292 (almachtige — der betooveringen) 141. (meest onbegrijpelijke) 157 (drie) 50, 81, 189 (geheiligde — v/d kabala) 66. (Hebreeuwsche) 141. (mysterieuse) 133. (twaalf) 231. (vier gewijde) 231. (vier heilige) 29, 229. (vleiende) 193. — v. toelichting 203.
Wording v/h licht 6. Symbool v. — 144.
Worgen 162.
Worstelen 281 (tegen de natuur) 36. — Worsteling 101, 217, 239. — v. Anteros & Eros 104. — v. goed & kwaad 107, 177. — Worstelend tegen den draak 178.
Wortel 171, 172, 188. (geïnspireerde) 253. (behaarde) 171. — v. David 293, 296. — v/d neus 80. Vorm v/e wortel (eerste vorm v/e mensch) 172. Wortels 127, 252.
Wouden (eiken der heilige —) 275. Genius der — 274.
Wraak 167 (verfijnde) 15. — v/d rechtvaardigheid 132. Wreken 302. Wrekend (genius) 271. — ° kende (machten) 214. Wraaknemingen 275.
Wreed 168. Wreedheid 179.
Wroeging 163. — der waarheid 132. Toegankelijk voor de — 155.
Wrijven 170, 288, 300. — ° ingen 213, 214, 287.
Wijden 54, 78, 144, 162. — a/h celibaat 171. — v. spijkers 166. — v/h pentagram 64. Wijding 82, 86. (universeele) 107 (plechtige) 82. — v/h brood 295. — v/d degen 89. — v/d (magische) instrumenten 87. — v/d priester des lichts (v/h. pentagram) 63. — (dagelijksche) der pentakels 82. — v/d staf 88, 189. — v/d talismans 82. — v/d wijn 295. — Wijdingen 84.
Wij-kwast 54.
Wijn 36, 127, 136, 155, 209, 214, 276, 295 (gemengde) 277. — Beker vol — 136. Wijnruit 38, 81. Symbool v/d wijnstok 229.
Wijs 20.
Wijsbegeerte 12, 114, 259 (absolute) 64. (absolute — der getallen) 280. (hermetische) 47. (moderne) 144. (occulte) 34, 77, 96. (moderne) 144 (proefondervindelijke) 261. — v/d geschiedenis 224. — v/d rozekruisers 261.
Wijsgeer 217, 259. — ° geeren (hermetische) 202. (oude) 48. ° geerig 113. (tijdverdrijf) 217. — ° ige (openbaringen) 243. (vertolkingen) 303. (waarheid) 201. (wijze) 41.
Wijsheid 22, 53, 130, 199, 201, 240, 272, 276, 293. — v. Plato 13. — v/d zoon 295. Woord der — 142. Al de antieke wijsheden 261.
Wijten 219.
Wijwater 64.
Wijze 38, 60, 98, 138, 164, 181, 205, 208, 240. (analogieën) 106. (hiërophant) 267. (kabalisten) 202. (priester) 261 (ware) 141. — Almacht v/d — 274. Wijzen 17, 97, 137, 170, 201. (kabalistische) 231. Azoth der — 114. Goud der — 113. Steen der wijzen. 71, 113, 117, 133, 201, 272. Steen der wijzen v/d eeredienst 160. Stibium der — 270. Voorspelling der — 270. Wijzen 191.
Wijzigen 136, 141, 208, 255. — ° ingen 242.

IJdel 165, 168, 200. — ° le praktijken 270. — verlangens 199. — verwachtingen 201. Genius v/d ijdelen schijn 274. IJdelheid 191.
Yn (Chineesche) 175.
IJverig 222.
IJzel 179.
IJzer 61, 81, 90, 251 (gloeiend) 198. IJzeren (pen) 159. (vork) 155.
IJzerkruid 38, 54, 90, 129, 156, 157.

Zaad (menschelijk) 172. — v/e nieuwen hemel 17. — v/h goud 116. — der

sterren 58. — v/h zilver 116.
Zaaien 133, 260.
Zaak 173. (rechtvaardige) 147. — v/d geneeskunde 200. Zaken 294 (al deze) 292. (droge) 294. (onbekende) 262. (onmogelijke) 262. (verborgen) 216, 253. (zekere) 218.
Zaal (vol zielen) 91.
Zabaoth 131.
Zachariël 87. Rijk v. — 225.
Zacht 212. ° te (aanrakingen) 193. (Heiland) 287. — Zachtste 231. Zachtjes 260. Zachtheid 35, 94 (begrijpende) 138. Zachtmoedige 296, 299
Zadkiël 78.
Zahun 268.
Zakje(s) 83, 170.
Zalburis 272.
Zalf 148 (helsche) 133. — der heksen 148. Vastheid v. — 148. Zalven 132. Zalvingen 215.
Zand 166.
Zarakiël 82, 87.
Zaren 271.
Zarobi 269.
Zaterdag 81, 184, 298. — Nacht v. Vrijdag op — 155.
Zebaoth 87.
Zede(n) (onschuldig v. —) 162. (slecht v. —) 192. (streng i/z —) 151.
Zedelijk 255, 259. — ° lijke (krachten) 268. (ongeregeldheden = bron v. ziekten) 215. (verhouding) 252. (orde) 222. Zedeleer 207. Zedelijk (kwaad) 302. — ° lijke (grootheid) 272 (kracht) 242, 256. (geboorte) 281. (gebroken) 284. (schoonheid) 239 (onderzoeking) 254. (orde) 94. (vrijheid) 302. Zedelijkheid 240.
Zedelooze vrouwen 84.
Zee 70, 106, 238, 251, 289. Doortocht door de Roode — 185. Koning der — 55. Zeeën 277. Genius der — 269.
Zeffar 273.
Zegel (v. Hermes) 90. (v. Salomo) 18, 28. — Zeven zegelen 107, 249.
Zegen 295, 300, 301. — der engelen 295. Zegening 183. — v. Noach 183. Zegenen 54, 298, 301. Gezegend 299. Zegenbeden 293.
Zeggen (spreekwoordelijk) 167.
Zeirna 270.
Zeis (v. Salomo) 79, 83.
Zeker 171, 219, 285. Even — 219. Zekere (kennis v/d kabala) 232. (gevallen) 208, 213 (openbaringen) 223. (zaken) 218 (zin) 218, 302. zekerheid (in) 299. (met) 223. Graad v. — 222. Zekerder 290.
Zelden 221, 232. (niet) 176.
Zeldzaam 116. — ° ame (boeken) 202. (onderzoekingen) 153. (passages) 232. (studiën) 40. ° aamste (boeken) 112.
Zelfmoord 93.
Zelfstandigheid 279. dierlijke 190. (eenvoudigste) 209. (energische) 209. (onafhankelijk v/d vormen) 142. (prikkelende) 190 (vergiftige) 199. Geen — 205. Transmutatie v. — 136. — ° heden 115, 205, 209, 285.
Zelfverloochenen 23.
Zend-Avesta 104.
Zending 14. — Zenden 164.
Zenuwen 213. (apparaat der —) 62. Zenuwmelodrama's 34. Zenuwgestel 218, 283. Zenuwstelsel 27, 42, 62, 92, 190. Zenuwachtig 169. — ° ige (dieren) 212. (personen) 92. Zenuwziekten 73.
Zes 6, 46, 239. — afgesneden takken. Ster v. — stralen 83. Zesheid (dubbele) 46.
Zes en zestig 46.
Zeshonderd en zes en zestig 46, 107.
Zesde (dag) 279. (dag v/d maan) 182. (uur) 265, 279 Genius v/h zesde — 271.
Zestiende sleutel v/h Tarot 174.
Zetel (v. Isis) 238.
Zeven 280 (aartsengelen) 78 (bekers) 107 (dagen) 88, 128 (dagen v/d week) 78 (typische dagen) 270 (degens) 107 (engelen) 83, 107, 224 (geesten) 54, 83 (Geniën) 82, 190 (Geniën v/d kabala) 221, 224. (gevolgoorzaken) 77 (gouden kandelaars) 106 (kleuren v/h prisma) 78 (koppen) 107. (lichten) 57. (maal) 86, 127 (metalen) 57, 64 (kabalistische metalen 82. (noten v/d octaaf) 78 (odeuren) 86. (ondeugden) 78. (pentakels) 249. (planeten) 82, 140, 181 (sacramenten) 78. (sterren) 17, 106, 174, 250. (talismans) 170 (trompetten) 10

(magische vierkanten) 235 (magische werken) 79. (zegelen) 107. (Zegel v/dit gnostische boek) 249 (zuilen) 276. — Bezwering der — 86.
Zevende (dag) 90 (dag v/d maan) 182 (uur) 266, 279 Genius v/h zevende — 271.
Zevenheid 241, 272 (gewijde) 240. (heilige) 77. (kabalistische) 50. (lichtende) 77. — der talismans 76. — Zevenheden (drie) 230.
Zevental (derde) 230. (universeel) 78.
Zeventiende blad v/h Tarot 174.
Zevenvoudige vereering der planeten 78.
Zichtbaar 128, 138, 199, 260 (middel) 207. — ° bare (dingen) 74. (natuur) 106, 113, 208 (stralen) 220. (vormen) 8. (vijanden) 294, 296 (wereld) 242. Zichtbaarmakende 104.
Ziek 37, 95, 189, 199, 215 (door ontsteking) ziek maken 208. — zieke 162, 163, 170, 197, 213, 214, 284 (intelligentie) 200. (schapen) 300. Kamer v/e zieke 162. zieken 79, 93, 210, 211, 214, 297 (arme) 149 (kostbare) 214. ziekelijke verschijnselen 283.
Ziekte 111, 161, 168 (kwaadaardige) 288. — veroorzakende zelfstandigheden 190. Pokziekte 288. Wanhopige oogziekte 211. Ziekten 27, 48, 215 (besmettelijke) 169 (verschrikkelijke & ongeneeselijke) 92. (physieke) 284. Ziekteleer 209. Genius v/d — 272.
Ziel 13, 51, 53, 57, 74, 113, 120, 142, 145, 178, 205, 215, 218, 243, 260, 265, 294 (begrijpende) 278 (besluitelooze) 123 (gezuiverde) 299 (natuurlijke) 301 (vrijgemaakte) 71 (onaandoenlijk v. natuur) 145 Ziel aller zielen 13. ziel der zonnen 266. ziel der zielen 53. Beeld v/d — 238. Blikken v/z — 68. Getal der — 279 Hemel v/d — 242. vermogen der ziel 24, 33, 49, Voedsel v/d — 253. — Voorstelling v/d — 145. Ziekten v/d — 201. Zien v/d — 148. Wereldziel 304. Menschenziel 178 Zielsverrukte 85. ° verrukking 225, 283. Zielsverhuizing 137, 138. — Zielen 51, 69, 168. (rechte) 254. — v. Adam & Eva 277. — der dooden 124. — die streven n. waarheid 272. Leven der — 253. Vrijmaking der — 273. Dierenzielen 284. Zaal vol zielen 91.
Zien 75, 84, 88, 95, 109, 125, 126, 128, 132, 133, 134, 139, 140, 153, 156, 174, 176, 177, 185, 186, 193, 194, 198, 210, 217, 218, 220, 223, 232, 241, 243, 244, 256, 265, 283, 290, 299, 301 — i/h astrale licht 61. — v/d ziel 140. Weer te — 126. Laten — 178.
Ziener 138, 252, 254. — v/d wetenschap 219. Zieners 219, 251, 253, 254. christus der — 251. scholen der — 254. Zonneras der — 251.
Zigeuners 225. (Egyptische) 230.
Zilver 61, 80, 90, 114, 116, 174, 230. Zaad v/h — 116. Zilveren (karakters) 80 (loovertjes) 80 (witheid) 57. verzilverd 88. — ° de leer 231.
Zin 95, 157, 244, 249 (dubbele) 85. (diepe — der helleensche symbolen) 11. (diepe — v/d maçonnieke symbolen) 50. (zekere) 218 (meest uitgebreiden) 216. In dien — waar 205. Onderdrukking der zinnen. 150.
Zinnebeeld 257. — ° den 291. ° dige (boeken) 252. (diamant) 272. (werken v. Hercules) 267.
Zinneloozen 154.
Zingen 149, 250, 264, 265.
Zink 33. Ring v. — 88.
Zinsbegoochelingen 256, 262.
Zinsverbijstering 133.
Zintuigen 283. Buitenwerkstelling der — 61.
Zizuph 272.
Zoeken 203, 211, 256, 288, 290, 291, 298, 299.
Zoenen 169. Zoenoffers 144. Zoentafel 246.
Zoetheden (eerste) der wittebroodsweken 194.
Zohar 50, 64, 225. — Hemelsche moeder v. — 85.
Zon 4, 7, 9, 14, 64, 78, 79, 80, 83, 84, 106, 113, 114, 117, 119, 153, 172, 179, 184, 199, 235, 239, 250, 252. 253, 289, 301. (kunstmatige) 172,

(opgaande) 287. (stralende) 242. Engel v/d — 226. Geuren v/d — 90. Gloed v/d — 229. Grootmeesterschap v/d — 201. Invloed v/d 185. Hemel v/d — 241. Koning v/d — 56. Opkomen v/d — 87. Regeering v/d — 227. Straal v/d — 129. Teeken v/d — 30. Vrouw bekleed met de — 107, 238. Werken v/d — 113, 201. Werken v/d — 94. werking der — 115. winkelhaak onder — Zijde v/d — 129. — Zon der intelligentiën 254. — met vier stralen 238. — der waarheid 239. Zonnehaan v. Abraxas 69. — Zonnelam 105. Mensch zon 251. Manzon 117. Jezus-zon 253. Na het ondergaan v/d — 155. Zonnehoofd 107. Zonnekruis 237. Bode der — 5. Centrum v. alle zonnen 6. Eerstgeborene der zonnen 250. Ziel der zonnen 266. Zonneras der zieners 254.
Zondag 78, 80, 89. — der kabalisten 151,
Zonde (boeten) 281. — v. Adam 50. 281. Afschuw der — 145. Slavernij der — 294. Vorm v/d zonde 144. Zonden der wereld 294. Zondaar 294. Zondaars 297. Zoenoffer voor zonden 144.
Zondebok 44, 144, 145.
Zonnebloemen 80.
Zonnekoning 116.
Zonnepaarden (Genius v/d zonnepaarden 273.
Zondvloed 225. Koning v/d — 55. Wateren v/d — 104.
Zoon 57, 122, 131, 192, 238, 288, 289, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299. (onwaardig) 122. — v. God 208. — v/z werken 97, 259. — v/d Sunamitische 123. Verloren — v/d hemel 18. Eenige — Gods 17. Zoon Gods 30. Zonen v. Zoroaster 66.
Zophaz 274.
Zorg 169, 201, 300. Zorgen (materieele) 95.
Zoroaster 272 (boeken v.) 250. (kinderen v.) 106. (leer v.) 147 (leerstellingen v. —) 130 (Zonen v. —) 66.
Zot 137, 169, 193, 243. Zotte geschiedenissen 152. Zotten 170. Menschelijke zotheid 153.
Zout 29, 47, 54, 55, 56, 114, 116, 148, 165, 170, 202, 204, 205, 209, 214, 286, 287, 289, 290, 300 (gemetaliseerd) 216. (gewijde) 54, 64. (gewoon) 205. (zuiver) 205. Communie v/h — 170. Korrels — 86. Maaltijd zonder — 155. Rijk v/h — 246. Zout der philosophen 144. Zoutsteen 205. Loodzout 166. Zouten 103. Zoutvorming 119.
Zucht der bloemen 266.
Zuiden 58, 64, 187. Overweldiger v/h — 178.
Zuigingen (der gedachte) 112. Zuigen 213.
Zuil 90, 91 (galvanische) 33, Zuilen (twee) 94, 106, 130, 231, 238, 239. (twee — v. Hermes & Salomo) 239 (Vier) 240. (Zeven) 276. Kapiteelen v/d — 239. Zuilen vuurs 106.
Zuiver 203 (goud) 204. (instinct) 219. — bij gissing 222. Zuivere (beoefening) 215 (mathematici) 259. (zout) 205. Zuiveren 169 (v/d lucht) 29. (de liefde) 131. Zuiverste 113. Zuiverheid 208.
Zuphlas 274.
Zuster 210, 258.
Zuur (pruissisch) 194, 195.
Zwaard 240. — d. gerechtigheid 245. — v. Mithra 229. — v. Ulisses 36. — met twee goed geslepen sneden 250.
Zwaarste verliezen 61.
Zwak 169, 217, 262. — Zwakke 262. (stem) 162. Zwakken 191. Zwakst 111. 131, Zwakheid 32, 200. Zwakheden 146, 242. der Natuur 100 Genius v/d — 270. Menschelijke — 270.
Zwang (in) 166.
Zwaneveeren 81.
Zwart 66, 81, 220, 240. (boetedoeners) 200. (brood) 155. (boonen) 155. (gevest v/d magischen degen) 156. (dier) 287, (hars) 88 (hostie) 162. (hout) 156. (kaart) 186 (kat) 156, (kerk) 144, (kleed) 156. (kleeren) 80. (kleur) 220. (kraai) 104. (kwalen) 300. (magische legende) 163 (maan v. Geburah) 145. (magie) 44, 87, 133, 144, 147, 148, 157, 160, 162, 163, 174, 194. (ware — magie) 34. (necromantie) 132. (offerdier) 37.

(papaverbloemen) 155 (schaap) 132. (voorwerpen) 80. Vrienden v/h — 222.
Zwartgallige (maniën) 214. — ° igen 223. (zie melancholici)
Zwavel 29, 56, 64, 82, 114, 116, 169, 202, 204, 206, 300. (levend) 203. — Rijk v/h — 246. Meer v. vuur & — 292. Gezwaveld (kwik) 204.
Zweet (koud) 158.
Zwijgen 20, 61, 68, 93, 97, 100, 101, 127, 129, 197, 231, 260, 273. (voor de profanen) 267. Tijdperk v. — & nacht 227. Zwijgzaamheid 127. Kwartier zwijgens 128. Stilzwijgend 292.
Zwijnen 70, 135, 137
Zijde 81, 82, 88, 90, 152 (gele) 80. Zijden zakjes 83.
Zijde 238, 240, 245, 247. — v/h Noorden 179. — v/h oog 186. — v/d zon 129. Een der zijden v/d driehoek 260.
Zijn 21, 98, 106, 130, 141, 146, 237, 257, 259, 260, 261, 293, 298. Voor oogen zijnde 141.

de Letter Cy 66.

de M. M. 102.

Vice-Vryn Ragon } 74.

ondanbaar zielen } 75

de 2 Deuter 106/7

teeken 108